

Kobanê direniş günçesi

Sefkan Kobanê

Weşanên Meyman

Kobanê direniş güncesi

Sefkan Kobanê

Kobanê direniş günçesi

Sefkan Kobanê

Weşanên Meyman

Basım tarihi: Kasım 2020

Kapak resmi: Rebwar Kurdistanî

ISBN: 9789083028781

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM	
Hakikatin peşinde olmak	11
İKİNCİ BÖLÜM	
Kobanê’de yeni çatışmalı dönem	63
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
Kobanê tarihselleşiyor	95
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
Kanton ilanı	143
BEŞİNCİ BÖLÜM	
Kobanê Cephesi’nin örgütlendirilmesi	193
ALTINCI BÖLÜM	
Kobanê’de büyük direniş destanı	239
YEDİNCİ BÖLÜM	
Kobanê seferberliği	287
SEKİZİNCİ BÖLÜM	
Tanıkların gözünden	337
DOKUZUNCU BÖLÜM	
Kobanê Direnişi’ne ilişkin fotoğraflar	357

Giriş

Edebiyat anlam ve hislerin derinliğini, hakikat arayışını ve özlemini kelimelerin gücüyle anlatır. Somut yaşanmışlıkları gerçeğin acımasızlığına kurban etmediği gibi, düşlerin zihinlerde somutlaşmasını da yine edebiyat sağlar. Hakikat arayışçıları, çoğu zaman yaşantılarını ve onda saklı kalan gizemi ortaya çıkarıp, toplumsal hazineyi paylaşmayı, devrimsel anların, yaratılış zamanlarının sıcaklığını bu yolla aktarmayı seçer. Yazım işi, mazide kalan, özlemle bahsedilen bir anıyı gelecek nesillere aktarılacak üzere hatırlamaktan ibaret değildir. Yazmak aynı zamanda tarihe ışık tutar, egemenlerin yazdığı tarih dışında komünal toplumların tarihi bu sayede oluşur. Onların destanı ve kahramanlıklarını anlatmak, tarih bilinci ve belleğinin oluşması açısından önemlidir. Rojava Devrimi esnasında yaşananları, devrimin tüm dünyada tanınmasını sağlayan Kobanê direnişini yazmanın hakikate ulaşmada önemli bir rol oynayacağına inanıyorum. DAİŞ'in 13 Eylül 2014'te başlattığı saldırılardan Kobanê'nin kurtuluşunun sağlandığı 26 Ocak 2015'e kadar yaşananlar takvim yaprakları ölçüsüne vurulursa kısadır. Ancak bu, ortaya çıkardığı direniş ve dayanışma kültürü açısından etkisi asırları bulacak bir zaman dilimidir. Kobanê'de yazılan bu direniş destanını aktarmak, onun yaratıcısı olan kahramanlara olan vicdani ve ahlaki sorumluluğun gereğidir. Onlar hakikat yolunda yürürken, nasıl yaşadılar, ne söylediler, vasiyetleri neydi? Hakikat savaşçılarının mücadelesini onların yoldaşı olarak geleceğe taşımak zamanı geldiğinde, bu görevin ne kadar zor olduğunu daha iyi anladım. Yazdıkça direnişin destansı anlarını tekrar yaşamak, hissetmek maneviyatımı derinleştirdi. Zaman tüneline yol alıp o anları tüm canlılığıyla tekrar yaşamak, heyecanlar, hüznün, öfke ve sevinçlerin kalbi delip geçercesine insana aynı hissi tat-

tırdığını görmek beni şaşırttı. Bazen yitirdiğim yoldaşlarımla Kobanê’de mevzilerde bir cenge tutuşur gibi oldum, bazen kuşatmanın tam ortasında iken gülmeyi nasıl başardığımı kendime sorabilme fırsatını bulduğum o kısacık anlardaydım. Bazen sözün kâr etmediği, yaşananlara isim koymakta zorlandığım çaresiz anlarımı hatırladım. Bana nefes aldırان şey ise şimdi ruhları şad olan ve ışıklar dünyasında huzurlu olduklarına inandığım yoldaşlarımla özgürlük hayallerinin gerçekleştiğini bilmek oldu. Yazarak hakikate giden yolda ilerleyenlere biraz olsun katkı sunmak istemi bu duyguların hepsini sağlam bir yürekle karşılamamı sağladı.

Bu çalışmaya yaralandıktan sonra, tedavi sürecinde başladım. Bu çalışmanın başlamasında yoldaşlarımla Kobanê destanını anlatmam konusundaki ısrarları ve teşviklerinin payı büyük. Kaydını yaptığım anlatımların dizgisi ve düzenlemesinde yoldaşların desteği olmasaydı anlatılar kendimde saklı anılar olmaktan öteye gidemeyecek, dolayısıyla hakikate bir katkısı olmayacaktı. O nedenle bu kitabın tüm yoldaşların ortak emeği, azmi ile ortaya çıktığını belirtmeyi bir borç biliyorum. Yine redaksiyon ve biçim vermede Zılan Diyar, Nujiyan Munzur ve Şergo (İdris Güzel) arkadaşların ortak emeği önemli bir katkı sunmuştur. Anlatımlara, olay ve isimler hakkında somut bilgiler vermemi sağlayan isimlerden biri de o günleri birlikte yaşadığım Hêlince köyünden Hasan Kobanê oldu. Geçmişte yaşanan olaylar ve Arapça çevirilerde Pervîn Muslîm’in de önemli katkıları oldu. Rojava’da, Kobanê’de bulunan Öcalan Îso sunduğu arşiv ve belgelerle bu çalışmaya destek sundu. Bu ortak emekte direniş günlerinin tanıklığını yapan, basın çalışanları Naz ve Nesrîn Abdî ile Xezne Nebî’nin ve Dozgîn arkadaşların da önemli bir payı oldu. Yine YPG komutanlarının şehir savaşının farklı cephelerde ilerleyişine dair direk anlatımları da Kobanê direnişine dair bilinmeyenlerin açığa çıkmasında önemli bir rol oynadı. Haki Kobanê, Azadê Reş, Mahmud Berxwedan, Ali İhsan, Siyabend Üçkardeş ve doçkacı Baz arkadaşların yazım sürecindeki desteklerini de unutmuyorum. Yine Kobanê kantonu yöneticilerinden Xalê İsmet, Enwer Muslîm, Ahmet Şexo ve Yadê Eyşe Efendî’nin anlatımları da direnişin tarihini yazmamda bana yol gösterdi. Dr. Welat, Dr. Besrawî’nin anlatımlarının da tamamıyla ortak emeğin ürünü olan bu kitabın yazılmasında payı olduğunu belirtmekte yarar var.

Kobanê' de 19 Temmuz'da başlayan Rojava Devrimi ve bu ekseninde yaşanan gelişmelerin, Minbic'ten Raqa'ya, Cerablus'tan Til Ebyad'a kadar direniş sürecini yakından bilen ve o süreçleri yaşayan biri olarak yazdım. Tek gayem; bilinmeyenlerin bilinmesi, her biri bir romana konu olacak kadar anlamlı direnişleri tarihe not düşmektir. Kobanê'de yaşananların unutulmaması gerektiğine inanıyorum. Çünkü en umutsuz anlarda dahi kentin kurtulacağına inanan, bu uğurda yaşamını feda etmekte bir an bile tereddüt etmeyen kadın ve erkek savaşçılar da buna inanıyordu. Benim yaptığım olsa olsa onların tarihe düştükleri notu size iletmektir. Son nefeslerini verdikleri anda yüzlerinde asılı kalan gülüşlerini, bakışlarını, umutlarını toplayıp ellerinize sunmak, düşlerini size devretmek, uğruna genç ömürlerini feda ettikleri yaşamlarını size anlatmaktır. Hakikat arayışında üzerime düşen görevi yerine getirmenin, herkesin rolü ve emeğinin tarihe, gelecek nesillere doğru aktarmanın sorumluluğuyla yazdım.

Kobanê destanını yaratan insanlığın özgürlüğe duyduğu inançtır. Zulüm, barbarlık ve insanlık dışı yöntemlere karşı yılmayan, mevzide, eylemde ve sınır nöbetinde buna karşı tek yürek olan, nerede yaşarsa yaşasın Kobanê ile nefes alıp veren ortak bir ruhun eseridir bu destan. Apocu ruhla savaşan kahramanların yaşamına dair tanıklıklara geniş yer vermeye çalıştım. Ancak yine de yoldaşlarımın yürekte yol açtığı boşluğa benzeyen o eksikliği dolduramadığımı biliyorum. Şehir savaşlarına direk katılanlarla birlikte yaşadığımız anılara yer vermeye özen gösterdim ve anlatımdaki bütünlüğü korumaya çalıştım. Ancak yaralandığım süreç sonrasında yaşananlara tanıklık yapmam mümkün olmadığı için bu bilgiler temelinde, direk takip ettiğim süreçleri yazmaya çalıştım. Tarihin akışını değiştiren Kobanê direnişi hakkında yazdıklarım ancak o direniş tarihinin bir sayfası olabilir. Ancak daha ona eklenecek sayısız yeni sayfa olacaktır.

Bu kitap, insanlığın umutlarını yeşerten 1942 Stalingrad'ında ortaya çıkan direniş kültürünü, 1936 İspanya'sının dayanışma ruhunu yeniden canlandıran ve asırlarca konuşulacak Kobanê direnişinden sadece bir kesit olabilir. Umudum, direnişin her anını anlatacak yeni eserlerin ortaya çıkmasıdır.

BİRİNCİ BÖLÜM

Hakikatin peşinde olmak

Tarih egemenler tarafından yazılsa da ona her daim hakikat arayışı ve savaşımı yön vermiştir. Hakikat arayışı, gerçeği perdelemeye çalışanların karanlık kelimelerine sızan bir ışıktır. Zihinlerdeki bulanıklığı ve soru işaretlerini giderir. Tarih yazıcılarının tek seçenek olarak sunduğu itaatin yerine, bize gereken tek şeyi, umudu hayatlarımıza katık eder. Hakikat savaşımının aydınlığını karanlıkla, doğruluğunu yalanlarla, suskunlukla örtmek isteyen resmi tarih yazıcılarının çabası beyhudedir. Hakikat arayışı, dilden dile aktarıldığı, anılardan damıtıldığı için onların duygulardan nasibini almamış kelimelerine mahkum olmaz. İncecik bir nehir akışıdır ve günü geldiğinde, tarihe şüpheyle bakanların sorularıyla baharda yatağından taşar. Gerçeği perdelemek isteyenlerin ucuz kelimelerini önüne katar ve hakikat kapısı böylece aralanır. Tarih, hakikat arayışçılarının vefasız sevgilisi, nankör evladıdır. Tarihe ve gerçeğin acımasızlığına katlanamayanların takip ettiği bir yoldur hakikat arayışı. Bu yüzden anlatılarımı hakikat arayışçılarının güncesi olarak değerlendirmeyi daha doğru buluyorum. Bu sayede tarihin egemenlerin işbirliğiyle oluşturulan kelimeler kümesi, rakamlar yığını değil, öfke, acı, umut, direnç, özlem yani insana ait tüm duygularla oluşan, oluşmakta olan bir canlılık olduğunu anlatabilirim ne mutlu bana.

Ancak esas anlatmak istediğim şu; tarihi canlı ya da rakamlar ve kelimelerin hapsoldüğü bir donukluk olarak tanımlayanların gördüğü şey aynıdır. Hak ve hakikat olguları her zaman zulüm ve haksızlıkla çatışmıştır. Yaşamı tanıma kavuşturan budur. Doğruluk, güzellik, özgürlük, iyilik, eşitlik ve adaletin yaşamdaki emek ve sevgiyle yoğrularak gerçeğin kapılarını zorlaması ve hakikate dönüşmesiyle yaşam bir tanıma kavuşur. İnsanın yaşamın anlamına erme istemi ve hakikat arayışı toplumsallaşmasıyla var olagelmıştır. İnsan hislerini tanımladıkça, ifade yetisine kavuştukça, ortak bir anlam dünyası, zihniyeti oluşukça paylaşımı değerli bulmaya başlamıştır. Duyguların toplumsallaşmasını önemsemeye başlamıştır. Toplumsallığın bir güzellik ve huzur kaynağı olduğunu fark etmiştir, dışına çıktığında ise kendini bir tanıma kavuşturamamıştır. İnsanın esas ihtiyaçları olan özgürlük, eşitlik, adalet, doğruluk gibi değerlerden doğal oluşan toplumsal işbölümüyle pay alabilmiştir. Ancak ana tanrıça ve kadın emeğine, başka bir deyişle toplumsal paylaşımına el konulmaya başlandıkça çirkinliğin, gaspın, talanın, hırsızlığın boyattığı bir süreç başlamıştır. Bu süreçte hakikate karşı da savaş açılmıştır. Hakikatten, özgürlükten uzaklaştıkça baskı, şiddet ve zor ön plana çıkmıştır. Bu durum giderek sistemleştirilmiş, toplumsal iş bölümündeki özgürlük, eşitlik ve adalet ortadan kalkmıştır. Hırsızlık, haksızlık, gasp, talan ve yalanla oluşan bu kesim toplumsallığın ahengini bozmuştur. Zoru ve şiddeti örgütleyen bu kesim, askeri, politik, ekonomik her alanda bir ur gibi toplumsal beyne yerleşmiş, toplumu çılgınlaştırarak vahşeti yaşayan bir düzeye düşürebilmiştir. İnsan insanın kurdu durumuna getirilmiştir.

Bugüne kadar süren buydu; insanın insana karşı savaştırıldığı bir toplumsallık. Böyle bir toplumsal gerçeklik sonrasında, yeniden özgür yaşam nasıl olacaktı? Hep merak ettiğimiz bir sorudur bu. Beşbin yıllık o köleliği aştıktan sonra hayalini kurduğumuz, ulaşmak için gözümüzü kırpmadan her türlü bedeli ödemekten kaçınmadığımız özgür yaşam nasıl olacaktı? Ne yaşanılacak, ne değişecekti? Bu sorular vardı aklımızda...

Kürdistan Özgürlük Mücadelesi bu soruları cevaplamak iddiasıyla gelişti. PKK “Nasıl bir yaşam?” sorusuna cevaplar verdikçe halklaşabildi. Başlangıçta özgürlüğün kendisiyle değil düşüyle büyüdü, toplumsallaştı.

Özgürlük ruhu filizlendikçe, özgür yaşam ütopyası soluduğumuz havaya dönüştü. Kürt toplumunun anlam dünyası derinleşti. Yeniden kendine dönüş ve hakikatine kavuşma istemi yüreklerde, beyinlerde ve ruhlarda külleri hiç sönmeyen bir ateşti. Bu ateşin kıvılcımları bile korkunun esir aldığını sandıkları toplumda aydınlık bir bilincin, dayanışma ruhunun gelişmesine, direnişin bir yaşam biçimi haline gelmesine yol açtı. Devrim köhnemiş olanı yakıp kavurarak, külleri üzerinde yarattığı bir halk gerçeğini ortaya çıkarmıştı. Savaşı ve yaşamı değişimle ele alan bir yaratımdı bu. Devrimin zamanın ve mekanın ötesinde bir yaşam akışı olduğunu anlamıştık. Bazen kabarıp coşan ama hiç kurumayan bir akıştı devrim. Isısını hiç yitirmeyen bir sıcaklıktı. Bu sıcaklık ve akış her Kürt'ün yüreğine değiyordu. Buz tutan ne kadar yürek varsa onu eritecek bir sıcaklıktı. Her türlü geriliği, sıradanlığı, korkuyu, alışkanlığı önüne katan sele dönüşen bir akışkanlıktı. Her rengin, her sesin, her kimliğin bütüne katılırken, daha da belirginleştiği, varlık haline geldiği bir motifti. Öfke, intikam, kin, özlem, sevgi, umut... İnsana ait ne kadar duygu varsa hepsine hakkını veren yaşam biçimiydi. Her sayfasına yiğit kadın ve erkeklerin sözleri eklenen bir halk destanıydı.

Apocu efsaneyi anlatmak, yazmak ve yaşamak, böylece yaşanılanları yeniden irdelemek gerekiyordu kendi kimliğinde. Kültürüyle yüzleşen, bu yüzleşmeyi içselleştiren yeni bir nesil doğuyordu. Külleri üzerinde Kürdistan'da ateşlerde yaratılarak yeniden inşa ediliyordu.

Tarihselleşen, kimlikleşen, kültürleşen, irade kazanan ve özgürleşen bir halkın özgürlük destanı yazılıyordu. Tarihte "Ben vardım, varım ve var olacağım" diyordu Kürtler. Ama bu tarih, hakikat arayışçılarının nesilden nesile aktarılan direniş hikayeleriyle yazılıyordu. Boyun eğmeden, uzlaşmadan, sadeliğin seçkinliğinde buluşanların gelecek umuduyla yazılıyordu. Bu gezegende insan olmayı en büyük erdem sayanların, insanlık değerlerine sahip çıkanların emeğiyle toplum geçmiş, bugün ve gelecek arasında güçlü bir bağ kurarak yeni bir kimlik kazanıyordu. Ve bu kimlik 21. yüzyılda insanlık değerlerini büyüten, ona yeni anlamlar katan bir iddiayla bu dünyada varlık gösteriyordu. Zulmün, eşitsizliğin, adaletsizliğin umutsuzluğa sürüklediği ve modern köleler haline getirdiği insanlığı, toplumsallık, özgürlük gibi ideallerle yeniden canlandırıyordu.

İşte bu yüzden geçmişî günümüze ve geleceğe taşımak ve anılarına bağlılık gereği, kahramanlık süreçlerini ve fedaileri anlatmak gerek. Rojava Devrimini, yarattığı umutları ve bu umutlar henüz yeşermeden, bu aydınlık coğrafyayı yine karanlığa boğmak isteyenlere karşı yükselen Kobanê efsanesini ve çağının geçtiğine inananlara inat yeni kahramanlık hikayeleri yazan genç kadın ve erkekleri yazmak, onların yazdığı tarihi okumak önemli. Küçük bir şehirken şimdi dünyayı kucaklayan Kobanê'nin yarattığı anlam neydi? Değişime ve bu dünyaya inancını kaybetmiş olanları miskin uykusundan uyandıran Rojava Devrimi neydi? İşte bunların hepsini anlatmak gerek. Anılara sığınarak anlatmaya çalışacağım. Ne de olsa anılar gerçek ve hakikat arasındaki ince bir noktada durur.

Rojava

Rojava, Suriye'nin siyasi coğrafyası içinde küçük bir parça. Sadece haritadan öğrenmek isterseniz durum böyle. Ama ardında bir halkın kaderini cetvelle çizen ulus devletlerin çıkarlarını görmek isterseniz haritaya değil tarihe bakmanız lazım. Lozan ile Fransızlara bırakılmış ve dörde bölünmüş Kürdistan'ın en küçük parçası. "Arap Kemerî" politikasıyla Kürtlüğün kimlik oluşturma ve siyasi haklarından yoksun bırakıldığı bir coğrafya.

Mücadelenin ilk yıllarında Küçük Güney (Başûrê Biçûk) olarak adlandırılan bu parça, her zaman Kürt kimliği ve özgür yaşam idealleri uğruna mücadele edenler için bir uğrak yeri idi.

Osman Sabrilerle başlayan, Cigerxwînlerle süren özlü bir tarihe sahipti. Öncesinde Nurî Dersimî'nin Dersim'den bu topraklara uzanan özgürlük özlemi de kaydedilmelidir.

Rojava, Kürdistan'da nerede bir direniş varsa onun yardımına koşan, kucak açan, saklayan ve yeniden cepheye gönderen bir sığınak rolünü oynadı. Sadece bu değil, gerektiğinde sınırları aşp başka coğrafyalarda mücadele etmeyi göze alan yiğitler yetiştirdi. Kendi köyünde değil, sadece kuytularını, dağ başlarını tanıdığı bir şehirde gömülü ölülerini aradı, kaldığı şehri demir parmaklıklar ardından baktığı gökyüzünden tanımaya çalışan esirleri özledi. Uzaklara gön-

derdiği evlatlarının arkadaşlarını onlar kadar sevdi. Sıcak yataklarında ağırladı, besledi, üzerine titredi, gittiklerinde arkalarından gözyaşı döktü, fotoğraflarını duvarlara astı. Onları sevmenin bedelini ödemekten kaçmadı. Baas rejiminin zindanlarında kaybolmak, işinden olmak, işkence görmek, sürgün edilmek... Hepsini göze aldı.

Zaman Rojava'ya bildiklerini unutturmadi. Osmanlılara, Farslara, Araplara karşı, Barzanilerle Başûrê Kurdistan'ın (Başûrê Kurdistan) birçok hareket ve partisinde yer alarak savaşmışlardı. Böylesi bir toplumsal hafızaları vardı ve her zaman geldikleri kuzeydeki köyleri ve akrabalarının yanında mücadelenin en ön saflarında yer alıyorlardı.

1980'lerin başında, Apocu hareket ilk dışarıya çıkışını Rojava'ya-Kobanê'ye yaptı. Burada etkisini yitirmeyen kabilesel ve aşiretsel yapılanma ve canlılığını koruyan Kürtlük bilinci Önder Apo'nun dikkatini ta o zamandan çekti. Bu süreç, Önder Apo'nun ilk izlenimlerinde yer alır ve Rojava halkıyla tanışmasından birçok çözümlemesinde bahseder. Nitekim Kobanê halkı da Önder Apo'nun ilk olarak kendi şehirlerine gelmesinden kendilerine bir övünç payı çıkarmaktan geri durmazlar. O dönemlere denk gelen sohbetlerde bu süreçten sonra yaşama anlam vermeye başladıklarını, Kürtlük hislerinin gelişmeye başladığını anlatıyorlar. Önder Apo'nun nasıl geldiğini, nerede kaldığını, kimleri tanıdığını hiç unutmazlar ve gururla anlatmayı da ihmal etmezler. Onları dinlerken hayatının en mutlu anılarını anlatan bir insanı dinlediğinizi hemen hissedersiniz. Hakikati paylaşmak ve özgürlükle buluşmak... Önderlikle tanışmak onlar için de bu anlama geliyordu. Halkı savunan öncüyü görmek, tanımak, halk önderliğiyle beraber yürümek, onunla konuşmak, sorular sormak, yemek yemek, su içmek, aynı mekanda kalmak, birlikte seyahat etmek... Daha sonraki yıllarda gidip Mahsum Korkmaz'ı anmak, Newroz ve 15 Ağustos kutlamalarında Önderliği görmek ve eğitimlerde kalmak, onunla fotoğraf çektiirmek... Bir elbise, bir kefiye, bir tespih, bir kalemi ya da fotosundan yola çıkarak anılara dalmak... Önderlikle çektiirdikleri fotoğrafları evlerin başköşesinde gururla sergilemek... Bu haklı gururu taşımak onlara has bir durumdu. Gittiğimiz evlerde Önderliğin resimlerini hep güller arasında ya da en güzel çerçeveye yerleştirilmiş halde gördük. Önderlikle Rojava halkı arasında bir gönül bağı vardı. İnanç ve bağlılık vardı. Önderlikten bahsedince

gözler daha bir ışıldar, daha bir güvenle yaklaşırlardı. “İlk Apocular biziz, Önder Apo ile ilk yürüyenler bizleriz” derlerdi. Önder Apo’nun fotoğrafının yanına ilıştırılmış başka fotoğraflar da olurdu. Bunlar o evin sahiplerinin dağa çıkan, şehit düşen kardeşleri ya da çocuklarıydı. Özgürlük mücadelesine katılmak için bedel vermişlerdi.

Çocuklarını bir armağan gibi ülkeye, Önderliğe sunmuşlardı. Ama bunun gururu ve onurunu taşımanın başka birşey olduğunu da o mağrur duruşlarından anlardınız. Şehit düşenin ismi ailenin yeni fertlerine verilirdi mutlaka. Bu, yitirdiklerini bir var etme, onları yaşatma biçimiydi. Böylece onların ölümsüzleştiklerini anlatırlardı.

Kobanê; Devrimin tohumları ve kökleri

Bu kutsallığın yaratılmasında tabii ki Önderlikle birlikte verdikleri yaşam mücadelesi etkiliydi. Her evde Önderliğin, aileden mücadeleye katılanların ve şehit düşenlerin fotoğraflarından oluşan çiçeklerle süslenmiş bir köşe vardı. Bu kutsallıkların evin en göze değen köşesinde olması da bilinçli bir tercihti. Onları yaşamın bir parçası yapmışlardı. Dara düştüklerinde sığınmak, günaha girdiklerinde yüzleşmek, mutluluklarını paylaşmak, öfkelenindiklerinde onlara bakıp sabır ve metanetle dolmak istercesine evlerinde herkesin gözünün değebileceği bir yere köşeye yerleştirilirdi bu fotoğraflar. Anılar böylelikle hayatın bir parçası olmaktan çıkıyor, bir bütünü haline getiriliyordu. Özgürlüğe ve ülkeye bağlılık böyle geliyordu. Kobanê bu derin bağlar temelinde, ilk neslin torunu, oğlu ve kızı ile otuz yılı aşkın süre omuzladığı devrimi yaşayan bir halk gerçekliği yarattı.

Böylesi derin bağların olduğu bir yerde komünal değerler de her şekilde kendisini ortaya çıkarıyordu. Çocuklarından birini Önderliğe ve halka verebilen bu bağlılıkta fedakarlığın her boyutu yaşıyordu. Bir baba ve anne için en kıymetli şeyleriydi evlatları. Onlar için daha küçükken çocuklardan hangisi layıkça onu seçip devrime yollamayı kararlaştırmak fedai bir ruh, derin bir yurtseverlik demekti.

Kobanê’de doğan her çocuk ismini bir şehitten almıştır. Kobanê başından beri böyle bir kültür geleneğinin mekanı olmuştur. Kim bilir belki de o zamanlarda bir efsanenin taslağı yazılıyordu.

Kobanêliler, Apocuları ilk gördüklerinden beri onların yaşam alışkanlıkları ve ahlakıyla şekillenmişlerdi. Sohbetlerde hep o Apocuların ne söyledikleri, ne yaptıkları, olaylar karşısında nasıl davrandıkları anlatılırdı. Sonuna kadar bağlı, iradeli, akıllı, gözükara denilecek cesarete sahip bir topluluktu. Kobanê klanı diyelim ya da topluluğu. İbrahimi geleneğten kökünü almış binlerce yıllık bir topluluk...

Apocuları aynı ruh ve geleneğin temsilcisi olarak görüyorlardı. Apocuların halka olan saygı ve sevgileri, bu toplulukta hep sonsuz inanç ve Önderliğe bağlılık olarak karşılığını buldu. Kobanê bu bakımdan tam bir Apocu yurduydı. Kemal Pir'den Mahsun Korkmaz'a, Mustafa Gezgör'e kadar bir çok Apocu'nun ilk uğradığı yer Kobanê'ydi. Heval Cuma (Cemil Bayık), Heval Abbas (Duran Kalkan), Heval Karasu (Mustafa Karasu) ve PKK'nin kurucularının yolu düşmez olur muydu? Onları yani PKK'nin çekirdek kadrolarını, yaşadıkları anıları da tıpkı bir parti dersi ve yaşam dersi gibi anlatıyorlardı? Demem o ki Apoculuk, Kobanê halkının gündelik hayatına kadar nüfuz etmiş bir kültür birikimiydi.

İşte bu nedenle bu kentin insanların toplumsal genlerinde cesaret ve kahramanlık vardı. Herkes bilir ki, Rojava'da Kobanê, cesaretin ve fedakârlığın yurdudur. Hep pratik öncülük yapan bir geleneğe sahiptir.

(Şehit Dicle ve Şehit Şılan)

Apocu hareketin ilk neferlerinden olan Şehit Cigerxwîn, Şehit Dicle ve Şehit Pervînlerle başlayan katılımların, şimdi önü alınamaz bir sele dönüşmesi bu gelenektir. Kobanê'nin genç kadın ve erkekleri sayısı onbinlere varan şehitler kervanının şaşmayan yolcuları oldular. Bu kervana dahil olan her isimle birlikte, anılar gibi bağlılık ve sorumluluk da çoğaldı. Kobanê halkı Şehit Sadık ve Şehit Şılan'a dair bildiklerini bir yaşam sırrı gibi gururla anlatırdı. Onlarla geçirilen zamanlar dilden dile dolaşır ama kutsallığı ve anlamı incitilmezdi. Herkes şehitlere dair bildiklerini unutmamak için hafızasını bir muska gibi korurdu. Kalbinin içinde gizlerdi, kendinden hiç ayırmazdı.

Rojava Devriminin 19 Temmuz direnişinin ilk adımı da Kobanê'de atıldı. Varlık mücadelesinin ilk kıvılcımı Kobanê'de tutuşmuştu. Varlığın özgürlüğe dönüştüğü bu yolculuğun son durağı da yine Kobanê oluyordu. İlk adım burada atılmıştı ve devrim burada geliyordu.

Süreç zamandan daha hızlı ilerliyordu. Siyasal dengeler ve statükolar altüst olmuştu. Suriye'nin her tarafında Baas rejiminin

baskısına karşı muhalefet kabarmıştı. Rejime karşı ayaklananlar her yerde yeni direnişler geliştiriyordu. Rojava ve Kobanê de artık bunların bir parçasıydı.

Halk devriminin başlangıcı sayılan 19 Temmuz 2012 bir yaratılış anı idi. O kısa anlarda yaşanan değişimler, alınan kararlar Rojava halkının geleceğini tamamıyla değiştirecekti. Öncelikle halk Baas rejiminin tüm unsurlarına karşı serhildana kalkıyor, rejimin tüm kurumlarına el konuluyor ve son rejimin artıkları da Rojava'dan çıkartılıyordu. Onların oluşturduğu sistem ve askeri kuruluşların tüm yönetim merkezlerine halk adına el konuluyordu. Coşkun sel gibi akan halk, rejimin zulüm ve işkence kalelerini yerle yeksan ediyordu.

Her şey önceden planlanmıştı. Cerablus ve Şêxler'in Özgür Suriye Ordusu'nun (ÖSO) eline geçmesiyle birlikte Kürt halkı artık sahneye çıkmak zorundaydı. Yoksa Baas rejimi yerine selefi ve İhvanı (İhvan-ı Müslimin) Arapların kontrolüne girme riski vardı; hatta tehditleri başlamıştı. Yekîneyên Parastina Gel (YPG) gücü hızla Jînda komutasında yerel direniş timleri ve takımlarını harekete geçirdi. Küçük bir grupla, fakat halkın büyük katılımıyla bütün alanlarda Baas rejimine son verilecekti. Her tarafa baskın yapılıyordu. Halk, siyasi ve askeri devlet kurumları (Emni Siyasi, Emni Askeri, Emni Devle), devlet yönetim merkezi (müdür mîntika) gibi değişik isimlerle adlandırılan rejimin başlıca kalelerini kuşatıyor ve buradaki düşman güçlerini teslim alıyordu. Tabii buralar talan edilmiyor, alınan esirlere kötü muamele yapılmıyordu. Çünkü özgürlük mücadelesi ve yöntemleri temiz olmalıydı. Rojava Devrimi böylece gelişti. Esir alınan rejim güçlerine, "İşte görün, biz sizler gibi değiliz. Biz güç olmamıza, yönetimi ele geçirmemize rağmen size herhangi bir kötü muamele yapmadık, yapmayacağız da" denildi. Herhangi bir zulüm yapılmadı, insan onurunu rencide edecek bir davranış içerisine girilmedi hatta yemek ve çay ikram edildi. Ancak bu misafirperverliğine rağmen halkın, onları şehirde barındırmaya niyeti yoktu. Düşman askerleri, "Kürdistan topraklarında işgalinize artık son veriyoruz. Siz Baas rejimi yıllarca Kürdistan'ı sömürdünüz. Artık Kürdistan'da barınamayacaksınız, sizi istemiyoruz" denilerek, Kobanê topraklarından kovuldular. Rojava'da ilk özgürlük bayramı böyle gelişti. Kürdistan özlemiyle yanıp tutuşanlar kesk û sor û zer

bayrağı her meydanda göndere çektiler. Müdür Mintıkası yönünde Kobanê'nin yönetim yeri olan bu yerde kesk û sor û zer bayrak ilk defa dalgalanıyordu. Özgürlük ateşini tutuşturan bu kıvılcım artık Kobanê'den tüm parçalara, Kürdistan'a yayılıyordu. Bu çıkış için ele geçen tarihi fırsat değerlendirilmişti.

Kobanê'de YPG'nin ilk komutanlarından olan Şehit Jinda Aştî Meydanı'nda halkla birlikte 19 Temmuz devriminin ilanı yapılırken...

Devrimin doğuşunda ilk günler, ilk aylar

Rojava küçük bir alandı ve fazla hesaba katılmıyordu. Ama Kobanê'deki bu devrimsel çıkış çok görkemliydi. Kimsenin beklemediği bu hamle kısa sürede başarılı olmuş ve yeni bir dönem başlamıştı. Bu, bir halkın özgür yaşam uğruna insanlık ailesinde yerini bulmak için gerçekleştirdiği bir çıkıştı. “Tarihte zamanın ruhunu doğru okuyanlar kazanır” sözünün karşılık bulduğu bir süreçti. Bir rüya gerçekleşmişti.

Tarihte böylesi zamanlarda, incecik bir hatta yürümesini ve koşulları değerlendirmesini, kendi lehine çevirmesini bilenlerin kazandığı söylenir. Kürt'ün özgür yaşam hedefinin o güne dek devrimin

arka bahçesi olarak bilinen Rojava’da somutlaşması bekleniyor muydu? Bu konuda bir öngörüye sahip olanlar var mıydı? Belki halkın öncüleri nezdinde böyle bir öngörü vardı ancak genel olarak başka parçalardan beklenen bu çıkışın Rojava’da gerçekleşmesi şaşkınlıkla karışık bir sevinç dalgası oluşturmuştu. Sürpriz olmayan ise devrim hamlesinin Kobanê’den başlamasıydı. Bu kadim kent Kürt Özgürlük Mücadelesi’nin hazırlık sürecinde olduğu gibi devrimsel aşamasında da stratejik bir rol oynadı.

Somut koşullar Rojava’da taktik önderlikçe doğru tahlil edilmişti. Tarihin “Şimdi tam zamanı” dediği bir andaydık. Bu, bugünlerin özlemini çeken, yılların vahşetine, katliam ve baskılarına katlananlar için çok daha anlamlıydı. Bu özlemin uğruna onca bedel vermiş Kobanê halkı şimdi bunun gerçekleşmesine ramak kalmışken bedel ödemekten çekinir miydi? Halkın gözünü kırpmadan öne atılması bu sorunun en açık cevabıydı. Bir düş uğruna onca bedel ödemiş insanların şimdi onun gerçekleşmesi karşısında duyduğu mutluluk nasıl tarif edilebilirdi ki! Bu anı seksenlik bir çınarın sözlerine sığınarak anlatmak en iyisi galiba. Şöyle demişti: “Bugünleri de gördüm ya, artık ölsem de gam yemem.”

Devrim böyle başlatıldı. Ama özgürlük büyük ruh istiyordu. Bu ruh yaratıldı mı artık verilmeyecek hiçbir bedel yoktu. Halk özgürlük için her türlü bedeli vermeye, bu uğurda her türlü fedakârlığı yapmaya hazırdı. Tek seçenek özgür bir yaşam için direnmektir. Teslimiyete ve ihanete asla geçit verilmeyecekti. Tarihin akışını ezilenler lehine çevirmenin zamanı gelmişti. Temmuz direnişi ve devrimi, özgürlüğü, yeni bir yaşamı yaratmanın zamanı idi.

Devrimle birlikte ulusal ve toplumsal inşa da başlıyordu. Demokratik, Ekolojik, Kadın Özgürlükçü Toplum Paradigması ile doğru bilinç yaratılıyor, sıradanlaşan kişilikler ayağa kalkıyordu. Birey, özgürlük ruhu ve bilinciyle kuşanarak, büyük bir irade savaşıyor, devrimle yeniden ulusal bilinç edinen klan, kabile ve aşiretler giderek demokratik uluslaşmanın çekirdek yapısı haline geliyordu. Özgürlük eğilimi ve yurtseverlik her alanda geliyordu. Barazîler, Ketikan, Şêxan vb. aşiretler ile tüm toplumsal yapılanmalar Kürt uluslaşması için birlikte hareket ediyordu. Bu temelde özgürlük ve eşitliğe dayalı yeni toplumsal ilişkiler yaratılıyordu.

Kadın özgürlüğü öncülüğünde örgütlenirken, kendini yeniden var eden, üretken bir gençlik yaratan devrim, kendi etrafında yeni bir kültür şekillendirdiği gibi dejenere olmuş, kendine yabancılaşmış toplumu da aydınlatıyor, deyim yerindeyse kültürü ayakları üzerine kaldırıyordu. Kültürel mirasa sahip çıkılıyor, kaybedilen hazineler geçmişten günümüze, geleceğe taşınıyordu. Ortaya çıkan kahramanlar, öncüler devrim şarkılarına, ağıtlar ve destanlara konu edilerek yaşama rengini veriyordu. Bu politik, kültürel ve ahlaki değerlerle ortaya çıkan şey yeni özgür toplumsal yaşamdı.

Kısacası devrim toplumsal tarihsel tüm hafızanın yeniden kazanılmasına, tarihle yeniden bütünleşmeye yol açıyordu. Hakikate ulaşmanın sevinci ve coşkusuyla var olmak, önceki tüm yaşantıların sahteliğini, ikiyüzlülüğünü dışa vuruyordu. Küçük damlalar kaynaklara, kaynaklar büyük nehirlerle dönüşüyor ve okyanuslara ulaşıyorlardı. Özgürlük ruhu kendi yatağına sığmayan, bentleri aşan ve kendine bir yol bulan bir nehir akışı gibi Rojava'yı sarıyordu. Dil, sözler, yüzler yeniden bir ifadeye, bir anlama kavuşuyor, hakikat savaşında cenge girmek isteyenlerin sabırsızlığı yüzlerinden okunuyordu. Ve elbette devrim yeni bir ahlaktı; yozlaşan tüm yapıları, toplumsal çürümüşlükleri ortadan kaldırıyordu.

İşte böyleydi devrimin başlangıç süreci...

Kobanê günlüğü ve yaşamdan bazı kesitler

Her toplumsal devrim bir alt üst oluş anlamına gelir. Bu süreçte geçmişte özlenen her şey birden yanı başında belirir, yaşamın kendisi olur. Hayaller ve gerçeğin yolu kesişir. Beklemenin sabrının yerini vaat edilen hayatın her saniyesini dolu dolu yaşamının sabırsızlığı alır. Özgürlük arzusu bir çığ gibi tüm geriliklere baskın gelir, bir sel gibi hepsini önüne katar ve ilerler ve yeni sistem zamanı bile şaşırtan bir çabuklukla kurulur, kurulmaya çalışılır. Geçmişin araçları, yöntemleri, sistemine tahammül edecek bir tek saniyesi bile olmayanların sabırsızlığı dolaşır her yerde. Geçmişte özlemi çekilen her şey gündeme gelir. Özgürlük arzuları çığ gibi tüm bentleri aşarken, yepyeni bir sistem ve düzen ortaya çıkar.

Kobanê’de gerçekleşen de buydu. Rejim güçleri kentten çıkarıldıktan sonra yeni sistemin kurulması için kollar sıvanmıştı. Geçmişin ko-kuşmuş baskıcı sistemi yerine demokratik özgürlükçü ve eşitlikçi yeni bir sistem yaratılmaya çalışılıyordu. Bunlar teoride biliniyordu ama eski yıkılırken yenisi ne olacak, politik sistem nasıl örgütlenecek, yeni model nasıl geliştirilecek, adil, eşitlikçi ve özgürlükçü demokratik model nasıl oluşturulacaktı? Bunlar ciddi birer sorundu ve bütün ce-vapları oluşturmak zaman alacaktı.

Öncelikle toplumsal değişim ve dönüşümde bir geçiş aşaması ya-şanacaktı. Ve bu geçiş elbette kolay olmayacaktı.

Tabii zihniyet ve ruhlarda da değişim gerekiyordu. Zira eski zih-niyetin kalıpları, alışkanlıkları ve yöntemleriyle yeni özgür yaşamın inşa edilmesi mümkün değildi. Geçmişin devletçi iktidarcı anlayışında boğulmuş kişilikler toplumsal devrimin yol açtığı özgürlük fırsatlarını doğru değerlendiremezler hatta heba bile edebilirlerdi.

Zaman gerekiyordu. Amaç, hedef ne olacak, değişim projesi hangi toplumsal sistem temelinde geliştirilecekti? Eskiyle yeni karması, eskiyi hepten reddeden ama yeniyi de tümünden oluşturamayan toplumsal inşanın birçok boşluk ve krize yol açması olasıydı. Bu nedenle yeni toplumsal model mutlaka demokratik konfederalizm temelinde gelişmeliydi. Bunun yöntemleri ne olacak, toplumsal projeler nasıl geliştirilecekti? Giderek bu alternatifler üzerinde tartışılmaya başlanıyordu.

Elbette güvenlik, asayiş ve adalet sorunları öncelikliydi. Yeni sistemi oluşturmaya çalışırken kargaşa ve kaosa yer verilmemeliydi. Nitekim karşı-devrimci güçler de boş durmuyordu. Karşıt güçler, devrimin gerçekleşmesinden kısa bir süre sonra devrimi boşa çıkarmaya, özel savaş taktikleriyle yönelmeye başladı. Başta toplumsal istikrarsızlık ve çelişkileri ön plana çıkarıyor, aşiret ve aile problemleri, kan davaları gibi eskiye dayalı tüm toplumsal sorunları, yaranın kabuğunu söker gibi kanatıyor, gündemleştiriyor ve toplumsal gerilikleri kışkırtıyordu.

Ayrıca değişik merkezlere bağlı olan siyasi kesimler de devrimin değerlerine el koymaya, aşiret, aile ve parti çıkarları için kullanmaya çalışıyorlardı. Öncelikle işbirlikçi ilkel milliyetçi KDP-Barzani yanlıları ve TC destekli irili ufaklı tüm küçük partiler harekete geçtiler. “Suriye devrimine katılma” adı altında ulusal çıkarları gö-

zetmeyerek, Arap ve Türk egemenlerinin kuyrukçusu konumuna gelen bu işbirlikçi kesimler, rantçı ve iktidarcı politika izlemeye başladılar. Sosyal ve ekonomik alanda her yetersizliğe el atarak, halkı devrimden, ulusal taleplerden uzaklaştıracak ne kadar yol yöntem varsa devreye koymaya çalışıyorlardı.

Haşhaşı teşvik taktiğiyle uyuşturma

Bu kesimler öncelikle toplumsal ahlak ve maneviyatı çökertip, haşhaş gibi uyuşturucularla yozlaştırarak toplumu ele geçirmeye giriştiler. TC'nin yardımlarıyla bu tür maddeleri sınırdan serbestçe geçirip yaymaya başladılar.

Afganistanlaştırma, Kolombiyalaştırma taktikleri devreye konulmaya çalışılıyordu. Ekonomik olarak yoksul, çiftçilikle uğraşan, neolitikten gelme bu tarımsal topluluk kendi köklerinden uzaklaştırılmaya çalışılıyordu. Binbir emek verdiği toprağıyla ilişkisi, toplumsal ihtiyaçları üzerinden değil kısa vadede çok para kazanma vaadi üzerinden kurulmaya başlanıyordu. Adeta toplum toplum olmaktan, toprak toprak olmaktan çıkarılmak isteniyordu. Bu süreçte MİT ve ENKS'li tüccarlar aracılığıyla haşhaş tohumları Kobanê'ye sokulmaya başlandı. Her tarafta “Devlet yok, fırsat bu fırsat, hemen haşhaş ekimi yapalım, kısa sürede zengin oluruz” diyerek, uyuşturucu ekimini bir mikrop gibi topluma sızdırdılar. Toplumu ulusal istemlerden saptırmaya ve devrime sahip çıkamaz konuma getirmeye yönelmişlerdi. Ulusal birliği parçalayıp her köyü, aşireti, aileyi birbirine karşı silahlandırarak eski hesaplardan kalma ne kadar kötülük varsa Pandora'nın Kutusu misali ortaya saçarak kaos ve kriz yaratmak bu grupların işi oldu.

Çok sinsi bir plandı. Uyuşturucu ticareti direkt TC karakollarından geliştirilirken, haşhaş ekimini teşvik için tohum dağıtılmaya başlanıyordu.

Kobanê, Bakurê Kurdistan ile sınır olduğu için her dönemde geçimini sınır ticaretinden sağlardı. Silah kaçakçılığı da yaygındı. Böylesi bir zeminde toplumsal yapı, uyuşturucu illetinin içine kısa zamanda çekildi. Haşhaş ekimi bahçelerden tarlalara kadar yayıldı, giderek boş görülen her yere haşhaş ekilmeye başlandı.

Hatta bu iş için traktörler kullanılır, tankerlerle sulama yapılır, bekçiler tutulur oldu. Bu haşhaş ekibi zamanla siyaseti kendi çıkarlarına alet ederek rantçı bir çete oluşturmaya çalıştı. Bu kesimler, “Suriye rejiminin baskısından kurtuluyoruz” adı altında yeni dönemin yasa ve kurallarını ihlal ederek asayiş ve kontrol alanlarını boşa çıkarıyor, bir yandan da karalama kampanyası yürüterek ciddi kaos yaratıyorlardı.

2012 yazı ve sonbaharında, bir tarafta büyük devrimsel çıkış ve devrimin pratikleşmesi için yoğun bir emek harcanırken diğer taraftan devrimi yozlaştırmaya, çürütmeye çalışan böylesi eğilimler de boy atıyordu. Özel savaş tüm taktik ve yöntemleriyle devredeydi. Aslında karşı devrim kendisini örgütlüyordu. Toplum sinsice ele geçirilmeye, ahlaken yozlaştırılmaya çalışılıyordu. Özellikle gençlik uyuşturucu müptelası bir yığın haline gelirse hastalık topluma rahatça yayılırdı.

Devrim güçleri bu karşı devrim faaliyetinin durdurulması, toplumsal çürümenin önünün alınması için tedbir mahiyetinde birçok çalışma başlattı. Çağrılar yapılarak halkın bilinçlenmesine, toplantılarla farkındalıklar yaratılmaya çalışıldı. Basın ve televizyonda bu türden çağrı ve girişimlere sürekli yer verildi. Toplumun ileri gelenleri çözüm için tartışmalar yürüttü. Asayiş bu süreçte henüz yeni oluşmuştu. Ancak haşhaş tüccarlarının yakalanması soruna kalıcı çözüm yaratmıyordu. Devrimin yeniliğini fırsat bilerek kaos yaratanlara, onları dışardan yönlendiren TC, MİT ve KDP’nin siyasi uzantılarına göz yummak sorunların artmasına, çelişki ve çatışmanın derinleşmesine yol açabilirdi. Bu nedenle daha köklü çözümler üretecek bir mücadele geliştirilmeliydi.

Haşhaş operasyonlarına hazırlık

Devrimi başından nefessiz bırakmak isteyen bu gidişata müdahale etmek için öncelikle zemin hazırlanmaya çalışıldı. Köylerde tüm güçler tarafından toplantılar yapılarak, ikna çalışmaları seferberlik temelinde devam etti. Komiteler oluşturuldu, halk meclisleri ve devrimde yer alan tüm yurtseverler, asayiş, gençlik ve tüm sivil toplum kurumları seferberlik temelinde aktif mücadele yanlısı konuma çekildi. Bu

toplumsal çürümeyle önleme çalışmalarında herkesin katılımı sağlandı.

Bu müdahaleyi geliştirirken, hassas olmak, müdahale nedenlerini iyi kavratmak önemliydi. Çünkü haşhaş ekimi birçok köyde yaygınlaşmış hatta çeteciler birçok yurtseveri bu oyuna alet etmişlerdi. Herkes elinde avucunda ne varsa tohumu, gerekli suya, depolara yatırıp ekimini yapmış, sonuç almayı bekliyordu. Bazıları ilk mahsulü almıştı bile. Çeteciler etkileyebildikleri herkesi devrimden soğutma, tepki oluşturma ve buna dayalı bir örgütlenme geliştirme maksadıyla sürekli bir karşı faaliyet içindeydi.

Bu nedenle üzerinde iyi yoğunlaşmış ciddi operasyonlar gerekliydi. Nitekim böyle bir planlama yapıldı. Operasyonu asayiş ve öz savunma güçleri yapacaktı. Aşiretçi yapının baskın olduğu Kobanê’de iç çelişki çıkmaması için operasyonda Kobanê’deki yerel güçlerin yer almaması daha doğru olacaktı. Operasyon, Cizîrê ve Efrîn’den gelen özel güçlerle birlikte düzenlenecekti.

Keşif ve hazırlıkları yapılan müdahaleyle Kobanê’de çalkantı da başlayacaktı. Provakasyon kokan girişimler, silahlı duruşlar, tehditler olması bekleniyordu. Ortada “köyümüze sokmayacağız, gelirlerse çatışacağız” gibi tahrik dolu birçok söylenti dolaşıyordu.

Özel asayiş güçleri, öz savunma güçleri, YPG güçleri birlikte iç operasyon başlatıyordu. Mutlaka başarıyla geliştirilmeli, denetim sağlanmalıydı. Özellikle içeride kaos, kriz ve iç çatışmaya yol açabilecek bu durum ortadan kaldırılmalıydı. Bu yüzden halka haşhaş ekiminin durdurulması için sürekli yeni süreler verildi.

En son 2012 sonbaharında, devrimin ikinci ayında operasyon başlatıldı. Öz savunma güçleri, seferberlik havasında büyük bir güçle harekete geçti.

Minaz köyü

İlkin Minaz köyü temizlenecekti. Her bahçe ve evde haşhaş arandı. ENKS’ye bağlı partilerin mensuplarınca bazı tepkiler yaratılsa da, bu tepkiler soğukkanlılıkla atlatılarak haşhaşlar söküldü. Yüzlerce savunma gücü tarafından bazen traktörlerle kaldırılamayan haşhaş toplandı ve üzerine benzin dökülerek yakıldı.

Sökme-toplama-yakma işi hesaplanandan çok daha fazla yorucu idi. Çünkü çok fazla alana ekim yapılmıştı. Sabah saat beşte başlayıp gün boyu devam eden operasyonda birçok sorunla karşılaşılıyordu. Yer yer silah atışları yapılırsa da güçlerimiz soğukkanlılığı elden bırakmıyordu. Nitekim Minaz'daki karşı koyuş ciddi boyutlara varıp provakasyona dönüşünce anında cevap verildi. Çatışma bir tavuk çiftliğinde çıkmıştı. Grup kısa sürede etkisizleştirilerek silahlarına, cephanelerine el konuldu ve haşhaş temizlendi.

İlk adımda gösterilen bu kararlılık ve tavizsiz duruş sayesinde operasyonun başarılı şekilde ilerlemesi sağlandı. İlk gün karşı koyanın, çatışma çıkaranın etkisizleştirilip tutuklanmasıyla taviz verilmeyeceği de gösterilmişti. Bu tutum can kaybına yol açmadan devam ettirilecekti.

Operasyon güçleri geceleri geri çekiliyor, takviye gelen Cizîrê ve Efrîn güçleri, askeri ve siyasi devlet merkezleri gibi yerlerde üstleniyordu. Yüzleri kapalı olmasına rağmen YPG ve asayiş güçleri yine de taciz ediliyor, tehditlerle caydırılmaya korkutulmaya çalışılıyordu. Bu çabalar dışarıdan gelen güçler üzerinde fazla etkili olmamıyordu. Operasyonlarda provakasyona gelmemek, ne kadar hakaret yapılırsa yapılsın sağduyulu yaklaşmak önemliydi. Yoğun ve stresli bir çalışmaydı.

Telsizlerde kontrolsüz, tahammülü zorlayan hakaretlere karşı da aynı şekilde yaklaşılması gerektiği belirtiliyordu. Hakikaten bu konuda birçok fedakârlık sergilendi. Emin, Hebûn, Siyabend, Vîyan ve Bakur gibi şehit arkadaşların öncülüğündeki gruplar, sabırla operasyonun hedeflenen biçimde ilerlemesini sağlıyorlardı.

Yine silahla karşılık verildiğinde kontrolsüz hareketlerden sakınıp çeşitli yanlışlara, yanlışlara girmeden ve can kaybı olmadan en az hasarla caydırmayı esas almak gerekiyordu. Sonuç ilk günlerde iyiydi. En sorunlu görülen yerlerde dahi kısa sürede sonuç alınmıştı.

Operasyonda ilerlendikçe, Kobanê'nin güneyi, kuzeyi ve batısındaki her köy ve mezra tarandı. Sırayla her alan keşiflerle kontrol ediliyor, daha sonra haşhaş tespit edilen yerlerde operasyon sürüyordu.

Haşhaş ekili olduğu yerden sökerken bez sarıp eldiven kullanılıyordu ancak bu işlem için sürekli elleri kullanmak çok yorucuydu. Ayrıca ekin yakıldığında çıkan koku sürekli baygınlık ve baş ağrısına yol

açıyordu. Herkes Kobanê'ye sarhoş gibi dönüyor, yorgunluk giderip ertesi gün erkenden harekete geçiyordu.

Hiç ara vermeden iki ay gibi bir zamanda tüm alanların haşhaştan temizlenmesi hedefleniyordu. Aşırı yağış tarlaların çamur olmasına neden oluyor, hızlı ilerleyişi engelliyordu. Ancak operasyonlar yağmura, çamura, sıcağa aldırmadan sonbahar boyunca her köyde sürdürüldü.

Çözölme

Zaman ilerledikçe, güçlerimizin kararlı tavrı daha çok etkili oldu. Giderek olumlu bir hava oluştu. Öyle ki bazı yerlerde halk haşhaşı kendiliğinden söküyordu. Birçok köy, operasyon güçleriyle birlikte hareket ediyor, ekinin sökülmesine yardımcı oluyordu. Öte yandan halktan insanların küfretmesine karşılık onları kendi ailemiz gibi gördüğümüzü söylediğimizde sorun kalıcı kırgınlıklara dönüşmüyordu. Sadece ekonomik zarar görmüş olacakları, daha sonraki toplumsal huzur için bunun gerekliliği kavratılarak sorunların önü alınıyordu.

Daha çok KDP yanlısı olan Til Xezal deneyimi, bu duruma iyi bir örnekti. Sorunlu köyler arasında öne çıkan büyük bir köydü. Girişinde KDP bayrağı asılıydı. “Bizden olmayan köyümüze giremez” tavrı hakimdi. Silahlanmışlardı ve hep provakasyon çıkarma eğilimindeydiler. Köyün sakinleriyle çeşitli görüşmeler de oldu. Burada Desteya Bilind a Kurd (Kürt Yüksek Komitesi) adı altında ortak güç birliğinde buluşmuş bazı kesimler devreye konularak, bu arabuluculara haşhaş ekiminin kabul edilemeyeceği ve köyde kontrol yapılacağı iletili. Böylece ilk gruplar köye girdi ve ekini kaldırmaya başladı. Silah kullanmadan sonuç almak önemliydi. Alandaki en büyük kışkırtma ve provakasyon merkezi olarak görülen bu köyde de sorun soğukkanlıca çözüldü.

Yine Xizîne köyünde kan davası ve daha başka toplumsal çelişkiler sözkonusuydu. Birbirleriyle diyalog geliştiremeyen, silahlanan çeşitli gruplar, çeteler vardı ve bunlar kimseyi köye yaklaştırmıyordu. Burada da araziye haşhaş ekilmişti. Ancak güçlerimiz bu söylentilere

aldırmadan, ödün vermeden ilerledi. Kan davası dolayısıyla kimsenin giremediği bu köye girmekte tereddüt edilmedi.

Bu operasyonda kadın arkadaşların yer alması bizim için büyük bir avantajdı ve çözümde oldukça etkili oluyordu. Çekişme diğer güçlerimizle küfürleşme ve kavgaya varabiliyordu ama kimse YPJ, asayiş ve özsavunma güçlerindeki kadın arkadaşlara karşı ters bir tutuma girmiyordu. Şehit Vîyan Amara ve Şîlan arkadaş bu köylerde halkı ikna etmeye çalışırken oldukça duyarlıydılar. Her iki arkadaş da en hassas olunan noktalarda devreye girerek sorunları çözmeye çalışıyordu.

Sonuç almak için farklı yöntemleri de devreye koyuyorduk. Mesela bazen bir grup arabalarla önden gönderiliyor, köylülere operasyonun başlayacağı haber veriliyordu. Köy halkı daha güçlerimiz köye girmeden haşhaşı toplamaya başlıyordu. Bu taktik işleri kolaylaştırıyordu. Operasyonlar sırasında gülünç olaylar da yaşanabiliyordu. Kendi haşhaşını söken bir köy sakini, başkasının kine tahammül edemediği için gözden kaçan ekili alanları bildiriyordu. Böyle davrananlara “İhbarcılık yapmayın, niye birbirinizi şikayet ediyorsunuz” diyerek takılıyorduk.

Devrimin ilkelerini çiğnememiz için kurnazca öneriler geliştirenlerle de karşılaşıyorduk. Bazıları, “Size silah verelim, ürünün getirisini yarı yarıya paylaşalım. Bakın devrimin sorunları, ihtiyaçları çok, YPG’ye ve asayiş güçlerine para lazım, silah lazım” gibi tekliflerde bulunuyordu. Bazıları da, “Dostuz, biz de sizlerin ailesiyiz, benim çocuklar da YPG’de, asayışte. Eğer böyle yaparsanız çocuklarımızı göndermeyiz, güvenlik sağlamayız, niye bize göz yumulmuyor” gibi üstü kapalı ya da açık tehditler yapıyordu. Bizi ikna edebilmek için birçok taktik kullanılıyordu. Bunlar tutmayınca bu kez yaşlı kadınları devreye koyarak iknaya çalışıyorlardı. Yakarışları ve küfürleri sökmeyen yaşlı bir ana, elindeki orakla YPG komutanına doğru yürümüştü. Komutan Sipan Hemo’nun, onu vurabilecek kadar yakınına gelen yaşlı anayı iknacı yaklaşımı ve esnek yönlendirmesi önemliydi. Ama bir yaşlı ana YPG komutanına saldıracak düzeye gelmişse bu konuda temkinli olmak gerektiği de açığa çıkıyordu. Devrim mutlaka hakimiyet sağlamalıydı. Yükselen tansiyona soğukkanlı yaklaşmak, bazen silahlara el koymak gibi caydırıcı yöntemleri devreye koymak

şarttı. En çok sonuç aldığımız yöntem, köylerde aşiretlerin ileri gelenleri ile tartışmak oluyordu.

Haşhaş operasyonu, 300'e yakın köy ve mezrayı kapsadı. Bu sayede hem köylülerle tanıştık, hem de devrimin gerçekliği, gücü, adalet anlayışı ve ahlaki ölçüleri konusunda onları bilgilendirmiş olduk. Bu operasyon, ahlaki ölçülere uymayan hiçbir davranışı kabul etmeme kararlılığımızın anlaşılması bakımından önemli bir süreç oldu.

Arap köyleriyle iç içe olan ÖSO'ya bağlı güçlerin kontrolündeki birçok yerde de operasyonlar tebriklerle karşılanıyordu. Halkta giderek, "Bunlar hiçbir şekilde ahlaksızlığa izin vermez, haşhaş a izin vermez, İslamın gerçek savunucuları bunlardır"düşüncesi oluştu. Çünkü ÖSO denetimindeki köylerde haşhaş ekimine göz yumuluyordu. Fakat bazı köyler iç içeydi. Sırrın, Cerablus, Şêxler ve Girê Spî'a Til Abyad) doğru olan ve ağırlıkta Arap köylerinin olduğu bu bölgelere daha hassas yaklaşmak gerekiyordu. Hassasiyet nedeniyle operasyonu ortak düzenleme ya da onların düzenlediği operasyona katılma gibi girişimlerimiz oldu. Fakat birçoklarının haşhaş ekimine göz yumması, kendi içlerinde dahi uyuşturucu satmaları yüzünden tek başımıza yürüttüğümüz operasyonlardaki kadar başarı sağlanamıyordu.

2012 sonbaharı sonunda, kışa girerken güvenlik ve asayiş sistemi oturmıştu. Toplum, devrimin temel ilkelerden taviz vermeyeceğimiz, gücümüzün kaynağının bu anlayış olduğu konusunda ikna olmuştu. Bu yönlü inanç güçlenmişti. Sonuçta devrimci güçlerin operasyonu desteklenmişti. Halk doğrusunun bu olduğunda artık hem fikirdi. Devrimin yozlaştırılmasına ve saptırılmasına asla izin verilmeyeceği açıkça ortaya konulmuştu. Özel savaş politikaları boşa çıkartıldığı gibi, 'halk, devrime sahip çıkmaz' öngörüsünde bulunup, halkı devrimci güçlerle çatıştırmak isteyenlerin hesapları da tutmamıştı. Yapılan planlar ve karşı devrimci girişimler boşa çıkarıldı. Toplantılar ve doğru örgütlenmelerle, halka içerisine girdiği yanlışlık kavratılarak kazanım sağlandı.

Sağduyulu yaklaşım devrimci dönüşüme yol açtı. Kaos ve düzensizlik yaratan bu geçiş sürecinde, Baas rejimi milliyetçiliği aşıl-mışken, Kürdistanî değerlerin yaratılacağı ve ne pahasına olursa

olsun korunacağı kavranmış ve olumlu karşılanmıştı. Çete ve mafya gruplarının planları ile MİT desteğindeki provakasyonları boşa çıkartılıyordu. Böylece devrimin ilk aylarında ortaya çıkan kaos yerini toplumsal otorite ve düzene bırakmış oldu. Toplumsal huzur sağlanmaya başlanmıştı.

Huzuru sağlarken adaletli olmayan hiçbir devrimin ayakta kalamayacağı da açıktı. Bunun için mutlaka adil olunmalı ve eşit yaklaşılmalıydı. Kaosa asla yer verilmeyecekti. Kaldı ki toplum da kaos istemiyordu. Yine birçok gücün devrimin sağladığı düzeni zayıf düşürmek için yaptığı kışkırtmalar, provokasyonlar, hatta bazılarının silahlı çete oluşturmak, köylerde yer yer kurtarılmış alanlar ilan etmek, ‘devrimci güçler giremez’ şeklindeki girişim ve tutumları boşa çıkarıldı.

Devrim kendi ahlaki ve kültürel yaşam tarzını, ilişkisini yaratıyor, toplumsal otoritesini sağlıyordu. Devrimin otoritesi giderek her tarafta yaygınlaştı. Gerici ilişki, arayış ve buna göre örgütlenen çeteci anlayışlarla mücadele de gizli-açık kara propaganda ve saldırılar da devam ediyordu. Devrim ve karşı devrim her alanda topyekün bir savaş içindeydi. Elbette devrim kendini örgütleyerek mutlaka tümünü boşa çıkartacaktı.

Toplumsal inşa süreci

Demokratik, ekolojik, kadın özgürlükçü bir toplum istemine denk bir inşa çalışması da başlamıştı. Yeni toplumsal devrim projeleri uygulamaya konuluyor; kadın, gençlik, dil, kültür konusunda yoğun çabalar sarf ediliyordu. Öncelikle meclisler ilan ediliyordu. Her köyde komiteler oluşturuluyor ve halkın öz yönetimle kendi yaşamını sürdürebilmesi için toplantılar yapılıyor, sandıklar kuruluyor, seçimler şenlik havasında geçiyordu. Halkın yönetime katılması amacıyla Demokratik Halk Hareketi’nin (TEV-DEM) meclisinde seçimler yapılıyor, şehir ve köylerde meclisler kuruluyordu. Bu çalışmaların hepsi toplumda büyük heyecan, sevinç ve umudun canlanmasına yol açıyordu.

Mala Gel (Halk Evi) genel olarak sorunları çözme, halkın kendisini örgütlemesi için birer dayanışma ve yardımlaşma merkezi olarak ör-

gütlenmişti ve bu esasa göre çalışıyordu. Mala Gel düzenin sağlanmasında devrimin merkezi gibiydi. Herkesin sorunlarını çözmek için bir araya geldiği, siyasetin tartışıldığı, görüş alışverişinde bulunduğu, toplumsal sorunlar hakkında direkt yönetime katıldığı herkese açık bir merkezdi. Zamanla toplumun tüm kesimleri kendilerini Mala Gel’de örgütlemeye başladı. Adeta bir ağ gibi örülüyordu.

Meclis sistemi, eşbaşkanlıkla birlikte yürütme komitesinin dahil olduğu bir işleyişe sahipti ve genel meclislerden oluşan tüm politik idari yönetim çalışmalarını üstlenmişti. Toplum farklılıklar ve özerklikler üzerinden hızla örgütleniyordu. Kadınlar Yekîtiya Star (Kadınlar Birliği), gençlik Ciwanên Şoreşger (Devrimci Gençlik), kültür çalışmaları Saziya Zimane Kurdî-SZK (Kürt Dil Kurumu) olarak merkezileşiyordu. Kültür kurumuna bağlı komiteler oluşturuluyordu. Gençlik, aydın ve yurtsever öğrenci gençlik konfederasyonu olarak örgütleniyordu. Sivil toplum örgütlenmeleri Civaka Sivil (Sivil Toplum) olarak öğretmenleri, avukatları ve tüm mesleki grupları kapsıyor, sendikalaşmaya teşvik ediyor, örgütlenme ağı sanayi komitelerinden berberlere, kasaplara, pazar yerlerine kadar uzanıyordu.

Şehit Aile Komitesi, geniş kapsamlı komitelerden biriydi. Mala Gel içerisinde temel bir örgütlenme olarak ele alınıyordu. Herkesin nöbetleşe ziyaret ettiği temel devrim çalışmalarını yürüten bir komite şeklinde örgütlenmişti.

Ekonomi Komitesi, genelde aylık yardımlar ve kampanyalarla uğraşüyor, yardımlaşmaları örgütleyordu.

Yine Güvenlik Komitesi, öz savunma içerisinde sivil toplumun örgütlenmesindeki mahalle kurumlarında ve köylerdeki asayiş noktalarında örgütleniyordu. Devrimin en güçlü olması gereken iç güvenliği esas alıyor, saldırılara karşı halkın ve devrim kurumlarının korunması ve huzurun sağlanması için önem taşıyordu.

Herkesin özsavunma bilinciyle, kendi silahları ve arabalarıyla katıldığı gruplar şeklinde mahalle ve köylerde oluşan gönüllü savunma, halk savunmasının esas gücüydü. Tüm kontrol noktalarında güvenlik şehirlerden köylere kadar nöbet sistemine göre sağlanıyordu. Şehirlerdeki güvenlik ise dört ayrı yerde kurulan kontrol noktaları ile sağlanıyordu. Bu güçler içinde kadınlar, gençler, yaşlılar herkes yer alıyordu.

Kontrol noktası

Şehirlerde asayiş için çıkarılan devriye grupları küçüktü ama hepsi devrimci tutum, üslup konusunda anlayış kazanmıştı. Bu yapılan toplantılar ve eğitim çalışmalarıyla halka kavratılmıştı. Yine Kobanê girişinde, uluslararası genel yol üzerinde kontrol noktaları vardı. Çelebî Noktası olarak da adlandırılan Çelebî köyü içindeki Xirabe Xişke Noktası, Lafarge fabrikasının önündeki kontrol noktası tüm geçişlerin denetimini sağlıyordu. Bu noktalarda sarı-kırmızı-yeşilli Kürdistanî bayraklar dalgalanıyordu. Kürt yurt-severleri şehirlerinde, yollarında ilk kez kendi güvenliklerini sağlıyorlardı. Her tarafta savaş ve çatışma yaşanırken, muhalif güçler ile rejim arasındaki çatışmalar şiddetlenmişken, Kürtlerin nasıl yaşayacağına karar verdiğini ilan ederek güvenliğini sağlayamaması mümkün görünmüyordu. Herhangi bir çatışmaya, karşıt gücün provokasyonuna mahal vermemek için kendi güvenlik sistemimizi oluşturmak gerekiyordu. Bu doğal ve zorunlu bir görevdi. Halk Kürdistanî bayrağın dalgalandığı kontrol noktalarında, “Artık bizim de asayişimiz, polisimiz var” diyor, işlemler esnasında yardımcı oluyor, hatta o görevlilerin ihtiyaçlarını karşılamaya çalışıyordu. Gidiş gelişlerde iki taraftan da güler yüzlü bir karşılama vardı.

Kontrolü sağlayanlar ve kontrol edilenler şunu iyi biliyorlardı: Bu bizim güvenliğimiz için gerekli.

Daha önce bu güvenlik noktaları, toplum için korku kaynağıydı. Baas rejiminin hakaretine uğrayan halk artık buralardan huzur içerisinde geçiyordu. Kayırmalar, rüşvetler, keyfi uygulamalar, sıradan gerekçelerle alıkonulmalar ortadan kalkmıştı. Bu noktalarda kendi bayraklarını gören ve Kürtçe konuşan YPG'lileri gören halkın sevincine diyecek yoktu. Bu zaferin adıydı. Ama buna karşı olanlar da vardı. Bu kesimler güvenlik açısından temel sorun olmasalar da çıkardıkları engellerle devrimin güvenliğiyle oynamaktaydılar. Marjinal, MİT ve KDP yanlısı çeşitli siyasi parti kimlikli bu provokatörler güvenlik sistemini boşa çıkartmaya çalışıyorlardı. Baasçıları görünce dizleri çözülenler kendi güvenliğini sağlayan asayiş ve kontrol noktalarında sorun çıkarıyor, 'Siz kimsiniz, sizi tanımıyoruz' diyerek tutum alabiliyorlardı.

Bu kesimler, celladına aşık birer kurban gibi, hiyerarşisiz bir toplum düzenini, kaos olarak görebiliyor ama kaosu kaynağı olan tutumlarını sorgulamıyordu. Diğer alanlardaki inşa çalışmalarında en çok sorun çıkaranlar da, yine bu kesimlerdi. Devrim iradesine ve yeni yönetime karşı sürekli provokasyon peşindeydiler. En küçük bir sorunu büyütüp krize dönüştürmekte ustaydılar. 'Bunlar yönetemez, cahildirler, ancak ayak işlerini yaparlar, seyyar satıcıdırlar, bunların bilinç düzeyi yok, bizim gibi aydın değiller' gibi söylemlerle aşağılayıcı tavırlara giriyorlardı. Kendilerini okumuş ve üstün gören bu kesimlerin asıl amacı halkın sırtından rant, kariyer sağlamak ve yaratılan değerlere el koymaktı. Zaten geçmişten gelen toplumsal sorunları kışkırtıyor, kan davalarını, aşiret içi ve dışı karşı çatışmaları körükliyor, Kuzeyli-Rojavalı, Apocu-Barzanici şeklinde ayrımlar yaparak toplumu parçalamaya çalışıyorlardı. Kendilerini Suriye devrimi yanlısı gösterirken, devrimci güçleri de Baas ile işbirliği yapan taraf olarak adlandırıyor, sürekli bu karşıt propagandalara devam ediyorlardı.

Bu tutumların sistem inşasını geciktirdiğini, önünde engeller oluşturduğunu söylemeye gerek yok sanırım. Sürekli duyarlı olmak gerekiyordu. Bu kesimlerle sürekli görüşmeler yapılıyordu. Diplomasi ve dış ilişkiler komitesi neredeyse sadece bu işle meşguldü. Bu komiteler içeride partilerle gerekli görüşmeleri yapar, diplomatik

ilişkileri yürütürken, aynı şekilde dışarıdaki ÖSO ve Arap güçleri ile de ilişkiliydi. Desteya Bilind, üst bir kurum olarak örgütlendirilmiş, ENKS ve TEV-DEM olarak birlikte hareket edileceği taahhüt edilmişti. Ama işlevsel değildi. Bu güçler her zaman iç çekişme ve çatışma yanlısıydı. Devrimi içten zayıflatmaya çalışıyorlardı. Suriye Kürt Ulusal Cephesi (ENKS) adını alan bu oluşumun içinde on beş parti yer alıyor görünse de hepsi aynı anlayıştan besleniyordu. Aslında TEV DEM'in devrim gücü karşısında yapabilecekleri bir şey de yoktu. Bir karşıt güç olarak örgütleniyorlardı. Temel argümanları ise iktidarı paylaşmaktı. 'Yarı yarıya paylaşalım. Biz de Baasçılardan kalan yerleri, evleri, arabaları, arazileri alalım' şeklinde sözlerle pazarlık geliştirmeye çalışıyorlardı. Halkın malını kendi, parti ve aile çıkarları için kullanmaya çalışıyorlardı. Kobanê'de özellikle çeşitli aşiret beylerini, Mîran Aşireti beyi Ferhat gibi beyleri devreye sokarak ENKS yönetimine dahil ediyor, bunları Kobanê'nin toplumsal yapısını parçalamak için kullanıyorlardı. Barzani'nin kendisine bağlı bir aşiret reisini Kobanê beylerbeyi sıfatı vererek atadığı söyleniyordu. Bunların gayesi kendini toplum iradesinin bir parçası yapmak değil, toplum iradesine hükmetmekti. Devrimci gelişmeleri kontrol altına alma, Kobanê'yi kendi denetimlerinde tutma hesabı yapıyorlardı. Gözleri hep koltukta ve mevkideydi. Öncelikle kendi adlarını ön plana çıkarmaya çalışıyorlardı. Maddi çıkar sağlama peşindeki bu kesimlerin toplantılardaki talepleri her şeyi gözler önüne sermeye yeterliydi: Halkın ve devrimin ihtiyaçları, sorunlarının çözülmesi yerine 'Nasıl yapıp edeyim de bir arazi, bir ev, araba, maddi imkan sağlayayım' derdi, bu kesimlerde hakimdi.

Bunlar halka inançsız oldukları için hep yönetimi zayıflatmaya çalışıyor, yer yer yapılan toplantılara, kurulan ortak komitelerde çalışmaya gelmiyorlardı. Gönüllü oluşan halk hizmet komitelerine fedakarca öncülük yapan devrimci ve yurtsever kesimlerin yanında 'Komitelerde maaş almalıyız, belli saatler olmalı; yer, masa, koltuk ve araba olmalı' gibi taleplerle hizmetten önce kendilerine imkan sağlamayı amaçlıyorlardı. Tabii kendi davası ve dayanışma peşinde olan halkın fedakarlığı karşısında da şaşırıp kalıyorlardı. 'Nasıl böyle parasız, gece gündüz çalışıyorsunuz' gibi söylemlerle yurtsever kesimi yıpratmaya, çelişki yaratmaya uğraşıyorlardı.

Yurtseverlik bilinciyle çalışanların bunlara karşı tutumları netti. Bunlara karşı halkın malını korumak, halk çıkarları için kullanmak ve bu işlerin halk tarafından yönetilmesi gerekliydi. İmkansızlık ve bakımsızlık içindeki Kobanê'ye hizmet için gece gündüz demeden devrimci bir tutumla çalışılmalıydı.

Asayiş ve güvenlik noktalarında da ortak hareket etme, birlikte nöbet tutma esastı. Bir süre birlikte oldular. Ama bilinçli olarak halka hakaret ediyor, bozgunculuk yapıyorlardı. Nöbet yerinde içki içme, zamanında gelmeme, yerlerini bırakma, provokasyon için sürekli KDP bayrağı asma, YPG'nin gidiş gelişine zorluk çıkarma, geliş gidişleri aksatma, kaçakçılık, kayırmacılık, haşhaş geçişlerine izin verme, hatta ortak olma gibi birçok ahlak dışılığına yol açtığı görülen ENKS'li grupların bu tutumlarına karşı mutlaka tavır alınıyordu. Bu kesimlerin kışkırtan tutumlara girdiği ve yurtseverlere hakaret ettikleri şeklinde birçok şikayet gündemimize giriyordu. Yine asayişlerde para ve maaş isteme, istedikleri gibi hareket etme girişimleri vardı.

Halk tarafından kabul edilmeyen, eleştirilen bu davranışlar nedeniyle komitelerle birlikte hareket etmeleri mümkün değildi. Desteya Bilind, Kobanê'de bu yüzden giderek işlevsiz kaldı ve kısa süre içinde dağıldı. Çünkü bu oluşum devrimin ortak çıkarlarını savunabilecek bir ruh ve düşüncede değildi. ENKS bileşenleri kendi içlerinde bile çekişme halindeydiler. Rekabet ön plandaydı. Kim, hangi parti ne kadar eleman verecek gibi hesaplar yapılıyor, büyük partiler küçük olanları eziyor, haksızlık ve birbirini çekememe, boşa çıkarma yoğunlaşıyordu. Bunlar kendi özgücüne dayanmadığı, dışarıdan gelen paralarla kendilerini finanse ettikleri için sürekli didişme halindeydiler. Suriye muhalefetinden gelen yardımların adaletsiz dağıtılması iç çelişkilere yol açıyordu. Sürekli birbirlerini suçluyor ve her biri farklı tutum sergiliyordu.

Diplomasi komiteleri her görüşmede böyle tutumlara rastlıyor, içlerinde doğruyu görenlerle devrimci iradenin ne olduğunu paylaşıyordu. Devrim yıllarında bu partilerde yer almış birçok kesim giderek halka hizmet eden yönetimle buluşup demokratik yönetime katılıyordu.

Bu kesimlerde her şeyi eleştirmek, olumsuzlamak bir hastalık derecesindeydi. Kürtçe kurslara karşı dahi anti propaganda yapabili-

yorlardı. Dershanelerin özel olmasından bahsediyor, eşit adil eğitim gerekirken parasız eğitimi ortadan kaldıran paralı dershanelerle dengesiz ve adaletsiz eğitim öneriyorlardı. Fakir çocuklarının okuyamaması umurlarında değildi. Dershane eğitim rant konusuydu.

Bu kişilerin tavrı, okullarda zorunlu eğitime tüm öğretmen ve öğrencilerin katılımının gerçekleşmesi için demokratik Kobanê yönetiminin aldığı kararları protesto ederek provokatif yürüyüşler yapmak istemeye kadar uçlaştı. Cuma günleri sivil toplum adına yapılan rejim karşıtı yürüyüşlerde Suriye muhalefeti bayrakları açıp Arapça sloganlar atıldılar. Yine aydın ve çeşitli meslek grupları, avukatlar, öğretmenler, doktorlar arasında örgütlenme çabasına giriştiler.

Yeni yaşam projesi ve inşa sürecine karşıtlıkları, onları propaganda ve provokasyonla yetinmeyip karşı devrim çabasına itiyordu. Zaten çok geçmeden kendilerini silahlı gruplar halinde örgütlemeye başladılar. Suwar Kobanê (Kobanê Şahinleri), Liwa Ahrar Kobanê (Kobanê Özgürlük Taburları) adları altında silahlı çeteler oluştu. Bunlar sözde ÖSO'ya bağlı, Cerablus, Minbic, hatta Girê Spî'te uzanan çeşitli çete gruplarıyla birlikte hareket ediyorlardı. Cerablus'ta Şeyh Ahmed olarak bilinen kişiyle, Minbic'te Liwa Tevhid ve Cephet-ul Nusra gibi gruplarla işbirliği halindeydiler. Bu gruplara dayanarak Kobanêlileri çeşitli biçimlerde tehdit ediyor, provokasyon girişimlerinde bulunuyorlardı.

Bu güçler, silahlı ÖSO güçleri desteğinde Welîd Hiso'yu katledip, gösteri ve silahlı kalkışmalara girişince durum değişti. Welid Hiso, Telecbi köyünün gençlerindendi. Welîd Hiso'yu, Kobanêli yurtseverlerin evlerine saldırı girişimleri esnasında provakasyonla katledip, asayiş güçlerinin üzerine atmaya çalışmışlardı. Bu olaydan sonra bu güçlerle iç çatışmaya girmeden sorunun çözülmesine çalışıldı. Önce iç güvenlik operasyonlarıyla asayiş güçlerince tespit edilen ve savcılık tarafından belirtilen kişiler hakkında soruşturma açıldı ve tutuklamalar yapıldı. Bazen diplomatik diyalog yoluyla çözüm getirilebiliyordu. Yani çok yönlü tedbirlerle karşı devrim güçlerini önlemek amaçlandı. Bunların amacı, demokratik devrimci yönetimi devirmek ve yerine İslami muhalefet gruplarıyla ittifak içerisinde ve onların denetiminde bir yönetim oluşturmaktı. Geçmişte Baas rejimiyle uyumlu hareket edenler, şimdi de Kürt ulusal birliği karşıtı İslami güçlerle beraber oluyorlardı.

Kendi ulusal kimliğine ve halkına güvenmeyen bu kesimler TC, KDP ve Arap İslami güçlerden sürekli rant ve çıkar sağlama niyetindeydiler. Kobanê halkına gelen uluslararası yardımları kendi grup ve çevrelerine verdiler. Yine üniversite okuma ya da geleceklerini kurtarma adı altında sanki kendi ülkelerinde gelecek yokmuş gibi, gençleri Kürdistan'dan çıkarma, Avrupa ve Türkiye'ye götürme gibi girişimlerde bulundular. Çoğu kendi aile ve çocuklarını dışarı çıkartmıştı. Kürt gençlerini çeşitli çete gruplarına, Arap güçlerine ve sözde ÖSO'ya para karşılığında katmaya kadar varan ihanetçi bir yaklaşıma giriyorlardı. Bazı gençleri özellikle Barzani yanlısı olan kesimleri, 'ÖSO'nun popüleritesi var, bu ülkenin geleceği onların elinde' söylemleriyle yönlendirmeye çalışıyorlardı. Sözde siyasi ve askeri yatırımlara karşılık bu dış güçlere Kürt gençlerini peşkeş çekiyorlardı. Tüm parti merkezleri ve bürolarında ÖSO-Suriye muhalefetinin bayrakları vardı. Arap işbirlikçilerinin attığı sloganlara eşlik edebiliyorlardı. Din dersleri yoluyla yine camilerde örgütlenerek bu kesimlere taban sağlamaya çalışıyorlardı.

Sivil toplum örgütlenmesi ve Kürtçe kursları

Demokratik öz yönetim sisteminin oturtulması için eğitimin yeniden ele alınması gerekiyordu. Bu çalışmaların başında Kürtçe dil kurslarının yaygınlaştırılması yer alacaktı. Bu çalışma Kürtçe'nin öğrenilmesi ve yaşam dili olması için esastı. Aydın yurtsever bir kesimin de içinde yer aldığı geniş bir çevre tarafından yürütülüyordu.

Devrimin kültürel inşasında dilin önemi büyüktü. Ulusal demokratik kimliğin geliştirilmesinde, kendini ana dilinde ifade etmek, konuşmak ve yazmak esastı ve bunun için temel eğitimi geliştirmek şarttı. Bu, temel insani ve evrensel bir haktı. Uzun yıllar Osmanlıların, Arapların, Suriye Baas rejiminin yasakladığı anadil için artık yeniden varoluş süreci başlıyordu.

Dil kurumu çalışmaları Vîyan Amara arkadaşın çabalarıyla önemli bir aşamaya ulaşmıştı. Vîyan arkadaş, Kürt Dili Kurumu'nun örgütlenendirilmesine öncülük yaptı, çünkü bu konuda birikimliydi. Kürtçe kurslar fedakarlık ve emekle örülü çabalarla her alanda yaygınlaştı,

kısa sürede önemli bir başarı kazandı. Eldeki çok az imkan ve kadroyla başlayan çalışmalarla hem Kürtçe öğrenenlerin sayısı çoğaldı hem de bu çalışma kendi eğitim kadrosunu yarattı.

Arap alfabesinden Latin alfabesine geçmek, yıllarca yasaklanmış anadile tekrar hayat vermek yeni nesillerle başarılabilir bir işti ve iddia, azimle gelişebilirdi. Öncelikli görev bu alanı örgütlemek ve kadrosunu oluşturmaktır. Bu konuda istekli olan üniversite öğrencileri, öğretmenler ve buna yatkın olan herkesin bu işte mutlaka emek sahibi olması gerekiyordu. Kürtçe eğitim verenlerin ne kadar okuduğu, genç yaşlı fark etmiyordu. Bu çalışmayı ulusal bir görev, devrimin inşasında en önemli yapı taşı olarak görmek ve gönüllü olmak yeterliydi.

Her köyde, her semtte SZK okullarının açılması için hazırlıklar yapılıyor ve epey katılım sağlanıyordu. Gönüllü grupların başını genç kadınlar çekiyordu. Vîyan Amara arkadaşın aktif öncülüğü SZK'yı kadın ağırlıklı bir çalışmaya dönüştürdü. Kobanê'nin birçok köyünde kurs açılması talepleri geliyordu. Kentlerden köylere kadar SZK merkezleri bünyesindeki her dil kursu açılışı şölen havasında yapılıyordu. Çocuklarını anadillerinde eğitime imkanını bulmak, Rojava'da büyük bir sevinçle karşılanmıştı.

İşe ilk olarak dil öğrenimiyle başlandı. Haftanın belli gün ve saatlerinde resmi eğitimler veriliyordu. Birinci ve ikinci sınıf kursların verilmesi ise bir sonraki aşamayıydı. Birinci ve ikinci devreden mezun olan öğretmen adayları arasından da kadrolar yetiştirilecekti. Giderek verimlilik sağlanıyordu. Katılım büyüktü. Şehit Vîyan arkadaş öğretmenlere akademik eğitim vermek ve böylece SZK akademilerini bir üst aşamaya taşımak için yoğun bir çaba harcıyordu. Buralarda kazanılan düzey Nuri Dersimi Akademileri'ndeki dil eğitimleri, siyasi ve ideolojik eğitimlerle güçlendiriliyordu. SZK yıllık yapılan imtihanları en iyi şekilde organize ediyordu. Kursların bitiminde yapılan her diploma töreni anadil bayramı havasında geçiyordu.

Elbette Kürt dili eğitimi sorunsuz değildi, kolay da ilerlemiyordu. Mesela haftanın belli saatlerinde resmi eğitimler olarak verilmesini müdür ve çeşitli öğretmenler kabul etmiyordu. Zorluk çıkarıyorlardı. Hatta 'Eğer Kürtçe ders verirlerse devlet öğretmenlerin parasını vermeyecek' şeklinde anti propagandalarla eğitimin önü alınmaya çalışılıyordu. ENKS'ye bağlı partilerin engelleme çabaları bu yönlüydü.

SZK-Kobanê

Öğretmenler devrimin eğitmeniydiler elbette ama kendilerini, zamanı geldiğinde kalemlerini bırakıp savunma görevinde yer alabilecek şekilde eğitmişlerdi. Demokratik bilinç ve kültür sahibiydiler. Devrimin güvenliği söz konusu olduğunda her saldırı karşısında, özellikle kontrol noktalarında, asayişlerde, hatta savaşın ön cephelerinde yer alıyorlardı. Bu konuda en aktif olan da SZK çalışmalarının büyük moral kaynağı ve öncüsü olan şehit Vîyan Amara arkadaştı. Büyük duyarlılığı, fedakarlığı ve cesaretiyle her zaman ön cephede olmuştu. Bulunduğu her ortamda herkesin dikkatini bu coşkulu katılımı çekerti. Deyim yerindeyse civa gibiydi. Arkadaş YPG'nin bulunduğu alanlar içerisinde öğretmenlere askeri eğitim veriyordu. Zaten savunma görevleriyle eğitimler iç içe geliştirilmek zorundaydı. Öğretmenler de gerektiğinde en ön saflarda yer alma konusunda kararlıydılar.

Vîyan arkadaş Kobanê'ye 2012'de gelmişti. SZK çalışmalarını aktif yürütüyordu. 19 Temmuz devriminin birinci yıldönümü olan 2013 Temmuzunda Girê Spî çevresinde saldırılar yoğunlaşınca, en ön cephe olan Kendal'da savaşmakta bir an bile tereddüt etmedi. Düşman bu cephede çöktildi, büyük kayıp verdi, ağır silahlar ve bir tank ele geçirildi. Düşmanın iradesi burada kırılmıştı. Kobanê'ye

girilemeyeceği, bu girişimlere sadece kentteki savaşçıların değil kurumsal çalışmalarda yer alan öncülerin de karşılık vereceğinin mesajını en net verenlerden biri Vîyan arkadaşı. Şehit Vîyan Amara ve Şehit Rüstem arkadaşlar bu çıkışın öncülüğünü yapmışlardı.

Kendal direnişi Kobanê'ye girmenin kolay olmayacağını, ne tankların ne de kendisine çok güvenen çete gruplarının giremeyeceklerini, girseler dahi ancak cenazelerini bırakıp kaçmak zorunda kalacaklarını, tanklarının bile onları bu sondan kurtaramayacağını gösterdi. Direnen bir halk gerçekliği vardı. Bu destansı direnişte en çok rol oynayan isimlerin başında ise eğitmenleri ve öğrencilerinden bir öz savunma ordusu yaratabilen, toplumu devrimin her türlü ihtiyacına göre örgütlemekte ve motive etmede büyük ustalık sergileyen Şehit Vîyan arkadaş geliyordu.

Halk mahkemeleri ve sulh komiteleri

Meclislere, toplumsal sorunları çözmede devrimin yönteminin ne olacağı, işlenen suçlar karşısında nasıl bir yaptırım uygulanacağı gibi konularda birçok soru geliyordu. Yıllardır Baas rejiminin yarattığı zihniyetin egemenliği altında çetecilik, mafyacılık, kaçakçılık gibi yaşam alışkanlıklarından etkilenen çeşitli kesimler, huzursuzluk yaratan organize suç örgütleri, gaspçı hırsızların yanısıra toplumda sevilmeyen başı boş avareler de söz konusuydu. Bu kesimler sürekli sorun yaratıyorlardı. Bunlar nasıl, hangi yöntemle inşa sürecine dahil olacaktı? Bu sorunlara müdahale edildiğinde ortaya çıkacak sonuçlarla da baş etmek gerekecekti. Aşiret ve kabile topluluğunda müdahalenin yaratacağı çeşitli sorunlar, kavgalar ve yeni çelişkiler nasıl çözülecekti? Şehir, mahalle ve köylerdeki örgütlenmeler hızlanıyordu ancak Kobanê'de aşiretçilik hala ön plandaydı. Aile içi şiddet, gündeme giren kan davaları, herkesin silahlandığı bu toplumsal gerçeklik, kavga ve dövüş potansiyelini içinde barındırıyordu. Ne zaman, nerede sorun çıkacağı ve nasıl halledileceği herkesin ortak kaygısıydı.

Asayiş güçleri böylesi şikayetler aldığında caydırıcı olmak için müdahale ediyordu. Ama sorunlar çoğunlukla sulh komitelerine havale ediliyor, sorun daha çok bu komiteler aracılığıyla çözülme

çalışılıyordu. Bu sorunların çözümüne aşayış, genel uzlaşma ve sulh komiteleri, toplumda adil davranacağına güvenilen yaşlılar da müdahil oluyordu. İlgili kurumlarla birlikte, toplumun ahlaki ölçülerine denk, makul çözümler geliştirmeye çalışılıyordu. Sorunların çözümünde esas alınan ölçü, ahlaki olmaktı. Çözüme, ahlaki ölçülerle karıştırılan ya da gelenek olarak adlandırılan bazı geri uygulamaların nüfuz etmemesine özen gösteriliyordu. Ahlaki olan tüm toplumun çıkarlarına hizmet etmeliydi. Çözüm yolu aranırken toplumun iradesinin ortaklaştırılması önemliydi.

Sorunlar toplumun öz gücü ve aklıyla çözülmeye, bu konudaki aşırılıkların önü alınmaya çalışılıyordu. Her iki tarafı razı edecek makul öneriler yapılıyor, uzlaşma noktaları aranıyor bazen olayların niteliğine göre para cezaları da veriliyordu. Bu tür maddi yaptırımlarla, uzlaştırma yöntemleri toplum nezdinde tarafları caydırma ve sorunları çözme açısından önemli bir baskı aracı oluyordu.

Kadın sulh ve adalet komiteleri

En hassas, ilkeli, bilinçli yaklaşılması gereken konuların başında ise aile içi ve kadına karşı şiddet geliyordu. Yeni toplum yapılanmasında bu tür yaklaşımlar karşısında tavizsiz olunacağını göstermek kadar kadın ve erkeğin yaşam, ifade, örgütlenme konusunda eşitliğini kavratmak gerekiyordu. Geliştirilen çözümlerin toplumu analiz ettiği kadar ikna edebilmesi, ‘hiçbir şey eskisi gibi olmayacak’ algısının oturtulması önemliydi.

Bu tür sorunların çözümünde Kadın Sulh Komiteleri ön plana çıkıyordu. Bu komite kadın haklarını kavratma, eşitliği ve adaleti sağlama amaçlı bir mücadele yürütüyordu. Elbette bunlar bin yılların köklü sorunlarıydı ve çözümü de kolay değildi. Bu nedenle yöntemde yaratıcılık, çok yönlülük, pratiklik, adalet, yenilik olmalıydı. Kadın Sulh Komiteleri, oldukça avantajlı bir konumdaydı. Ancak ataerkil sistemin yarattığı zihniyet zaman zaman etkisini göstermiyor değildi. Bu zihniyetin etkisiyle bazen kadına haksızlık yapılıyor, daha çok erkek ön plana çıkarılıyordu. Her devrimin temel ölçüsü olan adaleti işletmek şarttı. Bu amaçla adalet komisyonları, yargı hukuk komiteleri

de kurulmuştu. Bu komiteler de sorunları adalet ve uzlaşma temelinde çözmeyi esas alıyordu. Nitekim kabul gören, toplumsal dokuyla uyuşacak olan da bu yöntem oluyordu.

Toplumun biriken, baskı ve cezalarla üstü kapatılan ve en ufak bir otorite boşluğunda yeniden gün yüzüne çıkan sorunlarına köklü bir çözüm geliştirilmeliydi. Halklara bu sistemin asıl sahibinin kendileri olduğunu, her bireyin geleceğini ancak onu savunarak ve uygulayarak garantiye alacağını anlatmak temel hedefimizdi. Böyle olmadığı sürece geçici çözümler üretmek bir işe yaramayacak, her yerinden su alan bu gemiyi batmaktan kurtaramayacaktık. Çözülmemiş sorunlar çığ gibi birikmişti. Aşiretsel, ailesel davalar, haksızlığa uğrama ve kan davaları, rejim tarafından el konulup Araplara verilmiş topraklar için açılan davalar temel gündemimizdi. Üst üste biriken bu sorunları çözmek için geçmişle doğru yüzleşmek ve hesaplaşmak, bunun için de hakikatleri araştırma komisyonu gerekiyordu.

Devrim hakikatle yüzleşmedir

Rejimin elindeki birçok gizli belge ortaya çıkmıştı. Geçmişte rejimle çalışanlara ait resmi yazılar, insanlar ve olaylar hakkında ele geçirilen belgelerin tümü arşivleniyordu. Geleceğe belge kalması gerekiyordu. Birçok belge elimizdeydi. Ancak bunları vakti geldiğinde kullanmak daha yerinde bir tutumdur. Devrim yeni başlamış bir süreçti, sorunların çözümünün hemen aceleye getirilmemesi önemliydi. Bu konular hassastı ve çok gizli tutuluyordu. Bunlar daha sonra açılacak ve yüzleşme komisyonları ile bunların gerçekliği açığa çıkacaktı. Eskiden rejime çalışanların bazıları çalışmalarda yer alıyorlardı; bu tür kişiliklerin tavırları, tutumları elbette göz önünde tutuluyordu. Zaten toplum çoğunu tanıyordu. Bunların durumu vicdanen rahatsızlık yaratıyordu.

Toplumsal sorunların çözümünde adil olmak ne kadar gerekliyse toplumsal vicdanı rahatlatmak da o kadar gerekliydi. Bir yanda geçmişte kayırmacılık yapan, rüşvet almış olanlar, adamı varsa birçok kirli işlerini yapabilenler öte yanda Baasçılığın zorbalığına, adaletsizliğine uğramış olanlar... Devrim, adaletsizliklere karşı çok

hassas olmak zorundaydı. Ufak bir olay birçok olumsuzluğa yol açar ve tartışmalar önü alınamaz bir raddeye ulaşabilirdi.

Adalet sistemi içerisinde görev alanların eğitimli, temiz vicdanlı olması ve toplum tarafından kabul görmesi şarttı. Tartışma konusu olan şahıslar komitelerden değişik yol ve yöntemlerle çıkarılmaya çalışılıyordu. Toplumsal inşada topluma güven vermek, herkesin ‘Yönetim benimdir’ diyeceği, onda kendisini göreceği adil bir düzen ve adalet duygusunu geliştirmekle mümkündü. Komitelerdeki kişiler doğru bir eğitim almışlardı, itibar sahibi kişiliklerdi. Bu işlerin sağ- lamlaştırılması için kadroların seçiminde daha isabetli davranılmaya, nitelikli tanınanlar komitelere çekilmeye özen gösteriliyordu. Her davanın özelliğine göre sorunları mutlaka sosyolojik temelde doğru tanımlayıp tahlil ederek karar verebilecek kişiliklerin bu süreçlerde yer alması önemliydi.

Toplumsal sözleşme taslaklarının hazırlıkları

Çokça tartışılarak hazırlıkları yapılan toplumsal sözleşmenin uygulama zamanı gelmişti. Öncelikli ele alınması gereken, geçmiştekilerle yeni kanunlar arasındaki boşluk ve krizin ne olacağı ve nasıl aşılabacağı idi. Aslında bu bir geçiş dönemi idi. Bu dönemde, bir yandan sistemin yasaları uygulanırken diğer yandan hazırlıkları yapılan toplumsal sözleşmeye denk kararlar alınmaya çalışılıyordu, ki bu mümkün olmuyordu. Birincisinde, hukuk yani cezai yaptırımlar ön planda iken diğerinde toplumun ahlaki ölçüleri esas alınıyordu. Bu çift başlılığın ortadan kalkması için acele davranılması gerekiyordu. Yeni bir toplumsal şekillenmenin adalet sistemini eski yöntemlerle çözmek mümkün değildi. Yer yer çeşitli devletçi, Baas’tan kalan anlayışlar, uygulamalar ve usüller, toplumda kabul görmeyen çeşitli yaklaşımları ortaya çıkarıyordu. Bu hoşnutsuzluklar ve şikayetleri giderecek, yerinde olmayan toplum vicdanında rahatsızlıklara yol açan kararlar için gerekli müdahaleleri yapmak icap ediyordu. Adaleti sağlamakla yükümlü kurum ve komitelerin verdiği kararların toplumda iknaya yol açmadığı zamanlar için üst organlar da gerekliydi. Bu organlar henüz oluşmadığı için de gerektiği zaman yönetim devreye giriyordu. Çözüm,

gelen öneriler en uygun şekilde değerdendirilerek bulunuyordu. Bu konularda esnek ve yaratıcı olunması gerekiyordu. Bazen eski ve yeni karıştırılıyor, cezalar çok azaltılıyor ya da islah etme yöntemleri esas alınıyordu. Çok hapis cezası vermekle bu sorunların çözülemeyeceğı belirtiliyordu. Eski yöntemlere baş vurmaktansa ikna ve uzlaştırma yöntemlerinin esas alınması daha doğrudu. Halk meclislerinde, sulh ve uzlaşma komiteleriyle birlikte tartışarak yeni ihtiyaçlar için toplumsal vicdan ve ahlak esasına uygun politik yol ve yöntem aramak süreklidi ve esneklik söz konusu olunca birçok şey değışebiliyordu.

Esneklik ve yaratıcılık, özgür demokratik inşada vazgeçilmez etkenlerdi. Önemsenen adaletsiz kararların olmamasıydı. Üst meclislerin önerileri ve meclislerin kararlarıyla uyulması gereken kurallar belirleniyor, bu konuda adalet sistemi kararları meclisler tarafından netleştiriliyor, uygulanması sağlanıyordu. Çeşitli toplumsal rahatsızlıklar karşısında, mesela özellikle haşhaş olaylarında kararlar adalet komisyonlarında alınıyor ve uygulanmaya çalışılıyordu. Cezalar ise farklı sürelerdeki hapis cezasından para cezasına kadar çeşitlilik gösteriyordu. Kararlar asayiş yönetimleri ve adalet kurumları arasında yapılan tartışmalar sonucunda alınıyor, bazen ağırlaştırılıp bazen de hafifletilebiliyordu. Alınan kararların içeriğı, toplantılar, radyo ve televizyonlarda yapılan duyurularla halka aktarılıyordu. Çeşitli dönemlerde aflar çıkartılıyor, tedbirlerini almak koşuluyla cezai yaptırımlar azaltılıyor ya da benzeri çeşitli düzenlemeler yapıyordu. Hatta bazen cezai yaptırımda karşılığı hapis cezası olan kimi suç durumlarına karşı farklı yöntemler geliştireliyordu. Bunun nedeni böyle bir süreçte insanların hapse konulmasının uygun olmayışındı. Bu nedenle cezalarda kısmi esneklik gösteriliyor, yöntem değışikliğine gidiliyordu. Bu yöntemlerin başında para cezası, koşullu serbestlik ve gözetim şartıyla salıverilme geliyordu

Halk meclisi ve adalet sistemi

Adalet sisteminin meclislerden gelen karar ve öneriler doğrultusunda işletilmesine özen gösteriliyordu. Alınan kararlar meclislerin sulh ve adalet komisyonları, mahkemeler ise genel halk meclisinin onayından geçiriliyordu. Meclislerin kabul etmediğı kararları feshetme

yetkisi vardı. Yine meclisin kararıyla mahkeme üyelerinin görevden alınması mümkündü. Halk meclisinin iradesinin dışında keyfi yaptırımların uygulanması mümkün değildi. Aslında radikal demokrasinin işletilmesi bir bakıma. Tüm kurumlaşmalarda olduğu gibi adalet sistemi de halk meclislerinde alınan kararlar doğrultusunda yürütülüyordu. Adalet komisyonlarının en önemli görevi, toplumsal sorunları çözüp uzlaşma yaratmak, devrimin kalıcılışıp, oturtulmasını yani geleceğe taşırılmasını sağlamaktı. Adalet ölçüleri konusunda bir netlik sağlamaktı. Bunun başarısı, halkın bu ölçülerden memnun kalması, devrimin sonucunu da etkileyecekti.

Toplumsal inşada adaletin özellikle uzlaşma komitelerinin büyük bir önemi vardı. Toplumda ayırım yapılmadan, hangi siyasi görüşe, aşirete, yapıya mensup olduğu sorulmadan adil, doğru ve yerinde kararlar verilmeliydi. Hangi halktan, dinden, dilden, partiden ya da görüşten olduğu farketmezdi. Esas ölçü işlenen suçun toplumsallığa verdiği zarardı. Cezanın niteliği de kişilerin bireysel durumuna göre değil bu ölçüye göre değişiyordu. Dolayısıyla hiçbir ayırım yapılmıyordu. Bu prensibin doğruluğuna herkes inanıyordu. Herkes yeniden oluşan bu sözleşmelerle yasalar önünde eşit olduğunun, toplum arasında herhangi bir farkın olmadığını ayırımına varıyordu. Buna rağmen hala çeşitli rahatsızlıklar varsa, bunlara yönelik de çeşitli usüller ve yasama organında bu konuda çeşitli kanunların çıkartılması için başvurular yapılmıyordu. Ortaya çıkan bu sorunlar karşısında yeni kararlar ve yasalar çıkartılırken, sivil toplum kuruluşlarının tamamının görüşleri alınıyor ve bunlar eliyle yaygınlaştırılarak, toplumda bu kararların uygulanmasında bir anlayış birliğine ulaştırılmasına çalışılıyordu. Değişiklikler demokratik ilke ve prensiplere göre yine evrensel hukuk ilkeleri çerçevesinde yapılmıyordu. Savaş koşulları içinde olunmasına rağmen Avrupa'daki demokratik işleyişten daha gelişkin bir adalet sisteminin olduğu görülüyordu. Üst bir demokrasi anlayışı ve sağlam prensiplerin olduğu ortaya çıkıyordu. Bu doğru bir zihniyet ve anlayıştı. Ancak demokrasi kültürü esas alınmadığı için toplumsal adalet sisteminin oturtulmasında hala sorunlar ortaya çıkabiliyordu. Çok ileri bir demokrasinin, demokratik ölçülerin toplum tarafından kavranılmasında bireysel, keyfi, özgürlüğü kendine göre yorumlayan yanlış yaklaşımlar mevcuttu. Bunlar karşısında kazanımcı bir tutum sergi-

lenmeye çalışılıyordu. Adalet sisteminin oturtulması için avukatların kendini örgütleyerek davalara dahil olması, taraf olması esas alınıyordu. Adalet sistemi içinde suç ve cezalara göre çeşitli birimler ve gruplarla mahkeme sistemi oturtulmaya, suç ve cezalar hakkında doğru yaptırımlar ve kararlar alınmaya çalışılıyor, bu da önemli bir gelişme yaratıyordu. Fakat üst mahkemelerin yani başvuruların yapılacağı temyiz mahkemelerinin olması da önemliydi. Bu konuda gerekli yasal düzenlemeler ve kurumlar oluşturuluyordu.

Devrimci Gençlik

Devrimci Gençlik, olarak adlandırılan gençlik yapılanması devrimin temel gücü idi. Gençlik genel komiteler içinde oldukça etkiliydi ve üzerine düşen her görevi yerine getiriyordu. Tarihsel, toplumsal birçok alanda özellikle geri feodal ölçülerin baskın olduğu kendi içine kapanan, inişli çıkışlı, sıradan, monoton bu toplumsallıkta gençliğin rol alması önemliydi.

Gençlik, Baas rejimi tarafından yoğun bir asimilasyona tabi tutulmuş, kendi gerçekliğinden, köklerinden kopartılmaya, Arap sömürgeciliği içinde eritmeye çalışılmış bir toplumsal kesimdi. Kültürel soykırımın hedef kitlesi olan gençlik üzerinde her türlü siyaset uygulanmıştı. Kendinden uzaklaşmış, kültürel değerlerine, diline, kimliğine yabancılaşmış, Araplaştırılmaya çalışılmış bir gerçeklik söz konusuydu. Deyim yerindeyse gençlik Baas eğitim sistemi içinde eritmeye, sistemin yedek gücü haline getirilmeye çalışılmıştı. Bir yere kadar okuyabiliyorlardı ancak kimlikleri olmadığı için eğitimini tamamladıktan sonra bir statü elde etmelerine, devletin resmi kurumlarında görev almalarına mücadele edilmiyordu. Kariyer sahibi olmanın, bürokrasi içinde yer almanın tek koşulu Baas rejimine yakınlaşmak, kendi kültüründen uzaklaşmaktı. Yine gençliğe dönük yozlaştırma politikaları, haşhaş, içki, kumar gibi toplumsal ahlakın dışında, kültürel geleneklere ters olan alışkanlıklarının yaygınlaştırılmasına dönük girişimler yoğundu. 3 F (futbol, fuhuş, fiesta) gençliğin yozlaştırılmasında temel bir silah olarak kullanılıyordu. Gençliğin özgürlük eğilimi, arabesk kültür içinde törpülenerek,

kişinin toplumsallığını zedeleyen bir etkene dönüşüyordu. Bu şekilde kaybettirilmeye, düşürülmeye çalışılan bir yapı söz konusuydu. Sahte duygular, arzular, bireysel arayışlar öne çıkartılarak insanlar giderek fuhuş bataklığı içine çekilmek isteniyordu.

Toplum içinde barınamayan kişilikler de ‘Mücadeleye katılmasın da ne yaparsa yapsın’ denilerek çözümsüz bırakılıyordu. Ortada kalmış, ipe sapa gelmeyen, avare, sokak kültürü içinde yetişen, toplum karşıtı, hırsızlık ve buna benzer olaylara karışan kavgacı, asi bir gençlik tiplmesi yaratılmıştı. Aileler çoğu zaman gençlerin sistemin, rejimin batağına çekilmesine göz yumuyor, bu şekilde gençlerin Baas rejiminin çeşitli istihbarat ağı içinde yer almasına zemin sunuyordu.

Tüm bunlara rağmen gençlik hareketi, kültürel çalışmalar ve etkinlikler içinde her zaman aktif rol oynuyordu, her daim çekim merkeziydi. Rojava özellikle Kobanê gençliği tümünden kapitalizme bulaşmamış, bulaşa bile halen feodal, aşiretsel toplum yapılanmasının etkilerini üzerinden atmamış bir özelliğe sahipti. Küçük burjuva sınıf özelliklerinin etkin olduğu orta sınıf yapılanmasının etkileri de görülmüyordu. Sonuç olarak toplumda hala devrime açık, aktif, dinamik bir gençlik yapılanması vardı.

Gelecek gençlikti, toplumsallığın yaşamın devam ettirilmesinde gençliğin rolü en öndeydi. En büyük hazine gençlikti ancak eğitilmeyen, örgütlenmeyen gençlik devrimin olmayacaktı. Onlar sistemlerin, karşıt düzenlerin gençliği olacaktı ve onlara hizmet edeceklerdi. Kazanılacak gençlik, kazanılacak gelecek ve devrimsel inşa anlamına geliyordu. Bunun için de mutlaka çalışılmalıydı. Kobanê gençliğinin sert, inatçı, kavgacı ve cesaretli özellikleri nedeniyle komşu Araplar bile cesaret edip onlarla sürtüşmeyi göze alamaz, kendilerini temkinli hareket etmek zorunda hissederlerdi. Herkes bir biçimde sert, kavgacı ve inatçı Kobanê gençliğini hesaba katmak zorundaydı.

Baas rejiminin kendine göre kullandığı bu özelliklerin devrimin hizmetine sunulduğu takdirde büyük gelişmeler yaratacağı aşıkardı. Gençliğin inatçılığı sistem karşıtlığına dönüştürüldüğü takdirde büyük bağlılıklar, kahramanlıkların zemini haline gelebilirdi. Zaten bu niteliğinden dolayı Baas rejimine karşı muhalif gösterilere ve devrim sürecine aktif katılanların başında gençlik vardı. Bu özellikler

onları eylemsel süreçlerin en aktif katılımcıları, canlı ve dinamik öncü gücü haline getiriyordu. Gençlik bir akmaya başladı mı tüm toplumu motive ediyor, heyecan ve coşku seli yaratıyordu. Gençlik devrimle birlikte ön saflarda yerini almıştı.

Gençlik aynı zamanda özsavunma yapılanmasının temel gücüydü. YPG, asayiş gibi birçok çalışmanın en aktif ve dinamik katılımcısıydı. Özellikle silahı sevmeleri, kavgacı olmaları nedeniyle askeri yapılanmaya ve savunma güçleri içinde yer almaya çok elverişli bir konumdaydılar. Gençlik kısa süre içinde eğitsel, örgütsel çalışmalarla uyum sağlıyor ve yoğun bir katılımı sağlıyordu. Kültürel çalışmalar ve spor aktiviteleri yoluyla yoğun bir toplumsal dönüşüm sağlanıyordu. Sadece şehirlerde değil köylerde de gençliği bilinçlendirme, örgütlendirme, aktifleştirmeye dönük çalışmalar yürütülüyordu. Gençlik merkezi, akademiler gibi kurumsal yapılarda kendisini ifade edecek alan bulabiliyordu. Bu alan örgütlenmenin de zemini oluyor, gençliğin akışkanlığı, coşkusuyla birlikte toparlanıp büyük bir enerjiye dönüşüyordu. Gençliğin enerjisini devrime kanalize edebilmek, aktifleştirebilmek için öz değerler, ulusal ve tarihi bilincinin gelişimi için birçok plan ve proje geliştirmek gerekiyordu. Devrimin en zorlu görevlerini üstlenecek olan yine gençlikti ancak bu süreçte hazırlanması sağlanmalıydı. Gençlik aktif ve coşkulu bir şekilde özsavunma eğitimlerine katılıyor, ayrıca YPG'nin açtığı kamplarda görevler alıyordu. Kendi içinde birçok çalışma alanı oluşturup kişilik özelliklerine göre işbölümü yapıyordu. Kısa ve uzun vadeli çalışmalarını bu işbölümüne göre örgütleme konusunda da öz yeterliliğe ulaşıyordu. Köylerde ve kasabalarda hızla örgütlenerek buradaki eylemlerin öncülüğünü kendisi yapabiliyordu. Savaş cephelerine aktif katılımın yanı sıra kültürel aktiviteler ve yapılan toplantılarla büyük gelişme kaydediliyordu.

Kobanê'de her kesimin özellikle genç kadınların aktif katılımında da gençlik merkezleri önemli bir rol oynuyordu. Gençlik çalışmalarında yer alan kadın arkadaşların, evlerde ve köylerde genç kadınları örgütleyerek çalışmalara dahil etmesi savunma gücünün artışı, YPG ve YPJ'ye katılımlardaki gelişmede temel etken oldu. Devrimci Gençlik, devrimin aktif katılımcısı, inşacısı olma görevini büyük bir istekle yerine getiriyordu.

Konfederasyon alışmaları

Konfederasyon (Üniversite Gençlik Örgütlenmesi), üniversite gençliğinin içinde yer aldığı, daha fazla aydın gençliğin örgütlendiğı bir çalışma sahasıydı. Özellikle Kobanê ve genelde Rojava’da özgün örgütlenen konfederasyon, gençliğin en aktif çalışma sahalarından birisiydi. Eğitim, kültür, sağık merkezlerinin yanısıra gençlik için çekim merkezi olan eğitim devreleri, yoğun ideolojik, zihniet devrimini geliştiren, devrimin inşa sürecine Demokratik Özerklik sistemini kültürel ve entellektüel alanda oturtmaya çalışan, buna uygun bir biçimde kadro yetiştiren bir çalışma sahasıydı. Konfederasyon, Kobanê içinde güçlü bir örgütlenmeye ulaşmıştı.

Her tarafta çatışmaların olması, Halep, şam, Raqa gibi şehirlerin muhaliflerin eline geçmesinden ötürü büyük bir boşluk doğmuştu. Üniversite gençliğı bu nedenle öğrenimine devam edemiyordu. Bu kesimlerin doğru bir temelde örgütlendirilmesi, çalışmalara ve demokratik devrimci inşa sürecine katılması esas çalışmaydı. Bu konuda temel perspektifler veriliyor ve çalışmalar yürütölüyor, geniş bir katılım sağılanıyordu. Belli bir ivme kazanan bu çalışmalar kendi içinde birçok gelişmeye yol açıyordu. Düzenlenen konferans ve kongrelerde gençliğin kendi program ve çalışmasını sistemleştirmede sorunlar da yaşanabiliyordu. Program belirlenirken bütönlöklü yaklaşmak adına ‘Suriye’deki demokratik kesimi ve farklı gençlik gruplarını katmamız gerekiyor, bu nedenle kendimizi Apocular gibi göstermeyelim’ türünden söylemlerle hareket eden, Suriyelilik kimliğinin esas alınması gerektiğini düşönen bazı anlayışlar vardı. Bu konuda Suriyeli kimliğin yanısıra Kürdistanı kimliğin mutlaka geliştirilmesi, özgürlük değıerlerine bağılı olunması, bu temel ilkeler doğrultusunda demokratik inşa ve Demokratik Ulus inşasının yaratılması, bu bilincin kültürün, entellektüel, politik ve ahlaki öncü güçleri olunması gerekiyordu. Farklı kesimleri kapsama adına gelişen bu yöntem, gençliğı gerçek kimliğini saklayan ENKS yanlısı ya da Suriyeli grupların içinde hareket ettiğı bir potansiyel durumuna getirmiş, böylesi bir risk ortaya çıkmıştı. Burada zayıflıklar yaşanıyor, demokratik inşa ve özerklik sürecine doğru katılmayan, demokratik yönetimle bütönsellik içinde olmayan Devrimci Gençlik örgütlen-

mesiyle birlikte hareket etmeyen ayrık duruşlar ortaya çıkıyordu. Kendisiyle birlikte bir rekabet anlayışını ortaya çıkaran, hatta tepkileri ve çelişkileri besleyip, büyüten bu zayıflığın aşılması için çalışılıyordu. Bu durum gençlik örgütlenmesi içinde bir parçalanmışlık olduğu algısına yol açıyordu, bu da devrimin dinamik enerjik olan gücünü zayıflatma riskini barındırıyordu. Demokratik yönetim bu riski ortadan kaldırmak adına düzeltme çalışmasına girişmiş ve çeşitli müdahaleler yapmıştı.

Konfederasyon çalışmaları buna rağmen, demokratik insanın ve demokratik ulusun ihtiyaçları doğrultusunda örgütleniyor, ihtiyaçlar geniş programlar geliştirilerek karşılanmaya çalışılıyordu. Yaratıcı inisiyatifli bir temelde uygulanıyordu. SZK ile dayanışma içinde dil kursları geliştiriyordu. Öğretmen yetiştirme temel bir çalışma olarak ele alınıyor ve bu alanda büyük başarılar sağlanıyordu. Yine basın çalışmaları geliştiriliyor, basın kadrolarının yetiştirilmesi için eğitim devreleri açılıyordu. Sağlık kadrolarının oluşturulması için temel sağlık eğitimleri verilerek, sağlık kurumları ve halk çalışmalarına ekipler şeklinde katılacak kadrolar yetiştiriliyordu. Bu türden merkezler açarak her alanda yayılan konfederasyon gençlik çalışmaları, çeşitli toplumsal sorunlara da el atıyor, göçertme ve öz savunma gibi alanlarda inşaya dönük kampanyalar geliştirdi. Demokratik insanın beyin ve kadro gücü olabilecek bu birikimli grup, farklı konularda araştırmalar da yapıyordu. Yeni sistemin arşiv ve dokümanlarının bir elden toplanmasına dönük çalışma da entelektüel bir güç olarak konfederasyon çalışmalarında yer alan bu arkadaşlar tarafından yürütülüyordu

Devrimin sesi Dengê Kobanê Radyosu

Konfederasyon tarafından kurulan Dengê Kobanê Radyosu, devrimin sesini topluma taşırmada önemli bir işleve sahipti. Aynı zamanda devrimin basın kadrolarının yetiştirildiği, birçok yeteneğin açığa çıktığı bir çalışma sahasıydı. Kısa süre içinde eğitim, kültür ve siyasal içerikli programlar, güncel haberler hazırlanarak toplumdaki temel sorunların aşılmasına katkı sunuldu. Demokratik inşa süreci içindeki görevlere ilişkin yapılan duyurular da toplumun bilinçlendirilmesi ve devrime

katılımı için geliştirilen bir başka yöntemdi. Radyo yayını saat sekizde başlıyor ve yetkin programlar akşam saat onikiye dek devam ediyordu. Çalışanlar yeterli deneyime sahip olmamasına rağmen kısa süre içinde profesyonel bir yayın çizgisine ulaşılmıştı. Kadroların öncülük yaptığı bu çalışmada etkin olan isimlerden biri de, Kobanêli Şehit Hogir arkadaştı. Arkadaş aynı zamanda özsavunma çalışmalarını yürütüyor, YPG ve konfederasyonda yer alanlara askeri eğitim veriyordu. DAİŞ saldırılarında devrimin korunması uğruna kahramanca savaşp şehit düşen Hogir arkadaş gençliğin sembolü haline gelmişti. Çok yetenekliydi, devrimden önce Halep'te üniversite gençliğinin örgütlenme çalışmaları içinde yer almış, bu süre içinde ideolojik bir derinlik kazanmıştı. Ulaştığı bu yetkinlikle devrim sürecinde konfederasyon çalışmalarına ivme kazandıran isimlerden biri olmuştu. Daha sonra gelen arkadaşlar da aynı temelde öncülük rollerini devam ettirdi. Birçok kadro, savaşçı komutan konfederasyon çalışmaları içinde, idare ve yönetim görevini yürüttü. Yine sivil toplum kuruluşlarının demokratik ilke ve prensipler esasına göre çalışmasında önemli bir bilinçlenme sağlanmışlardı.

Devrimin esas gücü kadınlar

Kadın, toplumda beş bin yıl boyunca erkek egemen sistem tarafından köleleştirildi. Buna rağmen bu köhne, feodal zihniyete, çağdışılığa, zulüm ve zorbalık sistemine karşı özgürlük aşkıyla direndi. Kadın devrime rengini, sesini, gülüşünü kattı, öncü duruşuyla damgasını vurdu. Demokratik Özerklik sisteminin yaratılmasında öncülük rolünü omuzladı. Bu nedenle Rojava Devriminin kadın devrimi olduğunu söylemek yerinde bir tanımlama. Çünkü kadınlar başından beri devrimin her alanında dünyaya örnek olacak bir mücadele ve direnişin sahibi oldu. Kadının ön saflarda yer almadığı bir alan yoktu. Siyasal, kültürel, öz savunma ve ekonomik alandaki inşa çalışmalarına gönüllü katılan kesimlerin başında kadınlar yer alıyordu.

Kürt kadınının özgürlük istemi yatağını bulan bir nehir akışıydı. Toplumdaki gerilikleri kendisiyle sürükleyen, sürükledikçe arındıran berraklaştıran bir akıştı bu. Kendi geleceğini gördüğü devrime tüm enerjisini, fiziki ve düşünsel gücünü katan, bunun coşkusunu yaşayan,

ütopyalarına dokunmak için çalışmalara var gücüyle sarılan Kürt kadınları başından beri devrimin yaratıcılarıydılar. Vaat edilen gelecek, zifiri karanlığı delen güneş ışığı kadar netti ve kadınların dünyasını aydınlatıyordu.

Kadınlar özgür yaşamı inşa çalışmalarına aşk, umut ve heyecanla katılıyordu. Devrime rengini veren bu katılım biçimi tüm dünyaya yayılıyordu. Kadının katılımıyla birlikte yaşanan köklü değişimler, özgürlük devriminin ancak kadın özgürlüğüyle sağlanabileceğini bir tespit olmaktan çıkarıp, pratik bir sonuç haline getirmişti. Toplumsal devrimlerin kalıcılışmasında temel ölçüt kadın özgürlüğüydü. Kobanê’de kadının toplumsal geriliklere, feodal ölçü ve tutumlara karşı özgürlük istemi ve arzusuyla örgütlenmesi, fikri zikri ve eylemiyle en önde olması büyük gelişmelere yol açıyordu. Kadındaki özgürlük istemi ve direniş kültürü bu baskı cenderesinden çıkmasını sağlıyordu. Kadın bilinçlendikçe, örgütlendikçe ve eyleme geçtikçe toplumu değiştirmek, dönüştürmek imkan dahiline giriyordu. Toplumdaki tıkanma noktaları bu gelişmenin işaret ettiği rotayı takip ederek çözüm yoluna doğru ilerliyordu. Ailenin ve toplumun temel gücü olan kadın öncülük yaptığı müddetçe, ailesini, çevresini yani toplumu dönüştürebiliyor ve devrimsel çıkış ancak bu biçimde yapılabilirdi.

Kadın iradeleştikçe, toplum irade kazanıyordu. Kadın tanındıkça toplum kimlik kazanıyordu, özgürlük eğilimi artıyordu. Bu toplumsal değişim ve dönüşüm aynı zamanda tüm Ortadoğu’ya esin kaynağıydı. Bir taraftan kara çarşafllara bürünen kadın gerçekliği, diğer tarafta ise onun zıttı olarak Rojava’da özgürlük için en ön saflarda savaşan, örgütleyen ileri yürüyen kadınlar vardı. Siyasi, toplumsal ve hukuksal haklarının farkında olan, kendi savunmasını bilerek eyleme geçen, eyleme sürükleyen bir düzey. Kadının aktif olmadığı bir çalışma yoktu. Kadınlar tüm çalışmaların temel öznesiydiler. Tüm kurum ve çalışmalarda kadın rengi, iradesi ön planda ve görünür idi. Bunu sağlayan tüm kurumlarda işletilen eşbaşkanlık sistemi idi. Ortadoğudaki tüm medeniyetlere ve tüm insanlığın çıkışına öncülük yapmış olan neolitik devrim adeta yeniden canlanmıştı. Aslında bu topraklar kadının devrime katılmasıyla özüne dönüyor, kadın devriminin tarihin derinliklerinde saklı ruhu ve özü Rojava Devrimiyle ete kemiğe bürünüyordu. Ana tanrıça İştâr kültürünün geliştiği bu

topraklar aynı rolünü oynayacak bir konuma gelmişti. Kadın köleliğiyle başlatılan bu toplumsal köleliğe son verebilecek olan çıkışı bu kez İhtar'ın ardılı olan Kürt kadınları yapıyordu.

Yekîtiya Star

Kadının varolduğu tüm alanlar Yekîtiya Star çatısı altında bir örgütlülüğe kavuşmuştu. Toplumsal alan kadın meclisleri ve komünleri biçiminde Kobanê ve köyleri içerisinde örgütlülüğe kavuşmuştu. Tüm kurumlarda örgütlenen kadın toplumun temel gücü durumundaydı. Örgütlenme ve bilinç kadında daha fazla geliyordu. Özgürlüğe en fazla kadınlar ihtiyaç duyuyor, bu fırsatı en iyi değerlendirenler de yine kadınlar oluyordu. Özgürlük istemi kadında daha derindi, bir tutku düzeyindeydi. Köleliğe son vermek için içeride feodal erkek egemenlikli zihniyetin baskılarına, dışarıda ise Arap Baas milliyetçiliğinin zulmüne karşı büyük bir mücadele yürüterek kendisini örgütliyordu. Kadın yaşamın her alanında giderek görünür oluyordu. Kadının haklarına kavuşmasının salt ekonomik özgürlükle yahut bireysel haklar elde etmesiyle mümkün olmayacağı bilinci gelişmişti. Sorunun daha köklü ele alınması gerektiği konusunda farkındalık gelişmişti. Siyasal, toplumsal, kültürel, ekonomik alanda somut kurumlaşmalar ve zihniyet dönüşümü gerekliydi. Yapılmak istenen ve yapılan da buydu. Kadınlar, toplumsallığın tüm kesimleri içinde örgütlenen, örgütlendikçe güç ve bilinç kazanan, bilinç kazandıkça da eylem gücüne dönüştürebilen toplumun en renkli kesimiydi.

Yapılan tüm eylemlerde kadın öncü durumdaydı. Kadının rengi, sesi, morali ve coşkusu yaşamın her alanına hakimdi. Her zılgıt yaşamın anlamını, coşkusu artırıyor; kadının coşkusu ve morali her eylemi ve gösteriyi bir şölene dönüştürüyordu. Ana tanrıça kültürü kadının bu katılım biçimiyle yeniden canlanmıştı. Tarihin derinliklerine gömüldüğü sanılan, Enki ve Marduklarca yok edildiği var sayılan İhtar ve onun çevresinde şekillenen ana tanrıça kültürü Yekîtiya Star sayesinde doğduğu topraklarda bir kez daha yaşama fırsatı kazanıyordu. Geçmiş, an ve geleceğin birleştiği bir zaman dilimiydi. İşte kadın özgürlüğü böyle geliyordu. Toplumun dağılan

parçaları adeta ilmek ilmek örülüyordu. Her toplumsal ağ ve birim komünal bir ruha kavuşuyordu. Kadın her alanda kendisini örgütlemişti. Özellikle Kobanê kadını, özgürlüğünde ısrarlıydı.

Kobanê kadınlarının temel bir özelliği inatçı ve bağlı olmalarıydı. Fedakâr, doğru bildiğinde ısrarlı ve taviz vermezlerdi. Söylediklerini yapan, yaptıklarının bilincinde olan sade insanlardı. Toplumda öncü konumda olan birçok ana vardı. Bunlardan biri de devrim sürecinde olduğu gibi DAİŞ saldırılarında da toprağından kopmayan Kobanê halkının Yadesi, kamuoyunun bildiğı ismiyle Ayşe Efendi idi. Yadê Ayşe, eşi PYD eşbaşkanı Salih Muslîm ile birlikte yıllarca rejimin türlü baskı ve işkencelerine maruz kalmış, cezaevine girmişlerdi. Zulüm onun Önderliğe ve özgürlüğe bağlılıklarını engelleyememişti. Çok zor süreçler geçirmiş ama özgürlükten taviz vermemişlerdi.

Hapisler, işkencelere mücadeleyle daha fazla katılımı cevap vermiş, her zaman özgürlük mücadelesinde en önde olmayı bilmişlerdi. O zor süreçlerde bu kadar net bir tutum sergilerken, demokratik ve devrimci inşa sürecinde pasif kalmaları düşünülemezdi. Yadê Ayşe devrimin başlangıcında Demokratik Halk Meclisi eşbaşkanlığı görevini üstlenmişti.

Sözünü esirgemeyen, sözü her yerde geçen dobra bir kişiydi. Yade'nin sert üslubundan yakınanlar oluyordu. Ama bunu her zaman saf ve temiz duygularıyla yapıyor, bu biçimde çevresini fedakarlık ve saflığa davet ediyordu. Yalanı hileyi, Kobanê'de ortaya çıkan gerilikleri kabul etmiyor, geriliğe olan tepkisini yer yer esprili sözleriyle gösteriyordu. Bu esprileri bazen kızgın şekilde, Kobanê tarzı tatlı sert bir üslupla dile getiriyordu fakat kimse darılmıyordu.

Yade'nin hitap gücü yüksekti ve insanları etkileme kabiliyeti vardı. Yeri geldiğinde öncülük yapan, temiz ve dürüst siyaseti onu doğal bir ajitator yapıyordu. Propaganda çalışmalarını doğallığında yerine getiriyordu. Sadece kadın hareketi Yekîtiya Star içinde değil genel çalışmalarda da toplumun sorunlarına cevap olabilecek bir iddia, coşku ve moral ile çalışıyordu. Mala Gel'e gelen toplumsal soruları sürekli çözmeye çalışırdı. Bazen gecenin bir vaktinde sorunları çözmek için kapısı çalınırdı. Yade'nin evi de bir nevi Mala Gel gibi çalışırdı. 24 saat halkla birlikte olduğu, halkla bütünleştiği için onun sorunlara en makul ve adil çözümü getireceğine dair inanç tamdı. Kimin ne olduğunu, ne yaptığını bildiği için sorunlara kalıcı çözümler getiriyordu. Geçmiş tecrübelerinin ona verdiği güvenle en doğru kararı verdiğini bilir, dinlenmediğinde ve sonuç onun dediği gibi çıktığında, "Hadi bakalım ne yapacaksınız, ben size söylemedim mi" derdi. Önerisinin, düşüncesinin dikkate alınmamasına tepkisini bu biçimde dile getirirdi.

Yadê Ayşe, sulh komitelerinde de öncülük yapıyordu. Kendi ailesinden çok toplumu, mücadeleyi ön planda tutan bir yaklaşımı vardı. Diğer akrabaları KDP içinde, bir kızkardeşi ise PDKS'de yönetim düzeyinde yer almasına ve bunun üzerinden çelişkiler yaratılmaya çalışılmasına rağmen tutumu netti, tavizsizdi.

Devrimde ön saflarda yer alan bir diğer isim de ailesinden onlarca şehit veren Berîvan Kobanê idi. Hükümet içindeki görevi başbakan yardımcılığı idi. Anne babasından kızkardeşi ve abisine, yeğenlerine kadar birçok şehit vermişti. Kızkardeşi Şehit Vîyan Kobanê de, kadın çalışmalarında yer almış, YPJ komutanlığı yaparak direniş içinde kahramanca savaşmış, tüm halkın yüreğinde yer edinmiş isimlerden biriydi.

Böyle taviz vermeyen, bağlılığı derin olan, sınırsız fedakarlık ve sorumlukla öncülük yapan devrimin simgesi haline gelmiş aileler, kadın arkadaşlar vardı.

Devrim başladığında ve DAİŞ tarafından yenilgiye uğratılmak istendiğinde değişmeyen tek bir şey vardı: O da kadınların her iki süreçte de aktif olarak yer alışıydı. Devrim kendi öncülerini ve kahramanlarını yarattı. Kobanê’de kadınların direnişi ve katılımını anlatmaya kalkışmak altından kalkılamayacak bir şey. Kahramanlık ve fedakarlığı ifade eden kelimeler ne kadar da aciz kalıyor! Kuracağım cümlelerin bir sınırı var ama Kürt kadınının özgür bir yaşam uğruna sergilediği fedakarlığın bir sınırı yok. Buna o süreç boyunca yaşamın her anında şahit oldum. O yüzden ben değil onların gülüşleri, toprağa düşen bedenlerinden geriye kalan saç örgüleri, kaşlarına değen kirpikleri, silahın tetiğine yapışıp kalan narın parmakları, kurşunların ve bombaların gürültüsünü bastıran kahkahaları, sizinle hayatın sırrını paylaşır gibi yaptıkları konuşmaları anlatsın. Cesaret, fedakarlık ve umutla dolu bu hazineyi herkese istediği kadar pay eden bu kadınları herkes anladığı kadar anlatsın. Anlatsın da bu tablonun renkleri canlansın, zenginleşsin. Duyduğumuz yarımılık hissi biraz olsun giderilsin. Bilelim ki onlar yürekleri delip geçtiler; bir çocukta sıcaklıkları, bir anada kokuları, yoldaşlarında anıları, şimdi mezar taşına asılı rengarenk kefiyeleri ve silinmez isimleri kaldı.

Dış ilişkiler

Kobanê’nin etrafında Şêxler, Sirrîn, Cerablus ve Minbic gibi yerleşim yerleri vardı. Burada sadece Kürtler değil farklı halklar yaşadığından ötürü dış ilişki çalışmasının da devrimin geleceğinde temel bir rolü vardı. Bu çalışma yürütülürken oldukça hassas yaklaşmak gerekliydi. Rojava Devrimi koşulları gözönünde bulundurularak hareket edilmesi, siyasal sürecin ve diplomatik ilişkilerle varolan dengelerin iyi takip edilmesi gerekiyordu.

Devrim süreciyle birlikte birçok farklı grup ortaya çıkmıştı ve bunlardan her biri belli bir kesimin çıkarlarını ön planda tutuyordu. Yine Kobanê ve civarında sürekli geliş gidişler vardı. Şêxler, Sirrîn ve Girê Spî’ye kadar gidiş gelişler buralar üzerinden oluyordu. ÖSO burayı ele geçirdikten sonra bile sınır kapıları kullanılıyordu. Koba-

nê'deki tüccarlar her hafta kurulan pazarlarda mallarını satışa çıkarıyordu. Cerablus'tan Şêxler'e, Sîrrîn ve Minbic'e kadar olan yerlerde yaşayan insanlar da Kobanê'ye gelip ticaret yapıyorlardı. Yine her yerde Kürtler farklı halklarla iç içeydi. Minbic'ten Raqa'ya kadar her yerde Kürtler vardı ve kendilerini örgütleyerek meclislerde, Mala Gellerde, asayiş güçlerinde öz örgütlenmelerine kavuşmuştu. Newroz'u kutlayabilecek bir duruma gelmişlerdi. Bahsedilen bu hatta yaşayan tüm halklar kendisini örgütliyordu.

Fakat bu gruplar içinde ÖSO'nun bağlı olduğu Liwa Tevhid'den tutalım değişik gruplara kadar Türkiye bağlantısı olan İhvan-ı Musliminciler, selevî ve vahabî gruplar, Katar ve Suudi Arabistan'a bağlı olanlar, Kürt düşmanlığı yapıyor ve yer yer halklar arasında düşmanlıkları kışkırtıyorlardı. Baas şovenizmi de bu çatışmaları kışkırtıyor, bölgede yaşayan halklar mezhep çatışmaları içine çekilmeye çalışılıyordu. Rejim, Kürtleri kendi yanına çekmeye çalışan bir siyaset izlerken, ÖSO'ya bağlı güçler de rejime karşı savaşta Kürtleri yedeğine almaya çalışılıyordu. Her iki taraf da Arap milliyetçiliğini temsil ediyordu. Ama Kürtler, hiçbir zaman taraf olmadı, bir dış güce dayanmadı. Halkın öz siyaseti ve çıkarları esas alındı ve oyunlara gelinmedi. Bu konuda çok sabırlı ve itinayla hareket eden bir siyasi program ve diplomasi çalışması yürütüldü.

Kobanê'de İslamcı selevîler ve işbirlikçileri

Kobanê içinde İslamî radikal, selevî ve ihvancî güçler çeşitli gruplar aracılığıyla kendisini Kürdistanî grup gibi gösteren ama işbirlikçi bir güç olarak örgütlenen ENKS güçleriyle bağlantı kurmuşlardı. Bu gruplar giderek Kürtlerin iç işlerine, devrimine müdahale etmeye başlıyordu. İlk çatışmalar Serêkaniyê'de başladı ve karşıt güçler yenilgiye uğratıldı. ÖSO'ya bağlı gruplarla yer yer ortak hareket edilmişti. Fakat çelişki ve gerginlikler de başlamıştı. ENKS kendisini bunlara dayandırıyor, bunlar da ENKS'yi kullanarak Kobanê içinde devrimi zayıflatmaya ve askeri güç oluşturmaya çalışıyorlardı. Ayrıca çeşitli radikal gruplara, ÖSO güçlerine, ganimet ve iktidar savaşlarıyla, rejime ait olan malları talan edip zengin

olma vaadi ve maaş ile Suudi Arabistan, Türkiye ve Katar'ın finanse ettiği, bol para verdiği kesimler içine Kürtleri de çekmeye çalışıyorlardı. Kürtler bu güçler tarafından yedek durumuna getiriliyordu. ENKS Kürtleri pazarlıyordu.

ÖSO ile ilişkiler

İlk süreçlerde hiçbir güçle herhangi bir gerginlik yaşanmadı. ÖSO'ya bağlı gruplar rejimle savaştıklarında ve ihtiyaçları olduğunda Kobanê'den geçiş yapabiliyor, yaralılarını burası üzerinden tedavi edebiliyorlardı. Kontrol ve asayiş noktalarında Kürt köylerinden ve mıntıkalarından geçmelerine rağmen, bu geçişlerin bizim denetimimizde olması için görüşmeler devam ediyordu. En yoğun geçiş yaptıkları yer; Kobanê'nin doğusu, Halep'ten gelen esas yoldu. Bu yol gidiş gelişlerin en fazla olduğu, Kürt rengi ve kontrol noktasının da oluşturulduğu genel bir yoldu. Buradaki kontrol noktası ve Kürt renginden dolayı bazı silahlı gruplarla çeşitli sorunlar yaşanıyor ancak çözülüyordu. Buradan geçiş yapan ÖSO'ya bağlı gruplar, kontrol noktalarında görevli olan Kobanê'nin asayiş ve YPG birimlerini dinlemediği, sorun çıkardıkları için bazen alıkonuluyordu. Yapılan görüşmeler ve anlaşmalar sonucunda bir daha bu şekilde davranmamaları kaydıyla bırakılıyorlardı. Yani henüz ciddi bir sorun yaşanmamıştı. Ancak bu gruplar Kürtlere karşı kışkırtılmaya çalışılıyordu. Özellikle MİT, Kürtlerin Suriye rejiminin işbirlikçisi olduğu algısını yaratmaya, Kürtlerin kafir olduğu propagandasını yaymaya çalışıyordu.

Dış ilişkilerde şahsiyetler ve Xalê İsmet

Dış İlişkiler Komitesi, daha çok tanınan şahsiyetlerden oluşuyordu. Zaman zaman rejimle çeşitli görüşmeler yapan, Kürtler arasındaki sorunları çözme konusunda değişik tavırları olan şahsiyetlerdi. Bunlardan biri Kobanê'nin Xalosu olarak bilinen Xalê İsmet'ti. Devrime aktif katılan, kardeşini şehit vermiş biriydi. Sorunları

Xalê İsmet

doğru tespit eden, zamanında müdahil olan ve çözüm geliştiren, uzlaşma sağlayan özellikleri nedeniyle sulh komitelerinde görev almıştı. Geçmişte rejim tarafından tutuklanmış ancak mücadelesinden hiçbir zaman taviz vermemişti. Devrimin tüm aşamalarında aktif yer almasından ötürü halk arasında özellikle Arap ileri gelenleri nezdinde saygın konumdaydı. Neredeyse Minbic'ten Cerablus'a, Girê Spî'den Sîrrîn ve Şêxler'e kadar tüm alanlarda Araplar ve Kürtler arasında çıkan tüm sorunları çözmede hakem olarak kabul gören biriydi. Evi diplomasi çalışmalarının merkezi olmuştu. ÖSO'ya, Arap güçlerine bağlı herhangi bir grup içinde sorun çıktığında aranan ilk isim oydu. Bunun için tüm diplomasi çalışmalarında sorumluluk üstleniyordu. Ayrıca halk meclisleri, TEV DEM çalışmaları, daha sonra kurulacak olan özsavunma, asayiş çalışmaları içinde de aktif yer almıştı. Güvenlik komitelerinde ön sıradaydı ve sonradan oluşan özerk yönetimde savunma bakanlığını üstlendi. Bu görevine uzun süre devam eden Xalê İsmet, güvenilirliği, fedakarlığı, cesaretiyle bu sorumlulukların üstesinden gelebilmiş, varını yoğunu devrime adamıştı. Kobanê'deki Apocu klanın temsilcilerinden birisiydi. Kobanê denildiğinde akla gelen ilk isimlerden

biriydi. Evi, Apocu yurdu olarak bilinen kent sakinleri arasındaydı. Her arkadaşın ziyaret ettiği, herkese açık bir mekandı.

Xalê İsmet gibi birçok şahsiyetin yer aldığı diplomasi komiteleri zengin bir bileşime sahipti. Ömer Aluş da, Önderliği ilk tanıyan, 1979'lardan beri çalışmalarda ailesiyle yer almış, Şam'da da uzun yıllar diplomasi çalışması yürütmüş biriydi. Tüm çevrelerce tanınıyordu. Sulh komitelerinde çalışırken, özellikle Araplarla ilişkilerde esnekliği, doğru ve yaratıcı üslubuyla insanları çözüme çekebilme becerisi dolayısıyla diplomasinin vazgeçilmezlerinden biriydi.

İKİNCİ BÖLÜM

Kobanê'de yeni çatışmalı dönem

Girê Spî çatışmaları

İnşa çalışmaları sürerken Girê Spî'de de devrimin geleceğini etkileyecek gelişmeler yaşanıyordu. Rejimle çatışmalar başlamıştı. Girê Spî, Türkiye'ye Bakurê Kurdistan üzerinden geçişin sağlandığı en önemli merkezlerdendi. Arap, Kürt, Türkmen, Ermeni, birçok farklı etnisitenin birarada yaşadığı bir sınır kasabasıydı. Kobanê ile bağlantısı da vardı, kentin kuzeyi ve doğusundaki köyler buraya iki kilometre uzaklıktaydı. Bu açıdan Kürtlerin de yoğunlaştığı bir merkezdi. Girê Spî'den Yapse'ye, Kobanê'ye kadar Arap ve Kürt köyleri iç içe geçmişti.

Girê Spî'de ÖSO'ya bağlı güçlerle rejim arasındaki çatışmalar 2012 sonbaharında başlamış, belli bir süre devam etmişti. Kürt mahallelerinde ve Kürtlerin yoğun yaşadığı yerlerde ise Kürt milislerin kontrolü söz konusuydu. Bu süreçlerde gizliden kurulan takımlarla şehirlerde öz savunma yapılıyor, mahalleler korunmaya çalışılıyordu. Köylerde de giderek milis şeklinde örgütlenen savunma timleri harekete geçiyordu. Hatta bazı köylerde Kürtler kendi güvenlik noktalarını oluşturmuştu.

Şehrin korunmasında YPG olarak rejim güçlerine karşı Arap güçlerle birlikte hareket ediliyordu. Bu şekilde yoğun çatışmaların

yaşandığı süreçte Cerablus, Raqa ve Minbic taraflarından yer yer Girê Spî'ye doğru güç kaydırılıyor, buradaki çatışmalara destek veriliyordu. Kobanê'den geçişler vardı. Kobanê'de de çeşitli tedbirler alınıyordu. Girê Spî'de yer yer Türkmen köylerinin olması, yine Türkiye'nin MİT ve özel savaş ekipleri aracılığıyla örgütlemek istediği çeşitli grupların buralarda eğitilmesi ve bu çevreleri kendi amaçları için kullanmaya çalışması sorun yaratıyordu.

Çatışmalar başladıktan sonra ortaya çıkan durumlar doğru değerlendirilmeye çalışılıyordu. Rejim güçlerinin sıkıştırılıp Girê Spî'den atılmasına ramak kalmışken, şehrin mahallelerinde ve en yakın köylerinde yaşayan Kürtler ise kendi noktalarını oluşturmuş, bayraklarını asmış durumdaydı. Bu durumun Türkiye'de rahatsızlık yarattığı ifade ediliyordu. Bunun için ÖSO güçlerine uyarı yapılıyor, sınır kapatılıyor ve eğer bayraklarını açar ve Kürtler burada kalırlarsa bunlara baskı yapılacağı belirtiliyordu. Bu şekilde güçlerimizin Girê Spî içinde kalmasına karşı çıkılıyordu. Girê Spî'nin kurtarılmasında birlikte rol oynanmasına rağmen, MİT'in provokasyonlarına gelinmesinden ötürü burada zorlanmalar yaşanıyordu.

Girê Spî'den kısmi geri çekilme

Bu durum çok yönlü değerlendirildikten sonra Girê Spî merkezinden kısmi çekilme kararı alındı. Daha sonraki süreçte bu kararın doğru olmadığı, elde edilen fırsatların mutlaka değerlendirilmesi, çatışarak bile olsa ele geçen imkan ve değerlerin korunması gerektiği açığa çıktı. 'Sorunlar çıkmasın, uzlaşma yoluyla çözülsün, bir süreliğine geri adım atılır' mantığıyla alınan bu kararla güçlerimiz çekildi. Böyle olunca Girê Spî merkezi tümünden ÖSO'ya bağlı güçlerin denetimine bırakıldı. Gerçi bırakılan farklı birimlerimiz vardı. Kürtler de kendi mahallelerinde kalmış, silahlarıyla birlikte evlerini koruyor, kendilerini savunuyordu. Yine şehrin dışında -Yapse tarafında- kontrol noktası oluşturup buralarda kalıyorlardı. Ancak TC eliyle gerçekleşen bazı provokasyon girişimleriyle kalan güç üzerinde sürekli bir baskı oluşturuluyordu.

Bu dönemden sonra çatışmaya dönüşebilecek taciz atışları halinde saldırılar başladı. Bu taciz atışlarına cevap verilmiyor,

halen çatışmaya girmeme tutumu esas alınıyordu. Daha çok diyalog yollarıyla korunma ,sınırdan biraz daha uzak durma tavırları içine giriliyor, hatta hedef olmama gerekçesiyle bayrakların kaldırılması konusunda uyarılar yapılıyordu. Bu kadar tedbire rağmen bunu fırsat bilen TC ve ÖSO boş kalan yerlere giriyor, buraları denetimlerine almaya çalışılıyordu. Yer yer diyalog geliştiriliyor, sorunlar bu yöntemle çözülmeye çalışılıyordu. Buraları henüz yeni denetime aldıkları için alanda yoğun güçleri yoktu. Kürtlerin var olan milislerinden ve YPG'nin Kobanê'deki gücünden haberdar oldukları için buna göre adım atmak zorunda kalıyorlardı. O yüzden gerginlikler aşıyor, bu bölgelerdeki boşluk tekrar Kürtler tarafından dolduruluyordu.

Gidiş gelişler konusunda sorun yaşanmıyor, giderek ÖSO ile zımni bir anlaşmaya varılıyordu. Fakat fiili olarak da tarafların birbirlerinin güvenlik sahasına saygı göstermesi, güvenlik alanlarının kabul edilmesi konusunda anlaşmaya varmak gerekiyordu. ÖSO'nun bazı grupları, Kürt denetimini ve YPG'nin kontrol noktalarını tanımadıklarını belirtince gerginlikler yaşandı. Bazı grupların geçişine izin verilmiyordu.

Kobanê'de ÖSO ile ilk çatışma nedeni Sirrîn buğday ambarları

En ciddi gerginliklerden biri 2013 başlarında Sirrîn'deki buğday ambarı nedeniyle yaşandı. Burası en büyük buğday ambarlarının yer aldığı bir yerdi. Bu süreçlerde çete grupları, buğday ambarlarını talan ederek çoğunu satmaya başlamıştı. Minbic, Kobanê, Şêxler ve Cerablus'a kadar buğday ambarının en büyüğü olan Sirrîn buğday ambarının boşaltılmaması, askeri güçlerin buraya girmemesi için bu alanın korunması çok önemliydi. Buralar eski memurlar olan sivil komiteler tarafından yönetiliyordu. Eskisi gibi olmasa da buğday kısmen çıkartılıyordu. Gerginlik giderek artıyor, silahlı grupların Sirrîn kavşağında, Qaraqozann girişinden sonra silahlı yol kontrolü yaptıkları ve gelen-giden araçları kontrol edip gümrük aldıkları ortaya çıkıyordu. Bu hareketlilik üzerine görüşmeler yapıldı, bu güçlerin çekilmesi için çaba harcandı. Askeri hareketlilik

durdurulmayınca YPG güçleri de özsavunma temelinde Xarruz köyü yakınlarındaki kavşağı kontrol altına alıp, her iki taraftan buğday ambarının etrafına doğru hareketlendi. ÖSO güçleri, Minbic'teki arabulucular vasıtasıyla, geri çekilirsek bir anlaşmaya varacaklarını belirtince, bir kişinin yaralandığı iki günlük kısmi çatışmadan sonra anlaşarak buralardan geri çekilindi. Yaralılar daha sonra güçlerimiz tarafından tedavi edildi. Böylece bu çete faaliyetleri daha kapsamlılaşmadan güçlerimizin müdahalesiyle durduruldu. Sırrın kasabası tarafından gelen buğdayın depolanması işine askeri güçlerin dahil olmayacağı ve Minbic'ten Kobanê'ye düzenli gelmesi konusunda anlaşmaya varıldı.

ÖSO'ya bağlı gruplar, buğdayı, unu bölgede ve Kobanê'de sivil halka karşı bir silah olarak kullanıyordu. Temel ihtiyaçlar, halkı açlıkla terbiye etme aracına dönüşmüştü. Buğday Sırrın'den götürülüyor, Minbic'teki değirmenlerde öğütülüyordu. ÖSO güçlerinin yol açtığı bu sorunlar, tanınan Kürt şahsiyetler ve Arap aşiretlerinin ileri gelenlerinin çabasıyla çözülmüyordu.

Serêkaniyê'de çatışmalar

Bu sürede Serêkaniyê'de çatışmaların başlaması farklı çelişkileri ortaya çıkardı. MÎT, Kürt-Arap halkları arasında çatışma yaratmaya çalışıyordu. Alanda bulunan ÖSO'ya bağlı grupların Serêkaniyê'deki çatışmalara katılmaması için görüşmeler yapılıyordu. Ama ÖSO'ya bağlı çeşitli güçlerin Cerablus, Sırrın, Şêxler'in ilçeleri ve birçok farklı yerden Serêkaniyê'deki çatışmalara katıldıkları, hatta Minbic'ten bazı güçlerin bu çatışmalar içinde yer aldığı daha sonra ortaya çıkacaktı.

Çatışmaların durdurulması için Halep Askeri Meclisi'nin girişimleri sonucu görüşmeler başladı. El Nusra ile görüşmelerde bir heyet oluşturulup arabuluculuk yapılması için Minbic, Halep ve Kobanê'deki güçlerle birlikte hareket edilmeye başlandı. Burada daha çok Nusra Cephesi, bazen de Liwa Tehvid güçleri hakimdi.

Bunun yanında farklı güçler de vardı. Birçok grup adeta mantar gibi türüyordu. Kime bağlı olduğu belli olmayan, ganimet toplama

mantığıyla hareket eden gaspçı, talancı, adam kaçıran, fidye isteyen gruplar ortaya çıkmıştı. MİT ve Baas'ın, bu güçleri ÖSO adına alttan alta örgütlediği açığa çıkıyordu. Bu gruplar Aleviler ve malvarlığı yüksek olan ailelerin fertlerini kaçıarak fidye istiyordu. Savaş ağaları gibi kendilerine göre bir sistem oluşturuyorlardı. Emirlik ve şeyhlik ünvanı verilen bu kesimler, Türkiye, Katar, Suudi Arabistan gibi ülkelere silah yardımı alıyor ve toplum üzerinde giderek etkin olmaya çalışıyorlardı. Bu duruma karşı sürekli uyanık ve tedbirli olmak gerekiyordu. Bu kesimlerin Türkiye'de beş yıldızlı otellerde ağırlanması, ailelerine ev ve imkan verilmesi, Türkiye'ye yerleştirilmesi, MİT'in kontrolü altında hareket ettiklerinin, Türkiye'nin planlarının uygulayıcısı olduklarının göstergesiydi. Bu güçler, maaş aldıkları MİT'in istekleri doğrultusunda hareket ediyorlardı.

Suriye'deki muhaliflere destek verenlerin gönderdiği dış yardımların tümü kendilerini İslami kılıf altında gizleyen bu güçlere veriliyordu. Bu İslami cihatçı gruplar giderek El-Kaide güçlerinin denetimine giriyordu. Bazıları da İhvan-ı Müslimin güçleri arasında yer alıyordu. Ama hepsinin ortak noktası, onları İslami cihatçı gruplar gibi göstermeye çalışan, MİT tarafından yönlendirilen, Kürt karşıtı gruplara dönüşmeleriydi. PYD düşmanlığı, YPG karşıtlığının arkasında MİT ve Arap milliyetçiliğinin etkisi vardı. YPG'yi rejim işbirlikçisi, devrim karşıtı gibi göstermeye çalışıyorlardı. Bu algıyı oturtmak için kendi tabanlarında ve halk içerisinde propaganda yapıyorlardı. MİT tarafından Girê Spî'de yapılan bu tür kışkırtmaların aşılması için birçok girişimde bulunduk. Girê Spî'den sonra Ayn İsa'da Baas rejiminin tank taburuna karşı girişilen operasyonlarda ortak hareket edilmesi istemimize rağmen bir cevap alınamadı. Yapılan görüşmelerde sürekli olarak Kürtleri katmamaları, katarlarsa kendilerine cephane ve para yardımı yapılmayacağı ve bunu MİT'in istediğini belirtiliyordu.

Cephet El Ekrad (Kürt Cephesi)

Cephet El Ekrad, genelde Halep içi ve çevresinde Türkmen, Kürt ve Arap halklarının olduğu alanlarda ÖSO ya da muhaliflerin İslam ordusu gibi gruplarla ortak hareket eden bir güçtü. Efrîn, Halep,

Şehba ve Bab bölgesinde halkı savunma amaçlı oluşturulan bu güç, bir tabur iken giderek bir cephe konumuna geldi, Liwa El Ekrad adını aldı ve kısa sürede yayıldı.

Bu alanda savaş yoğundu ve böylesi kozmopolit yerlerde silahlı olmak zorunluydu. Çatışmalar her tarafa yayılmıştı. Bundan dolayı alan içinde silahlı güçler çabucak oluşuyordu. Suriye devriminin de böyle varolacağı açığa çıkmıştı. Bu temelde Hacı Ehmedî ve bir grup Kürt, Türk ve Arap'tan oluşan Liwa El Ekrad geniş bir alanda etkin olmaya başladı. Giderek atılımlarla genişleyen bir silahlı cephe haline gelip aynı hızla Halep Askeri Meclisi tarafından ÖSO içine kabul edildi. YPG güçleri ile ortak hareket ederek Halep'te Eşrefiye, Şêx Meqsûd gibi alanlarda kontrol sağladı. Bab ve köylerinde hızla gelişti. Kısa sürede Minbic, Cerablus, Raqa ve Tabqa'ya kadar Kuzey Suriye alanına yayıldı. Bir nevi bugünün QSD'sine (Demokratik Suriye Güçleri) benzer bir rol oynuyordu. ÖSO içinde onun adına faaliyet yürütüyordu.

Cephet El Ekrad'ın* güçlenmesi

Birçok silahlı grubun ilkesiz ve ahlaksız faaliyetleri, hırsızlık, fidye isteme ve gasp gibi savaş rantçılığı davranışları halkta tepki yaratmıştı. Güçlü olan, silahı olan sözde devrim ve İslam adına hareket eden ama bununla hiçbir ilişkisi olmadığı ortaya çıkan, şeriatçı, eskinin toplum dışı hırsızları ve çete grupları tam bir bela olup halkı bezdirmişlerdi. İlk süreçlerde büyük umutlar yaratan bu güçler tahribatlara yol açtıkça kabul görmemeye başladılar.

Cephet El Ekrad, ilkeli politikalar ve demokratik Suriye devriminden yana tutumlarıyla kısa sürede toplumda kabul gördü. Rejimin yerine geçenlerin daha iktidarcı ve tahakkümcü yaklaşması boşluk ve kaosa yol açmıştı. Adalet yerine adaletsizlik, alabildiğine yolsuzluk, baskı ve talan gelişmiş ve rejim 'kötünün iyisi' olarak

* Cephel El Ekrad, Özgür Suriye Ordusu çatısı altında Şubat 2013'te kurulduğunu duyurdu. Kuruluşunun ardından DAİŞ 'le girdiği ilk çatışmada Emir Ebu Musab' ı esir alınca dış medyanın ve Suriye savaşında yer alan devletlerin dikkatini çekti. Birçok alanda DAİŞ'e kök söktürdüğü tanındı. Çatışmalarda sağladığı alan hakimiyeti ve askeri operasyonlarındaki başarıyla Suriye iç savaşında önemli bir aktör haline geldi.

aranır olmuştı. Cepheth El Ekrad güçlerinin bunları reddetmesi, adaletsizliğe tahammül etmeyen ahlaklı ve politik yaklaşımları tüm Suriye halkları için büyük umut kaynağı oldu. Güç kısa sürede büyüdü, birçok alanda başarı sağladı. Çatışmalarda üstün bir iradeyle savaşması, küçük bir güç iken cesaretle davranmasından dolayı yeni ittifaklara kavuşuyor, potansiyeli açığa çıkıyor ve deyim yerindeyse herkesin gözdesi konumuna geliyordu. Buna karşılık MİT'e bağlı olan DAİŞ ve Halep Askeri Meclisi, Cepheth El Ekrad karşısında provokasyonlar yaratarak, çatışma zemini oluşturmaya çalışıyorlardı. Bu saldırılar ve girişimler büyük oranda bertaraf edilince Cepheth El Ekrad geliyor, fazla imkan ve donanımı olmamasına rağmen her alana yayılıyordu.

Bu güç Bab ve Minbic'te kurulan eğitim kampları ve Kürt mahallelerinde oluşturulan kontrol noktası, asayiş eğitim alanlarında etkinlik gösteriyordu. Görüşme ve ittifaklarla büyüyor, Halep Askeri Meclisi'ne bağlı oldukları için de her tarafta kabul görüyor, tüm şehirde dolaşarak ilanını gerçekleştiriyordu. Bu durum giderek her tarafta yaygınlaşmaya başladı. Özellikle Raqa ve Tapqa'daki Kürt mahallelerinin güvenliğinin oluşturulması, yeni askeri meclislerde belli bir isim ve statünün olması amacıyla buradaki tüm askeri güçler de Cepheth El Ekrad güçleri ismiyle hareket etti.

Belli bir organizeye kavuşan bu askeri güçler birlikte merkezi olarak hareket etmeye başlıyorlardı. Raqa'da oluşturulan iki taburluk Cepheth El Ekrad gücü, cephane, donanım ve askeri tecrübe bakımından önemli potansiyele sahipti. Cerablus ve Girê Spî'de kısmi örgütlenmeler söz konusuydu. Kürtlerle Arapların iç içe yaşadığı Kuzey Suriye'nin birçok alanında cephe hızlı geliyor ve katılımlar sağlıyordu. İdlib tarafına kadar yayılarak, buralarda bulunan çeşitli güçlerle görüşmeler yapıyordu. Aynı şekilde Raqa'dan ilerleyerek Humus taraflarındaki farklı güçlerle yaptığı ittifak sayesinde ÖSO ve askeri meclisin zorlandığı durumlara müdahale ediyor, rejimle çatışmalarda bu güçlere takviye olarak gidip ortak operasyonlar düzenliyordu. Savaşdaki üstün başarı durumu diğer askeri meclis güçlerine Kürt güçlerinin cesaretini ve taktik yaratıcılığını gösterdiği için de büyük itibar sağlıyordu.

Cephet El Ekrad'a karşı MİT provokasyonları ve kirli ittifaklar

Bu gelişmeler karşısında MİT'in müdahaleleri durmuyordu. Ağırlıkla Kürt olmalarından ötürü Cephe El Ekrad güçlerinin varlığını kabul etmiyor, onlara karşı yaptırımlar istiyordu. Araplarla birlikte hareket etmesinin önünü almak ve tasfiye etmek için özellikle Bab ilçesi tarafında provokasyon ve çatışma zeminleri yaratıyordu.

Bir yanda DAİŞ Kürtlere karşı çatışma içine sokulurken, kısmi çatışmaları körükleyenler ise ENKS'ye bağlı Kürt işbirlikçileri oluyordu. Öte yandan Halep Askeri Meclisi'nin rejimle girdiği çatışmalara Cephet El Ekrad güçleri Eşrefiye, Minbic ve Cerablus'tan katılıyor, tecrübe kazanıyordu.

Bab tarafında DAİŞ, Türkmen, hatta Halep Askeri Meclisi'ne bağlı çeşitli güçler, çatışma çıkararak Til Haran, Til Hasıl ve Şehba bölgesinde ortak bir Kürt tenkili geliştirmek istiyorlardı. Plan MİT tarafından geliştirildi. Tam o sıralarda Halep Askeri Meclisi sorumlusu Cabbar Agidi, Kürtleri buradan kovacaklarını, hiçbir hak tanımayacaklarını, Kürt karşıtı politikalar izleyeceklerini açıkladı.

DAİŞ'in ortakları, Liwa Yusuf El Azam adı altında toplanan güçler, TC'ye bağlı gruplarca kışkırtılan Araplar, Mustafa Cuma'ya bağlı Azadî örgütü, Abdulhakim Beşar'a bağlı güçler ve KDP yanlısı çeşitli ENKS'li güçler idi. Bunların hepsi anlaşarak Cephet El Ekrad güçlerine saldırdı. Halep ve Bab'taki DAİŞ ve ÖSO'ya bağlı grupların yanında Türkmen, Arap, hatta Kürt işbirlikçiler devşirilip bir araya getirilmişti. Bab ve Şehba'daki tüm Kürt köyleri kuşatmaya alınmıştı.

Katliam girişimine karşı Cephet El Ekrad güçleri Til Haran ve Til Hasıl'daki halkı son fertlerine kadar savunmak için büyük bir direniş geliştirdi. Minbic'e gidebilenler Efrîn'e doğru geri çekiliyor, köyler boşaltılırken halkın korunması esas alınıyordu. El Ekrad gücü şehit düşme pahasına bu politikalara asla teslim olmayarak, Kürtlerin bulunduğu bu hattı sonuna kadar koruyacaklarını kahramanca gösterdiler.

DAİŞ'in öncülüğünde geliştirilen bu ilk Kürt karşıtı soykırım saldırısına ÖSO ve Kürt işbirlikçisi kesimler de destek vermişti. Bu

saldırıları ve halkın göçertilmesi politikalarına karşı alınması gereken tedbirler yeniden gözden geçirilmeliydi. Til Haran ve Til Hasil'daki etnik temizlik girişimi karşısında Cizîrê, Efrîn ve Kobanê başta olmak üzere tüm Kürtler arasında gerekli hassasiyet sağlandı. Artık ÖSO'ya da İslami kılıflı Kürt işbirlikçilerine , Arap milliyetçilerine ve onların İslamcı cihatçı kimliğine de güvenilemezdi. Bunların ümmetçi cihatçı olmadığını, Arap ve Türk şovenizminin piyonu olduklarını halka anlatmak gerekiyordu.

Özgürlük eğilimi taşıyan Arap ve Kürt ittifakına karşı böyle bir çatışma söz konusuydu. Ancak çatışmalara rağmen Cephel El Ekrad birçok alandaki varlığını sürdürüyordu. Halep'teki çatışmalar içinde yer alıyor, Efrîn'e yakın bazı köyleri denetimi altında bulunduruyor, Minbic'ten Raqa'ya Cerablus'a kadar etkinlik alanını genişletiyordu. Bu gelişmenin önünü alabilmek için köylerde katliam yapılmış, Kürtlere gözdağı verilmişti. Bu saldırıların arkasında da yine Türkiye vardı. Bu alanlar kuşatma içinde kaldığı, yeterli takviye yapılamadığı ve önlemler zamanında alınmadığı için yeterince cevap verilememişti. Bu Kürt soykırım saldırılarına karşı Serêkaniyê'de cevap verilecekti.

Raqa

Şehirde önemli sayıda bir Kürt nüfusu olmasından dolayı Raqa'daki durumlar önemliydi. Ayrıca Raqa, gidiş gelişlerin yoğun olduğu önemli bir ticari kavşakta bulunan büyük bir merkezdi. Genelde rejim hakimdi. Fakat kontrolü giderek zayıflamış, ÖSO güçleri ve küçük gruplar ortaya çıkmıştı. Belli potansiyel ve fırsatlar vardı. Her şeyden önemlisi ekonomi hala ayakta kalabilmişti. Benzin, mazot gibi temel ihtiyaçlar karşılanıyordu. Raqa aynı zamanda büyük depoların olduğu temel bir gıda merkeziydi.

Kentte başlayan çatışmalarla birlikte ÖSO ve muhalif güçlerin buradaki etkinlikleri artmaya başladı. Buna karşılık YPG kısa sürede milis güçleriyle alanda ve Kürt mahallelerinde özsavunmayı örgütlendirerek, silahlı bir tabur oluşturmaya ve çeşitli güçlerle ortak hareket etmeye başladı.

Sonucun Girê Spî gibi olmaması içi takviyeler yapıldı. Burada geri çekilme mümkün olmadığından mutlaka Kürt mahallelerinin korunması, oluşturulacak sistem içinde Kürtlerin iradesi ve temsiliyetinin olması gerekiyordu. Bunun tek yolu alanda askeri olarak varlık göstermekti.

Kürt güçleri geliştirdiği ittifaklarla birlikte çatışmalara girdi. Belli bir takviye ile Kobanê'den gelen güçler Raqa'yı iyi tanıyan ve özsavunmasında yer alan gençlerle birleşip kısa süre içinde etkinlik sağladı. Raqa ele geçirilirken, Kürt güçleri de birçok alanı denetime almıştı. Kürt mahallelerinde ve şehir merkezinde set koop (yakıt merkezleri) denilen ekonomik merkezlerin ele geçirilmesi de belli bir avantaj sağladı ve çatışma esnasında oluşan askeri mecliste Kürtlerin temsiliyeti tanındı. Yine çatışmalar sırasında oluşturulan özsavunma güçlerine tüm Kürtler katılmıştı. Çatışmalara özellikle aktif olan Peşveru katılıyordu. Sonra verilen eğitimlerle örgütlendirilen Kürt güçleri ittifak halinde Raqa'nın savunmasında yer aldılar.

Kürt güçleri bu ittifak ve iradeyle birleşerek hareket ettikçe sonuç alıyordu. Oluşturulan askeri gücün giderek artan etkinliğiyle mahalle meclisleri, Raqa'da oluşturulan yeni yönetimde yer alarak aktif siyasi güç konumuna geldi. Çatışmalarda aniden atılan havanlar sonucu Kürt mahallelerinde Peşveru'ya bağlı güçlerden ve sivil halktan verilen ilk şehitler için Kobanê'de yapılan büyük kitlesel tören, şehadetler ve ortak ruh temelinde Kobanê devriminin giderek yayılacağının göstergeleriydi.

Güvenlik ve özsavunma örgütlülüğü

Kobanê'de başlatılan devrimin korunması, geliştirilmesinin esas koşulu güvenlik sistemini sağlamlaştırmaktı. Bu gerçekleşmeden devrimin savunulması mümkün olamazdı. Aksi takdirde Suriye'de yoğunlaşan, Ortadoğu merkezli olmasına rağmen sistem güçlerinin kendi planlarını uygulamak için etkinlik gösterdiği, bu küresel savaş ve kaos ortamında kendisini ayakta tutması mümkün değildi. Bu nedenle olası tüm saldırıları boşa çıkartacak ve özellikle Ortadoğu'da

siyasetin önünü açacak şey özsavunma sisteminin kurulmasıydı. Bu çalışma nasıl geliştirilecekti? Bu gereklilikten yola çıkılarak savunma sisteminin kurulması için hazırlıklar yoğunlaştırıldı. Sistem; YPG, halkın özsavunma örgütü olarak Hêzên Parastina Cevherî (Öz Savunma Gücü-HPC) ile asayiş güçleri biçiminde üç temel güce dayanarak örgütlendirildi.

Asayiş güçleri daha çok kırsal alanda güvenliğin iç boyutunda ortaya çıkan ihtiyaçlara cevap vermek üzerinden yapılanıyordu. Halk içinde, şehirde veya köylerde çıkabilecek güvenlik sorunlarıyla ilgilenen bir kurumdu. YPG'nin görevi ise dış alanlar olarak bilinen sınır hatlarını korumaktı. Bu şekilde Kobanê şehir merkezi, tüm bölgeler ve kırsal alanda özsavunma örgütlenmesi yayılıyordu.

Asayiş güçleri birçok alanda örgütlüydü. Şehir içindeki merkezi asayiş gücüne, doğu, batı ve güneydeki bölge ya da yerel asayiş güçleri bağlıydı. Bu güçler ihtiyaçlar doğrultusunda çeşitli merkezlere bölündü. Doğuda üç asayiş, batı ve güneyde iki ya da üç asayiş merkezi örgütlendirildi. Ayrıca şehir merkezinde kadın asayiş gücü vardı.

Merkezi asayişe bağlı olan diğer birimler kendi içinde de örgütlüydü. Şehirde İçişleri Bakanlığı'na bağlı genel asayiş komutanlığı, emniyet müdürlüğü bünyesinde yapılanıyordu. Alt birimler cinayet, hırsızlık, toprak anlaşmazlığı gibi toplumsal ve siyasi sorunlarda ortaya çıkabilecek güvenlik ihtiyaçları doğrultusunda oluşturulmuştu. İstihbarat grubu da asayişe bağlı bir kurumdu. Asayiş ayrıca kendi içinde durumlara göre devriyeler ve operasyon gücü oluşturuyordu. Bir tutukevi de şehir asayiş merkezi içinde yer alıyordu.

Asayiş binası daha önce Kobanê'de rejim güçlerine bağlı asayiş gücü merkeziydi. Nüfus İdaresi de dahil edilerek yeni ek binalarla merkez genişletildi. Ön taraftaki üç katlı adliye binasında mahkeme, savcılık, hakimlik ve avukatlar yer alıyordu. Asayişin olduğu idari merkez bölümü ile asayişe gelen günlük şikayetlerin dinlendiği, sorunlara göre müdahale edebilecek ekiplerin kaldığı bölümlerden oluşuyordu. Asayiş yönetmeliği ve tüzüğü, tartışmalar sonucunda üyelerin hangi vasıflara sahip olacağı, elindeki silahtan elbisesinin biçimine kadar tüm ayrıntılar düşünülmüş ve hazırlandı.

Şehirdeki gidiş gelişleri kontrol edecek trafik birimi de asayişin işleyişine dahil edildi. Şehir giriş çıkışlarını kontrol eden hacizler olarak ayrı bir güvenlik birimi de vardı. Hêlince, Mızır Davut, Cerablus ve Halep yolu üzerinde olmak üzere geniş bir ağ içinde dört kontrol noktası ve yedek kontrol noktaları vardı. Bunların yönetmeliklerinde, yapacakları çalışmalar, arabaların geliş gidişleri, devriyelerin değişim saatleri, günlük görev dağılımları, nasıl görev alacakları, nasıl kontrol yapacakları, kimin nerede duracağı, yerleri, telsizleri, silahları, günlük yemek ihtiyaçları dahil tüm temel konular belirtiliyordu. Ayrıca herhangi bir durumda müdahale edebilecek bir ek güç de söz konusuydu.

Silahların kontrol altına alınması

Asayişin kontrol noktalarında zorlandığı temel konu, Kobanê’de birçok insanın silahlı olması, bunların çeşitli parti ve aşiretlere mensup olmaları, yine Xızini gibi kan davalı köylerde yer yer kayıt altına alınamayan silahlı giriş çıkışlardı. Silahların kontrol altına alınması, rastgele kullanılmaması gerekiyordu. Kobanê’de düğünlerde, özel günlerde, bayramlarda, yılbaşlarında silah atışı yapmak bir gelenektir. Herhangi bir eylemde başarı kazanıldığı, bir yer güçlerimizin denetimine girdiğinde YPG, asayiş ve öz savunma güçleri de bu geleneği sürdürmek istiyordu. Ne zaman sevinçli bir haber alınsa silah atışı yapılıyordu. Kobanê halkı sevincini belli etmek için illa da silah atmalıydı. Ama bu durum çok masumane değildi. Çünkü çeşitli kazalara ve şehirde düzensizliğe yol açıyordu. Nerede silah atıldığı ve hangi nedenle olduğu tam tespit edilemediğinden kısa sürede karmaşaya yol açabiliyor, üstelik önlenmesi de zor oluyordu.

Bütün bunları önlemek üzere ruhsat verilerek silahların kayıt altına alınması, rastgele atışların yasaklanması, uyulmadığı takdirde yaptırım ve cezaya tabi tutulması gibi konular ve çözüm önerileri halkın gündemine getirildi. Çeşitli çalışmalar, tv ve radyo beyanları, halk içi toplantılar biçiminde yapılan ön hazırlıklar sonucunda gerekli yasal düzenlemenin zemini oluşturuldu. Buna karşılık toplumdan tepkiler ve karşı duruşlar da geliyordu. Aşiret kültüründen

kaynaklanan örf ve adetlerden kaynağını alan bir direnç sözkonusuydu. Farklı partiler bu konuyu kullanıyor, provokasyonlara yol açacak girişimlerde bulunuyordu. Gelenek ve alışkanlıklardan dolayı silah atışlarının önünü almak zordu ama düzenin ve huzurun sağlanması için şarttı.

Uygulamada kararlı ama esnek tutumlarla mesela düğünlerde silah atan kişilerin silahlarına bazen el konularak, bazen para cezaları verilerek engellemeye çalışıldı. Giderek şehir içinde ve kırsal alanda denetim kuruldu. Asayiş tüm alanlarda devriye geziyordu. Şehirlerde Arap ve Kürtlerin iç içe yaşadığı sınır alanlarında devriye ve kontroller yapılıyordu. Bu da farklı yerlere kurulan geçici kontrol noktalarıyla sağlanıyordu.

Asayiş

Asayiş, YPG'ye içeride ve dışarıda savunma, güvenlik amaçlı gerekli yardımları yapıyor, gerektiğinde saldırı ve operasyonlarda takviye gönderiyor, rol üstleniyor ve çatışmalar içinde ilk şehitlerini veriyordu. 2013 yılında Girê Spî Cephesi'nde asayiş en öndeydi. Gur Huso, Kendal tarafında başlayan çatışmalardaki ilk şehit Şehit Muhammed idi. Daha sonra Batı Cephesi'nde Qine köyü içinde asayiş genel sorumlusu Munzur Efrîn, operasyon yapan düşmana karşı büyük bir direniş sergiledi. Şehit Munzur arkadaş, savunma görevini yaparken aynı köydeki bir okulda şehit düştü. Yine Girik köyünden olan Şehit Mustafa arkadaş da fedaice çatışarak şehadete ulaşmıştı. Asayiş, güvenlik konusunda gerekli fedakarlığı yapmaktan kaçınmıyordu. Daha sonra 2014 Eylül saldırısında asayiş genel sorumlusu olan Doğan (Şoreş) arkadaşımız ve daha birçok asayiş üyesi kahramanca direnip çeşitli cephelerde şehadete ulaştı.

Asayişte yer alan herkes bunun doğal bir öz savunma çalışması, bir direniş ve devrimi korumanın temel görevi olduğu bilinciyle hareket ediyordu. Asayiş üyelerinin eğitimi, belli bir form ve bilinç kazanmak, zihniyet dönüşümünü sağlamak, bunun Demokratik Ulus ve özerkliğin temel yaklaşım tarzını geliştirmek için bir gerekliliği

olarak görmesi önemliydi. Asayiş üyeleri akademilerde eğitiliyordu. Şehit Rüstem Kobanê ismiyle oluşturulan bu merkezler Şehit Munzur akademileri adıyla devam etti. Bu akademilerdeki derslerin tamamı bireye siyasal, tarihsel, demokratik bilinç ve Kürt kimliğini kazandırmaya dönüktü. Ayrıca asayişin halka yaklaşımı, kendi iç güvenlik ve özgün örgütlenme sistemini sağlayabilmek için de yönetmelik üzerine tartışmalar yürütülüyordu. Gereken üslup, hitabet, yaklaşım ve tarz üzerine pratik uygulamalı eğitimler yapılıyordu. Tüm üyelerin belli zaman dilimleri içinde eğitimden geçmesi ve görevlendirilecek olanlar hakkındaki kararın bu devrelerdeki performanslarına bağlı olarak verilmesi de temel bir karardı. Asayişte idari görevde yer alacakların görev ve fonksiyonları konusunda da eğitimler branşlaşıyor, akademi devreleri giderek genişliyordu.

Bıçım ve elbisenin tek tip olması için yürütülen çalışmalar temelinde Cizîrê Kantonu'ndan elbiseler getirildi. Böylece asayiş belli bir düzen ve form kazandı. Bu elbiseler resmiyet ve disiplin konusunda bir düzeltmenin olduğunu gösteriyordu.

Asayişin donanımına kavuşması da uzun süreye yayılmış bir sorundu. Önceki süreçlerde merkezde ve alanlarda çok az silahları vardı. Asayiş, öz savunma güçlerinden, halkın yurtsever milislerinden oluşturuluyordu. Silah ve teçhizat ihtiyacını da uzun bir süre kendi evlerinden getirdikleri bireysel silahlarla karşıyorlardı. Arabalar bile kişilere aitti. Başlangıçta merkezde sadece bir iki araba vardı. Daha sonra kurumsal arabaların sayısı arttırıldı. Bundan sonra her kontrol noktasına bir araba yerleştirilmesi, kırsal alanda görevli birimlerin arabalarının olması için belli imkanların oluşması gerekiyordu. İmkansızlıklar uzun zamandır devam ediyordu. Bazı güçlerin araba temin etmesi oldukça zordu, hala bireysel silahlar kullanılıyordu. İhtiyaca göre on-yirmi-otuz kişilik birimler şeklinde örgütlenen, sayıları buna göre arttırılan asayişte herkesin silah, telsiz ve araba gibi teçhizatını tamamlamak uzun bir süre temel bir sorun olarak devam etti. Bazen bir iki silahla göreve başlayan birimlerin ihtiyaçları daha sonra imkanlar doğrultusunda karşılanmaya çalışıldı. Yer yer el konulan, kontrol noktalarında çete ve kaçakçı gruplardan alınan ya da satın alınan silahlarla teçhizat ihtiyacı gideriliyordu. Ekipmanların sağlanması birkaç yıl sürdü ama giderek silahlı donanımına kavuştu.

Asayişlerde yer alan birim üyelerinin silahların kullanımı konusunda eğitim alması ve hakim olması da gerekiyordu.

Asayişin bir öz savunma gücü olmasından kaynaklı tüm fertleri askeri eğitimlerden geçiriliyordu. Bu eğitimlerde silah hakimiyetinin nasıl sağlanacağı, operasyon, devriye ve savaş taktikleri üzerine dersler veriliyor, asayişler yeni biçim kazanıyordu.

Asayişlerin hareketi ve devriyeler için gerekli benzin ve kumanyalar da sorundu. Arabalar hiç olmadık yerde duruyor, benzinli araba kullanılamıyordu. Verilen istihkakın gelişigüzel kullanılmasına karşı da tedbir almak gerekiyordu. Lojistik, yine benzin, mazot vb ihtiyaçları karşılayacak olan merkezi örgütlenmeler ve birimin tüm ihtiyacını karşılayacak bir fon sistemi geliştirilince, üyelerin çoğuna kısmi ihtiyaçları temelinde işe yardımları da yapılabilirdi, daha sonra fakir olanlara yardım yapılması esas alındı. Giderek tüm üyelere fon verecek şekilde bir mali sistem oluştu. Yer yer ikramiye verip belli zaman dilimleri içinde yardımlar artırılabilirdi, sürekli görevde olmalarından dolayı asayiş üyelerinin ailelerinin asgari ihtiyaçları karşılanıyordu. Bazı asayiş üyeleri günlerce, haftalarca ailesini göremiyordu. Özellikle kırsal alanda görevli olanlar oldukça fedakardı. Ulaşım ihtiyaçları için de bir fon gerekiyordu. Daha sonra aileler dahil, sağlık konusunda hastane, ilaç vb gerekli yardımlar karşılıksız yapılabilir oldu. Üyeler çok artınca zorunlu ve acil ihtiyaçlar merkezin onayı temelinde giderildi. Yaralananların, şehit düşenlerin ailelerinin bakımı, gerekli tüm ihtiyaçları ücretsiz karşılanıyordu. Bazı asayiş üyelerine var olan yerlerde konut imkanı bile sağlanabiliyordu.

Eğitimler derinleştikçe asayiş birimlerinin tamamı artık tecrübe kazanmış, birçok olaya müdahale edebilecek, çözüm üretecek konuma gelmişti. 2012 ile birlikte asayiş giderek aktifleşiyordu. Tüm toplumsal sorunlara müdahale edecek bir kapasitenin ortaya çıkması asayiş üyelerinin artmasına yol açıyordu. Gözaltına alınma, şikayet edilme, hırsızlık ve kan davası gibi sorunlarda aşiretsel kültürel yapıdan kaynaklı yer yer silahlı karşı duruşlar olabiliyordu. Demokratik otoriteyi sağlamada zayıflıklar da vardı. Haşhaş operasyonlarında alınan kararları uygulama, gözaltı sürelerine bağlı kalma konusunda gevşek davranışlar çıkabiliyordu.

Bunların tümü gözden geçirilerek yeniden yapılanma çalışmalarına hız verildi. Operasyonlarda ve tecrübe kazandıkça yol yöntem ve taktik zenginliğe ulaşan asayişin gücü giderek artıyor, artık operasyonları tek başına yapabilecek hale geliyordu. Aşamadığı, çözümsüz kaldığı durumlarda YPG'den yardım alabiliyordu. YPG ve asayiş çalışmalarda koordineli bir biçimde çalışıyordu.

Sınır kontrolleri

Asayiş çalışmalarının en önemli kollarından biri, sınır üzerindeki kontrollerdi. Kobanê, Bakurê Kurdistan ve Pirsûs sınırındaydı. Giriş çıkışların çok olduğu bu yerlerden gelebilecek her türlü sızma ve saldırı karşısında sınır güvenliğini devriyeler sağlıyordu. Buna rağmen haşhaş ve insan kaçakçılığı yapıyordu.

Eşyaların getirilip götürülmesine, sağlık malzemelerinin taşınmasına izin veriliyordu. Ama insan kaçakçılığına izin verilmiyordu. Bu konularda tedbir alınmıştı. Özellikle TC ile işbirliği içinde olan, MÎT'le ortak çalışan Barzani yanlıları ve ENKS'nin işbirlikçilerinin insan kaçakçılığı, haşhaş alım satımı vb birçok olayda parmağı vardı. Birçok kesim eskiden beri sınır kaçakçılığı yapıyordu. ENKS'nin DAİŞ'le bağlantıları kaçakçılık olayında açıkça görülüyordu. DAİŞ ve MÎT'in, Kobanê'yi boşaltma, Kürdistan'dan göçertme politikasını devreye koyduğu açıktı. Göçertmeyi teşvik eden bu politikaların planlayıcısı Türkiye, uygulayıcısı ise ENKS ve buna benzer gruplardı. Yine bu işleri yapan kişilerin Başûrê Kurdistan ile bağlantılarının olduğu tespit ediliyordu. Bunların ENKS aracılığıyla Halil İbrahim sınır kapısı üzerinden herhangi bir kimlik, pasaport sorulmadan geçişlerinin sağlandığı biliniyordu. Kısacası devrimi boşa çıkartmak için her yol ve yöntem deneniyordu.

Tv, radyo ve halk toplantıları yoluyla konuya duyarlılık yaratılmaya çalışılıyordu. Bu amaçla Kanîya Kurda tarafındaki yol güzergahının tutulması için devriyeler ve gümrük noktaları oluşturuldu. Bu şekilde denetim sağlanıyor, sigara vb kaçakçılığı yapan kesimlere yaptırımlar uygulanıyordu. TC ve MÎT ile ilişkili kesimlere kesinlikle izin verilmiyordu. Diğer yandan yıllarca geçimini sınır

üzerinden sağlayan bilinen şahısların devrime kazandırılması da hedefleniyordu. Bu kazanımcı yaklaşım devrime dönük ambargoyu da kırıyordu. Sağlık malzemelerinin getirilip götürülmesinde bu hatlar değişik şekillerde kullanılarak çalışmalar yürütülüyordu. Kuzey'e gidiş gelişler de bu hat üzerinden gelişti. Sınır kapılarında belli bir hakimiyet oluşmuştu.

Meşru Savunma Güçleri-HPR

Hezên Parastina Rewa (Meşru Savunma Güçleri-HPR), iç güvenlik ve savunma için 2013 yılından itibaren Kobanê'de faaliyet yürütüyordu. Daha çok mahalle ve köylerde yürütülen asayiş çalışmalarına destek veren gönüllü ekiplerden oluşuyordu. Yurtseverlerin evini, mahallesini, sokağını, köyünü ve sınırını koruması için gönüllü katıldığı bir bileşimdi. HPR, sivil halkın öz savunma örgütlenmesiydi. Güvenlik sorunları çoğalınca bu gücün asayişe ve YPG güçlerine desteği de arttı.

Aileler, aşiret üyeleri gibi farklı grupların HPR içinde yer alması, öz savunma çalışmalarına katılması önemliydi. Ancak bir yandan da denetim altında tutulmaları gerekiyordu. Mahallelerde çoğu insanın kendi silahı vardı. Şehit Serhat Mahallesi'nde aktif gruplar ortaya çıktı. İlk süreçlerde her kurum içinde oluşan gruplar bu çalışmalara katılıyordu. Kültür, gençlik, mahalle komiteleri, halk meclisleri içinde yer alanların içinden, sivil halktan böyle bir güç örgütlenip bir çatı altında toplanmalıydı. Bu güçlerin asayiş ve YPG güçlerine yardımcı olması için eğitilip örgütlenmesi çok önemliydi. Hem alan içinde denetim ve güvenlik sağlanacak, hem de istihbarat alınacaktı. Halk kimin mahalle ve köylere ne zaman giriş çıkış yaptığını devriyelerden daha iyi bilirdi, bu yüzden bu kesimlerin böyle bir çalışmaya aktif olarak girmesi önemliydi.

Güvenlik ihtiyacının artmasından dolayı çalışmalar da giderek sistemleştiriliyor, asayişin denetim sağlayamadığı mahallelerde, Kobanê sınırına yakın Cerablus yolu üzerindeki ormanlık alanda devriyeler çıkarılıyordu. Böylece başıboş çetelere, hırsızlara, toplumda

huzursuzluk çıkarmak isteyenlere müdahale ediliyordu. Böylece şehirdeki denetimde ilerleme sağlandı.

HPR'nin temel özelliklerinden biri, gereken tüm alanlarda yedek bir güç olarak çalışmasıydı. Özellikle asayişin tam güvenlik sağlayamadığı alanlarda devreye giriyordu. Şehir içindeki asayişin sağlanmasında etkindi. Ayrıca farklı hizmet alanlarında da faaliyet yürütüyordu. Özellikle ekmek fırınında çıkan izdihamları kontrol altına almak zordu. HPR güçleri mahallelerde yine fırınlarda nöbet tutarak bazı grupların bireysel, aileci, aşiretçi tasarruflarına mahal vermemeye çabalıyordu. Güvenlik sağlanıyor, olumsuzluklara müdahale ediliyordu. Hatta bu güç belediye çalışmalarında da fayda sağlıyordu.

Bu dönemdeki önemli sorunlardan biri de Kobanê'deki yolların bakımının yapılmasıydı. Yollarda oluşan çukurlar araçların gidiş gelişinde sorun yaratıyordu. Özsavunma güçleri, belediyeyle birlikte yol düzeltme çalışmalarına da katılıyordu. Bu güç ayrıca yapılan eylemlerde şehir içindeki çalışmalarda, törenlerde güvenliği sağlıyordu. Artık yüzlere varan silahlı güçleri mevcuttu. Ayrıca tüm mahallelerde şube açılmıştı.

Ancak güç içinde kimi zaman sorunlar yaşanıyor; birbirini kabul etmeyen, boşa çıkartan tavırlar gündeme geliyordu. Bu gücün içinde kaçakçılar ve değişik kesimler de vardı. Kalabalık olduğu için kontrol sağlanması da güçleşiyordu. Bu yüzden eğitim gerekiyordu. Akademilerde siyasi bilinç kazandırmaya dönük eğitimler başladı. Bu şekilde biçim vermeye, anlayış ve kültür kazandırılmaya çalışıldı.

Güç içinde kaçakçılıkla uğraşanlar olduğunda yahut ailenin çıkarlarını koruyan yaklaşımlar içine girildiğinde, sorunlar bireyselleşiyordu. Bu kişilerin üslup ve yöntemleri özsavunma çalışmalarını boşa çıkarabiliyordu. Kaba şiddete varan tutumlara bile girebiliyorlardı. Böylesi sorunlar asayişe bildirildiğinde duruma göre görevden alma, hakkında işlem yapma, görev durdurma gibi yaptırımlara gidildi. Yine de sorunlar çıkınca bir nevi çeteleşen grupların denetim altına alınması zorunlu oldu.

İç güvenliğin tüm çalışma alanlarında sağlanması önemliydi. Bu nedenle özsavunma tüm güçlerin çalışmasının bir parçası olarak kurumlar içinde örgütlenecekti. Kontrol noktaları, trafik akışı gibi ko-

nularda denetim sağlanmalıydı. Şehir içinde yaşanan patlamalar böyle bir kontrolü zorunlu kılıyordu. Giriş çıkışlar kontrol altına alınıyor, bombalı saldırılara karşı tedbir amacıyla tüm kurumlarda nöbet tutuluyordu. Mala Gel, mahkeme, gençlik, kadın hareketi, kültür çalışmalarının yapıldığı kurumlarda özsavunma çalışmasının yapılması zorunluydu. Bu kurumlarda güvenlik konusunda öz yeterlilik sağlanmadığı müddetçe özsavunma sisteminin oluştuğu iddia edilemezdi.

YPG'nin resmi tabur ilanı

YPG, 2004 yılındaki Qamişlo saldırılarından sonra bir öz savunma örgütü olarak doğdu. Başlangıçta timler şeklinde gizli örgütlenmişti. İlk kurulduğu zamanlarda Muhabarat (Suriye istihbaratı) benzeri ajan örgütlerde yer alan ihanetçilere karşı bazı eylemler gerçekleştirerek yaptırımlar uyguladı. Yıllarca böyle yürütülen özsavunma çalışmaları süreç içinde giderek gelişti. Bu çalışmalar 2011 ile birlikte Suriye'de ortaya çıkan ayaklanmalar sonrası hızlandırıldı. Bunun dışında Yekîniyên Xortên Kurdistan (YXK) olarak örgütlendirilen gençlik savunma birlikleri de vardı. Bu gruplar giderek silahlı bir örgütlenmeye dönüştürülerek gizli direniş timleri, takımlarını oluşturuyordu. Eğitimlerini yapıyor, gerekli teçhizat ve donanımla örgütleniyorlardı.

Roja'ya'da Efrîn ve Cizîrê'ye kadar böyle bir örgütlenme gelişirken Kobanê'de de durum farklı değildi. Devrimin başlangıcı olan 19 Temmuz 2012'de halkla birlikte örgütlenmesine hız veren YPG, sadece Kobanê'de rejim güçlerinin şehirden çıkarılmasını sağlayan bir grup değildi. O günden itibaren artık bir öz savunma örgütüydü.

Bu örgütlenme kendi savunması ve güvenliğini sağlamak zorundaydı. Böylece geçmişin gizli timleri ve grupları takımlar, karargahlar şeklinde örgütlendi. Kobanê'nin tüm köylerine, alanlarına ve şehir içine kadar yayıldı. Kobanêli gençlerden oluştuğu için başlangıçta hepsinin yüzünde pusüler vardı. Timler ve takımlar halinde hareket ediyor, dışarıda tanınmıyorlardı. Köylerde artan katılımlar YPG'nin çekirdeğini oluşturuyordu. Çok az sayıda

cephane, silah ve araçları vardı hatta bu yönlü sorunlar yaşıyordu. 19 Temmuz Devrimi'yle beraber rejimden alınan kurumların, şehir ve köylerin korunması aciliyet arz ediyordu. Çok az sayıdaki bu güç sınırlı imkanlarla ama büyük bir devrim enerjisiyle yayılıp örgütleniyordu. YPG, bu dönemde rejim güçlerinden ele geçirdiği silahlar ve halkın elindeki silahlarla hareket etse de yeterli teçhizata sahip değildi. Birçok YPG takımında, bazen yüzlerce kişilik gruplarda sadece beş on silah bulunuyordu. Buna rağmen kontrol noktalarında nöbet değişimiyle birlikte silahlar da devredilerek güvenlik sağlanıyordu. Devriyeler çıkartılıyor, yeni kontrol noktaları oluşturuluyordu.

YPG güçlerinin çekirdek kadrosunun yüzlerini kefiye ve pusülerle örtmesinin nedeni güvenlikti. Başlangıçta böylesi bir önlem gerekliydi çünkü toplumda halen rejim korkusu aşılmamıştı. Aşiret sorunları çözülmemişti, toplumsal çelişkiler ön plandaydı. Aşiret ve aile baskılarının yol açtığı kaygılar giderilmemişti.

Değişik kesimler gençlerin yüzlerinin kapalı olmasını olumsuz yönde kullandı. Özellikle ENKS'liler bu güçlerin başka yerden geldiği, Baas rejimine bağlı olduğu şeklinde kara propaganda yapıyordu. Ancak anti propaganda uzun sürmedi. Bir süre sonra yüzler açılınca bunların Kobanêli genç kadın ve erkekler olduğu anlaşıldı.

19 Temmuz Devrimi'nden sonra eğitim kampları açıldı. YPG ve YPJ güçleri bu kamplarda ideolojik, askeri ve siyasi eğitim görüyor, bilinç kazanıyordu. Uzun yıllar rejimin asimilasyonuna tabi tutulmuş bu gençlere siyasi ve tarihi bilinç kazandırmada elbette zorluklar yaşıyordu. Kobanê'nin sosyolojik yapısında aşiretçi-feodal özellikler öne çıkıyordu. Bu nedenle gençler kısa süreli siyasi ve ideolojik eğitimleri algılamaktan daha çok askeri yönü önemseyip ön plana çıkarıyordu. Silaha meyil ve yatkınlık gençler için daha öncelikliydi. "Biz ideolojik eğitimden fazla anlamayız, silah verin bakın o zaman nasıl savaşıyoruz, bu kadar ideolojik eğitime gerek yok" şeklinde esprili ama kendi gerçeğini ifade eden laflar sarfediyordu. Ulusal bilincin, demokratik siyasetin ve kültürün, konfederal özerk yönetim anlayışının mutlaka kavranması gerekiyordu. Buna karşılık temel hedeflere kilitlenmiş, kendi bilincinde olan bir neslin yaratılması önemliydi.

Binlerce genç eğitim devrelerinde kalıyor, cesaret ve fedakarlığı ön planda olan savaşçı bir nesil yetişiyordu. Kobanê kişiliğinde cesaret, bireysel savaşçılık, kahramanlık ön plandaydı. Ama yer yer geri kültürel bilinç ve bireysel yaklaşımdan dolayı disipline, kurallara uymada ve algılamada sıkıntılar yaşıyordu. En çok zorlanan konuların başında eleştiri, özeleştirisi sisteminin oturtulması geliyordu. Tepkiler genellikle ‘Zaten savaşıyoruz, bu eleştiri özeleştirisi de nereden çıktı’ biçimindeydi. Feodal gelenekleri aşamadıkları için eleştiriye bir tür karalama ve hakaret gibi algılıyorlardı. Bazen espiyle “Her şey güzel de bu eleştiri özeleştirisi olmasaydı daha iyiydi, biz savaşa ve ölüme hazırız ama bu bizi zorluyor” diyorlardı. Aşırı gururluydular. Bu özellikleri nedeniyle çok titiz, hassas bir eğitimin verilmesi gerekiyordu. Yoksa duygusallığın ağır bastığı anlık refleksler; kırgınlık, alınganlık ve göreve gelmeme gibi durumlar yaşanabiliyordu.

Sabit konumlanan güçler hala az sayıdaydı. YPG savaşçıları hala kendi evlerinde kalıyor, ancak gerekli zamanlarda gelip görev alıyorlardı. Aile korumacılığı aşırdı. Çocuklarının katılımını bizzat teşvik edenler vardı ama azdı. Buna rağmen katılımlar her geçen gün daha da artıyordu. Genç kadınların özgürlük istemi ve katılımı özellikle yoğundu. YPJ her geçen gün daha da büyüyordu.

Eğitimle belli bir kültürel ve askeri bilinç sağlıyor, yılların devrimci savaş kültürünün ortaya çıkardığı taktik tecrübeler bu kesimlere akıyor ve askeri örgütlenmeler hızla geliyordu. Yani YPG merkezi artık giderek karargahlaşıyordu. Şehir örgütlenmesi, eğitim çalışmaları devam ediyor, kırsal alan ve köylerde karakol sistemi oluşturuluyor, YPG merkezlerinin sayısı her geçen gün artıyordu. Bu askeri merkezlerde kısa süre içinde askeri nizamiye, mevziler devreye konuluyor, daha gizli bir şekilde örgütleniliyordu. Giriş çıkışlarda nöbet sistemi ile hakimiyet sağlanmaya çalışılıyor.

Ayrışma

İlk başlarda YPG’de yer alanların toplumsal çalışmaları da yürütmesi, sivil toplum ile askeri örgütlenmenin iç içe geçmesine neden oluyor, dolayısıyla zorluklarla karşılaşılıyordu. Hem askeri

örgütlenme içinde yer almak hem de toplumsal sorunlara çok yönlü çözüm üretmek faaliyetleri zorluyordu. Köylerde yapılan toplantılarla halkın devrimi algılaması, savunması konusunda YPG alan sorumluları önemli görev ve çalışmalar üstlenmişti. Örgütlenmenin askeri kültür ve disiplini bir yaşam tarzı olarak benimseyen arkadaşlar tarafından yapılmasının avantajları ve dezavantajları başa baş bir durumdaydı. Bazen odaklanma sorunu da da yaşanılabiliyordu. Bu nedenle örgütlenme ve askeri çalışmaların ayrışması gerekiyordu. Zaten oluşturulan meclis ve komünler bu görevi yerine getirebilecek, kendini yönetebilecek yetkinliğe ulaşmıştı. Ayrıca YPG içinde üslup ve yöntemdeki kimi sektörlerlikler sorunlara çözüm olamayabiliyordu. Ayrı bir yoğunlaşma isteyen bu konuyla meclis içindeki komitelerin ilgilenmesi daha yerindeydi. TEVDEM yönetimi siyasi örgütlenmesini oluşturuyor, YPG de daha çok askeri olarak etkin bir güç haline geliyordu. Askeri örgütlülüğün kendi kültürü ve disiplini için de yeniden bir örgütlenmeye ihtiyaç vardı. Ortaya çıkan sonuçlar bu çalışma sahalarının ayrışması ve özel yoğunlaşmanın olması gerektiğini gösteriyordu. Herkesin kendi çalışmasına yoğunlaşması tamamlayıcı oluyor, askeri ve siyasi alanda profesyonelleşme sağlandıkça hedeflerin yerine getirilmesi imkan dahiline giriyordu.

YPG'nin donanımı

Halk çalışmaları ve savunma güçlerinin ayrışmasının olumlu bir yanı da halkın özgücünün açığa çıkması oldu. Halk tüm imkanlarını seferber ederek, savunma gücünün oluşturulmasına destek verdi. Ancak bu gücün donanımına ihtiyacı vardı. Kamplara, arabaya, cephaneye, yiyeceğe yani hemen hemen her şeye gereksinim duyuyordu, çünkü sayı artıyordu. Halk kendi çocuklarına, yani YPG güçlerine evlerini, bahçelerini, arabalarını, eğitim ve kamplar için gönüllü olarak veriyordu. Eskisi gibi yeterince sabit yerlere ulaşamamıştı, geçici yerler bulunmasına rağmen halk tüm olanaklarını YPG'nin hizmetine sunuyordu. Cephanesini getiriyor, silahını güçlerin hizmetine veriyor, nerede ihtiyaç varsa arabasıyla orada

oluyordu. Sınır hattı üzerinde ticaret yaptıkları için bu köylerde yaşayanların hepsi gerekli silah ve teçhizata sahipti. Aile içinde herkes nerede bir savunma görevi varsa YPG ile birlikte hareket ediyor, destek veriyordu.

İhtiyaçlar maddi imkanlardan daha çok, kolektif ruhla gideriliyordu. Mesela ilk 12,5'luk doğka satın alındığında mermisi yoktu. Onun arabaya nasıl monte edileceği, kimin kullanacağı konusunda hızla bir planlama yapıldı. İlk silahlar toplanan maddi yardımlarla satın alındı hatta bazı yerlerde borç alınarak cephane ihtiyacı giderildi. Ancak her geçen gün katlanarak büyüyen YPG gücünün donanımı hala tam olarak sağlanamamıştı. Silah yetersizdi. Siyasi ve askeri eğitim veriliyordu ancak cephane ve mermi temin etmek sorundu. Eğitimlerde bile sınırlı atış yapıyordu. Bu sorunların giderilmesi için seferberlik halinde bir yandan maddi yardım, bir yandan cephane toplanıyordu. Her mermi, kleş ve bomba çok kıymetliydi. Cizîrê'den gelen kısmi cephane veya bir silah bile büyük mutluluk kaynağıydı. Cephane ve yeni silah temini için yönetimin tüm kademeleri, YPG, yurtseverler, sınır kaçakçılığı yapanlar dahi bu iş için serferber olmuştu. Kobanê sınırlarını korumak için çok büyük güç gerekliydi. Çünkü etrafta hala hem rejim hem de çete grupları ÖSO adı altında örgütleniyordu. MİT ve ÖSO'ya bağlı güçlerin ne yapacakları belli değildi. Etraftaki güçler doğkalarla dolaşıyordu. Onlar her türlü donanıma sahipti.

Tüm imkansızlıklara rağmen tam bir seferberlik halinde YPG güçlerine her çeşit silahın ulaştırılması için çalışıldı. Bunun külfeti ağırdı, gerekli para bulunamıyordu. Halep'ten Raqa'ya kadar her kesimle ilişkilileniliyor, kaçakçılardan, rejimden ve hatta ÖSO'dan silah ve cephane satın alınmaya çalışılıyordu. Cephane nereden alınabilecekse, orayla devreye giriliyordu.

İlkin Efrîn'deki Kastel Cindo'da çıkan çatışmalardan ötürü oraya gönderilmiş 22.5'luk ve 14,5'luk doğkalar bulundu. Alınan cephaneler yoğun çatışmaların olduğu yerlere aktarılıyordu. İhtiyaç olduğu için ilk gelen doğkalar burada kalmadı. Araba sayısı kısıtlıydı. Araçlar daha çok halktan alınıyor ancak benzin ve mazotunu YPG karşılıyordu. Birkaç YPG aracı dışında ne şehir merkezinde ne de dışarıda araba vardı. Kalıcı çözüm artık araba satın almaktı.

Şehit Sadık Taburu'nun resmi ilanı

Rojava'da YPG'nin resmi ilanı sonrasında, 2012 yılı sonbaharında Kobanê'de ilk YPG taburu ilan edildi. İlanın hangi alanda, hangi isimle yapılacağı kararlaştırıldı ve hazırlıklar kısa sürede tamamlandı. Güç büyümüştü, takım, birlik ve tabur sisteminin kurulması gerekiyordu. Kobanê'de ilk kez tabur ilanı yapılacaktı. O güne kadar gücün nasıl örgütlendiği, sistemin nasıl kurulduğu tamamen gizli tutuluyordu. Tabur ilanının basına yansımalarıyla YPG'nin sahip olduğu güç ve donanım ilk kez görünür olacaktı.

Bu bir ilk olacağı için oldukça önemseniyordu. Yeni tabura Kobanê'nin sembolü olan bir şehidin isminin verilmesi kararlaştırıldı. Öneriler iki isim üzerinde yoğunlaşıyordu. Şehit Xebat Dêrik, yılların askeri tecrübesini Rojava'ya aktarmada büyük fayda sağlamış, öncülük yapmıştı. YPG'nin ilk komutanı ve örgütlenmesini sağlayan arkadaşı. Rojava'da, özgürlük dağlarında ve Kürdistan'ın birçok parçasında faaliyet yürütmüş olan Şehit Sadık ise Kobanê de özsavunma ve PYD çalışmalarında yer almış, daha sonra şehit düşmüştü. HPG özsavunma komutanıydı ve YPG'nin oluşmasında büyük emeği vardı.

Şehit Sadık Taburu

Sonunda ilk tabura Şehit Sadık'ın isminin verilmesi kararlaştırıldı. Kısa süre içinde Şehit Sadık'ın posterleri hazırlandı ve ailesine haber verilerek ilan öncesinde tüm hazırlıklar tamamlandı. Herkes heyecanla ilan gününü bekliyordu. İlan için Kobanê'nin en büyük tepesi olan Berkel yamacı seçilmişti. Burası tüm gücün güvenliği açısından uygundu. Qaraberkel olarak tanınan bu yer Ketikan Aşireti tarafından kutsal görülüyordu. Tepe genişti ve arazisi kısmen ormanlıktı. Buradan Kobanê ve etrafı görülebiliyor, uzun bir mesafe denetim altında tutulabiliyordu. Ancak yine de tedbiri elden bırakmamak gerekiyordu. Tüm güçlerin tamamı törene katılacaktı. Gidilecek yer gizli tutuluyordu, törenin nerede ve hangi saatte olacağını sadece bölge ve alan komutanları bilecekti.

İlk taburun ilan edileceği gün geldiğinde Kobanê'deki tüm YPG güçleri sabahın ilk saatlerinden itibaren konvoylar halinde belirlenen yere gelmeye başladı. Yüzleri kapalı güçler, Kobanê şehir merkezinden ve köylerden tören yerine akıyordu. Zaten sadece bir tane doçka arabası vardı ve üzerinde yeterli mermi yoktu. Aslında mermi sayısı toplamda 10'u geçmiyordu. Ama mermiler kutunun içine konulduğundan kimse sayısının bu kadar

az olduğunu bilmiyordu. Önemli olan savunma gücünün bu kadar kısa sürede artmasının topluma moral olarak destek vermesiydi. Sadece bizim haberdar olduğumuz sorunları ve imkansızlıkları halka yansıtmamaya ve töreni alabildiğine görkemli bir biçimde yapmaya özen gösterdik ve bunu başardık.

YPJ'ye katılan kadın gücünün varlığı da ilk kez burada görünür oldu. Kobanê'deki YPJ güçlerinin temeli burada atıldı. İlan YPJ'li ve YPG'li bir savaşçı tarafından yapıldı. Alanlardan gelen takımlar içtima düzenine geçti. Sayısı iki yüzü bulan YPG gücü, uygun aralıklarla tepeden aşağıya doğru nizami düzen içinde iniyordu. Nöbet düzeni alıyor, yamaçta belirlenen yere doğru kollar halinde geliyordu.

Gücün konumlanması ve ilanı halkta büyük bir sevinç yarattı. Herkes bu gücün nasıl bir ara geldiği, ne zaman bu kadar profesyonel bir konuma ulaştığını konuşuyordu. Yüzlerde hayranlık ve şaşkınlıkla karışık bir sevinç vardı. Geçmişte resmi üniformalara karşı hep temkinli olan Kürtler, onlar için savaşmaya söz vermiş bu askeri gücü gördüğünde ne yapacağını bilemez durumdaydı. Bu şaşkınlık gözlerden dökülen sevinç gözyaşlarıyla yıkıyor, yerini gülüşlere, sloganlara, zılgıtlara bırakıyordu. Tek kelime etmeden herkesin birbirinin kalbinin sesini duyduğu, ruhuna değdiği o nadir anlardan birindeydik. Fotoğraf makineleri ve kameralar törenin her saniyesini çekti. Halk ise yeni bir dönemin başlangıcı olduğunu hissettiği o törenin her ayrıntısını hafızasına kaydetti. Halkta güven ve umut artmıştı.

YPG dimeşê êrd û ezman dihejê*

Basın açıklamasından sonra gücün hangi güzergah üzerinden nasıl dağılacığı, hangi arabaya bineceklerine kadar ayarlandı. Dönüş yolunda YPG güçlerinin uzun bir konvoyla bayraklar, silahlar ve sloganlarla attıkları şehir turu da törenin devamı gibi oldu. Motorsikletli veya yürüyüş halinde olan sivil halk da konvoy gösterisine katılıyordu.

Halkın umudu öylesine diriydi ki herkes karşısına çıkan ilk kişiye sarılıyor; kaygılar, dertler, tasalar Kobanê'nin güneşli gökyüzündeki

* YPG yürüyor, yer gök inliyor

bulutlar gibi hızla dağılıyordu. Konvoy geçtiği her yerde zılgıtlarla karşılanıyordu. Kobanê sokakları “YPG dimeşê erd û ezman dihejê- YPG Yürüyor Yer Gök İnliyor” sloganıyla yankılanıyordu. Halkın coşkusu görülmeye değerdi. Halk binlerce yıllık hasretini giderdiğini, ilk kez onların iradesini savunacak bir savaşçı güce sahip olduğunu belirtiyordu. “Bizim de bir ordumuz var artık, bugünleri gördük artık gam yemeyiz” diyordu.

Böyle ilanlarla gücün dolaşması ilk etapta halka moral vermesi açısından olağandı. Şov yapıldığını, YPG gücünün halkın içinde dolaşmasının yanlış olduğunu belirtenler de vardı. Ancak sarf edilen emeğin, varolan cesaret ve kararlılığın halkın kaygılarını giderecek, güven duyacağı bir dayanağa dönüştürülmesi gerekiyordu. Bu tür pratikler kısa süre sonra azaltıldı. YPG güçleri giderek şehir dışına çıkartılarak, asayiş, kontrol ve özsavunma noktaları dışında üslenmesi karara bağlandı.

YPG’nin resmi üniformaları henüz yoktu. Bu da mevcut imkansızlıklardan kaynaklı bir eksiklikti. Halen sivil elbiseler ağırlıkta olsa da en azından dışardan askeri bir görünüm kazanabilmesi için herkese siyah gömlek ve pantolon giymesi salık veriliyordu. YPG ve YPJ gücü yapılan bu önerileri dikkate alıyor, böylece güçler kısmi bir biçim kazanıyordu. İlk ilan resmi üniformalar olmadan

yapılsa da belli bir uyum ve disiplin sağlanmıştı. Daha sonra YPG kendi terzihanelerinde bu güçler için üniforma hazırlıkları yaparak askeri formasyon sağlanmış oldu.

YPG'nin ilanıyla birlikte devrimin inşa çalışmalarında gözle görülür niteliksel bir gelişim ortaya çıktı. YPG güçlerinin askeri ve örgütsel olarak bu kadar önemli bir nitelik ve niceliğe ulaşması devrime inancı büyüttü. YPG gücünün ulaştığı sayı, toplumun olası saldırılara karşı kendini koruyacak düzeye geldiğinin göstergesiydi. Üstelik Cerablus, Minbic, Sırrîn ve Şêxler'de ÖSO'ya bağlı güçlerin nicelik olarak yetersiz olduğu, nitelik anlamında tecrübelerinin zayıf olduğu biliniyordu. Bu anlamda YPG gücü, büyük bir boşluğu dolduruyor, sadece Kürtler içinde değil bölgede yaşayan tüm halklar açısından bir umut kaynağına dönüşüyordu.

YPJ devrimin sembolü oldu

YPG'nin diğer güçlerden en önemli farkı içerisinde kadınların da yer almasıydı. YPJ halen oluşmamıştı ama önemli sayıda bir kadın gücü, erkeklerle eşit koşullarda, askeri örgütlenmenin bir parçası olmuştu. Kobanê gibi aşiretçi, feodal özelliklerin önde olduğu bir toplumsal yapılanma için bu başlı başına bir devrim anlamına geliyordu. Kadınların güçlü, iradeli ve kararlı duruşu toplumu etkiliyordu. Kadınlar genelde takımlar halinde şehirlerde ve değişik alanlarda hareket ediyordu. Beş altı takımlık kadın gücünün Şehit Sadık Taburu'na dahil olması kadınlar ve genç kadınların sevincini ikiye katlamıştı. Şehir içinde tur atan konvoy içinde kadınların yer alması, hem de azımsanmayacak bir sayıda olmasının toplum üzerinde nasıl bir etki bıraktığını tepkilerden anlamak mümkündü. Konvoyla bakıp kadınları gördüğünde şaşkınlığını üzerine atamayan, bir rüya görmüş gibi gözlerini ovuşturarak izlemek çok keyifliydi. Bir rüzgar esiyordu Kobanê'de. Eski alışkanlıkları, tabuları, ayıp ve günah denilenleri önüne katan, önünde durmaya çalışırsanız sizi bir toz bulutunun içinde boğabilecek bir rüzgardı bu. Rüzgarın hızına yetişmek için beyni, yüreği, yaşamı yeniliğe açmak, korkmadan ilerlemek gerekiyordu.

Rüzgar dindiğinde gördük ki toplum bu yeniliği çok kısa sürede benimsemiş. Bunu kadın gücünün sayısının hızla artmasından, her eğitim kampında erkeklerin sayısına eşit gönüllü kadın savaşçıların oluşundan ve askeri ortama hızla uyum sağlamalarından anlayabiliyorduk. 19 Temmuz Devrimi bir kadın devrimiydi. Kadın rengi sadece toplumsal ve siyasal alanda değil askeri alanda da görünür oluyordu.

Şehit Xebat Askerlik Şubesi ilanı

Şehit Sadık Taburu ile artık yeni bir aşamaya geçilmiş, öz savunma çalışmaları tüm toplumu kapsayacak bir aşamaya gelmişti. Bu nedenle gönüllü olarak katılmak isteyenlerin başvuracağı bir merciye ihtiyaç vardı. Bu temelde eskiden Baas rejiminin emniyet yeri olan mekan, bu çalışmanın yapılacağı bir merkeze dönüştürüldü. Kurumun amblemi de hazırlandı. Askerlik Şubesi'nin ilanı da resmi törenle yapılacaktı. Açılışını şehit annelerinin yaptığı şube, 2013'ün başında hizmete başladı. Baas rejimi zamanında kimsenin kapısından girmek istemediği bu kurum, herkesin gönüllü katıldığı bir yer olmuştu. Bu coşku artık Kürt halkının Kobanê'de ulusal bilinciyle Demokratik Ulus değerlerine katılım sağlayabileceği

bir öz savunma gücünün olduğunu ortaya çıkarmıştı. O güne dek hep sömürgeci güçlere, rejime askerlik yapmışlardı. Rejime karşı muhalefet yükseldiği zamanlarda sözde Suriye muhalefeti içinde yer alan SUK, ENKS'ye, ÖSO'ya bağlı gruplara katılmaları için propaganda yapıyordu. Hatta barbar tecavüzcü DAİŞ ve El Nusra gibi çete gruplarına para karşılığı Kobanêli gençlerin katılımı için çalışılıyordu. Halkın bu tür oluşumlara ilgisi sınırlı ve lokaldi. Toplum kendini YPG'de buluyor, adeta bu kimlikle bütünleşiyordu. Gençler ilk kez kendi öz değerleriyle ülke ve topraklarını savunma fırsatını yakalamıştı. Özgürlük saflarına gönüllü katılımlar beklenenin ötesindeydi. Toplumla bütünleşen, tarihin akışını değiştirecek anlam gücü ve özgür yaşamı temsil eden bu öz savunma örgütüne katılmak için gelen gençlerin sabırsız akışı hiç bitmeyeceği benziyordu.

İlk eğitim kampları

Köyden, şehrin diğer alanlarından gelenler burada resmi kayıt yaptırıyorlar, daha sonra imkanlar temelinde eğitim kamplarına alınıyordu. Kamplarda imkanlar hala çok sınırlıydı. Yer sorunu giderilmemişti. İki kamp vardı, özgün ve genel eğitimler bir biçimde sürüyordu ama katılımlar giderek arttığı için yeni kamp ve güçlü eğitim ihtiyacı da ortaya çıkıyordu. Resmi ilandan sonra katılımın yüzleri bulmasından dolayı eğitim yirmi, otuz, kırk kişilik gruplar halinde verilmeye başlandı. Kısa sürede sadece şehir merkezinde değil, kırsal alanda da eğitim kampları oluşturuldu. Eğitim kampları için önceden devlete ait olan mekanlar seçiliyordu. Toprak Mahsulleri Ofisi veya Mencene adı verilen tavuk çiftlikleri eğitim kampı ihtiyacına göre yeniden düzenleniyor, devreler buralarda örgütleniyordu. Bunun dışında Cîbnê köyü içinde kadın gücü için özgün eğitim kampı oluşturuldu. Zeytinlik içindeki bir çiftlikte kamp oluşturuldu. Yer sıkıntısı aşılamadığından sayı çoğaltılamıyordu. Yeni bir yer bulunur bulunmaz yeni bir eğitim devresine başlanıyordu.

Eğitimlerin pratik yönü ağırlıktaydı. Uygun yerlerde atışlar yapılıyor, gece yürüyüşleri düzenleniyordu. Askeri tatbikatlar köylere

yakın yerlerde yapıldığı için ilgi çekiyor, merak konusu oluyordu. Köylüler de bu duruma alışmıştı. Yazın yangın çıkmaması için özen gösteriliyordu. Atışa uygun yerler tespit edildikten sonra tatbikat ve askeri eğitim yapılıyordu. Binlerce genç bu kamplarda eğitim görüyor ve bu şekilde askeri kültür, tecrübe kazanıyordu. Nuwelat Kobanê arkadaş bu kamplarda eğitim veriyor, Şîlan Goyi arkadaş da eğitim akademileri ve kamplarını yönlendiriyordu.

Kobanê'nin Cerablus yolu üzerindeki en yüksek noktasında, eskiden tv vericisinin olduğu İzahe denilen yerde de yeni bir kamp hazırlanmıştı. Artan sayıdan dolayı okullar da kamp haline getiriliyordu. Katılımlar arttıkça çimento fabrikası, yine şantiyelerdeki baraka vb yerler kampa elverişli hale getiriliyordu. Bu yerler köylerin dışında olduğu için özellikle tercih ediliyordu. Sayı arttıkça her bölge kendi içinde eğitimini yapmaya başladı. Kısa süreli bu eğitimler sadece YPG içinde değil, özsavunma, asayiş ve yerel güçlerde de operasyonel kalitenin artmasını sağladı.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kobanê tarihselleşiyor

2013 yılı ile birlikte yeni bir sürecin başlayacağı biliniyordu. Direniş günlerini aktarmaya geçmeden önce Kobanê'nin tarihi ve coğrafyasına ilişkin kısa bilgiler vermek isterim. Araziyi, yolların bağlantısını bilmenin direnişin hangi koşullar altında gerçekleştiğini anlamak açısından önemli olduğuna inanıyorum.

Coğrafya

Mitolojilerde, Mezopotamya'nın birçok efsanesinde dilden dile dolanan Nemrut'a karşı çıkan Hz. İbrahim'in Riha'dan (Urfa) göçünde uğrak yeri seçtiği Pirsûs ovasının karşısında, adı bu ovayla birlikte anılan Kobanê, yazın ve çölün kavurucu sıcaklığının hakim olduğu bir kenttir. Fırat'ın yanı başındaki bazı köylerden oluşuyor. Arazisi bazı küçük tepeler dışında ovalıktır. Kıraç topraklar, taşlık alanlar, eski yerleşim yerleri olduğu tahmin edilen mağaralar ve volkanik kayalar vardır. Miştenûr'da Kızlar Mağarası, doğu tarafında Hestir Mağarası, Ayn İsa tarafında da değişik mağaralar vardır. Tepeler üstü toprakla kaplanmış eski yerleşim yerleridir. Asurların,

daha çok da Ermenilerin kullandığı rivayet edilen, Mitannilere kadar giden bir tariheye sahiptir. Birçok höyük ve ovalardaki tepeler kazıldıkça buraların etrafında köylerin bulunduğu birer yerleşim alanı oldukları anlaşılmaktadır. Bu tepeler Kobanê'den başlıyor, Kanîya Kurda yanında Til Ejbe Tepesi, ilerledikçe Xanê Tepesi, Qertal Tepesi, Çelebî Xirab Xişke'ye kadar birçok irili ufaklı tepe uzanıyor. Qine tarafındaki tepe dahil, ovalık alan tamamen böyle höyük ve tepelerle doludur. Ayrıca Çelebî tarafından başlayarak Kobanê-Pirsûs sınırına kadarki dağlarda boydan boya silsile halinde uzanmaktadır. Üç Kardeş'ten Qertal'a, buradan sınır hattındaki Qaramuk'un üst tarafına kadar tepeler vardır. Fırat kenarı da aynı biçimdedir. Hatta suyun üst tarafına doğru genişleyen arazi bu nedenle engebelidir. Buralarda ise tepeler Zormağara'dan itibaren başlıyor. Arazide vadiler olsa da, tümünde su yoktu, kıraçtır. Cibnê Tepesi'nden Kobanê'ye doğru arazi giderek genişliyor. Bazen düz ova, bazen kıraç ve inişli çıkışlı tepelikler, köylerde ise fıstık ve zeytinlikler, bahçeler vardır. Şehrin üst tarafındaki ünlü Miştenûr Tepesi yaklaşık 3 km'lik bir alanı içine alıyor. Kobanê'nin başından sonuna kadar doğusunda yer alıyor. Yeni ekilmiş çam ağaçlarından ibaret yeşil alanı da vardı.

Araziler için sulama kuyularla yapılıyor. Kobanê'ye de, Cerablus Köprüsü yakınındaki eski su deposu pompasıyla temizlenen Fırat suyu veriliyor. Su şehre 35 km boyunca uzanan yoldan getiriliyordu.

Yol

Kobanê'ye Cerablus'taki köprü üzerinden gelen 35 km'lik yer yer asfaltla kaplı bir yol vardı. Bazı köy yolları da buna ekleniyordu. Ayrıca Halep'e giden büyük yol üzerinde Qaraqozann Köprüsü'nden geçilerek Kobanê'ye geçişin sağlandığı başka bir hat vardır. Bu yol Kobanê'ye yaklaşık 30 km mesafededir. Diğer hat ise 60 km'lik mesafe uzaklığındaki Girê Spî üzerinden bağlantının sağlandığı yoldur. Girê Spî'den gelen bu yolla birleşerek Hêlince tarafında çatallaşan bir yol da Çelebî tarafından merkezi Halep yoluna gidiyor. Burası 55-60 km uzunluğundadır. Ayn İsa'ya kadar olan bir başka yol da yaklaşık 80 km mesafededir. Sınırdaki yoldan Kobanê'ye

geçiş ise Kanîya Kurda tarafından yapılmaktadır. Daha sonra Telecbi tarafında ve ilerde Aynbet yol çatısı üzerinde, yine Girê Spî'ye giden yola bağlanmaktadır. Kobanê'ye geçen yol ağı buradadır.

Tarihçe

Bu diyarlar çok eskiydi. Gılgamış seferlerinde adı geçen Kar-kamış'a yakındı. Cerablus'un Enkidu'nun yerleşim yeri olan Kar-kamış olduğu belirtiliyordu. Beş bin yıl öncesinin efsaneleri toplumsal hafızalarda hala canlıydı. Tabii o dönemin Enkidusu'nun hazin işbirlikçi geleneği de devam ediyordu. ENKS, Azadî gibi güçler işbirlikçiliğe, DAİŞ olarak adlandırılan zebaniler de Nemrut'un günümüz temsilciliğine soyunmuşlardı. Beş bin yıllık tarih bu biçimde tekerrür ediyordu. Zaman ve isimler değişmişti, mekan aynıydı. Aynı zebani ve canavarlar bir kez daha İbrahimi gelenek ve peygamberlik kültürünü yok etmeye çalışıyordu. Oysa bu topraklarda Zerdüş'tün ateşgahlarında tutuşturulan alevler hala sönmemişti. Onun etrafında oluşan kültürün etkilerini yaşamın her anında görmek mümkündü. 21. yüzyılda Nemrutlar, İbrahimler, Enkidu ve Gılgamışlar yeniden tarih sahnesine çıkmış, karşıt güçler bir kez daha cenge tutuşmuş, bitmeyen kavgayı kazanmak adına silahlar kuşanılmış, kılıçlar kınından çekilmişti. DAİŞ karanlıkların ardından gelip, tarihin en eski kavgasından zulmün galip çıkacağını hesaplayarak çirkin planlarını devreye koyuyordu. Bu çirkin planları yüzlerine yansıtmıştı sanki. Dış görünüşleriyle de korkunçtular; uzamış saç sakalları, elbiseleri, barbarca hareketleri ve konuşmalarıyla seri katillere benziyorlardı. 'Bu ancak filmlerde olur, gerçek olamaz, hayaldir' dedirten bir vahşetin uygulayıcılarıydılar. Önce yüreklere korku salmak, beyni ve düşünceyi kuracakları bu korku imparatorluğunun esiri yapmaktı gayeleri.

Hobbitler'deki kötülüğün simgesi Melkor'un esir alıp kötülüğün ağır sanatlarıyla bozarak yetiştirdiği Elflerden devşirilen köleler olarak, bataklıktaki sinekler gibi çoğalan iğrenç Ork ırkını andırıyorlardı. Hakikaten DAİŞ'liler, güzel olan her şeyden nefret eden, çiğ et yedikleri için insanları, Elfleri, Hobbitleri, atları hatta kendi soylarını

bile yiyen Orklar gibi tüm özgür halkların düşmanıydılar ve karanlıkta yaratıldıkları için sadece güneş ışığına karşı korunmasızdılar.

DAİŞ'liler hayvan-insan karışımı, sadece insanı değil cansız tarihi kutsal mekanlar dahil, önüne ne gelirse parçalayan, kırıp döken meczup bir çılgınlar topluluğuydu. Bir kötü yalanın esiri-meczubuydular. Çılgınlıklarına, sisteme karşıtlık ve ona tek alternatif olarak kabul ettikleri şeriat düzeni içinde cennet hayalleriyle süsledikleri büyük yalan ilham veriyordu. Katliamlarını İslamiyet, Allah ve din adına cihad yolu olarak adlandırmaları da, bu yalanın cilalanmasıydı. Modern bir çağda insanlığın gelişimine karşıt, her şeyi yok etmek isteyen dünyanın her tarafından derlenmiş toplum dışı artıklardı, kullanılıyorlardı. Sistem, senaryosu iyi hazırlanmış bir savaş oyunları serisi gibi bu figüranları tekrar devreye koymuştu. Nasıl bir anda böyle bir vahşet ordusu insanlığın beşiğinde tüm medeniyetlere yol açan, kutsallıkların ve felsefenin geliştiği bu topraklarda ortaya çıktı? Her şey ortadaydı. Bunları, dünyada korku yaratmak ve kendi meşruiyetini sağlamak için sistem kendisi çıkarmıştı ortaya. Ehrimanvari karanlıkları sevdiği için siyahlara bürünen bu karayüzlüler, yobaz, fanatik, cani ve bu söylemleri aşan meczupluktaydılar. Sistemin müdahalelerine zemin yaratmada radikal İslam adlı hançerle İslamın bağrına gömdüğü fanatik meczupluğa yol veriyor, mezhep çatışmalarına boğulmuş bölgeyi de dünyaya yeni bir tehdit olarak sunabiliyordu. Doğu-batı çatışması dejeneresinde İslami kültürü, Ortadoğu kültürünün direniş damarlarını kesmek ve bu bahaneyle paylaşım savaşında halkları hizaya getirmede bir kamçı olarak kullanılmak için türetilmişti.

Hakikat sevdalıları

Buna karşın aydınlığın temsilcileri, güzelliğin en sade tanımını kendinde somutlaştıran hakikat arayışçıları vardı. Kutsallıkların, insanlığın beşiği, neolitiğin görkemini yaşayan ana tanrıçanın diyarı olan Mezopotamya'da Fırat'ın çocukları, dünyanın başına bela olacak bu güçlere karşı derin tarih bilinciyle direniyordu. Mitolojilerde bahsi geçen güzellikler ve halkların kahramanlık destanları yeniden

gün yüzüne çıkıyordu. Mezopotamya'nın çocukları, küllerinden dirilen anka kuşu misali güneşe yolcuydular. Gözleri yıldızlar gibi parlıyordu, yeryüzündeki melekler gibi sadeliğin, doğruluğun seçkinliğine ermişlerdi. Tüm canlıların, doğanın, taşın, havanın, suyun dostuydular. Her şey eşitlik ve özgürlük seçeneği temelinde yaratılıyordu. Hakikatin yaratılmasında doğruya, gerçek ve güzele ulaşmaya çabalıyorlardı. Fikri, zikri ve eylemiyle bir olan bu güzel insanlar geçmişi, günümüzü ve geleceği hakikatte buluşturuyor, anlam ve hissin büyük gücüyle tanımlıyorlardı. Onlar Hakikat savaşçılarıydılar, hakikatin yoldaşlarıydılar.

Onların hakikat arayışı nasıl bir destan ve tarih yazdıracaktı? Bilinç, ruh ve hislerle yaşatılan bu hakikati anlatmak isteyen benim gibiler bu çabanın beyhude olduğunu mu düşünecekti? Yaşam, tanrı ve tanrıçaların Olimpos'taki çekişmesi kadar büyük bir direnişe gebeydi. Çağın sıradanlığının sınırlarının dışına çıkmış, kutsal Ortadoğu toprakları tarihin derin uykusundan uyanmış ve onu neolitiğin görkemine kavuşturacak olan bu büyük kavgaanın tanıklığını yapıyordu.

Hakikat arayışçıları, inanç ve iradeyi yeniden tanımlayacak biçimde özgürlük, eşitlik ve adalet yolunda ilerliyordu. Bu yolculuk bir hakikati anlatıyordu, yaşananlar güncelin ağırlarını yırtarak tarihin bir parçası olacak yoğunlukta ve muhteşemlikte cereyan ediyordu. İşte tarihe canlılık veren buydu. Tarihe belge bırakır gibi geleceğe ışık tutacak; anıları aşarak Ortadoğu ve insanlık devrimini, Apocu felsefenin başarı ve zaferinin öyküsünü anlatacaktı. Bu yaşananlar 20. yüzyılda insanlık değerlerinin tahribatını giderecek, insan olmakta ısrarla özgür ve eşit şekilde toplumsal hakikate dayalı bir yaşamın mümkün olduğunu, bunun insanlığın tek kurtuluşu olduğunu ispatlayacaktı. Dünya devrimlerinde ve insanlık tarihinde önemli bir yer edinen bu direniş, benzer mitoloji, felsefe, bilimsel inanç değerleriyle söylenceleri iç içe geliştirecekti. Kutsallıklar iç içe geçmişti. Musa'nın bir ülke yaratmasında, İbrahim'in Nemrutlara karşı çıkışında, İsa'nın evrenselliğinin Roma vahşetine karşı koyuşunda, Muhammed'in çöllerde toplumsal kurtuluşu müjdelemesinde, Mani'den Galilei'ye kadar yeni bilim ve felsefenin çıkışında, Fransız devrimlerinde ve ulusal kurtuluş hareketlerinde, Che'nin yıldızlaşmasında dalgalanan direniş bayrağını

bu kez Kürdistan özgürlük savaşçıları devralıyordu. Apocu ruh ve felsefe tüm dünyaya YPG ve YPJ'nin kahramanlık destanıyla akacaktı. Bu destanlar, 1 Kasım 2014 yılında insanlık ve direniş günü olarak kabul edilen Dünya Kobanê Günü'nde insanlığın değeri haline gelecekti.

Direniş günlerine dair

Direnişe giden sürecin ayrıntılarını bilmek önemli. Kirli ve özel savaşın türlü yöntemlerine; kuşatma tecrit, ambargo, göçertme ve insansızlaştırma politikalarına, iç karışıklık çıkartmak için yapılan kara propagandaya, toplumu zehirlemeye dönük haşhaş vb birçok maddenin yaygınlaştırılmasına rağmen direniş devam ediyordu. ENKS ve Azadî içindeki işbirlikçi çağdaş Enkiduların devreye konulmasına, çetecilik ve provokasyon yöntemine, içeride devrim karşıtı karalamaya dönük yalan haberlere rağmen. Kuşatmaya, korku ve panikle her türlü karalamaya, özgürlük için savaşan YPG güçlerinin rejim ve Baas işbirlikçiliğiyle suçlanmasına, TC yönetiminin KDP eliyle yoğunlaşan saldırılarına rağmen...

ÖSO ve DAİŞ devredeydi. Bu güçler rejimi bırakmış Rojava Devrimi'ne saldırılara girişmişti. Saldırıları 19 Temmuz Devrimi'nin birinci yıldönümü kutlamalarının yapıldığı günlerde daha da yoğunlaştı. Saldırıların merkezi Girê Spî tarafıydı. Halk kazanılan devrim değerlerini korumak için örgütlenmesini yaygınlaştırıyordu. Bunu hazmedemeyen TC ve DAİŞ güçleri, ortak bir şekilde ÖSO'yu da devreye koyarak Kobanê'ye saldırı girişimleri başlattı. Öncesinde gidiş gelişlerde provokasyonlar yaratılıyor; Girê Spî'den Cizîrê'ye, Serêkaniyê'ye geçen halkımız kaçırılıyor, bazıları tehdit ediliyor, hakarete uğruyordu. Bu provokasyon girişimleri en son bir arabanın taranması ve kaçırılmasıyla en üst seviyeye çıkarıldı.

Raqa'dan Deyre Zor'a kadar gelen farklı gruplar kendilerini DAİŞ'li gibi gösterecekler de aslında bunlar Türkiye'ye bağlı çete gruplarıydı. İsimleri cisimleri belli değildi, amaçları Kürt ve Arap halkları arasında düşmanlık yaratmak, kazanılan devrimi boşa çıkartmaktı. Buna karşı halkların kardeşliği ve birlikteliğini korumak

amacıyla örgütlenmiş olan kurumlar vardı. Hatta Girê Spî merkezde Mala Gel gibi sivil kurumlarda, mahalle meclislerinin yönetiminde Arap halkından ve yerel güçlerden kişiler yer alıyordu.

Girê Spî köylerinde başlayan yoğun toplantılar ve gelişen siyasi örgütlülüğü güvenceye almak için oluşacak askeri örgütlenmeye müdahale amacıyla TC ve DAİŞ ortaklığında tahrikler başladı. Gidiş gelişlerde Kürtlerden aşırı gümrük alınıyor; bezdirme, hakaret, engelleme tutumları, Kürt köylerine yönelik operasyonlar, gözaltılar, tutuklamalar yoğunlaşıyordu. Bunlara mutlaka müdahale edilmesi gerekiyordu. Sorunlar öncelikli olarak kurulan ortak komiteler aracılığıyla diplomatik alanda aşılmaya çalışıldı.

Kobanê ve Girê Spî arasındaki köylerde Kürtler ve Araplar iç içe yaşıyordu. Yıllarca birlikte yaşayan Kürt, Türkmen, Arap ve Ermeniler arasında kardeşlik duygusu ön plandaydı. Hatta Türkiye'den, uluslararası alandan gelen çeşitli yardımlar Girê Spî üzeri aktarılıyordu. Girê Spî'den Kobanê'ye gelen güzergahta bulunan, Curn köyünden, Yapse ve Sekeriye köyüne kadar olan alanda, herhangi bir kontrol ve askeri gidiş geliş yoktu. Arap ve Kürt halkının hassasiyetlerini göz önünde bulunduran bir yaklaşım vardı ve bu anlaşmalarla sağlanmıştı. Bunu ihlal etmeye dönük girişimler de oluyordu. DAİŞ ve ÖSO güçleri kontrol noktaları kuruyor, devriyeler çıkartıyordu. Kürtler ve Araplar arasında çatışma yaratmak, eski kan davalarını körüklemek için ÖSO güçlerinin provokasyonları geliyordu. Ancak diplomatik alan bütünüyle kapanmamıştı. Baharda Sekeriye köyü yakınındaki, Gur Huso köyü tarafında oluşturulan askeri noktanın kaldırılması için başlatılan askeri hareketlilik ve sonrasında Kopurlû'de oluşturulan askeri nokta ve gidiş gelişlerin kabul edilmesi sorunu diplomatik yollarla çözülmüştü.

Girê Spî tarafındaki bu durum, askeri hareketliliğe neden olmuştu. Kopurlû köyünün üst tarafında bulunan stratejik bir nokta, askeri üs oluşturmak için alınmıştı. Gur Huso köyü ve Sekeriye köyü tarafında kısmi çatışma yaşanmış, çete gruplarından gelen ateşe karşılık verilmişti. Çatışmanın uzamaması için askeri ve diplomatik görüşmeler devam etti. Bir süre sonra Avdike köyüne bazı çete gruplarının yerleştiği öğrenildi. Avdike köyü, Kendal'den sonra geliyordu, Arap köyüydü ve içinde çete grupları vardı. Bu nedenle yol üzerinde tam

denetim sağlanamıyordu. Düşman sık sık bu köylere pusu atıyordu. Köyler iç içe geçtiği için böyle bir gerginlik vardı. Bunlar ilk saldırı girişimleriydi. Yapılan görüşmeler sonucunda boş bölgeyi kimin dolduracağı konusunda anlaşmaya varılarak buranın boşaltılması kararlaştırıldı. Sekeriye'deki kontrol noktası kaldırıldı. Ama alan genişti, büyük bir köy olan Silifqıran, Ahmediye ve Hurriye köyü ile Curn'den sonra Kopurlû, Fuante, Kendal, Girê Sor, Til Fındır, Til Xidir ve Yapse'ye kadar olan alanda Kürt ve Arap köyleri iç içeydi. Bu yüzden hızla örgütlenmek gerekiyordu

Girê Spî'de özsavunma ve Cebhet El Ekrad ilanı

Özsavunma yayılıp geliştirilmeye başlandı. Girê Spî içinde bile bu sağlanmıştı. Özellikle Cepheth El Ekrad güçleri, ÖSO ve Halep Askeri Meclisi içinde örgütlenmeye başladı. Ve ilk grup ilanı Kendal köyünde yapıldı. İlandan sonra Girê Spî köylerinden katılımın olması önemliydi.

Bu grupları başta Rezan arkadaş koordine etmişti. Genelde, cephe komutanlığında Şehit Dilovan arkadaşın yer aldığı bir alan olarak örgütlendi. İlan Kendal köyünde hem kameraya çekilmiş, hem de Bab tarafından, Cepheth El Ekrad'dan komuta düzeyinde katılım sağlanmıştı. Bu taburun Girê Spî Askeri Meclisi'nde resmi bir yerinin olması talep edildi. Ancak bu talep MİT ve DAİŞ güçleri gerginlik yaratır bahanesiyle kabul edilmedi.

Girê Spî alan ve örgütlenme olarak Raqa'ya bağlıydı. Raqa Askeri Meclisi'nde yer alan Cepheth El Ekrad'ın burada da kendine bağlı şube açması ve bir güç oluşturması meşruydü. Bunun için görüşmeler ve çalışmalar devam etti. Şehirde kısa sürede gizli askeri örgütlenmeler oluştu ve Yapse köyünde de bir askeri birimin oluşturulması kararı alındı ve Cepheth El Ekrad'ın ilanı için hazırlık yapıyordu. Bu esnada düşman cephesinde hareketlilik vardı. .

20 Temmuz 2013'te DAİŞ'in içinde yer aldığı karşıt gruplarla Yapse'deki geçişler nedeniyle gerginlik başladı. Yapse, Girê Spî'ye iki kilometre mesafedeydi, Kürt köyüydü. Buradan şehre gidiş gelişler engellenmeye çalışıldı. Geçiş güzergahı üzerine kurulan

kontrol noktası ve gücümüzün burada konumlanmasına karşı tehditlerin ardı arkası kesilmiyordu. Nitekim gücümüz ve hazırlıklarımız yeterli değildi, hala keşif ve bilgi alma düzeyindeydi.

Gerginlik DAİŞ çete emiri Ebu Musab ve grubunun, Cepheth El Ekrad savaşçılarının kontrolündeki Yapse'deki merkeze doğru ilerlediği sırada esir alınmasıyla krize ve askeri hareketliliğe dönüştü. Şehirde süren görüşmelerle kriz aşılmaya çalışılırken, DAİŞ ve ona bağlı çeşitli gruplar, kısa sürede Kürt mahallelerini kuşatıp, şehrin etrafındaki tepelere tank yerleştirerek, Yapse'ye doğru hareketlilik başlattı.

Ebu Musab, DAİŞ'in en etkili emirlerinden biriydi. İki korumasıyla birlikte arabasında esir alındığında üzerinde patlatılacak intihar yelekleri vardı. Bu çetebası ile diğer askeri meclis arasında görüşmeler yapılıyor; makaranın yani Cepheth El Ekradın şubesinin oluşturulması, tankların ve oluşturulan tepelerin geri çekilmesi talep ediliyordu. Ancak görüşmenin sonuçları beklenmeden 21 Temmuz günü tank, havan ve doçkalarla saldırı başladı. Bir çatışmanın başlama ihtimali gözetilerek Kobanê'den iki taburluk özel kuvvet hızla alana müdahaleye gönderilmişti. Emin komutasındaki bir tabur, Yapse köyünden Til Findir'a kadar olan alanda konumlanmıştı. Özgün kadın taburu da hızla alana takviye olarak gönderildi. Böylece alana iki taburluk takviye güç aktarıldı.

Kobanê'de seferberlik

Kobanê'de seferberlik havası vardı. Çatışmalarda görev alabilecek herkesi kapsayan bir askeri örgütlenmeye gidildi. Herkes cepheye gelmek için harekete geçti. Şehirden bu hatta doğru, köyleriyle Girê Spî'ye kadar geniş bir alanın tutulması için büyük sayıda takviye güç gerekiyordu. Bu takviyelerle Curn'den Avdike köyüne, Kendal, Yapse, Sekeriye, Til Findir, Til Xidir ve Girê Sor köylerinden Girê Spî merkeze kadar olan alan tümünden tutularak bir savaş hattı oluşturuldu. Savaş cephesinde bu zebanilerin vahşeti biliniyordu. Bu yüzden tüm köylerde ve şehirde tedbirler artırıldı. Sadece erkekler ve savaşabilenler kalıyor, diğerleri tahliye ediliyordu. Kobanê'ye

ilk yoğun göçler böyle başlamıştı. Çatışma başladığı günden itibaren güç takviyesi yapılmış, nerede nasıl mevzileneceği belirlenmiş, Yapse köyüne kadar tüm noktalar, geliş gidiş hatları tutulmuştu.

O güne dek Kobanê'deki YPG güçleri böylesi bir çatışmaya girmemişti. Tecrübesizlik vardı, Yapse'den Girê Spî'ye kadar olan alandaki güçler araziye tam tanıımıyordu. Cephel El Ekrad ise daha çok şehirdeki Kürt mahallelerinde mevzilenmişti. Arada bir kopukluk vardı. Bakurê Kurdistan'ın Girê Spî'ye yakın sınır hattındaki tepeler ile sınır üzerinde Silifqıran, Avdike köyünün üst tarafından Girê Sor'a kadar uzanan tren hattı da Türk askerleri tarafından tutulmuştu. Silifqıran köyünde yüzlerce hane vardı. Etrafında ise Arap Kemerî politikası sonucunda buraya yerleştirilen Ahmedîye, Hurriye gibi Arap köylerinden oluşan, Kürt köylerini birbirinden koparan bir koridor vardı. Böyle hassas bir hat üzerinde güvenliği sağlamak, mevzilenmek zordu. Çünkü her an arka tarafta iç içe geçen köylerin olduğu taraftan pusu atılabirdi. Yol güzergahını kontrol altına almak ve savunmalı biçimde ilerlemek önemliydi. Mevzilenme hala yeterli düzeyde tamamlanmamıştı. Stratejik konumundan dolayı Kopurlû Tepesi'nde kepçe ve dozerle mevziler yapılıyor, yol hatları tutuluyor, burası üzerinde Curn'den başlayarak yapılan toprak mevzilerin üzeri kapatılarak bu hat denetime alınmaya çalışılıyordu.

Bu ortamda şehirdeki çatışmalar yoğunlaştı. DAİŞ emiri Ebu Musab'ın esir alınmasından sonra düşman tanklarla alana yöneldi. Yapse köyü kuşatmasını kırmak için çatışmalar devam ediyordu. Şehir içindeki Kürt mahalleleri, askeri noktalar ve Mala Gel de kuşatmaya alınmıştı. Ama sorunun hala diplomasi ve siyasetle çözülebileceğine dair yoğun bir tartışma vardı. Bunun için Kürt ve Arap ileri gelenleri arasında Yapse'den başlayan görüşmeler devam ediyordu. Sorunlar şimdiye kadar bu yöntemle çözülebildiği için bunun da aşılabileceğine inanılıyordu. İleri gelenler hala ikna edilememişti. "Aman duralım, belki çözebiliriz" yaklaşımı baskın geldi. Yapılan görüşmelerde, emirin bırakılarak sorunun çözülmesini içeren bir anlaşma önerisi geldi. Anlaşma onların güçlerini çekmesi, Girê Spî içindeki makara ile Kürt mahallelerine geliş gidişin serbest olması karşılığında Ebu Musab'ın serbest bırakılmasını içeriyordu. Düşmanın saldırıları kırılmıştı, kayıpları çoktu ve Ebu Musab'ın bi-

rakılıp bırakılmaması konusunda yoğun tartışma vardı. Genel eğilim bırakılmaması yönündeydi. Direndiği takdirde üzerindeki intihar yelekleriyle birlikte vurulması önerileri geliyordu.

Bu tartışmalar sürerken düşman geri çekiliyor görüntüsünü vererek hareketlendi. ÖSO'ya bağlı askeri meclis devreye girmişti. TC'nin yoğun baskısı da sözkonusuydu, çatışmanın geliştirilmesi için teşvik ediyordu. Fırsattan yararlanarak hızla güçleri mevzilendirip tüm hattın tutulması gerekiyordu. Üç dört saatlik bir süre vardı. Düşmanın ölü ve yaralıları hastaneye kaldırılmış, hatta TC güçleri tarafından Kuzey Kurdistan'daki hastanelere taşınmıştı. Onlara Raqa tarafından takviye geldiği yönünde haberler alıyorduk. YPG'nin Girê Spî'yi işgal etmek için böyle bir çatışma geliştirdiğine yönelik anti propaganda yapılıyordu. Böylece ÖSO güçleri de DAİŞ'le birleştirilmeye, Kürt-Arap düşmanlığı yaratılmaya çalışılıyordu. Çatışmalar Sekeriye tarafına da yayıldı. Halkın malını, köylerini talan için çetelerin ellerine fırsat geçmişti.

Çete başı bırakılıyor ve çatışmalar yayılıyor

Çete başı bırakılmış ve düşman kısmi geri çekilme yapmıştı. Ama yeni bir yöneliminin olacağı hareketlilikten gözlemleniyordu. Bundan dolayı güç tüm alanlarda yeniden mevzilendirildi, saldırılara karşı savunma hattı oluşturuldu. Sekeriye içerisindeki Gur Huso tarafında evler içinde karşılıklı mevzilenilmişti; yolun bir tarafında YPG güçleri, diğer tarafında çeteler vardı. Yoğun takviye yapan çetelerin saldırıya geçeceği belliydi. Yapse'de, Til Findir'da, Sekeriye, Gur Huso tarafında saldırılar başladı. En yoğun saldırıları şehir içindeydi.

Şehirde bir gün önceden başlayan kuşatma ve saldırılarla Girê Spî içindeki sivilllerle Cepheth El Ekrad savaşıları arasındaki bağlantıyı koparmaya çalışıyorlardı. Bunun için akşama doğru bu güce yetişerek hattın sağlamlaştırılması gerekiyordu. Takviye amaçlı şehre sızarak, Kürt mahalelleri ve Cepheth El Ekrad savaşılarını kuşatmadan kurtarmak için yapılan girişimlerde bazı hedefler vurulmuş, çetelere kayıp verdirilmişti. Ama düşman o hattı yoğun tutmuştu. O ana kadar herhangi bir kaybımız yoktu, düşmana kayıp verdirilmişti. Şehirdeki

cephane savaşçıları evlerde direniyor, eteleri Kürt mahallelerine sokmamak için yoğun çatışıyor, telsiz ve telefonla bağlantı kurarak sürekli takviye istiyorlardı. Çünkü ellerinde fazla cephane kalmamıştı ve şehir çatışmalarında tam olarak hakimiyet de sağlayamamışlardı. Çatışmayı koordine edecek tecrübeli arkadaşların mutlaka onlara yetişmesi gerekiyordu.

YPG'nin takviye ulaştırma çabası sürüyordu. şehir merkezinde çatışmalar yoğunlaşmıştı. Düşmana iki katlı yüksek evlerden karşılık veriliyordu. Ama düşman yığınak yaparak kuşatmayı artırıyordu. Savaşan güçlerin cephane yetersizliği ve tecrbesizlikleri bir başka olumsuz etkendi. nce şehir içinde birkaç etkili eylemle düşmanın çeşitli mevzileri vuruldu. Bir doka arabası imha edildi. Çeteler mahalleye rahat giremeyeceklerini, karşılarında bir direniş olduğunu anladılar. Mahallede bulunan Kürtler ve Arap komşuları hala çıkamamış, birbirlerine sığınmıştı. Çünkü sivil savunmasız insanlar vardı. Çetelere Raa dahil birçok alandan takviye geldi. Saldırılarına gece gündüz devam ettiler. Buradaki Cephete El Ekrad güçlerinin çoğu Girü Sp yerlisiydi, silahlarını saklayıp sivil elbiselerle kendilerini gizleyerek çemberden çıkmaya çalıştı. Daha nce Yapse tarafından çember kırılmaya çalışılmış ancak düşman gücünü bu mahallede yoğunlaştırdığı için başarılı olmamıştı. Çatışan güçlerin cephanesi tükendiği için çemberden sivil kıyafetlerle çıkmak zorunda kaldılar. Çeteler mahalleye büyük takviye ve ağır silahlarla geldiler. Tüm evleri aramaya, baskın ve vahşetle herkesi dışarı çıkartıp Kürtleri bir yerde toplamaya çalıştılar. Sivilleri rehin alıyor ve boşalttıkları evleri ganimet olarak talan ediyorlardı.

TC de saldırılara katılıyor

Girü Sp'deki Cephete El Ekrad güçleri son mermisine kadar çatışırken, Yapse tarafında yeniden saldırılar başladı. Türkiye tarafından doka ve havan atışları yapılıyordu, yine sınır üzerinde düşmanın A4 silahlarıyla saldırıları vardı. Bir taraftan Türkiye sınırından gelişen saldırılar diğer taraftan çetelerin tank ve ağır silahlarla Yapse'deki gücü kuşatması, saldırıların kapsamlı olacağını gösteriyordu.

Bu girişimler de karşılıksız bırakılmadı. Til Findir tarafına takviye güç gönderilerek bu bölgenin çembere alınması engellendi. Girê Spî'nin üstündeki Yapse tarafından Til Findir'a kadar olan yerde düşman hareketliliği başladı.

Gücün Til Findir tarafındaki hakim noktalara çekilmesi gerekiyordu. Yoksa bu kuşatma güçlerimizin ağır darbe yemesine neden olabilirdi. Gücümüzün evlerde ve bahçelerde mevzilenmekten başka bir hazırlığı yoktu. Uygun bir noktada toparlanmaya çalışıyordu. Sekeriye ve Gur Huso'da evlerde, mahallelerde göğüs göğüse çatışmalar devam ediyordu. Düşman Sekeriye tarafında, Kendal ile Yarko arasından girip bu gücü kuşatmaya almaya çalışıyordu. Yine Kendal ile Gur Huso arasındaki Til Xidir yol ayrımındaki asayişe bağlı bir grup sıkıştırılmıştı. Düşman, dükkanlı bir evin arkasında mevzilenen gruba yoğun atış yapıyordu. Kendal'den giden bir araba da pusuya düşürülmüş, yaralananlar olmuştu. Henüz şehadet yaşanmamıştı. Yapse tarafında da bir yaralı vardı. Sekeriye tarafındaki çatışmalarda yer alan Komutan Yılmaz ve Siyabend'in saldırıların kırılmasında rolü büyük oldu.

Kobanê'de ilk şehadetler

Hem yaralıları çıkarmak, hem de oradaki gücü sağlam mevzilen-dirmek için YPJ komutanı Gülistan arkadaşla birlikte bir grup takviye gönderildi. Giden grup burada çatışmaya girdi ve Til Xidir'a doğru ilerlediği esnada yaralanmalar oldu. Çemberden çıkamayan altı yedi kişilik grup ile onlara müdahaleye gidenlerle birlikte sayı on beşe yükselmişti. Kavşaktaki dükkana sıkışan bu gücün mutlaka çıkarılması gerekiyordu.

Düşman Sekeriye tarafında yüksek bir su kulesinin üzerine keskin nişancılar ve doçka yerleştirmiş, buradan suikast yapıyordu. Alan genişliğine düşmanın hakimiyetine girmişti. Gündüz başlayan çatışma düşmanın grubu imha etmek için yoğun saldırısı ve atışlarıyla sürüyordu. Fakat dükkanın etrafında tarla vardı ve yaklaşık 2 km genişliğindeki alanın tamamı boştu. Buraya yetişmek ve gücü çıkarmak zordu. Düşman yolun karşısından evi ateş altına almış, yine yolun diğer tarafından evin arkasına da yetişmişti. Ön cephedeki dükkanda

çatışırken evin arkasına yığılan güç zor durumdaydı.

Grupta yaralılar ve şehadetler olduğu telsizden bildirilince müdahale için daha hızlı davranmak zorunda kalındı. YPJ komutanlarından Peyman arkadaş Kendal köyü taraflarından, Şehit Dilovan öncülüğünde bir grup da Yapse köyü tarafından takviye gönderildi. Bu grup düşmanın eve yaklaşmaması için doçkalarla uzaktan atış yapıyordu. Evin sağ ve solunda yoğun bir çatışma ve atış vardı.

Girê Spî Cephe Komutanı Dilovan'ın şehadeti

Gücün hızla çıkartılması için karar alındı, arabalar hazırlandı. Arabalar önce gruptaki şehit ve yaralıları çıkaracaktı. Araba yetişip bir grubu çıkardı, şehit ve yaralılar getirildi. Yoğun çatışmalar altında gerçekleşen kurtarma operasyonunda, Girê Spî cephe sorumlusu olan Dilovan arkadaş dayanamayıp arabanın ön tarafına binmişti. Bir grubu çıkartıp dönerken suikast sonucu başından yaralanarak şehadete ulaşmıştı.

Bu kayıp tüm grubu ve alanı etkiledi. Şehitlerin ve Gur Huso'daki grupların çıkartılması görevini bu kez Komutan Ali arkadaşın içinde

bulunduğu bir grup üslendi. Liwa Tevhid'den Çelebî tarafından alınmış 23,5'luk çift namlulu doçka ile 14,5'luk doçkanın yoğun atışları sonucunda güç çıkartıldı.

Çemberden çıkartılamayan ve kayıp olan birkaç savaşçı vardı. Bunlar çatışma başladığında çemberi yarmak için evden uzaklaşmaya çalışan gruptakilerdi. Yaşanan bu çatışmalar sonucu gençlik sorumlusu olan Şehit Çekdar, basın sorumlusu Ferhat ile Girê Spî'de Mala Gel ve TEV-DEM çalışmasından sorumlu Adnan arkadaşlar yaralanmıştı. Şehit Peyman, Şehit Çekdar ve Şehit Dilovanla birlikte kayıp sayısı altıya ulaşmıştı. Düşmanın şehit ve yaralıları ele geçirmemesi için yapılan operasyonda grup akşama kadar korunmuş ve arkadaşlar çıkartılmıştı. Tüm grup fedaice göğüs göğüse çatışmıştı.

Girê Spî ve çevresinde içinde Türkmen, Arap aşiretlerinin yer aldığı ÖSO güçleri, çete grupları DAİŞ ile ittifak yaparak Kürt köylerine karşı saldırı başlatmıştı. Bunu MİT teşvik ediyor, sürekli Kürt karşıtı propagandalar yapıyor, ganimeti ön plana çıkartarak saldırılara zemin hazırlıyordu. Kobanê'yi işgal etmeleri için bu çeteler teşvik ediliyordu.

Çatışmaların ikinci akşamı Gur Huso ve Sekeriye tarafındaki gücün uygun bir yere çekilmesi kararlaştırıldı. Evlerde kalan güç çembere girerse, takviye ve cephane gönderilemezdi. Düşman sürekli takviye gönderiyor ve güçlerin imhası için elinden geleni yapıyordu. Kısa süre içinde Siyabend ve Yılmaz'ın komuta ettiği gruplar, yaralı vermeden başarılı şekilde Kendal hattı üzerinde Til Xidir'a, oradan Kendal'e ulaştılar.

Düşman, devrimin birinci yıldönümünde her taraftan devşirdiği güçlerle saldırılarını Kobanê'de yoğunlaştırdı. Hesabı kenti ele geçirmekti. Kobanêli YPG ve YPJ savaşçılarının direnci bu amaca kolay ulaşamayacağını gösteriyordu. Kendal, Susik, Girê Sor, Avdike ve Kopurlû köyü üzerinde uzanan bir hat oluşturmak için seferberlik başladı. Kepçe ve dozerlerle mevziler kazıldı. Yapılacak atışların etkisinin kırılması için mevziler topraktan yapılıyordu. Bazı köyler, Til Xidir ve Til Findir boşaltılmıştı. Burada gücün olup olmadığını henüz bilmediğinden ilk gün buralara giremedi. O ana kadar düşmana büyük darbe vurulmuştu. Yolçatı'daki güç kayıp vermiş ve Şehit Dilovan gibi fedai bir cephe komutanını kaybetmiştik. Üç gün boyunca düşmanla göğüs göğüse

çatışmalar yaşanmış, şehadetlerden dolayı intikam hissi artmıştı. Güç yorgundu, bir an önce toparlanıp birbirini savunur biçimde bir cephe hattı pozisyonu alması gerekiyordu. Kısa sürede bu mevzilenme yapıldı.

Kobanê’de lojistikten cephaneye, sağlığa kadar her şeyin örgütlen-dirilmesi gerekiyordu. Alanda dışarıyla irtibatın sağlanması için büyük telsizin getirilmesi gerekiyordu. İrtibat telefon üzeri sağlanıyordu ancak sadece Türkiye hattı çektiği için güçlerimiz çabucak denetime giriyordu. Düşman tüm telefonları dinliyor ve DAİŞ’e bilgi veriyordu. Bundan dolayı kullanılacak küçük telsiz, alanın telsiz bağlantıları, hangi gücün nereye konumlanacağı ve büyük telsizin Köprülü’ye yerleştirilmesi kararlaştırıldı. Siyabend ile Emin Erkendî arkadaşların komuta ettiği taburlar daha önceden belirlenen noktalarda mevzilendirildi.

Düşmanın saldırıları giderek yoğunlaşıyordu. Girê Spî şehir merkezinde Kürt evleri ve dükkanları talan ediliyor, çeteler ganimet adı altında her tarafı yağmalyordu. Kürtleri korkutup sindirmek için Mala Gel patlayıcılarla havaya uçuruldu. Bu zincirlerini koparmış saldırıların bir sonraki hedefi Kobanê’yi ele geçirmektir.

Kendal direnişi

Yapse’den Til Xidir’a kadarki bölgede denetim sağlamayı başarmıştık. Ancak düşman hızla boşaltılan Til Xidir, Susik, Yarko köylerine yerleşip buralardan ilerlemeye çalışıyordu. Bunun için güç takviyesi yapmıştı. Kobanê ganimetleri için Raqa’dan Deyrezor’a kadar Suwar Raqa, Ebu İsa güçleri başta olmak üzere çete grupları birbiriyle yarışlıyordu. Düşmanın planı bir hafta-on gün içinde gücünü toparlayıp yeniden saldırıya geçmekti. Yeni takviyeler geldikten sonra YPG mevzilerine tank atışları yapılmaya başlandı.

Kendal köyü, Yarko ve Gur Huso’dan sonra buraya en yakın mevziydi. Buradan başlayarak Susik, Girê Sor’a kadar mevzilenme yapılmıştı. Sınır hattından, Kendal’dan yol üzerindeki Avdiko köyü ve Kopurlu’ye kadar oluşturulan savunma hattına saldırılar devam ediyordu.

Kobanê’yi ele geçirme planının ilk adımı akşam birçok koldan saldırının yapıldığı Kendal oldu. Evlerde mevzilenen YPG savaşçıları köyün belli bir kısmına kadar ilerleyen bu güce anında karşılık verdi.

Şehit Rüstem de beraberindeki bir grup arkadaşla Girê Sor'dan takviye olarak geldi. Şehit Vîyan ve Şehit Rüstem öncülüğünde köydeki gruplar da düşmana sert karşılık verdi. Böylece köye saldıran tüm güç imha edildi. Geride arabaları, doçkalari ve ölüleri kalmıştı. Düşmanın bu civardaki tüm varlığı son bulmuştu. Arazide onlarca ölüsü vardı. Yaralı DAİŞ'liler hastanelere taşınyordu. Bir tankları da darbelenmişti. Kendal'i ele geçirip Kobanê'ye girme hesabı yaparken cenazeleri sokakta kalmıştı. Geriye kalanlar da silahlarını ve kullandıkları tankı bırakıp kaçmıştı. Çatışmanın sonucunda onlarca silah ele geçirildi. Otuza yakın cenazeleri elimizdeydi. Ele geçirilen tanklar Kobanê'deki Qada Azadî'ye (Azadî Meydanı) doğru şehir içinde dolaştırıldı, silahlar da onarılıp kullanıma hazır hale getirildi. Kendal köyünde çatışmanın kazanımı Kobanê'de bayram havasında kutlandı. Sözde kenti ele geçirip evleri, malları talan edeceğini söyleyen düşman cephesinde ise şok etkisi yaratmıştı. Girê Spî'den sonra zafer sarhoşluğuna kapılmışlardı. Önüne geleni ezip geçerek Kobanê'ye gireceklerini söylüyorlardı. Hatta Suwar Raqa gücü, Sekeriye'deki Kobanê tabelası önünde fotoğraflar çektiler her tarafta yayınlıyordu. Gur Huso saldırısında olduğu gibi dehşet saçmayı, evleri malları talan etmeyi, Mala Gel'i havaya uçurmayı hesap ederken hüsrana uğramıştı.

Düşman bunca darbe alıp hatların sağlam olduğunu gördüğünde Birketik ve Qizelî'ne doğru iç içe olunan Kürt Arap köylerine yönelmeye başladı. Çilbe köyünü üs seçen çete grupları ve DAİŞ, ortak hareketlilik içinde su kulelerinin olduğu Birketik'i ele geçirip aradan sızmaya çalışıyorlardı. Buna karşılık güçlerimiz, kısa sürede Kopurlû'nün önündeki Fuante ve Birketik köyleri tarafına sızmaya çalıştı.

Buradaki Arap ve Kürtler düşmanın köye girmesine izin vermeyeceklerini, öz savunma komitesi oluşturduklarını ve köyü kendilerinin koruyacağını söylüyordu. Ama DAİŞ'in köye girdiği, okula girerek kuleye doğru sızma yaptığı öğrenildi. Birketik'teki su depolarının ele geçmemesi için mutlaka müdahale edilmesi gerekiyordu. Şehit Yılmaz'ın ve kadın arkadaşların içinde yer aldığı bir grup, kısa süre içinde operasyon düzenledi. Köyün etrafı sarılıp okuldaki düşman vuruldu. Su deposuna sızmaya çalışanlar da vuruldu. Kadir arkadaş su deposu önünde şehadete ulaştı. Düşman kaçmak zorunda kaldı.

YPG su depolarının üstüne suikastçiler yerleştirerek Kopurlû, Hurriye okulu, Fuante vb. birçok alanda denetim sağladı. Saldırı gelebilecek yerlere yeni güçler yerleştirerek, kısa sürede geniş bir cephe hattı kurmaya başladı. Düşman çatışmalara girmekten çok havan, doğa ve suikastlerle saldırılarına devam ediyordu.

Efrîn tarafından YPG gücünün kısmi bir cephaneyle takviye gelmesi sevinç yaratmıştı. Grupta komuta düzeyinde Mahmut Berxwedan ve Dilovan arkadaşlar vardı. Liwa Tevhid'den alınan çift namlulu 22,5'luk doğa ve bol miktarda cephane de önemli bir moral yaratmıştı. Zagros ve suikast silahlarıyla kuşanan güçlerimiz, ağır silahlarla yapılan saldırılara artık doğa ile karşılık veriyordu. Güçlerimiz mayınlama, sızma ve baskın gibi taktikler de geliştirmeye başlamıştı. Düşman, Kendal direnişinden sonra bize ulaşan lojistik, cephane ve savaşçı desteğinden sonra takviyeye ihtiyaç duydu.

Yeni bir cephe açmak için Minbic ve Cerablus'tan yardım istedi. Böylece Batı Cephesi oluştu ve Güney Cephesi'nde hareketlilik yaşandı. Ağustos'un ilk haftasında batı cephesinde çatışmalar başladı.

Batı Cephesi

Bu cephe Cerablus hattı, Şêxler ve Sîrrîn 'e kadar olan bölgede, Fîrat boylarında yer alıyordu. Arap ve Kürtlerin iç içe yaşadığı Zor mağara'dan başlayan sınır hattı, Şêxler'den, Cerablus'un karşısından geçip Fîrat'ın başından Büyük ve Küçük Şêxler'i ve daha birkaç köyü içine alıyordu. Derbazine, Talik, Degirmen, Boraz'a kadarki köylere dek uzanıyordu. Diğer hat üzerindeki Qine köyü ve aşağıda kalan köylerde de her iki halk birlikte yaşıyordu.

Düşman,Girê Spî'teki cepheden sonra Sîrrîn ve Minbic üzerinden Şêxler'e geçişte bu hattı kullanmak için yeni bir cephe açma hesabı yapıyordu. Buna karşılık Zor mağara'dan başlayarak hazırlık yapıyorduk. Qine Tepesi ve Derbazine'de güç yoğunlaştırılırken, iç içe olan her alanda hassasiyetlere göre hareket ediyorduk. DAİŞ ve ÖSO'ya bağlı güçler, Qine köyü üzerindeki tepede mevzi kurma hazırlıklarına başladığı sırada, Qine'ye Kürtlerin gidiş gelişlerinde sorun çıkarmaya ve güç yoğunlaştırmaya başlamıştı. Boraz, Ilıcak, Degirmen vb birçok

köye hakim noktadaki tepeye güç kaydırıldığı istihbaratı alınmıştı. Gönderilen yeni güç tepeye yol yapmış ve kepçeyle mevzi hazırlıyordu. Düşmanın sızma girişiminin olduğu haberi Girê Spî Cephesi'ne ulaşınca, cephede sorumlu Hogir arkadaş (daha sonraki süreçte şehit düştü) bir takımılık güçle mevzilendi. Yanında bulunan dört beş arkadaşla burada çatışmaya girmişti. Alana hızla doçka ve bir panzerle birlikte bir bölük ulaştırıldı. YPJ Komutanı Şîlan arkadaşın öncülüğünde bir grup da tepedeki çatışmaya takviye gönderildi. Daha sonra Komutan Dilgeş arkadaş da grubuyla bölgeye ulaştı. Takviye gelen güçler kısa sürede Komutan Hogir arkadaşı ve diğer yaralıları çıkardı. Düşman tepenin yarısını tutmuştu, diğer yarısı elimizdeydi.

Çatışmalar Qine içine kadar yayılmıştı. Alandaki YPG takımı da Fırat arkadaş öncülüğünde gelen grup ile daha önce asayiş sorumlusu olarak gelen Munzur arkadaş da Kumluk köyü tarafından Boraz köyünün bir kısmını kapsayan çatışmalara dahil olmuştu. Cephe genişlemişti, bu hatlara mutlaka takviye gerekiyordu ama elde güç yoktu. Gücümüz şehirdeki asayiş, öz savunma güçleri ve Girê Spî'den takviye gelenlerden ibaretti. Qine köyü çatışmasında Munzur ve Mustafa arkadaşlar okulda mevzilenen düşmana saldırı düzenlerken şehit düştüler. Çatışmalar yayılınca köyün iç kısmında bulunan kontrol noktası üst taraflara doğru çekildi. Buradaki savunma hattında komutan Fırat arkadaş görevliydi. Ilıcak üzerinde tepenin bir kısmında düşman vardı. Mevzilerimiz henüz tamamlanmamıştı, diğer taraftaki güç de zor durumdaydı. Şîlan arkadaş yaralanınca komuta ettiği güç geri çekilmek zorunda kaldı. Tepe bu nedenle düşmanın kontrolüne girdi. Komutan Dilgeş arkadaş öncülüğünde takviye güç gönderildi ancak Ilıcak tarafı tutulmuş, tepenin iki yüz-üç yüz metre altındaki yerler denetime girmişti. Tepe hala kuşatma altındaydı. Qine köyü tarafındaki çatışmalar da devam ediyordu.

Ilıcak Tepesi'ne eylemler ve görüşmeler

Bu süre içinde Batı Cephesi'nde de ciddi bir askeri hareketlilik vardı. Boraz tarafından Piling ve Degirmen'e kadar yeni bir cephe hattı oluşturuldu. Düşman ise Şêxler'e doğru hareketlenmişti. Amacı

bu hattı tamamıyla ele geçirip, Fırat kenarını boydan boya işgal etmekte. Köy halkı tümünden seferber olmuştu. Minbic ve Cerablus'ta halk, Minbic Askeri Meclisi ve ÖSO ile ilişkiydi. Cephete El Ekrad güçleri hala diplomatik ilişkilerini sürdürüyordu. Kürtler hala buraları terk etmemişti. Minbic'te mahallelerde denetim Faysal (Ebu Leyla) arkadaşın komutasındaki asayiş güçleri ve El Ekrad tarafından sağlanıyordu. Görüşmeler çatışmalar esnasında da devam ediyordu. Üçüncü günde çatışmaların durdurulması için girişimler başladı. Düşmanın ilerleyişinin durdurulması için büyük bir darbe vurulması gerekiyordu. Ilıcak tepesine bir operasyon düzenlendi ve tepe yeniden elimize geçti. Bu yenilgiyi hazmedemeyen düşman, sabah saatlerinde tüm gücüyle karşı saldırıya geçti. Güçlerimiz Piling köyü tarafındaki doğka mevzileri ile tepedeki mevzilerden karşılık veriyordu. Yoğun kayıpları olmasına rağmen Minbic'e bağlı Xendura ve İdlib'ten gelen gruplar, DAİŞ ve ÖSO'nun saldırılarına katıldı.

Değirmen köyü direnişi

Ilıcak tepesine dönük hamlede ilk günkü çatışmada doğka ve çeşitli silahlar ele geçirilmişti. Efrîn'den gelerek Kobanê ve Girê Spî saldırılarında hareketli tabura komutanlık yapan Dilgeş arkadaş bu operasyonda yaralanmıştı. Onun yerine Botan arkadaş komutayı devraldı. Gücümüz ağırlıkta Ilıcak tarafında konumlanmıştı. Bunun yanında Piling köyü ve diğer hatlarda da saldırılara karşılık veriliyordu. Düşman yüzlerce kayıp verdikten sonra tepeye yeniden girebildi. Bu kayıplarından sonra elindeki havanları devreye koydu. Düşman Şêxler nahiyesi tarafından ilerlemeye çalışırken, Degirmen ve Boraz köylerinde, öz savunma ve halkın içindeki az sayıdaki YPG'linin direnişiyle karşılaştı. Degirmen Köyü sakinlerinin ağırlıkta olduğu bu grup, saldırıya öz savunmayla cevap verdi. Ali dayı ve yanındaki grup müthiş bir direniş sergilererek düşmanın köye girişini engelledi. Evlerde ve odalarda yoğun bir çatışma oldu. YPG güçlerinin elinde olan okuldan da yoğun karşılık verildi. Sonuçta darbe yiyen düşman geri çekilmek zorunda kaldı.

Her cephede bozguna uğrayan düşmanın niyeti bu direniş hattında bir gedik açmaktı. Direnişle karşılaşınca geri çekiliyor,

beklenmedik bir anda başka bir hattan saldırıya geçiyordu. Uyumak isteyen bir insanın kulağında vızıldayan, elini salladığında kaçan ve yeniden dönen sinekler gibiydi. Şêxler ve Qine tarafında başarılı olamayan düşman, bu kez Boraz üzerinden bir deneme yaptı. Öz-savunma ve milislerden oluşan gücümüz çatışmaya girmiş, düşmana kayıp verdimiş ancak sayı ve cephane yetersizliğinden ötürü geri çekilmişti. Cephane yetersizliği oldukça ciddi bir sorundu. Girê Spî Cephesi'nden getirilen mermiler Degirmen'deki çatışmalardan sonra azalmıştı. Elde bir iki B-7 roketi ile 22.5'luk doçkanın sadece beş mermisi kalmıştı. 14.5'luk doçkanın mermileri de çok azdı. Boraz'dan geri çekilmenin nedeni bu idi. Diğer hatlarda düşmanla iç içeydik, yer yer saldırı düzenleniyor ve ilerleyişi durdurulmaya çalışılıyordu.

Kobanê panzerleri

Çatışmalar yoğunlaştıkça cephane ve teknik malzeme açısından daha donanımlı olmak gerektiği açığa çıktı. Bu yönlü arayışlar ve girişimler sonuç da verdi. Cephane, yaralılar için trezin (eski yarı kamyonet tipi araba) ya da arabaların üzerine monte edilen zırhlar, Kobanê panzerleri denilen zırhlı araçların çoğunu Girê Spî Cephe-

si'nden temin etmeye çalışıyorduk. Doka monte edilmiş arabalar çok işlevliydi. Deyim yerindeyse her derde devaydı. atışmanın en kritik anında yetişiyor, cephane ve yaralı taşıyordu. Lafarge imento fabrikasından getirilen zırhlı araç da işimizi epey kolaylaştırıyordu.

atışmanın en kızgın anında, cephanemiz tkenmişken, yaralı veya takviye g taşıyan bu araçlar kadar onları kullanacak şoförlerin olması da önemliydi. Büyük cesaret ve soğukkanlılıkla yoğun atış altında hızla ilerlemesi ve şaşırmadan yerine ulaşması gerekiyordu. Mahmut arkadaşın Fedai ismini verdiği arkadaş bu görevi çok iyi yapıyordu. Kord n  köyünden olan genç Fedai, cesaretiyle örnek olmuştu. Savaşın en kızgın anında yaralıları kurtarmış, grupları çemberden çıkarmıştı.

Trezin adı verilen panzer de özellikle köy savaşlarına cephane, grup veya günlük ihtiyaçları yoğun atış altında mevzilere ulaştırmada önemli rol oynamıştı. Daha sonra bu zırhlı araçlar giderek geliştirildi. Kepçeler veya dozerler sökülüyor, zırhlı araçlara dönüştürülüyordu. elik levhalar arasına kum yerleştirip süngerler konarak 30-40 cm kalınlığa sahip zırhla kaplı arabaların üretimi önemliydi. Yine önünde kepçe olan büyük dozerler yapıldı. Bu dozerler roket atışlarına dayanacak kadar sağlamlaştırılmıştı ve savaşta önemli bir rol oynayacaktı.

Savaşta kullanılan bu teknik, hız ve inisiyatifimizin artmasını sağlıyor, bize zaman kazandırıyor. Olumsuz şartlara karşı ani ve hızlı müdahaleyle birçok yaralı ambulans gibi kullanılan bu zırhlı araçla hastaneye yetiştirilip kurtarılıyordu.

zsavunma Güçleri

Yazın en sıcak günleriydi. Günler uzundu ve kavurucu l sıcağı altında çatışmaya girmek yorgunluğı ikiye katlıyordu. Mevzilerdeki YPG güçlerine şehirden takviler geliyordu. zsavunma Güçleri adındaki bu g, daha çok köylerden gelerek YPG karargahında yo–unlaşmış bir eğitim gören gençlerden oluşuyordu. şehirlerde ve köylerde hızla örgütlenen bu g, batı ve Girü Sp  Cephesi'ne sürekli takviye gönderiyordu.

YPG gücü ise mevzilerde sürekli sabit kalıyordu. Bu öz savunma gücü sürekli mevzilerde kalıp çatışan iki üç kişilik timin yanına veriliyordu. Alanın genişliğine cevap olacak ve takviye ihtiyacını karşılayacak savaş gücü böyle oluşturuluyordu. Öz savunma güçleri günlük, iki gün günlük, haftalık bazen de süresiz konumlanıyordu. Çoğu evliydi, ailesi vardı. Baba, oğul-kız, kardeşin hep birlikte öz savunma güçlerine katıldığı durumlar daha sık yaşanmaya başlandı.

Ancak sınırlı eğitim gördükleri ve savaş cephesine çabuk dahil oldukları için koşullara adapte olmada zorlanıyorlardı. Bazen çatışma esnasında YPG güçlerinin yanında kalmadıkları ortaya çıkıyordu. Her ne kadar onları adapte etmek için ‘siz arka cephede kalarak, gücü tamamlayın’ desek de ön ve arka cephe kalmamıştı. Tüm alanlar artık ileri bir cepheydi. Tek bir savunma hattı oluşturulmuştu ve her biri en az diğeri kadar stratejik cephelerdi bunlar. Bu nedenle takviye gelen öz savunma güçleri hiç değilse nöbet tutarak YPG timlerinin işini kolaylaştırıyordu.

Güçlerin konumlanması gece ve gündüze göre değişiyordu. Gece pusuda, gündüz en korunaklı yerde kalmak zorundaydılar. Çünkü evler doğkalarla vuruluyordu ve havan atışları vardı. Bunun için evlerin mevzilenmeye uygun yerlerinde kalınıyor, keşif yapılıyor, nöbet tutuluyordu. Savunma tedbirleri sürekli değiştirilerek geliştirilmek zorundaydı. Bunun için takviyeye ihtiyaç vardı. Günlük ihtiyaçlar ve cephaneye tedariki düşmanın denetimindeki yerlerde panzerlerle yapılıyordu. Bu panzerler köylere gidiş geliş için gündüz kullanılan bir nevi temel takviye araçlarıydılar.

Güç takviyesi genelde gece yapılıyordu. Timler, takımlar halinde gelen güç bir noktaya kadar arabalarla, sonrasında ise yaya olarak mevzilerine gönderiliyordu. Bu esnada bazen yanlış noktalara gidildiği, istenilen yere ulaşılmadığı zamanlar da oluyordu. Bu yüzden imkanlar elverdiği sürece araçlarla güç aktarımı yapmayı tercih ediyorduk. Gücün değişimi, cephaneye ve diğer ihtiyaçların karşılanması görevini sorumlular örgütliyordu. Sayı yetmediği zamanlarda sorumlu arkadaşın güvenliğinde kalanlar görevlendiriliyordu. Batı Cephesi’nde Reşit Efrîn arkadaş, ile Rojhat Dêrik arkadaş bu işleri yürütüyordu. Düşman saldırı hattını genişlettiği için gelen takviye yeterli değildi. Bir köyün savunmasını uzun süre sadece bir

YPG timinin yaptığı zamanlar ağırlıktaydı. Grupların sayılarını artırmak gerekiyordu.

Bu dönemde Girê Spî Cephesi'ne Dilgeş arkadaş komutasında yeni birlikler, hareketli takımlar, müdahale grupları takviye edildi. Botanê Reş arkadaş da hareketli takımlar içindeydi. Güç karargahlara ya da savaşın koordine edildiği yerlere yakın mevzilendiriliyordu. YPG ve YPJ güçleri ağırlıkta Girê Spî ve Batı Cephesi'nde kalıyor, çatışmaların yoğunluğuna göre takviye ve saldırı grupları olarak başka cephelere kaydırılıyordu.

Elimizdeki tek termal Dilgeş arkadaşın yanındaydı. Bu termal, gece hareketliliğinin gözlemlenmesi ve eylemleri organize etmede oldukça fayda sağladı. Keşifler, eylemlerin koordinesi ve düşmana suikastte termal ve gece dürbünü önemliydi. Tüm timler ve takımların sadece sayısal değil teknik olarak da desteğe ihtiyacı vardı.

Savaş haftaları ve ayları bulmuştu. Yorgunluk ve uykusuzluk had safhadaydı. Yaralandığı halde küçük çapta bir müdahale sonrasında, tam olarak iyileşmeden iki gün sonra cepheye gelen birçok arkadaş tanıdım. Bizim düşmandan kat be kat üstün olduğumuz temel şey de bu idi: Tüm zorluklara rağmen yitirilmeyen inaç ve kırılmayan irade!

Bunun dışında tüm koşullar aleyhimize işliyordu. Birçok mevziye, savunma yapılan köylere gönderebileceğimiz bir karnas ya da dočka bile yoktu. Gelen tekmillerde 'Suikast imkanı var, bize karnas gönderin' denildiği halde bu talebi karşılayamıyorduk. Mevzilere gönderebildiğimiz takviye cephaneye köylerden getirdiğimiz brunolardı. Bu imkansızlıkları telafi etmek için yaratıcılığın sınırlarını zorluyorduk. Bu konuda kimse Azadê Reş adıyla bilinen, uzun zaman Kobanê'de kalmış cephaneye sorumlusunun eline su dökemezdi. Cephaneye bitti denilince hızır gibi yetişir, eldeki malzemeleri değerlendirirdi. Cephaneye alımını örgütleyen de o idi.

Düşman, havan, ağır silahlar ve 23.5'luk dočka kullandığı için mevzilenen evlerdeki birinci ve ikinci duvarlar darbe alabiliyordu. Bu yüzden pencerelerin yanına kum torbaları yığarak mevzi yapmak gerekiyordu. Duvar deliniyor, giriş çıkış evlerin duvarları ve pencerelelerinden sağlanıyordu çünkü kapı tehlikeye yol açıyordu. Bunun için balyoz önemli bir silahtı. Elle yol açmak için tüm mevzilerde

balyoz bulundurmak lazımdı ama olmayınca bulduğumuz sert araçlarla bu işi yapmaya çalışıyorduk.

Direnışin ikinci ayına girerken

Ağustos ayının ikinci haftasında, direnişin birinci ayı geride kalmıştı. Bu dönemde Minbic Askeri Meclisi ile irtibat halinde olan Cephed El Ekrad'daki Minbic sorumlusu Hebun ve Ebu Leyla (Faysal) arkadaşların öncülüğünde girişimler yoğunlaştırıldı. Minbic'teki çeşitli kesimlerle, askeri meclisle (Cephet El Ekrad sorumluları da bu meclisin içindeydi, daha sonra Ebu Adil yer aldı) ve duyarlı olan, Kürt-Arap çatışması istemeyen aşiret liderleriyle görüşme trafiği artmıştı.

Düşman köylerde talana başlamış ve ganimet kapma yarışına girmişti. Savaş ağırlıkta çatışma ve suikastle sürüyordu. Bazen mayınlama ve sızma yöntemleri ile darbelenen düşmanın herhangi bir yönelimi olmuyordu. Girê Spî ve Batı Cephesi'nde durum böyleydi. Batı Cephesi'nde savaşın yeniden örgütlendirilmesi gerekiyordu.

Bu aşamada Kobanê'de çatışmaların durdurulması için ENKS'li bazı güçlerin de içinde yer aldığı Kürdistanî bir heyet oluşturuldu. Minbic Askeri Meclisi ve Kobanê'den gönderilen diplomatik heyetin çatışmaların şiddetlendiği yerlerde yaptıkları görüşmelerde kısmi bir ateşkes imzalanmıştı. Uygulanması için derhal harekete geçildi. Ateşkese göre düşman Boraz'dan çekilecek, Ilıcak Tepesi'ni bırakacak, kimse buraya askeri güç yerleştiremeyecekti. Ayrıca Qaraqozan, Minbic ve Girê Spî geçişlerinde ÖSO ve Minbic Askeri Meclisi'ne izin verilecek, gümrük alınmayacak, Sırrîn'deki buğday ambarında askeri güç bulundurulmayacak, burada kontrolü sivil bir heyet sağlayacaktı. Anlaşma böyleydi ve basın önünde açıklamayla deklare edildi.

Bir cephede savaşın bir süreliğine durması Kobanê açısından çok önemliydi. Batı tarafını yeniden bir savaş cephesi olarak örgütlendirmek gerekiyordu. Burada tedbirlerimiz azdı, boşluklar vardı. Güvenlik hala devriye ve asayişle sağlanmaya çalışılıyordu. Bunların tümünden bir savaş cephesi olarak örgütlendirilmesi için hazırlıklara başlandı.

Takviyeler ve gerekli örgütlenme YPG öz savunma ve asayiş güçleri tarafından organize ediliyordu. Alana doka ve suikast silahı yerleştirilmeye ve kritik noktalar mayınlanmaya başlanmış, tepeler tutulmuş, köylerde mevziler güçlendirilmişti.

Savaşın en kızgın olduğu yerde ihtiyacı halk karşılıyordu. Kobanê halkı elinde bulunan bruno, BKC ve karnasları getirip YPG'ye teslim ediyordu. Azad arkadaş bu silahların ihtiyaç olan cephelerde dağıtımını üstlenmişti. Halk elindeki tüm imkanları seferber ederek savaşa dahil olmuştu. Kobanê halkı artık Batı Cephesi'nin bir parçasıydı. Özgürlüğün bedel istediği o anlar gelip çatmıştı. Devrimin korunmasını kendisi için bir onur, gurur ve namus meselesi olarak gören Kobanê'de yaşam ve savaş iç içe örgütleniyordu.

Komutan Dilovan arkadaş şehit düştüğünde halkın görkemli sahiplenmesi bu hakikatin bir ifadesiydi. şeran'den şehit Dicle şehitliği'ne götürölen Komutan Dilovan arkadaş savaşta gösterdiği kahramanlığa layık bir biçimde uğurlandı. Cepheden cepheye koşarak, her mevzideki boşluğu doldurmaya çalışan Komutan Dilovan arkadaş halkın omuzlarında son yolculuğuna uğurlandı.

Batı Cephesi'nde böylesi bir süreç yaşanırken Kobanê'ye yakın köylerden göç eden halk tekrar evine dönmeye başladı. Ama bazı yerlerde özellikle Boraz'da evler ve hayvanlar talan edilmiş, kalan araçlar götürölmüşti. Bunların geri alınması için heyet bazı girişimler yapmıştı ancak çete grupları her yerden gelmiş ve dağılmışlardı. Ganimet diye teknik malzeme, araba, televizyon gibi ev malzemelerine kadar her şeyi talan ettikleri ortaya çıktı. Halk bu ihtiyaçların giderilmesini fazla sorun etmedi. Tekrar evlerine, yurtlarına dönmek onlar için daha önemliydi. Çalışarak kısa sürede ihtiyaçlarını gideribilirlerdi. El konulan araçlardan bazılarının yakın köylerde olduğu öğrenilince geri getirilmeye çalışıldı.

Minbic Askeri Meclisi ile görüşmeler, Cepheth El Akrad'ın gidiş gelişleriyle çeşitli cephane, grup, malzeme trafiği ambargonun delinmesi açısından önemliydi. Ticaret özellikle mazot ihtiyacı, bu alan üzerinden karşılanmaya başlanmıştı. řêxler'e gidiş gelişlere kontrollü bir şekilde izin veriliyordu. Yine yol kontrollerinde denetimin birlikte olması için girişimler devam ediyordu. Gerginlik sürüyordu, DAİş çeteleri bazı köylerde örgütlenerek çatışma

pozisyonu yaratmaya çalışıyordu. DAİŞ'in yol kontrolleri yapmasını istemeyen halk bu durumu kabul etmeyerek onları köyden çıkarmıştı. Böylece gidiş gelişlerde kısmi bir normalleşme süreci başladı.

Doğu cephe hattı

Girê Spî cephe hattı Ebu Sirri'ye kadar genişlemişti. Yeni köyler ve alanların dahil olmasıyla, üç dört cepheye varan bir genişliğe ulaşan bu arazide yeni bir konumlanmaya ihtiyaç vardı. Gücü yeniden üslemek ve gerekli yerlerde eğitim merkezleri oluşturmak için çalışmalar başladı. Bu arada yeni katılımlarla devrim ileriye taşınıyordu. YPG'ye katılımlarda sadece yerelde değil, dört parça Kürdistan'dan özellikle Bakurê Kurdistan'dan bir artış vardı. Üstelik bu sadece nicelik olarak değil nitelik olarak da bir büyümeye de yol açmıştı. Geniş cephe hattını tutabilecek bir pozisyona ulaşmıştık. Bazı köyler boş olmasına rağmen denetimi sağlayacak, kısmi olarak ağır silahlarla donatılmış bir güç oluşmuştu.

Kobanê'de çatışmalar kısmen durulsa da yaşamın tamamı savaşa göre örgütlenmişti, ihtiyaçları da belirleyen bu hakikatti. Harekete geçmek, çok hızlı davranmak zorundaydık. Atölyelerde suikast silahlarının yapılması için çalışılıyordu. Mermi üretecek grup örgütlenirilmiş, hızla torna ve malzemeler temin edilerek üretime başlanmıştı. Tamirhane, arabalar, doçkalar ve silahların tamiri ile uğraşıyordu. Tamirhane yeri çok önem kazanmaya başlamıştı. Elimizde bulunan kepçe ve dozerleri zırhlı araçlara dönüştürmek için de emek, yaratıcılığın sınırlarını zorluyor, adeta zamanla yarışıyoruz. Kendi kendimize yetmek zorundaydık.

Hazırlıkların bir parçası da Girê Spî Cephesi'nde sürekli bir gücün mevzilendirilmesiydi. Sadece savunma tedbirleri yetmiyor, en iyi savunmanın saldırı olacağından hareketle askeri taktik olarak da sızmalar, karşı saldırılar, eylemler yapılıyordu. Dilgeş arkadaş komutasında panzer ve ağır silahlarla donatılmış hareketli bir takviye güç oluşturulmuş, Kobanê'deki direnişin temeli olacak bu güç her alanda örgütlenmeye ve büyütülmeye başlanmıştı. Bu güç, savaşın arka cephesinde kalıyor, ihtiyaç olan her yere hareket ediyordu.

Yine giderek ağır silahlar, suikast silahları ve sabotajcı gruplar aktifleştiriliyor, buna göre eğitim veriliyordu.

Savaş cephesinde sağlık cephane ve lojistik

Halk sağlık komitesi, şehirde ve gerekli olan her yere ani müdahale edecek sağlık ekipleri oluşturmuştu. Curn'den Derbazine'ye ve Dadeli köylerine kadar ambulanslar yerleştirilmişti. Curn köyü Kobanê'ye 60 kilometre mesafedeydi. Ambulansın rahat geçebilmesi için yol üzerindeki çukurlar belediye ve halkın ortak çalışmasıyla dolduruluyor, onarım yapılıyordu. Sağlık çalışması Dr. Welat'ın öncülüğünde geliyordu. Savaşın en ön cephesinde yer alarak yaralıları tedavi eden arkadaşların cesareti ve fedakarlığı görülmeye değerdi. Yaralanan arkadaşların sergiledikleri olgun tutum ve üstün irade de öyle. Her yaralanan arkadaşın tek isteği bir an önce cepheye dönebilmektir. Eli kolu tutmamasına, yürüyememesine rağmen Kobanê şehir merkezindeki hastahane de kalmak istemeyen, hemen cepheye gelmek isteyen çok sayıda arkadaş vardı. Birden fazla kez yaralanmasına rağmen sürekli cephede kalan, hareketli taburun komutanı Dilgeş arkadaş da bunlardan biriydi. Yine Botanê Reş gibi kahramanlar, yaralanmalarına rağmen kısa sürede cepheye dönüyor ve tedavilerini cephede yapmaya çalışıyorlardı. Bir ruh yaratılmıştı. Bu ruh, halkını ve devrimi koruma, YPG ve YPJ savaşçılarına sahip çıkmaya kilitlenmişti.

Çatışmalarda cephane yetersizliği temel sorundu. Bu kadar yoğun saldırı ve çatışma ihtimaline karşılık mutlaka bu yetersizliğin giderilmesi gerekiyordu. Bazı alanlarda hala sorun çözülmemişti. Çatışmaların başladığı ilk yer olan Girê Spî Cephesi'nde, yine Batı Cephesi'ndeki çatışmaların üçüncü haftasında bu sorun iyice belirleşmişti. Çatışmalar başladığından bu yana günde onbinlerce mermi tüketilmişti. Özellikle doğka mermilerinin kontrollü kullanılması gerekiyordu. Batı Cephesi'nde 23.5'luk doğka mermileri neredeyse bitmişti. Kalan az sayıdaki merminin ihtiyatlı kullanılması gerekliydi. Bazı alanlarda doğka mermilerinin, roket ve bombaların bile bitmek üzere olduğu ortaya çıkmıştı. Çeşitli kanallardan aktarım yapmak, çeteler üzerinden kaldırmak da dahil birçok yol deneniyordu. Kaçakçılar ve daha önce

ilişkimizin olduğu Araplar aracılığıyla, Cizrê üzerinden gizlice kısmi bir aktarım yapılmıştı. Ancak ihtiyacı karşılamaya yetmediği için daha değişik yollar deneniyordu. Batı Cephesi'ne Minbic üzerinden Fırat suyunu tekneyle geçerek 23.5'luk doğka mermisi, B-7 roketleri ve bomba aktarımı yapılmıştı. Minbic'te bu görevi, Komutan Hebun ve Ebu Leyla üslenmişti. Zamanında yetişmesi Batı Cephesi'nde savaşın kaderini belirlemişti. Cephane alacak kanalların azlığı kadar fiyatların yüksekliği de temel bir sorundu. Bazı yerlerde cephane malzemelerini iki üç katı fiyatına satın almak zorunda kalıyorduk. Rantçılar bir mermiye duyulan ihtiyacın yakıcı önemini biliyor, bunu kendilerini palazlandırmak için bir fırsata dönüştürüyordu. Böyle tiplerin yanında canla başla çalışıp cepheye cephane yetiştirmeye çalışanlar da vardı. Herkesten bir şeyler alınarak, bazen halkın yardımları ve borçla parça parça alınıyordu. Bir yenilik olarak 10-12 km mesafeden vuruş gücü olan grad füzeleri bile alınmıştı. Piyasada her şey vardı ve kaçakçılar yoluyla satın alınabiliyordu.

ÖSO güçlerinin Türkiye üzeri koalisyondan aldığı silahlardan, Suriye rejiminin çeşitli subaylarının satmak istediği silahlara kadar elimize geçen her fırsatı değerlendiriyorduk. Savaşın kaderini belirleyecek olan bu yetmezliğin giderilmesi için en önemli şey ise kendimize yetebilmektir. Halkın destek verdiği atölyelerde üretim tüm hızıyla sürüyordu.

Özsavunma milis taburları

Öz yeterlilik yaşamın her alanında temel gündemimizdi. Silahlar gibi onu kullanmayı bilenler ve devrim değerlerine saldıran güçleri savuşturmayı bilenler de çoğalmalıydı. Bunun için her köyde özsavunma taburlarının kurulması kararlaştırıldı. Kadınlardan yaşlılara kadar her kesimin silahlı eğitimden geçmesi gerekiyordu.

Özsavunma çalışmalarının örgütlendirilmesini Sinan arkadaşın öncülüğünde bir ekiple YPG'ye bağlı yerel birimler yürütüyordu. Tüm köylerde siyasi, askeri taktik eğitimler ve tatbikatlar yapıldı. Oluşturulan bu özsavunma bilinci sayesinde köylerde bir askeri düzene kavuşan taburlar, bölükler, takımlar oluşturulabildi. Savaşta şehit düşenlerin isimleri verilen bu taburları örgütlemek elbette çaba

istiyordu ve yılları alacaktı. Ama hızla örgütlenmek de gerekiyordu. Her aşiretin ileri gelenleriyle görüşülerek, onların öncülüğünde öz-savunma geliştirildi. İlk olarak güneyde Ketikan Aşireti'nde silahlı tabur sistemine geçildi.

Her köyün nöbet ve devriyesi arttıkça, alandaki güvenlik de köy köy sağlanmaya başlıyordu. Öz-savunma taburları giderek cephelere takviye gidebilecek, köylerde asayiş noktaları örgütleyebilecek, devriye çıkabilecek ve yol kontrolü yapabilecek bir düzeye ulaştı. Kentin iç güvenliğini milislerle oluşturulan bu öz-savunma taburlarıyla sağlanıyordu.

Bu gelişme, YPG ve asayişin cepheye daha fazla yoğunlaşmasına yarıyordu. YPG içinde olduğu gibi halk milis taburlarına gönüllü katılanların, en ön cephede olanların başında kadınlar geliyordu. Bu durum öz-savunma çalışmalarına katılımı teşvik eden bir etkendi. Onlarca tabur, yüzlerce insan savunmaya dahil oldu. Çoğunlukla kendi cephelerinde kalsalar da gerektiğinde Girê Spî Cephesi ve Cerablus'taki saldırılara takviye olarak gidiyorlardı.

Batı Cephesi'nde Qilheydê, güneyde Cibne, doğuda Qaramox gibi birçok köyün katılımı örnekti. Her köy aktif taburlar şeklinde örgütlenmiş, varolan cephelerde YPG ile birlikte cesur ve kahramanca savaşan bir düzeye ulaşmıştı. Her köyde şehit düşen evladının silahını kaldıran bir kardeş mutlaka vardı. Biri şehit düşmüşse diğer oğluyla birlikte savunma görevini üstlenmiş aileler vardı. Şehirde Halk Savunma Güçleri adıyla açılan öz-savunma eğitim sistemi de oturmuştu. Şehirdeki Şehit Serhat Mahallesi örnek bir savunma gücü sergilerken, Kaniye Murşit'ten Kanîya Kurda'ya her alanda böyle örgütlenmeler ve her göreve giden gruplar vardı. Bunlar halk savaşında devrime sahip çıkan asıl güçtü.

Devrimin yaşatılması, saldırılara karşı savunulması önemliydi. Rojava'da halklar, kadınlar, rejimin baskısı altında yaşayan tüm kesimler bu devrimde kendi geleceğini görüyordu. Oturup olacakları izlemek yerine tedbir almak, harekete geçmek, eldeki tüm imkanları seferber etmek gerektiğinin farkındalardı. Bu nedenle herkes bu seferberliğin bir parçasıydı. Devrimin bir neferiydi. Devrimin ilerleyen aşamalarında oluşan Enternasyonal Tugaylar'ın söylediği gibi "Gerçek devrim sıradan insanların silahlanmasıydı." Rojava'da gerçek bir devrim yaşanıyor

YPG ve YPJ'nin gelişmesi ve Susik eylemi

Bu güçler dışında giderek tüm cephelerde büyük bir gelişme yaratıldı. Katılımlar arttı. Girê Spî Cephesi'nde yeni yedek ve operasyon güçleri oluşturulmuş, YPJ'nin yeni savaşçı kampları kurulmuştu. YPG ve YPJ sayısında büyük artış sağlanmıştı.

Artan sayıyla birlikte savunma pozisyonu aşıl原因arak, ses getiren eylemler gerçekleştirildi. DAİŞ çetelerinin beklemediği bir anda operasyon yapıp bazı köyler ele geçirildi. Susik köyü, düşmanın en çok örgütlendiği ve güvendiği köy olmasına rağmen alındı, onlarca çete öldürüldü. Operasyon sonucunda 23.5'luk çift namlulu doçka ve 14.5'luk doçkalar ve 40'ın üzerinde silah kaldırıldı. Kayıp vermeden, çok güçlü sızmayla arkadan vurulan düşman şaşkınlığa uğramış, kalan güçleri de evlerde sıkıştırılıp imha edilmişti. Bu başarılı eylem herkes için büyük moral olmuştu. Do-layısıyla hamle yapıp ilerlenebileceğine ikna olunuyor, düşmana darbe vurup DAİŞ'in geriletileceğine inanç gelişıyordu. DAİŞ çetelerine günlük olarak onlarca kayıp verdirten birçok başarılı sabotaj, suikast eylemi bu inancı pekiştirdi. Artık düşman her an her köyde, her cephe ve mevzide etkili şekilde vurulmaya başlandı. Havanlarla düşman mevzileri vuruluyor, düşmana ait birçok araç sabotaj eylemleriyle havaya uçuruluyor, böylece karşı saldırı olasılığı azaltılıyordu. Köylerde gece gündüz düzenlenen operasyonla düşman üzerinde büyük baskının yaratıldığı bir süreçti. Köylerde ve mevzilerde düşman adeta hareketsiz konumdaydı. Sürekli kayıp veriyor, DAİŞ çeteleri takviyelerle Girê Spî şehir merkezinden sürekli bu mevzilere güç göndermek zorunda kalıyordu.

Raqa'da yeni gelişmeler

Girê Spî'deki çatışmadan sonra Raqa'daki ortam gerginleşti. Raqa'dan Minbic'e, Cerablus'a kadar Kürtler ve Arapların iç içe yaşadığı ama DAİŞ'in giderek güç kazandığı bu alanlardaki tehlike büyüktü. Raqa'dan Tapqa'ya kadar halkımız ve silahlı güçlerimiz belli yerlerde denetim sağlıyor, asayiş ve kontrol noktalarıyla Kürt mahalleleri ve halk koru-

nuyordu. Baskılar arttıkça buralardan Kobanê'ye göç başladı. Onları ancak Kobanê koruyabilirdi. İç içe yaşanan yerlerde özellikle MÎT ve DAİŞ tarafından Kürt düşmanlığı hortlatılıyordu.

ÖSO bünyesindeki Cepheth El Akrad, ilk günden itibaren şehitler verme pahasına rejime karşı Raqa'nın kurtuluşunda etkin rol oynamıştı. Raqa Askeri Meclisi'nde kabul görüyordu. Buna rağmen çatışmaya yol açacak tutumlar geliyordu. Kürtlerin savaşta kazandığı yerler elinden alınmaya, varlıkları talan edilmeye başlanmıştı. Halkın malı olan bu kazanımları korumanın tek yolu halka dağıtmaktı. Bu güçler ise Girê Spî'de yaptıklarını Raqa'da da yapıp talan için güçlerimize karşı saldırı pozisyon aldı. Çete grupları, tüpgaz deposu olan Sedkop'taki binlerce tüp ve şeker deposuna el koydu.

Halk büyük oranda alandan çıkartılmış, güvenli olan Kobanê'ye çekilmişti. DAİŞ'in giderek ağırlığını koyduğu Raqa'da kalan son Kürt güçleri de, 2013 sonbaharında parça parça Kobanê'ye gelmeye başladı. Gelen bu yoğun nüfus köylere yerleştiriliyordu. Raqa'dan gelen birçok aile, yakınlarının bulunduğu Kobanê'nin Şark denilen köylerine yerleşti. Raqa'dan gizlice ayrıldıkları için ev ve eşyalarının tamamını getirmeleri mümkün olmuyordu. Getirebildiklerini getiriyor, elde avuçta ne varsa satmaya çalışıyor, satamayanlar da varolan imkanlarıyla Raqa dışına çıkıyordu. Köylere ve okullara yerleşenlerin dışında kalacak yer bulamayanlar için de çadırlar açılıyordu.

Göç edenler bu biçimde kendi yaşamlarını korumaya çalışıyordu. Ama yaşamın biçiminden çok güvenlik önemliydi. Yerleşilen bölgelerde halkın güvenliği alınmaya çalışılıyordu. Halk tekrar köylerine geri dönmüştü. Sığınabileceği ve kendini savunabileceği tek güvenli yer Kobanê yurduyd. Kobanê klanı hep dışarıya göç vermişti ama artık göç, dışardan içeriye doğruyd. Yılların küçülen Kobanê'si birden bire büyümüştü. Birçok köyde nüfus katlanmış, yeni yapılar inşa edilmişti. Yeni iki üç katlı binalarla şehir giderek büyümüş, nüfus iki katı kadar artmıştı. Toplumsal ihtiyaçlar temelinde hızlı büyüme söz konusuydu.

Raqa'dan çekilme hızla planlanmış ve uygulanmış, halkımız Kobanê'ye ulaşmıştı. Cepheth El Ekrad gibi askeri güçler de halkın boşalttığı Raqa gibi kuşatılabilecek tehlikeli bir yerde güç bırakmamıştı. Az bir sayıda sivil kalan son Cepheth El Ekrad gücü de dönüş hazırlığı yapıyordu.

DAİŞ çeteleri Cepheth El Ekrad gücünün ve sivil halkın çekildiğini fark eder etmez saldırı başlattı. Kürt mahallesinin güvenliğini sağlamak için kalan son askeri grup, düşmanın ilk saldırısını boşa çıkarttı. Küçük bir gruptu ama büyük bir iradeyle düşmana önemli darbeler vurmuş, çeteler büyük kayıp vererek geri çekilmek zorunda kalmıştı. DAİŞ tek başına bir şey yapamayacağını anlayınca ortağı ÖSO dahil tüm çete gruplarıyla birleşerek Kürt mahallelerine saldırmaya başlamıştı. Zaten ne zaman sıkışsa ÖSO ve çete grupları hemen yardıma geliyordu. DAİŞ'i büyüten aslında bu güçlerdi. Ve bu özel rolü onlara MİT vermişti.

Cepheth El Ekrad savaşçıları son nefeslerine kadar savaşmıştı. Saldırıların ikinci gününde iki evde kalan savaşçılar son mermisine kadar direnmişti. Dört savaşçı şehit düşmüş, sivil bir Kürt ise katledilmişti. Bu ihtiyar Kürt'ün başı kesilerek, halk korkutulmaya çalışılmıştı. Saldırılarda bazı evler talan edilmiş, bazıları da havaya uçurulmuştu.

Çetelerin, Raqa'da kalan son gruba saldırısı ve şehadetlerin nedeni araştırılmıştı. Elde edilen bilgilere göre, gücün zamanında harekete geçmediği, son bir hamleyle Sedkop'taki tüpleri, değişik depolardaki malları alarak Kobanê'ye gelmeyi planladıkları için geciktikleri ve çatışmaya girdikleri ortaya çıktı. Tabii kahramanca direnmiş, son mermiye kadar mahallede ev ev çatışarak düşmana çok kayıp verdirmişlerdi. Bu önemli bir direnişti.

Bu alanlarda ENKS'ye bağlı bazı Kürt grupları da vardı. Kendilerini çete gruplarına yamamaya, onlarla işbirliği içinde çalışma vaadiyle gençleri kandırıp, Kobanê'yi boşaltıp Başûrê Kurdistan'a, Barzani mıntkasına götürmeye çalışıyorlardı. Çeteler de onlara göz yumuyor ve yaptıkları kaçakçılığa izin veriyordu. Zamanla bazı çeteler dahi bu işbirlikçi Kürtleri kabul etmez oldu. Giden Kürtlerin bazıları yakalanmaya başlamıştı

Raqa ve Tapqa'dan geri çekilme, Kobanê'ye dönüş

Tapqa'da kalan YPG ve Cepheth El Ekrad gücü de belli bir miktar cephaneyle artık Kobanê'deydi. Minbic Askeri Meclisi'nde yer alan son gücümüzdü. Bu grub, uygun bir yöntemle Minbic

üzerinden Kobanê'ye getirilerek imha olmasının önü alındı. Tapqa ve Raqa'dan getirilen bu güçlerin çoğu Ebu Sırrîn Doğu Cephesi içinde yer aldılar. Gür İş'teki kampta eğitilip örgütlenmeye başladı. Doğu Cephesi'nde Girê Spî ve Raqa'dan giden yol güzergahı üzerindeki bu güç, gelen silah ve cephane ile belli bir donanımına ulaşmıştı. Bu alanda güç yoğunluğu yoktu. Yoğun cephane takviyesiyle birlikte gelen bu hazır güç, Kobanê savunmasında önemli hale geliyordu. O dönemde gücün yine halkın Raqa ve Tapqa'dan geri çekilmesi doğru ve yerindeydi. Aksi takdirde imhayla karşı karşıya kalacaktı. Yeni bir Til Haran, Til Hasıl olmaması, Bab'daki katliamların yaşanmaması için bu güçler zamanında verilen doğru bir kararla geri çekilmişti.

DAİŞ'in öne çıkarılması

DAİŞ talancı ve yeni istilacı bir güçtü. Akla hayale sığmayacak saldırı ve işkence yöntemleri geliştirerek vahşeti tırmandırıyordu. İntihar eylemleri yaptırdıkları kişilerin cennet vaadine inandıkları şüpheliydi. Birçoğu zorla uyuşturulan piyonlara benziyordu. Taktiklerinin yeni olduğunu söyleyenler, insanlık değerlerini ayaklar altına almakta, sivilleri katletmekte, ahlaki ölçüleri hiçe saymakta olan vahşet ordusunun herşeyi yapabileceğini hesaba katmıyordu. Bunların nitelikli profesyonel güçleri dışında Ensar adlı, yerel güçleri de vardı. Çoğuna maaş bağlanmıştı. Aslında çevresinde topladığı güç, inanç ve ideolojiyle değil, savaş ganimetlerine el koyma vaadiyle savaşırılan bir bir çapulcu sürüsüydü.

DAİŞ'in bu kadar hızla büyümesinin bir diğer nedeni de alternatif olma iddiasıyla ortaya çıkan sözde rejim karşıtı güçlerin içinde yaşanan çürümeydi. ÖSO'ya bağlı diğer güçlerin bir buçuk, iki yıllık savaş içinde siyasetsizlikleri, örgütsüzlükleri ve alternatif yaratamadıkları ortaya çıkmıştı. Sürekli hırsızlık, zorbalık, haksızlık yapmalarından dolayı itibarları azalmıştı. Bu boşluktan toplumun ve siyasetin zayıflıklarından yararlanarak propagandayı ve özel savaş yöntemlerini iyi kullanan DAİŞ yükselerek çıkmıştı. İçindeki

az kadroya rağmen yayılabilen bu yeni güç, taban sağlamaya da başlamıştı. ÖSO zayıflarken bu güç sürekli palazlanıyordu.

Göç dalgası devam ediyor

Kobanê’de başlayan savaş süreciyle beraber tüm çalışmalar yeniden gözden geçirildi. Öncelikle savunma amaçlı gücün büyütülmesi, halkın savunmaya aktif katılımı ve savaşın her düzeyde hazırlığı gerekliydi. İlk ay tam bir seferberlik ruhuyla geçti. Batı Cephesi’nde yapılan ateşkes anlaşması, geliş gidiş ve ihtiyaçlar için bir nebze olsun nefes alınmasını sağlamıştı. Bu durumda kısmi gevşemeler yaşanıyordu. Kimileri çatışmaların kısa süreli olacağını düşünüyordu. Halkın özsavunma ve tabur örgütlenmelerinde yer alması bu anlayışı kırmış, savaşa endeksli bir atmosfer oluşmuştu. Özsavunma eğitimleri yoğunlaştırılmıştı. Devrimin korunması için ne fedakarlık gerekiyorsa yapılacaktı.

Bu çalışmaların bir parçası da halkın bilinçlendirilmesiydi. Meclis ve tüm komünal örgütlenmelerimizin özsavunma ruhuna denk bir işlerlik kazanması gerekiyordu. Bunun için eğitimler yoğunlaştırıldı. Tüm yoğunlaşma savaş cephesi, alınacak tedbirler üzerineydi. Çatışmaların durması nedeniyle kimi köylerdeki devriyeler ve kontrol noktaları azalmıştı. Şehirde yaşamın gündelik akışı devam ediyor, hala ortak pazarlar kuruluyor ve bu pazarlara Minbic, Cerablus, Sirrîn’den halk geliyordu. Birçok ürün Kobanê’nin 55 km doğusunda yer alan uluslararası yol üzerindeki Çelebî ve batıdaki bu pazarlarda toplanıyordu. Sebze, meyve ve diğer tüm ihtiyaçlar bu pazarlardan temin ediliyordu. Arap ve Kürt toplumu arasında ticaret hala devam ediyordu. Savaşın halkları birbirinden uzaklaştırmadığı, aynı toplumsal gerçekliğin her iki halkın gündelik yaşamını da belirlediği en çok burada ortaya çıkıyordu. Halklar açısından bir gerginlik yoktu. Sadece çeteci gruplar, DAİŞ, MİT provokasyonları vardı. Böyle bir süreçte düşman da boş durmuyor, hakimiyet alanını genişletmeye çalışıyordu. Minbic ve Cerablus taraflarında DAİŞ ile kısmi çatışmalar oluyordu. Ancak Kürt mahallelerini Cepheth El Ekrad güçleri koruyordu. Bu alanlardan Kobanê’ye doğru göç dalgası da sürüyordu.

Şervan'ın şehadeti

Girê Spî Cephesi'ndeki çatışmalarda birçok genç yaşamını yitirdi. Bunlardan biri de PYD Eşbaşkanı Salih Muslim'in oğlu Şervan arkadaşta. Çok genç olmasına rağmen böylesi ağır bir savaşın yaşandığı bu cephede tereddütsüz savaşanlardan biriydi. Şervan arkadaş, YPG'nin ilk kuruluşunda şehir timleri içinde yer almıştı. Şehit Sadık Taburu'nun ilanında yer almıştı. Çok tez canlıydı, hep ön cephelerde kalmak istiyordu. Yüzündeki uysal ve naif ifade bir tek böyle anlarda değişiyor, kaşlarını çatıyor, sabırsızlığı gözlerinden taşıyordu. Bir eylem ve operasyon hazırlığı olduğunda hemen öne atılır, önerisi kabul edilmediğinde uçmak isteyip de kanatlarından bağlanmış bir kuş gibi çırpınırdı. Gücü yetse tüm dünyanın yükünü sırtlayacak türden bir fedakarlığa sahipti. Hiçbir zaman anne ve babasının konumuyla birlikte ele alınmak istemezdi. Aynı tim ve birlik içinde yer alan çoğu arkadaş annesinin Kobanê halk meclisi eşbaşkanı, babasının PYD eşbaşkanı olduğunu bile bilmezdi. Kendisini tanıtırken sadece ismini söylerdi ki bu yeterdi. Yeterince olgun, yeterince çocuk, yeterince cesur, yeterince ölçülü bir insandı. Onun gönüllerde böylesi yer edinmesinin nedeni de sadeliğe kavuşmuş bu seçkinliği idi.

Bir eyleme ya da göreve gitmek istediğinde kazara onu bu duru-

Şehit Şervan ve annesi Yadê Aşş

mundan ötürü korumak isteyenlere de böyle seçkin bir cevap verir, herkesi suskunlu a bo ardı: “Benim hiçbir arkada tan farkım yok. Babam, annem kim olursa olsun yolda larım, mahalle arkadaşlarım, tüm akrabalarım, çevrem hepsi cephelerdeyken durmayı asla vicdanım kabul etmez.”

 ervan için çocukluk arkadaşlarıyla sırt sırta mevzide olmaktan, anayurdunu korumaktan daha güzel ne olabilirdi. Bu yüzden hep te-redd ts z d . Suikast atı ı için düşmana en yakın olan Fuante köyü önünde mevzilenmi ti. Günlerce kaldığı bu mevzide, ak am saatlerinde telsizde  ervan’ın o gün kaç çeteye suikast yapıldığını anlatan neşeli sesi duyulurdu.

 ervan, Fuante içerisinde yerini de i tirip, yaptığı iki suikastten sonuç almıştı. Oldukça da moralliydi. Fakat kısa sürede yeri deşifre omu tu. Öğleden sonra yerini de i tmesi gerekirken yoğun atı lardan dolayı yerinde kalmış ve düşmanın suikastine u rayıp boğazından vurulmu tu. Hemen hastaneye ula tırılmaya  alı ılmı  ancak yolda kan kaybından  ehadete ula mı tı.

Yad  Ay e, küçük oğlu olan  ervan’ı bir başka severdi. Katıldıktan sonra gittiği tüm cepheleri  ervan kadar Yad  de gördü.  ervan fazla eve gitmek istemediği, mevzilerde arkadaşlarının yanında kalmak istediği için, Yad  görüşmek için yollara d  er, onu ve arka-da larını mevzide ziyaret ederdi.

 ehadet haberi ona ulaşmadan hissetmi ti. Haberi ona bir heyet getirdi ama o da her annenin evladıyla kurduğu, zamanın ve mekansal uzaklığın ötesinde işleyen o ba  aracılığıyla haberi çoktan almıştı. G  s ndeki sızıdan, nefes alamayı ından, bulutların üzerine   k   nden hissetmi ti oğluna bir şey olduğunu. Naa ı ona teslim edildi indeki vakur duruşunun kaynağında bu vardı. Hisleri onu böyle bir acıya hazırlamıştı zaten. İlk konuşmasında şöyle demişti: “O da kurban bu   keye, benim de alnım her  ehit annesi gibi ak, ben de artık bedel verdim.  ehit annelerinin yüzlerine baktı ım zaman onların hislerini payla ırdım ama bir yanıyla hep bir eksiklik hisse-derdim. Şimdi ben de onlardan biriyim”

 ervan arkadaş için Koban ’de yediden yetmi e herkesin katıldığı görkemli bir tören yapıldı. Sonrasında açılan taziye çadırına Türkiye’den ve Kürdistan’dan heyetler geldi. Ahmet Türk, Selahattin

Demirtaş, Gültan Kışanak, Aysel Tuğluk'un içinde yer aldığı bir heyet de taziye çadırını ziyaret etti. Sonrasında kanton yönetimini ziyaret ederek halka seslendiler.

Bu şehadet, sadece Kobanê halkını değil tüm Kürdistan'ı aynı acıda ve ruhla birleştirdi. O gün birbirimizin ruhlarına dokunduk, tek bir kelime etmeden dertleştik. Gözlerimizden süzülen yaşlarla yaralarımızı sardık, şehrin üstüne çöreklenen bu kirli ruhu ağıtlarımızın sesiyle uzaklaştırdık göğümüzden. Hiç utanmadan ağladık. Korkudan değil; arınırcasına, yiğitçe ağladık. Törenin sonlarında aynı acıda birleşenler bu kez intikam için sözleştiler. Kobanê'nin geleceğini kurmak için ne kadar bedel ödenmesi gerekiyorsa o kadar ödemek için bilendiler. Sadece Şervan değil tüm şehitler için yapılan her tören çeliğe verilen su misali direniş ve dayanışmayı büyütüyordu.

Şervan'ın şehadeti cephedeki savaşçıları değil tüm Kobanê halkını derinden sarstı. ENKS'liler çocuklarını diasporaya kaçıtırırken PYD Eşbaşkanı'nın oğlu en ön mevzide şehadete ulaşmıştı. Dünya basınında şehadetiyle ilgili birçok haber ve yazı çıktı. Şervan'ın şehadeti herkese bir hakikati öğretti: Bu devrim ne kendi geleceğini kurarken ne de onun için bedel ödemek gerektiğinde evlatları arasında ayırım yapmadı.

Kobanê'de ilk patlama

Düşmanın Kobanê merkezine dönük çeşitli planlar yaptığı ve kendi işbirlikçi, ihanetçi gruplarını devreye soktuğu yönünde bilgiler bize ulaşıyordu. Tedbirler sıkılaştırılmasına rağmen düşman Aralık 2013'te mazot bidonlarına sakladığı patlayıcı dolu tankeri Heyva Sor'a yakın bir yerde patlattı. Patlamanın asıl hedefi YPG merkeziydi. Yol kapalı olduğu için merkeze ulaşamayan patlayıcı yüklü tanker Heyva Sor kurumu yakınlarına bırakılmış, yaklaşık 100 metre uzaktan patlatılmıştı.

Patlama Kobanê'nin her tarafında hissedilmişti. Büyük hasar vermişti. Yaralı ve kayıplar vardı. Yardım kurumunda bulunanlar 3 kişiydi. Ambulanslar havaya uçmuş, hastane ve içindeki ilaçlar

imha olmuştu. Yine kısmen tahrib olmuş YPG merkezi önünde nöbet tutan savaşıçı yaralanmış, o sırada oradan geçen halktan insanlar büyük zaiyat yaşamıştı.

Güvenlik zaafiyeti olduğu açıktı ve tedbirlerin yeniden gözden geçirilmesi gerekiyordu. Böyle bir aracın nasıl şehir merkezine kadar girebildiği üzerinde duruluyordu. Öncelikle asayişin yetersizlikleri gözden geçirildi. “Cizîrê”den Efrîn’e kadar tüm kantonlarda patlamalar olur ama Kobanê’de olmaz” gibi yüzeysel bir yaklaşımın yol açtığı duyarsızlığın ortadan kaldırılması gerekiyordu. Bu şehirde yaşanan ilk patlamaydı ama son olmalıydı. Alınan tedbirler kapsamında şehre giren tüm mazot arabaları, asayiş ve belediye tarafından hazırlanan boş bir alana götürüldü. Asayiş noktası Halep yolu üzerindeki bir tali yola yakındı.

Şehre giriş çıkışlardaki kontroller de sıkılaştırılmıştı. Büyük araçlar kontrol ediliyor, yine tanınmayan araçlar ancak tanıdıkların kefil olması şartıyla şehre alınıyordu. Bu ilk önlemler arasında tüm şehri saran bir kanal açılması ve merkeze sadece asayiş kontrol noktalarından geçilerek ulaşılabilmesi için kepçelerle dozerler devreye konuldu. Kanal belediyeye ait kepçelerle bir hafta içinde açıldı. Bir ucu Miştenûr’da, diğer ucu Miştenûr’un Hêlince yolundan tepeye kadar uzanıyordu.

Asayiş noktaları üzerine kuleler inşa edilmiş, yeni mevzilen-dirmeye gidilmişti. Tüm şehir ve Çelebî dahil gerekli tüm yollar üzerinde kontrol noktaları korunaklı hale getirilmişti. Bu tedbirler sayesinde yabancı araba ve şahıslar halk ve asayiş tarafından hemen tespit ediliyordu. Halk da gerekli duyarlılıkla mahalle ve caddelerde nöbet tutuyordu. Asayiş ve özsavunma güçleri ile birlikte her taraf kontrol altına alınıyordu.

Bu sıkı kontrollerde çetelerle işbirlikçiler tespit edildi. Patlayıcı yüklü araç Cerablus ve Minbic tarafında hazırlanmıştı, malzemelerin hangi yoldan getirildiğini tesbit etmek için uğraşılıyordu. Ayrıca Azadî çeteleri içindeki şahısların da istihbarat toplamak için uğraştığı anlaşıldı.

YPG merkezinin 100 metre yakınına kadar patlayıcı yüklü bir araç getirilebildiğine göre tedbirleri daha da artırmak gerekiyordu. Bu amaçla YPG merkez binası ve kurumlara giden yollar araçlara kapatıldı. Yeni kontrol noktaları oluşturuldu. Tüm kurumlarda nöbet tutuluyordu. Alınanlar önlemler gerekli ama geç kalmış

tedbirlerdi. Sadece güvenlik tedbiri almak yetmiyordu. Büyük duyarlılık ve sağduyu gerekiyordu.

Patlamada, daha önce Humus'tan gelip yerleşenler de dahil 12 kişi şehadete ulaşmıştı. Yaralanan bir kişi de daha sonra yaşamını yitirdi. Kobanê'de ilk kez şehit ve yaralı veriliyordu, bu olumsuz bir etki yaratmıştı. Yaşanan tahribatın giderilmesi çok önemliydi. Önce görkemli bir törenle şehitler defnedildi. Halk büyük bir intikam, kin ve nefretle saldırıları lanetliyor ve sahip çıktığı ilk şehitlerini uğurluyordu. Kobanê'de ortaya çıkan bu durum ve yaşanan tahribatların kısa sürede giderilmesi için hasar tespiti yapıldı. Heyva Sor kısa süre içinde tüm teçhizatla birlikte yeniden kurulurken, patlatılan ambulansın yerini 3-4 ambulans aldı, daha sonra sayı beşe çıkarıldı. Heyva Sor yeni oluşturulacak hastanenin ön cephesinde beş katlı bir yapıda olacaktı, bina daha sonra çatışmalarla birlikte imha oldu ancak hastane yapımı devam ederken buranın alt katı Heyva Sor'a verildi.

Kobanê sınır kapısı

Türkiye, insani yardımlar için 2013 süreciyle Kobanê ile olan sınır kapısını açmıştı. Her ne kadar yardımlar için denilse de esas amaç TC ve MİT'in hazırladığı planın uygulanmasıydı. İHH yardımları ya da Suriye muhaliflerine gelen yardımlar adı altında çeşitli geçişlere yer yer izin veriliyordu ama öncelik ENKS ve ÖSO'nundu. Esas niyetleri ise Sultan Süleyman Şah Türbesi olarak bilinen Qaraqozan Köprüsü yakınlarındaki Osmanlı türbesiyle nöbet tutan Türk askerlerini korumaktı. Erzak ve irtibat için bu sınır kapısı zorunlu olarak açılıyordu. İlk süreçlerde insani yardım kapsamında Pirsûs belediyesi ve Rojava yardım komitelerinin içinde yer aldığı görüşme trafiğiyle bu kapıdan kısmen acil yardım sağlık malzemelerinin geçişine izin veriliyordu. Suruç Kaymakamlığı sürekli şartlar öne sürüyordu. Geçişler kaymakamlığın verdiği izin ve listelerle sınırlıydı. Antep Valiliği'nin özel oluşturduğu sınır koordinasyonuna bağlı olarak bu kapıdan geçişler mümkün olabiliyordu. Tüm kapılar Antep Valiliği'ne bağlı olduğu için oradaki görevliler tarafından da bu kapı denetleniyordu. TC askeri ile MİT

ve değişik gruplar birbiriyle sürekli ilişki içindeydi ama birlik yoktu. Birbirinden korkan, birbirine karşı temkinli hareket eden bir durum vardı. Cerablus Kapısı da DAİş'in eline geçtiği için Kobanê'ye ve ÖSO güçlerinin olduğu alanlara gönderilen malzemeler ve insani yardıma izin verilmiyordu.

Kobanê'deki kapı içinse Şex Mustafa'ya bağlı Biratî adlı sözde yardım kuruluşunun aracılığı şart koşuluyordu. Gelen yardım malzemelerinin onların eliyle, yani İhvancıların eliyle dağıtılması talep ediliyordu. Bu konuda kısmi görüşmeler yapıldı. Bir komite üzeri geçişler sağlandı. Gelen yardımları dağıtıırken Birati ve Şex Mustafa para vb. yardımıyla, yeni gençleri ve çocukları kurslarda eğiterek İhvan-ı Müslimin'in tabanını oluşturmaya çabalıyordu. Çok ince bir siyaset yürütölüyordu ve PYD eşbaşkanı Salih Muslim'in kardeşi olması adı altında Şex Mustafa, Dîlok'ta (Antep) tüm bunları koordine ediyordu. Şex Mustafa Kobanê'ye geldiği zaman hastaneler, yardım kuruluşları açacağını ve kendisinin fon getirebileceğini söyleyerek Kobanê'de kendisine bağlı bir taban yaratmaya çalışıyordu. Kendisinin direk İhvan-ı Muslim'in bir şeyhi olması nedeniyle taraftar sağlamaya çalışıyordu.

Kapının açılmasını yardımların getirilip götürülmesinde sürekli bir şantaj aracı olarak kullanıyorlardı. Bazı hastaları kabul ediyor, bazılarının geçişine izin verilmiyordu. Kapıdan geçmek için hastalık numarası yapan birçok kesim ve parti temsilcisi söz konusuydu. Çok uğraştıran, sorunların bol olduğu, şikayetlerin bilinçli yaratıldığı bir alandı. Özerk yönetimi suçlayıp zan altında bırakmaya uğraşıyorlardı. Bu konu birçok komite, asayiş ve gümrük idaresi tarafından denetlenmeye çalışılıyordu. İki tarafta da birlikte çalışan rant şebekeleri ortaya çıkmıştı. Bunlar parayla bulunmayan birçok malzemeyi rahatça değişik yollarla kapıdan geçirebiliyordu.

Bu kapı daha çok sağlık ve insani yardım ihtiyaçlarının giderilmesinde kullanıldığı için bu gibi şebeke ve çeşitli ticari amaçlı kurnaz yaklaşımların önü alınmaya çalışılıyordu. Kapının sadece Kobanê'nin ihtiyacı olan, çok gereksinim duyulan yardım malzemeleriyle belediyeye gerekli çeşitli teknik malzeme ve gıdanın temini için kullanılmasına çalışılıyordu. Yani hastane ve fırın gibi temel ihtiyaçları karşılayabilecek bir konumda tutulması amaçlanıyordu.

Giderek herkesin devreye girdiği, ‘bu bizim çalışmamızdır, dostumuzdur, adamımızdır’ diyen her kesimden insanın kapıdaki yönetimle tartıştığı, bazen kavgalı dövüşlü görüntülerin ortaya çıktığı bir geçiş noktası haline geldi. Bundan dolayı kapı belli zaman dilimlerinde kapatıldı. Herkesin sağlık sorunlarını bahane ederek kapıdan geçmek istemesi yüzünden Sağlık Bakanlığı bünyesinde bir heyet oluşturuldu. Bu heyet hasta olanları tespit edip kimin geçmesi gerektiğine karar veriyordu. Geçişine izin verilenlerin isim listeleri oluşturuldu. Buna rağmen hala devreye aracılara koymak isteyenler, sahte hastalık raporu düzenleyenler ortaya çıkıyordu. Böyle bir durumda bile kapıdan rant sağlamaya çalışan bir kesim türemişti. Bu durum, çoğu zaman fakir yoksul ya da şehit ailelerinin göz ardı edilmesine neden olabiliyordu. Bazı kesimlerin adam kayırmasından ötürü zenginlerin, aşiret ileri gelenlerinin ya da diğer parti üyelerinin yararlandığı bir rant kapısı haline geliyordu. Bu adaletsizlikler tepki yaratıyor, kapı yönetimi birçok zaman uyarılıyor, denetim altında tutuluyor, görevini tam yerine getirmede hallerde değiştiriliyordu. Ama birçok dedikodunun geliştiği, kapı işleyişi konusunda şaibelerin yaratıldığı, farklı tartışmaların yürütüldüğü de açtı.

Kapı önünde çoğu zaman izdiham yaşıyordu. Oluşturulan komiteler burada düzeni sağlamaya çalışıyordu. Yaşanan kavgalara asayiş müdahale ediyordu. Kavganın nerede ve nasıl ortaya çıktığı araştırılıyordu. Yaşanan izdiham ve kalabalık insanları o denli daraltıyordu ki bazen en ufak bir söz kavganın patlak vermesine neden oluyordu.

Bu kontroller sırasında trajikomik durumlarla sık sık karşılaşılıyorduk. Bir keresinde düğün için gelini hasta kılığında götürmeye çalışanlara bile rastladık. Bunlar kurnazlığına bir kılıf bulamayanlardı ve çabuk deşifre oluyorlardı. Ticari işleri için hastanelerden, Türkiye’den kağıt getirerek geçmeye çalışmak gibi kimsenin aklına gelmeyen kurnazlık ve oyun dolu yollar da kullanılıyordu. Tabii bu konularda uyanık olmak önemliydi. Bazen yaş ve kuru birlikte yanıyordu. Doğru yanlış iç içe karışıyor, bazen hasta olanların hasta olmadığı iddia ediliyordu. Böyle sorunlar iç içe bir kördüğüm şeklinde ilerliyordu. Sayı sınırı, gidecek olanların salı ve perşembe günlerinde sınırlı sayıda tutulması başka bir sorundu. İzin günlerinde geçenlerin sayısı otuz ya da kırk kişinin üzerine çıkmıyordu. Ancak geçiş için müracaat edenlerin

sayısı yüz-iki yüzü buluyordu. Yani müracaat edenlerin yarısından fazlası sınırın diğer yakasına geçemiyordu. Bundan dolayı sorunlar sürekli büyüyordu. Bu sorun bilinçli yaratılan bir durumdu.

Bu sıkıntının giderilmesi için uzun süre uğraş verdik. Sonuçta geçişin kontrollü olması, ranta göre değil ihtiyaca göre düzenlenmesi için sağlık kurumuyla el ele bir sistem kurmayı başardık. Denetim yapılacak yerler, giriş çıkışın ve kaydının tutulacağı yerlerde ayrı ayrı denetim birimleri oluşturuldu.

Özsavunma tedbirleri

Savaşın yoğunlaşmasıyla tedbirler giderek geliştiriliyordu. YPG kendisini sistemleştirip yaygın bir örgütlülük sağlarken, güç, eğitim devreleriyle yeniden ideolojik-siyasi açıdan bilinçlendiriliyordu. Bu kapsamda Şehit Xebat Askeri Eğitim devreleri başlatıldı. Kadro, genel ve yerel tüm güçler belli bir yoğunlaşmaya tabi tutuluyordu. Savaşın geliştirdiği tecrübelerin aktarımı, yeni tarz ve taktiklerle komuta üzerinde yoğun tartışma, yetersizlik ve fazlalık için eleştiri-özeleştiri geliştiriliyordu. Bu gücün toparlanmasını, tecrübe edinmesini ve yetkin bir aşamaya gelmesini sağlıyordu.

Savaşta her alanda güç ortaya çıkmıştı. YPG ve YPJ sistemleşiyor, örgütleniyordu. Katılımların sayısı her geçen gün artıyordu. Yeni gelenlerin tecrübeleriyle giderek taburlar içinde yetkinlik ortaya çıkıyordu. Yeni güçler ve taburlar yeni kamplarda eğitiliyor, teknik ve ağır silahlar üzerine de yetkinleşme sağlanıyordu. Suikast üzerine birimler ve eğitimler yoğunlaşıyordu. Savaş ihtiyaçları için atölyeler, silah bakımı ve yeni mermi yapmak için torna işinde çalışan uzmanlar aranıyordu. Artık kendi mermi ve havan güllerimizi üretebilecektik. Bu çok önemliydi. Savaşta cephane ve altyapı ne kadar örgütlenirse o kadar gelişme olacaktı. Suikast silahı Zagros tipi silahlar, 12.5'luk doçka namluları, daha sonra 14.5'luk doçkalar suikast silahlarına dönüştürülüyordu.

Bu konuda başarılı olan birçok köy vardı. Berxbatan köyü silah tamiri ve yapımında öncüydü. Sorulduğunda, “biz bilmeyiz” diyorlardı ama YPG ve savaş için istendiği söylendiğinde bildiklerini belirtiyor

ve hem atölyelerini, hem yaptıkları silahları sunuyorlardı. İstendiğinde de gelip torna atölyelerinde çalışarak kendi tecrübelerini aktarıyorlardı. Sadece bu köy değil birçok köyde bu konuda teknik başarı sağlayan, kafalarında ustaca yeni projeler geliştiren Kobanêli mekanik uzmanları ve teknik eleman söz konusuydu.

Her alanda büyük bir gelişme ortaya çıkmıştı. Üç dört ay içinde YPG iki üç kat büyümüş, YPJ kendisini daha fazla geliştirmiş, yeni kamplar ve taburlar birçok istihkam gücü, yeni cephaneler, silahlar, arabalar, kısaca ne gerekiyorsa her şey büyük oranda sağlanmıştı. Özellikle düşman karşısındaki yüksek tepelerin, stratejik ön karakollar olarak yapımına başlanmıştı. Kepçeyle mevziler, kanallar yapılıyordu. İstihkam ve burada çalışacak yerel güçlere, yine bu işi bilen insanlara ihtiyaç vardı. Bu şekilde yeni bir mevzilenme yeni bir çalışma da başlatılmış oluyordu. Düşman, hala bu tepelere saldırıyordu. Bu tepeler yapılıncı alanda hakimiyet sağlanacak, düşmanın yoğun saldırıları boşa çıkartılacak ve sınırlar korunacaktı.

YPJ'de yükseliş

YPG güçlerinin çatışmalardaki gözü kara ve atak tutumları halk içinde büyük bir prestij kazanmalarını sağlamıştı. Çatışmalarda çabuk karar veren, güçleri tüm ihtimalleri hesaplayarak kısa sürede gerekli yerlerde konumlandırın ve korkusuzca ileri atılan kadın komutanların cesaretleri halk içinde dilden dile dolaşarak bir efsane gibi anlatılıyordu. Sozdar arkadaş da bu duruşuyla halk tarafından tanınan bir isim haline gelmişti. Eylemlerde kol komutanlığı yapmış, hem kolunun hem de diğer güçlerin ilerlemesi için cesaretle savaşmış ve düşman karşısındaki en etkili eylem gruplarından birinin sorumluluğunu üstlenmişti. Celbe köyünün ön mevzilerinde bulunan bir köye karşı Sozdar arkadaşın da içinde yer aldığı bir grup tarafından eylem düzenlenmişti. Bu eylemde YPJ komutanı Sozdar arkadaş büyük fedakarlık göstermişti. Köye sızılmış, düşmanla çatışılmış ve büyük kayıplar verdirilmişti. Ama arkadaş yaralı arkadaşları getirmek için uğraşırken de şehadete ulaşmıştı. Sozdar arkadaş bir komutanın yapması gereken her şeyi yaptığı için halk içinde hep anılan, örnek

bir kişilik oldu. Kendisinin bıraktığı silahı kardeşi omuzladı. Şehit Sozdar'ın silahına bağlı kalarak YPG içinde Girê Spî Cephesi savaşında yer almıştı.

Kadın arkadaşların katılımları gibi savaştaki tutumları hatta şehadetleri de mutlaka yeni katılımlara yol açıyordu. Silahı yerde kalan hiçbir YPJ savaşçısı yoktu. Ya kardeşi ya birlikte büyüdüğü çocukluk arkadaşları ya da katılımda tereddütlü olan birisi böylesi şehadetlerden sonra tüm gemileri yakıp katılım sağlıyordu.

YPJ güçlerinin çok hızlı bir gelişim ve nitelik kazanmasının esas nedeni de buydu. Sayısal güç olarak da artmıştı. Yeni savaşçı kampları, bölükler ve taburlar oluşmuş, Kobanê'nin üç cephesinden sonra dördüncü cephe oluşmuş, beşinci ve altıncı cephe de geniş sınırları korumak için örgütlendirilmişti. Katılım Kobanê'de geliyordu. Sayının artmasıyla birlikte YPJ karargahı ve komutanlığı, eğitim akademileri ve tabur sitemine geçilmişti. Her alanda suikast, sabotaj ve ağır silah eğitimi olarak cephelerde başarılı olan YPJ'li savaşçı ve komutan vardı. YPJ'nin sayısı genel gücün hemen hemen yarısı, hatta bazı yerlerde daha fazlası olmuştu. YPJ akademileri, yeni bölük ve tabur sistemleri ile en ön cephelerdeydi. Zor mağara ile Cerablus karşısında Fırat'ın yanı başındaki karakolu YPJ güçleri tek başına tutuyordu.

Her alanda öz yeterliliğe ulaşması için eğitimler veriliyordu. YPJ kendi şoförlerini özgün eğitiyor, doçka ve ağır silahları kendisi kullanıyordu. YPJ'liler köylerden ve şehirlerden geçince ortalık bayram yerine dönüyordu. Halk onları görmekten gurur ve sevinç duyuyordu.

Kobanê'nin feodal ve aşiretçi yapılanmasında kadının YPJ ve asayiş içinde aktif yer alması, devrim içinde devrimdi. Yaşanan tam bir kadın devrimiydi. Devrime rengini veren YPJ'liler Kürt kadınlarının özgürlük istemlerinin somut ifadesiydi. Çete ve DAİŞ güçleri vahşet düzenini kadın üzerinden kurmak istiyor, bunu kadını silikleştirerek, kara çarşafalara hapsederek, cinsel köle haline getirerek bunu yapıyordu. Bunun aksine Rojava'daki özerklik de kadın özgürleşmesi üzerinden geliyordu. Kadına her alanda inisiyatif tanınarak, onu erkeğin alanı denilen savaşta yetkinleştirerek, kendi doğallığı ve özgünlüğünü yaşayabilmesi için eldeki tüm imkanlar eşitçe paylaşılarak yapıyordu. DAİŞ'in Rojava Devrimi'ne en büyük düşmanlığının kaynağı da buydu. Onun yok etmek istediği kadını var eden ve devrimin temel

dinamiği yapan bu sistemdi. Deyim yerindeyse Ortaçağ kölecilik zihniyeti ile kara çarşafı kapatılmak istenen kadının dünyası Rojava demokratik devrimiyle aydınlanıyordu. Kadınların hangisinden yana tercih yaptığını söylemeye bile gerek yok. YPJ kurulur kurulmaz farklı halklardan kadın savaşçıların da ilgi odağı oldu. Arap, Suryani, Êzidî kadınlar tarihin en kritik aşamasında kazandıkları bu özgürlük fırsatını sonuna kadar değerlendirmek istediler. Koşar adımlarla YPJ'ye katıldılar. Bu istemi YPJ Karargahı'nda karşılaştığım bir Arap kadın savaşçıyla yaptığımı sohbet daha iyi anlatır sanırım. Karargaha yeni gelmişti ve Kürtçe bilmiyordu. Arapça bilen kadın arkadaşlar onunla sohbet ediyordu. Ben de tercüman aracılığıyla sohbet etmek istedim. Bizim neyimizden etkilendiğini merak ettim. Neden katıldın diye sordum. Gözleri parıldayarak iki kelimelik bir cevap verdi: "Bilmiyorum ama bu yaşamı sevdim." Aslında hakikat bu kadar sade idi. Kadınlar onlara sunulan bu yaşamda geleceklerini görüyorlardı. Tereddüte mahal vermeyecek kadar net ve görünür olan özgür yaşam onları bekliyordu.

Halka karşı yapılan soykırım ve imha süreçleri

DAİŞ, saldırılarından sonuç alamıyordu. Vahşetinin sonucu olarak YPG ve YPJ'ye katılımlar katlanarak büyüyordu. Öfke ve çaresizliğini halkları katlederek gidermeye çalışıyordu. Saldırı gerçekleştirdiği köylerden her şeyi önüne katıp sürükleyen bir hortum gibi geçiyordu.

Katliamlar sadece Raqa, Girê Spî ve Minbic'le sınırlı kalmamıştı. Tozu dumana katan bu hortum Cerablus'a doğru ilerliyordu. Durumun farkında olan halk, kentte çatışmalar başlayınca toparlayabildiği kadar eşyasıyla kısa sürede Cerablus'tan Kobanê'ye geçti.

DAİŞ çeteleri Kürtlere ait ev, dükkan, eşya, hayvan ne varsa hepsini kendi güçlerine ve yandaşlarına talan ettiriyordu. Mala Gel gibi sembolik bazı yerleri havaya uçurarak, yine yurtsever, tanınan evleri yakıp yıkarak korku salıyordu. Göç etmeyip kalan Kürtleri tutukluyor, işkencelerden geçiriyordu. Hapishaneler Kürtlerle dolmuştu. Birçoğu fidye adı altında zorla onbinlerce para alıncaya kadar rehin tutuluyordu. Bazılarının çocukları zorla DAİŞ merkez-

lerinde çetelere savaşçı yapılmaya çalışılıyordu. Bu Kürtleri eritmek, teslim alıp bitirmektir. Kürtlerin yıllarca çalışıp kazandığı toprak, mal vb. maddi varlığına el konulduğu gibi, kendi vatanlarında ortadan kaldırılacakları bir süreç başlatılmış oluyordu. Aslında bu bir soykırım süreciydi.

Cerablus'ta sadece Kürtlere değil, Cadır adlı Arap aşiretine de tam bir katliam yapılmıştı. DAİŞ'e karşı çıkan, direngen bir aşiretti. Tüm evleri yakılmış, dozerle yıkılmış, yakalanan ileri gelenlerinin başları kesilip Cerablus Meydanı'nda direklere asılarak, dehşet saçılmıştı.

Bu vahşi katliam, insalık dışı zihniyetin ürünüydü. Sadece Kürtlere karşı olmadığı ortadaydı. Kim DAİŞ zulmüne karşı durursa onlar da bu şekilde hedef alınacaktı. Muhalefetten devrimci demokratik özgürlükçü olanların tümü DAİŞ vahşetinin hedefiydi. Cerablus'u asıl ele geçirip rejimi buradan çıkaranlar tasfiye edilmiş, evleri yakılmış yıkılmış, Cadırlar gibi düzene karşı gelen aşiretlerin tümü kovulmuştu.

Bu uygulamaların aynısı Minbic'te yapılmıştı. Minbic askeri meclisi üyeleri ve DAİŞ'e direnen tüm grupların mallarına el konulmuş, ganimet olarak yağmalanmış, karşı olanlar yok edilmişti.

DAİŞ soykırımı halklara karşı geliştiriyordu. Sadece Arap aşiretleri veya Kürt halkına değil, aynı şekilde Türkmen, Ermeni, Çerkez kim varsa ona karşı katliam yapılıyordu. Aydın, demokrat tüm kesimler DAİŞ zulmüne maruz kalmaktaydı. Birçoğu Kobanê'ye gelmişti. Kobanê halkı, evleri, okullarıyla eldeki imkanları neyse tümünü açarak onlara sahip çıkmış, gerekli yardımı yapmıştı. Aynı şekilde birçok Arap da eğer kalmışsa Cerablus ve Minbic'te bazı Kürt evlerinin kendilerinin olduğunu söyleyerek, o evlerin talan edilmesine engel olmuş ya da bazı Kürtleri saklayarak sonra onları güvenli şekilde şehirden çıkarmışlardı.

Bu elbette Arap-Kürt halkları arasındaki binlerce yıllık dayanışmanın gereğiydi. Arap, Türkmen, Alevi, Suni kim olursa olsun özerk merkezlere gelen herkese sahip çıkılıyordu. Bu, halkların arasındaki birlik, dayanışma ve yardım ruhunun bitmediği ve birbirlerine zor dönemlerde sahip çıktıklarının en açık göstergesiydi. Kobanê klanının insanlığı ile DAİŞ soykırımı, tüm dünyanın gözü önünde cereyan ediyordu.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kanton ilanı

Rojava Devrimi ilk yılını geride bırakırken, tüm saldırılar boşa çıkartılmıştı. Serêkaniyê'den Efrîn'e her alanda toplumsal inşa ve devrim yapılanmaya devam ediyordu. Rojava'da on yıllardır verilen emek, örgütlülük meyvelerini vermeye başlamıştı. Her şehirde, köyde mutlaka bir özgürlük savaşçısının izi, emeği vardı. Önder Apo'nun Rojava'ya ayak bastığı günden bu yana halk bir kez olsun Özgürlük Hareketinin üyelerinden kopmamıştı. Bu arkadaşlar rejimin baskılarına rağmen her köyde ve evde halk toplantıları, eğitimler, kültürel ve sosyal faaliyetlerin yürütülmesine öncülük etmişti. Bu çalışmalar halkta yurtseverlik bilincini geliştirmişti. Bu bilinç devrimden sonra somut uygulamalara dönüşmüştü ve toplumsal dönüşümün son aşaması tamamlanmıştı. Zihniyet dönüşümü öncesinde yaratılan bu özgürlük ruhu ve bilinciyle sağlamıştı.

Devrim bir buçuk yaşında iken defacto biçimde oluşan yönetim, komün ve komiteleri bir resmiyete kavuşturmak gerektiği açığa çıktı. Bu kez kanton ilanı için seferberlik halinde çalışmalara başlandı. Bir taraftan cephede savaş devam ederken diğer tarafta halk yönetiminin siyasi idari yapılanması güçlendirilecekti.

Devrimin politik yapılanması olan özerk yönetimler aşamalı bir şekilde dönüşüm yaşamaktaydı. Özerk konfederal sistemde yönetim

biçimlerinden Suriye ve Ortadoğu'da özerkliği formüle eden siyasi yapılanmalar gündeme girmişti. Birbirinden kopuk olan üç bölge Cizîrê, Kobanê ve Efrîn için siyasi somut koşullar ve coğrafik nedenlerden ötürü en gerçekçi yönetim biçimi kanton idari ve politik yapılanmasıydı. Özerk kanton yönetimleri, Ortadoğu halklar mozaïği içinde Demokratik Ulus ruhunun somutlaşması anlamına geliyordu. Fiili bir yönetim zaten vardı ama resmîyette idari kurumlaşmanın olması gerekiyordu. Bu aşamada halk meclisleri ve mahalli meclislerden temsilcilerin dahil olduğu bir kanton meclisi oluşturulmalıydı. Bunun için de seçim yapılması gerekiyordu. Ama koşullar sandıkların kurulmasına el vermemişti. Nihayet meclisler demokratik çerçevede kurulacak, adaylar sandıklarda seçimlerle belirlenecekti.

Sistemin kurulması öncesinde bilinçlendirme amaçlı çalışmalar yürütüldü. Diğer yandan toplumsal sözleşme, kanton meclisi ve idari sistemi için araştırma yapılyordu. İdari sistem yargı, yürütme ve yasama şeklinde kuvvetler ayrılığıyla denetim organlarına dayanarak yeniden yapılanmalıydı. Böylece yeni bir idari sistem oluşacak ve çalışmalar iç içe olmaktan çıkıp resmîyet kazanacaktı.

İki aylık süreçte onlarca toplantı ve yüksek seçim kurulu denetiminde bağımsız ve herkesin eşit olduğu 11 kişilik komisyonla çalışmalar bayram havasında başladı. Bu komisyon üyeleri, seçimde aday olmayacak, hukuk ve siyasi idari prosedürleri takip edip denetleyecek bir komisyondur. Görevi seçimleri planlayıp yapmaktır. Her alanda aday başvuruları kabul ediliyor, verilen kadın gençlik ve kurum temsilcilerinin yanısıra ayrılan kotalarla birlikte 51 kişiden oluşan (sonradan bu sayı 71 oldu) kanton meclisi seçilecekti. Köylerde, batı, doğu ve güney ile şehirlerde bulunan alan, mahalle, köy ve ilçe meclisleri temsilcilerini belirlemişti. Seçilen bu 51 kişilik meclis, 21 kişilik yürütmesini de belirleyerek çalışmalarına başlayacaktı.

Kurucu meclis (meclisê kanunsaz) oluşturuluyordu. Meclisin kanton ilanı resmi bir tören ve şenlik içinde olacaktı. İlk kanton ilanı 27 Ocak 2014 tarihinde Kobanê'de yapılacaktı. Daha sonra sırayla Efrîn ve Cizîrê gelecekti. Ancak hazırlıklar yetişmediği için 21 Ocak'ta Cizîrê'de ilk kanton ilanı yapılmış oldu.

Cizîrê Kanton Meclisi ilanında ortaya çıkan yetersizliklerden iyi ders çıkarılarak daha güçlü bir hazırlığın yapılması esas alınmıştı.

Öncelikle seçimlerde kota ayrılan tüm bileşenleri kapsayacak sonuç çıkması gerekiyordu. Aşiretler göz önünde bulunduruluyor, kimsenin ilk kurucu meclis dışında kalmaması esas alınıyordu. Toplumda saygınlığı olan ve kabul gören bağımsız kişilere yer vermeye de özen gösteriliyordu. Makul insanlarla bir komisyon aracılığıyla görüşülüyor, yine TEV-DEM'in tüm bileşenleri ile tüm toplum kurumlarından gelen öneriler dikkate alınarak toplumun tüm farklılıklarının ve iradesinin kanton meclisinde temsil edilmesi esas alınıyordu. PYD için de bir kota belirlenerek, tüm alanlara zengin bir yaklaşım ve herkesi temsil edecek bir temsiliyet oluşturulmaya çalışılıyordu.

Gelo İsa'nın içinde olduğu bir grup vardı. Bunlar geçmişte 'Konferans Partisi' olarak adlandırılan PDKS üyeleri idi. Gerçekten çok dürüst yurtseverlerden oluşan bir parti oluşumuydu. Bu parti meclise belli bir sayı verecekti. Yine hükümet içinde dört bakanlığa heyet başkanlığı yardımcılığı görevi verilmişti. Yine Partiya Çep olarak bilinen Sosyalist Parti ile Cizîrê'de uzlaşılmış, az bir sayıları olmasına rağmen Kobanê'de de kanton meclisi içinde yer almaları için görüşülmüştü. Mecliste kaç üyeleri olacağı, kaç bakanlık alacakları üzerinde çok tartışıldı.

PDKS'nin sekiz üye vermesi, dört bağımsız, yirmiye yakın, üçte bir kota dışarıya verilmiş; TEV-DEM bileşenleri ise üçte iki ile bir temsiliyet düzeyine ulaşmıştı. ENKS bileşenleriyle görüşülmesine rağmen bu sürece dahil olmamış, kurucu mecliste yer almalarının önemi anlatılmasına rağmen, karşı bir tutum sergilemişlerdi. Daha sonra bunlarla kalıcı meclis oluşturuluncaya kadar geçici bir mecliste anlaşılması için yoğun görüşmeler yapıldı. Ama buna rağmen yaklaşımları hep olumsuz, boykotçuydu. Karşıt konumlarını sürdürmekte ısrarlıydılar.

Yine önemli bir çalışma olan savunma heyeti için YPG kendi önerisini sunmuştu. Çeşitli mesleki kurumlardan bu konuda fayda sağlayabilecek olanların da heyetler içerisinde yer alması için görüşülüyordu. Kota sağlanmış, herkes bu temelde yaklaşmıştı.

Diğer partilerde kadın sayısı azdı. Daha çok kadının bakanlık, kadın heyeti, başbakan yardımcılığı ve diğer heyetlerde yer alması için, kadının hem mecliste hem de yürütme erki içinde yer alması önemli idi. Yüzde kırk kadın kotasının mutlaka pratikleşmesi için çalışmalar yürütülüyordu. Altı bakanlığa kadar çıkartılmış, ama diğer partilerin kadın adayı göstermemesinden dolayı belirlenen kotaya ulaşamamıştı.

Yine bağımsız olarak yeni kesimlere yer verilmesi için çalışma yürütülüyordu. Özellikle eğitim heyetinden makul görülen kişilerin seçilmesi için görüşmeler yapılmıştı. İnsan hakları heyeti de, aynı şekilde avukatlık görevi yapan ve tanınmış aileden gelen bir şahsiyetin de içinde yer aldığı bir bileşimle oluşturulmuştu. Böylece her kesimi içine alan çok zengin bileşimlerle kantonun ilk meclisi, yönetim ve yürütmesi oluşturulmuştu.

Meclisin oluşturulma çalışmaları savaşın yoğun geçtiği bir süreçte denk gelmişti. Nerede, nasıl yapılacağı, güvenliğinin nasıl alınacağı, ilanın kitlesel olup olmayacağı yoğun tartışıldı. Törenin yapılacağı yer sürekli denetim altında tutuluyordu. Cizîrê kantonu yemin metni ile Kobanê kantonunun yemin metni aynı değildi. Arap, Suryani gibi farklı etnisitelerden kimse yoktu. Xanê köyündeki Arap temsilcileri ile görüşüldü. Buradaki muhtarların ilk meclislerde yer almaları için görüşülmüştü. Ama bunlar DAİŞ'ten çekindiği için 'Sizi destekliyoruz ama meclise girersek bütün akrabalarımızı yok ederler' diyorlardı. Yine Kobanê'de yaşayan birkaç Türkmen aile ile görüşüldü. Temsilcilerinden birinin seçilmesi için uğraşıldı. Ayrıca Ermeni bir doktorla görüşüldü.

Kurucu mecliste farklı etnisitelere yer verilmesi önemliydi. Bu konuda oldukça çaba harcanmasına rağmen mecliste yer alabilecek uygun şahsiyetler bulunamadı. Kurucu meclis yeterli sayıyla tüm kesimlerin ve halkların ortak çıkarını temsil edecek bir duyarlılık içerisinde oluşturuldu.

Kanton ilanında ayrıntılar

Öncelikle meclis yeri şehrin merkezinde olmalıydı. Bulunan yerin kiralanmasında ENKS'li kesimler sorun çıkardı. Bunun yanında asayiş binasının yanında korumalı bir yer için belediye gerekli hazırlıkları yapmaya başladı. Meclisin açılışı ve ilk oturumlar ise avukat evi olarak tanınan yerde yapıldı.

Kurucu meclis, yemin töreni ve ilk tüzüğü oluşturduktan sonra toplumsal sözleşme için hızla görüşmelere başladı. Toplumsal sözleşmenin Kobanê koşullarına uyarlanması önemliydi. Meclis içinde yürütme

başkanlığı, divan seçimleri yapıldı. Yürütme başkanlığı için diplomasi sorumlusu avukat Enwer Muslim seçildi. 21 kişilik bakanlar kurulu heyeti oluşturuldu. Yürütme heyeti çok hızlı çalışıyordu.

Bakanlar kurulu haftalık toplantıları, PDK yerinde, belediye karışındaki eski kütüphanede yapıyordu. Hükümete ait bir yer hala yoktu. Kurumlar ilk süreçte geçici yerlerdeydi. Ama kısa sürede başta YPG vb. birçok merkezi kurumun yeri kanton yönetimine devredildi. Bu giderek tüm kurumların kanton yönetimine bağlanmasını getirecekti. Kurumlar için yeni uygun bina yapımı sürerken, kullanılan tüm inşaat malzemeleri DAİŞ denetimi altında gidip gelen arabalarla çeşitli kanallardan Şam, Halep ve Türkiye'den getirilmeye çalışılıyordu.

Toplumsal inşaaının yasaları ve kurumları, içinden doğup geldiği devrim koşullarına göre oluşmalıydı. Bu çalışmaların hepsi iç içe geçmişti. Kurucu meclis, başkanlık divanı ve komisyonlar oluşuyordu. Kanton yönetimi, çalışma usulü ve iş bölümü üzerine yoğunlaşıyordu. Hazırlıklar kapsamında İsviçre ve Avrupa'daki kanton yönetimlerinin işleyişiyle ilgili araştırmalar yapıyordu. Kurucu meclis giderek yasa koyuculuk temelindeki çalışmalarla, toplumsal sözleşmenin uyulması gereken geçici kurallarını belirliyordu. Tüm kurum ve kuruluşlardan öneri ve düşünceler alınıyordu. Hukuk komisyonu yeni toplumsal sözleşmenin hazırlık çalışmalarını tamamlamak üzereydi.

Kanton sistemine doğru

Her ne kadar kanton ilanı yapılsa da hala sistemin kurumları, çalışanları, tüm hizmet bürokrasisi yerinde duruyordu. Devrim yapılmıştı ve buna denk bir zihniyet, yapılanma ve oluşum gerekiyordu. Güvenlik, asayiş, yönetim ve yargı kurumlarına devrim sürecinde güçlerimiz tarafından el konulmuştu. Belediye hizmetlerinin durmaması için fırın, elektrik vb. kurumların çalışmasına izin veriliyordu. Ancak bu kurumlar kanton yönetimlerince denetleniyor, komiteler tarafından ortak yönetiliyordu. Tüm belediyelerde ve hizmetlerde mühendis, bilgi, teknik vb. eski tecrübeler göz önünde bulundurularak ortak çalışma yürütülüyordu. Şehrin güvenliğinin halk ve özsavunma güçlerince ortak sağlanması yöntemi burada da

esastı. Kurumlar halk ve oluşturulan komitelerce yönetiliyordu.

Elbette eski zihniyetin kayırmacı, rüşvetçi anlayışları yer yer ortaya çıkıyordu. Bu tür yaklaşımlar halktan tepki alıyor, yapanlar uyarılıyordu. Örneğin ENKS'liler, elektrik, su ve fırın gibi temel ihtiyaçlardaki hizmeti kendi çıkarları için kullanıyordu. Sadece kanton yönetimleri başarı sağlamasın diye, kendilerine bağı olanlar eliyle sorunlar çıkartıyor ve bilinçli bozmaya uğraşıyorlardı. Buna karşın; halk içinde bozgunculuk ve kafa karışıklığı yaratmaya çalışanlar tespit ediliyordu. Bunlar yargılanıyor, duruma göre görevden alınıp yeni komiteler seçiliyordu.

TC ve KDP ambargosu altında geliş gidişler yeterli değildi, üstelik DAİŞ bölgeyi tümenden tecrit etmeye ve ticareti engellemeye çalışıyordu. Hizmet konusunda temel sorun, savaş ve yıkımlar nedeniyle temel ihtiyaçların azalması, varolanın ise fiyatlarının artmış olmasıydı. Tüp, mazot ve benzin fiyatlarındaki artışın önünü almak için mazot ve tüp getirilip komiteler denetiminde adil ölçülerde dağıtılıp satıldı. İnsafsız ve vurgun sağlamaya bakan tüccarların rantçılığını önlemek için benzin istasyonları ve tüp dağıtım yerleri kontrol altına alınıp ortak fiyat belirlemesine gidildi. Kürt ve Arapların iç içe yaşadığı Minbic, Sırîn, Girê Spî köylerinde karaborsa ve kaçakçılıkla süren ticarete karşılık her tarafta gümrük noktaları oluşturup denetimi sıkılaştırarak, halkın ihtiyacının adilce karşılanmasına çalışılıyordu.

Bu doğrultuda kanton yönetimi ve halk meclisleri, ortak projelerle öz üretim ve sanayi kurmaya yönelik girişimler başlattı. Kısa sürede Kobanê'de onlarca mazot ve benzin rafinerisi kuruldu. Dikiş atölyeleri, tamirhaneler, lastik ve çöp poşeti üreten küçük çaplı fabrikalar açıldı. Seracılık ve hayvancılık, değirmen ve ev yapımı ürünler her yerde yoğunlaştı. Bu girişimlerle inşaat sektörü hızla büyüdü. Arazi fiyatları da artmıştı. Her köyde açılmış binlerce kuyu ile sebze ve meyve sulaması yapılıyordu. Köy ve şehirlerde hem su için, hem de elektrik kesintisinde kullanmak üzere jeneratörler artmıştı.

Böylesi bir geçiş ve yoğun yapılanma döneminde DAİŞ kuşatması devam ediyordu. Özsavunma, YPG asayiş güçlerindeki artışla birlikte oluşan, yeni kamp ve eğitim ihtiyaçları için savunma heyeti ile içişleri heyeti yoğun fon ve bütçe aktarıyordu. Sistem oturtulamadığından yasal boşluklar vardı. Vergiler ödenmiyordu, kullanılan elektrik ve su

parası vb. toplanamıyordu. Kobanê çok yoğun göç aldığından toplumun ihtiyaçları artmıştı. Temizlik sistemi, bütçe, su, elektrik vb. her alanda düzenleyici belediye ve imar yasaları çıkarmak acil görevler arasındaydı.

Kurucu meclis, yasa çıkarırken bu öncelikleri dikkate aldı. Toplumsal sistem geçici değil kalıcı olarak yapılanacaktı ve değişimler temelinde giderek olgunlaşacaktı. Bu konular halka bildiri ve radyo aracılığıyla, tv ve toplantılarla aktarılmaya çalışılıyordu.

Öte yandan elektrik hattı ve trafo yapımı, su bakımı, tamiratları gibi belediye hizmetleri ile benzin, mazot için yeni bütçe ve fon gerekliydi. Bir yıla yakındır dört parça Kürt halkından, Avrupa'dan, dünyanın her yerinden gelen yardımlarla savaşın ancak cephane ve donanımı, o da kısmen karşılanabiliyordu. Ama sürekli artan ihtiyaçlar sözkonusuydu. Belediyeye yeni kepçe, dozer vb. araçlar gerekliydi; değişik kurumlardan iş aletleri alınıyordu.

Kanton yapılanması gereği geçici kurumlar da resmi özerk kanton yönetimine bağlanıyordu. YPG savunma heyeti, iç işleri komitesi, asayiş ve adalet heyetleri, yargı, tutukevleri tümünden yenilendi. Elektrik, su vb. kurumlarsa yerel yönetimlere bağlandı.

Meclis yönetimleri ve oluşturulan kurumlar bu işleyişi tam anlamıyordu. İktidar hastalığına kapılarak kendi eski konumlarını sürdürmek isteyenler oluyordu. Kendini savunan, alınan kararlara katılmayan, desteklemeyen, şikayet eden tutumlar vardı. Şikayetlerini, 'Biz yaptık, bunlar gelip üzerine konacak, biz çalıştık, eski yurtsever devrimciyiz. Bunlar son yılların devrimcileri' şeklinde esprilerle dile getiriyorlardı. Bu sorunlar çalışma esnasında ortak toplantı, eğitim ve tartışmalarla çözülmeye çalışılıyordu.

Şehitler heyeti

En önemli çalışmalardan birisi şehitler heyetiydi. Şehit aile kurumunu örgütlemek ve bu ailelerin ihtiyaçlarını karşılayabilmek gerekiyordu. Şehit Aile Kurumu Bakanlığı, şehit aile kurumuyla işlevselik içinde kendisini örgütledi. Öncelikle şehitlik yeri belirlenmiş, buraya şehitler taşınmış ve bu yapıyı tamamlama çalışmaları başlatılmıştı. Yeni şehitlik, Termik yolu üzerinde, mezarlığa yakın bir

yerdeydi. Daha önce yıllarca Bakurê Kurdistan’da, Amed’de çalışan Sabri arkadaş (2015’te Şam’da hastalıktan şehit düştü) bu projenin mimarlığını yapıyordu. Proje büyük bir alanı kaplıyordu. Şehitlik içinde müze, şehitler anıtı, dini vecibelerin yerine getirileceği ve şehitlerin getirildiği bir mekan öngörülüyordu. Şehit Aile Kurumu ve bakanlık onayıyla yapımına geçilen şehitliğe, Şehit Dicle isminin verilmesi oybirliğiyle kararlaştırılmıştı. Şehitlik yerinin alınması için Hacı Şükrü’nün ailesi büyük miktarda bağış yapmıştı.

Şehit Aile Kurumu ayrıca ortağı olacağı, kendisi ve şehit ailelerinin tüketim ihtiyaçlarını ucuza karşılayabileceği bir kooperatif çalışmasını yürüttü. Başka projeler de gündemdeydi. Kurum, ihtiyacı olan ailelere aylık yardımlar yapıyor, zor durumlarında bu ailelere yardımcı oluyordu.

Firat Kardeşliği ve diplomasi çalışmaları

Kanton dış ilişkiler komitesi ve kapı yönetimi, Pirsûs üzerinden TC yetkilileri ile görüşüyordu. Kanton yönetimi, Suriye muhalefeti ve yetkililerle, Bakurê Kurdistan’daki yerel yönetimler başta olmak üzere HDP ve diğer kurum ve kuruluşlarla, sivil toplum örgütleriyle de çeşitli görüşmeler yaptı. Görüşmeler Kanton yönetimine bağlı heyetler

arasında örgütlenen dış ilişkiler komitesi aracılığıyla sürüyordu.

En önemli çalışmanın diploması temelinde gelişeceği açıktı. Savaş diplomasisinin, hele hele devrim diplomasisinin çok önemli olduğu, buradan alınacak sonuçların gelişme yaratacağı açıktı. Diploması her alanda kendini örgütlemeye başlamıştı.

Bu süreçte Şêxler, Girê Spî, Sîrrîn ve Minbic'ten gelenlerin yer aldığı Fîrat Kardeşliği Konferansı, Baki Xido Kùltür Merkezi'nde toplandı. Tartışmalardan sonra ortak basın toplantısı yapılmıştı. Bu çalışma ittifakların geliştirilmesi temelinde yapılıyordu. İttifak içinde aşiretler, büyük aileler, şeyhler, toplumun ileri gelenleri kısacası toplum tarafından kabul gören tüm kesimler yer alıyordu. Araplar içinde belli oranda aşiretler olsa da daha çok büyük aileler tarafından yönetilen çeşitli köyler, kasabalar söz konusuydu. Bu aileler daha etkiliydi. Arap-Kürt ittifakının geliştirilmesi, birlikte hareket edilmesi, halklar arasında bir dayanışmanın olması önemliydi. Konferans da bu dayanışma için atılan adımlardan biriydi. Bu çalışma Ömer Aluş öncülüğünde diploması komitesi tarafından yürütülüyordu. Xalê İsmet'in içinde yer aldığı bu komite başarılı bir çalışma yürüterek, tüm bu kesimlerle görüşmeler yapmıştı. Cerablus'a kadar her yerden ileri gelenler toplanmış ve bu kardeşlik çalışmasının içinde yer almıştı.

Minbic ve Cerablus'un durumu

Daha önce Özgür Suriye Ordusu'nun kontrolünde olan birçok alan giderek DAİŞ'in eline geçmeye başlamıştı. Sözde muhalefet içinde yeni güçler ortaya çıkıyordu. Daha çok Lîva Tevhîd, Cephet el Nusra ve DAİŞ gibi güçler öne çıkıyordu. Suudi Arabistan, Katar ve Türkiye'ye bağlı olan bu güçlerin arasında bir iktidar kavgası olduğu aşıkardı. Dışarıdan her türlü maddî desteği aldıkları, siyasi olarak da devrim karşıtı bir güç olarak desteklendikleri için imkanları çoktu. Bu nedenle küçük muhalif grupları denetime alıyor ve kendilerine biat edilmesini istiyorlardı. Biat etmeyenler ya kovuluyor ya da kelleleri kesilerek korkutuluyor, sindiriliyordu. Giderek her bir bölgenin, şehrin, kasabanın yönetimi oluşmuştu. Parçalı, dağınık yönetim tarzıyla emirlikler gibi bir sistem yaratılıyordu. DAİŞ bu boşluklardan yarar-

lanarak Raqa ve Tabqa'da hakimiyet sağlamış. Rejim karşıtı tüm muhalif grupları bastırarak hilafet için ana üs olarak bu merkezleri seçmişti. Kabus bu coğrafyadan başlayarak Rojava'ya yayılacaktı. DAİŞ'in taktiği önce yolları sonra buğday ambarları, fırınlar, petrol merkezlerini ele geçirip stratejik üstünlük sağlamaktı. DAİŞ, diğer ortak güçlerle Bab'tan yöneliyordu.

DAİŞ bir alana girene kadar bu güçlerle hareket ediyor, güçlendikçe de ilk olarak bunları tasfiye ediyordu. DAİŞ, Raqa'da ÖSO güçleri ile iktidar çatışmasına girmişti. Hatta bu süre içinde ÖSO güçlenmesin mantığıyla Baas rejim güçleri tarafından desteklenmişti. Bu bölgedeki askeri merkezler, ağır silahlar, cephane depoları çatışma süsü verilerek sürekli el değiştiriyordu. Danışıklı dövuştü. DAİŞ bu işgal politikasının bir parçası olarak en fazla özel ve psikolojik savaş yöntemlerini devreye koyuyor, korku imparatorluğu kurmaya çalışıyordu. Çok zalimane bir şekilde esir alınan Suriye rejimi askerleri ve subaylarının kafaları kesiliyor, yabancı gazeteciler de dünyanın gözleri önünde katlediliyordu. Katliamı teşhir edip 'propagandanın iyisi kötüsü olmaz' cinsinden bir politika yürütüyordu. DAİŞ'in yayınladığı bir video günlerce konuşuluyor, böylece toplum henüz karşılaşmadığı, karşısında direnmediği bu güce karşı yenilgi psikolojisini yaşıyordu. İntihar saldırıları, mayın dolu arabaların kullanılarak patlatılması, onlara belli bir taktik üstünlük yaratıyordu. Ama esasta amacı psikolojik üstünlüğü ele geçirmekti. ÖSO gruplarının aylarca kuşatma ve saldırılarla düşüremedikleri rejime bağlı yerleri bir kaç günde almasının sebebi de buydu. Ganimetlerini ve askerlerini çoğaltıyor, halk içinde boyun eğilmesi gereken bir güç olarak görülüyordu.

DAİŞ'in bir diğer taktiği de stratejik noktaları bu yöntemle ele geçirip karşıt güçler üzerinde üstünlük sağlamaktı. İlk olarak ele geçirdiği bu yerlerde stratejik yollar, buğday ambarları, petrol kuyuları, fırınlar, tesisler, elektrik vb. önemli noktaları kontrol altına alıyordu. Böylece toplumun direniş noktalarını zayıflatmayı hedefliyor, bu çabası belli bir süre için sonuç da veriyordu. İlk olarak saldırgan bir tutum içine girmiyor, tek amacının halkı talancı ÖSO ve çete gruplarından korumak olduğunu belirtiyorlardı. Diğer gruplardaki talancı, kendi çıkarları uğruna halkın değerlerini

satan tutumlar DAİŞ'in büyümesini hızlandırmıştı. Bunlar karşısında oluşan tepkiyi çok iyi örgütleyerek, boşluklardan yararlanarak sinsice ilerlemişti. DAİŞ, halkın zayıf noktasının ve beklentisinin ne olduğunu iyi anladığından özenli ve dikkatliydi. Sözde temiz ve yeninin, adaletin gerçek temsilcisi olduğunu göstermek için hırsız gruplar üzerinde baskı kuruyor ve bunları sözde şeriat karşısına çıkarıp yargılayarak sempati toplamaya gayret ediyordu. Sayıları azdı ama çok iyi örgütlenme ve siyasi, askeri taktiklerle halk içinde öyle ya da böyle kabul görmüştü. DAİŞ tek başına askeri meclisler içinde yer almıyor bu esnada farklı bir güç gibi hareket edip güçlenmeye devam ediyordu. Bu şekilde bir sempati yaratıp, zorunlu ya da gönüllü taraftar grubunu artırdıktan sonra terör başlıyordu.

Raqa'yı oldukça kurnaz ve ahlaki değerlerden yoksun bir taktikle işgal etmişti. Başlangıçta bir süre rejimle birlikte hareket ettikten sonra aniden bombalı araçları patlatarak rejime yönelmiş, tanklar, silah ve cephane ele geçirmiş, sağladığı üstünlükle giderek diğer grupları denetime almaya başlamıştı.

Minbic'te çatışmalar

Raqa'da böyle bir süreç yaşanırken, Minbic'te durum farklıydı. ÖSO ve DAİŞ arasındaki çatışmaların yoğunlaşmasından dolayı Minbic'te DAİŞ'e karşı bir operasyon geliştirilmişti. Minbic Askeri Meclisi ile yaşanan gerginlik çatışmaya dönüşmüştü. Cepheth El Ekrad güçleri de Ebu Leyla öncülüğünde DAİŞ'e karşı yürütülen bu operasyona katılmıştı. DAİŞ'i şehirden çıkartmış, emirlerini ve birçok kesimi teslim almışlardı. Bazıları imha edilmişti. Minbic Askeri Meclisi, Bab'a doğru operasyonu devam ettiriyordu. Minbic'e giden konvoy pusuya düşürülmüştü. Bab'tan DAİŞ'i çıkarmak için harekete geçilmiş, Minbic'e giden konvoyda Cepheth El Ekrad güçlerinden Ahmed, şehit düşmüştü.

Tabqa ve Raqa'dan gelen DAİŞ güçleri Minbic'e saldırıya başlamıştı. Cepheth El Ekrad güçleri özellikle Ebu Leyla, Minbic savunmasında büyük bir direniş sergilemişti. Uzun süre direniyorlardı. Minbic Askeri

Meclisi savaşçıları, yani ÖSO'ya bağlı gruplar geri çekilmişlerdi, sadece mevzilerde bir grup Cepheth El Ekrad gücü kalmıştı. Bölgeye Kobanê'den bir timle birlikte Zagros silahları takviye edilmişti. Çember kırılmadığı için önce halk, Kürt mahallelerinden, uzun konvoylar halinde Kobanê'ye doğru tahliye edilmiş, askeri olarak da bunların yol güvenlikleri alınmıştı. Sadece Kürtler değil Araplar da aileleriyle birlikte Kobanê'ye doğru akmaya başlamıştı. Hepsi uygun temellerde kente alınıyor, okullar ve çadırlara getiriliyordu. Minbic Askeri Meclisin'e bağlı gücün bir kısmı Sırrîn ve Qaraqozan'ya, bazıları da Kobanê'ye geldi. ÖSO ve diğer güçler, Qaraqozan ve Fırat suyu önünde tepeleri tutup, burada birlikte hareket etmeye başlamışlardı.

Minbic'e doğru operasyon yapılması için belli bir süre çalışıldı. Ama ÖSO'ya bağlı güçler savaşmıyor, sadece cephaneye tüketiyor, daha sonra geri geliyorlardı. Başlangıçta bu cephanenin belli bir kısmı Türkiye tarafından karşılansa da eskisi kadar rahat cephaneye bulamıyorlardı. Cephaneye yetersizliği yanında giderek güçleri tükeniyordu. Böylece geri çekiliyor ya da dağılıyorlardı.

Cepheth El Ekrad güçlerinin direniş ve Ebu Leyla'nın Komutanlığı

Cepheth El Ekrad güçlerinden Ebu Leyla bu sürede tüm tehlikelere rağmen en ön cepheye savaşıyordu. Bu duruşuyla Minbic Askeri Meclisi içindeki en önemli komutanlardan biri olarak savaşı koordine ediyordu. Etkili darbeler yiyen DAİŞ'in saldırıları kırılmıştı ve çatışmalar devam ediyordu. Sırrîn tarafından gelen takviye DAİŞ güçlerinden dolayı uzun zaman tuttıkları Qaraqozan Köprüsü'nde kalamamıştı. Köprüden en son geçenler Ebu Leyla öncülüğündeki gruptu. Saldırıları Sırrîn'e ve Qaraqozan Köprüsü'ne doğru ilerliyordu. DAİŞ beklenmedik bir hamle yaparak arkadan gelmişti.

YPG, resmi olarak Minbic Askeri Meclisi ile ittifak yapmıştı. Ortak askeri komuta ve cephe oluşturulmuştu. Ancak meclis güçlerinin tek amacı kısa sürede kendilerini güvenceye alıp kaçmaktı. Silahlarını satmaya, kendi mevzilerini terk etmeye başlamışlardı. Toplu olarak kapıdan geçiş yapıyorlardı. Kalıp savaşan bazı güçler de vardı,

Faysal Ebu Leyla

çatışmalar iyice yoğunlaşmıştı. Sırrîn Cephesi'ni güçlendirmek gerekiyordu. Bu amaçla Qilheydê köyü gerisindeki köyler tutuldu. Tüm yollar üzerinde barikatlar ve kontrol noktaları kuruldu.

Cephet El Ekrad güçleri Kobanê'de en ön cephede yer almıştı. Minbic'ten getirilen 57'lik topu ele geçirmeyi başarmışlardı. Bu silah DAİŞ'e karşı savaşta bir avantajdı bizim için.

Suwar Raqa güçlerinin Kobanê'ye gelişi

Raqa'daki operasyonda DAİŞ kendisiyle ittifak kuran tüm güçleri ortadan kaldırmıştı. Suwar Raqa güçleri de DAİŞ tarafından püs-kürtülmüş, birçok tankı ele geçirilmiş, yaklaşık yüz araç ile Kobanê'ye yakın Sırrîn buğday ambarına yerleşmişti.

Bu grupla hemen irtibata geçildi. Bunlar daha önce Girê Spî'deki Kendal köyünde saldıran ve "Akşama kadar Kobanê'ye yetişip, meydana namaz kılacağız" diyen gruptandı. Daha sonra tankları imha edilmiş, ağır silahları ele geçirilmiş, elliye yakın kayıp ve yüzlerce yaralı vererek geri çekilmişti. DAİŞ işbirlikçisi bu güç, DAİŞ tarafından darbelenmiş ve Raqa'da aşiret gücüne dayanmasına rağmen kalamamış

ve kaçmıştı. Katar'dan para alan El Nusra ile de kısmi ittifak halinde olan bir güçtü. Kısa sürede bu grupla ilişkilendirilip, niçin geldikleri ve buğday ambarına yerleşme amaçları anlaşılmaya çalışıldı.

Minbic Askeri Meclisi aracılığıyla oturulup konuşuldu: DAİŞ'e karşı destek istiyorlardı. Her iki taraf da temkinli yaklaşıyordu. Görüşme sonrası bu grubun YPG'nin denetimine yakın bir alanda ÖSO güçleri ile birlikte hareket etmek istedikleri anlaşıldı. Bu gücü de DAİŞ'e karşı ittifak içerisinde ele almak gerekiyordu. Böylece Minbic Askeri Meclisi'ne bağlı güçler ve Sırrîn'deki Suwar Raqa güçleri ile birlikte ortak bir cephe oluşturuldu.

DAİŞ saldırarak Sırrîn'e doğru geliyordu. Suwar Raqa sorumlusu Ebu İsa, YPG ile birlikte hareket ederek güçlerini mevzilendirmişti. Bu gücün elinde çok sayıda doçka, büyük çapta mayın, patlayıcı, mayın topları ve ağır silahlar vardı. Bu teçhizat ortak cepheye epey fayda sağlayacaktı.

Sırrîn güçleri ile ortak hareket ediliyor, Qaraqozan Köprüsü çevresi de ortak korunuyordu. YPG ve ÖSO güçleri Sırrîn kavşağında birçok yere mevzilenmişti. Qaraqozan Köprüsü üzerinde, Sultan Süleyman Şah Türbesi kenarında çatışmalar devam ediyordu. Onlarla da görüşmeler yapılıyordu; MİT'in karadan ve uydudan DAİŞ hakkında verdiği bazı bilgiler vardı. Ama doğruluğu tam teyit edilemiyordu.

Tüm bunlar 2014 yılının çok çatışmalı geçeceğini gösteren işaretlerdi. Batı Cephesi'ne yakın, Doğu Cephesi'yle arasında Sırrîn tarafında yeni bir cephe oluşabileceği ortaya çıkıyordu. Girê Spî Cephesi sonrası yeni bir cephe daha oluşacaktı.

Tepe Sêvê'de kepçeler ve dozerlerle mevziler, kanallar yapılmaya başlandı. Sırrîn'in arkasındaki tepeler de tutulmuştu. Burası Araplar, Türkmen ve Kürt köylerinin iç içe olduğu yeni bir alandı. Halk arasında herhangi bir sorun çıkmıyordu. Sorun DAİŞ'in Arap ve Kürtler arasında çatışma yaratmayı amaçlayan kışkırtmalarıydı. Yıllardır birlikte yaşamış kardeş halklar arasında düşmanlık yaratma politikasının ardında MİT ve TC'nin olduğu açıktı.

Tüm özsavunma örgütlerimiz tetikteydi. Asayiş, YPG güçleri, özsavunma ve halk gücü, ortak nöbet tutmaya başlamıştı. Halk olası saldırılarda kendi köylerini korumaya hazırlanıyordu. DAİŞ tüm

ağırlığını Sırrîn'e vermişti. ÖSO ve Ebu İsa'ya bağlı güçler bu saldırılar karşısında güçlü direniş gösteremiyordu. Çatışmalar kısa sürede Qaraqozan tepelerine, köylerine, Sırrîn kavşağı ve buğday ambarı civarına ulaştı. DAİŞ'in bu hat üzerinde durdurulması gerekiyordu. Qaraqozan Köprüsü her iki taraftan da kuşatılmıştı. DAİŞ ağır silahlarla köprü ve köye, Sırrîn buğday ambarı karşısındaki köylere saldırıyordu. Belli bir süre çatışan ÖSO güçleri daha sonra geri çekildi. Alanda YPG güçleri de mevzilenmişti. Ancak cephenin tümü bizim güçlerimiz tarafından tutulmadığı için savunma hattında ilk gedik açılmıştı. Askeri taktikler ve ittifaklar geliştirmede zafiyet göstermemek ve öngörülü davranmak çok önemliydi. Hali hazırda kurulan bu ittifakların DAİŞ'in saldırılarını durduramayacağı hesaba katılmalıydı. Çok hızlı hareket ederek, her olasılığı hesaba katarak en önemlisi de kendi öz gücümüze dayanarak bir savunma hattını kurmak gerekiyordu. Ancak bu istenilen düzeyde olmadı. Kobanê'nin savunması için alınan tedbir, sadece uzaktan ya da kısmi güç takviyeleriyle mevzilerde beklemek oldu. Bu savunma temelli bir bekleyişti. Düşmanın nereden saldırıya geçeceği yeterince hesaplanmamıştı. Daha çok kendi içindeki çatışmaların sonlanmasından sonra harekete geçeceği tahmin ediliyor ve hazırlıklar bu tahmin üzerinden yapılıyordu. DAİŞ ise sürekli güç toplayarak saldırılarını devam ettiriyordu. Toplanan bu çapulcu sürüsü içinde Ömer Şişani komutasında gelen güçler, mücahit grupları, Çeçenler, Özbekler ve özel güçler vardı. Bunlar akıncılar gibi üst üste saldırı gerçekleştirebilecek şekilde eğitilen profesyonel güçlerdi.

2014 baharında Süleyman Şah ve Qaraqozan köprüsü DAİŞ'in eline geçmişti. DAİŞ'in o ana kadar TC güçleri ile herhangi bir çatışmaya girmemesi ortak hareket ettiklerini gösteriyordu. Bulunduğu her yerde tozu dumana katarak, saldırarak ilerleyen DAİŞ'in TC güçlerine karşı hiçbir saldırı gerçekleştirmemesi de bu şüpheleri doğrular nitelikteydi. Kobanê'ye MİT üzerinden DAİŞ ile ilgili bazı bilgiler geliyordu. Bu bilgilerin yönlendirme amaçlı olduğu ve DAİŞ'i güçlendirmek için yapıldığı daha sonra açığa çıkacaktı. ÖSO güçlerine hiçbir cephane ve yardım yapılmıyordu. ÖSO güçleri, cephaneleri kalmadığından Suriye Ulusal Koalisyonu'ndan takviye ve yardım talep ediyordu. Minbic Askeri Meclisi sorumluları da

yardım getirecekleri vaadiyle Kobanê kapısından geçiyordu. Bu kişiler sınırın öte tarafına geçince TC'nin kurduğu ağa düşüyordu. Yardım getirmedikleri gibi Türkiye'nin güçlerini buradan çekmesi telkinleri doğrultusunda hareket ediyorlardı. Türkiye bu güçlerle yaptıkları görüşmelerde Kobanê'deki ittifaktan çekilerek, Halep'teki güçlere katılmalarını teşvik eden teklifler yapıyordu.

Cephanesi tükenen ÖSO güçleri, YPG'nin cephane yardımına yine yaralılarının Kobanê'deki hastanelerde tedavi edilmesi imkanı sunmasına rağmen ciddi bir direniş içine girmemişti. Öyle görünüyordu ki, Türkiye'nin Minbic Askeri Meclisi aracılığıyla bunlara ulaştırdığı 'Kobanê'yi terk edin' teklifi ağır basıyordu. DAİŞ çetelerini harekete geçirtip, zayıflatılan ÖSO, başka işler için İdlib, Halep civarına yerleştirecekleri için Türkiye'ye çağrılıyordu. Bunlara bu bölgelerde DAİŞ'e karşı harekete geçecekleri ya da rejimle savaşacakları belirtiliyordu. 'Yeterki Kobanê'de Kürtlerle birleşmesinler, sonuç ne olursa olsun' deniliyor, bu şart yerine getirilmediği zaman cephane dahil her türlü yardımı kesecekleri şantajı yapılıyordu. Sonuçta bu gruplar Türkiye'nin vaatlerine kandı ya da yalanlarına ve şantajlarına boyun eğdi ve elindeki silahları satarak savaş alanını terketti.

Bu süre içinde Minbic'te esir alınan ve Kobanê'deki asayiş güçlerine teslim edilen DAİŞ soruşturmaları esnasında yeni bilgiler elimize ulaşıyordu. Suudi'den Mısır'a Tunus'a kadar farklı kimlik taşıyan bu kişiler aracılığıyla Rojava Devrimi'ne saldırı planlarına ilişkin ipuçları elde etmiştik.

Savaşın gidişatında önemli bir dönemeç Cerablus'a doğru hareketlenme idi. DAİŞ Minbic'ten çıkarıldıktan kısa süre sonra Cerablus'daki güçleri çembere alınmıştı. ÖSO ve Ebu Leyla komutasındaki Cepheth El Ekrad güçleri de harekete geçmişti. Cadır Aşireti'ne bağlı Cerablus kapısını elinde bulunduran kesimlerle, ÖSO güçleri ortak hareket ediyordu. DAİŞ Cerablus'ta sıkışmıştı. Ancak yenilmesine ramak kalmışken Bab tarafından gelen takviye ve yardımlarla yeniden güç toplanmış ve atağa geçmişti. Saldırılarına daha fazla direnemeyen ÖSO güçleri panzerlerini bile geride bırakarak kaçmak zorunda kalmıştı. Geri çekilmeyen tek güç yine Ebu Leyla'nın grubu oldu. Cerablus'ta yapacak bir şey kalmadığından o da bir süre sonra güçleriyle birlikte Kobanê'ye geri çekildi.

Sırrın saldırısının arka planı

Rojava’da kanton ilanları ile yeni bir süreç başlamıştı. Kantonlar sadece yıllardır Baas rejiminin baskıları altında varlık mücadelesi veren sosyal, ekonomik ve kültürel haklarından mahrum kalan Kürtler, Asuriler, Ermeniler ve diğer halklar açısından bir kazanım değildi. Ekonomik sömürüyü en derinden yaşayan Arap halkı da ilk kez emeğinin karşılığını alabileceği bir sisteme dahil olacaktı. Kantonlar, bölgedeki halklar ve tüm toplumsal kesimler için bir umut kaynağı, statükocu güçler için ise geleceğini tehdit eden bir sorun olarak görülmüyordu. Aslında Rojava şahsında yaşanan uygarlıklar çatışmasıydı. Bu yüzden korumak uğruna canını verenler kadar, boşa çıkarmak için binbir türlü hile, komplo, sahtekarlık yapanlar da çoktu.

Bu kesimlerin başında inkar ve imha üzerine kurulu Türk devleti geliyordu. Türkiye 600 km’lik uzunlukta sınırının olduğu Rojava’da gelişecek öz yönetimin Bakurê Kurdistan’da nasıl bir etkiye yol açacağını biliyordu. Rojava’da ilan edilen kantonların sınırlarla alakası yoktu belki ama en çok zihinlerde kurulan sınırları aşmasından korkuluyordu. Yalancı pehlivanlar misali ard arda açıklamalar geliyor, bölgede ikinci bir Kürt oluşumunun kabul edilmeyeceği belirtiliyordu.

Türkiye ne de olsa ilk Kürt oluşumunu ehlileştirmiş, ulus devletlerin girdabına koymuştu. Rojava’da kazanılan statüyü de en çok bu güçler eliyle yok etmek istiyordu. Başûrê Kurdistan yönetiminden çeşitli güçler, özellikle Barzaniler, ENKS ile birlikte bu statüyü boşa çıkarmak, anti-Kürt ittifakına yaranmak için çeşitli provokasyonlar geliştiriyordu. İşbirlikçi tutumları bazen ihanete kadar varıyordu. Bu kesimlerin özellikle Suriye Ulusal Koalisyonu yanında yer alarak, Türkiye tarafından ‘İstanbul, Antep ve Urfa toplantıları’ ile deklare edilen Rojava’daki kanton ilanlarını boşa çıkaracak açıklamalar yapmaları bunun göstergeleriydi.

Türk MİT’i ile ortak hareket ediyor, özellikle kantonlardaki Kürtleri dışarı çıkartmaya, göçertmeye çalışıyorlardı. Bu politikalar ENKS, Türk devleti ve Barzani işbirliğinde geliyordu. İran, Irak ve Suriye’yi Kürtlerin mevcut statüsünü kabul etmemeye kışkırtan Türkiye de, eski anti-Kürt ittifakını devreye sokmaya çalışıyor, DAİŞ’i ve ÖSO güçlerini, Kürt imhası için harekete geçiriyordu.

Suriye rejiminin Raqa'da mevcut kalan son alayının hızla çökerilmesi ve tüm ağır silahların DAİŞ'e teslim edilmesi danışıklı dövuştü. Türkiye rejimi buna çok büyük destek verirken, bu durum yeni bir süreç başlatmıştı. ÖSO güçleri zayıflatılıyor ve arta kalanlar DAİŞ'e katılıyorlardı. Önüne şehirleri katıp ilerleyen DAİŞ'i hiçbir güç durduramaz havası yaratmak, herkesi korku imparatorluğunun esiri yapmak istiyorlardı. Direniş ilk olarak iradeden başlayarak kırmaya çalışıyorlardı.

DAİŞ'in güçlenmesi, daha doğrusu şişirilmesiyle birlikte Kobanê'ye dönük saldırıları da hız kazandı. Stratejik yerler, yollar, köprüler, buğday ambarları, elektrik santralleri vb. yerlerin çoğu DAİŞ'in kontrolündeydi. Kobanê'ye Tışrın'den gelen elektrik, Cerablus'tan gelen su, Minbic'ten gelen un kesilmişti. Şehre dışardan mal gelmesi çok zorlaşmıştı, ticaret durma aşamasına gelmişti. Halep, Raqa ve Cizîrê'ye gidişler engelleniyordu. Şehre dönük ambargo iyice ağırlaştırılmış, çember iyice daraltılmıştı. İlk hedef halkın iradesini bu yollarla kırmak, ekmeğe hatta suya muhtaç hale getirerek devrimin onlara bir şey vermeyeceği inancını yaratmaktı. Kobanê halkı göçertilmeye, teslim alınmaya çalışılıyordu.

Askeri operasyon taktikleriyle Sırrîn'de devam eden çatışmalar vardı. DAİŞ'in ilk kapsamlı saldırıları Sırrîn'deki buğday ambarlarına yönelikti. Buğday ambarları hala denetimimizdeydi. Burası stratejik önemdeydi. Minbic, Cerablus, Sırrîn ve Şêxler'den Kobanê'ye kadar alanın büyük buğday stoku buradaydı. Ekmeklik un ve temel gıda buradan sağlanıyordu. Ambar betondan yapılmış yüksek bir binaydı. Seksen bin tona varan buğdayı depolama kapasitesine sahipti. Bu ambarı elde tutmak sadece gıda açısından değil askeri açıdan da büyük bir avantajdı. Hem gözetleme hem de doçka ve suikast silahlarıyla uzaktan atış yapılabilirdi. Yüksek buğday depolarına yerleştirilecek silahlar, uzun mesafeden tüm alanı kontrol altında tutmaya yetiyordu. Qaraqozan'dan gelen yol ile Sırrîn üçgenini de buradan kontrol etmek mümkündü. Kobanê'ye bağlı köylere hakimiyet de bu ambar sayesinde sağlanıyordu. Buğday ambarının karşısında, yolun Sırrîn'e giden tarafındaki Arap köyünde bir yulaf deposu vardı. Ve savaş sürecinde zeytinyağı üreten tesis de buradaydı.

Coğrafik olarak en yakındaki Qilheydê köyü dışında ambarın etrafındaki tüm köyler Arap köyleriydi. Kobanê sınırları içinde olmasına rağmen köyün etrafında Arap köylerinden bir çember oluşmuştu. Burada ÖSO'ya bağlı çeşitli güçler de bulunuyordu. Sırrîn'de, Qaraqozan tarafında, Qubbe tarafındaki köylerde, hatta Şêxler'deki bazı köylerde ÖSO'ya bağlı güçler, Ebu İsa ile birlikte mevzilenen YPG gücünün ambarda kalışına razı olmuyor, buğday ihtiyacının buradan karşılanmasına karşı çıkıyorlardı. Hatta Xarruz köyünden biri depodan buğday çıkarılırken önlemeye çalışmıştı. Alınan önlemler kapsamında buradaki buğday ve zeytinyağı tesisi hızla Kobanê'ye çekiliyordu.

DAİŞ'in ilk saldırıları daha çok uzaktan tank atışları ve bazen 57'lik toplarla yapılan atışlardı. Yer yer sızma girişimleri de oluyordu. Buğday ambarının karşısındaki köyle, hemen 300 metre ilerisinde Sırrîn kavşağı yakınındaki yulaf ambarları ele geçmişti. Buradaki güçler çatışmış ama yoğun saldırı, ambar çevresinin korunaklı olmaması, tüm ambarların demirden olmasından dolayı burayı terk etmek zorunda kalmışlardı. Güç Sırrîn depolarına çekilmişti.

Büyük tepeye ÖSO güçlerinden alınan 57'lik top, ambarın etrafına ise doçkalar yerleştirilerek korunmaya çalışılıyordu. Karşılıklı havan atışları yapılıyordu. YPG, Kobanê savunması için alana yönelik saldırılara karşı önlemler kapsamında top, havan topu vb. ağır silah yığnağı yapıyordu. Kobanê'de buğday ambarı yoktu, stoklar da bitmek üzereydi. Hasat mevsimi değildi, ancak hasat başlayınca Kobanê kendi kendine yeterli duruma geliyordu. Dolayısıyla buğday temini büyük bir aciliyet arz ediyordu.

Sepet köyü yakınında bir buğday ambarı daha vardı. Ama yol çamur deryasıydı, yağmurlar taşımaya elvermiyordu. Kısa sürede elbirliği ile köyün arka tarafından dozer ve kepçeler yardımıyla taş, çakıl dökülerek yol yapıldı.

Yol savunmasını yapan YPG ve halk seferberlik halinde Qilheydê köyünden yapılıyordu. Bir yandan da kamyonlar gece gündüz demeden buğday taşıyordu. Üç gün üç gecede yaklaşık 50 kamyonla 2500 tondan fazla buğday çekildi. Ama sadece bir büyük ambar boşaltılmıştı. Hasata hala üç ay vardı. DAİŞ'in yoğun ağır silah ve tank atışları yüzünden diğer depolara arabalar giremiyordu. Sadece arka taraftan dolanarak buğday boşaltılmıştı.

Sepet köyüne gidilip geliniyordu ama ordan ve çevre köylerden El Nusra'ya hatta DAİŞ'e istihbarat verildiği anlaşıyordu. Buralara gidiş gelişler zorlaşmıştı. Havan atışları da rastgele yapılıyordu. DAİŞ'in saldırıları bir hafta kadar devam etmişti.

Savunmayı güçlendirmek için ambarın savunmasını üslenen Suwar Raqa güçlerine, YPG'den bir tabur da katıldı. Bu sadece sayının azlığından kaynaklanan bir ihtiyaç değildi. Bu güçlerin direnişinin kısa sürede kırılmasıyla ilgiliydi. Kısa bir süre önce DAİŞ'in eline geçen yulaf ambarını savunamamış ve bırakmışlardı. Bu durumlara karşı tedbir alınması gerekiyordu.

Aslında Suwar Raqa ve YPG, Arap-Kürt ittifakı temelinde gelişen QSD'nin (Suriye Demokratik Güçleri) çekirdeğini oluşturan ilk güçtü. ÖSO güçleri, Xarruz köyünde, diğer tarafta ise YPG DAİŞ'e karşı ortak bir savunma geliştiriyordu.

Ortak planlama ile hareket merkezi oluşturulmuştu. Bu merkez içinde Ebu Leyla ve Minbic Askeri Meclisi, Cundul Haramin, Cepheth El Ekrad ve Şems El Şimal yer alıyordu.

Güneydeki bu yeni savaş cephesine, Cerablus'taki batı ve Girê Spî'deki doğu cephelerinden tecrübeli operasyon güçleri getirildi, takviyeler de yapılıyordu. Bu durum savaşın yoğunluğunda devam ediyordu.

Çatışmalar sonucunda her güçten şehitler verilmişti. Ancak Suwar Raqa, yeterince rol oynayamayıp bazı yerlerden çekilmek zorunda kalmıştı. DAİŞ'in saldırıları yoğunlaşmıştı. Özel güçler, Çeçen birlikleri gibi ağır silahlarla donatılmış birçok birlik bu saldırıda yer alıyordu. DAİŞ genelkurmay başkanı olarak bilinen Ömer Şişani'nin komutasında burayı almak için bastırıyordu. Sultan Seferi El Herbi, Xalidi Nazar adını alan tanınan DAİŞ komutanları, şerria denilen ideologlar gelen güçleri örgütlüyor, yönetiyordu.

DAİŞ tank ve zırhlı araçları çok kullanıyordu. Çeçenler saldırılarını birlikler halinde ve ağırlıkta geceleri planlıyordu. Planları, saldırılara bir hafta boyunca gece-gündüz aralıksız devam ederek gücü yıpratmaktı. Böyle de yaptılar ancak birçok saldırıya direnişle cevap verildi. DAİŞ yoğun kayıp vermişti. Suwar Raqa güçlerinin kendi yerlerini tutamamasından dolayı buralara daha fazla yerel güçler ve YPG güçleri takviye edildi. Yeni giden güçler, hemen gece mevzilere giriyorlardı.

Derdo'nun fedailiği

DAİŞ saldırılarına karşı gelişen bu direnişte tarihe iz bırakan isimlerden biri de Derdo idi. Yerel YPG gücü olan Derdo arkadaş, YPG Komutanı Mahmut Berxwedan arkadaşla birlikte hareket ediyordu. Çatışmalar yoğunlaştıktan sonra savaşa katılmak için daha fazla beklememiş, geçiş riskli olmasına rağmen Dêrik taraflarından Kobanê'ye ulaşmıştı. Komutan Derdo çok yetenekliydi. Kısa sürede savaş tecrübesi edinmiş, yeteneğiyle en önemli irtibat merkezini ve savaşı yönetecek duruma gelmişti. Suwar Raqa güçlerini koordine ediyordu. Ambarın savunmasından sorumlu güçlerle irtibat sağlayarak onları yönlendirmeye çalışıyordu. İçlerinde kaldığı için tanınıyor, herkes ona çağrı yapıyordu. Güven veren bir ses tonu vardı. Sesi; şakalar yaparken daha şefkatli, kararsızlık yaşayan gruplara daha sert ve net karşı çıkardı hep.

17 Mart gecesi Sîrrîn ambarında çatışmalar yoğunlaşmıştı. DAİŞ tüm takviyeleriyle birlikte her taraftan saldırıya geçmişti. Ebu İsa güçleri kaldıkları mevzileri bırakmış, ambardan uzaklaşmışlardı. Ambarda YPG ve DAİŞ içiçeydi. DAİŞ panzerleri, tankları ambara girmişti. Derdo ve Hoca, ambarı savunmak için yoğun çatışıyorlardı.

Özel hareketli taburuyla yetişip çatışmaya giren Şehit Cûdî arkadaş yaralanmıştı. Rezan arkadaş bir grupla gitmiş, o da yaralanmıştı.

Bir panzer imha edilmişti ama diğer zırhlı araçlar hala içerideydi. Düşman saldırısı devam ediyordu. Derdo yaralıydı, bir grupla dışarı çıkmaya çalışıyordu. Onu çıkarmaya çalışan grup birbirinden kopmuştu, telsiz bağlantıları yoktu.

İçeride verilen şehitleri ve yaralıları çıkarmak için yeni gruplar girmişti. Ambarın bir bölümünde DAİŞ öbür bölümde YPG güçleri, göğüs göğüseydiler. Sabaha karşı DAİŞ, zırhlı araçlarını da ambara sokunca buradaki güçler geri çekilmek zorunda kaldı.

Sepet köyü içinde kalan güç aşamalı olarak Qilheydê tarafına çekilirken, diğer güçler ambarın hemen üstündeki Sêvê ve altındaki tepelere mevzilenerek yolu ve ambarı kontrol altına almıştı.

Bir hafta devam eden ambar savaşında amansız bir direniş sergilenmişti. Düşmanın Çeçen birliklerine büyük darbe vurulmuş, birçok birliği tasfiye olmuştu. DAİŞ'in en büyük darbe yediği yer burasıydı. Yüzlerce ölü ve yaralı olduğu dair bilgi geliyordu. Sırrîn'den Minbic'e kadar gelen tüm güçleri darbelenmişti.

Tepe Xwede, Tepe Reş, Tepe Sêvê gibi birçok stratejik tepeyi, tüm Kobanê köylerini güvenceye almak ve bu taraflarda bir savunma hattı oluşturmak gerekiyordu. Sınır hattı korunmuştu. Halk tüm çatışmalarda Arap Sepeti, Cadê, Xarruz, Sêvê köylerindeydi. Sadece Qilheydê köyüne yakın bir cephe mevzilenmesi oluşmuş, diğer tüm çatışmalar hala Kobanê'deki Kürt köyleri dışında havan ve doçkalarla devam ediyordu.

Ambarda, 17 Mart akşamı son saldırılarda içeri giren panzerin üzerine çıkıp içine bomba atmak isterken kapakları bulamadığı için başarılı olamayan Derdo, ertesi gün yaralanmış ve sorumlu olduğu ambardan en son ayrılmıştı. Gece düşmanın yoğun atışları altında, iki arkadaşıyla birlikte ambarın hemen yanında bir yerde saklanmıştı. Sonra Sepet köyüne yakın araziye geçebilmişlerdi. Burada arazide arkadaşları gören köylüler DAİŞ'e bilgi vermişti. Yaralı arkadaşlar üzerlerine sürülen panzerlere karşı son mermilerine kadar savaşış şehadete ulaşmıştı.

Dêrikli olan Derdo arkadaşın gerçek ismi Ahmet idi. 2012'de Dêrik'te halk meclisine en yüksek oyla seçilmiş, daha sonra görevini

bırakarak YPG’de aktif savaşma kararı almıştı. Kobanê’ye saldırılar yoğunlaşınca dayanamamış, Bakurê Kurdistan üzerinden tek başına Kobanê’ye gelmişti. Ebu İsa güçlerinin yanında, YPG adına onları koordine görevini üstlenmişti. Ambar savaşındaki bir haftalık direnişin baş mimarı oydu. Tıkanma olduğu zamanlarda devreye girerek savaşın seyrini değiştirmişti. En çaresiz göründüğümüz, düşmanın kendinden en emin olduğu anlarda üstünlük kazanmamızı ona borçluyduk.

Şehit Xebat arkadaş ise Qilheydêli idi. Çok sessizdi, daha önce Kürdistan dağlarında kalmış, Kobanê devrim sürecinde tecrübesiyle YPG’de en önde yer almıştı. Pusu ve eylemlerde, “Benim tecrübem var, ben daha iyi bilirim” diyerek hep en önde giden olmayı başarırdı. Yaralanmadan önce yine o kararlı duruşuyla Haki arkadaşına, “Burada en tecrübeli olan benim, buradakilerin tecrübesi yok, DAİŞ gelince en önde ben savaşırım” demişti. Ancak yaralanınca alandan çıkmak zorunda kalmıştı.

Şehit Sozdar da en ön saflarda yer alıyordu. Eşiyle birlikte katıldığı bu savaşta YPJ’nin cesur, gözüpek savaçılığının ne olduğunu dosta düşmana göstermişti. Bu kadar kısa bir sürede savaş tecrübesi edinmesi herkeste hayranlık uyandırıyordu. Yerel güçler içinde yer alan savaşçıların bu denli cesaretli, fedakar ve gözü kara oluşu ayrı bir moral kaynağıydı. Direniş ruhunun topluma nasıl işlediğinin bir göstergesiydi bu yaşananlar. Son nefesine kadar savaşmak gibi köklü bir direniş geleneğinden geliyorlardı. Düşmanın esas öfkesi de bu geleneğe karşı idi. Düşmanın sayı ve teknik üstünlüğünü yerle eden bu iradeyi kırmak için yine o bildik çirkin, insanlık dışı yöntemlerinden birini kullanmaktan geri kalmıyordu. Esir düşen bir YPG’liye yoğun işkence yapılan görüntüleri yayımlayarak moral bozmaya çalışıyordu.

Ambar savaşının sonrası

Saldırılarla birlikte savaş yayılmıştı. Çelebî’deki Lafarge fabrikası yanından Raqa ve Sirrîn’e doğru bütün alanda hızla güvenlik tedbirlerinin alınması gerekiyordu. Yaklaşık 50 köyü içine alan bu alan oldukça genişti. Ancak sadece bazı devriyeler gidip geliyordu.

Çelebî asfaltının diğer tarafı, Raqa ve Sîrrîn'e doğru alanlarda asayiş noktası yoktu. Yol güzergahı üzerinde Girik ve Çelebî asayiş vardı. YPG gücü Çelebî buğday ambarında, Ebu Sîrrî ve Girik'de askeri bir nokta oluşturmaya başladı.

Daha önce Şehit Kendal'ın komuta ettiği bu cephe çok genişlemişti. Girik ve tüm alanı kapsıyordu. Alanın tek bir cepheden kontrolü mümkün değildi. Kısa sürede Emin Erkendî'nin cephe komutanlığında Qilheydê'den tüm bu alanı kapsayan yeni bir savaş cephesi örgütlendi. Aslında buradaki savunma güçleri cephe örgütlenmesi için yeterli değildi. Ama Qilheydê ve köyleri en önde yer alarak bu ihtiyaca karşılık verdi. Girik öz savunma, asayiş ve yerel güçleri burada en büyük fedakarlığı yapıyorlardı. Savaşın, devrimin başından beri tüm görevlerde yer almış olan bu köylüler, Sîrrîn savaşında da en ön cephede idi. Köy savunmasında yaşlısından gencine herkes vardı. Tepe Reş, Tepe Xwede ve Sepet'i bu yerel güçler tutuyordu.

Bu cephede mevzilenme yapıldı. Bu tepeler, ön sınır karakolları gibiydiler, stratejikteler. Bu köylerin ve genel gidiş yollarının kontrolü bu tepelerdeki mevzilerden sağlanıyordu. Düşmanın alanda denetim kurması ve Sîrrîn'den çıkması durumunda hemen bu tepelerdeki güçler hareket edebiliyor, onları engelleyebiliyorduk.

Emin Erkendî arkadaş kısa sürede burada cephe merkezini örgütlemişti. Tepeleri ve devriyeleri çatışmaya her an hazır bir konumda tutuyordu. Girê Spî Cephesi'ne de gidip gelen güç, büyük bir moral ve ruhla hazırlanmıştı. Yeni açılan bu cephe dışında Sîrrîn, Çelebî'ye kadar, yakın yerlerde de yeni savunma hattının kurulması ihtiyacı doğmuştu.

Çok geniş bir alanda savunma yapılmalı ve kıt imkanlara rağmen buralar tutulmalıydı. Her cephenin kendine yeterli, ağır silahları, hareketli kuvvetleri, yerel güçleri olması için çok yoğun tempoyla herkes arı gibi çalışmak zorundaydı. Alanı köy köy tutmak için çok fazla sayıda güce ihtiyaç vardı. Sabit onlarca tepe ve güvenliği, yol kontrolü, devriyeleriyle yeni merkezler gerekiyordu. Dolayısıyla ihtiyaçlar genişliyordu. Köylerde arabalar hiç durmuyordu. YPG'nin ihtiyaçları ve takviyeler için savaş cepheleri ve mevzilere her gün yüzlerce insan gidip geliyordu.

Devrimci halk savaşı başlamıştı. Kobanê halkı devrimi savunmak için seferber olmuştu. Onlarca kontrol noktası ve köylerde günlük

nöbet tutuyordu. Sinan arkadaş tarafından her köyde güçler eğitilip örgütlendirilmeye başlanmıştı. Öz savunma temelinde taburlar oluşturulmuştu.

Savaşın uzamasıyla aylarca nöbete giden köylerde, “Niye her köy savunmaya katılmıyor, hep bazı köyler mi fedakarlık yapacak” deniliyordu. ENKS’li bazı köyler hala savunma görevinden kaçıyor. İşlerine gelmedi mi sanki tek parti devrimi, Kobanê’yi savunacaktı gibi “Biz PYD’li, YPG’li değiliz” diyerek, kaçıyorlardı. Bu tavır halkta tepki yaratıyordu. Sinan arkadaş sürekli toplantı yaparak bu köyleri de savunma görevine katmaya çalışıyordu. Uzun ve sabırlı bir uğraş gerekiyordu. Bazen kısmi katılımlar oluyor ama hemen ardından ENKS’li işbirlikçi hainlerin kışkırtmalarıyla bu Kürdistanî görevden kaçıyorlardı. Köylerden kaçarak, Türkiye ve Avrupa’ya savrulmak gibi, ailelerini yalnız ve korumasız bırakacak kadar onursuz ve haysiyetsiz tutumlar içine giriyorlardı.

Bu süreçlerde şehirde artık pazarlar kurulamıyordu çünkü ticaret amaçlı geçişlere dahi izin verilmiyordu. Sirrîn, Cerablus, Şêxler, Girê Spî ve Raqa köylerindeki yüzlerce yıllık ticaret durma noktasındaydı. Kobanê’ye ambargo ve tecrit uygulanıyordu. Ancak iyimser olmak gerekirse, bu ambargo civar köylerdeki Arap köyleriyle Kobanê’nin bağlarını daha da güçlendirmişti. Bu köyler aracılığıyla şehre kaçak yollardan sebze, meyve, gıda ürünleri, petrol, tüp vb. şeyler getiriliyordu. Bu insanlardan bazıları DAİŞ tarafından arabalarıyla katledilecek, bazılarının arabalarına el konulacak, bazıları hapis hanelerde kaybedilecekti. Kobanê’ye kaçak mal aktarımı geçmişe göre azalmıştı. Ancak buna rağmen hala yüzlerce köy ve yol aracılığıyla bu ihtiyaçlar karşılanmaya çalışılıyordu.

Lafarge çimento fabrikası

Lafarge çimento fabrikası Fransa, Dubai ortaklığında kurulmuştu. Ortaklar arasında Suriye’den Mustafa Atlas’ın oğlu, eski savunma bakanı ve genelkurmay başkanının oğlu vardı. Fabrika, çatışmaların arttığı bu dönemde bile çalışmaya devam ediyordu. Yabancı uyruklu olan çalışanlar Çinliler, Fransızlar gitmişlerdi. Ama mühendis, tek-

nisyen ve binlerce işçi hala çalışıyor, taş, mıcır çıkarıp işliyordu. Fabrikaya gerekli olan mazot, kömür vb. ihtiyaçlar, yüzlerce tırla Raqa, Girê Spî, Minbic'ten değişik yollardan günlük getiriliyordu. Mallar, Türk tüccarların eliyle DAİŞ kontrolünden geçiriliyor, günlük olarak yüzlerce tır çimento taşınıyordu. Bu şirket herkesle ilişki içindeydi. DAİŞ bu ticaretten gümrük alıyordu. Türk tüccarlar DAİŞ ile anlaşmalı Lafarge şirketi aracılığıyla buralara mal gönderiyor, AKP'li tüccarlar yoluyla Girê Spî'den çeşitli ihtiyaçları getiriyordu. Şirket, Raqa'da tüccarlar ve DAİŞ ile ticaret yapıyor ve çimentosunu satıyordu. Yine bunların elemanları Kobanê'deki sınır kapısından Türkiye'ye geçip malzeme getiriyordu. Raqa, Minbic ve Girê Spî'ye ticari amaçlı geliş gidişler, savaşın yoğunlaşmasına rağmen hiç durmaksızın devam ediyordu.

Lafarge'ın kontrolü ve güvenliği Kobanê asayişî tarafından sağlanıyordu. Bazı mühendisler Kobanê merkeze gidip geliyordu. YPG ve asayişe gerekli olan çimento da buradan sağlanıyordu. Aylık olarak onbinlerce ton ağırlığında çimento alınarak mevzi yapımında kullanılıyordu. Ucuz olduğu için Kobanê'nin inşasında da kullanılıyordu. Ayrıca gelen giden şirketlerden gümrük bedeli alınıyor, Kobanê'nin geçimi için gerekli olan birçok teknik malzeme ve ihtiyaç buradan karşılanıyordu. YPG'ye gereken torna makineleri, teknik malzemeler, demirler, yine zırhlı Toyota araçlar buradan temin ediliyordu. İhtiyaçları karşılamasının yanında Kobanê savunması, inşası ve ticaret açısından önemliydi. Dışarıyla irtibat ve yeni kanallar burası üzerinden sağlanıyordu. Fabrikada çalışan binlerce insan Çelebî'de kalıyordu. Şirketin yakınındaki kamp yerlerinden birkaç tanesi YPG kamplarına dönüşmüştü.

Şehit Xabur tepesi

Sirrîn ambarını ele geçiren DAİŞ çetelerinin sonraki hedefi Sêvê Tepesi'ydi. Burası, aynı ismi taşıyan Sêvê köyünün üst tarafında kalan geniş bir tepeydi. Zirvede ambara kadar uzanıyor, etrafındaki küçük tepeciklerle Sirrîn üçgenine kadar bir coğrafyada ilerliyordu. Batı yamacında Xarruz, Berxbatan, Qumçu gibi birçok Kürt köyü,

doğusunda Cadê ve Xarruz köyleri vardı. Xarruz'da Cepheth El Ekrad güçleri, Cadê'de Minbic Askeri Meclisi güçleri mevzilenmişti. Cundul Haramin ve bazı güçler de vardı ama fazla çatışmaya girmemişlerdi. Bunlar da Halep ve Minbic'teki savaşta kırılmadan dolayı yaşanan geri çekilmeyle birlikte gelmişlerdi. Türkiye burada kalmalarını istemiyor, "Gelin sizi Halep ve İdlip tarafına geçirelim, buralarda kalın" telkinleriyle YPG ile olan ittifaklarını bozmaya çalışıyordu.

Sirrîn ambarını alan DAİŞ çeteleri, buradan sonraki en stratejik yer olan Sêvê Tepesi'ne sürekli havan, tank, 57'lik top ve doçka ile saldırıyordu. Savunma hızla güçlendirilmeliydi. Mevziler yoğunlaştırılmış, takviye yapılmıştı. Berxbatan çevresindeki köylerden sürekli gönüllü öz savunma güçleri gönderiliyordu.

Tepe çevresine hızla mayınlama yapmak gerekince, YPJ komutanlarından Helin arkadaş ve beraberindeki grup görevlendirdi. Mayın döşemeye başladıkları esnada, düşman sızma yapıp bu gruba saldırdı. Timin sayısı azdı ve saldırıya zorlukla cevap veriyordu. DAİŞ içinde buralı köylülerin olduğu belliydi. Kısa sürede tepenin etrafından dönerek, birçok kolla saldırımları araziye hakim olduklarını gösteriyordu.

Tepede YPG'nin yerel öz savunma komutanı Şehit Xabur ve Bawer vardı. Evli ve çocukları olan Şehit Xabur, savaşçılığı ve cesaretiyle tanınan Berxbatan köyündendi. Çatışmada buradaki güçlere komuta ediyor, telsizde düşmana nasıl cevap verdiklerini, çok kaybının olduğunu moralle anlatıyordu. Kararlılığı, "Hiçbir şekilde düşmanı bırakmayacağız, tümünü burada imha edeceğiz" şeklindeki sözlerine yansıyor.

DAİŞ, Çeçen birlikler, özel ve profesyonel güçlerle saldırıyordu. Tepe her taraftan kuşatılmıştı. Şehit Xabur ile yanındaki YPG ve YPJ savaşçıları tepe içlerine giren düşmana ağır darbe vurmuştu. Sürekli takviye ulaşırsa saldırıyı kıracaklarını belirtiyorlardı.

telsizin sesi kesildiğinde arkadaşın şehit düştüğü anlaşılmıştı. Mayınlama grubu da Helin arkadaş şehit düştükten sonra yaralı bir YPG savaşçısını alıp geri çekilmişti. Kuşatmaya alınan tepede bir grup, komutan Bawer'le geri çekilirken, kalan YPG ve YPJ savaşçıları da kahramanca direnerek şehit düşmüştü.

Diğer yandan Qaraqozan'daki Sultan Süleyman Şah türbesi DAİŞ'in kontrolüne geçmesine rağmen, ortalık süt limandı. Hiçbir

karşıtl açıklamanın, girişiminin olmayışı Türkiye'nin DAİŞ ile ortaklığı konusundaki şüpheleri doğrular nitelikteydi. DAİŞ çeteleri ele geçirdiği her yeri tahrip ederken TC'ye ait türbeye saldırı yoktu.

Sêvê Tepesi'nde korsan DAİŞ bayrağı

Düşman sabahın ilk ışıklarıyla tepede korsan DAİŞ bayrağını dalgalandırıyor. Tepeye yerleştirilen 22.5'luk doçkalarla Berxbatan, Sêvê, Qumçu, Xarruz köylerine atışlar yapılıyor. Xarruz köyündeki üçgende Cepheth El Ekrad komutanlarından Ebu Leyla bulunuyordu.

Bu tepenin mutlaka alınması gerekiyordu. Aksi takdirde Xarruz, Qumçu ve Berxbatan'da kimse kalamazdı. Sêvê'de Suwar Raqa güçleri de vardı. Onlar hemen buradan geri çekilmek gerektiğini belirterek harekete geçmiş, Berxbatan köyündeki okula yönelmişlerdi. Tepenin düşmesiyle güvende olmadıklarını ve köylerinin ele geçebileceğini düşünen köylüler de buldukları araçlarla eşyalarını, hayvanlarını alıp uzaklaşıyordu. Qumçu, Berxbatan ve Sêvê köyünde bir göç havası vardı. Buna karşılık ne pahasına olursa olsun topraklarını terk etmek istemeyenler de vardı. Burada kalıp köylerini DAİŞ'e karşı savunmak isteyen yerel güçlerle, YPG kısa sürede Qumçu, Xarruz ve Berxbatan'da toplandı.

Bu göç dalgasının Kobanê'ye yansması psikolojik olarak kötüydü; köylüler DAİŞ'in tepeyi aldığını anlatırken korku havası yaratıyorlardı. Minbic'ten gelenlerin yarattığı panik de başka bir olumsuz etkendi. Fark etmeden psikolojik olarak düşmanın üstünlüğünü kabul eden bir hava oluşmuştu.

Sêvê üstündeki tepeden Kürt köylerine atışlar devam ediyordu. Tedirginlik ve risk giderek artıyordu. Bu duruma son vermek üzere hemen harekete geçildi.

Dilovan (Masiro) arkadaş komutasında gelen hareketli grup tepeye bir saldırı düzenleyecekti. Kısa sürede keşif yapıldı ve aynı gün saatler geçmeden tepeyi ele geçirmek üzere saldırı kolu hazırlandı. Akşama doğru Berxbatan'dan iki üç kol şeklinde ilerleyen saldırı kolları, ilk olarak düşmanın yok etmek istediği silah olan cesaretle, zafere kilitlenerek harekete geçti. Sêvê tepesine (burası artık Şehit

Xabur tepesi olarak anılıyordu) yaklaşımlarına az kalmıştı. Kıyasıyla bir çatışma yaşandı. Göç etmeyip topraklarını savunmak isteyen köylüler de Berxbatan'da her an saldırıya geçecek biçimde hazır bekliyordu. Tepeye saldırı düzenleyen tüm grupların kilitlendiği tek şey; ne olursa olsun tepeyi mutlaka almalıyız, ne pahasına olursa olsun topraklarımızı koruyacağız fikri idi. Silahlı yüzlerce Berxbatan ve Sêvêli köylü sabırsızlıkla saldırının sonucunu bekliyordu.

24 saat geçmeden Sêvê Tepesi kurtarıldı

Nihayet verilen şehitlerin intikamı alınacaktı. YPG kahramanca saldırarak tepeyi aldı. Akşam saatlerinde 24 saat geçmeden tepe yeniden bizimdi. Üstelik saldırıda iki esir, onlarca cenaze, iki doğka arabası, 22.5'luk ve 14.5'luk doğka ele geçirilmişti. Bu silahlar Berxbatan'a getirilmişti. Köyde bu sefer çatışmanın değil sevincin bir ifadesi olarak silah atışları duyuluyordu.

Ele geçirilen silahlar, sabah erken saatlerde doğka arabalarıyla Kobanê'ye doğru yola çıkarıldı. Esirler de aynı şekilde konvoyla Kobanê'ye götürülüyordu. Silahların ve esirlerin halkın gözü önünden geçirilerek götürülmesi bilinçli bir tercihti. 'Karşı durulamaz' diye düşünülen DAİŞ'i 24 saat içinde nasıl etkisiz hale getirdiğimizi herkes görsün istiyorduk. Düşman en başta irade kırarak, inancı zayıflatarak sonuç almak istiyordu. Bunu hiçbir zaman başaramayacağını ise bilmiyordu. O gün Kobanê'den geçen bu konvoy kentteki sivillerin rahat nefes almasını sağlamıştı. Doğkalar tamirinin yapılması için atölyelere götürüldü. Zafer havası kısa süre Kobanê ve çevre köylere yayıldı.

Tepe alındıktan sonra buraya dirençli ve tecrübeli bir güç yerleştirilmiş, konumlanması sağlanmıştır. Suya sadece üç kilometre mesafede bulunan tepelerden en stratejik olanı burasıydı. Şêxler'e giden yolu açan kapıydı sanki. İsmi artık Şehit Xabur olan Sêvê tepesini korumak için YPG'li yerel ve diğer güçler gece gündüz çalışıyordu. Güvenliği sağlamlaştırmak için tepenin ortasından yukarıya doğru daire şeklinde çıkan, elli metrelik iki adet betondan, üstü toprak kaplı, demir mazgalı kapılarıyla

oldukça sağlam mevziler yapıldı. Mevzilerin hemen yanında ise beton ve demirle güçlendirilmiş üstü kapalı, birbirine bağlı, insan boyunda, bir metre genişliğinde yaklaşık elli metrelik u tipi kanallarla siperler yapıldı. Üstü kapalı bu kanalların kapıları da çelikten yapılmıştı. Tepenin etrafına tel örgüler çekildi, aşağı taraflara mayınlar döşendi. Son olarak etrafını aydınlatan projektörler yerleştirilerek mevzilenme tamamlanmıştı. Bu biçimde yıkılmaz bir kaleyi andırıyordu.

Aynı taktik Tepe Reş ve Tepe Xwede’de devreye konuldu. Dozer ve kepçelerle hızla kanal ve beton mevziler yapılan bu tepelerden, düşmanı sürekli gözetimde tutmak, hareketlerini kontrol altına almak mümkündü. Suikast ve atışlar da düşmanın alana sızma girişimlerini engelliyordu. Savunma, düşman hareketliliğini engelleme ve darbelemeye karşı tüm olasılıklar düşünülerek bir mevzilenme yapılmıştı. Buralar aynı zamanda ön savaş mevzileriydi.

Savunma sisteminin yaygınlaştırılması

Sirrîn ambarından Çelebî’ye, Lafarge’ın arka tepelerine, Sirrîn ile içiçe olan tepelerin tümüne kule ve kum torbalı-betonlu mevziler yapıyordu. Ayrıca stratejik bazı yerlerde kale gibi büyük taşlardan veya genişliği bazen üç-dört metreye varan beton duvarlar, tank ve her türlü atışa karşı dayanıklı yeraltı mevzileri, kuleler inşa ediliyordu. Ancak tepeler ve köyler arası bağlantılarda boşluk vardı. Tepeden doçkalarla yakın hatlar denetlense de uzun hatlar bazen denetimsiz kalabiliyordu. İşte bu boşluklarda mevzilenme ve hatları tutma önemliydi. Ama mesafe uzundu, daha fazla güç gerekiyordu. Sadece köylüler ve yerel güçlerle tutulmaya çalışılsa da bu hatlarda boşluklar vardı.

Kobanê etrafındaki tüm cephelerde bulunan tepelerde aynı sistem esas alınmıyordu. Batı Cephesi’nde Zormağara’dan başlayarak Degirmen ve Boraz tarafına kadar köylerin tümünde tepe yapılıyordu. Bu tedbir alınmazsa boşluk yaşanacak ve saldırılarda darbe yenilecekti. Şehit Xabur Tepesi’nde izlenen taktik hepsine örnek olmuştu. Bu muhteşem direnişten çıkarılan dersler sayesinde Kobanê etrafında yeni önlemler geliştirilmişti.

Kanton ilanı sonrasında diploması atağı

2014 yılında kanton ilan edildikten sonra bahar aylarıyla birlikte TC ile ilişkiler sınır üzerinde gelişmeye başlamıştı. Başlarda Suruç Kaymakamlığı, Urfa ve Antep valilikleri üzerinden Türkiye ile ilişki geliştiriliyordu. Bu ilişkiler daha çok Rojava Yardım Koordinasyonu ve HDP tarafından sağlanmaya çalışılıyordu. Ancak görüşmelerin direk yapılması ve insani yardım için gidiş gelişler önemliydi. Suruç Kaymakamlığı ve Urfa Valiliği ile yapılan görüşmelerin ardından yeni bir hamle başlatılmıştı. Kanton yönetimi başkanı Enwer Muslîm, İbrahim Kurdo, Ömer Aluş ve Fevzi Abdî'nin içinde yer aldığı diplomatik heyetin Ankara'da dışişleri müşteşarlık yetkilileri ile görüşme yapmaları planlanıyordu.

Bu süreç içerisinde ABD, Danimarka gibi ülke temsilcilikleri ile çeşitli düzeyde görüşmelerin yanı sıra Suriye Ulusal Konseyi yetkilileri ile Dîlok üzeri dış ilişkiler ve savunma komitelerinin heyetleriyle temaslar için girişimler sürüyordu. Bazılarından sonuç alındı. Ancak Türkiye heyetiyle Ankara'da yapılacak görüşmelerin bekleme süresi uzatıldı. Oyalamaya çalışıyorlardı. Bu zaman dilimi içerisinde Pirsûs Belediyesi, sivil toplum kuruluşları ile insani ve sağlık yardımı konusunda görüşmeler yapılıyordu. Bu şekilde Türkiye ve Bakurê Kurdistan'da sivil toplum kuruluşları ile Kobanê arasında ilişki ve koordinasyon sağlanmaya çalışılıyordu.

Bu önemli bir süreçti. Geçişlerin resmileşmesi için yapılacak görüşmelerin zamana bırakılarak geçiştirilmesi karşısında Türkiye'den bir şey beklemek anlamlı değildi. Heyet, Ankara tarafından resmi olarak kabul edilmemişti. Görüşmeler tamamen sonuçsuz da sayılmazdı. Belli konularda ilk adımlar atılmıştı. Sivil toplum kuruluşları ve hükümetin kendisini diploması alanında örgütlemesi, kanton yönetiminin resmiyet kazanması açısından önemli bir görüşme trafiği yaşanmıştı.

Rojava Yardım Koordinasyonları seferberlik halinde çalışıyor, Bakurê Kurdistan'dan Rojava kantonlarına temel ihtiyaçları ulaştırıyordu. Tam bir tecrit ve ambargo altında olan kantonlarda özellikle Kobanê'de sağlık malzemesi ve insani ihtiyaçlar çok fazlaydı. Gönderilen yardımların bu ihtiyacın karşılanmasında etkisi büyüktü. Kürtler,

topyekün bir direniş ruhu ve dayanışma seferberliği içindeydi. Ambargo sıkılaştıkça, Kürtlerin dayanışma ağı güçleniyordu. Kantonları temel ihtiyaçlardan dahi mahrum bırakarak, Rojava Devrimi'ni emperyalistlere muhtaç kılmayı amaçlayan politikalar, halkın çabalarıyla boşa çıkıyordu. Tüm yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları Demokratik Ulus bilinciyle bu sürecin bir parçası olmuştu. Maddi yardımların yanısıra manevi olarak da devrime duyulan bu inanç ve umut her türden saldırıyı, ambargoyu, politikayı boşa çıkarabilecek biçimde büyüyordu. Bu sadece Bakurê Kurdistan ile sınırlı kalan bir durum değildi. Diğer parçalarla da dayanışma sağlanıyor, YNK yoluyla Sileymaniyê, Hewlêr tarafında federal hükümete bağlı kurumlarla ilişkiler geliştiriliyordu. Kürdistan bölgesel hükümeti ise sadece Barzani adına, ENKS gruplarına biçimsel insani yardım ve sağlık yardımları yapmakla yetiniyordu.

Dayanışma ağı sadece Kürdistan'la sınırlı değildi. Giderek büyüyor ve enternasyonal bir içeriğe kavuşuyordu. Kapitalist modernitenin alternatifsiz kıldığı tüm çevreler, hareketler, aktivistler bir ütopyanın gerçek oluşunu heyecanla izliyordu. İzlemek yerine destek sunmak, katılımcısı olmak eğilimi yoğun olarak tartışılıyordu. Konuyla ilgili makaleler, programlar yapılıyor, toplantılar düzenleniyor, tüm bu gelişmeler Rojava Devrimi'ni dünyadaki devrimci hareketlerin gündemine koyuyordu. Rojava Devrimi karşısındaki tutum, bir nevi devrimciliğin turnusol kağıdı olmuştu.

Heyva Sor'dan gelen yardımlar

Heyva Sor'un Avrupa'da topladığı yardımlar, özellikle Kobanê halkının ihtiyaçlarını giderme konusunda çok önemli bir kapı aralıyordu. Avrupa'de hem Kürtlerin hem de dost ve insani kurumların gönderdiği yardımlar takdire şayandı. Heyva Sor, Rojava kantonlarına sağlık ve ameliyat malzemelerinden ambulanslara kadar gerekli yardımları ulaştırmıştı. Kobanê'de hastanelerin işlevsel olması, yoksullara yardım yapılması, muhtaç olanlara destek verilmesi, şehit ailelerine, çocuklarına, yetimlere, sakatlara yardım edilmesi konusunda da önemli bir fon aktarılıyordu. Fonlar, Kobanê'de belediyeden sağlık sektörüne kadar her alanda kullanılıyordu.

Kunheftar Tepesi direniş

DAİŞ çeteleri, Nisan ve Mayıs aylarında Sırrîn'den Şêxler'e doğru Firat boyunca uzanan hat üzerine güç yığmaya başladı. Kürtlere bıraktıkları yer sadece bir kumaşın üzerindeki cep gibi görünüyordu. Bu biçimde Kürtlerin denetimindeki alanları kuşatmaya alıyorlardı. İsrail'in Filistin topraklarını birbirinden koparma taktiğini, Osmanlı ve Baas rejiminin Arap Kemerî politikasını uygulamaya çalışıyorlardı.

DAİŞ çetelerinin öncelikli hedefi Cadê köyü üzerindeki stratejik Kunheftar Tepesi'ydi. Firat'a bakan iki kilometre uzaklıkta noktadaki bu tepe, geliş gidişleri kontrol etmek için oldukça stratejikti. Tepeye daire biçiminde, iki metre uzunluğunda, bir buçuk metre genişliğinde birbirine bağlı, mazgallarla birbirini savunan yeraltı mevzileri yapılmıştı. Tepeden Cadê köyüne doğru uzanan 50 metrelik iki tünel vardı. Yine tel örgüler, mayınlama ve ışıklandırma yapılmıştı. Bu sistemli savunmayla tepe en iyi şekilde korunmaya çalışılıyordu.

Tepe Sêvê'de darbe yiyen DAİŞ çeteleri, eskisi gibi saldırılarından sonuç alamıyordu, kayıpları da çoktu. Ama Şêxler nahiyesine uzanmak ve Kobanê çemberini daraltmak için fırsat buldukça saldırıyordu.

Kunheftar tepesi ve köyüne saldırı yapılmış ve direnişle karşılaşmıştı. Daha önceki saldırılarında özellikle Kürt ve Arap evlerine yüklenip sivilleri kaçırmış, direnişle karşılaşınca kaçmıştı. DAİŞ çeteleri kaçarken de bazı insanları kaçırmış, evleri talan etmişti.

Tepenin etrafına pusular atılmıştı. Yeraltı yapılanması güçlüydü, düşmanın buraya saldıracağı yönünde istihbarat da geliyordu. Hazırlıklar buna göre yapılıyordu. Tepenin esas savunma sistemi yer altındaydı. DAİŞ çeteleri ise yüzeydeki mevzilere saldırıyordu.

İlk saldırı girişimi gece yapılmıştı. Tepenin etrafındaki pusulama sayesinde çetelere büyük darbe vuruldu. Buna rağmen takviyelerle sonuç almak istiyordu. Emirleri telsizlerden "Ne olursa olsun bu tepe alınacak" buyrukları yağırdıyordu. Ama nafileydi, gelen yeni saldırı grupları ya sürüldükleri mayınlar içerisinde ya da pusu gruplarından darbe yiyordu.

DAİŞ tepenin ön mevzilerinde ağır darbeler aldıktan sonra ancak sabaha doğru tepeye girebildi. Ama her tarafı kapalı olan yeraltı mevzilerine giremiyordu, yapabilecekleri çok bir şey yoktu. Savunma

amaçlı tuttuğumuz diğer tepelerden de doçka ve havan atışları yapıyordu.

Tepe korunaklıydı, diğer tepelerden atılan havanlar mevzileri etkilemezken tepedeki çeteleri darbeliyordu. DAİŞ tanklarla tepeye girmiş, yine hiçbir şey yapamamıştı. Tankları da havan ve doçkalarla vurulmuştu. Tepeyi ele geçirme hevesiyle gelen DAİŞ çeteleri kendilerini kurtarmak için silah ve cephanelerini bırakarak kaçmıştı. Tepe savunmasında yer alan taburlar ve operasyon güçleri, bu zaferi telsizlerde “Onları Fırat suyuna dökmeli, balıklara yem etmeli” türünden sözlerle kutluyorlardı. Gündüz saatlerinde çevrede olup olmadıklarını anlamak için arazi taraması yapıldı. Bazıları bulunup imha edildi. Geri çekilenler Qaraqozan tarafına doğru, Cadê önderindeki Sultan Süleyman Şah Türbesi’ne yakın yerlere çekildi.

Sêvê Tepesi’nden sonra Kunheftar’daki direniş tüm güçlerde ve halkta moral üstünlük sağladı. Güneydeki ÖSO güçleri de artık DAİŞ’e karşı durabileceklerine inanıyor, giderek yeni bir ittifak içinde yer alabileceklerini ve takviye olarak gizli de olsa YPG güçleriyle birlikte hareket edebileceklerini belirtiyorlardı.

Batı Cephesi ve Zormağara

DAİŞ’in temel taktiği sürekli saldırmak, sonuç alamazsa bile gücü bu biçimde yıpratmaktı. Bu kez Fırat suyunun diğer yanından Zormağara tarafına saldırmaya başlamıştı. Kobanê’yi çembere almak istiyordu.

Zormağara’daki Münir Villası olarak belirtilen yer çok hakim bir tepeydi. Cerablus’un tam karşısındaydı ve oraya doçka atışları yapabilecek durumdaki bir köydü. Zormağara’nın Şêxler ilçesiyle arasında kalan dağınık Xirabeto köyünde daha çok Araplar yaşıyordu. Beyadi tarafına doğru dört beş hane Kürtlerindi ve burada bir grup YPG yerel gücü bulunuyordu. Bu güç, köyü denetim altında tutmak, düşman hareketini izlemek ve bu evleri korumak için Xirabeto’da kalmaktaydı.

Çatışma aniden başlamıştı. Yapılan saldırıya yerel güç karşılık vermişse de, DAİŞ panzerlerle gelince zor durumda kalmıştı, geri çekilemiyordu. Takviye istiyordu. Kısa sürede alandaki YPG güçle-

rinden takviye gelen Mazlum arkadaşın öncülüğündeki grup saldırıyı kırmak ve buradaki YPG gücünü çıkartmak için karşı saldırı başlattı. Cesurca yüklenip yaralıları çıkartırken, Mazlum arkadaş şehit düşmüş, çatışma da yayılmaya başlamıştı.

Bölge, Firat'a hakim, tepelik, ormanlık, zeytin ağaçlarıyla dolu üç-dört kilometrelik geniş bir araziydi. Suya bakan bazen 200, 300 metre kadar uzayan tepeleri, zeytin ağaçlarıyla kaplı uzun, dik yamaçlıydı. Kontrolü için yoğun bir güç gerekiyordu. Burada yeni bir cephe kurmak gerekiyordu. Xirabeto ile Zormağara'nın üst tarafındaki arazinin tümüne yayılmak üzere yerel ve YPG güçlerinin yanısıra daha sonra Burkan El Firat adını alacak olan ÖSO güçlerinden de takviyeler gönderilmişti.

Bu çatışma sonrasında hızla Güney Cephesi de örgütlenmeye başladı. Zormağara'nın tepelerinde, Münir villasında mevziler yapılıyordu. Bu çatışma sonrasında Zormağara dışında Beyadi, Cibnê ve güneydeki köylüler seferber olmuş, daha önce günlerce kazdıkları mevzileri sağlamlaştırmış, buradan Xirabeto köyüne de doçka atışları yapmışlardı.

Doğu Cephesi ve Kendal köyü

DAİŞ çeteleri Kendal köyü direniş ve Sırrîn savunması ardından, yeniden Doğu Cephesi'ne saldırıya hazırlanıyordu. Özel güçler, Ömer Şişani, Çeçen vb. birlikleriyle doğu, batı ve güneyden sürekli saldırarak, Kobanê'yi çembere almaya çalışıyordu.

22 Mart sabahı Kendal'de saldırı ve sızma içiçe geçmişti. Telsizlerden saldırı yapıldığı ve Kendal'ye girdikleri konusunda ilk çağrılar yapılmıştı. Siyabend arkadaş komutasında büyük bir direniş sergileniyordu. Arkadaş, sızma sonucunda sabaha doğru bir DAİŞ çete grubunun Kendal içerisine girdiğini ve evlerde çatışmanın başladığı haberi gelince hızla takviye gönderildi.

Doğu Cephesi'ndeki hareketli güçler, Sırrîn ve Batı Cephesi'nde çatışmalarda olduğu için azalmıştı. DAİŞ çeteleri de bunu fırsat bilerek saldırıya geçmişti. Durumu anlayan Doğu Cephesi komutanı Şehit Hebun ve diğer gruplar Kendal saldırısını püskürtmek için hemen harekete geçti.

Şehit Hebun

Şehit Siyabend

Şehit Hebun yanına aldığı bir grupla köye takviye amacıyla saldırıya geçmişti. Başka bir köyde olmasına rağmen grupların tümünü buraya yönlendirmişti. Sonunda YPG güçleri, DAİŞ çetelerini köyden çıkardı. Siyabend ve Hebun arkadaşlar, bu direniş esnasında suikastle şehit düştü. Bunlar ağır kayıplardı. Hebun arkadaş Doğu Cephesi'nin, Siyabend arkadaş ise Kendal'deki güçlerin komutanıydı. Bunun dışında yedi şehidimiz, beş yaralımız vardı.

Şehit Hebun, Ebu Leyla ile birlikte Minbic'te uzun zaman cephe faaliyeti yürütmüştü. Cephel El Ekrad güçleri içinde halkı örgütlemişti. Amed'liydi ama kısa sürede Rojava'da sadece Kürtlerin değil Arapların da çok değer verdiği savaşçılardan biri olmuştu. Kalbe giden yolda dil, kültür farklılığı hiç önemli değildi. Bu yol bir tek dürüst olduğunda sana yol gösteren bir labirent gibiydi. Hebun arkadaş, hiçbir zaman bu labirente yolunu kaybetmedi. Gittiği yerde o kadar kısa sürede halkla bütünleşirdi ki, Kürtler ve Araplar onun Amedli olduğunu asla tahmin etmezlerdi. Tanıyan herkeste bir yakınlık hissi uyandırırdu.

Konuşurken sesinden akan sıcaklık ve sevgi bulaşıcıydı. Onun olduğu yerde asla mesafe olmazdı. Ancak ilkelerin çizdiği, samimiyeti ortadan kaldırmayan bir ölçü olurdu.

Şehit Siyabend 19 Temmuz Devrimi'ne Kendal'de tanıklık etmişti. Rojhilatê Kurdistan'dan gelen Siyabend arkadaş, esprileri, hiç eksilmeyen yaşam cokusunu ve güleç yüzüyle doğu köylerindeki halkın sevgilisiydi. Sol elinin dört parmağı kopmuştu ama yine de silahını tek eliyle kullanıyordu. Savaşmaya ve devrimi korumaya kilitlenmiş bu duruşuyla çevresinde hayranlık ve saygı uyandırıyor. Kobanê halkı ona bağlanmıştı, özellikle yanık sesiyle mevzilerde söylediği Hewramanî şarkılarına... Onun sesini dinlediğinizde bir kuş olup Hewraman'a, Dersim'e, Efrîn'e Agirî'ye ulaşırdınız. Kanatlanırdınız ve sınırlar anlamını yitirirdi. Aynı acılar, sevinçler ve umutların anlamını bilmediğiniz bir şarkıda böylesine yüreğe ve ruha dokunmasına şaşardınız. Bilirdiniz ki bunu derinden hisseden biri size de hissettirebilmiştir. Siyabend arkadaş sadece şarkı söylediğinde değil savaşırken, örgütlerken, devrimi kurarken de sizi kanatlandırır. Cesaretini, umudunu, inancını çevresine pay ederdi. Hiç tamah etmedi çünkü bunların hepsinin kaynağı bizzat kendisi idi. Kara suretlerin, devrimin ilk günlerine tanıklık ettiği bu topraklardaki kutsallığı bozmasına izin vermedi. Siyabend arkadaşın devrim yürüyüşü, başladığı an kadar görkemli biçimde Kendal'de sona erdi.

Kendal şehitleri görkemli bir törenle toprağa verildi. Şehit Dicle Şehitliği'nde doğdukları topraklardan çok uzakta, sevdikleri, geleceğini kurmak uğruna yaşamlarını feda ettikleri Kobanê toprağında defnedildiler. Amed'den, Hawraman'dan esen rüzgarlar, onlara sevdiklerinin selamını bir toz zerreciğine, bir kuşun kanadına takıp getirir. Onlar çok sevdikleri bu topraklardan kopmak istemezlerdi. Doğu Cephesi'nin ilk komutanı Dilovan ile omuz omuza uzanmak, yoldaşlarının işlediği bir kefiyeyi getirip mezarlarının başucuna koyacaklarını bilmek isterlerdi. Öyle hissettik, öyle bildik onları bu yüzden son yolculuklarına Kobanê'de uğurladık.

Kobanê klanının 2014 baharı

Her zaman Newroz ve direnişlerle karşılanan bahar, bu kez başka olacaktı. Devrim büyük inşa sürecindeydi, hem savaş hem yaşam içiçe geliyordu.

Raqa, Girê Spî, Minbic ve Cerablus'tan gelenlerle birlikte Kobanê'de nüfus artmıştı. Gelenler sadece Kürt değildi, Araplar da vardı. Kanton yönetimi, ekmek, su vb. temel ihtiyaçlar için harekete geçmişti. Yeni fırınlar açılmış, herkese yetecek kadar ekmek yapılmaya çalışılıyordu. Değirmenler ve ekmek fırınları gece gündüz dönüşümlü olarak çalışıyordu. Değirmenlerdeki un, Kobanê'de iki katına çıkan nüfusa artık yetmiyordu. Özel sermayeli yeni değirmenler yapılmıştı. Kanton yönetimine bağlı üç büyük ve değişik küçük değirmenler vardı. Günlük yüz tonun üzerinde buğday öğütülüyor, bunlar çok sayıda küçük fırınlara verilerek, evlere günlük sıcak ekmek girmesi sağlanmaya çalışılıyordu. Un verildiği için halk da artık evde ekmek yapmaya başlamıştı. Genelde köyler zaten kendi ekmeklerini yapıyordu. Göçmenler ve köyler değirmenlerden aldıkları un ile ihtiyaçlarını karşılayabiliyorlardı.

Ekmek ihtiyacı bu şekilde giderildi ancak bu kez de su sorunu ortaya çıktı. Kobanê merkezi ve batıya su, Şêxler'den geliyordu. Şêxler'e yapılan saldırı sonrasında özellikle Cerablus Köprüsü yanındaki su deposu ve arıtma tesisine DAİŞ çeteleri saldırmış, teknisyenler kaçırılmış, tehdit edilmiş ve su kesilmişti. Yeni su kaynağı lazımdı. Kısa sürede mühendislerce projelendirilen yerler belirlendi, onlarca kuyu kazıldı, sular depolarda toplandı. Bu depolar Kobanê'deki su deposuna bağlanarak sorun çözüldü. Kobanê Belediyesi ve kanton yönetimi tüm imkansızlıklara rağmen iki ay gibi kısa süre içinde temel sorunları çözmüştü. Büyük jeneratörler, kepçeler, su hortumları sınır kapısından insani yardımlar kapsamında getirilmişti. Bu malzemelerin maliyeti 500 bin Dolar'ın üzerindeydi. Su sorunu çözülmüştü ancak günlük su vermek hala zordu. Tüm depolar ancak iki üç günde bir dolabiliyordu. Kobanê ve çevresine haftada üç gün su verilse bile bu ihtiyaçları gidermeye yetmezdi.

Kobanê'nin su sondağı makineleri meşhurdu. Kobanê halkı kendisi için evde, tarlada, şehirde, tüm Rojava'da kuyu açtığı gibi, Bakurê Kurdistan'a, birçok Ortadoğu, Afrika ülkesine kadar bu hünerini götürmüştü. Yüzlerce metre derinlikten Qareze denilen artezyenle su çıkarabiliyor, kuyular kazabiliyorlardı. Bu konuda yetenekliydi.

Ekmek ve suyun yanı sıra elektrik sorunu da önemliydi. Çözüm büyük fedakarlık gerektiriyordu. Yeni büyük jeneratörler bulundu.

Suriye’de çeşitli jeneratörler kaçak yollarla satın alındı. Türkiye üzerinden getirilen jeneratörler de devreye konuldu. Bunlar bir mahalleye, yüzlerce eve, yeni elektrik kabloları döşenerek bağlandı. Voltajları farklıydı ama elektrik veriyorlardı. Dört veya beş evin birlikte bir jeneratörü kullanması yoluyla binlerce eve elektrik verilmişti.

Kanton yönetimi, tüm kurumların işlevinin yerine getirebilmesi için bir program ve planlama hazırladı. Yol yapımı, imar ve temizlik işlerinde belediye yeni komün ve meclislerle, hizmet komiteleriyle birlikte çalışma yürütüyordu. Şehirde bulunan onbir tane halk meclisine (sayı daha sonra on üçe ulaşmıştı) bu görevi yerine getirmesi için traktörler tahsis edildi. Belediye hizmetlerinde çalışanlar ile mecliste gönüllü olanlar, günlük ya da haftanın belli günlerinde temizlik yapıyordu. Komünler de aynı hizmeti sağlıyor, kendi içlerinde belli miktarda evlerden aylık para toplayarak, hem traktörün ve mazotun, hem de çalışanların ücretini karşılayabiliyorlardı.

Kobanê’nin çukurlu yolları

Kobanê yolları her zaman sorunluydu. Yollarda açılan, rejimin kapatmaya bile gerek görmediği çukurlar özellikle yağmur yağdığında geçen araçların zorlanmasına yol açıyordu. Kobanê’de sevilen ve daha önce belediye yönetimi dahil birçok çalışma içinde yer alan Ebu Botan, bu sorunun giderilmesi için projeler geliştirdi. Yolları tamir etmek için çukurlara çakıl ve toprak dolduruldu. Ancak yağmur yağdığında sonuç yine aynı oldu. Çakılla karışan toprak, yağmur yağdığında etrafı çamur deryasına dönüştürdü. Herkes Ebu Botan’ın icraatlarına gülüyor, “Madem toprakla doldurdun bari üzerine gül ekseydin de tam olsaydı” diyerek takılıyordu. Ebu Botan’ın pratiğine bakılırsa evdeki hesap çarşıya uymamıştı! Çakıl ve toprağın ıslandığında beton olacağını beklemek de ona has bir şeydi! Sonuç itibarıyla sorun hala çözülmeyi bekliyordu. Rejim döneminde belediyede çalışan mühendisler, özellikle Baas yanlıları yardımcı olmuyordu. Daha sonra çukurların hepsine beton döküldü.

Halkın ihtiyaçlarının karşılanması

Sağlık komitesi de, yaz hastalıklarının bulaşmaması için gerekli çalışmaları yürütüyordu. Yeni hastane, sağlık ocakları hizmete devam ediyordu. Köylerde de çeşitli merkezler oluşturuluyordu. Buralara teknik malzeme, doktor, ilaç, sağlık personeli verilerek, sağlık taramaları yapılıyor, tedbirler alınmaya çalışılıyordu. Koban’de beş katlı hastanenin yapımı tamamlanarak hizmet verecek konuma ulaştı. Hastanenin alt bölümünde Heyva Sor alışmaları yürütülüyordu.

şehrin mimarisinde de bazı değişikliklere gidildi. Eski mezbahane ve pazar, şehir dışına çıkarıldı. Böylece kesim şehir dışında, insan sağlığını tehdit etmeyen bir ortamda yapılıyor. Burası hayvan alım satımı için de uygun bir yerdi. Pazar belediyenin tespit ettiği yerlerde açılıyordu ancak ürün sıkıntısı vardı. Hayvansal gıdalar, sebze ve meyve ancak şehre yetiyordu. Cerablus, Minbic ve Sirîn’den mal gelmiyordu.

Koban’nin mahsul dönemi de gelmişti. Buğday alımı yapılacaktı. Tarım işleri ve ziraat heyetleri devreye girmiş, alımın nasıl yapılacağı, ne kadar verileceği konusunda fiyat belirleniyordu. Büyük bir alım için buğday depoları ve görevliler hazırlanıyordu. Komiteler oluşturulmuş, fiyat belirlenmişti. Tüm alımların peşin parayla kısa sürede yapılması kararlaştırılmıştı. Bazen yarısının parası, bazen tüm para verilebiliyordu. Cizr kantonundan yapılan yardımlarla Koban’nin gelecek yıla kadarki sorununun çözülmesi için çalışmalar yürütülüyordu. Koban’de petrol tesisleri ve rafinerilerden gelen mazotun, benzinin, gaz yağının satılması için taban fiyatlarının belirlenmesi gerekiyordu. Bu fiyatlar, dışarıdan gelen mazotu satan tüm benzin istasyonları için de geçerli idi. Kanton yönetimi, benzin fiyatlarını kontrol altında tutma, halka dağıtma amacıyla kısa sürede bir benzinlik inşa etmişti. Fırınlar ve kurumların benzin ve mazot ihtiyaı buradan karşılanıyordu. Bir yandan da stok yapılıyor. iilere de sebze ekmeleri ve sulama yapmaları için gelecek yıl ödemek şartıyla, varillerle mazot yardımı yapılıyor. Bu biçimde tarım ve sebzeciliğin ge-lişmesi teşvik ediliyordu.

Kanton yönetimi toplumun temel ihtiyaçlarının karşılanması için akla gelen her türlü tedbiri almaya çalışıyordu. Sekiz ila on ekmeğin içinde bulunduğu desteler altmış liraya satılıyordu. Ekmekte yarı yarıya zarar ediliyordu. Fırına iki üç ton mazot gidiyordu, yüz elli işçi vardiyalı çalışıyordu. Değirmen masrafı, buğday alımı, günlük mazot derken ekmeğin maliyeti yüz yirmi liraya varıyordu. Yarı yarıya zarar edilse de ekmek altmış liraya satılıyordu. Bu, Baas rejiminden kalan bir uygulamaydı. Rejim, üretilen buğdayın şehirde işletilmesine izin vermiyor, dilediği gibi fiyat belirliyor daha sonra ekmeği çok dağıtarak sömürüyü gizliyordu. Zaten halkın alım gücü zayıftı. Bu nedenle bu uygulama büyük sıkıntılara rağmen devam ettirildi. Zarar payı Cizîrê ve Avrupa'dan gelen yardımlarla karşılanmaya çalışılıyordu.

Yoğun göç alan Kobanê'de göçmenlerin çadır ihtiyacını karşılamak da kanton yönetiminin sorumluluğundaydı. Günlük yardımların dağıtımı, erzak, elbise, temizlik vb. her türlü ihtiyaç sosyal yardımlaşma tarafından karşılanıyordu. Bunun için yüzlerce insan seferber oluyor, dağıtımlar yapılıyor, ihtiyaçlar arabalarla köylerine kadar bırakılıyordu. Dışarıdan gelen insanlara günlük yardımlar önemliydi. Kapıdan günlük olarak bazen bir hafta içinde yirmi otuz kamyonu varan yardım geliyordu. Bu yardımların dağıtımını göçmen meclisleri organize ediyordu. Girê Spî, Cerablus, Minbic ve Raqa meclislerinde komiteler örgütleniyor ve dağıtım bu komiteler aracılığıyla yapılıyordu. Bazen sosyal yardımlaşma kurumu ve meclislerin görevlendirdiği komitelerin yeterince isabetli seçilmemesi adam kayırmacılık, dağıtımın adaletli olmayışı gibi sorunların yaşanmasına neden oluyordu. Hırsızlık olayları dahi yaşanıyordu. Bu durum kanton yönetiminin savaş ve ambargoya rağmen halkı mahrum bırakmamak için harcadığı onca emeği boşa çıkarabiliyordu. Oluşan tepkiler ve hoşnutsuzluklar başta ENKS olmak üzere devrim karşıtı güçler tarafından kullanılıyordu. Kafaları muğlaklaştırmak, devrim ile halk arasında nifak oluşturmak için geliştirilen bu çabalar fark edilir edilmez boşa çıkarılıyordu. Böylesi durumlarda dağıtımla kanton yönetimi ilgileniyor; her köyde etnik, parti, din ayrımı yapmadan gelen yardımları ihtiyaca göre dağıtmaya çalışıyordu.

Şehit aileleri

Şehit Aile Kurumu, tüm Rojava çapında örgütlendirilmişti. Devrimin manevi değerlerine sahip çıkan bu kurum, şehit ailelerinin insiyatifiyle kurulmuştu. Geçmişte Kobanê'deki halk meclisleri bünyesinde çalışıyordu.

Hem manevi yanı hem de halka açık olması nedeniyle Mala Gel de konferans salonu ve geniş bir mekana sahip olmalıydı. Kobanê'de şehit düşen beş yüze yakın şehidin fotoğraf ve posterleriyle döşenmişti. Tüm posterler şehit düştükleri sembollerle şekillendirilmiş, fotoğraflar büyütülüp çerçeveletilmiş, şehadet tarihlerine göre dizilmişti. Özgürlük mücadelesinde, Kürdistan dağlarında, Rojava'nın farklı yerlerinde, Suriye cezaevlerinde şehit düşenler vardı. Şehitlerin huzurunda bulunmak, manevi bir güç veriyordu. Önder Apo'nun fotoğrafları, Kürdistan'daki tüm tarihi direniş şehitleri, Şêx Seid'ten Seyîf Rızalara, Qazi Muhammed'ten, Molla Mustafa Barzani'ye, Alişêr'den Besêlere kadar önderlerin resimleri yer alıyordu. Şehitlere ilişkin yazılar yazılmıştı. İçeri girince bir yandan Kürdistan devrimi uğruna verilen bedellerin ağırlığından göğsünüz sıkışacak gibi oluyor, diğer yandan böylesi büyük bir kavganın parçası olmanın gururunu yaşıyordunuz.

Şehit Aile Kurumu toplumda en saygın, değer verilen kurumların başında geliyordu. Kurumda görevli herkes tarafından sevilip sayılan şehit aileleri, bu maneviyat etrafında örgütlenmişti. Mehmet Xan, Mustafa Eto, Yadê gibi birçok şehit annesi, babası, kardeşi, aktif örgütlemelerde yer alıyordu. İki, üç şehit vermiş güzide aileler, geride kalan her şeylerini devrime adanmışlardı. Herkesin gıpta ettiği örnek aldığı ailelerdi. Özellikle sulh komitelerinde şehit aile komitelerinin devreye girmesi, birçok sorunun çözümünü kolaylaştırıyordu.

Bu aileler, onları savaş koşullarında mağdur bırakmayacak yardımlarla sahipleniliyordu. Kanton şehit aile heyeti, ihtiyacı olanlara gerekli yardımı yapıyor, fonlar veriyordu. Öncelikle kurulacak kooperatiflerde yüze yakın aile ihtiyaçlarını giderecek ve kendilerine yeterli duruma gelecekti. Bu aileler hem kurumlar içinde çalışarak mücadeleye katkı sunacak hem de verilen maddi destekle emeklerinin karşılığını bir nebze olsun alacaklardı. Tüm hükümet kurumlarında, kanton yönetiminde, örgütlenmelerde şehit ailelerine, çocuklarına

bir kontenjan ayrılmıştı. Görev verilirken de öncelik verililiyordu. Ancak buna rağmen hala yetersizlikler vardı.

18 Mayıs şehitler günü vesilesiyle dört yüze yakın şehit ailesi biraraya geldi. Bu toplantı devrim değerlerinin somutlaşması, acıların güce dönüştürülmesinin en güzel ifadesiydi. Toplantıda söz alan her aile, şehitlere bağlılığını, değerleri çoğaltmayı her şart ve koşul altında sürdüreceği sözünü verdi. Bu kararlılık ve iddianın yanısıra varolan yetersizlikler konusunda eleştirilerini ve önerilerini sundular. Her yerde öncülük yapmada, misyon sahibi olmada kararlılıkları ortadaydı. Verdikleri bedellerle devrime en fazla sahip çıkan kesim ve Kobanê klanının en fedakar insanlarıydı. Her zorlu süreçte her aile çocuklarıyla mevzilerdeydi, cephelerde savaşacak kadar fedailerdi.

Yapılan tören sonrasında mezarlık ziyaret edildi. Şehit Dicle'nin isminin verildiği mezarlık restore ediliyordu. Tüm mezarlar yenileniyor, bakımı yapıyordu. "En temel değerlerimiz şehitlerimizdir" sözü bir hakikate dönüşüyordu. Mezarlıklara giren her aile, yaşadığı duygu karmaşasında en baskın gelenin huzur olduğunu ifade ediyordu. Bu konuda vicdani ve ahlaki bir duruş önemliydi. Devrimin en ka-

çınılmaz, ertelenemez görevlerinden biri şehitler ve ailelerine karşı sorumlulukların yerine getirilmesi idi. Deyim yerindeyse bu görev için gönüllüler ordusu vardı.

Doğu Cephesi'nde Ayn İsa operasyonu

Suvar Raqa güçleri, Ebu Sırri civarında Girê Spî'de birçok Arap köyüne yerleştirilip mevzilenmişti. Burada Girê Spî'ye yönelik operasyon hazırlığı yapıyorlardı. Raqa ve Girê Spî aşiretleriyle akrabaydılar ve yörede çevreleri vardı. Daha önce de burada kaldıkları için tanınıyorlardı. Sırri'nin savaşları sonrasında Doğu Cephesi'ndeki köylerde konumlanmaları en uygunuydu. Arap-Kürt ittifakı gözetilerek onlara Çelebî'de asayiş kamp yeri ve değişik okullarda yer verildi. Bu duruma halkın tepkileri oldu, geçmişte bize karşı savaşmışlardı, kaygılar haklıydı da. Ancak bu türden tartışmaların süreç açısından gündemleşmesi yanlıştı ve bunun için meclislerin kararıyla uygun yerler verildi. Çünkü bu güçlerle birlikte savaşılacaktı.

Fedakarca çalışılıyor, halk da gerekli yardımı yapıyordu. Raqa'ya gönderilmek üzere değişik arabalar, bomba yüklü düzenekler hazırlanıyordu. Bir aracın infilak etmesi sonucu Çelebî'deki kampta çok miktarda cephane zayi olmuş, paniğe yol açmıştı. Kaza da olsa sabotaj da olsa önlemlerin sıklaştırılması gerekiyordu.

Bu güçlerle ortak hareket ederek Girê Spî içinde bilinen birçok aşiretle bağlantı sağlandıktan sonra, Girê Spî'ye doğru dört beş köyü almak için harekete geçilmişti. Suvar Raqa komutanı Ebu İsa ile aynı aşiret ve çevreden kesimlerin bağlantıları, desteğiyle dört beş köy alınmıştı. Qizali savunması için buradaki ambar da Ebu İsa güçlerine teslim edilmişti. Bu hareketlilikle bazı sonuçlar alınmış oldu. Zor duruma girdikleri zaman YPG, YPJ yardım ediyordu. DAİŞ, Kürt-Arap karşıtlığı yaratmak için 'bu köylere saldıran Kürtler'di' dese de, gelenlerin Ebu İsa güçleri olması, bu propagandaları boşa çıkarıyordu. Onun için YPG de yardıma gittiği zamanlarda onların üniformalarını giyerek hareket ediyordu. Maalesef YPJ yardıma gidemiyordu. Çünkü Suvar Raqa içinde kadın yoktu.

Çatışmalar yoğunlaşıp, takviye ihtiyacı ortaya çıkınca yardıma gidiliyordu. Bir keresinde DAİŞ kısa sürede yığıldığı güçle, Qizali ambarına yönelmiş, çatışmada Suwar Raqa güçlerini geriletmiş ama verilen destekle ambar tekrar ele geçirilmişti. Bu güçler DAİŞ'e karşı savaşıyordu, yer yer geriledikleri için takviyeler ve acil yardımlar şarttı.

Suwar Raqa gücü çok miktarda havan ve doçka mermisi kullanıyor, cephaneyi çabuk tüketiyordu. Sürekli cephane ve güç takviyesi talep ediyorlardı. DAİŞ de Ebu İsa'nın akrabalarını hedef alıyor, bu kesime karşı provokasyonlar geliştiriyor, intikam almaya girişiyordu. Bu gücün içinde bulunan El Nusra ve DAİŞ'ci bazı gruplar komployla Ebu İsa'nın oğlunu katletmiş ve yeğenini vurmuşlardı. Bu gibi yönelimler onların intikam duygularını perçinlemek yerine motivasyonlarını olumsuz yönde etkileyebiliyordu. İçlerinde kaypak olanlar, DAİŞ'e karşı savaşı yüzeysel olarak ele alanlar vardı. Bu nedenle her an saf değiştiren, mevzisini bırakıp kaçan bir grup çıkabilirdi.

Bir grup, 14.5'lik çift namlulu doçka ve büyük silah, arabalarla birlikte kaçma girişiminde bulundu. Tuttukları Ayn İsa yolu üzeri köylerde, asayişlerde vergi ya da gümrük adı altında gelip geçenlerden para aldıkları da oldu. Hatta bir keresinde insanları rehin aldılar, bu Kürtler ve Araplar arasında sorunlara yol açtığı için duruma derhal müdahale edildi. Tüm bu nedenlerden ötürü bu gücü sürekli denetlemek ve ortak hareket sırasında işlevsel kılmak gerekiyordu.

Burkan El Fırat'ın ilanı

Kobanê'de eskiden ÖSO'ya bağlı olanlar dahil tüm güçleri toplamak, YPG ile ortak hareket etmelerini sağlamak ve resmi bir ilan yapmak gerekiyordu. Minbic'ten çekilen Minbic Askeri Meclisi güçleri, Sırîn, Cerablus ve Qube'de bulunan ÖSO'ya bağlı Liva Tevhid, Cindul Harami, Şuheda Sivedi, Cepheth El Akrad, Suwar Raqa vb. birçok güç vardı. Bunları bir çatı altında toplamak gerekiyordu. Bunlara kamplar, okullar verilmişti. Doğu, batı ve güney cepheleri içinde yer alıyorlar ve gerekli yardımlar yapıyordu.

YPG diplomasi çalışması yürüten komutan Mahmud Berxwedan arkadaş bu çalışmaları örgütlemekteydi. Ortak hareket amacıyla askeri anlamda bir birliğe ihtiyaç vardı. Burkan El Firat ismini alan bu yeni oluşumla, DAİŞ'e karşı cephe dağınıklığına son verilmesi hedefleniyordu.

ÖSO içindeki gruplar ile farklı isimlerle hareket eden diğer askeri örgütlerin bundan böyle Burkan EL Firat bünyesinde YPG, YPJ ile ortak hareket edecekleri ilan edildi. ÖSO ve YPG ilk kez biraraya geliyor, DAİŞ'e karşı ittifak oluşturuyorlardı. Bu önemli bir adımdı. Çeşitli hedefler saptanıyor; Minbic'ten Sırrîn ve Raqa'ya kadar alanların özgürleştirilmesi hedef alınıyordu.

İlk ortak pratik, güneyde Cadê'yi içine alan operasyondur. Sonrasında Süleyman Şah Türbesi'ne yakın olan Qaraqozan'ya doğru gidilerek, Firat suyuna kadarki alanda denetim sağlandı. Operasyona Qubbe'deki güçler de dahil edildi. Hamleler Burkan El Firat adına yapılıyor, DAİŞ'e güçlü darbeler vuruluyordu. Beklenmedik yerde eylemler yapılıyor, arabalar uzaktan kumandayla DAİŞ'in içinde patlatılıyor ve DAİŞ hareket edemez duruma getiriliyordu.

Bu güçlü darbeler karşısında DAİŞ, Minbic, Raqa ve birçok yerden takviye güç getirdi. Ve Burkan El Firat'a karşı harekete geçeceğini açıkladı. Burkan El Firat güçleri Şêxler'den Zormağara'ya, Cerablus'a kadar yoğun operasyonlar yapıyor, bazı yerleri DAİŞ'ten alıyordu.

Sırrîn Batı Cephesi, Cerablus ve Şêxler Güney Cephesi olarak

Burkan El Firat operasyonlarına ortak katılmaya başlamıştı. Cerablus ve Şêxler'deki saldırılara karşı Şêxler'de Burkan El Firat güçleri, YPG ile birlikte hareket ediyordu.

Şêxler içinde değişik güçlerin Burkan El Firat ittifakına katılması için çalışma yürütülse de başarılı olmadı. Buradaki güçler doğru bir ittifak geliştiremediğinden, Şêxler DAİŞ'in eline geçti. Şêxler'deki ÖSO güçlerinin çoğu imha edilmiş, birçok kayıp yaşanmış, kalanlar Yukarı Şêxler'e doğru gelip Kobanê'ye sığınmak zorunda kalmışlardı. Geri çekilen bu grup hemen başka alanlara kaydırıldı, DAİŞ'e karşı harekete geçtiklerinde ise yardım edildi. Diğer yandan bunların Burkan El Firat güçlerine katılması için ikna çalışmaları devam ediyordu.

Şêxler yakınlarına, Zormağara, Cibilferec, Talik köylerinde yeni mevzilendirmeler, güç takviyesi yapılıyordu. Özsavunma güçleri ve halk devredeydi. Ilıcak Tepesi'nde, Degirmen ve Boraz köyünde yaşam tamamıyla bu savaş durumuna göre düzenleniyordu.

DAİŞ'in yeni hedefi Firat'ın her iki tarafını almak, Sırrîn ve Şêxler arasındaki yolu açmaktı. İççe geçen Cadê, Qubbe ve Xarruz köylerinden Boraz, Degirmen, Talik, Cibilferec, Beyadi, Zormağara'ya uzanan bir alanı ele geçirmeye çalışıyorlardı. Bu planın farkında olduğumuz için savunma hattını ve mevzilendirmeyi sıkı tutuyorduk. Buna karşılık mantar gibi çoğalan DAİŞ çeteleri yığınak yapıyordu. Burkan El Firat ve YPG, tüm halkın savunma ve direniş savaşını yürütüyordu. Alanın asayiş gücünde bir yenilenme kararı alındı ve bu güçlerin içinde yer aldığı ortak asayiş çıkarıldı. Asayişlerdeki nöbetlere halk da katılıyordu.

Kürt-Arap ittifakı

Kanton yönetimi, yaklaşık 3 bin nüfuslu Arap Cadê, Xarruz, Qubbe köylerinin tüm erzak vb. ihtiyaçlarını ayarlamıştı. Qine köyü fırınına un, mazot vb. verilerek fırın işletilmiş ve köylülerin ihtiyaçları giderilmeye çalışılmıştı. Halkın sorunları için komite ve ortak asayiş örgütlendirilmişti. İlk kez Kobanê'de Araplarla Kürtler arasında bir asayiş örgütlenecekti. Kobanê'ye gidiş gelişlerinde bu köylere kağıt ayarlanıyor, hastane vb. ihtiyaçları, kentte

çalışmalarına imkan tanıyacak bir özgünlükte ele alınıyorlardı.

Bu köyler özellikle Qubbe, Serêkaniyê savaşında çoğu kez Kürtlere karşı savaşışklarından, Kobanê halkınca fazla sevilmiyordu. Geliştirdiğimiz bu ittifaktan rahatsız olduklarını her fırsatta dile getiriyorlardı. “Bunlar bizi arkadan vururlar” diyorlardı. Kanton yönetimi ise yeni siyasi ve askeri ittifaklar geliştirmeyi, temkinli olmakla birlikte kazanımcı yaklaşımı esas alıyordu. Bu köylere gerekli yardımların yapılması, araya fark konulmaması için toplantılar yapıp, bu tepkileri azaltmaya, dayanışma duygularını hakim kılmaya çalışıyorlardı. Savunma Bakanı İsmet Şêx Hesen’in başkanlığındaki ortak komite, kriz komitesi gibi çalışıp Arap köyleri ve Kürt örgütleri arasındaki iletişimi sağlıyordu. Bu çabalar sonuç verdi ve kısa sürede fırından gidiş gelişlere, asayişten askeri örgütlenmelere kadar ortak komiteler şeklinde hareket etmeleri sağlandı. Gücümüzü artırmak, düşmanları azaltmak için bir fırsattı. Qine’de Kürt-Arap asayişi birlikte örgütlenmişti. Bunlara gerekli fon veriliyor, yardımlar yapılıyordu.

Savaş, ekonomi ve ticareti oldukça olumsuz etkiliyordu. Her tarafta oluşturulan ortak pazarlar kalkmıştı. Şêxler’den Sîrrîn’e, Raqa, Girê Spî ve Minbic’ten geliş gidişler engellenmişti. DAİŞ çeteleri Kobanê’ye dönük tecriti derinleştirmeye çalışıyordu. Şêxler’de iç içe yaşayan Arap ve Kürtler üzerindeki baskılar iyice artmıştı. Halkın mallarını gasp etmeye başlamışlardı. Kobanê’deki inşaatlar için önemli olan Zormağara’daki kum şantiyesinin üretimi, DAİŞ’in Cerablus’tan iki kilometre mesafeden açtığı ateş dolayısıyla durmuştu. Akşamları kaçak gidiş gelişler olsa da tehdit süreklileşmişti. Buğday, arpa hasadı başlayacaktı. Saldırlara karşı tedbir alınmazsa Arap-Kürt köyleri dahil, kırsal alanda mahsulleri kaldırmak da mümkün olmayacaktı. Halkın binbir emekle, geçimi için bel bağladığı ürünler telef olabiliirdi. Bunun için Arap ve Kürt aşiretleri ile tanınmış ailelerin ileri gelenleri devreye girdi. Bu heyet mahsule zaiyat verilmemesi için elinden geleni yapmıştı. Sadece arpa, buğday değil zeytin, fıstık ekilen tarlalar da aynı tehdit altındaydı.

Firat boylarının karma köylerinden Kobanê’ye onbinlerce Kürt ve Arap göçmüştü. Tüm köyler ikiye katlanmış, tüm okullara göçmenler yerleştirilmişti. Burkan El Fırat güçleri ve YPG’nin

sayısı artınca bunların yerleşebileceği eğitim kampları problem olmaya başladı. Okullar, tamir edilen eski ziraat merkezleri, sağlık evlerinin tümü dolmuştu. Çocuklara yer kalmıyor, üç-dört köy ortak bir okulda eğitim-öğretim çalışmalarını sürdürebiliyordu. Bu durum çocukların uzak köylere gidip gelmesine, bazı köy okullarında eğitimin aksamasına hatta durmasına yol açıyordu. Gelen göçmen çocuklar da bu okullara kaydediliyor, zor koşullara rağmen imkanlar yaratılarak eğitimin aksamaması için çaba harcanıyordu. Yaza girince okullar tatil olmuş, böylece göçmenler için yer sorunu kısmi olarak giderilmişti. Bunların ihtiyaçları için Heyva Sor'dan, Avrupa'dan, Bakurê Kurdistan'dan gelen yardımlar dağıtılıyordu. Kobanê halkı da elinden gelen yardımı yapıyordu. Yatak, döşek, battaniye, elbise, erzak, neyi varsa paylaşıyordu. Savaş koşullarında bu kadar insana sadece ekmek yetiştirmek bile başlı başına bir sorundu. Eldeki sınırlı imkanlara rağmen savaş ve yaşam birlikte örgütleniyor, halkın ihtiyaçları karşılanıyordu. Bir yandan toplumsal inşa çalışmaları sürerken öte yandan savaş gerçekliğine karşı hazırlıklı olmak zorundaydık. Kanton yönetimi durumun ciddiyetinin farkındaydı. Bu yüzden tek bir saniyesini bile boş geçirmiyordu. Halk meclisleri, kurumlar, savunma örgütleri hepsi canla başla, devrimin korunması ve geliştirilmesi için seferber olmuştu.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Kobanê Cephesi'nin örgütlendirilmesi

Kobanê'de katılımlar ve cephe sayısı çoğalınca savaşın ihtiyaçları da artmıştı. Bu ihtiyaçlara cevap vermek için halk meclisi ve YPG merkezinin lojistik birimleri ortaklaştırıldı. Kadınlar, imece usulü cephelerdeki binlerce savaşçıya yemek hazırlıyordu. Bazen sıcak yemekler, bazen de kahvaltılık türü şeyler toplanıp cephelere dağıtılıyordu. Bazı cepheler uzakta olduğu ve sıcak yemek yetiştirilemediği için genelde konserve tercih ediliyordu. Hele çatışmaların yoğun olduğu günler, üç dört cepheye birden yemek göndermek için hızlı, planlı ve organizeli olmak gerekiyordu. Cephelere su taşımak da yorucu, emek isteyen bir işti. Yazın kavurucu sıcağında suyu ısınmadan cepheye ulaştırmak gerekiyordu. Kobanêliler, kendilerinde bolca olan yardımlaşma duygularıyla tüm bu işlerin üstesinden gelebiliyordu.

Savaş cepheleri genişlediği için kontrollü olmak ve sürekli cephane sağlayabilmek de önemliydi. Cizîrê üzerinden kaçak yollardan cephane gelmeye devam ediyordu. Bu konuda Arap dostların çok faydası vardı. Direkt onların gidip gelmesi bize avantaj sağlıyordu. Cizîrê kantonundan, YPG Genel Komutanlığı'ndan da cephane ve diğer acil ihtiyaç malzemeleri gönderiliyordu. ÖSO, Türkiye'den, sınır kapısından resmi olarak iki üç defa cephane getirmişti. Cephanelerini satmak isteyenler de olunca, ihtiyacın bir kısmı bu şekilde

karşılanıyordu. Burkan El Firat güçleri ile ortak hareket ediyorduk ancak onların savaş tarzı bize göre çok farklıydı. Cephaneyi hesapsız harcıyorlardı. Bir operasyonda onbinlerce mermi tüketiyorlardı. Ne doğka, ne BKC, ne kleş mermisi yetiyordu. Bunların kendilerini uzun süreli savaşa göre hazırlamadıkları belliydi. Bizler de sık sık cephaneyi kontrollü kullanmaları için uyarıyorduk.

İhtiyaçlar bu kadar artınca kleş mermilerinin üretimi için kapasitemizi zorladık. Araştırmalar ve girişimler tamamlandıktan sonra üretime de başlandı. İki ayrı merkezde çok gizli ve özenli bir çalışma yürütüldü. Üretim şehir merkezinde gençlik ve kadın asayişinin olduğu evlerde gece yapılıyordu. YPG merkezi için ise Rovi köyündeki ambarda çalışmalar başladı. Buraya torna makineleri götürüldü ve burası bir atölyeye dönüştürüldü. Zamanla üretim dışında tamir yapmaya başladık. Havan mermileri ve suikast silahları dahil tüm silahların tamiri burada yapılıyordu. Birçok kırık parça değiştiriliyor, bulunamayan parçalar diğer torna atölyelerinden getirtiliyor, monte ediliyor ve silahlar çalışır hale getiriliyordu. Böylece tüm cephelerin cephaneye ihtiyacı karşılanıyordu. Hiçbir parçayı atma lüksümüz yoktu, onları yeniden kullanılabilir hale getirmek için yoğun bir emek harcanıyordu.

Sabotaj grubu

Sabotaj merkezi için de çok yoğun bir çalışma vardı. Arazideki havan, TNT benzeri patlayıcılardan kalan parçalar toplanıyor, gübre eritiliyor, mayın için çelik, demir kalıp hazırlanıyordu. Geniş arazide tepeler, savaş mevzileri ve cephelerde mayınlama önemliydi. Hareketli gruplar, durmadan mayın döküyordu. Şehit Raman, Rezan gibi uzman arkadaşlar, her cepheden eleman toplayarak yeni ekipler kuruyor ve bunların uzmanlaşması için eğitim veriyordu. Tanklar ve zırhlı araçlara karşı kullanmak amacıyla basmalı, kumandalı, çekmeli, devreli paylayıcı düzenekleri hazırlıyordu.

Sabotaj birimi aynı zamanda düşmanın kullandığı yol güzergahlarına sızma yapıyor, çetelerin arabaları ve mevzilerinde patlayan mayınlar düşmanda panik ve korku yaratıyordu. Sabotaj birimleri çatışma, sızma ve saldırı eylemlerine de katılıyordu. Savaşın en yoğun anlarında

aniden bir grupla çatışma yerine ulaşırlardı. Bu arkadaşlar Sırrîn ambarında, Tepe Sêvê'de, Avdike'de birçok cephede yaralanmalarına rağmen hiçbir zaman savaştan kopmadılar. Tedavi olmaları gerektiğini söylediğimizde, "Vicdanımız el vermiyor, yoldaşlar savaşta zorlanırken onlara yetişmeliyiz" diyerek bu önerileri savuşturuyorlardı. Helin arkadaş da Tepe Sêvê'de mayın döşerken, düşmanın yaptığı sızma sonucunda şehit düşmüştü. Çıkan çatışmada yaralananlar da olmuştu. Birçok grup böyle fedaice savaşıp şehit düşüyor ya da yaralanıyordu.

Sabotaj eylemleri, savaşın kaderini değiştirecek önemde bir taktikti. Bu gruplar uzman oldukları için çatışmalara girmemeleri gerekiyordu. Ancak birçok arkadaş bu kuralı ihlal ediyor, çatışmalar başladığında mevziye koşuyordu. Bazen sabotaj grubunda yaşanan tek bir şahadet çalışmanın durmasına yol açabiliyordu. Böylesine hassas bir birimi doğru örgütlemek, esas görevleri hakkında bilinçlendirmek gerekiyordu. Çünkü savaşın en kritik anlarında onların eylemleri sonucu belirleyebiliyordu.

Cephane sorumlusu Azadê Reş

Cephane dağıtımı ve kullanımında en tecrübeli arkadaş Azadê Reş'ti. Sadece cephane açısından değil başka açılardan da kilit bir isimdi. Cephane alımı, dağıtımı, saklanması Azad arkadaşın işiydi. Bunun dışında silah üretimine yardımcı oluyor, gelen giden grupları örgütliyordu. Askeri birimlerimizin temel direği idi. Ne zaman cephane istense ilk cevabı "Kalmadı, iflas ettik" oluyordu. Ancak cephedeki kritik durumu görünce tutumu değişir, "Galiba bir köşede biraz kalmış, yeni alım yaptık, şansınız var" diyerek, yüreklere su serperdi. Azad arkadaş ne yapar eder cephaneyi mutlaka gönderirdi. Ancak gönderdiği miktar hiçbir zaman listedekini tutmazdı. Cephanenin tassarruflu kullanılmayışına karşı böyle bir tedbir geliştirmişti. Azadê Reş, bu tarz kurnazlıkları iyi bilir, her zaman üçte biri en fazla yarısı kadarını gönderirdi. Özellikle karnas, suikast silahı, roket gülleleri, 23.5'luk doçka önemliydi, bunlar çok isteniyordu.

Zaten Azad arkadaşın bu tedbirleri olmasaydı birçok cephede sırf bu nedenle yenilgi yaşayabilirdik. Çatışmalar boyunca onlarca defa

cephane tükenmeye yüz tutmuşken bir şekilde takviye yapardı. Sorun sadece kanal bulmak değildi. Bazen kanal bulunduğu halde satın alacak para bulmak da zordu. Ancak Azad arkadaş fırsatları iyi değerlendirirdi. Yüklü miktarda cephaneye alma imkanı bulduğunda Kobanê'deki tüccar ve zenginlerden borç para alırdı. Borcunu zamanında ödediği için bu çevrelerin güvenini kazanmıştı.

Batı Cephesi'ndeki saldırılar

Batı Cephesi'nden yeni saldırı haberleri geliyordu. Cerablus Cephesi'nin kızısaçağı ve saldırıların Xirabeto köyüyle sınırlı kalmayacağı belliydi. DAİŞ'in asıl hedefi, Zormağara sırtlarını, Münir (Vali Münir'ün Villası) villasını ele geçirip Cerablus'un karşısını ve Şêxler'den giden köprüünün denetimini sağlamaktı. Bu nedenle Zormağara'dan Xirabeto ve Nasırlı köyüne doğru zeytinliği, küçük dereleri olan üç kilometrelik sırta mevziler kuruldu ve güç takviyesi yapılmaya başlandı. Arazinin mayınlanması için de harekete geçilmişti. Birçok zeytinlikte tek tek evler bulunuyordu. Buraların etrafında mevziler, ayrıca her yerde mayınlama yapılmaya başlandı. Çeşitli tuzaklar hazırlanmıştı.

İlkin panzerler Xirabeto karşısındaki mezrada bulunan iki katlı eve yöneldi. Burada bir grup YPJ savaşçısı vardı. Çatışmalar yoğunlaşınca grup, iki, üç yüz metre ileride mevzilenen diğer grubun yanına geldi. Arazide kademeli bir mevzilenme vardı. Mevzilerin birbirine çok yakın olmasından dolayı buradaki güç taktik amaçlı geri çekildi. Buradaki grupların genel sorumlusu Awaz arkadaşta. Awaz komuta ettiği grupla birlikte buradaki saldırılara hemen cevap vermişti. DAİŞ çeteleri topraktan yapılmış mevzilere kadar gelmiş, panzerleri de yaklaşmıştı. Artık iç içeydiler. Planlamaya göre, buradaki grup geri çekilmiş gibi hareket edecekti. Binadan geri çekilme yapılacak, düşmana asıl darbe mevzilere, ağaçların arasına, evlerin içine, kapılara kadar her tarafa döşenen mayınlarla vurulacaktı. Plan dahilinde kısa süren bir çatışma sonrasında güç geri çekildi. DAİŞ rahat gireceğini sanıyordu. Evlere girer girmez mayınlar patlamaya başlamış, birçok çete darbe almış ve imha olmuştu.

Bu bozgun sırasında Awaz komutasındaki grup da hemen roketli eylemle panzeri darbelemişti. Telsizlerden, “Biji Berxwedana Kobanê, Biji YPG, YPJ” sloganları atılıyordu. İlk darbede panzer hareketsiz duruma gelmişti. Düşman hemen yeni takviyeler yaptı, amaç sadece bu güçlerini geri çekmekti. Ölümleri ve panzeri zorla çekerek götürmeye çalışıyorlardı. Sık ağaçlıklardan yoğun olarak vurulunca çeteler tümünden geri çekildi. Saldırı boşa çıkarılmış ve darbe yemişlerdi. Burada birçok silah ve cephaneye el konuldu. Düşmanın ölümleri duruyordu. Hepsini götürmemişlerdi. Yediği darbelerle perişan olup gitmişlerdi.

Hacı İsmaili köyüyle Cibnê’ye yakın tepelerden Xirabeto’ya 23.5’luk doçka ve 57’lik topla çeşitli havan atışları yapılarak, buradan da çekilmeleri sağlanmaya, darbelenmeye çalışılıyordu. Bu saldırılarda hiç kayıp verilmemişti. Ufak bir yaralanma vardı. Batı köylerinden özellikle Cibnêli Bışar’ın grupları hemen yetişmişti. Bunlar savaştı bir gruptu. Bu grup gözü kara biçimde kısa sürede savaş cephesine ulaşmıştı. Daha önce de Hacı İsmaili, günlerce mevzi tutmuştu. Bu köyde kendi topraklarını koruma iddiası vardı.

Bu cephedeki çatışmalar, Boraz’dan Degirmen’e, Cibilferec’ten Talik köyüne kadar yer yer devam ediyordu. Ama her yerde mevziler ve kanallar yapılmış, çatışmaların sadece küçük çaplı olmasından yararlanarak tedbirler de yoğunlaştırılmıştı.

İlk çatışmalar sonrasında düşman Batı Cephesi’nde darbe almış, halkın ve genel gücün morali yerine gelmiş, toparlanmıştı. Bu başarılar güven kazanılmasına yol açmış, mevzilendirmenin daha doğru yapılmasında da etkili olmuştu.

Batı Cephesi’nin ilk başarılı çatışmasıydı, çetelerin emiri de yarananmış, birçok kayıp verdirilmiş, bu cenazeler Şêxler, Cerablus’a kadar götürülmüş ve bu kayıplardan dolayı artık gözleri korkmaya başlamıştı. Yine de DAİŞ çeteleri, fırsat kollayıp mutlaka sonuç almak için saldırıları sürdürmeye çalışıyordu.

Savaşın mevzileri

Her cephede kepçe ve dozer bulunuyordu. Bazıları zırhlı kaplanmıştı. Özellikle zırhlı olanlarla hakim tepelerde ön mevziler, kanallar

yapılıyor, savunma tedbirleri geliştiriliyordu. Bu mevziler yoksa, kanallar yapılmamışsa, çetelerin havan ve çeşitli silahlarla saldırılarına hedef olunabiliyordu. Bunun için YPG'ye ait istihkam kepçe ve dozerleri kullanılıyordu. Kobanê belediyesine ait birçok kepçe ve treks de ihtiyaç dahilinde kullanılıyordu. Bu ihtiyaçlar kanton yönetimi tarafından ayarlanıyordu.

Savunma ve savaş mevzileri, topraklar kazılarak olmayacaktı. Bu yetersizdi çünkü karşılıklı sızmalarda bu mevzileri düşman da kullanabilecekti. O yüzden doğru mevzilendirme için mutlaka kanallar, tüneller gerekiyordu. Savaşın hızına yetişmek bize oldukça tecrübe kazandırmıştı. Alanın, coğrafyanın koşullarına göre neyin nasıl yapılacağı gözden geçiriliyor, savaş tecrübesi olan eski arkadaşlar ve olasılıkları kestirebilenler mevzilerin nasıl kurulması gerektiğine ilişkin tartışmalar yürütüyordu.

Tartışmalar sonuçlanınca güvenliğin en iyi sağlanabileceği kanalların yapımına başlandı. Sonunda ortaya çıkan plana göre, kanallar birbirine bağlı olacaktı. L ve T harfi biçiminde mevziler sadece tek şerit halinde değil, araziye göre değişik biçimde kurulacaktı. Bir ucundan çatışarak diğer ucuna kadar gelinebilen, bir sırtın ileri ucundan kendisini sırtın üstüne atıp hedef olmadan çıkma imkanı veren birbirine bağlı mevzilerdi. Beş on metre uzunluğunda duruma bağlı olarak yirmi, otuz metreye kadar uzunlukta kanallar inşa ediliyordu. Birbirine bağlı ve ayrı olanlar, önde gizli tutulan, sadece ağaç kenarlarında yapılan, pusu yapılabilecek, gece girip içinde kalınacak gizli ya da açık büyük mevzilerin yanında yeraltında küçük gizli yan mevziler yapılmıştı.

Güney Cephesi'nde her köy ve alanda, özellikle Zormağara'da yeraltı kanalları açılmıştı. Birbirine bağlı yüz metrelik, geriye ve ileriye doğru ekleri olan bu kanallarla güvenlik sistemi yaratılmıştı. Bazılarının üstü kapalı, zeytinlikler içinde kamuflajlıydı. Bazıları da ağaçlar kesilerek önü açılmış, sırta biraz daha hakim ön tarafta yapılmıştı. Sızmanın görülebilmesi ve anında cevap verilebilmesi için iki üç metrelik ön mevziler, bunların arkasında geniş ve uzun kanal şeklinde mevziler yapılmıştı. Yeni biçimler de deneniyordu. Bazıları arazide olduğu için üstü beton yapılamıyordu. Bu durumlarda içine ağaç konuluyor, torba ya da naylonlarla üzeri örtüldükten sonra zayıyatı azaltmak için üzerine toprak atılıyordu.

Bu alışmaları Kobanê belediyesinden Bave Botan ile yerel yönetimler heyeti başkanı Mustafa Abdi yürütüyordu.Belediye, mevzi yapımı için cephelere araçlar gönderiyordu. Ancak bazı şöförler, aracın bozuk olduğunu, hasta olduklarını söyleyerek ortadan kayboluyorlardı. Silah sesleri altında çalışma riskini göze alamayanlar da oluyordu. Kendi araçlarını, anahtarlarını bırakıp gidenler dahi oluyordu. Riskli ve cesaret isteyen bir görevdi. Bazen DAİş çetelerinin atışlarında darbe alanlar oluyordu. Araç çalıştığı zaman kurşun sesleri duyulmadığından, atış yapılırsa da ş f re değmediği sürece fark edilmediği oluyordu. Aracın isabet aldığı ancak çalışma durunca fark ediliyordu. Bu riskleri herkes göze alamadığı için buralara daha çok YPG'nin yerel güçlerinden şöförler getiriliyordu. Daha çok da etrafı çelikle kaplanmış, çalışma alanı korunaklı kepçeler çalıştırılıyordu. Bu nedenle ş for aranırken, “Yüreği büyük olanlar gelsin” deniliyordu.

Tepeler şantiyelere dönmüştü

Tanesi 300 bin Dolar'dan iki büyük kepçe satın alınmıştı ama yetmiyordu. Koban 'nin etrafında tankları ve araç geçişlerini önleyen mevziler ve kanalların inşası için daha çok kepçe satın almak gerekiyordu. Sınır köylerinde ve tepelerin tamamında dört metre genişlikte,   metre derinlikte kanallar inşa edilmeliydi. Kale tipi betondan mevziler için birçok tepe ve yer şantiyeye çevrilmişti. Her tepede imento ve kum ihtiyaı vardı. Demir, mikser, su tankerleri, duvar ustaları, tahtalar ve her çeşit inşaat malzemesi gerekiyordu. Koban 'de her yer inşaat alanıydı. Sadece şehrin altyapısı için değil tüm tepeler ve savaş mevzilerinin yapılması için hummalı bir faaliyet sürüyordu. İmkanlar yoktu, bu nedenle yaratıcılık çoktu. Kum yerine fabrikalarda öğütülen taşların tozlarını kullandığımız oluyordu. Köylerde imece us l yle çalışılıyordu.

Kopurlû'deki tepe bir baştan diğer başa kazılıp altı betondan kanal ve sağlam mevziler yapılmıştı. İnsanın içinden geçebileceği ve savaşabileceği etrafı tümden kapalı beton mevzi yapımı birçok yerde sürüyordu. G r İş tepelerinden imento fabrikasına, Sırr n ambarı, Tepe Reş, Kunheftar, Ilıcak Tepesi, şehit Helin, Aşme, Zor-

mağara, Tepe Zagros gibi onlarca yerde inşaat sürüyordu. Hiçbir malzeme boşa harcanmıyordu. İhtiyaca göre bir tepeden sökülen tahta diğerine gönderiliyor, bir yerde biten malzeme diğer tepeden tedarik ediliyordu.

Şehit Helin Tepesi, YPG Karargahı'nın yeri olarak belirlenmişti; mangalar ve yeni yerler yapılıyor, etrafı tamamen bloklarla çevrilerek kapatılıyordu. Burası bir taraftan Sırrîn'e bir taraftan da Fırat sularına hakim, alanın en stratejik yeri idi. Daha önceki savaşlar döneminde tanklar için yapılan yerler de vardı. Burası Ketikan aşireti için kutsal görülüyordu. Söylendiğine göre ermiş olan Qaraberkel'in mekanıydı. Ketikan aşireti hastalıklarında, sevinçlerinde, mutluluklarında Qaraberkel'e gelip adak adarlardı. Eskiden bir ziyaret yeri idi.

Mıştenûr'da da yeni kamp yapılıyordu. Bu kampta askeri eğitimlerin yapılacağı büyük bir komando sahası ve okulların olması planlanıyordu. Kısa sürede bitirilmesi için beton yanında konteynerler de kullanılıyordu. Ayrıca Çelebî ambarında yapılan yeni yer, askeri noktaya çevrilmişti. Okullar, YPG ve YPJ taburlarının ağır silahlarla kalabileceği karargahlara dönüştürülüyordu. Silah atölyelerinin yeri ise gizli tutuluyordu.

Sınav saboteleri

Kürt Dil Kurumu-SZK, kanton eğitim heyeti ve Öğretmenler Birliği'nin de içinde olduğu titiz bir çalışma ile binlerce öğrenciye yönelik, yıl sonu sınavları yapılacaktı. Özellikle rejimin buradaki eğitimlerin geçerli olmadığını söylemesine rağmen sınavların güvenlik içinde yapılması için çaba harcanıyordu. Bu sınavların geçerli olup olmayacağı yolundaki tartışmaların ortadan kaldırılması için bir heyet de, Halep ve Şam'a ziyarete gitmişti. Öğretmenlere para ödenmesi ve sınavlar yürütülürken onlarla irtibat içinde olunması bir süreliğine gerekliydi. Suriye rejimi görüşmelerde sınavların Halep'te yapılmasını istiyor, yoksa kabul edilmeyeceğini belirtiyordu. Ama rejim, DAİŞ ve ÖSO kontrolündeki yerlerdeki sınavları kabul ediyordu. Yine Halep'e gidilecek olsa DAİŞ ve ÖSO'nun kontrolündeki bölgelerden geçilecekti.

Konu gündemdeyken özel eğitim veren çeşitli dersaneler, çoğu

ENKS'li parti ve örgütler birçok genci ayartıp arabalarla Halep'e götürmüştü. Gidenler arasında yüzden fazla genç, Minbic'te DAİŞ çeteleri tarafından rehin alındı. Genç kızlar bırakılırken, genç erkekler alıkonmuştu. Rehinelerin aileleri Kobanê'de harekete geçti, içişleri ve asayiş de bu işe ön ayak olanlar hakkında soruşturma başlattı. Kobanê'den tüm çıkışlar güvenlik nedeniyle askıya alınmıştı. Bu radyo ve televizyondan açıklanmasına rağmen ENKS'nin Başûrê Kurdistan'a götürmek için ayarttığı kaçak bir grup, Kobanê'den Raqa'ya giderken, yolda DAİŞ tarafından esir alınmıştı. Bu gençlerin çoğu ENKS'li ailelerdendi. İçlerinde asayiş sorumlusunun da çocuğu vardı. Bazı aileler de çocuklarını bu gruplarla gizlice göndermişti.

Gençlerin, DAİŞ çetelerince kaçırılması, Kobanê'de yeni bir gündem yarattı. Aileler sürekli kanton yönetimi ve asayişe, diplomasi komitelerine başvuruyordu. DAİŞ ile bağlantılı ve ilişki sağlayabilecek olanlar, Minbic'ten getirilen DAİŞ esirlerinin serbest bırakılması koşuluyla gençlerin bırakılacağını belirtiyordu. Her kesimin ve toplumda ileri gelenlerin bir yakını içlerindeydi. Ketiki Aşireti ileri gelenlerinden Besravi bu işte başı çekiyordu. Diplomasi komitesinden Ömer Aluş ve diğerleri arabulucu oluyor, yine kanton yönetimleri bu konuda çalışmalar yürütüyordu. Mala Gel ve kanton yönetimi sıkıştırılıyor, bazen kışkırtıcı gösteri yapma gibi çeşitli provokasyonlara girildiği de oluyordu. Yine sahte haberler yayılıyordu. Örneğin Qumçi köyünde görüşme yapıldığı belirtilince, yüzlerce araba Kobanê'den Qumçi köyüne doğru akın etmişti. Görüşme gizli yapılması gerekirken herkese haber verildiği için bu görüşmelerden bir sonuç alınamıyordu.

Aşiretler direk ve arabulucular yoluyla DAİŞ çeteleri ile çeşitli dönemlerde görüşme yapıyordu. DAİŞ çeteleri bu yolla ENKS'li kesimleri, sivilleri kanton yönetimine karşı kışkırtıyordu. Kaçırılan çocuklarıyla çetelerin takas edilmesi bahane edilerek kanton yönetimi ve savaş güçleri üzerinde sürekli baskı yapılıyordu. YPG, bu gelişmelerin tümünü göze alarak, esirlerin birbiriyle takas edilmesi için liste istemiş ve bu konuda yer belirlenerek tüm esirlerin karşılıklı bırakılması konusunda görüş birliğine varılmıştı. Böylece DAİŞ çeteleri, Sirîn ambarında esirleri ve sivilleri bırakacak, DAİŞ'li esirler de Qilheydê köyündeki YPG mevzilerinde bırakılacaktı. Bunun oyun olduğu biliniyordu. Ama halkın çocuklarını kurtarmak için Kobanê'de adım atılması ge-

rekiyordu. Bu konuda ne gerekiyorsa yapılıyordu. YPG de üzerine düşeni yaparak değış tokuşun yapılacağı Qilheydê noktasına varmıştı. Fakat ambara tanklar, çok sayıda gizli kuvvet yerleştirilmişti. Arabulucuların ara hatta gidip gelmesine mücade edilmiyordu. Komplo yapılacağı belliydi. YPG ve asayiş, komplo nedeniyle daha önceden tedbir almış, esirler arabadan indirilmeden asayişe geri götürülmüşti. DAİŞ saldırınca da anında cevap verilmiş, çatışma başlamıştı.

Tüm ortak diplomasi komitelerinde, komplo, DAİŞ'in düşmanlığı ve amacı ailelere anlatılmış, yapılan toplantılarda iradeli olunması, boyun eğilmemesi, oyunlara gelinmemesi istenmişti. Bu sayede belli bir ikna sağlandı. Minbic'te DAİŞ çetelerinin elinden kaçan bir grup gencin yaşadıkları zulmü anlatması ile Kobanê'deki her kesim DAİŞ çetelerinin gerçeğini anlamıştı. ENKS'nin de içinde olduğu birçok kesim artık DAİŞ çetelerinin Kürt karşıtı olduğunu daha iyi farkediyordu. Hatta Peşveru parti temsilcisi, DAİŞ ile yapılan görüşmelerde yakalanan bazı ENKS'lilerin de istenmesi gerektiğini belirtiyordu. Minbic'teki ENKS liler, "Biz YPG'li değiliz, onlarla ilgimiz yok" deseler de, DAİŞ, onları esir almış, bürolarına ve evlerine de el koymuştu.

DAİŞ çetelerinin Kobanê asayişinden firarı

DAİŞ ile dolaylı görüşmeler sürekli yapılıyordu. DAİŞ'li tutukluların sorguları da devam ediyordu. Ne istedikleri, kim oldukları, Türkiye ile bağlantıları ortaya çıkarılıyor, Türkiye'den nasıl geçiş yaptıklarını itiraf ediyorlardı.

Danimarka hükümeti, vatandaşı olan bir DAİŞ'li için Türkiye üzeri devreye girmişti. Ailesi yoluyla ve Danimarka Konsolosluğu'yla sınır kapısında görüşmeler olmuş, kendisine eşya ve para yollanmıştı. PYD'nin Danimarka ile diplomatik görüşmeleri sonrasında bu Danimarkalı DAİŞ'li resmi kapıdan teslim edilmişti.

Tutuklular içinde Suudi, Mısırlı emirler de vardı. DAİŞ'lilerin başında genelde Afganistan El Kaidesi'nin Torabora'da her çeşit gerilla eğitimi almış, sonra da ABD'ye karşı Irak'ta savaşmış çeşitli kesimleri vardı. Bunlar vaat edilen İslam devleti için çeşitli zamanlarda

Suriye ve Irak topraklarına gelmişlerdi. Para ve maaş alıyorlardı. Tütünün Türkiye, Avrupa ve Arap ülkelerindeki bankalarda hesabı vardı. İçlerinde Mısırlı bir doktor, Raqa ve Minbic'te tanınmış ailelerin çocukları da vardı. Bu çeteler kim yönetim de başa gelmişse onunla hareket ediyordu. Önce eski Baasçı, sonra ÖSO ve El Nusracı, daha sonra da DAİŞ'li olan kesimlerdi. Bunlar orta sınıftan olan zengin, egemen kesimlerdi ve kim güçlüyse ondan yanaydılar.

Tutuldukları hapishane, Kobanê'nin tam ortasında olan asayişteydi. Koşulları insaniydi, hiçbir fiziki baskı, hakaret yapılmamıştı, ihtiyaçları karşılanıyordu. Kanton yönetimi, insan hakları heyeti, adalet heyeti gözetleme yapabiliyordu. Her gün sayım yapılıyordu. Şehrin göbeğinde kontrol altında olmaları ve asayişin korunaklı olduğuna inanılması rehavet yaratmıştı. Ancak buradaki kapılar Baas rejiminden kalmıştı, eskidi. Demirleri paslıydı, bunlar kesilince kapı açılabilirdi. DAİŞ tutukluları, elbiselerini birbirine bağlayıp beş altı metre tırmanmış ve tel örgüler arasından kaçmışlardı. Beş kişi önden gitmiş, bunlardan ikisi Türkiye'ye, diğer üçü de Sırrın tarafına kaçmışlardı. Bu kaçış, daha sonra fark edilen kapı ve tel örgülerdeki boşluğun yanısıra rehavetten kaynaklıydı. O akşam asayiş genel sayım yapmadığı için kaçıp kaçmadıkları bilinmiyordu. Kaçış, DAİŞ'lilerin sitelerinde verdikleri haberlerden öğrenilmişti. Bu büyük bir suçtu.

Hemen araştırılarak nasıl kaçtıkları anlaşılmıştı. Tüm asayiş ve cezaevi yönetimi görevden alınmış, sorgulanmıştı. Yine bir asayiş sorumlusunun tek çocuğu DAİŞ'in elindeydi, bırakılması karşılığında işbirliği yapıp yapmadığı şüphesiyle sorgulanmıştı. DAİŞ, kaçışın propagandasını yapıyordu. Kanton yönetimi, olayı meclis ve halka açıkladı. Artık güvenlik çok sıkı tutuluyordu. Çünkü içeride bir tünel kazıldığı da ortaya çıkarılmıştı.

Asayişte, sürekli cephelere gidip gelmelerden dolayı eleman eksikliği yaşanıyordu. Ama istihbarat zaafiyeti de vardı. Mesela kalan DAİŞ'li esirlerin, "Siz neden kaçmadınız" sorusuna, "Biz görüşmeler yapıldığını biliyorduk. Takası bekledik. Kendimizi çok fazla riske sokmak istemedik" demesi, dışardaki gelişmelerden haberdar olduklarını, dışarıyla bağlantıları olduğunu gösteriyordu.

Hapisanede DAİŞ'liler ayrı bir bölüme verilmişti. Cezaevlerine saldınlacağı, DAİŞ'lilerin çıkarılacağı yolunda sürekli istihbarat

geliyordu. Bundan dolayı daha güvenli ve gizli yerlere götürüldüler. Savaş nedeniyle ve asayişlerde profesyonel elemanın az olmasından dolayı bu dağıtma riskliydi. Ama bu şekilde grubun birarada bulunması engellendi. Yine asayişin etrafı duvar, nöbetçi kuleleri, tel örgüler ve büyük bir demir kapıyla sağlama alınarak güvenlik artırıldı.

Kobanê’de sıcak bir yaz

Kanton ilanının altıncı ayına girilmiş, her alanda saldırılar yoğunlaşmıştı. Yaz sıcakları kavuruyordu. DAİŞ, Cerablus Cephesi’nde Zormağara’ya yönelik sızmalarına devam ediyordu. Çatışmalar sonrasında geri çekiliyordu ama sürekli yükleniyordu. Oluşturulan yeni hareketli taburların karşı saldırılarıyla Batı Cephesi’nde yoğun bir çatışma başlamıştı. Beyadi, Çarıklı ve Cibnê gibi köylerde örgütleniliyor, yedek bir güç olarak da suikast, mayınlama ve sızma girişimleri oluyordu. Sürekli kısmi çatışmalar vardı. Eğitimi biten yeni savaşçılar, tüm alanlara aktarılmıştı.

Çeteler Haziran başında Zormağara’ya sızma yaptı. Ön mevzilerdeki güçle Münir villası arasında kalan bir buçuk kilometrelik alandan sızmış, Zormağara’nın ön mevzilerindeki kanallarda ve çadırlarda dinlenen iki takımlık YPG ve YPJ gücünü çembere almışlardı. Çatışmalar yoğunlaşmıştı. İççe öğlene kadar devam eden çatışmalarda 13 YPG ve YPJ savaşçısı şehit düşmüştü. DAİŞ büyük bir güçle Münir villasının bir kilometre yakınına gelip panzerlerle arkadan saldırmış, suikastlerle darbelemişti. Bu Kobanê için ilk büyük kayıptı. Şehit düşenler, Kobanê ve Cizîrê’de gençlik çalışması yürüten, Kobanêli YPJ komutanı Berfîn ve gücüydü. Aralarından üç kişi kurtulmuştu. DAİŞ çeteleri, bu saldırı sonrasında ele geçirdiği YPG, YPJ savaşçıların naaşlarını, Cerablus ve Şêxler’de teşhir ediyordu.

DAİŞ bu saldırılarını bir hafta sürdürebildi. Hemen hareketli taburlar alana gönderilmiş, karşı saldırı gerçekleşmişti. Zormağara çatışmalarında her çeşit top, tank ve panzer kullanmasına rağmen tüm DAİŞ saldırıları boşa çıkarıldı. Çeteler, YPG ve YPJ karşısında göğüs göğüse çatışmalarda sonuç alamıyordu. Sürekli teknik donanımı ve panzerli yeni güçlerini devreye sokuyordu.

Yazın kavurucu sıcaklığında barutun kokusu, zeytinlik ve mevzilerdeki toprağın kokusu içiçe girmişti. Çatışmalar gece gündüz sürüyordu. Bu yoğunluk yorgunluğa, zorlanmaya yol açıyordu. Buna rağmen YPG ve YPJ'liler büyük bir iradeyle tüm mevzileri korumuş, Zor mağara'da, Fırat nehri üzerindeki Münir villası etrafında bir kale örmüşlerdi. Sadece bir ucunu tutmalarına rağmen burada elli, yüz metrede çetelerle savaşıyor, panzer ve tanklara rağmen etkili şekilde darbeliyorlardı.

DAİŞ çeteleri, Beyadi köyüne yönelik saldırıyı, Ziyaret köyü ve Türkiye tarafından arkadan sızma ile gece gerçekleştirmişti. Buraya sızan DAİŞ grubunda Türkçe konuşanlar vardı. Bu köylerde bulunan yerel güçlerin arasına girip, kısa sürede Beyadi köyünü ele geçirmişti. Bu durum, Zor mağara ve Ziyaret'te bulunan yüzlerce savaşçının çembere alınmasına yol açabilecekti. Hızla Zor mağara ve Ziyaret'teki güçler, panzerler, tanklar devreye girmeden kademeli bir şekilde sınır hattından Aşme ve Çarıklı köylerine geri çekilmeliydi. Tüm arabalar, cephaneler ve gruplar çekilmeye başlamıştı. Bazı güçler çatışmaya devam ediyordu.

DAİŞ çeteleri, bu fırsattan yararlanarak Zor mağara'daki gücü imha etmeye çalışıyordu. Birçok grup, tim ve takımlar halinde Aşme Tepesi'nin altına doğru gündüz hareket ediyor ve mesafeli şekilde geri çekiliyordu. O ana kadar kayıp ya da yaralı yoktu. Ama stratejik önemdeki Zor mağara, Ziyaret ve Beyadi köyleri düştüğü için sağlam olan mevziler düşmanın eline geçmişti. Buralardan geri çekilmek zorunda kalınması, güç içinde de büyük bir moralsizliğe yol açmıştı. Halkta da tedirginlik söz konusuydu. Zor mağara ve Beyadi köylüleri de, evlerini terkederek Kobanê şehir merkezine doğru gidiyorlardı.

DAİŞ çeteleri, Heci İsmaili alanına, Zor mağara'da boşaltılan YPJ karakoluna girmişti. Geri çekilirken birçok eşya getirilmiş, kalanlar ateşe verilmişti. Ama DAİŞ çeteleri hem Ziyaret, hem de Zor mağara'da köylülere saldırmaya başlamıştı.

Kuzey halkı sınıra akın etmişti. Bazı köylüler Kuzey'e geçmiş, çatışmanın olduğu dört, beş köyde halk arabalarla, alabildiği eşyaları ve hayvanlarıyla hızla alandan uzaklaşmıştı. Düşman çok basit bir arkadan sızmayla Beyadi köyünü almış, orada bir yaşlı Arap ve bir Kürt katledilmişti. İki şehit ve yaralı veren Beyadi gücünün çoğu,

geri çekilmek zorunda kalmıştı. Bir gruptan da haber alınamıyordu, DAİŞ'in kuşatmasına girince kaldıkları evde saklanmışlardı.

Yabancı DAİŞ'lilerin yanısıra içlerinde Türkçe ve hatta Kürtçe konuşanlar vardı, köylerdeki evleri de tanıyorlardı. Bunların kontra olduğu, daha önce istihbarat ve keşifle buralara saldırdıkları ve yaşlı bir Kürt'ü katlettikleri ortaya çıktı.

Kısa sürede Cibnê, Çarıklı ve Aşme Tepesi'nde doğka, 57'lik top ve havanlarla Beyadi köyüne yoğun atışlar yapıldı. DAİŞ çetelerinin buradan çıkarılması için karşı saldırılara başlandı. Cibnê evlerinden Beyadi'ya iki kilometrelik, Çarıklı'ya iki buçuk kilometrelik alanlarda tek tek veya üç dört evin olduğu mezralara, DAİŞ gelmeden güç yerleştirilmişti. Cibnê köyünden YPG güçleri, sızma ile DAİŞ çetelerini vurmuştu. Ama Beyadi evlerine, etrafındaki zeytinliklere DAİŞ çeteleri yerleştiği için karşı saldırı tam sonuç alamıyordu.

Tedbirler kapsamında güney cephe komutanları görevden alındı; Zormağara'daki kayıplar ve üç köyün kaybedilmesi elbette ağırdı, soruşturma devam ediyordu.

Tüm savunma hattı yeniden gözden geçirilmek zorundaydı. Yeniden güç konumlanmış ve hazırlıklar yapılmaya başlanmıştı. Hareketli bir güç oluştu ve yeni mevziler yapıldı. İki taburluk güç, Cibnê ve Cibilferec yerleştirilmiş, Aşme Tepesi hızla yapılmaya başlanmıştı. Bu tepe çok stratejik ve yüksekti; kuzey sınırında, Fırat nehrinden Beyadi, Zormağara'ya kadar Çarıklı'nın hemen üstündeki Cibnê'den öte tüm köylerin en hakim noktasıydı.

Haki Kobanê, Çarıklı Tepesi'ne ulaşırken, Hogir arkadaş da bu tepede yer alıyordu. DAİŞ ara vermeyip, Aşme Tepesi'ne panzer ve tank eşliğinde saldırmıştı.

Hogir arkadaş komutasındaki YPG timi, tepeyi savunmuş ve düşman saldırısını kırmıştı. Ama çatışmada suikastle Hogir Muş arkadaş şehit düşmüştü. Özgürlük mücadelesinde yirmi yılı aşkın savaş pratiğiyle 19 Temmuz direnişinin ön cephesinde yer almış, Kobanê'de halkı örgütlemişti. Herkesin sevdiği, mütevazi bir hakkikat savaşıydı. Batı cephe komutanı olarak mevzilerde savaşıp yaralanmış, fedakar, cesur bir komutandı. Tüm Kobanê, Hogir arkadaş büyük bir törenle son yolculuğuna uğurladı. Daha sonra bir çok aile, çocuklarına onun ismini verdiler.

Şehit Hogir Garzan

Haziran'ın ilk haftasında Zor mağara'nın Güney Cephesi'nde bunlar yaşanırken yine Boraz ve Degirmen tarafına, Şêxler nahiyesi üzerinden Talik, Cibilferec köylerine de saldırılar olmuştu. Buralarda hemen karşılık verilmiş, halk tam seferberlik halinde mevzileri doldurmuştu. Derbazine köyünde asayiş oluşturulmuş, Mala Gel de halkı örgütlemeye çalışıyordu. Ama yer yer gevşek ve savaşın ciddiyetini tam anlayamayan bazı köylerden nöbetlere katılım daha az oluyordu. Bu nedenle Cibnê, Xurxuri köylerinden bazı gruplar, sürekli mevzilerde kalıyorlardı. Bunlardan bazıları, mesela Xurxuri'den Cemal ve Cibnê'den Bişare Çeto (Bişar) YPG timlerinin komutanlığını yapıyorlardı, ikisi de evliydi, sürekli mevzilerde, keşif, istihbarat ve eylemlerde büyük rol oynuyorlardı.

Bazen alanlarda yeterli sayıda yerel güç olmuyordu. Ya da silah ve teçhizat yetersizliğinden bazı mevzilerde YPG ve YPJ den yalnızca bir tim olabiliyordu. İki üç kişinin akşamdan sabaha bir muntıkayı tutması aşırı zorlayıcıydı ve duyarsızlıklara yol açabiliyordu. Yıpranma, yorgunluk, aşırı sıcaklar, sürekli çatışma içerisinde olmak gerginlik yaratıyordu. Ama fedakarlık çoktu, büyük bir iradeyle Kobanê ve köyler savunulacaktı. Çetelere karşı büyük bir inanç ve iradeyle savaşıyordu.

Yine Burkan El Fırat'ın daha sonra oluşturulacak güçlerinden Zaza Grubu, Cadır ailesi gibi Cerablus'taki Arap gruplar da birçok defa Zormağara ve Degirmen mevzilerine zorlanıldığı anda takviye yapıyorlardı. İçlerinden Türkiye'ye gidip gelenlerin bazen istihbarat verdiği, havan ve top atışı yapılan yerlerden anlaşılıyordu. Gelip giden arabalara yönelik suikastlerden ötürü de DAİŞ'in istihbarat aldığı da belliydi. Zormağara'nın yarısından fazlası Arap'tı ve yakınları Cerablus'taydı. Sürekli irtibat içindeydiler, yine bazı köylerde Cerablus'taki çetelere bilgi verdiklerinden şüpheleniliyordu. Bazen YPG'nin Batı Cephesi'nde toplantı yapılan yerlere havan atılıyordu. Dışarıdan güç gidip gelince ya da eylem keşiflerinde bu köylerin yanından geçiliyor, DAİŞ çeteleri hemen tedbir alabiliyordu.

Tüm bunlardan dolayı gizlilik gerekiyordu. Bu yüzden hareketli tabur, Pıno köyündeki savaş cephesinden biraz uzakta, تنها bir yerde ve gece hareketli olacak şekilde yerleşmeyi esas aldı. Bazen araba olmadan yürüyerek gitmeleri ve kimseye görünmemeleri gerekiyordu. Gizlilik, eylemlerin başarısı için çok önemliydi. Tüm cephelerde sağlık ekibi ve ambulanslar, yakın yerde tutuluyor, ilk yardım için zırhlılar hazırlanıyordu. Yedek, hareketli güçler, gruplar da hazır duruyordu.

Doğu Cephesi'nde Avdike çatışmaları

8 Haziran'da Doğu Cephesi'ne de, Zormağara'daki taktiğe benzer saldırılar başladı. Birçok denemeye rağmen Kendal köyünde sonuç alamayan, darbe yiyen DAİŞ çeteleri, bu sefer de yenemediği köyleri arkadan çembere alıp ezmeye çalışıyordu. Bu, çetelerin Beyadi köyünde denedikleri taktikti. Batı Cephesi'nde Zormağara'yı alamamalarına rağmen, Beyadi köyünü arkadan alınca Zormağara'nın çembere girmesi gibi, Avdike köyündeki gücü de çembere almak istiyorlardı. Çünkü Kendal, Susik, Giresor gibi köylerde YPG'nin yoğun tedbirleri vardı.

8 Haziran'da sabaha karşı başlayan saldırılar, gece boyunca devam etti. Gece köyde bazı evlere yerleşen çetelere karşı büyük bir direniş gösterilerek, Avdike köyü savunulmaya çalışılıyordu. DAİŞ çeteleri yoğun saldırıyor, 5 zırhlı araçla sürekli takviye yapıyordu.

Göğüs göğüse çatışmalar yaşıyordu. Avdike’de çetelere darbe vurulmuştu. Ev ev savaşıyor, çeteler sökülüp atılmaya çalışılıyordu.

Hareketli tabur komutanlarından Botanê Reş ve Erdal Efrîn gibi çok değerli arkadaşlar buradaydı. Sürekli öne çıkıp çeteleri darbeleyen Botanê Reş, yine iki evde bulunan çeteleri çıkarmak için saldırıya geçtiği esnada suikastla şehit düşmüştü. Onun yere düştüğünü gören savaşçılar, komutanlarını almak için koştukları sırada, Erdal Efrîn gibi bir komutan da Botanê Reş’in yanında şehit düşmüş, diğerleri de yaralanmıştı. DAİŞ, suikasti etkili kullanarak, YPG ve YPJ savaşçılarının yaralanmasına ve şehadetlerine yol açmıştı.

Bunların önü hemen alınmış, Şores komutasında bir grup daha takviye gönderilmişti. Bu grup zırhlı, panzer ve kepçe ile çeteleri Avdike’den atmak için yüklendi. Artık son evlerde çatışılıyordu. Darbe yiyen çeteler son eve doğru kaçıyorlardı. Son evde zırhlı kepçenin tekeri bir kanala girince panzerler ilerleyemez oldu. Bundan dolayı Şores komutan yaralanmış, düşman siperlerde kalmıştı. Köyün yakınındaki okulda ve evde çatışmalar yer yer devam ediyordu.

Batı ve güneyde Kendal’dan Giresor’a tüm köylerden Avdike’ye takviye gelmişti. Hava çok sıcaktı. DAİŞ’in attığı havanlardan yayılan kokulu gazlardan dolayı gözlerde yanma, kusma, bayılma, baş dönmeleri gibi durumlar da ortaya çıkıyordu. Bu tehlike yaratıyordu, gece yeni takviye göndermek mümkün değildi. Düşmanın gece saldırı tehlikesi karşısında bu gücü kısa sürede toparlayıp bazı köylerden geri çekmek gerekiyordu. Bu kararı vermek çok zordu, çünkü Kendal ve Giresor’da güç yoğun bir şekilde direnmiş, burası düşman için bir cehenneme çevrilmişti. Düşman buradan korktuğu için arkadan saldırmıştı. Avdike düşerse, köyler arkadan çembere girebilecek ve DAİŞ buradan kuzeyde Türkiye sınırı ve Giresor’a doğru olan alanı çembere almış olacaktı.

Çokça tartışılıp “Ne pahasına olursa olsun kalalım” denilmesine rağmen, zaman ilerledikçe gücün darbelenip imha edilmesi sözkonusu olabileceğinden dolayı, geri çekilme kararı alındı. Tüm alanlara sabaha kadar Kopurlû ve Xanê köylerindeki okullara gelinmesi söylendi. Gün boyu sergilenen kahramanca direniş ve yüzlerce çete öldürülmesine rağmen böylesi bir geri çekilişten ötürü herkesin morali bozulmuştu. Çetelerin saldırılarına devam etmesi durumunda hemen savunma hattı oluşturulmalıydı. Tüm güç sabaha kadar geri çekilmişti.

Hepsi yorgun, bitkindi. Avdike'den gelenler arabalarda yatıyordu, baygınlık yaşayan da vardı. Kimse su, yemek sormuyor, sadece dinlenmeyi ve sabah tekrar mevzilerine gitmeyi bekliyordu.

Bu hatta dört köy boşaltılmıştı. Kopurlû'nün ön cephesi, Curn, Xanê köyüne kadar aradaki üç Arap köyünden güçlerimiz geri çekilmişti. 300, 400 haneli büyük Silifqıran köyünün eski ÖSO'luları da, kimseyi köylerine sokmayacaklarını belirtiyordu. Ama bu hattın açılması geniş bir arazinin ve kontrolün kaybedilmesine yol açıyordu. Geri çekilirken elden geldiğince darbelemek için tüm evlere ve yollara mayın döşenmişti. Zırhlı kepçe Avdike'den getirilmişti. Tüm güç yeniden mevzilendirildi. Halk seferberlik içinde mevzilere gelmişti. YPG'nin yanında omuz omuza çatışlıyordu. Qaramox köyü en önde, fedakar gruplarıyla çatışmadaydı ve birçok yaralı, şehit vermişti.

DAİŞ çeteleri, sabah ve öğleden sonra zırhlı araç ve tank desteğiyle ilerliyordu. Hala Kendal'ye girdiklerine inanamıyorlardı. Arama ve takviyeyle ilerlemeye çalışıyorlardı. Birçok yerde mayınlar patlamıştı. Bir DAİŞ tankı, anti-tank füzesiyle Kopurlû köyünün karşısındaki yerde imha edildi. Bundan dolayı çetelerin hareketleri durdu. Artık kendi yerlerini almaya çalışıyorlardı. Girê Spî'den güç takviyesi yapıyorlardı.

Şehit Botanê Reş

YPG de hızla mayınlama yapıyor, savunma tedbirlerini alıyordu. Bu çatışmalarda şehit düşen Botanê Reş ve Erdal Efrîn'in kahramanlıkları önemliydi. Kobanê'nin Cibnê köyünden olan Botanê Reş, 19 yaşındaydı. 2013 yılında hareketli tabura katılmış, bir yıllık sürede cesurluğuyla en fazla öne çıkan bir savaşçı olmuştu. İki kez yaralanmasına rağmen Sirrîn ambarında, batıdaki Ilıcak Tepesi'nde, Zormağara'da yani Kobanê'nin her tarafında savaşta aktif yer almıştı. Bölük komutanı düzeyine çıkmış, kahramanlıklarıyla tanınan biriydi. Kısa ve öz konuşurdu, telsizde, "Aldık, imha ettik, yerimizdeyiz, tamam iş bitti" diyordu. Yiğit Botanê Reş, gittiği yerde mutlaka sonuç alacağı bilinen, güvenilen, çok sevilen bir komutandı. Botanê Reş'in şehadetine dayanamayan Erdal Efrîn, üzerine gitmiş ve o da şehit düşmüştü. Birçok yoldaşı da onu kurtarmak isterken yaralanmıştı.

Erdal Efrîn de baştan beri ilk hareketli taburda yer almış, çok tecrübeli, esprileriyle herkesin sevdiği, savaşçı yönüyle tanınan biriydi. Yine ağır silahları, doçkayı çok iyi kullandığından dolayı ağır silahların sorumluluğunu da bir süre yapmıştı. Erdal Efrîn de bütün savaşlarda, cepheelerde yer alan cesur, Kobanê'deki YPG ve YPJ savaşçılarının örnek aldığı kahramanlardan birisiydi.

Bu çatışmalarda 11 YPG ve YPJ savaşçısı şehit düşmüştü. Yaralananlar da vardı.

Avdike ve Zormağara sonrasında durum

11 Haziran'da Musul'u ele geçiren DAİŞ, buradan edindiği yeni silahlarla yükselişe geçti. Tam da bu süreçte Kobanê'ye her taraftan bir saldırı başlattı. Rojava kantonlarının en zayıf halkası olarak gördükleri ve gözlerine kestirdikleri Kobanê, onlar için ortadan kaldırılması gereken öncelikli hedefti.

Hem güneyde hem doğuda toprak kaybı ve bırakılan köylerin ardından, yeniden toparlanma gerekliydi. Çünkü bu saldırılarda en nitelikli savaşçılar ya şehit düşmüş ya da yaralanmıştı. Tüm Kuzey'den ve Rojava kantonlarından hem halk hem askeri güçler parça parça aktarılmaya, kısmi cephane akışı sağlanmaya başlamıştı. Yine Kuzey'den yoğun bir katılım vardı. Sınır üzerinde halk çadırlar kurmuş,

nöbet eylemleri başlatmıştı. Kobanê'nin savunulması için bütün parçalardan yurtsever, demokratik kesimler akın akın geliyordu. Efrîn ve Cizîrê kantonlarından YPG ve YPJ savaşçıları gelmişti.

Öte yandan geçmiş çatışmalarda mevcut savunmanın yetmediği, tedbirlerin eksik olduğu görülmüştü. En önemlisi, her savunma hattının arkasında ikinci hattın oluşması şarttı. Bu temelde yeni hatlar gerekiyordu. Tam bir seferberlik içinde doğu, batı ve güney cephelerinde yeni planlar yapıldı. Artık tehlikeli bir sürece girildiği, yeni iç hatlar yapılması gerektiği açıktı.

Haziran ayının ortasından başlayarak, tüm kanton bu çalışmalara yüklendi. Öncelikle yeni savunma hattının ön ve arka ikinci cepheleri hazırlanıyordu. Kepçeler, dozerler alındı, kanton yönetimince Kobanê'de ne kadar kepçe ve dozer varsa toplandı, mevzi ve savunma hatları için gönderildi.

Doğu Cephesi'nde yeni hatlar

Doğu Cephesi'nde sınırdan başlayarak Xanê köyünün etrafına kadar 3 km uzunluğunda, 3 m derinliğinde ve 4 m genişliğinde bir kanal yapılmaya başlanmıştı. Daha önceki kanal biraz derinleştirilmiş, bir dere şeklinde olan sınırdan Xanê yakınına kadar gelmiş, zemini dozer ve kepçelerle genişletiliyordu. Kopurlû ve Xanê köyüne ve Birketike'ye kadar ön cephelerde zırlı kepçeler gece gündüz çalışıyordu. Altyapı, yeni yollar, geçiş hatları, lojistik, cephe yeni savaş cephesine göre örgütleniyordu. Köylerden cephelere gruplar çıkarılması için toplantı vb. hazırlıklara başlanmıştı.

Yeni savunma planına göre geçmişteki yollar, kullanılan dereler, hedef alınan yerlere gidiş geliş hatları değişmeliydi. DAİŞ çeteleriyle içiçe olunan arazide yollar daha gerilerde, hedef alınamayacak yerlerde yapılmalıydı. Bazen 1 km, bazen 300-500 m yakındaki köylerde karşılıklı suikastler olmuştu. Gidiş gelişlerde dikkat edilmeyince kayıplara yol açmıştı. Bundan dolayı ana yol haricinde, Xanê köyünden Serzori köyüne giden uzun yollar kullanılmaya başlanmıştı. Arkadan, köylerin bir iki km etrafından dolaşan yollar yapılıyor veya yeni hatlar keşfedilerek kullanılıyordu.

İdaniye ve Bağdike köylerinin üst tarafından başlayarak, bu hattaki köylerde stratejik tepeler yapılmaya başlanmıştı. Üst tepelerde adım adım ilerleniyordu. Qertal köyünün üst tarafındaki tepeye kadar siperler, mevziler, kanallar yapılmaya başlanmıştı.

Öncelikle zırhlı araçları durduracak olan kanallar önemliydi. İmkanlar kısıtlıydı ve onlarca km uzunluğunda kanal yapmak uzun zaman alacaktı. Bağdike köyünden İdaniye ve Qertal köyüne kadarki tepelere kanal yapımına başlandı. Yine aynı şekilde bu hat uzatıldı: Gür İş çimento şirketinden Ebu Sirri köyüne, buradan da Çelebi köyünün arkasındaki tepelere, Girik köyünden Sırrîn'e yakın tepelere mevzi ve betondan kanallar yapılmaya başlandı. Doğu Cephesi'nde yürütülen bu altyapı ve mevzilendirme çalışmasıyla Girê Spî'den Ayn İsa'ya, oradan da Raqa şehrinin sınırlardan Sırrîn kasabasına kadar oldukça geniş arazide savunma tedbirleri yenilenmiş olacaktı.

Güney Cephesi

Bu hatta da, tepeler ve stratejik yerlere kanallar yapılarak, ikinci hat oluşturuluyordu. Kepçe ve dozerler hazırlığa başlamıştı. Süreç çok sıcak, havalar boğucuydu. Haziran ayının ortasında başlanan bu çalışmaların ağustos ayına kadar bitmesi gerekiyordu. Ama işler çok fazla ve zordu.

Sırrîn'den bir hat oluşturmak için alınan büyük dozerlerle kanallara başlanmıştı. Ama burada Arap, Kürt köyleri içiçeydi. YPG ve asayiş güvenlik sağlarken, sınır hattında 4 m genişliğinde, 3 m derinliğinde kanallar yapılıyordu. Bunlarla tepeler birleştirilince Girik köyünden Qilheydê köyüne kadarki hatlar tamamlanacak ve böylece bir sınır oluşturulacaktı. İmkanlar az olmasına rağmen Girde köyünden Boğaze köyüne kadar tepeler tamamlanmıştı. Alt taraftaki Girê Sêvê ve Şehit Xabur Tepesi'nden Kunheftar Tepesi ve Tepe Reş'e kadar olan alanda, Qilheydê köyünün tepelerde yeni kanal yapımı hızlandırılıyor; önde mayınlamalar, arkada kanallarla kurulan savunma hatları ile düşmanın geliş hatları tutulmaya çalışılıyordu. Ama arazi yer yer ovalıktı ve oldukça geniştı. Dolayısıyla tepelik olmayan

yerlerde de, yollar üzerinde de sürekli kontrol noktaları, mayınlamalarla tedbir alınmaya çalışılıyordu. Hazırlanacak bütün yüksek yerler ileri birer karakol, birer tepe gibi sınır hattı olacaktı.

Batı Cephesi'nde Şehit Hogir Tepesi adı verilen Aşme ya da Çarıklı Tepesi, yeraltı kanallarıyla kale gibi tasarlanmıştı. Çünkü tepe, genel tüm araziye hakimdi. İnşaatı için her taraftan kum, çakıl, çimento, demir vb. malzemeler toplanmaktaydı. Tepe geniş olduğundan ön ve alt tarafta çeşitli pusu yerlerindeki mevziler geceleri yapılıyordu. inşaat için bazen Kobanê'den usta getiriliyor, YPG ve yerel güçlerin yoğun çalışmasına halk da destek oluyordu.

Ilıcak köyünde yapılan tepenin üst tarafında, Piling köyünün karşı tarafındaki tepelerde de mevzilerin yapılması planlanıyordu. Yine kısmen Cebilferrec köyünün ve Hacı İsmaili köyünün zeytinlik sırtaları ile Cibnê'nin üst tarafındaki hakim tepelere kanal kazılıyordu. Çetelerin havan ve doçka atışlarıyla sabote etmeye çalışmasına uygun yerlere zırhlı kepçeler götürülüyor ya da ışık yakmadan geceleri çalışılıyordu. Bazen kepçe ve dozerlerin kısmi darbe alıp bozulması işleri daha bir zorlaştırıyordu.

Şehit aileleri üzerine

Bazen nasıl yazılacak, anlatılacak, hisler nasıl paylaşılacak bilemiyorum. Sanırım bu ancak o anı her şeyiyle yeniden yaşamak ve o duyguları tüm hücrelerine kadar paylaşmakla mümkündür. Her şehadeti o anda yaşamak ve ilk anda nasıl bir cevap, refleks ve his ortaya çıktıysa öyle anımsamak. Telsizde, telefonda, yolda bir savaşçının şehit düştüğünü ya da yaralandığını öğrenmek, çok farklı duygular hissettiriyordu. O anda "O da mı" diyorsun. İçinde, en derinlerde bir acı, bir yara oluşuyor, ruhunda hissediyordun. Bir ağrı ve yaşamın kutsallığı, bir varoluş ve yine ölüm, yok oluş bir hayal gibi birbirini tamamlıyor. Özgürlüğün bedeli, bunu anlıyorsun. Hele bir aileye, anne ve babaya canının bir parçasının şehadet haberini vermek çok zor bir durum. Yine bir yoldaşın kardeşinin şehadetini, oğlunun, babasının, kızının şehadetini bildirmek çok zordu. Annelerin, ailelelerin ağıt ve haykırışlarının anlamını

hissetmek acı veriyordu. Bu çok acılı, trajik ama varoluş ve özgürlük için gerekli olan bir hakikattı.

Aileler giderek bu acılara anlam veriyor ve kutsal şehadetin gurunu yaşıyorlardı. Bir şehidin babası ve anası olmak, büyük bir onurdu. Toplum içinde büyük manevi bir yer ediniyor ve herkes tarafından saygı duyulan insanlar konumuna geliyorlardı. En zor olan ise bir aileye ikinci, üçüncü çocuklarının şehadetini söylemekti. Bazıları gözyaşlarını göstermemek için bir kenara çekilip ağlıyordu. Artık yürek dayanamıyordu; bazıları hastalanıyor, tansiyonları düşüyor, bayılıyor ve hastaneye kaldırılıyorlardı.

Bazı ailelere şehadet haberi hemen verilmezdi. Kaldıramayacak olanlar vardı. Sonra bu ailelere yakın kimseler bulunur, uygun bir şekilde söylenirdi. Aileler, sürekli şehitliklerde olurdu. Yeni şehit düşenlerin mezarından sabaha kadar ayrılmayan aileler vardı. Mezarlara bazen bir ağaç bazen de bir gül dikerlerdi. Bazı ailelerde iki, üç kişi şehit düşmüş olurdu. Bu şehit ailelerden biri de Mehmet Sidiq'dı. Kobanê'de yurtsever bir aileydi, YPG'de lojistik çalışmalarındaydı. Baran Raqqa'da, küçük Baran Bağdıke köyünde, kızları Bahar'ın de özgürlük mücadelesi saflarında olmak üzere üç şehit vermişlerdi. Bir aile için büyük bir bedel ve fedakarlıktı. Ama o aile, bunun gururunu ve onurunu yaşıyordu. Bu aileye şehadet haberleri verildiğinde duygusallıkla birlikte düşmana karşı büyük bir intikam ve kin duygularının geliştiğini görürdük.

Yine Susik köyünde şehit düşenler vardı. Ciwan ve Cûdî, Kobanê'de şehit düşmüş üç kardeş de Rojava Devrimi'ni korumak, halkını savunmak için onurluca şehit düşmüşlerdi. Şehitlerin tümü özgürlük fedaileri olarak halkın gönlünde, yüreğinde yer ediniyorlardı.

Yine Kon denilen çadırlar açılırdı. Bir grup, YPG, YPJ'li şehitler için açılan çadırlarda misafirlerle ilgilenir, ailelere yardımcı olurlardı. Toplumsal dayanışma ve paylaşım vardı. Üç gün açık kalan çadırda acılar paylaşıldı. Gelenlere acı bir kahve ikram edilirdi. Herkes birbirini tanır, dayanışma ve başsağlığı dilerdi. Aşiretler, kabileler, eski kültürlerini, geleneklerini burada da Kobanê klanı olarak devam ettirirlerdi. Kobanê klanında insanlar sürekli birbirleriyle dayanışma içindeydiler. Yine her merasimden önce şehitlerin anılarını anlatır, ağıtlar yakarlardı. Çadırlara gelenler adına biri ya dua okur ya da

şehitler üzerine konuşma yapardı. Genelde gelen kurum temsilcileri, partiler bunu yapardı. Şehit Aile Kurumu, Mala Gel'in arkasındaydı. Asayiş tüm yolları tutar, megafonlarda şehitler üzerine konuşma yapılır, şiirler okunur, direniş şarkıları söylenirdi.

Şehidi son yolculuğuna uğurlamak için Şehit Dicle Şehitliği'ne kadar yürünürdü. Bazen yüzlerce metre konvoy oluşturulurdu. Herkes yol kenarında pencerelerden, damlardan zafer işareti yapar, şehit geçince saygı duruşuna geçilirdi. Asayiş noktasında omuzlara alınan şehit, "Şehit Namirin" sloganlarıyla şehitliğe götürülürdü. YPG, YPJ savaşıları, arkadaşlarını son yolculuğuna askeri törenle uğurlar, şehitlere olan görev de bu şekilde yerine getirilirdi.

Kanton ve halk meclisi toplantıları

Özsavunması zayıf olan doğunun birçok köyünde hala kısmi katılım sözkonusuydu. Kanton yönetimi, toplumun ileri gelenlerinin aracılığıyla köylerde toplantı yaparak, cephelere katılmaya iknaya çalışıyordu. Şêxan ve diğer aşiretlerden, kanton yönetiminde olanlar bu çalışmaya katılıyordu. Heyette Xalê Îsmet, yönetimden Enwer Muslîm, yine mahkeme heyeti başkanı Bavê Ciwan gibi kişiler yer alıyordu. Yine köylerin ileri gelenleri de, heyetlerde herkesin seferberliği katılması için uğraşıyordu. Bazı kişiler hala DAİŞ çetelerinin kendilerine karışmayacağına inanıyordu. Sözde tarafsız tutum alan köyler ve kesimler de vardı. Bunlar çetelerle haberleşiyor olmalıydı ki, 'çetelere karşı savaşmadıkları için onlar da köylerine saldırmayacaklardı' gibi şeyler söylüyorlardı. Ama çeteler, her tarafa tankla top atışı yapınca artık bu tür beklentiler de yok olmaya başlamıştı. Çeteler, havan ve toplanla bütün Kürt köylerini, bütün kesimleri ve aşiretleri hedef aldığı anda birçok köy boşaltılarak sağlam köylere göçtü. Bazıları sıcaklardan yararlanarak çadırlarda kalırken, bazıları da akrabalarının yanına yerleşmişti.

Doğu köyleri, buranın en büyük köyleriydi. Yaklaşık 150 , 160 köyün yer aldığı Doğu Cephesi, üç meclisle temsil edilen geniş bir alandı. Burada Ketikan'dan Şêxan'a birçok aşiret vardı. Bunların tümünü bu savunma tedbirleri içine çekmek çok önemliydi.

TC ile ilişkiler ve sınırdaki yardımlar

Türkiye seçim arifesindeydi, Erdoğan Kürt oylarını almak için her yolu deniyordu. İHH, yüzlerce kamyon yardım getireceklerini vaat etti, ancak 8 kamyon yardım getirdiler. İHH temsilcileri de Kobanê'yi ziyaret ederek, yer istediler. Bu süreçte Mürşitpınar sınır kapısında, Suruç Kaymakamlığı'nda sağlık malzemeleri ve yaralıları için gidiş gelişlerde ciddi bir sorun çıkarılmıyordu. Yüzlerce kişi, ilaç ve ameliyat için Türkiye'de doktora gidiyordu. TC Sağlık Bakanlığı, Suriye'ye uluslararası yardım fonlarından aldıkları paralarla Kobanê'den gelen insanların sağlık sorunlarını gideriyorlardı. Rojava Dayanışma Koordinasyonu, sağlık komitelerinin çabalarıyla yaralı ve ciddi hasta olanlar çeşitli zorluklar çıkarılsa da Kuzey'e gönderiliyordu. Ama şehit cenazelerinin gönderilmesi konusu sıkıntılıydı. Aileler, MEYA-DER ile girişimde bulunuyor; Şehit Hogir, Şehit Rukn gibi birçok şehit, Bakurê Kurdistan'a zorla geçiriliyordu. Yine İçişleri Bakanlığı'ndan özel izinle, insani yardımlar, ambulanslar, jeneratörlerin geçmesi konusunda -Antep Valiliği ve Suruç Kaymakamlığı sorun çıkarsa da- seçimlerden dolayı biraz esneme söz konusuydu.

10 Temmuz Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde Kürtlerin oylarını alma hesabıyla TC Başbakanlığı tarafından insani yardım gönderilmişti. Bu Erdoğan'ın açık seçim yatırımıydı. Suruç Kaymakamlığı ve Mürşitpınar kapısındaki yetkililer, bu yardımın basına açıklanmasını istemişti ama bu açıklama yapılmadı. Yardım Kobanê'ye alınmıştı ama AKP ve Erdoğan'ın seçim propagandasına malzeme olmaması için bu yardımlardan bahsedilmemişti. Gidiş gelişler oluyor, çeşitli heyetler geliyordu. Bu konuda belli bir gevşemeye rağmen Mürşitpınar sınır kapısı hala sorunluydu. Sınır güvenliği alan askerler ile MİT içindeki gruplar arasındaki farklılıklar, görüşmeler sırasında açığa çıkıyordu. Birbirlerine haber vermeme, birbirlerinin yaptıklarını boşa çıkaran ikili ve farklı tutumlara tanık oluyorduk.

19 Temmuz Devrimi'nin 2. yıldönümünde sınırın aşılması

Kobanê'de, sınırlarda, Pirsûs'ta ve köylerde nöbet çadırları kurulmuştu. Kuzey halkı ve tüm demokratik kurumlar, partiler, dostlar bu çadırlardaydı. Duyarlılık ve seçimlerin verdiği fırsatla hem gençler akıyordu hem de yardımlara hız verilmişti. Kuzey ile Rojava arasındaki suni sınırın kaldırılmasının tam zamanıydı. 19 Temmuz'da uygun köylerde karşılıklı halk katılımlarıyla sınırlara yüklenip teller aşılmaya çalışılacaktı.

Hazırlıklar yapılmıştı, Bakurê Kurdistan halkı Kobanê sınırına akmaya başlamıştı. Milletvekilleri, belediye başkanlarının da aralarında olduğu halk, Alishar köyünün karşısında toplanıyordu. Kanton yönetimi de Alishar'da halkla birlikteydi. Asayiş ve özsavunma tedbirleri alınıyor, arabalar sınıra yaklaşıyor, halk yürüyerek sınır hattına geliyordu. Atılan karşılıklı sloganlar, çekilen halaylar eşliğinde direniş kutlanıyordu.

Pirsûs'ta onlarca panzer sıralanmış, sınır hattını tutmuştu. Halk, yapılan gazlı saldırıya rağmen sınıra yürüdü. Kobanê tarafında geçişin olacağı yerlerdeki mayınlar, buraları tanıyan kaçakçı gruplar tarafından önceden toplanmış, bu hat açılmıştı. Halk tel örgü ve panzerleri geçerek Kobanê'ye akın etti. Sınırdaki Kobanê'ye kitlesel giriş başlamıştı. Lozan'daki suni sınırlar aşılarak Kürdistan'da sömürgecilik ve sınırlar reddediliyordu. Yaşlı, genç, herkesin slo-

ganları, annelerin zılgıtları ile halk iki taraftan sınırdan birleşmişti. Kuzey'den gelen halk, coşkulu sloganlarla bayram havasındaydı.

19 Temmuz'un ikinci yıldönümünde bir bayram havasında Bakurê Kurdistan halkı Rojava Devrimi'ni sahipleniyor, binlerce insan hep beraber halay çekiyordu. Gazlı saldırıda yaralanmalar olsa da hiçbir şey büyük sevince, o kucaklaşmaya engel olamıyordu. Tarih, Kürtler için yeni bir sayfa açmıştı. Ulusal, demokratik, siyasal birlik, artık fiziki sınırları, telleri de aşarak sağlanıyordu. Büyük adımlar atılmıştı, gelen halk Kobanê'de sevinç gösterileri ile karşılanmış, konvoylar ve silah atışları eşliğinde 19 Temmuz Devrimi kutlanıyordu. Rojava ile Kuzey bir olmuştu. YPG'ye ait yerler ve kanton yönetim binaları ile Nuri Dersimi Akademisi etrafında halaylar çekiliyor, kanton yönetiminin bilgilendirme toplantıları yapıyordu. Halk evlere, şehitliklere, Şehit Aile Kurumu ve tüm kurumlara gruplar halinde ziyaretler yapıyordu. Katılmaya gelen yüzlerce gencin kamplara gönderilmek üzere YPG merkezinde isimleri alınıyordu. Amed, Serhed, Mêrdîn, Şirnex vb. yerlerden katılmak için gelen gençler dışında ileri yaştaki insanlar da kantonun özyönetim savaşına katılmak ve çalışmak istiyordu. Her yerde çalışmaya gönüllüydüler.

Bu tecrit ve izolasyon koşullarında, vahşi DAİŞ çete saldırılarına rağmen, Kobanê halkı için direnişe verilen en anlamlı destekti. Kuzey halkı, dayanışmasını canla ruhla bütünleştiriyordu. Tüm televizyonlar, basın bu görkemli günü tarihe not düşmüştü.

Ortak kutlamalardan sonra Kuzeyli halkın büyük bir kısmını geri göndermek için kaçakçı grupları, asayiş ve YPG de dahil herkes seferber olmuş, bir haftada çoğu dönmüştü. Yüzlerce genç, Miştenûr kampında büyük bir moralle eğitime alınacaktı. Rojava ve Kobanê devrimine güçlü katılım sağlanıyordu.

DAİŞ'in 3 Ağustos Şengal Katliamı

İnsanlık düşmanı çeteler, bu sefer de Başûrê Kurdistan'ın Şengal bölgesinde katliama başlamışlardı. Tüm televizyonlar, haberler bir insanlık dramını görüntülüyordu. DAİŞ, tarihin en eski kavim ve kültürlerinden Êzidî halkına yönelik vahşi bir katliama başlamıştı.

Plan çok kapsamlıydı, bölgeye DAİŞ eliyle yeni bir müdahale yapılıyordu. Türkiye, Ürdün, Suudi, Katar ve CIA’e kadar herkes bu planın içindeydi. KDP’nin de bu plana dahil olduğu söyleniyordu. Başûrê Kurdistan’da özellikle KDP binlerce peşmerge gücünü Şengal’in savunmasından çekmiş, halkın ve kendisine peşmergelik yapanların silahlarını alıp evlerine göndererek , Şengal’i savunmasız bırakmıştı. Irak rejimi, her şeyi planlı ihanetle satmıştı. DAİŞ çeteleri, Musul’u da oldu bittiyle aldığı 11 Haziran sonrasında, bir anda NATO ve ABD tankları ile yüzlerce zırhlı araca, çok büyük cephane ve imkana kavuşmuştu.

DAİŞ Sünni bir güçtü ve eski Baas milliyetçileri, İslamcı cihatçılar, El Kaide, uluslararası istihbarat örgütleri bu gerici faşist gücü Arap baharına karşı çıkarmışlardı. Artık ele geçirdiği silahlar ile yayılmaya ve fetih hareketleriyle Irak ve Şam’da İslam devleti kurma adıyla yayılmaya başlıyordu. Türkiye, Suudi, Katar bu Sünni gücü finanse ederken, Irak ve Suriye’deki Şia rejimine karşı tüm eski Baasçılar, Sünni Selefi güçlere cihat çağrısı yapılıyordu. Yine hemen yanı başlarında Barzaniler, şeyhler, Nakşibendilerden gelen Sünni Kürt işbirlikçi ihanetçi kesim de devreye giriyordu.

Bu doğrultuda Êzidîlerin Şengal’i, DAİŞ’e satılmıştı. Yapılan ‘devir-teslim’de peşmerge savaştan kaçıyorlardı. Kadim Êzidî halkı kadim topraklarında terk edilmişti, savunmasız durumdaydı. DAİŞ çeteleri, vahşice saldırıyordu. “Ya dininden ya da yurdundan, canından ol” diyerek eski Osmanlı seferlerini 21. yüzyılda yeniden canlandırıyorlardı. Köleciliği yeniden hortlatıp kafa kesiyor, kadın ve çocukları cariye olarak satıyorlardı. Binlerce Êzidî 73. fermanla katledilirken, yüzbinlercesi Şengal’den yurtlarından, köylerinden kopartılıyordu. Katliamdan kaçabilenler dağlara sığınarak kendilerini kurtarmaya çalışıyorlardı.

Bir grup HPG gerillası ve onlara yardıma giden YPG ve YPJ savaşıları, güvenli bir insani koridor açmışlardı. Êzidî halkını tümünden yok olmaktan kurtarmış, Rojava’ya getirerek Dêrik’te, yine Güney ve Kuzey’de sığınma yerleri ve kamplar hazırlamışlardı. HPG’nin yanında Şengal dağında direnen Êzidî halkı, YPG ile bu dağda yeni bir savunma hattı oluşturmuştu. Çete saldırılarına

karşı yurdunu terketmeyen halk, YJA-STAR ve HPG gerillaları, YPG, YPJ savaşçılarıyla birlikte kendini korumaya çalışıyordu.

Ayn İsa taburunun çeteler tarafından ele geçirilmesi

Suriye rejiminin güneyde kalan tek gücü Ayn İsa'daydı. Kasaba Girê Spî'nin 20 km uzağında iki yıldır kuşatmadaydı. Stratejik bir tepeye sahipti. Bu taburda 400-500 civarında Suriye askeri vardı. Taburda ayrıca 30 tank, onlarca zırhlı araç, 57'lik toptan obüs toplanına, havan ve anti tank füzelerinden 4 namlulu 23.5'luk zırhlı doçkalara kadar birçok ağır silah vardı. Rejim uçak ve helikopterlerle malzeme indirebiliyordu. Ama Raqa düştükten ve bir alayı da ele geçirildikten sonra artık Raqa civarında kalan tek yerdi. Tapka'ya yüzlerce km uzaktı, Halep de çok uzaktaydı. Ebu Sirri YPG merkeziyle arası yaklaşık 8 km kadardı, irili ufaklı köylerle çevri-liydi

DAİŞ çeteleri, Ebu Sirri'ye yakın yerlerde, köylerde üstlenmiş, devriye geziyorlardı. Ayn İsa taburu etrafında mevzilenmişlerdi. İki yıldır karşılıklı doçka ve havan atışları rutinleşmişti. Etraftaki halk ve köylüler de bu duruma alışmıştı. 2012'de kasaba çevresinde güvenlik sağlamak isteyen bu tabur, ÖSO taburları kuran etraftaki köyler ve aşiretlerle anlaşmıştı. Bu güçler ÖSO adına hareket ediyordu ama aslında rejimin taburunu korumak için varlardı. Bazen göstermelik çatışmalar da gizliden tank taburunun korumalığını yapıyor ve Suriye rejiminden yüklü para alıyorlardı. Ama DAİŞ'in gelmesiyle bu dağınık onlarca ÖSO gücü tümünden ortadan kalkmış, hepsi DAİŞ'e biat etmek zorunda kalmıştı.

Kasabadaki taburu önemli kılan zırhlı tanklar ve toplarıydı. Bunları alan hasmına büyük hamle yapabilecekti. Tek kaldığından dolayı bu tabur, bazen çevrede kalan Kürtlerle diyaloga geçiyor, yerel halk üzerinden YPG ile ilişkilenmek istiyordu. Albay ve su-bayların çoğu Alevi'ydi. Çok sıkışınca en yakındaki Kobanê YPG güçlerine sığınmaları tek çareydi, bunu biliyor, sürekli irtibat sağlıyorlardı. Yerel halk aracılığıyla telefon görüşmeleri yapılıyordu. Onlara, tek kurtuluşun Kobanê'ye gelmek olduğu,

silah ve tankları ile gelmeleri belirtiliyordu. Ama albayla ekibi korkak ve inisiyatifsizdi. Raqa'daki güçleri ortadan kalkınca Deyrzor'daki generallere bağlandıkları için, ancak onlar evet derse gelebileceklerini söylüyorlardı. Bunun üzerine Haseki üzeri rejim askeri yetkilileriyle, yine Şam ile eski arabulucu kesimler üzerinden telefonla görüşmeler yapıldı.

Taburun DAİŞ'in eline geçmemesi, Kobanê'ye gelmeleri için Şam'daki genelkurmayın onayını bekliyorlardı. Hızla Ebu Sirri'ye, Çelebî savunmasına, Gür İş çimento fabrikası'na dört hareketli tabur yerleştirildi. Bu taburlar, 8-10 km mesafede olan Ebu Sirri'yi kontrol edip gücün, tank ve cephaneleri getirmesi için keşif ve planlamaya başlanmıştı. Ebu Sirri'nin 2 km ilerisindeki mevzilere gidilmiş, kamyonlar, kepçe ve vinçler hazırlanmıştı. Bunlar her ne kadar gizlilik içinde olmuşa da Cizîrê ile telefon görüşmeleri ve rejimle görüşmeler MİT ve DAİŞ'i hareketlendirmişti. DAİŞ, otobüslerle Eyn İsa'ya takviye yapmaya başlamıştı.

Ortak hareket etmeleri beklenirken, Ayn İsa Taburu yerinden kıpırdamıyordu. 3-4 tankla ilk harekette hemen yol güvenliği alacağımızı belirtmemize rağmen, başta kabul etmiş, bir gün sonra Deyrzor'daki generalleri, "Kesinlikle Kürtlere gitmeyin" deyince durmuşlardı. Kobanê'ye gitmemeleri gerektiğini söyleyen kesimler, aslında taburu DAİŞ'e teslim etmelerini istiyordu.

Aynı akşam DAİŞ tüm gücüyle saldırdı. Girişte iki üç araba patlatıp, Raqa esiri askerlerin kellelerini taburun içine atarak korku yarattı. Saldırı kısa sürede sonuçlandı. Çeteler albayın olduğu yere girmiş ve başını kesmişti. Paniğe kapılan taburun 300-350 kişilik gücü gruplar halinde kaçıp dağılmaya başlamış, yüzlercesi öldürülmüştü. Sabah rejim uçakları taburu bombalamaya başlasa da, otuz tanktan çoğu, toplar, füzeler ve cephane çetelerin eline geçmişti. Terkedilen tanklarla kaçan askerlerin etrafını sarıp çoğunu katletmişlerdi. Yaklaşık 35 civarında yarbay, binbaşı ve subayla yaralıları da dahil kurtulabilen askerler, YPG denetimindeki alanlara teslim olmuştu. Neler olduğuna dair anlatımları, rejim içinde DAİŞ destekçileri olduğunu açıkça gösteriyordu.

DAİŞ tüm Alevi askerlerin kafalarını kesmişti. Bazı Arap köyler de, Sünni askerleri saklamış, fidye karşılığında rejime veya ailelerine

veriyordu. Kobanê'deki köylülerin de, bazı askerleri saklayıp rehin tuttuğu asayiş tarafından yapılan sonraki operasyonlarda anlaşıldı. Bu durum Arap çeteleriyle Kobanê'deki çeteler arasındaki çeşitli bağlantıları da ortaya çıkarıyordu.

Kobanê'de asayişte tutulan Ayn İsa askerlerinin durumu da, daha sonraki süreçte uygun diplomatik yollarla karşılıklı esirlerin bırakılması temelindeki görüşmeler içinde değerlendirilerek netlik kazanacaktı.

Yeni hamle süreci

Kavurucu Temmuz ve Ağustos sıcaklarında, Kobanê'de artık savaşa alışılmıştı. Savaş cephelerine sürekli takviyeler gönderiliyor, bu yoğunluk Kobanê halkı tarafından daha iyi kavranıyordu. Artık savaş ve yaşam içiçeydi. DAİŞ saldırılarının devam edeceği biliniyordu. Bu konuda hazırlıklar yoğundu.

Yeni güç, Ağustos sonu-Eylül başında Burkan El Fırat adıyla ilan edilecekti. Arap birlikleri de Kobanê'nin doğu, Ebu Sirri ve kısmen Sırrîn cephelerinde, daha çok da batı yani Cerablus'a yakın olan cephede yer alıyordu. Cerablus cephesine özellikle Cadır Aşireti'ne ait birlikler, yine Zaza'ya bağlı bir güç, Halep'teki bir birlik yerleşmiş durumdaydı. Ebu Sirri alanında da, Ebu İsa'ya bağlı Suvar Raqa güçleri yoğunluktaydı. Bu güçlerin donanımı ve sayısı kabarıktı. Sayıları bazen iki yüzlere varıyor, bazen de azalıyordu. Çeşitli 57'lik top, havan topları, 14.5'luk çift namlulu doçka gibi donanımları vardı. Bu cephedeki bazı Arap köylerine girmişlerdi ve buradaki denetim onlara verilmişti. Girê Spî Cephesinde de bazı köylerin kontrolünü sağlıyorlardı. Yine Şems El Şimal güçleri de, Sırrîn Cephesi içerisinde yer alıyor, buradan Qumçu'ya kadarki köylerde konumlanmıştı, komutanları Ebu Leyla'ydı.

Artık birçok yerde eylemlerin başlatılması tartışılıyordu. Her gün eylem yapılsa da, daha planlı ve koordineli çalışma yürütülmeye başlandı. Efrîn, Cizîrê hatlarından gelen takviye ve katılımlarla birlikte her alanda hareketli tabur ve birlikler oluştu. Katılımlar da artmış ve güç belli yoğunluğa ulaşmıştı.

Kazalar

Bu dönemde kazalar da sıklaşıyordu. Daha devre dağıtımının sa-
bahında temel devreden gelenlerle 13-14 yeni savaşçının bindiği
pikap, Güney Cephesi'ne giderken devrilmiş, bir savaşçı şehit
düşmüş, çoğu yaralanmıştı. Bazı yaralılar Bakurê Kurdistan'a kal-
dırılmıştı. Yeniydiler, temel devre eğitimini veren komutanları Firat
Geve de yaralanmıştı ama kazadan sorumluydu. Çoğu kaza çok
hızlı gitme, kuralsız hareket etmeden kaynaklıydı. Şoförler eğitime,
hızlı gidene yaptırım uygulanmaya, 80 km'yi aşana ceza verilmeye
başlandı. Kaza yapan şoförden izahat alınıyor ya da asayiş, YPG
askeri mahkemesi ve komutanlığı tarafından soruşturma açılıyor,
yaptırım ve hapis cezaları veriliyordu.

Öte yandan tamir merkezleri araba mezarlığı gibiydi. Kaza yapan,
doğka ve havan atışlarında darbe alan veya parçası bulunamayan
arabalarla doluydu. Başta dikkatsizlik olmak üzere çeşitli nedenlerle
maliyeti artan bu tahribat oldukça büyüktü ve mutlaka giderilmesi
gerekliyordu. Bu imkansızlıklara rağmen bir çok araba, parçalar
birbirine monte edilerek çalışır hale getirilebildi. Tamir yanında
yeni araba temininde de yaratıcı olunmaya çalışılıyordu. Taburlar
çoğalmıştı, Arap mntukalarından, Kuzey'den kaçakçılar yoluyla
yeni arabalar getirilmeye başlanmıştı.

Zırhlı araç yapımı

Ayrıca ilk kez tekerlekli ve paletli, 23.5'luk doçkaların, hatta ro-
ketlerin bile delemeyeceği 50 cm kalınlıkta çelikle kaplı yeni zırhlı
arabalar yapılyordu. Kepçeler ise büyük paletli olanlar çelikten
zırh ile kaplanıyor ve isimlerine de Malxirap (ev yıkan) deniliyordu.
Önüne geleni alıp götüren 2 metrelik ağızlarıyla yol yapımında kul-
lanılıyor, hele zırhla kaplandığı zaman paletli dozerler hiçbir engel
tanımıyordu. Bu araçlar Avdike'de çok iyi kullanılmıştı. Yoğun
atışlı yerlere bu kepçe ve dozerlerle gidilerek darbe vurulmuştu.
Hem doçkalı hem de içine alabildiği gücü taşıdığı için takviyeler ve

yaralı taşıma, geliş gidişler için de bu zırhlılar çok faydalı olmuştu.

Bu araçlar, savunmada ve saldırıda çok önemli birer savaş aracına dönüşmüştü. Üç adet yapılmıştı. İki küçük ambulans tipi panzerdi. Daha sonra Kobanê'nin savunmasında, şehir merkezi yakınlarında da birçok zaman kullanılacak, hem kabiliyetli hem de takviyelerde çok başarılı olacaktı. Bu araçların çeşitli zamanlarda aldığı darbeleri telafi edecek yeni parçalarla yapılırken, bu sorunları aşmada kolaylık sağlayan sağlam kepçe ve dozerler tercih edilecekti.

Cibnê ve Hacı İsmaili'de çatışmalar

Bu süreçte Hacı İsmaili, Cibnê'ye yakın bir mezrada, DAİŞ çetelerine çok yakın, zeytinliklerle çevrili çıkıntılı bazı yerlerde ve tepelerin uzandığı Cibilferrec köyüne kadarki alanda çatışmalar vardı. Oldukça yoğun geçen bu çatışmalarda Awaz öncülüğündeki grup muazzam bir kahramanlık sergiledi. Üzerlerine gelen panzerlere rağmen yerlerini bırakmayan bu grup, son mermilerine kadar çatışıp direnmişti. Takviyeye gelen Avesta, Delîl ve Diyar komutasındaki güçler de, çeteleri sökmek için köyü kuşatmaya almıştı. Düşmanı çembere alıp imha etmek için üç koldan saldırı yapılmıştı. Köy YPG'nin elindeyken birçok ev tanınıyordu. Bir kol bilinen evlere girerken, diğer kollar da sızmalara başlamıştı. Jiyan Amed'in kolu sızmayla bazı evleri ele geçirip düşmana darbe vurmuş, bir yerden sonra beklemeye geçmişti. Daiş çeteleri oldukça korunaklı olan taştan evlerde tutunmuştu, ilerleme sağlanamıyordu.

Diğer kollarda ilerleme vardı ve Cibnê'den takviye gelmişti. Akşamdan başlayan kuşatma ile tepede düşman mevzileri arasına girilmiş, düşmanın geliş hatları üzerine pusu grupları yerleştirilmiş, zeytinlikler, eski mevziler ve kanallar ele geçirilmişti. Ama DAİŞ çeteleri sıkıştırılsa da, bu evlerde kalmaya devam ediyordu. Havanın aydınlanması ile birlikte çetelere panzer ve yoğun takviye gelmeye başlamıştı. Ev ev çatışılıyordu. 57'lik top ile takviyeleri vurulurken, 23.5'luk doçkalar da panzerlere yükleniliyordu. Atılan füzeler, elektrik tellerine ve ağaçlara değdiğinden sonuç alamıyordu fakat panzerleri de köye ilerlemekten alıkoyuyordu.

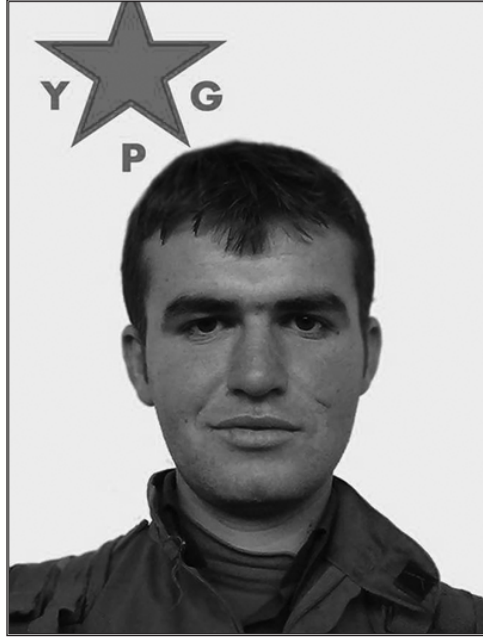
DAİŞ kısıtılmıştı, havan toplarıyla kaldıkları yerler ve takviyeleri de darbeleniyordu. Sürekli çağrı yaparak, yaralıların çok olduğunu, köyde kalamayacaklarını belirtiyor, takviye istiyorlardı. Takviye grupları ile ön saflardaki güç iç içe geçmiş, bombalar ve keleşlerle ağaçlar arasında göğüs göğüse çatışmalar devam ediyordu. Hava sıcak ve boğucuydu. Buna rağmen savaşçılar mesafe alıyordu.

Yoğun çatışmalar sonrası çeteler iki evde sıkıştırılmış, diğer evlerin tümü ele geçirilmişti. 6 YPG, YPJ savaşçısının olduğu zırhlı panzer, düşmanın sığındığı evin önünde bozulmuştu. Hacı İsmaili köyündeki ev, İsmail adlı bir yurtseverindi. Evin önünde kalan grup, köye girmek için takviye gelen iki çete kolunu vurmuştu. Yine de çeteler, yeni takviyelerle köye girmeye çalışıyordu.

Bozulan panzerdeki güç, sıcakta havasızlıktan içeride baygınlık geçiriyordu. Panzerlerin biri altta biri de arkada olmak üzere iki kapısı vardı. Arka kapıdan direkt çıkılamazdı. Takviye gelen Bişarê Çeto'nun grubu, gücü alt kapıdan çıkarmayı başarmıştı. Güç, toprak evlerin arkasında mevzilenmişti. Burada yaralı ve şehitler olmuştu. Yakın çevreden takviyeler yapılıyor, sürekli zırhlı araçlarla da yaralılar ve cephane taşınıyordu. Ambulanslar da köyün içine kadar gitmişti. İki evin ve bu köyün mutlaka ele geçirilmesi için ısrarla takviye gönderildiğinden YPG gücü oldukça kalabalıklaşmıştı.

Girilen bir evde Botanê Sor yaralanmıştı. Girê Spî köylerinden katılan Botanê Sor, "Artık geri dönüş yok, son mermimize kadar savaşacağız" denildiği zaman arkadaşlarını bir kademe arkadaki eve çekmiş, kendisi yerinde kalmıştı. Çeteler gelince de bombalarını çetelerin içinde patlatmıştı. Bu, büyük bir fedai ruhuydu. Hareketli taburda yer almıştı. Saldırılarda kol komutanlığı yapmıştı. Bu köyün düşürülmesinde ve birçok çatışmada ısrarlı olmuştu. Hiçbir zaman hiçbir şekilde geri çekilmeyi kabul etmeyen, mutlaka ilerleyip düşmana darbe vurmak isteyen cesur, kahraman bir komutandı. Kobanê'de fedai eylemini ilk başlatan da Botanê Sor'du. Tüm güç üzerinde etki yarattı. Artık mutlaka bu köy alınmalıydı.

Bu fedai eyleminden sonra köyün dışında toplanan YPG'liler köyü çembere almışlardı. Köylerde yakın evlere yerleşen güç de, ağır silahlarla destek veriyordu. İyi kullanılan 57'lik top ve 23,5 luk doçkalar ile takviye gücün yaklaşık 1,5 km'den yaptığı atışlar

Şehit Botanê Sor

çok etkili oluyor, köy üzerinde hakimiyet kuruyordu. Ama çatışmalar göğüs göğüseydi.

Yeni bir grup takviye köye yetişmiş, yine içiçe girilmiş, yedi şehit verilmişti. Özellikle köyün dışındaki zeytinliklerde Avesta ve Delil komutasındaki güçler sürekli çatışmadaydılar. Öğlene doğru kayıplar verilmişti. 50 metrelik mesafeyi atışlar altında aşan araç, hızla gelip yaralıları almış, delik deşik olmasına rağmen yaralıları, şehitleri getirmişti. Burada kalan komutanlar Avesta, Delil ve Diyar mevzilerini bırakmamıştı. Konuşmalarında sonuna kadar burayı savunacaklarını, bu köyün mutlaka düşürülmesi gerektiğini söylüyorlardı.

Komutan Diyar'ın buradaki ilk çatışmasıydı. İki-üç gün önce Cizîrê kantonundan Kobanê'ye takviye gelmişti. Başûrê Kurdistan'lıydı. Eyleme katılmak için çok ısrar etmiş ve tecrübesinden dolayı da hemen kol komutanlığını almış, akşamdan mevzi tutmuş, düşmanı

darbelemiş, şahadetine kadar da çatışmıştı. Bu çatışmalar sırasında mevziden mevziye koşarak çatışan kahraman komutanlardandı.

Qizali köyünden olan YPJ'nin yiğit komutanı Avesta ise, kardeşinin katılımından etkilenererek gelmişti. Yurtsever bir ailedendi. Tim komutanlığı yapmış, uzun zaman burada da görev almıştı. Birçok yerde çatışmalara katılmıştı. Yaralı olmasına rağmen mevziyi bırakmayarak son nefesine kadar çatışmıştı. Her ikisi de mevzilerinde şehit düşmüşlerdi.

YPG, yeni takviye yapmış, zırhlı araçlar getirmişti. Çatışmalar göğüs göğüse devam ediyordu. Akşama kadar çatışma sürmüştü. Ancak bu yoğunlukla kısa sürede köy dürüşülemeyecekti. Kayıplardan dolayı yıpranma da olmuştu. Bu yüzden durumu tekrardan değerlendirmek amacıyla hemen köyün etrafındaki tepeye kısmi bir çekilme kararı alındı. Böylece köyün etrafı yeniden sarılacaktı. Akşam gelen çeteler de, Cibilferec köyü sırtlarındaki pusu grupları tarafından vurulmuştu.

Haci ismaili köyünde DAİŞ çeteleri kalmamıştı. Sabahın ilk ışıkları ile birlikte köyün etrafındaki güçler evlere yetişmişti. Bişar,

Şehit Avesta

erkenden hareket ederek, grubuyla köye girmişti. Çünkü Cîbnê kendi köyüydü ve buraları çok iyi tanıyordu. Diğer güçler de girmiş, köy ve etrafı kontrol edilmiş, çetelerin onlarca BKC, keleş ve roketatarlarını attığı görülmüştü. Cenazeleri çoktu, bazılarını götürmüşlerdi. Yine Şehit Avesta ve Şehit Diyar mevzilerinde ölümsüzleşmişlerdi. Daha önce üç şehit çıkarılmıştı. Şehit Delil, Avesta ve Diyar'ın naaşları alınarak, Şehit Dicle Şehitliği'ne götürülmüştü.

Haci İsmaili köyü ve Zagros Tepesi kurtarılmıştı. Yoğun iki günlük çatışmadan sonra hakimiyet sağlanmış, düşman yüzlerce kayıpla buradan çekilmişti. Tüm Cerablus'tan ve diğer hastanelerden Türkiye'ye birçok yaralı çete gönderilmişti. Büyük kayıp verdikleri ve içlerinde emirlerin de olduğu anlaşıyordu. Bu kayıplar DAİŞ çetelerinde korku ve panik yaratmış, saldırı iradeleri kırılmıştı. Bundan dolayı Cerablus, Şêxler ve Zormağara köyü etrafına tank getirerek, kanallar yapmaya başlamışlardı. Bu kanallarla kendilerini güvenceye almaya çalışıyorlardı. Fakat daha ertesi gün mayınlar düşmüş, gruplar sızma halinde ilerlemiş, yine 57'lik toplar ve havanlarla çetelerin hareketlilikleri darbelenmeye başlanmıştı.

Yeni eylemler

Bir süre sonra da Cibilferec köyünde operasyon başladı. Bu sefer eylem iyi planlanmıştı. YPG'nin hareketli taburu geceleyin Cibilferec'in arkasındaki köylerden gelmiş, gizlilik içerisinde bölgeye yerleşmişti. Keşiflerle tanınan yüz metre mesafedeki evlere kollar şeklinde hareket edilmişti. Bir kol, Cibilferec köyünün üst tarafındaki evlere, tepeye ve buradaki düşman mevzilerine giderken, diğer kollar da yüksek su kulesi ve çevresini alacaktı. Ardından köyün okuluna kadar ilerlenecek ve Cibilferec'teki çeteler temizlenecekti. Burada Şêxler nahiyesinin giriş noktası da vurulacaktı. Planlandığı gibi kısa çatışma ardından sızmalarla içeri girilmiş, Cibilferec'in tepesi ve buradaki evler ele geçirilmişti. Düşman darbelenmiş, bazıları esir alınmıştı. Esir alınan iki, üç kişi getirilmişti. Kalan DAİŞ çeteleri Cibilferec köyünden kaçmıştı.

Yine aynı gün Degirmen köyü tarafında operasyon vardı. Degirmen'de Zaza'ya bağlı güçler ve Burkan El Firat güçleri ortak

operasyon yapıyordu. YPG timleri ile Şêxler'in içine girip eylem yapılmış, ortak operasyon devam ediyordu. DAİŞ çeteleri, Şêxler nahiyesinde darbelenmiş ve kültür merkezi içinde sıkıştırılmıştı. Çeteler, yoğun takviye istemişlerdi. Şêxler'de çeşitli çatışmalardan sonra buradaki bazı Arap aileleri sürüp, bazılarını da ÖSO'ya bağlı oldukları için katletmişlerdi.

Çatışmalar devam ediyordu. Yapılan operasyonda sonuçlar alınmış ve moral üstünlüğü sağlanmıştı. Tüm çatışmalarda Cibilferec ve Degirmen köyü ve civarında yapılan operasyonlarda herhangi bir kayıp verilmemiş, DAİŞ çetelerine ağır darbe vurulmuştu. Giderek hakimiyet sağlanıyordu. YPG ve YPJ güçleri, en tecrübeli ve yetkin vurucu güçleriyle düşmana darbe vurmuştu. Ama DAİŞ çeteleri güçlerini yeni takviyeyle besliyor, bu şekilde çatışmayı sürdürebiliyordu. Yoğun bir sürece girilmişti.

Şehit düşen YPG ve YPJ savaşçıları, görkemli merasimlerle uğurlanıyordu. Başûrê Kurdistanlı kahraman komutan Diyar, büyük savaşçı ruhuyla ön plandaydı. Gözünü kırpmadan savaşmakla her Kürdistanlı'ya lazım olan ulusal birlik ruhunu kanıtlamıştı.

Seferberlik sürecinde katılımlar

2014 yılının Haziran ayıyla birlikte seferberlik çağrıları yapılmaya başlandı. Özellikle Kürdistan genelinde yapılan seferberlik çağrıları, karşılığını büyük oranda katılımlarla gösterdi. Bu katılımlar her taraftandı. Başûrê Kurdistan'dan Bakurê Kurdistan'a, Türkiye'li devrimci güçlere, Arap, Kürt, Türkmenlere kadar çeşitli yerlerden katılımlar vardı. Rojava Devrimi kendini yaygınlaştırmış ve her tarafta yankı bulmuştu.

Bu süreçte katılanlardan biri de Pir Kemal'di. Pirsûs'tan katılan Pir Kemal, eğitimlerden sonra kısa süre içinde hareketli taburun en sevilen savaşçısı oldu. Eğitim yeri Îzahe'ydi, Kobanê merkezden 10 km uzaktaydı. Radyo Denge Kobanê'nin kaldığı, Kobanê'nin batısındaki Sirteke köyünün üstünde stratejik bir yerdi. Burada dört bina vardı, binaların birinde radyo çalışanları sabahtan akşama kadar emek harcarlardı. Diğer üç bina da, temel eğitim için gelenlerin

kaldığı yerlerdi. Etrafı çam ağaçları ile kaplıydı. Geniş komando ve spor yeri, voleybol sahası vardı. Sabah başlayan askeri ve siyasi eğitimlerde sıkı bir disiplin uygulanırdı. Burada YPG ve YPJ savaşçıları halkçı, demokratik değerlere bağlılık temelinde eğitilirdi. Bakurê Kurdistan'dan gelenler ile Kobanêli yeni savaşçı adayları içiçeydiler. Seferberlik çağrısı ile Bakurê Kurdistan'dan gelen katılımlar çoğalmıştı. Tek tek her savaşçıyla konuşulup, savaşın ciddiyeti, Rojava Devrimi'nin önemi anlatılmaya çalışılırdı. Yine DAİŞ çetelerinin nasıl bir düşman olduğu her yönüyle anlatılırdı. Bilinçli; inançlı, irade, moral değeri yüksek savaşçılar hazırlanırdı. Burada bazen 45 günlük, bazen de 15-20 günlük devrelerle yeni savaşçı adayları eğitilirdi.

Devrime katılan, Rojava ve Kobanê'ye savunmaya gelen her savaşçının duruşu, hisleri çok anlamlıydı. Şarkılarında, halaylarında, sloganlarında, gülüşlerinde, yürüyüşlerinde, giyinişlerinde her zaman o ruh kendisini gösterirdi. Sürekli hızlı ve hareketliydiler. Kemal Pir yoldaş da sazı ve sözüyle, devrimci şarkısıyla kendi rengini hemen açığa çıkarmıştı. Cana yakın, yoldaş sevdalıydı. Devrede tim komutanı olarak sorumluluk üstlenmişti. Eğitim aralarında sazıyla şarkılar söylerdi.

Daha sonra Kemal Pir de hareketli taburda yer almıştı. Çok kısa sürede tecrübe kazanmış ve eylemlerde başarı göstermişti. Saldırılarda büyük bir fedai ruhun sahibi olmuştu. Her zaman düşmanı darbelemeyi esas almış, yaratıcılığı ve planlamasıyla hedefe kilitlenmişti. Kısa zamanda pratik içinde tim komutanı olmuştu. Kolları yönetebilecek insiyatife kavuşmuş, yılların tecrübesine bir kaç ay içinde ulaşmıştı. Devrim ile büyük bir gönül bağı kurmuştu. Ailesinden fazla bahsetmese de babasının ve bir kardeşinin polis olduğunu söylerdi. Yani sistemin içine kayan, TC kültürünün soykırımcılığına uğrayan, TC'nin faşist zihniyetinin hakim olduğu bir aileden gelmişti. Ama Kemal Pir gibi adına layık bir duruşun sahibi oldu. Doğu Cephesi'ndeki çatışmalarda ağır yaralanan Kemal Pir, şehadete ulaştı. Ailesine haber verilip Şehit Kemal Pir'in cenazesine gelmesi için bağlantı kurdu. Fakat aile, çocuklarının cenazesini Kuzey'e götüremeyeceğini, şehadetinin gizli kalmasını istedi. TC devletinden korkan bir ailedir. Babası, kardeşi, gizliden gelerek merasime katıldı. Babası çok hü-

zünlüydü, TC polisliğine lanet getirdi, korkudan basına karşı yüzünü açamadı, televizyonlara görüntü vermek istemedi. Kürtlükten kopan ve kaçanların, içine girecekleri trajedi budur. Kemal Pir'in fotoğrafları, sazi ve elbisesi, çantası ailesine teslim edildi. Yine de gururluydular, çocuklarının şehadeti karşısında sürekli başları dikti. Ne kadar gizli kalmak isteseler de içlerindeki ruh ve bağlılık, Kürtlükle, devrimle olan bağ burada ortaya çıkar. Kemal Pir'in silahını ve bazı malzemelerini arkadaşlarına verip, bir gün sonra geri gittiler.

Her şehidin son vasiyeti biliniyorsa ona göre hareket edilir. Bazıları Kobanê topraklarında kalmak isterlerdi. Şehit Vîyan, Şehit Rüstem, Şehit Hebûn gibi şehitlerin vasiyeti ailelerine söylenir, ama aileleri, anne ve babalarının son istekleri ne ise ona göre hareket edilir, aileye şehidin kalan tüm eşyaları teslim edilirdi. Bazı şehitler de kendi silahlarının ya bir YPG, YPJ'liye ya da aile fertlerinden birine verilmesini isterdi. YPG, YPJ'li akraba ve arkadaşları da onun silahıyla savaşıp şehidin intikamını almayı bir yoldaşlık görevi, büyük bir bağlılık görevi olarak görürlerdi. Şehidin anısına bağlılık onun yarattığının yaşatılmasıydı. Katılan şehit kardeşleri ya da aile fertleri, merasiminde çıkar silahını alır, şehidin silahına, kanına sahip çıkarlardı. Böylece merasimde kararlarını verirlerdi. Bu büyük ve çok anlamlı bir katılımdı. İntikam sözlerini bu şekilde verirlerdi.

Şehit Kemal Pir

Girê Spî Cephesi ya da Doğu Cephesi

Doğu Cephesi'nde esas çalışma, cephe hattını sağlamlaştırmak ve yeni bir sistem yaratmaktı. Bu kapsamda suikast, mayınlama birimleri oluşturulmuştu. Grad füzeleri de alınmış, İdaniye köyünde deneme atışları yapılmıştı. Bu füzeler, Girê Spî merkezine yakın bazı köylere isabet etti, hedefler tam net değildi.

Hareketli tabur sistemi yeniden gözden geçiriliyordu. Güç yıprandığı için dinlenmesi ve yeni sisteme göre eğitilmesi gerekiyordu. Dilovan arkadaş, bunun için çok yoğun çalışıyordu. Çalışmalarda sonunda yeniden örgütlenme ve yoğunluk sağlanmaya başlandı. YPG mevzilerinde gündüz hareketli tabur kalıyor, gece ise kalıcı düzenleme ve güvenlik için YPG güçleri gönderiliyordu.

Bu süreçte Xanê köyünde hareketli alay oluşturuldu. Üç, dört taburun askeri karargaha bağlandığı ve hareketli bir şekilde toplandığı alay sistemiydi. Xanê köyü, elli-altmış hanelik, okulu ve sağlık ocağı olan, evleri ve bahçeleri geniş bir köydü. Kobanê-Girê Spî yolu, köyün içinden geçiyordu. Kobanê'ye yakın tek Arap köyüydü. Köyün, üzerinde büyük bir su deposu olan tepesi de stratejikti. Silifqıran, Ahmedi köyleri bu tepeden kontrol edilebiliyordu. Bu tepenin yaklaşık 400 m yakınında Bakurê Kurdistan sınırına yakın bir yerde üzerine Baas rejimi tarafından yapılmış gözetleme karakolu da olan daha küçük bir tepe vardı. Bu büyük ve küçük tepelerin önünden geniş, derinliği iki, üç metreye varan dere yatağı vardı. Büyük tepeye giden yol uzun zamandır kullanılmadığından bozuktu. Tepe yumuşak kırmızı toprak ve çakıldan oluşuyordu. Üzerinde mevzi ve kanallar yapılmıştı.

Avdike çatışmasından sonra hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktı. Doğu Cephesi de, buna göre kendini örgütlemeye çalışıyordu. YPG Kobanê Komutanlığı içinde yer alan Dilovan arkadaş da, burada cephe yönetimiyle birlikte çalışmaları örgütleyordu.

Hareketli taburun ilk eylemi

Doğu Cephesi'nin İdaniye köyünde kısa sürede yeni savaşçı kampı açılmıştı. Qışla ve diğer köylerde de kamp yeri hazırlanıyordu.

Hastanenin ilk yardımı ve asayiş, Serzori'den Baxdike köyüne getirilmişti. Belli bir süredir Doğu Cephesi'nde herkes yoğunlu. Buradaki hareketli tabur, ilk eylemi için Ahmediye köyünde keşifler yapıyordu. Eylem için Doğu Cephesi komutanlarından Emin ve Dijwar arkadaşlar da gelmişlerdi. Dilovan arkadaş ve destek taburu da, gruplar halinde Xanê köyündeki yerlerine yerleşiyorlardı. Bu arada köylüler de, gücün biraraya geldiğini görmüştü. Düşman da istihbarat alıp hazırlık yapmış olabiliirdi.

Her ihtimale karşı güçler üç saldırı ve iki destek grubu olarak ayarlandı. Bir kol, Silifqıran tarafından Ahmediye arasına sızma yapacak, bir kol da sınırdan yani arka taraftan dönecekti. Bu şekilde düşman çembere alınacaktı. Diğer gruplar da köye girmişti, ilk mevziler boştu. DAİŞ, gece ve gündüz yerlerini değiştirmiş, tedbir almıştı. Dağınık evlerin etrafına pusu atmıştı. Işıklar yanıma çatışma başladı, hızla ilk evlere girildi ve çatışma birçok yere yayıldı. Sınır hattında DAİŞ'in takviyesi vurulmuş, buradaki grup pusularla ilerliyordu. Çeteler imha ediliyor, iyi sonuç alınıyordu. Bir doçka arabası imha edilmiş, kollar savunmalı ilerliyordu. Birkaç eve girilmişti ama pusuya yatan DAİŞ'liler evlerin dışından saldırıp arkadaşları yaralamıştı. Yaralıları getirmek için hızla harekete geçilmiş, takviye gruplar yetiştirilmişti. Bu arada Çiya arkadaşın saldırı grubunun ilerleyişi de, Ahmediye içinde çatışmaya dönüşmüştü. Çiya arkadaş, bir evi almak için bomba atarken, eve isabet eden roketle ağır yaralanmış, getirilirken yolda şehit düşmüştü.

Eylem üç dört saat devam ederek çatışmaya dönüşmüştü ve Ahmediye-Silifqıran arasında birçok ev ele geçirilmişti. Amaç, Ahmediye köyünü ele geçirmek, evlere girmekti. Köyün dışında pusular olduğundan sürpriz baskın eylemi çatışmaya dönüşmüş ve uzamıştı. Yaralılar ve bir şehit vardı. Qızali köyünden komutan Çiya arkadaşın şehadeti kolu biraz etkilemişti. Bir güç daha takviye gönderilmişti. Düşman da tank ve zırhlı takviyeleri harekete geçirip yoğun atışlar yapıyordu. Düz ovada çok takviye gönderilmesi, yoğun atışlar altında zorlanmalara yol açmaktaydı. Bu durumda güçler geri çekildi. Evet düşmana çok kayıp verdirilmişti ama köy ele geçirilememişti.

Qizali buğday ambarına eylem

Doğu Cephesi'ndeki eylemler devam ediyordu. Qizali köyü civarındaki buğday ambarlarına yönelik eylem için hazırlık yapılıyordu. Dilgeş arkadaşın önemli bir rolü vardı.

Dilgeş arkadaş, “Bu eylem en önemli intikam eylemi olacak. Arkadaşlar ona göre hazırlansın. Sızarak gafil avlayıp, onları yok edelim” diyerek, kararlılığını belirtiyordu.

Dilovan arkadaş da, “Eylemde esas rol sana düşüyor. Elindeki termal ile tüm çete hareketlerini izleyip pusu grubunu yakın koordineyle yönlendireceksin. Yine gerekirse panzer de gelir yanınıza, onunla takviye de göndeririz. Üzerinde doçka var, etkili olur” diyerek, onu motive ediyordu.

Tüm gruplar hazırды. Botanê Reş'in grubu ambar bahçelerine sızacaktı. Her yerde ışıktandırma vardı. Bu yüzden Botanê Reş ve Şoreş'in grubu, ambarın duvarlarının altına gelene kadar çok zaman geçmişti. Ambar kapısının yanına gelen bir grup da burada çatışmaya girmişti. Ambarın her tarafına kablolu mayınlar döşenmişti. Sızan gruplar, bu kabloları keserek ilerliyordu ve hala temas yoktu.

Kapı tarafında ilk mevziler, bomba ve B7 roketiyle vuruldu. Ambarın kenarındaki mevziler dağılmış, çeteler kaçmıştı. Vurulan mevzilerde ölüleri çoktu. Arkadaşlar kapıya yaklaşmıştı. Ama ambarda evin üst katındaki çeteler sürekli ateş ederek, gücün ilerlemesini engelliyordu. Hemen panzer gönderildi. Ama panzerdeki grupla kapıda bulunan grup, küçük telsizle bağlantı kuramayınca panzer çetelerin içinde kaldı ve roketle yakın mesafeden vuruldu. Darbeye rağmen geri gelen panzerdeki dört arkadaş ve şoför yaralanmıştı.

Yine pusu grupları, bir çete arabasını imha etmiş, diğer çete arabalarını vurmuştu. Diğer gruplar da çeteleri darbelemişti, ama çeteler hala kapıdan çıkarılamamıştı. Ambar büyüktü, bir kısmı alınmıştı ama çeteler her taraftan takviye güç gönderince tamamı ele geçirilememişti. Gücün kayıp vermeden geri çekilmesi de uzun zaman almıştı. Eylem anlarında zaman çok önemliydi.

Bu eylem dışında her gün başka bir yerde yapılan gece saldırıları giderek düşmanı paniğe soktu. Artık rahat yatamıyorlardı. Tank ve havanlarla alana rastgele atışlar yapmaya, akşamları etraflarını rastgele taramaya başlamışlardı.

Savaşın seyri

Diğer cephelerde de önemli çalışmalar vardı. Özellikle Ağustos sonu ile Eylül başı Kobanê’de Burkan El Fırat’ın ilan edilmesiyle birlikte yeni hamle süreci başlatılmıştı.

Batı ve güney cephelerinde birçok yer alınarak ilerleme sağlanmıştı. Doğu Cephesi’nde önemli hamleler yapılmıştı. Her hamle ile birlikte önemli kazanımlar vardı. Batıda Cideydi’ye girilip köyün yarısının ele geçirilmesi, düşmana darbe vurulması, yine Cibilferrec’te tepelerin ele geçirilmesiyle düşmanın burada ilerlemesinin önü alınmıştı.

Bu gelişmeler düşmanı korkutmuş, yeni önlemler almasına neden olmuştu. Her cephede çetelerin iki hafta devam eden yoğun sevk-yatlar yaptığı, güç, zırhlı araç ve panzerleri çoğalttığı görülüyordu. ÖSO’ya bağlı çeşitli güçler ya da Kürtlerle alış veriş yapanlar aracılığıyla bilgiler geliyordu. Ebu İsa’nın güçleri de Raqa’dan büyük

bir gücün Girê Spî'ye geldiğini ve burada operasyon yapacaklarını belirtiyordu. Birçok bilgi de aldatıcı ve psikolojik savaş amaçlıydı. Bu şekilde baskı yapmaya çalışıyorlardı. Buna rağmen bu yoğun bilgi bombardımanı doğru değerlendirilmeliydi. Çetelerin yoğun yığınağı vardı. Burkan El Firat sonrası hamlelerimize karşı hamle yapma ihtimalleri vardı.

Türkiye'den gelen çeşitli bilgilerde Qaraqozan ve Cerablus tarafında büyük bir yığınak yapıldığı, tankların evlere saklandığı, birçok evde hazırlık yapıldığı bilgisi vardı. Gelen bilgiler yanıltma amaçlı da olabilirdi ama yine de tedbir almak gerekiyordu. Zira saldırı da bekleniyordu ve gelen bilgiler doğru değerlendirilerek, önlemler hızla alınıyordu. Saldırılarına karşı yedek takviye güçler çok önemliydi. Yeni savaşçı devreleriyle her cephede hareketli bir taburun oluşturulmasına çalışılıyordu. Batı, doğu her cephede düzenli bazı taburlar oluşturulmuştu. Bazı yerlerde tabur, bazı yerlerde ise birlikler ve yerel güçler vardı. YPJ büyümüş ve büyük bir güç durumuna gelmişti.

ALTINCI BÖLÜM

Kobanê’de büyük direniş destanı

Yaz boyunca devam eden saldırılar sonrasında Kobanê şehitler intikam hamlesinde Burkan El Firat ittifakıyla DAİŞ’e darbeler vurulmuştu. DAİŞ, bu ittifak sonrasında yeni planlar içindeydi. Ağustos ayında sessiz ve küçük çapta saldırıları vardı. Bu nedenle yeniden inşa çalışmalarına hız verilmişti. Kanton yönetimi, tüm altyapı çalışmalarına, hizmetlerine devam ediyordu. Yaz sıcaklığında birçok kuyu kurumuştı. Kanton yönetimi ve belediye, hayırsever halk, herkes bedava su tankerleri ile tüm halka ve kurumlara su dağıtıyordu. Raqa’dan ve doğu köylerinden göç yoğundu. Arabuluculuk yapan çeşitli kesimlerle DAİŞ’in elindeki esirler için görüşmeler de yapılıyordu. Ama DAİŞ’in yoğun takviyeyle hazırlandığı saldırının belirleyici olacağı yeni bir sürece girilmişti.

15 Eylül saldırısı

Sürekli güç yığınağı, çetelerin büyük bir hamleyle Kobanê’ye saldıracağına işaret ediyordu. Raqa, Tabqa, Ayn İsa’da Suriye rejiminden yüklü miktarlarda ağır cephane, tank, panzer, top ele ge-

çirmişlerdi. Ayn İsa Tank Taburu'ndan 30'a yakın zırhlı araç, tank, 500 anti-tank füzesi, zırhlı araçlara monte edilmiş 14.5'luk 4 namlulu doçkalar, yine Deyrzor'dan büyük cephane almışlardı. İslam devleti adına başkent ilan ettiği Raqa'da, Musul'dan getirilen tanklar, hamırlar, füzelerle gövde gösterileri yapıyorlardı. İşte bu Raqa'nın yanı başında dikilip herkesin diz çöktüğü DAİŞ'e kafa tutan en yakın merkez de Kobanê'ydi. Rojava Devrimi'nin kalbinde yer alan Kobanê'nin yiğit klanı, çetelere karşı iki yılı aşkındır direnmiş ve tüm saldırıları boşa çıkarmayı başarmıştı.

TC ise DAİŞ ile KDP'yi de dahil ettiği, Rojava kantonlarını ele geçirme amaçlı kapsamlı bir saldırı planlamıştı. Bu, Rojava Devrimi'ni bitirme, işgal, hatta katliam ve kökten imha planıydı. Rojava paylaşılacaktı: DAİŞ belli yerleri, Türkiye Efrîn taraflarını alırken, KDP'ye de Cizîrê Kantonu'nda belli bölümler verilecekti. Bu gizli, kirli planla ilgili bilgiler kamuoyuna sızmıştı.

Bunun için başta Kobanê direniş kırılmalıydı. Burası boşuna he-deflenmiyordu çünkü Kobanê Rojava'nın en güçlü merkeziydi. İrade ve morali güçlü, RêberApo'nun ilk ayak bastığı ve devrimin ilk kıvılcımını çıktığı yerdı. DAİŞ her tarafı çok kısa sürede alırken, Kobanê'ye yönelik onlarca saldırısı boşa çıkmış ve büyük darbeler yemişti. Ayrıca Arap ve Kürt birlikteliğinde Burkan El Firat'ın ilanı, özellikle TC'yi çok rahatsız ediyordu. Suriye rejimi de bu süreçte, DAİŞ ile zımnı ateşkes içine girmiş, çatışmaları durdurmuştu. Bu işbirliği çeteleri Kobanê'ye yönlendiriyordu. Ayn el Arap yani Arapların Gözü olan Baas dönemindeki ismini de, Ayn el İslam'a (İslam'ın Gözü) çevirmişlerdi. Bu sefer İslamın Gözü'ne saldırı yapılacaktı.

Kobanê klanının direniş

14 Eylül'ü 15 Eylül'e bağlayan gece DAİŞ, Kobanê'nin batısında Talik, Boraz, Degirmen, Cibilferrec köylerinde koordineli saldırılara başladı. Akşam saat yedi, sekiz civarında çeteler Talik köyüne girmişti. Eriş ve Zozan komutasındaki YPG, YPJ savaşçıları anında cevap vermişlerdi. Ama DAİŞ çok büyük bir güçle, tüm köylere birden saldırıyordu. Artık tank ve panzerlerle içiçe girilmişti. Alanda

tanklara B7'ler atılıyordu. Kobanê de YPG gücünde hala anti-tank füzesi yoktu. Olan ise yeni getirilmiş, üç güllesi olan, anti-tank olmasa da tankları delici özelliği olan bir füzeydi.

Saldırı ilk anlarda çok yoğundu. Sadece YPG, YPJ'li savaşçılar değil yerel özsavunma yapan köylüler de Talik'ta ve mevzilerinde çatışmalara katılıyordu. Köylere takviyeler gönderiliyordu. Çatışmaların denetime alınması için şehirlerden de yedek cephane ve güç gönderiliyordu.

Aynı saatlerde Doğu Cephesi'nde de Serzori, Hurriye, Nebo, Qizali, Korik, Leqleqo ve Birketike köylerine koordineli saldırı vardı. Önce Qizali köyü civarında saldırılar yoğunlaşmıştı. Takviye giden gruplarla çetelere darbe vurulmuştu. Dağınık köylerde bazı evlerde göğüs göğüse çatışmalarda çeteler darbeleniyordu.

Birketike köyünde kısmi direniş olsa da komutanları Mazlum Jirki'nin ürkekliği nedeniyle hemen geri çekilmişlerdi. Ama diğer yerlerde, özellikle Qizali köyünde büyük bir direniş vardı. Dilgeş komutasındaki hareketli güçler, tüm köylere takviyeye gidip çatışmalara katılıyorlardı. Dilovan, cephe komutanı olarak katılmıştı. Sofî ve alanda bulunan tüm komutanlar, direkt savaş içindeydiler.

DAİŞ, birçok köye birden, bir kaç saat içerisinde tanklarla çok büyük bir saldırı başlatmıştı. Bu saldırılara karşı direnilse de geri çekilmek zorunda kalındı. Çünkü geçmişte beş, on araçla çetelere takviye gelirken, şimdi tek bir köye yüz, ikiyüz araçlık güç geliyordu. Çeteler, tüm köylere saldırıyordu. Hareketli güç ve cephe yönetimi her bir köye gidip takviye olmaya çalışıyordu. Cûdî, Dilgeş, Bahoz arkadaşlar, bazen bir tim, bazen bir takımla akşamdan sabaha kadar çetelerin saldırdığı köylere koşuyorlardı. Dilovan arkadaş da orada koordine ediyor ve bazen çatışmaya giriyordu.

Dilovan arkadaş yönetimi toplayarak, bu ciddi ve topyekün saldırılara karşı ikinci savunma hattına çekilme konusunda Meryem, Sofî, Baharîn ve alandaki diğer arkadaşların görüşlerini alıyordu. Daha önce hazırlanan bir hat vardı. O sırada Serzori'de yoğun bir çatışma başladı, DAİŞ çeteleri gücü çembere alıp, burayı düşürmeye çalışıyordu. Serzori'nin önemi, düşerse Mahmudiye, Birketike, Korfik, Curn gibi tüm köylerin ön hattı kesilecek ve böylelikle diğer güçlerimizin çembere girme ihtimalinin doğacak olmasındandı. Tel-sizlerde çok yoğun bir irtibat vardı. Sürekli takviye isteniyordu.

Kobanê şehir merkezinden takviyeler

Kobanê merkezde de yoğun bir hareketlilik vardı. YPG, YPJ komutanları şehrin her tarafına dağılmış, yedek güçler ve halk seferberlik halinde cephelere gidiyordu. Eğitim kampında olanlar da harekete geçirilmişti. Hêlince'de eğitim kampında olan 40'ın üzerindeki YPG, YPJ komutanının da cephelere gitmesi gerekiyordu.

Meryem ve Sefkan da, diğer komutanlarla gruplarını alarak harekete geçmişlerdi. Doğu Cephesi olan Girê Spî tarafında saldırılar yoğundu. Şehir merkezinden sürekli sevkiyat yapılıyordu. Şehrin etrafındaki kontrol noktalarında halktan güçler ve yaşlılar bırakılmıştı. Onun dışındaki tüm güçler cephelere gönderilmişti.

Kobanê merkezden 35 km uzakta olan doğudaki Xanê köyü hattın korunmasında kilit önemdeydi. Serzori'ye de 2 km uzaktaydı. Seydo'nun grubu buraya yerleşmişti.

Telsizler üzerinde takviye çağrılarından Serzori'deki çatışmaların yoğunlaştığı anlaşılıyordu. Patlama, kurşun sesleri, havan ve top atışlarıyla tam bir cehennem havası vardı. Buraya çetelerin tanklarla

giriş yaptığı söyleniyordu. Seydo, cephe komutanı olarak Xanê'de işleri yürütmeye başlamış, gelen güçlerle Xanê Tepesi'ni tutmuştu. Bir timle cephane göndererek Serzori'ye destek verilecekti.

Komutan Baharîn ve Cûdî, Serzori'yi anlatıyor

Baharîn: Her cephede kapsamlı saldırı vardı. Qizali, Nebo, Hurriye, Serzori, Birketike olmak üzere tüm köylerden saldırı yapılıyordu. DAİŞ saldırıları, Qizali'de kırılmıştı. Takviye giden güçler, burada düşmanı darbelemişlerdi. Birketike'de kısmi bir direniş olmuş ama sonuçta geri çekilinimişti. Nebo tarafında birçok yerde öz savunma güçleri mevzilerdeydi. Direnişin merkezi ise Serzori'ydi. Serzori'yi koparmak istiyorlardı. Qizali, Mahmudiye, Qurfili, Birketike gibi köylerin hepsini bu hattan koparıp diğer yerlere ilerlemeye çalışıyorlardı.

Serzori küçük bir köydü. İki katlı okulun etrafında kanal ve mayınlamalar yapılmıştı. Bir takımlık YPG, YPJ savaşçısı vardı. Geceden sabaha çatışma çok şiddetli devam ediyordu. Doğu Cephesi komutanı Cûdî buradaydı. Çatışma her taraftaydı ve tek bir köye büyük bir yoğunlukta saldırı vardı. Bunun için Cûdî, Dilgeş, Bahoz, Egîd, Rodî de köylere giden gruplarla hareket ediyorlardı.

İki yıl boyunca geri çekilme diye bir düşüncemiz yoktu. Tanklara karşı da savaşmış, Kendal’de dişe diş en önde direnmıştık. En son Avdike’deki saldırılarda biraz geri çekilmek zorunda kalmıştık. Onun dışında herhangi bir geri çekilme olmamıştı.

Şehit Cûdî

Cûdî: 10, 15 arkadaş sürekli takviyeyle her köyde çatışmalara katılıyorduk. Serxwebûn ve Peyman komutasında Serzori’de bir takımılık güç vardı. Takviye amaçlı bazı güçlerle birlikte hareket edip oradaki arkadaşlara yetişmeye çalışıyorduk. Rodi arkadaş da yanımızdaydı. Kendal arkadaş ayağından yaralanmış, Serzori’den yanımıza getirilmişti, onu hastaneye gönderdik. Sonra Rodi arkadaş cephane alıp okuldaki gruba yetişti. Biz de köydeki bir iki eve yerleşmiş, çatışmaya başlamıştık. Bahoz arkadaş yanımızdaydı, bu güç onun taburuydu, Curn, Hurriye ve Serzori köylerinde mevzilenmişti. Buradaki takıma takviye amaçlı gelmişti. Sabaha kadar buradaydık. Rodî arkadaş bizden habersiz okula gitmişti. “Artık buradayım, etrafımız sarılmış, kimse gelmesin, gelinirse daha fazla kayıp verilebilir. Burada kanımızın son damlasına kadar direneceğiz, kimse merak etmesin” diyordu.

Takviye ve geri çekilme yapılması o anda mümkün değildi. Tanklar yavaş yavaş okulun içine girmeye başlamışlardı. Serzori onların önünü kesmişti, direniş devam ediyordu. Biz etrafında kalmıştık, yardım yapamıyorduk. Sabaha doğru geri çekilmemiz istendi. Eğer burada kalınırsa daha fazla kayıp verilebilirdi. Bundan dolayı Dilovan ve Meryem arkadaşlar, geri çekilmemizi istedi. Böylece Serzori'nin etrafında kalan cephe yönetimi de sabaha doğru geri çekilmek zorunda kaldı. 12 kişi, yaralılarla birlikte Serzori'nin içinde kalmış, kahramanca direniyorlardı. İkinci katta mevzilenmiş, alt katı da tutuyorlardı. Alt katta çatışmalar yoğunlaşmış, tank atışları da devam ediyordu. Bu şekilde büyük bir direniş vardı. Direnişin önünü kesemeyen çeteler, tank atışı ve saldırılarla okulun etrafını yarmaya çalışıyorlardı. Burada kalan grup, yaralıları üst kata çıkarmış, çatışyordu. Cephaneleri az kalmıştı. Onlarca kayıp veren düşman, ilerleyemediği için üç tankla etrafı sarmış, okulu tank atışlarıyla imha etmeye çalışıyordu. Yine alt kata kadar yetişen çeteler, burayı yakarak mayınlarla havaya uçurmaya çalışıyorlardı. Serzori'de çatışma, öğlene kadar devam etmişti. Akşama doğru Serzori'den büyük bir direniş ruhu yükseliyordu.

Serzori direnişçileri sürekli telsizlerden konuşuyor, direniş mesajları veriyorlardı. Ancak yaralıların olması genel gücü olumsuz etkiliyordu. Bunu önlemek için Serzori telsiz kanalları genel kanaldan çıkarılmış, 5. kanala alınmıştı. Beklendiği gibi bu kanalda bile tüm gruplar, Serzori direnişini duyar duymaz, "Biz de Serzori'ye gideceğiz, arkadaşlara yardım edeceğiz" diyorlardı. Farklı alanlardan Serzori'ye gitmeye çalışan savaşçılar, aynı zamanda kendi mevzilerini boşaltıyorlardı, bu da tehlikeli bir durum ortaya çıkarıyordu. Ayrıca Serzori uzaktı, düzlük bir alandaydı ve akşama kadar yapabilecek bir şey yoktu. "Mutlaka geleceğiz yardıma, sabredin, akşama kadar dayanın" diyor, elden geldiğince moral vermeye çalışıyorlardı.

Anons yaparak yardıma gitmek istediklerini belirten arkadaşların yaratabileceği tehlikeler Serzori direnişçilerini de etkiliyordu. Onlar da bu konuda uyarı yapıyorlardı.

Serzori komutanı Rodi, şöyle çağrı yapıyordu: "Buraya yardım göndermeye çalışarak arkadaşları tehlikeye atmayın. Eğer başarabilirsek

biz kendimiz çıkacağız. Bunun için uğraşacağız. Ola ki çare bulamazsak yine de diğer grupları destek için Serzori'ye yönlendirip tehlikeye sokmayın. Çevremizi tanklar ve panzerler sardı. Ağır silahları var. Biz üst kattayız, onlarsa hemen alt katımızdalar. Çeteler sürekli 'teslim ol' çağrı yapıyor. Teslimiyet çağrısına yanıt 'DAİŞ Kobanê'yi asla alamaz' oldu hep. DAİŞ ne kadar saldırırsa saldırısın, ne yaparsa yapsın Kobanê'yi asla alamayacak! Biz Önder Apo'nun çizgisinde, onun fedaileriyiz. Asla teslim olmayacağız. Direnerek halkımıza kararlılığımızı göstereceğiz.”

Diğer Serzori direnişçileri de bu yönlü mesajlar veriyorlardı.

Ciwan: Taburdaki tüm arkadaşları selamlıyor, tek tek öpüyorum. Devrimcilik görevlerimi yeterince yerine getiremedim. Arkadaşlarımdan bir devrimci olarak bu devrime, devrimin ihtiyaçlarına yanıt olamadığım için özür dilerim. Önder Apo'nun gerçek bir militanı olmayı çok istedim. Ne yazık ki kişiliğimde yeterince bütünleştiremedim. Özeleştiri veriyorum.

Peyman: Siz bize 'devrimciler gülerek ölüme gider, bu felsefeyle büyüdük' demiş, bunu öğretmişsiniz. Asla umutsuz değiliz. Şehit düşsek bile biliyoruz ki, her zaman silahımızı devralacak yüzlerce, binlerce arkadaş var. DAİŞ'in geçmesine asla izin vermeyin.

Savaşçılar, son vasiyetlerini böyle vermişti. Son mermilerine kadar direnmişlerdi. En son komutan Rodi, “Bütün silahlarımızı kırdık, hiçbirisi ellerine geçmeyecek” diyordu. Yaralı olmalarına rağmen büyük direniş gösteriyorlardı. Bawer Efrîn, Berçem Cûdî, Berfîn Çiya, Berxwedan Batman, Ciwan Heval, Gülistan Kandil, Hebun Kobanê, Mizgîn Cûdî, Peyman Tolhildan, Rodî Efrîn, Rustem Cûdî ve Serxwebun Xerib adlı 12 YPG savaşçısı bir buçuk gün boyunca destansı bir kahramanlıkla direnmiş, DAİŞ çetelerine geçit vermemişlerdi.

Artık Serzori ruhu tüm mevzilerdeydi. Serzori’deki direnişle düşmanın planları boşa çıkmıştı. Düşman önüne çıkanı ezip ilerleyerek kısa sürede Kobanê’ye yetişeceğini umuyordu. Ama bir köyde, bir okulda bile bir buçuk gün boyunca durdurulup oyalanmış, verdiği kayıpla da ilerlemesinin önü alınmıştı.

Serzori ruhunda asla teslim olunmayacağı, son mermiye kadar savaşılacağı gösteriliyordu. Serzori direniş öyküsü her tarafta anlatılıpça, bu ruh tüm alanlara yansıyor.

Direnin ikinci günü

Doğu Cephesi’nde direnişin ikinci gününe giriliyordu. Çeteler, yoğun teknik kullanarak Serzori’yi ele geçirdikten sonra, Xanê köyüne yönelmişti. Diğer alanlardaki YPG güçleri, ovalık alandan Qertal köyü tepesine çekilirken, güçlerin ağırlıklı bölümü İdaniye ve Bağdike köyü sırtlarında mevzilenmişti. Çeteler Metina ve Korike köyleri civarında harekete geçmişti. Burada çatışmalar yoğun. Dijwar’ın başında bulunduğu güç, Gür İş çimento fabrikası ve tepelerinde mevzilenmişti. Çeteler ova köylerde ilerliyor, tepelere gitmeden alanı birbirinden koparmak için Çelebî’ye doğru hareket ediyordu. Korike çatışmalarının başında çeteler darbeleniş, cephe komutanlarından Hawar yaralanmıştı. Gür İş taraflarında çatışmalar vardı. Korike köyündeki çete saldırılarında Suwar Raqa gücü YPG ile birlikte hareket etmişse de daha sonra 14.5’luk doçkayı bırakıp alandan çıkmıştı. Alanda zor durumda kalan YPG savaşçıları, şehit ve yaralı vermişti. Bu nedenle alandan geri çekilmek zorunda kalmışlardı. DAİŞ çeteleri,

yoğun teknik ve sayı gücüyle stratejik yerleri hedefliyordu. Lafarge, Çelebî ve Sîrrîn hattındaki YPG güçlerinin sayısı azdı. Kısmen Ebu Sîrri ve silsilelerini tutup, Gür İş yol güzergahını denetime alabiliyorlardı. Raqa ve Girê Spî köylerinde Ebu İsa'nın bazı güçleri vardı, onun dışında otuz, kırk köy savunmasızdı. Bu köylerde hızla savunma hattı kurmak gerekiyordu. Bu köylerdeki halk Kobanê'ye ve iç bölgelere doğru yönlendirilmeye başlanmıştı. Ev eşyaları traktörlere yüklenmişti. Sürüler, büyük baş hayvanlar yollardaydı. Motorlar, taksiler tüm taşıtlar yollara dizilmişti. Bir göç dalgası başlamıştı. Halkın zarar görmemesi en önemli hedefti. DAİŞ çeteleri, Şengal'deki gibi Kobanê'de de katliam yapabilirdi. YPG, YPJ güçleri ön saflarda savaşıırken, halkın da Kobanê'ye güvenli alanlara geçmesi sağlanıyordu. Bu süreçte motorlarla Korike köyüne giden iki kişi, çeteler tarafından katledilmişti. Yine bazı yerlerde yaşlıların kaldığı belirtiliyordu.

Güney ve Batı Cephesi'nde durum

İlk gün Güney Cephesi'nde Sîrrîn ve Qaraqozan'da ambar etrafında toplanan çeteler, aynı gece harekete geçmişlerdi. Tepe Sêvê ve Tepe Reş'teki stratejik yerlere saldırmadan zırhlı araçlarla Qumçi'ye, Dadeliye'ye ilerlemeye başlamışlardı. Cadê tarafından bir kol Firat boylarında ilerliyordu. Birçok yerde eşgüdümlü saldırılar yapıyorlardı.

Cephe komutanı Kendal, Boğaz köyünde bir hat oluşturmuştu. Kendal ve Eriş komutasındaki güçler, Boğaz köyünden Girde ve Meydanê köyünün tepelerine kadarki hattı tutmaya çalışıyorlardı. Ama alan genişti ve ovalık köyler dağınıktı. Bu geniş alanı binlerce kişilik bir güç bile tutamazdı. Girde köyünün üst sırtlarında kısmen çatışılmıştı, Boğaz Tepesi'nde de çatışma vardı ama ağır saldırılar karşısında alanda kısmi geri çekilme yapılıyordu.

Çeteler, Kobanê'yi düşürmek için yoğun bir şekilde Batı Cephesi'ne yönelmişlerdi. Bu cephe Talik, Avine, Zerik, Boraz ve Degirmen köyü hatlarında yoğun çatışmalar yaşanıyordu. Yine bu hatların uzantısı ve Şêxlere yakın olan Derbazine köyünden uzanan hatlarda da çatışma vardı. Ama en büyük çatışma gece Talik köyünde başlamıştı.

O gece Talik köyünde Nujiyan komutasında yirmiye yakın mevzi tutulmuştu. Çetelerin saldırısıyla başlayan çatışma, ertesi gün öğlene kadar devam etmişti. Ancak savaşçıların cephanesi azalınca bazı mevziler bırakılmış, Talik köyü ortasındaki stratejik tepe etrafında mevzilenilmişti. Fakat DAİŞ çeteleri, tank atışlarına devam ediyordu. İki yaralı vardı. Öğlenden sonra çatışmalar Zerik ve Avine köyüne doğru kaymıştı. Burada bulunan asayiş ve özsavunmaya bağlı kontrol noktası ve bazı evler çetelerin eline geçmiş ve güçler, Zerik köyünün üst tarafındaki hakim yerlere çekilmişti.

Degirmen köyünden Boraz köyü hattı üzeri Ilıcak Tepesi'ni ele geçirmeye çalışan bir DAİŞ grubunun sızma yaptığı haberi gelmişti. Bunun üzerine Degirmen ve Boraz köylerinden beş kişilik bir fedai timi, çetelerin bulunduğu eve sızma yaparak, yedi çeteyi öldürmüştü. Talik köyündeki YPG gücünün tuttuğu tepe kuşatmaya alındığı için buradaki güçlerden bir grup Derbazine köyüne, bir grup Avine köyüne, bir grup da Ilıcak Tepesi'ne doğru çekilmişti. Çatışmanın ilk gününde düşman Zerik köyünde bazı evlere girerken, tepelerde ve diğer alanlarda darbelenmişti. Derbazine köyünün üst tarafındaki tepelerde de çatışma devam ediyordu.

Doğu Cephesi'nde ikinci gün

Serzori'deki direniş ardından çeteler, ikinci gün Xanê'deki tepeye yoğun tank ve havan atışlarıyla yöneldi. Xanê köyü etrafında çatışmalar devam ederken, çeteler, Serzori ve Silifqıran köylerinden zırhlı araçlarla mevzilere çeteleri taşıyordu. Köyün batısındaki siperlerin arkasına götürülen çeteler, buradan tank atışlarıyla ilk evlerin içine kadar girmeyi başardı. Tanklar B7'lerle vurulmaya çalışılıyor, eldeki imkanlarla direniliyordu. Çatışmalar öğleden sonraya kadar devam etmişti.

DAİŞ çeteleri, yoğun tank saldırısıyla köye girmeye başlarken, Sofî ve Seyda komutasındaki güçler durumu değerlendirmekteydi. Zırhlı araçların köye girmesi ile birlikte çeteler tepeye doğru çıkıyordu. Tepeye yönelimleriyle köydeki durum da tehlikeye girmeye başlamıştı. Bu nedenle YPG güçleri, yaralılarla birlikte

Bağdike köyüne doğru çekildi. Kısa süre sonra Bağdike'ye doğru çekilen güçler de çatışmak zorunda kalmıştı. Çeteler durmuyor, sürekli yeni takviyelerle saldırıyorlardı.

Gece gündüz iki gün boyunca çatışan güç, geri çekilmeden dolayı moralsızdı. Kimi yerlerde takviye yapılamadığı için güç yorgun düşmüştü. Buna rağmen İdaniye ve Bağdike köyünde mevzilenmişti.

Doğu Cephesi'nin diğer bölümü olan Çelebî, Gür İş ve tepeleri YPG'nin elinde bulunurken, DAİŞ çeteleri zırhlı araçlarla oadaki köylerde ilerlemeye başlıyordu. Düşmanın bu ilerleyişini çatışmalarla durdurmaya çalışan YPG, YPJ güçlerine asayiş ve öz savunma güçleri de destek oluyordu. 10, 15 kişilik gruplar, keleşle, bazen de BKC ve roketlerle düşmanı durdurmaya çalışıyordu. Ama asıl önemli olan dağlık, yüksek yerlere çekilip bir savunma hattı oluşturmaktı. Bağdike köyünün sırtlarından Çelebî'ye kadarki alana dek uzayan yüksek tepeler vardı ve bu tepelerde mevzilenme hattı oluşturuluyordu.

TC, Doğu Cephesi'nde Girê Spî'den Cerablus hattına kadarki sınır hattında DAİŞ çetelerine bilgi ve destek veriyordu. Çeteler de bu sınır hattından sürekli saldırılar düzenliyordu. DAİŞ çeteleri, Doğu Cephesi'ndeki sınır hattından üç kol halinde saldırdı. Bir kol, Serzori ve Xanê tarafından, bir kol Metina ve Korik köyleri civarında, üçüncü kol da Ebu Sirri civarından saldırıya geçti.

Kobanê'ye doğru geri çekilme

DAİŞ çeteleri, Batı Cephesi'nde Talik köyü tarafında değil, Dadeliye, Cibnê, Korali ve Derbazine hatlarında üç koldan saldırıyordu. Güney Cephesi'nde ise aynı şekilde Qumçu ve Boğaze köyleri ve Girde tepeleri üzerinden saldırıyorlardı. Kısaca tüm cephelerden topyekün güçleriyle yoğun saldırıyor, Kobanê'yi kuşatmaya almak istiyorlardı.

YPG güçleri, arazideki dağınık güçlere takviye göndermede ve saldırıların önünü almada zorlanma yaşıyordu. Düşmanın ilerlemesi, ancak yüksek tepelerde savunma hattı oluşturularak durdurulabilirdi.

O yüzden DAİŞ çetelerinin ilerleyişi karşısında esas taktik,

dağınık olan YPG güçlerini belli bir hat içinde toplamaydı. Geri çekilirken ikinci hatta toparlanma sağlamak önemliydi. Çünkü geniş arazide, hele ovalık yerlerde zırhlı araçlara karşı savunma hatları tam yapılamıyordu. Onun için geri çekilme taktiği benimsenmiş ve ikinci hat olarak dağlık, yüksek yerler tutulmaya çalışılıyordu.

Geri çekilen güçlerden Dilgeş ve Bahoz komutasındaki grup, Qertal Tepesi'ni almış ve etrafındaki tepelerde mevzilenmişti. Doğu Cephesi'nde ikinci güne girerken çeteler saldırmıştı. Yoğunlaşan çatışmalarda bu saldırılar boşa çıkarılmış ve çok sayıda çete öldürülerek silahları kaldırılmıştı. Buradaki güç dirençliydi ve düşmana büyük kayıp verdimişti. Ancak çeteler, yoğun takviye ile Bağdike ve İdaniye köylerine yönelmişti. Sürekli bu sınır hattında ilerlemek ve buradaki gücü imha etmek istiyordu. Tank takviyeleri yapmıştı. İdaniye'ye gelen tanklara füzeler atılmış ama YPG füzecisi uzman olmadığından isabet ettirememişti. Onlarca zırhlı araç ve tankla taarruza geçen çetelerle İdaniye köyünün ilk evlerinde göğüs göğüse çatışmalar başlamıştı. DAİŞ'in yaralıları çoktu, sürekli taşıyorlardı, yine Direnen güçlerde de şehitler vardı.

Çatışmalar yoğunlaşınca buradaki güç, kuşatmaya alınmadan üst tepelere doğru çıkarıldı. Büyük bir irade savaşı veriliyordu. Keleş ve bombalarla çetelerin tank, panzer ve tekniğine karşı diş diş her köyde ev ev çatışılıyordu. Darbe yiyen çeteler, yeni güçlerle takviye yapıyor, yeni saldırılar başlatıyordu. DAİŞ çetelerinin yıpranan, darbe alan güçlerine sürekli olarak takviye yapıyordu. Nefes aldırmaksızın sürekli saldırıyorlardı. DAİŞ çetelerinin taktiği hıza dayalıydı. Hız, yoğun teknik ve sayıyla hep ilerlemek ve karşı gücü hemen ezmeyi hedefliyordu. Buna karşı büyük bir direniş veriliyordu. Günler ve saatler önemliydi.

İdaniye ve Bağdike köyünden çekilen YPG, YPJ güçleri, Bağdike köyünün üst tarafındaki kayalık zeminli mevzilerin olduğu tepelere geçiyorlardı. Qertal Tepesi, İdaniye köyü ve Bağdike köyüne kadarki tepeler çatışma alanıydı.

Çatışmaların üçüncü gününde Zoxir gücü, köyün üst tarafındaki tepelerde mevzilenmişti. Çetelerin saldırı ve sızmaları öğlene doğru devam ediyordu. Bu saldırılarda, cephe komutanı Seydo çenesinden yaralanmış, Kobanê'ye kaldırılmıştı. Ön mevzideki komutanlarının

yaralanması güçte moralsizliğe yol açmıştı. Çeteler yorgunluktan yararlanarak sürekli sızma yapıyordu.

Qertal Tepesi'nde düşmanın saldırıları kırılmıştı. İdaniye gücü ise sürekli geri çekilme ve çatışmalarda yıpranmadan dolayı tam sonuç alamamıştı. Ama direnmeye devam ediyordu. Çelebî tarafından Qertal Tepesi'ne güç geri çekilince, Metina ve Çelebî köyünün arasında kalan köylerde çeteler ilerlemişti. Yöredeki güçler arasında irtibatsızlık vardı. Bir grup çete, YPG ve asayişin olduğu köylerin arkasına girince, buradaki güç çembere alınmamak için Dijwar ve Meryem komutasında hızla çekildi. Ebu Sirri ve Gür İş sırtlarındaki güçler de Çelebî buğday ambarının üst tarafına çekildi. Çembere alınmak istenen güçler, en kısa sürede Çelebî'nin üst tarafındaki noktalara çekilmişti.

Çatışmalar devam ediyor, bu cephede kayıplar yaşanıyor. Güçler, kopukluk olmaması ve çembere alınmamak için aylarca hatta yıllarca tuttukları tepeleri, mevzileri, kalelerini bırakmak zorundaydı. Gür İş'te diş diş savaşan cephe komutanlarından Hawar yaralanmış, kahramanca direniş devam ediyordu. Ebu İsa da, yüzlerce gücüyle geri çekiliyordu.

İkinci ve üçüncü gününde bu cephede de geri çekilme taktiği ile güçler geniş alandan sırtlara doğru geri çekiliyordu. Alan ovalık ve hazırlıklar da yeterince yapılmadığından on yirmi hanelik küçük köylerde köy köy çatışmak, o güçlerin çoğunun imha olmasına neden olurdu. Bu nedenle büyük oranda köylerden geri çekilme kararı alınmış, boş kalan yerlerde çeteler, mayınlama ile durdurulmaya çalışılıyordu.

Batı Cephesi'nde kıran kırana çatışmalar

İkinci güne girerken Batı Cephesi'ndeki Zerik köyü içinde ve etrafındaki çatışmalar, Boraz ve Degirmen köyü tarafına kaydı. Çeteler ikinci günün sabahı tank ve top atışlarıyla Degirmen köyüne saldırdı. Köyün uzun zaman önce oluşturulmuş, beş mevzili savunma hattı vardı ve oldukça iyiydi. Hattı Birareme köyündeki komutan Dilgeş Çiya koordine ederken, cephe yönetiminden Baran da, Boraz ve Degirmen arasındaki hattı koordine ediyordu.

Tank atışları ardından çeteler Degirmen köyüne sızmaya çalıştılar. Karşılıklı mevzilerde yüz yüz elli metre mesafeden çatışmalar yaşıyordu. Çeteler, tank ile birlikte yüz metrelik düzlüğü geçip köye yetişmeye çalışıyorlardı. Ama gün boyunca köye girmeyi başaramadılar. Tankları da roketle vurulmuştu. Yoğun saldırıları kırılırken, ölü ve yaralıları panzerlerle çekiyorlardı. Israrla doğka, havan ve tank atışlarına rağmen bu hattı geçmeleri mümkün olmadı.

İkinci günün büyük direnişçisi ve karşı saldırılarla çeteleri bozguna uğratan komutan Dilgeş Çiya idi. Fedakarlığıyla bilinen, daha önce yaralanmasına rağmen Kuzey'e tedavi için geçip kısa sürede geri gelerek savaşa katılan, alanı tanıyan, kararlı ve tecrübeli bir komutandı. Degirmen'de güçlerini mevzilendirmişti. Sıkışan mevzilere anında takviyeye giderek ön mevzide savaşan Dilgeş, bu çatışmada ilkin yüzünden yaralanıyor, pansuman yapıp bir kaç saat içinde yerine dönüyor. Mutlaka mevzileri denetlemek ve savaşın içinde olmak istiyor. Bir kaç saat sonra elinden yaralanıyor, tekrar pansuman yapıp geliyor. Ancak aynı gün içinde yürekten bağlı olduğu savaşçıların yanında saldırıya geçerken karnas ile karnından yaralanıyor. Ona yardıma giderken Şoreş de yaralanıyor. Buranın komutanı Harun Kobanê, yaralı arkadaşları çıkartıp göndermişti. Hastaneye kaldırılan Dilgeş Çiya, Dîlok'ta 55 gün sonra ayaklanıp Kobanê'ye gelmek istediğini söylüyor. Ailesinin belirttiğine göre, orada bir anda doktorlardan kaynaklanan nedenlerle şehit düşüyor. Dilgeş Çiya, fedakarlığıyla Degirmen saldırılarını boşa çıkartan, dört gün boyunca direnişe ruh veren bir komutanlık örneği sergilemişti. Bu ruh sayesinde ki düşman Degirmen'de dört gün boyunca durmaksızın saldırmış ama ilerleme sağlayamamıştı.

Cephelerde savaşın seyri ve halkın göçü

Kobanê'nin batı, doğu ve güney cephelerindeki tüm köylerden şehir merkezine, güvenli bölgelere doğru yoğun bir göç dalgası başlamıştı. Bir hafta içinde bir alt üst oluş yaşanmıştı. Yüzyılların ata toprağını, evini barkını, bağını bahçesini, okulunu, tüm ata mezarlıklarıyla ziyaretlerini, kısacası tarihinin tüm varlığıyla köklerini

koruduğu Kobanê’yi bırakmak zorunda kalıyorlardı. Çok zordu. Bundan daha büyük bir felaket olabilir miydi? Bu bir rüya mıydı, nasıl bir kabustu? Gerçek olamazdı!

Cehennem zebanisi çeteler, Kobanê’ye saldırmaya başlamışlardı. Yaşam mücadelesi veriliyordu. Savaşın korkunçluğu, sivil-savunmasız, yaşlı çocuk herkesi hedef alıyordu. Sadece insanlara değil hayvanlara, doğaya, evlere, ağaçlara, ziyaretlerle kutsal her şeye saldırıyorlardı. Köyler boşalırken tavuklar, civcivler, köpekler, kediler meydanlarda kalmıştı. Hala evlerin ocaklarından duman yükseliyordu. Arabalar konvoy halinde yollardaydı. Hayvanlarını götüren o yaya göç zedelerinin insanın içine işleyen görüntüleri, soykırıma uğrayanlar üzerine yapılan film sahnelerini hatırlatıyordu. Gözlerde telaş ve korku ifadeleri, yaşlılarda gözyaşları... Acaba doğdukları topraklara yeniden dönebilecekler miydi? Herkesin kafasında binbir soru vardı. Her köyde büyük biçerdöverler, traktörler, birçok araba da dahil her şey bırakılmıştı. Ufak tefek bazı ihtiyaçlar, elbiseler alınmış ve öylece yollara düşülmüştü. Yaralıları taşıyan ambulanslara hemen yol veriliyordu. Savaşın tüm sıcaklığı an be an hissediliyordu. Sorular çığ gibi büyüyordu. Ne olacak, Kobanê düşecek miydi?

İnsanların bu hale geldiklerini de görünce insan intikam hırsıyla dolup, “Ne pahasına olursa olsun bu halk korunmalı ve Kobanê düşmemeli” diyordu. Bu bir trajediydi, Kobanê de Şengal gibi düşmemeliydi. Halk savunmasız bırakılmamalıydı. Ama Kobanê klanını, Türk barbarlarının kucağına sürmek de ölümü gösterip sıtmaya razı etme misali ölümden ölüm beğenmekti. DAİŞ’in en büyük finansörü TC, bu işgali planlamıştı. Halkın sınırlara sürülmesine müteakip hemen kamp yerleri hazırlamaya başlamıştı. Bir nevi esir alarak bu kamplara doldurup kullanmaya çalışacaktı.

Halk sınır köylerine yakın, sınır şeridinde bekliyordu. Tel örgüler arkasında mayınlı arazinin karşısındaydılar. Tren raylarında, sınır hattı üzerinde toplanan birçok köylü, hayvan sürülerini sınır hattına doğru sürmüş, burada tedirgin beklemekteydi.

Kobanê merkezi tıklım tıklımdı. Caddeler, evler dolmuş, ana baba günüydü. Boydan boya tüm sınır hattı, evler dolmuştu. Doğusundan, batısından, güneyinden gelen halk, Kobanê içinde birikmiş, şehir dışında kalanlar da arabalarının etrafında toplanmış bekliyordu.

Doğu Cephesi'nde üçüncü güne giriş

Artık savaşın gelip dayandığı yer tepeler olacaktı. Bağdike'den İdaniye köyü sırtlarına, Zoxur'dan Qertal köyüne, Üçkardeş'ten Çelebî köyüne kadarki tüm tepelerde ikinci savunma hattı vardı. Üç gün boyunca mevzilerde savaşan güç yıpranmıştı. Yıllarca DAİŞ çetelerine karşı savaşan ve hep başarılı sonuçlar alan güç, bu sefer savunduğu kalelerden çekiliyordu. Bu durum çok zordu. Moralsizliğe yol açıyordu. Verilen kahramanca direniş ve şehadetler sözkonusuydu. Ama güç takviye edilemiyordu. Hiç tanımadığı yerlerde hazırlıksız savaşan güç, sürekli çete saldırıları ile yok edilmek isteniyordu. Çetelerin yoğun tekniğine karşı ferdi silahlarla savaşmak zordu. Teknik ve nicel bakımdan büyük eşitsizliğe rağmen her köyde, tepede kan döküp bedel ödeyerek, düşmana zaiyat vermeden, direnmeden asla geri çekilme yapılmıyordu.

DAİŞ, akşam saatlerinde onlarca koldan bir çok mevziye saldırmıştı. Güç dağınık ve savunma pozisyonları zayıftı. Kısa sürede göğüs göğüse çatışmalar başlamıştı. Ama bir time karşı yüzlercesi üç koldan saldırıyordu. Amaçları gücü yok edip rahatça Kobanê'ye girmektir.

İdaniye ve Bağdike köyü sırtlarında kalan güç, bir kademe daha geri çekilmek zorunda kalmıştı. Girintili küçük derelerden yararlanarak, tarlalarda uzak mesafeden çatışıyor. Esas olarak uzunluğu beş-altı, genişliği üç-dört km olan tepelerde çatışıyor, kısmi taşlık yerlerde mevzilenmeyle devam ediyordu. Bu tepeler alanlara hakim konumdaydı. Qertal Tepesi'nde Dilgeş ve gruptakiler, düşmanı dar-belemiş, büyük direniş göstermiş, tüm saldırıları kırmışlardı. Tepeler bu hareketli gücün elindeydi, çok silah kaldırmışlardı. Ama araziye çeteler girmişti. Bu gücün çembere girmeden geri çekilmesi gerekiyordu. Bu güçler, üç-dört saat içinde gece yürüyüşüyle güvenli bir şekilde diğer güçle birleştirilmişti.

Çeteler, gün boyu tepelere ağır silahlarla yükleniyorlardı. Qertal Tepesi'nin kaybıyla birlikte Metina köyü ve Çelebî'ye doğru sırtlarda çete saldırıları yoğunlaşıyordu. Çelebî ve Lafarge'ye doğru bu hattı koparmak için ikinci bir saldırı kolu da hızla ilerliyordu. Bu hattaki güçler çembere girmek için hızla Çelebî tarafına doğru çekilmeye başlamıştı.

Sınır üzerinde diğer hattan da saldırılar vardı. Bu hatta Xarabistan'dan Kunheftar Mağarası'na doğru üç koldan ilerleyen çeteler, hattı ele geçirmeye çalışıyorlardı. Sınır hattı üzerinde YPG gücü kalmamıştı. Daha çok Zoxir köyünün üzerindeki sırtlarda mevzilenmişlerdi. Asayiş ve özsavunma güçleri, tank ve panzerlere karşı sınır hattında bireysel silahlarıyla mevzilenmişlerdi. Ancak teknik imkansızlıklar nedeniyle sorunlar yaşanıyordu.

Zoxir tepelerindeki çatışmalar gün boyunca devam etmişti. Burada mevzilenecek kanal bulunmadığı için güç, aşağı köylere doğru çekilmişti. Tepelerde sadece belli bir sayı bırakılmıştı. Asayiş ve özsavunma güçleri tarafından kepçe ve dozerle, Kunheftar'dan Xarabistan'a dek yeni mevziler ve kanallar yapılmaya çalışılıyordu. Ama düşman burada hızla hareket ediyordu. Geçmişte YPG komutanlığı yapanlardan Kawa bu hatta sorumluydu. Ama sürekli telefon etmesinden dolayı hatta bir sorun olduğu, zayıflığı hemen anlaşılmıştı.

Tüm cephelere sürekli takviye yapıldığından artık şehirde de gönderilecek kimse kalmamıştı. Ama Doğu Cephesi'nde sınır hattı üzerine acil bir askeri gücün gönderilmesi gerekiyordu. Bağlantılar kurup Ararat arkadaşın komutasında bir takım güç gönderildi. Çünkü hat önemliydi. Eğer Qaramox'a kadarki bu Xarabistan hattı düşerse, Kobanê'den Tilejbe'ye kadar alandaki tüm köyler buranın denetimine girerdi. Burası biraz daha yüksek dağlıktı. Eğer hat yarılırsa, bu hatta çeteler durdurulabilir, hattın önlemi alınabilirdi. Arazide taşlık birçok yer vardı. Burada çetelerin ilerleyişi devam ediyordu. Bunun önlenmesi için sürekli takviye gerekiyordu.

Daha önce buradan Güney Cephesi'ne, Bağdike'deki tabura takviye giden üç kişilik YPG timi köyden çekilme yapıldığından habersiz doçka arabalarıyla çetelerin içine girmiş, açılan yoğun ateş sonucu şehit düşmüşlerdi. Neden asayiş noktasında durdurulmadıkları bir sorundu. Bağdike çetelerin eline geçmişti ama buna rağmen doçka arabası durdurulmamıştı. Kimsenin kimseden haberinin olmadığı bir kaos durumu olduğu belliydi. Telefon ve telsizden istenen bir takımlık güç gönderilmiş ama Xarabistan'a gelen düşman Kunheftar'daki asayiş mevzilerini geçmiş ve Kawa'nın sorumluluğundaki güç buradan geri çekilmişti. Hemen tedbir alınmalıydı. Xarabistan ve Qaramox

köyünün üstündeki tepelere tüm gücün mevzilenmesi gerekiyordu. Buraya çeteler gelirse Qaramox'un tüm evlerine hakim olacaktı.

Kawa, takviye giden YPG gücüyle sırtı bırakmış, Qaramox köyünden çekilmişti. Çeteler bu geri çekilmeden cesaret alarak Xarabistan köyünü ele geçirdikten sonra hızla Qaramox'un üstündeki tepelere yetişmiş, güç burada da çatışmamıştı. Oysa arazi uygundu. Taşlık ve zeytinliklere rağmen çatışmaya girmeyen Kawa, telsiz ve telefonlara çıkmıyordu. Qaramox'taki halkın bir kısmı sınıra gitmiş, bir kısım da Kobanê'ye kaçmıştı. Çeteler köye girmişti. Bu durumdan Kawa sorumluydu, korkaklığı onu ihanete sürüklemişti. Halk arasına karışıp ortadan kaybolmuş, TC'ye kaçmıştı. Savaş kızıştıkça iradesi ve inancı güçlü olmayan hainler çıkıyordu. Halkın güvenliği için hemen buraya bir güç gitmiş, Qaramox'un alt tarafındaki köylerde tedbir almaya başlamıştı. Sozdar Efrîn komutasındaki güç, çetelerin önünü kesmişti.

Düşmanın bir gün içinde çatışmadan sınır hattındaki bu ilerleyişi, büyük bir tehlike arz ediyordu. En fazla direnen Qaramox'a böyle çatışmadan girmesi, halkın katliamdan dakika farkıyla kurtulması, çok büyük bir tehlikeydi. Bu kadar güç yığılmasına rağmen Kawa gibi bir ihanetçi marifetiyle de olsa çatışmama, güçleri doğru örgütlememe gibi sorunlar ortaya çıkmıştı. Küçük Zap denilen Qaramox köyünün kısa sürede ele geçmesi kimsenin hesaplamadığı bir durum olsa da tedbir almayı gerektiriyordu.

Doğuda Çelebî cephesinde durum

Oysa diğer güçler boş durmamıştı. Tilejbe'nin tepelerinde ve birçok boş köyde savunma hattı kurmak için Şêran köyünün üstünde, Şexçopan köyü ve Qışla'ya, Kobanê merkezinin yüksek tepelerine kadar güç mevzilendiriyorlardı. Hattın bir yanı kuzey sınırından, öbür yanı Qışla köyüne kadar uzanmaktaydı.

Güçler, Çelebî'nin ovalık köylerinde çatışsa da, DAİŞ tank ve zırhlı araç desteğinde Lafarge şirketini ele geçirmek için ilerliyordu. Bu esnada Lafarge içinde belli yerler patlatılmış, yakıt tankları alev almış, gökyüzüne dumanlar yükseliyordu.

Çelebî savunmasında sorun vardı. Sırrîn'den başlayan onlarca köyden Girik köyüne kadar geri çekilmek, çetelerin beklemediği bir durumdu. Önlerinde onlarca köy boş bırakılmıştı. Girik köyü ve Sırrîn'e doğru köylerle Êzidî köyü olan Xirabebergir'de bazı ailelerin çıkmadığı belirtiliyordu. Çetelere hedef olacaklardı. Güçlerin geri çekilmesini anlamayarak çekilmeyen asayiş ve YPG'li bazı köylü aileler de vardı. Tümü henüz çetelerin vahşetini görmemişti. Bazı Arap köyleri ile içiçe yaşamalarından dolayı gafil olanların ikna edilip çıkarılması gerekiyordu. Yoksa katliama uğrama durumları kuvvetle muhtemeldi. DAİŞ gerçeği anlatılınca halk çıkmaya başlıyor, YPG ve asayiştekiler, aileleri, motor ve arabalarla köylerden çıkarıyordu.

O sırada Meryem, Dijwar ve Emin Erkendî arkadaşların komutasındaki güç buradaydı. Bu güçler kendilerini örgütlemişlerdi. Ebu İsa güçleri de gelmişti. Tepede, köylerde, evlerde mevzilenmişlerdi. Yoğun güç vardı. Arkadaşlar gücü kısa sürede örgütlemeye başlamıştı. İşlerin nasıl gittiği sorulunca Meryem arkadaş, durumun kötü olduğunu belirtiyordu: “Tanklarla arkamızı çevirdiler. Biz Qertal Tepesi'nin bırakılıp öyle rahat şekilde Metina'den gelip Çelebî'ye doğru köylerin ele geçirileceğini beklemiyorduk. Arkamızdaki gücün tuttuğunu hesaplıyorduk.” Ama bağlantısızlıklar nedeniyle burada bir gücün olup olmadığını bilmediklerini belirtiyordu. Zoxir köyü sırtlarında hala çatışma olduğunu telsizden öğreniyorlardı.

Gür İş çimento şirketi civarında da çatışmışlardı, sonra Çelebî'deki buğday ambarlarına doğru çekilmişlerdi. Elleriyle kale gibi yaptıkları yerleri çatışmadan bırakıp çekilmek zorlarına gidiyordu. Ama çembere düşerek gücü parçalama ihtimalinden dolayı bu ara hattan çekilmek gerekliydi. Çeteler hiç tepeye yönelmemişti. Buralarda savaşmamış, direk ovoidan zırhlı araçlarla gelmişti.

Emin arkadaş, bu durumu kabullenemiyor, “Niye geri çekiliyoruz? Birçok yerde çete görmedik. Ama buna rağmen bu ovalık alandaki yerden çatışmadan geri çekilmemiz doğru değil. Bir panik havası var gibi. Buralarda çatışmalıyız, çatışarak geri çekilmeliyiz” diyordu.

Dijwar arkadaş da, “Kimin ne yaptığı belli miydi ki? Nasıl çekildik, ne yaptık, hala oralarda durum nedir tam bilemiyoruz” diyordu.

Böyle bir atmosferde geri çekilme başlamıştı. Bu tepelerde hızla gücün mevzilendirilmesi gerekiyordu. Emin arkadaş, cephesini örgütlemiş, alt köylerde güçlerini her tarafa yaymıştı.

Çeteler Emin arkadaşın bulunduğu alandaki köylere doğru Sırrîn hattı ve buğday ambarları üzerinden sevkıyata başlamıştı. DAİŞ çeteleri saldırıya geçince, Emin arkadaş ve tüm grupları, Qilheydê tarafındaki köylere doğru hareketlendi. Buradaki güçleri çatışarak üst köylere, güvenli alanlara, sırtlara çekmeleri gerekiyordu. Qışla, tüm ovalık alanlara ve yüzlerce köye hakim bir tepeydi, genişti. Tullduğu zaman alt taraflara hakimiyet sağlanabilirdi.

Bu dönemde çatışmalardan kısa süre önce gittikleri köyde tanımadıkları ihtiyar bir amca elini Meryem, Narîn ve Sefkan arkadaşların sırtına vurup, “Allah size kuvvet versin, işiniz çok zor. Sonumuz inşallah iyi olur. Düşmanımız çok” demişti. Yaşlı, ağlamış ve hepsine sarılmıştı. Biz neden ağladığını soruyorduk. Onu çatışmalardan sonra gördüğümüzde, o zaman bir şeylerin olacağını hissettiğini anlatmıştı.

Tilejbe hattı

Doğuda çatışmaların kontrol altına alınması Heybete, Tilejbe, Xerîb, Serzori, Çelik, Tahtik, Dibike, Şêxan, Qabataş gibi köylere güç yerleştirilmişti. DAİŞ çeteleri, Qaramox köyü tarafından Heybete köyü ve alt mezralara yönelik güç takviyesi yapıyordu. Xanmamed tarafından gelen çeteler de boş köylerde operasyona devam ediyordu.

Dördüncü günde başlayıp ilk haftayı bulan bu süreçte, çetelerle Heybete köyünde çatışmaya girilmişti. Çelik ve birçok mezrada hareketlenen çetelere darbe vurulmuştu. Özellikle yolda pusuya düşürülen grupta onlarca çete öldürülmüş, hamırlarından biri darbelenmişti.

Bu çatışmalarda Doğu Cephesi komutanı Baharîn öncülüğünde çetelerin üzerine gidildi. Giderek psikolojik bir üstünlük ortaya çıkıyor, savaşarak düşmanın darbelenmesi sağlanıyordu. Heybeti köyündeki mevzilerde Dilgeş, Egîd, Sofî'nin komutasındaki güçler vardı. Dört beş günlük zorlu süreçte yorgun düşmüşlerdi. DAİŞ

çeteleri Qaramox'a mevzilenmeden saldırıp ele geçirmek gibi düşünceler gündemleşse de zorluklardan dolayı bu yapılamadı. Gücün kademe kademe bu hat üzerinden geri çekilip kendini mevzilendirmesi önemliydi. Giderek toparlanma ve moral sağlanmalıydı. Toparlanma ve yeni bir hamle ruhu gerekiyordu.

Gerilla taktiği ile ilk eylemler

Til Ejbe'de kalınan günün akşamı, çetelerin kırılabileceğini göstermek ve savaşçılara moral vermek için harekete geçilmesi kararlaştırıldı. Komutanlar Dilovan, Sofî, Dilgeş, Diyar Bagok dahil 12 kişilik bir eylem grubuyla hemen harekete geçildi. Til Ejbe ile Xanê köyü arasındaki yol üzerinde yirmi, otuz hanelik evleriyle dağınık köyler vardı. DAİŞ çeteleri buralarda rahat hareket ediyordu. Keşif yapılarak harekete geçildi. Grubun hepsi komutandı ve hepsi de gitmek istiyordu. Kısa sürede donanımını tamamlayan grup, Til Ejbe ile Şêran köyleri arasındaki tepeden çeteleri gözleyerek, hareket edecekleri yeri netleştirdi. Önden bir grup arabayla keşif için çıktı. Yine bu sırtlarda yerel güçler vardı. Yanlışlık olmasın diye buradaki yerel güçler önceden çekildi. Grup, Dilovan arkadaşın komutasında harekete geçmişti.

Bu süreçte hiçbir telsiz ve telefonda konuşulmamıştı. Gizlilik içinde hazırlık yapılmıştı. Karanlıkta sızma yapılacaktı. Çeteler çok rahat hareket ediyordu. Bir grup Sofî arkadaşın, ikinci grup Bahoz arkadaşın, üçüncü grup da Dilgeş arkadaşın komutasında çetelerin içine sızdılar. Pusu grubu ise köyün dışında yol güzergahında bekliyordu. Sızma sonunda iki doçka arabası roketle vuruldu, çetelerin kaldıkları evlere bombalar atıldı. Çeteler paniklemiş, hemen takviye istemişlerdi. Çetelerin gelen takviyeleri de pusu grubu tarafından vurulmuştu.

Bu sürpriz saldırı güç için moral olmuştu. Gerilla tarzına geçilmiş, çetelerin arkasından dolanılarak vurulmuştu. Eylem çetelerin köylerde rahat uyuyamayacağını, artık yeni taktiklerle savaşılacağını herkese gösterdi. Tüm güce, telsiz ve telefonlarla bu eylemin sonuçları aktarılıyor, yeniden moralin yükselmesi ve savaş ruhunun yakalanmasına çalışılıyordu.

Çetelerin gelebileceği tüm hatlara, Alişar köyünden başlayarak sınıra kadar güç mevzilenmişti. Yine Til Ejbe köyünde dozer ve kepçelerle mevzi ve kanallar kazılıyordu. Alişar ve Til Ejbe köyleri arasındaki ovalık alanda da büyük kanallar yapılıyordu. Savunma tedbirleri alınırken, bazı gruplar da pusu ve sızma eylemlerine devam etmişti.

Bu süreçte bazı tiplerde tereddüt hatta korkak yaklaşımlar da ortaya çıkmıştı. Mazlum Jirkî'nin, Birkitike köyünde ilk günde başlayan kararsızlığı ve ürkekliği göze çarpmıştı.

Yerel güçlerin bulunduğu köylerde çatışmalar devam ederken, sözde YPG'li tecrübeli komutan Mazlum Jirkî, gücünü savaştırmamış, kapıldığı panikle ilk andan itibaren taburunu olumsuz etkilemişti. Bu durum bir kaç gün boyunca sürmüştü. Til Ejbe köyünde pusuda beklemeleri gerekirken, çeşitli gerekçelerle kalmamışlardı. Hemen YPJ'li komutanlar devreye girerek çetelerin önünü tutmuştu. Mazlum ise, Til Ejbe köyünün evlerinde yorganı başına çekerek yatacak kadar düşkünleşmişti. Kobanê halkı Til Ejbe, Alişar, Şêran köylerinin tümünde YPG, YPJ savaşçılarıyla omuz omuza mevzilerdeydi.

İlk haftada bu cephede çete saldırıları durdurulmuş, darbeleyici eylemler yapılmaya başlanmıştı. Güç toparlanıyordu. Uzak bir mesafeden geri çekilen güç kendisini örgütlenmiş, savunma tedbirlerini alarak burada bir hat oluşturmuştu.

Batı Cephesi'nde Baran'ın fedailiği

Geniş olan Batı Cephesi'nde çatışmalar, üç hat üzerinde yoğunlaşmıştı. Talik ve Piling köyleri üzerinden Derbazine ve Cibnê tarafına ve Aşme'ye kadar uzanıyordu. Bazı köylerde geri çekilme yaşanıyordu. Minaz köyü ve birçok köyde kahramanca direnişler vardı. Degirmen'deki büyük direnişin dördüncü gününde geri çekilme kararı alınmıştı. Güç, Piling'da toplanıyordu. Burada Eriş Kobanê, Zozan Kobanê, Harun Kobanê ve diğer komutanlar, savaşçılarla durumu değerlendirip Şeme köyüne çekildiler. Qasime köyü tarafından bir YPG timi de, pusuda çetelere ağır darbe vurmuştu. Böylece güçler Şeme'de toplanmıştı. Düşman, zırhlı araçlarıyla birlikte iki

koldan köye yükleniyordu. Evlerde yaşanan çatışmalardan sonra gücün köyün yukarı tarafındaki Meydane Tepesi'ne çıkıp çemberden kurtulması gerekiyordu. Çekilme kahramanca bir direnişle başarılmıştı. Sayıları azdı ama direnç güçleri fedaıceydi. O sıcakta aç susuz çatışarak akşamı etmiş ve kendilerini güç bela Meydane Tepesi'ne atmışlardı. En son geri çekilen yine komutanlardı. Burada dört yaralı veren güç, oldukça yorgun düştüğünden Kore köyüne çekilmişti.

Sabaha doğru DAİŞ çetelerinin Meydane Tepesi'ne yöneldiğini gören komutan Eriş, akşam dört kol şeklinde tepeye saldırı düzenlemiş, çeteleri imha etmişti. Meydane Tepesi, Kobanê'ye 17 km mesafedeydi. Burada yaralanan kol komutanı Harun Kobanê dışında zarar görmeden tepe alınmış, düşman kaçmış, silahlarıyla birlikte altı çete cenazesi ele geçirilmişti.

YPG güçleri Meydane Tepesi'ni savunma ve düşman gelince pusuda vurma kararı alarak, sabaha doğru Kore köyüne çekildi. Tepede sadece Baran ve bir grup kalmıştı. Çeteler aldıkları darbenin ardından öğleden sonra toparlanıp, ağır silahlar eşliğinde saldırıya geçmişti. Tepede kalan güç, çetelere darbe vurmuş ancak yaralı vermişti. Tepedeki gücün çembere girmemesi için geri çekilmesi gerekiyordu. Ancak geri çekilmeyi sindiremeyen komutan Baran, tüm gücün geri çekilmesini sağladıktan sonra tepede kalmıştı. Baran, çelik iradesiyle düşmanın tepede ilerleşini durdurmuştu. Daha sonra yaralanmıştı. Yaralıyken çeteler yanına gelene dek sessiz kalmış, başına toplandıklarında bombaları patlatmıştı. Düşman, telsizlerden bir komutanın ele geçirildiğini söylerken, diğer taraftan fedai eylemin yarattığı panikle yaralı ve ölülerinin çokluğundan bahsediyordu. Komutan Baran son nefesine kadar çatışıp kahramanca direnmiş ve fedai eylemi ile Kobanê direnişinin de seyrini belirlemişti.

Şehit Baran (Nuri Barak), 1985 yılında Van'da doğmuş, 2013 yılının Temmuz ayında hareketli taburlarda Cizîrê'de birçok savaşa katılmıştı. Burada hem bölük komutanlığı ve hem de ağır silahları kullanan grubun sorumluluğunu yapmıştı. Havayı çok iyi kullanan Baran, daha sonra Kobanê'ye yapılan saldırılarla birlikte Kobanê'ye gelmiş ve batı cephe yönetiminde yer almıştı. Fırat suyu yakınındaki Boraz ve Degirmen köyü hattında bulunan alanın komutanlığını üstlenmiş ve büyük direniş sergilemişti. Fedakarlığı ve fedai eylemiyle

savaşçılar ve halk içinde büyük bir bağlılığa ve umuda yol açmıştı.

Kore köyünde kalan grup, cephanelerini alarak Dole tepelerine gitmişti. Dole köyünün üzerindeki tepeler, yer yer taşlık ve düzlüktü, ama yüksek ve genişti. Buradan Kobanê görülmekteydi. En yüksek stratejik yerlerdi. Bu tepenin sınıra doğru tarafında da Haki Kobanê komutasında bir güç vardı. Zozan ve Eriş komutasında kalan gruplar, Dole tepesine doğru geri çekildiler. Burada üç gün boyunca mevzi-lenmiş ve ara bir hat oluşturarak düşmanın bu tepeleri ele geçirmesini önlemişlerdi.

Batı Cephesi'nde destansı direniş

Seferberlik çağrılarıyla Kobanê'ye gelen Şevket Mazi, kahramanca çatışıyordu. Çiyayê Mazi'liydi. Şeme çatışmalarında arkadaşlarını kurtarmak için tanka karşı fedai eylem önerisine izin verilmemişti. Fakat onda fedai ruhu vardı. Tanklara karşı roketle savaşan tek kişiydi. Bu arada mevzisi tank atışlarına hedef olan Nirvana şehit düşmüştü. Onu almaya fiden Fırat da yaralanmıştı. Şevket Mazi de, yoldaşlarını korumak için kahramanca savaşırken tank atışlarından şehit düşmüştü. Ancak çatışmalarda onlarca çete öldürülmüştü.

Kobanê çatışmalarının 12. günüydü. 26 Eylül'ü 27'ye bağlayan gece, çatışmalar yoğunlaşmıştı. Kobanê'nin en büyük çatışmaları, Dole tepelerinde yaşanıyordu. Eriş ve Zozan yürek yüreğe vermiş, savaşçılarıyla birlikte düşmana karşı kahramanca çatışıyorlardı. Eriş yaralanmasına rağmen geri çekilmeyeceğini söylüyordu. Eriş, "Düşmanın Kobanê'ye girebilmesi için tanklarla üzerimden geçmesi gerekecek. Son nefesime kadar savaşacağım" demişti. Zozan da komutasındaki güçlerle birlikte son nefesine kadar çatışmıştı.

Kobanê'nin Hüngüş köyünden olan Eriş, 1981 doğumluydu. Uzun yıllar Kürdistan'ın dört parçasında 15 yıl özgürlük mücadelesi içine yer almıştı. Savaşın başlamasıyla Rojava'ya gelmişti. Köyünün de içinde bulunduğu topraklarda cephe komutanlığı yapmıştı. Burada 12 gün boyunca kararlı bir şekilde savaşmış, düşmana ciddi darbeler vurmuştu.

Zozan da, Kobanê'nin Mezra Sofî köyündendi. O da uzun yıllarını özgürlük mücadelesinde geçirmişti. DAİŞ çetelerine karşı kendi

topraklarını savunmanın sözünü vermişti. YPJ komutanlığı yapmış, Dole tepesinde Eriş ile birlikte büyük bir inanç ve kararlılıkla savaşıarak şehadete ulaşmıştı. Her iki şehidin büyük direniş iradesi tarihin sayfalarına geçecekti.

Xurxurili Teyar'ın fedailiği

Cibnê ve Aşme tepelerindeki çatışmalar sonrasında Serdar ve Zerdeşt'in taburları, Xurxuri tepesinin üst tarafındaki zeytinliklerde ve köyde çatışıyorlardı. Batı Cephesi'nde de çatışmalar sınır boyunca devam ediyordu. Xurxuri'ye giden yol ve tepelerde göğüs göğüse çatışmalar vardı. Çetelere karşı büyük bir direniş veriliyordu. Yerel güçlerden Xurxurili Cemal ve arkadaşları, birer YPG komutanı gibi savaşıyorlardı. Yine ilerlemiş yaşına rağmen Xurxurili Teyar da savaşın içindeydi. Teyar, yerel meclis başkanlığı yapmış, tanınan köklü bir yurtseverdi. Bu yurtseverler araziye tanıdıkları için çatışmalarda önemli bir rol oynuyorlardı.

Xurxuri'de yoğun çatışmalar vardı. Savaşçıların yaralı ve şehitleri vardı. Beş-altı gündür süren çatışmalara rağmen büyük bir direniş sergileniyordu. Düşmana darbe de vuruyorlardı. Teyar da, kendi köyünde çatışmalara katılmıştı. Köyün içinde çembere alınan YPG'li yaralıları getirmek için seferber olmuşlardı. Teyar, iki YPG'li ile birlikte çetelere karşı çatışıyorlardı. Teyar, etraflarını kuşatan çetelerden bazılarını tanıyordu. Cerablus'tan gelen çetelerdi. Daha sonra Teyar ve YPG'lilerin içinde savaştıkları eve tank atışları yapılmıştı. Yaralanan Teyar, çetelerin eline geçmişti. Telsizde konuşurmak için uğraşmışlardı. Ancak Teyar konuşmayıp kahramanca direndiği için katledilmişti. Çeteler de, Telsizlerden Teyar'ı katlettiklerini anons etmişlerdi. Savaşçıların moralini bozmak için Teyar'ın başını kesip görünen bir yere asmışlardı. Ama çetelerin bilmediği şey, savaşçıların irade ve inancıydı. Teyar'ın ardından kardeşi ve köylüleri onun silahını alarak mevzilerde direnişe katılmışlardı.

Bu cephe hem stratejik önemdeydi hem de sürekli takviye gelen güçler için geçiş alanıydı. Bu cephede çatışmalar, Bubani köyü sırtlarından Sifteki köyünün içlerine kadar yayılmıştı. Güç yıpranmıştı.

Serdar'ın taburu, geceleri çetelere sızma eylemleri düzenliyordu. Bir hafta boyunca çeteler burada ilerleyememişti, sürekli darbe yiyordu.

Zaza ve Cadır'a bağlı Burkan El Firat güçleri de, bu cephede çatışmalarda YPG'lilerle birlikte hareket ediyorlardı. Doğu Cephesi'nde Meryem'in komutasında bulunan bu güçler ile Ebu İsa'nın Suwar Raqa güçlerinin bir kısmı da dört doçka ile bu alana gelmişlerdi. Haki Kobanê'nin olduğu cepheye de doçkalarla takviye yapılıyordu. Gelen güçler, doçkalarla çeteleri vurmuştu. Ancak TC, burada sınır hattındaki çetelere sürekli bilgi veriyordu. Bu durum da, direnişçiler için olumsuz etkide bulunuyordu.

TC'nin sınır hattında çetelere verdiği açık destek, sınır hattındaki köylüler tarafından görülüyordu. YPG'nin tüm görünen hareketleri, DAİŞ'e istihbarat bilgisi olarak aktarılıyordu. Çünkü çeteler, göremediği yerlerde saldırı yapıyorlardı. Arabalar hedefleniyor, havan ve top atışları yapılıyordu. Açıkça TC karakolları ve çeteler el ele saldırıları koordine ediyorlardı. Öte yandan sınırda nöbet tutan halk bunları görüyordu. Onlar da ellerinde dürbünler, Aşme köyünden Sifteki köyüne kadar düşman hareketliliğine ilişkin bilgi veriyorlardı. Çetelerin nereye gittiğini, araçlarının nereden geldiğini, hangi evden havan ve tank atışı yapıldığını söylüyorlardı. Bu bilgilere göre yapılan havan, doçka, 57'lik top atışları ile düşman etkisiz duruma getirilmişti.

Güney Cephesi'nde ilk gerilla grupları ve tepe eylemleri

Çatışmaların ikinci haftasında, içinde Xurxurili Cemal, Herekol Gever ile mayıncı Cûdî'nin de içinde bulunduğu dört kişilik grup köylere gönderildi. Bu grup Xurxuri, Korali zeytinlikleri ve arazilerde kalıp, çetelerin hareketini izleyecekti. Mayınlama, pusu ve sızmalarla çeteleri vuracaktı. Grup, gizli hareket edecek, görüntü vermeyecek, sadece gerekirse telsizlerle bağlantı sağlayacak ve inisiyatifli olacaktı.

Dole köyünün üstünde stratejik bir tepe vardı. Çeteler, tepayı ele geçirmek için Bu tepeye birçok defa saldırı düzenlemiş ancak çok kayıp vermişlerdi. Burada döşenen mayınlar çetelerin geçişi esnasında

patlatılmış, doçka ve 57'lik topa da çeteler vurulmuştu. Diğer gün çeteler tepede görülünce gündüz tepeye sızma eylemi yapılmıştı. Yine tepelerin farklı yerlerinde gelen çete kollarına darbe vurulmuştu. Çatışmalar araziye ve tepelere sıçramıştı. Artık köylerin içinden çıkılmıştı. Çeteler, Dole tepeleri etrafında bir taraftan Eriş komutasındaki güçlere saldırıyor, bir taraftan da Haki Kobanê komutasındaki köylere ve İzahe'ye doğru saldırılar gerçekleştiriyordu. Savaşçılar da, saldırılara saldırıyla cevap veriyordu. Şehit ve yaralılara rağmen kahramanca bir direniş vardı. Tankları vurmak için füze ve füzeciler gelmişti. Eriş'in şehadeti sırasında da 57'lik top ve füze gönderilmişti ancak arazi fazla tanınmadığı için etkili olamamıştı. Eriş ve Zozan'ın kaldığı tepelerde çok yoğun çatışma yaşanıyordu. Onlara takviye için bir grup gönderildi. Ancak arada kopukluk vardı, takviye güçler gündüz gönderilemiyordu.

Çatışmaların onuncu gününde doçkacı Hasan, büyük kamyon kasasında olan 57'lik top ile düşmanı vuruyordu. Az gülle olmasına rağmen hedefi iyi tespit ediyordu. Düşmanın kaldığı Sifteki köyündeki okul sürekli top atışına tutulmuş ve tanklarına darbe vurulmuştu. Bu yüzden düşman da, sürekli bu topun yerini tespit edip vurmak istiyordu. Hasan, atış yaptıktan sonra yerini değiştirmedığı için yeri belliydi. Bu nedenle düşmanın atışıyla Hasan ayağından yaralanmış, top da darbe almıştı. Doçkacı Hasan, savaşın başından sonuna kadar kahramanca savaşmıştı. Fedakarlığı ile tanınan biriydi.

Komutan Sefkan'ın yaralanması

Çatışmalar yoğun bir şekilde devam ediyordu. Bu alanda genel koordinasyonu yapan Sefkan arkadaştı. Sefkan, bu cephede Zozan, Haki ve Botan ile bağlantı kurduğu için kaldığı yer olan İzahe deşifre olmuştu. Buraya takviye güçler gönderilmiş, fakat gönderilen güçlerle birlikte alan takip edilmişti. Çeteler, tanklarıyla tepeye ateş ediyordu. Buna karşı füze ve 57'lik top ile karşı konulmaya çalışılsa da düşmanın ateşi devam etmişti. 27 Eylül'de düşmanın yaptığı tank atışında Rojhat ve Çekdar şehit düşmüş, komutan Sefkan da yaralanmıştı. Hem alanı iyi tanınması hem de genel ko-

Şehit Çekdar ve Komutan Sefkan

ordinede olmasından dolayı Sefkan'ın yaralanması moralsizliğe neden olmuştu. Sefkan ise, moralsizliğin önünü almak ve koordine için Mahmut Berxwedan'dan alana gelmesini istemişti. Göğsünden ve sırtından yaralanan Sefkan ise, hastaneye kaldırılmıştı. Durumu ağırdı. Tedavi altına alınması için sınırdan geçirilmişti. Fakat telsiz üzerinden söylenmemesi gerekiyordu. Çünkü düşmanın bilgi alması halinde yakalanma ihtimali yüksekti. Kobanê'de genel sorumluluk yapmasından dolayı bu durum halk ve genel güç içinde olumsuz etki yaratabilirdi. Buna rağmen Sefkan'ın durumu ağır olduğu için gerekli tedbirler alınarak Bakur'a tedaviye gönderilmişti. Tedavi sonrası yeniden Rojava'ya getirilecekti. Rudaw gibi bazı televizyon kanalları ise, Kobanê ve köylerin komutan Sefkan tarafından boşaltıldığına, kendisinin de bırakıp gittiğine yönelik anti propaganda yapıyordu. Oysa o esnada Sefkan arkadaş ise ölüme karşı mücadele veriyordu.

İzahe tepesinde şehit düşen Çekdar, Qaramox köyündendi. YPG yerel güçler komutanı Mahmudê Qaramox'un oğluydu. Genç, cesur ve dürüst biriydi. Sürekli savaşta, komutanların güvenliğinde yer almış bir arkadaştı.

Şehit Rojhat Peyani

Şehit Rojhat ise, Hakkari’liydi. Suikast silahlarında uzman, birçok alanda savaşmış, kahramanlığıyla bilinen, elindeki termali, karnas ve zagros silahlarını iyi kullanan suikastçilerden biriydi. Cephe karargahından, Îzahe’ye gelen güçleri hazırlama, gönderme ve takviyelerden sorumluydu. Çok becerikli, her zaman her işe koşturan, geceleri sabaha kadar mevzilerde en önde, pusularda kalan mütevazı bir komutandı.

Kobanê’nin etrafına çember örülüyor

Batı Cephesi’nde savaşın ikinci haftası dolmak üzereydi. Dole tepesinin düşmesi ile birlikte güçler, Îzahe tepesinin karşı tarafında bulunan büyük havuzun etrafındaki sırtlarda mevzilendiler. Yine Çolbeg köyünün üzerindeki sırtlar da, yol güvenliği açısından tutuluyordu. Çolbeg köyü asfalt yolun üzerinde bulunmasından dolayı gidiş geliş hattına hakimdi. Yine Îzahe tepesi ile Sıfteki köyü ve sınır hattına kadar olan hat tutuluyordu. Aynı zamanda Çolbeg’in ilerisinde bulunan Elpelur ve Minaz köyü ile Memit ve Seyran tarafından da Miştênûr’a

kadar olan bölgede bir hat oluşturulmuştu. Böylece Kobanê'nin etrafında bir çember oluşturulmuştu. Bu çemberin tutulması önemliydi. Fakat çeteler yoğun saldırılarına devam ediyorlardı. Saldırıların kırılması için bu hat üzerinde büyük bir direniş veriliyordu. Direniş, Memit, Minaz köyü tarafındaki sırtlarda devam ediyordu. Seyran lokantası civarında da yoğun çatışma devam vardı. Minaz köyüne saldıran çeteler, köyü ele geçirmişlerdi. Minaz köyünün ele geçirilmesi ile birlikte artık Elpelur ve Çolbeg köyü sırtları da tehlikeye düşmüştü.

Bu hatta çember yarılmak üzereydi, karşı savunma hatlarını tekrar güçlendirilmek için Minaz köyüne direnişçiler tarafından saldırı düzenlendi. Saldırıya Burkan El Firat ile Suwar Raqa güçleri de katıldı. Düşmana burada darbe vurulduysa da geri çekilmek zorunda kalındı. Artık Çolbeg'in üzerindeki zeytinliklerde kalınıyordu. Seyran tarafında ise Çeko Amed komutasındaki güçler, çetelere karşı yoğun saldırı düzenlediler. Düşmana büyük darbeler vurulmasına rağmen geri çekilmedi.

Üçüncü haftaya girilmişti. Havuz ve İzahe tepeleri, güçlerin bulunduğu yerlerdi. Burada yeni savaşçı eğitimleri verilmişti. Yine cephe karargahı olarak kullanılıyordu. Kritik bir noktaydı. Çemberin kırılması halinde Botan'ın komutasında bulunan Zerdest ve Serdar'ın taburu da Sifteki köyünde çembere alınmış olacaktı. Çolbeg köyü sırtlarında, zeytinliklerinde yoğun çatışmalar vardı. Kendal Amed ve önde bulunan iki YPG savaşçısı şehit düşmüştü. Kendal arkadaşın şehit düşmesinden sonra takviye gönderildi. O gün akşama kadar buradaki gücün korunması önemliydi. Akşam ile birlikte güçler, Tilşeir köyü tarafında bulunan hatta mevzilendirildi. Kobanê'nin güney hattı bu şekilde oluşturuldu.

Doğu Cephesi Qışla tarafı

Üçüncü haftasına girmek üzere olan çatışmalar her tarafta devam ediyordu. Bu dönemde Qışla tarafındaki bir alanda Dijwar ve Emin arkadaş komutasındaki güçler, tepelerde çatışıyorlardı. Çeteler, burada bir tepeyi ele geçerek içeri girmişlerdi. Çetelerle içiçe giren direnişçiler, Qışla köyünün üst tarafından geri çekilmek zorunda kalmışlardı. Emin'in cephesi çatışmaya girerken, Dijwar'ın grubu, Şexçopan köyü üzerinden Hêlince köyüne kadar uzanan hat üzerinden

geri çekilmişti. Bu dönemde Komutan Dilovan müdahale etmiş, buradaki güçlerin Qaramezra köyü üstlerinden Şexçopan köyü üzerine dek mevzilenmelerini ve Til Ejbe hattını tutmalarını belirtmişti. Bu hat düşerse Şêran köyü düşecek, ardından Til Ejbe köyü ve ön hat da düşmüş olacaktı. Dilovan komutasındaki güçler de tehlikeye girmiş olacaktı. Bundan dolayı hat önemliydi.

Bu hattın Qaramezra köyü tarafında çatışılmış ancak geri çekilmek zorunda kalınmıştı. Qaramezra'nın çetelerin eline geçmesiyle Şêran köyü de tehlikeye düşmüştü. Şêran köyünde çatışan direnişçiler, zor duruma girdikleri için Sofî'nin talimatıyla geri çekilmişlerdi. Düşmanın havan, top ve tank atışları, buradaki güçlerin geri çekilmesine yol açmıştı. Emin Erkendî'nin bulunduğu tepelerde çatışmalar devam ediyordu. Hêlince köyü ile Şêran arası Miştênûr tepesine kadar tutulmuştu. Buradaki tepelerde Dijwar komutasındaki güçler mevzilenmişti. Cephe komutanı Dijwar yaralanmıştı. Emin Erkendî ve güçleri göğüs göğüse çatışıyordu. Kobanê şehir merkezine doğru yaklaşılmıştı.

Hêlince köyü ve Miştênûr tepesi tehlikeye girince, Kobanê şehir merkezine doğru gelinecekti. Bunun için güçler, düşmanın tekniğine

Emin Erkendî

rağmen olağanüstü bir direniş sergiliyordu. Hêlince köyüne kadar dayanan çatışmalarda Emin Erkendî kahramanlığı ortaya çıkıyordu.

Emin Erkendî, düşmanın Kobanê'ye girmemesi için kahramanca çatışıyordu. Hêlince köyünün içinde yoğun bombardıman altında güçleri mevzilendirirken, düşmanın sızan güçlerini farketmiyor. Düşman bazı evlere YPG kıyafetleri giyerek yerleşiyor, bu şekilde kendisini kamufle ediyorlar. Emin Erkendî, onlara doğru gidiyor ve ayağından yaralanıyor. Son mermisine kadar çatışıyor fakat düşmanın eline geçiyor ve daha sonra katlediliyor. Emin Erkendî'nin kahramanca şehadetinden dolayı Hêlince'deki güçler komutansız kalıyor ve dağınık duruma düşüyor. Çekdar Amed komutasındaki hareketli tabur, takviye gidiyor. Ancak yoğun çatışmalar içinde Çekdar arkadaş da yaralanıyor. Böylece Miştenûr tepesinin altındaki Hêlince köyü düşmanın eline geçiyor. Düşman bir yeri ele geçirdiğinde kara duman çıkararak, işaret veriyordu.

Miştenûr tepesinde Simko, Berxwedan Rojhilat ile Newroz komutasındaki güçler yer alıyordu. Miştenûr tepesinde iki-üç taburluk bir güç vardı. Ancak alan korunamadı. Tepede özellikle seferberlik çağrısı ile gelen yeni gençler vardı. Tecrübeli arkadaş sayısı azdı. Alan genişti ve buradaki mevzilerde kalınmasına rağmen yeterince bir yoğunluk sağlanamıyordu.

Bu süreçte koalisyon uçakları ilk defa düşman gücünü vurdu. Şoreş telsiz ve telefonlarla koalisyon güçleriyle bağlantı kurdu. Koalisyon uçakları, Şêran ile Hêlince köyü arasında bulunan bir tankı hedef aldı ve vurdu. Düşman panzerlerle gelip içindeki gücü geri çekmişti. Uçaklar, ikinci vuruşunda tankı imha etmişti.

TC ve MİT'in gizli planları

Bakurê Kurdistan'da TC devleti, PKK ile ateşkes ve siyasal görüşmeler yapmaktaydı. Bu görüşmelerde Önder Apo'nun amacı, Türk-Kürt ittifakıyla Ortadoğu'nun düzenlenmesinde yeni bir çıkış yaratmaktı. Böyle bir ittifak, yine Kuzey'de yengi ve yenilgisi olmayan savaşın barışa gitmesi için İmralı'da heyetlerle görüşme yapmaktaydı. Ama bu süreçte TC'nin gizli ajandasındaki planı

savaşı Türkiye ve Kuzey'den Suriye ve Rojava topraklarına taşımaktı. Bu yapılırken ÖSO, El Nusra, sonra da DAİŞ ile selefilere ve ihvancılara, radikal islamcılara kullanılıyordu. Artık vekalet savaşını vererek PKK'ye direk değil de dolaylı olarak ÖSO ve DAİŞ eli ile saldıracaktı. Yine el altından bazen MİT ve dönemin TC dışişleri bakanı Feridun Sinirlioğlu'na bağlı birimlerle dışişlerinde ilişkiler sağlanıyordu. İmralı'da Önder Apo bu görüşmeleri yaparken, sınır kapılarının açılması için görüşmelerde TC'yi zorluyor, sürekli yeni tekliflerle TC'yi masada tutmaya, açıktan karşıt bir pozisyona gelmemelerini sağlamaya çalışıyordu. Ama yürüttükleri politikalarla gizliden, hatta açıkça Kürt karşıtlığı yaptıkları ortadaydı.

Rojava ve Kobanê'de bu açığa çıktı. Sürekli PYD heyetleri gidip geliyor, çeşitli toplantılara katılıyorlardı. Suriye Ulusal Koalisyonu ile görüşmeler yapıyor, yine Murşitpınar sınır kapısında temsilci direk hem Pirsûs kaymakamı ve MİT temsilcileriyle görüşülüyordu. Böylece insani yardımlar için HDP ve Pirsûs Belediyesi, Rojava Koordinasyonu hatta İHH heyetleri gelip gidiyordu. Kuzey'den halktan gelen yardım günde on yirmi kamyonu buluyordu. İlaç temel gıda, buğday vb. getiriliyordu. Ambulanslar geçiriliyor, hatta Kobanê adına Şiyar Efrîn, Pirsûs ve Riha'da görüşmelere gidiyor, bazen orada kalıyordu. Yine Suriye Ulusal Koordinasyonu içindeki Türkmenler özellikle Girê Spî'deki Türkmen temsilcileri ile görüşmeler yapıyorlardı. TC ile arabuluculuk yapıyorlardı. Yine Ömer Aluş başkanlığında dış ilişkiler heyeti de, Suriye Ulusal Koordinasyonu yetkilileriyle Dîlok üzeri görüşmeler yapmıştı.

ÖSO bünyesindeki Cebhet el Ekrad ve Şems El Şimal komutanlarından Ebu Leyla ve Ebu Adıl, İstanbul ve Riha'da toplantılara katılıyorlardı. Minbic Askeri Meclisi ve Halep Askeri Meclisi'nden Cebhet el Ekrad'dan Kürt temsilciler olarak yer alıyorlardı. ÖSO komutanları ile birlikte görüşmeler için MİT kontrolündeki otellere yerleştiriliyor ve toplantılar yapıyorlardı. Yine İHH toplantılarına Kobanê'den temsilciler gönderiliyor, Heci Reşid gibi isimler gidip toplantılara katılıyorlardı. Ayrıca binlerce Kobanêlinin TC sağlık bakanlığı hastanelerinde tedavi ve ameliyatları yapıyorlardı. Kapıda

eşyaların geçişine belli aralıklarla izin veriliyordu. Böylece belli bir ticaret de geliyordu. Yine Lafarge şirketinin bazı malzemeleri, yine Kobanê belediyesine ait çeşitli malzemeler de satın alınarak buralardan geçiriliyordu. Tabi tüm bunlar hem gizliden hem de para verilerek geliştiriliyordu. Dirbesiye ve Qamişlo sınır kapısında da bazen insani yardımlar geçiriliyordu.

Kobanê’de savaşın başladığı yaz aylarıyla birlikte Cizîrê kantonu ve Efrîn’den hatta Bakurê Kurdistan’ının Amed, Mêrdîn, Botan, Xerzan gibi eyaletlerinden ateşkes sürecinde olan HPG gerillaları önceleri gizli geldi. Sonradan yüzlerce gerillanın Kobanê’ye gelişi, direk MÎT’in zimmni göz yumması sonucu gerçekleşti. Bu siyaset ile amaçları Kuzey’deki gerillanın hepsinin Rojava’ya geçişini sağlamaktı. Tabii bu göz yumma, ‘DAİŞ çeteleri ile savaşınlar, orada imha olsunlar’ mantığına dayanıyordu. Bir taraftan HPG gerillalarının geçişlerine göz yumarken, diğer taraftan da DAİŞ çetelerine silah ve eleman sağlanıyordu. Hatta 15 Eylül 2014’te olduğu gibi saldırıların ağırlaştığı süreçlerde, MÎT ve emniyetten bazı yetkililer, ‘Gerillalar ölsün diye Kobanê’ye geçmesine göz yumuyoruz, bu sefer yaralanıp hastanelerimizde tedavi görmelerini kabul etmeyiz’ demişlerdi. Sofî Mêrdîn olmak üzere bazı yaralı direnişçileri tutuklamışlardı.

Hatta Kobanê çatışmalarında MÎT’in yönlendirmesiyle 3 milyon Dolar’a varacak füzelerin de içinde olduğu cephanelerin geçirilmesi için görüşmeler yapıyordu. Bunun sonradan yönlendirme olduğu, ÖSO üzerinden planan bir MÎT oyunu olduğu ortaya çıktı. Bazı ufak tefek gece dürbünleri, silahlar, çeşitli el telsizleri dışında ciddi bir şey getirilmemişti. Yine bu dönemde, Cizîrê kantonundan hem tank hem de belli bir gücün silah ve cephanelerle bir koridor oluşturularak, Kobanê’ye geçirileceği yönünde söz verilmişti. Ancak bu konuda da yine bir oyalama, aldatma taktiği uygulanmıştı.

Minbic Askeri Meclisi, 2014 baharında şehir DAİŞ çetelerinin eline geçtikten sonra Kobanê’ye geldi. Minbic Askeri Meclisi üyelerinin bir kısmı, MÎT ile ilişkilenerak, Türkiye’ye geçti. Kalan üyeler için de, Mürşitpınar sınır kapısından üç kez cephane getirildi. Bu cephanenin içinde bomba atar, 12 buçukluk doğkalar, portatif BKC, B7, yüzlerce kleş, onbinlerce mermi vardı. Minbic Askeri

Meclis üyeleri, Kobanê’de artık YPG güçleriyle hareket ediyordu. Gelen cephaneye de birlikte kullanılıyordu. Bu cephaneye ile Fırat boy-
larında Kobanê Şehitleri Hamlesi düzenlenmişti. Daha sonra Sultan
Şah türbesi için de MİT ile görüşme yapılmış, Türk askeri güçleri,
Kobanê üzerinden türbeye geçirilmişti.

Kobanê savaşı başlamadan önce, MİT’in Şıyar üzerinden verdiği
bilgilerde bir aldatma olduğu ortaya çıkıyordu. Şıyar, YPG temsilcisi
olarak Pirsûs’a gönderilen, MİT ve uluslararası koalisyon ile görüşme
yapan ekibin içindeydi. Bu kişinin verdiği bilgilere göre, Cerablus
ve Qaraqozan tarafında DAİŞ büyük bir güç yığınağı yapmış, tank
ve panzerlerini evlere yerleştirmişti. MİT’in bu bilgileri, uydu
üzerinden ve Qaraqozan tarafındaki Sultan Şah Türbesi içindeki ter-
mallerden aldığı ve Şıyar’a verdiği belirtiliyordu.

Daha önce de Sultan Şah içindeki askerler, Minbic Askeri
Meclisi’ne bilgi veriyorlardı. Askerler, Fırat’ın batısında bulunan
DAİŞ hakkında termallerden elde ettiği bilgileri, ÖSO’ya veriyor,
oradan da YPG’ye geliyordu. Bu şekilde alınan istihbarat vardı.
Ancak MİT, YPG hakkında elde ettiği bilgileri de DAİŞ’e
veriyordu. Böylece güçleri birbiriyle çatıştırmak istiyordu. ÖSO
içindeki bazı gruplar, bir taraftan Minbic Askeri Meclisi’ne, bir
taraftan da DAİŞ’e bilgi veriyorlardı. Aynı şekilde bazen alttan
Kobanê kantonundaki askeri ve istihbarat birimleri ile ilişki içine
giriyordu. MİT, ÖSO aracılığıyla yönlendirme yapmaya çalışıyordu.
YPG de, bu yönlendirmenin farkına varmıştı. Ancak Şıyar’ın
MİT tarafından yönlendirildiği ve denetime girdiği daha sonra
fark edilmişti. Daha sonra Türkiye’ye kaçan Şıyar’ın MİT’e
çalıştığı ortaya çıkmıştı.

Miştenûr’da çatışmalar

Hêlince’nin düşmesiyle birlikte artık Miştenûr da tehlikeye
düşmüştü. Miştenûr tepesinde bulunan YPG, YPJ savaşçıları, baş-
larındaki komutanlarla birlikte yeni planlamalar yapıyorlardı.
Miştenûr tepesinin çok sağlam tutulması gerekiyordu. Birçok yerde
mevziler kazılmış olsa da alan çok geniş, tepe çok büyüktü. Yer-

leştirilen güçlerin mevzilendirilmesi ve arada kopukluklar olabileceğinden buradaki mevzilendirmede de yetersizlikler ortaya çıkıyordu. Yine Miştenûr tepesinde bir taburluk yeni savaşçı vardı. Yeni YPG eğitim devrelerinden gelen savaşçılardı. Yine yerel güçler ve seferberlik ile katılanlar vardı. Üç tabura yakın bir güç mevzilenmiş, komutada Simko, Tekoşın, Berxwedan Rojhilat bulunuyordu. YPJ komutanlarından Newroz da gidip geliyordu. Hêlince'nin düşmesiyle birlikte Miktel tarafından Hêlince'nin arka tarafını kuşatmaya almak isteyen çetelere karşı yoğun bir çatışma vardı. Çeteler, Miştenûr tepesini havan, top, tank ve doçka ile vuruyordu. Düşman birçok koldan Miştenûr tepelerine sızmaya çalışıyordu. 4-5 Ekim günlerinde çete saldırıları yoğunlaşmış, Miştenûr'da yoğun çatışmalar yaşanıyordu. Miştenûr'a sürekli takviye gönderiliyordu. Hareketli tabur da gönderilmişti. şehitler vardı, ayrıca Simko ve Tekoşın yaralanmıştı. şehit ve yaralılar buradan çıkarılıyor, yeni takviyeler yapılıyordu. Hareketli taburdan Andok ve grubu gönderilmişti.

Miştenûr tepesi büyük oranda kuşatmaya alınmış, düşman tanklarla tepeye girmeye başlamıştı. Yoğun top ve havan atışları devam ederken, göğüs göğüse çatışmalar yaşanıyordu. Bu çatışmalarda kontrol sağlamak mümkün değildi. Çok kayıp veriliyor ve takviye edilmesine rağmen tepeye yoğun saldırılar kırılamıyordu. Sabaha kadar takviyelerle tepe tutulmaya çalışılsa da sonuçta Miştenûr'dan geri çekilmek zorunda kalınmıştı. Geri çekilmeye birlikte artık durumlar daha da kötüye gidiyordu. Miktel, Kanîya Kurda ve diğer taraflardan şehir kuşatılabilecek bir konuma geliyordu.

Miştenûr tepesinin stratejik bir konumu vardı. Kobanê'nin birçok yerine hakimdi. Bunun için şehir savunması tehlikeye düşüyordu. Miktel ve Miştenûr'daki çatışmalardan sonra şehir içinde Kanîya Kurda ve diğer alanlarda örgütlenme başlamıştı. Miktel tarafında çatışmalar yoğun bir şekilde devam ediyordu. Burada Rüstem Efrîn komutasındaki güçler çatışıyordu. Yine Dilgeş, Ararat buradaydı. Cephe komutanı Rüstem de Miktel'de yaralanınca, güçler yavaş yavaş geri çekiliyor. Ancak Arîn Mirkan geri çekilmiyor, fedai bir şekilde çetelerin içine girerek kendini patlatıyor. Arîn Mirkan'ın eylemi çetelerde büyük bir korku yaratmıştı.

Şehit Arîn Mirkan

Arîn Mirkan'ın eylemi

Arîn Mirkan'ın eylemi, yeni bir başlangıçtır. Çetelere karşı fedai bir şekilde son mermisine kadar savaşmıştı. Düşmanın çok yoğun saldırısı ve çatışmaya rağmen Miştenûr'un düşmesini kabul edememişti. Ardından geri çekilmeyeceğini, kendini onların içinde patlatacağını söylemişti. Bu fedai ruh, çetelerin kolayca Kobanê'ye giremeyeceğini, sonuna kadar çatışılacağını gösteriyordu. Artık yeni bir süreç başlamıştı. O fedai ruhla sonuna kadar çatışılacaktı.

Çeteler, Miktel'den açılan kanallardan Kanîya Kurda'ya doğru gelmeye başlamışlardı. Yine Miştenûr tepesine ağır silahlar yerleştirmiş ve sürekli saldırı yapıyorlardı. Kanîya Kurda tepesinde, YPG'liler ve seferbeklik çağrısı ile gelenler vardı. Sınır hattından Kanîya

Kurda tepesine kadar olan yerlerde mevzilenmişlerdi. Tepe içinde güçlü mevziler yapılmıştı. Siperler, Miktel'den Kanîya Kurda tepesine kadar geliyordu. Uzun bir mesafeydi. Düşman, burayı sürekli ağır silahlarla vuruyordu. Bu süreçte koalisyon tarafından ikinci bir uçak saldırısı daha yapıldı. Bu hat üzerinde düşmanın, üzerinde top bulunan bir arabası vurulmuştu. Uçakların bu vuruşu, güçlerde morale yol açmışsa da, Miştenûr'un düşmesinden dolayı bu moral fazla uzun sürmemişti. Buna rağmen yoğun bir direniş vardı. Miktel mahallesini ele geçiren çeteler, burdan yavaş yavaş sızıyor, sloganlar atıyordu. Kanîya Kurda tepesinde Heybet ve Zozan komutasındaki güçler, tüm güçleriyle direniyorlardı.

Kanîya Kurda tepesinde direniş

Kobanê'nin yerel gücünden olan Heybet, kahramanca direniyordu. BKC silahıyla düşmana aman vermiyordu. 100, 150 metrelik mesafe kalmıştı. Kimse kafasını kaldıramıyordu. Mevzilerdeki aralardan ateş ediyorlardı. Yine burada Nujiyan, Jiyan Rojhilat vardı. Şehit Delîl, suikast ile kafasından yaralanmıştı. Onu oradan çıkarmak için uğraşıyorlardı. Ama çok yoğun ateş vardı. Onlarca düşman suikastçisi Miştenûr'dan Kanîya Kurda tepesini vuruyor, kimsenin kafasını çıkarmasına fırsat vermiyordu. Komutan Heybet şehit düşmüş, YPJ Komutanı Newroz yaralanmıştı. Tepede tek kişi kalmıştı. Yine fedai savaşçılarından Jiyan ve Mazlum tepeye takviye gitmişlerdi.

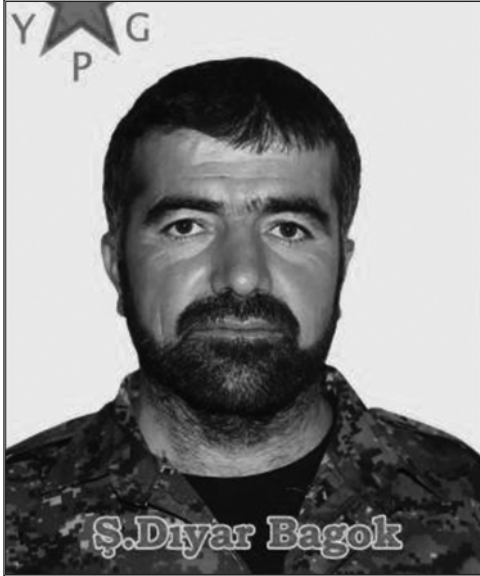
Çeteler, telsiz üzerinden 'Heval geri çekilme, geri çekilme' diyerek sesleniyordu. Daha sonra bunların çete olduğu telsiz üzerinden herkese anons edildi. Giden takviye içinden üç arkadaş kısa zamanda şehit düşmüş, dört arkadaş da yaralanmıştı. Şehit ve yaralıların hemen kurtarılması için uğraşılıyordu. Leheni köyündeki Heval Baz da burada şehit düşmüştü. En son Nucan, Mazlum ve birkaç kişi tepede kalmıştı. Buna rağmen düşmanın ilerlemesine fırsat vermiyorlardı. Çeteler, tepenin etrafını sarmıştı. En son Siyabend Üçkardeş ve Mazlum kalmışlardı. Onlar da son hamle ile geri çekilmişti.

Sonrasında çetelerin Kanîya Kurda'dan içeriye girip, Sukul Hal'dan asayiş hattı üzerinden ilerlemesine karşı hatlar oluşturuldu.

Direnışçiler, evlerde ve binaların üstünde çatışmalara başlamıştı. Ama güç tecrübesizdi, Sukul-hal tarafında çatışmalar vardı. Burada Nujîn Rojhilat arkadaş yaralanıyor, asayiş sorumlusu Doğan arkadaş da takviye için harekete geçiyor. Ancak suikast ile yaralanıyor. Bir gün sonra şehit düştüğü ortaya çıkıyor. Doğan arkadaşın yaralanması ve burada şehit düşmesi diğer güçleri de etkiliyor. Bu hattaki çatışmalarda asayiş yönetiminde yer alan Kobanêli Seydo, Ferman, Şêx Mişmiş'in oğlu burada şehit düşüyor. Yaralılar ve çok şehitler olmasına rağmen burada direniş devam ediyor. Komutan Diyar Bagok, geri çekilmeyi kabul edemiyor. Artık çetelere dur demenin zamanıdır.

Diyar Bagok'un direniş

Komutan Diyar Bagok, artık orada yapılacak tek şeyin sonuna kadar direniş olduğunu biliyor. Karar veriyor ve ne pahasına olursa olsun geri çekilmeyeceğini söylüyor. Asayişin ön tarafında bir

dükkanın içinde çatışıyor. Çetelerin ilerlemesine engel olmaya çalışırken yaralanıyor. Komutan Diyar Bagok'tan geri çekilmesi isteniyor. Ancak o, geri çekilmemeye kararlıdır.

Yarasını kefiyesiyle sarıyor. Arkadaşlarına, “Burada benimle uğraşmayın. Siz geri çekilmemek, burayı tutmak için direnin yeter” diyor. Yani verdiği karar sonuna kadar direniştir. Çetelere karşı mevzisinde tek başına kalıyor. Mevzisinde bir o yana bir bu yana gidip gelerek çatışıyor. Tek başına saatlerce uğraştırarak, çetelerin ilerlemesini engelliyor. Çeteler, ağır silahlarla Komutan Diyar'ın kaldığı yeri vuruyorlar. Komutan Diyar Bagok, yaralı olmasına rağmen son ana kadar burada kahramanca direnerek şehit düşüyor. Çeteler, en son Komutan Diyar'ın ve asayişin olduğu yere giriyorlar. Direnişiler, gençlik merkezi ve okul üzerinden çatışarak, çetelerin ilerlemesini durdurmaya çalışıyor. Ama çeteler, bombalı araçlarını patlatarak ilerlemeye ve şehri ele geçirmeye çalışıyorlardı. Kanîya Kurda mahallesine giren çeteler, çok yoğun bir saldırı içindeydiler.

6-8 Ekim süreci

6-7 Ekim, Kobanê açısından kritik bir süreçti. Çağrılar yapılmaya başlandı. PYD Eşbaşkanı Asya Abdullah, “Elinizden ne geliyorsa yapın, artık durum tehlikelidir” diyordu. Yine Yürütme Başkanı Enwer Muslîm, Halk Meclisi Eşbaşkanlarından Ahmed Şêxo ve Ayşe Efendî'nin de çağrıları vardı. Bütün kamoyuna, basın yoluyla açıklamalar yapıyordu. Artık yeni bir süreç başlıyordu. Bu çağrılar, kamuoyunda büyük bir etki yaratmıştı. 6-8 Ekim günlerinde yapılan çağrılar, bütün Türkiye, Kürdistan, Avrupa'nın her tarafında büyük bir yankı yaratmıştı. Tüm halk, seferberlik halinde Kobanê'ye, ulusal ruha sahip çıkmak için alanlara çıkmıştı. Bakurê Kurdistan'ın her tarafında Kürtler, yediden yetmişe alanlara çıkarak, Kobanê'nin düşmemesi için büyük bir direniş göstermişti. Tüm devlet kurumlarının etrafı kuşatılmıştı, TC faşizmi ise halka saldırıyordu. 40'ın üzerinde insanı şehit düşürmüştü. Ama halk direniyordu. Buna karşı TC faşizmi, direnişin görkemi karşısında geri adım atmak

zorunda kalır. Önder Apo ile görüşerek buradaki gösterilerin sona ermesini ve ellerinden geleni yapacaklarını söyleyerek, çeşitli şekillerde eylemleri durdurmaya çalışır. Aslında büyük bir halk ayaklanması başlamıştır. Kuzey, Rojava'ya sahip çıkmıştır. Kürdistan halkı ayaktadır ve bunun büyük yankısı olacaktır. Halk, sınır hattı üzerinde toplanarak dayanışma içindedir, katılımlar artmıştır. Herkes elinden ne geliyorsa yapmaktadır. TC üzerinde büyük bir baskı yapılmıştır. TC geri adım atmak zorunda kalmıştır. TC Başbakanı Erdoğan, 'Kobanê düştü düşecek' diyerek, DAİŞ ile işbirliğini ortaya koymuştur. Burası düştükten sonra sıranın Efrîn'e geleceğini ve tüm Rojava halkına karşı nasıl kirli bir planın içinde olduğunu itiraf etmiştir.

Kürdistanlılar, dünyanın her yerinde ayakta

Tüm bunlara karşılık halk, her tarafta ayaktadır. Sadece Bakurê Kurdistan'da değil, Avrupa'nın her tarafında halk ayaklanır. Radyo, televizyon, parlamentolar, kurum ve kuruluşlar işgal edilir. Yediden yetmişe tüm Kürt halkı, Kobanê'ye sahip çıkma günü olduğunu bilir. Avrupa devletleri üzerinde büyük baskı yaratılarak, koalisyon güçlerinden yardım edileceği sözü alınır. Yine büyük bir diplomatik seferberlik vardır.

Bütün Avrupa kamuoyu ayaktadır. Dünya, Kobanê'deki bu durumun durdurulması için ne yapacaktır? Kürtlerin büyük bir direnişi vardır. Kürt direnişine sahip çıkılması gerekiyor. Kobanê'de büyük bir direniş söz konusudur. Böylesi bir direniş Başûrê Kurdistan ve Rojhilat'ta da etki yaratır, oralarda da halk ayaktadır. Tüm Kürt halkı büyük bir ulusal ruh, Demokratik Ulus bilinciyle ayağa kalkmıştır. Kürdistan'ı birleştiren Kobanê Direnişi, Kürtlerin sahip çıkacağı yeni bir süreç başlatmıştır. Kobanê Direnişi, Kürtlerin tarihi açısından yeni bir dönüm noktasıdır. Tüm Kürtler, Kobanê'ye yapılan faşist çete saldırılarının arkasında olan TC'ye, bölgesel sömürgeciliğe karşı ayaktadır. Artık işgalciliğe ve köleliğe karşı özgürlük şiarını yükselten bir direniş içine girmişlerdir.

Rewana'nın fedailiği

Batı Cephesi'nde de yoğun çatışmalar vardı. Bu cephenin komutanlığını yapan Kendal arkadaş, alanı tanıyordu ve tecrübeliydi. Yandaki güçler de bu konuda tecrübe sahibiydi. Güçler, Kunheftar'dan Sêvê tepesine kadarki alanlarda, Şehit Xabur ve Şehit Helin tepelerinde mevzilenmişti. Tepeler çok sağlamdı. Çeteler tepelere saldırmadan ara hatlarda ilerlemiş ve bazılarını ele geçirmişlerdi. Böylece Qumçi, Meydane ve Girde tepelerine, Boğaze köyüne doğru ilerlemişlerdi. Tepelerde kalan direnişçiler de, düşmanın ileri hatlara ilerlemesinden dolayı üçüncü günde geri çekilmek zorunda kalmışlardı. Kendal ve komutasındaki güçler, düşmanın ilerlemesini durdurmak için çatışmaya devam ediyorlardı.

Memit ve Seyran lokantası etrafında yoğun çatışmalar yaşanıyordu. Büyük bir direniş ruhu vardı.

Bu hatta Kobanêli Rewana direniş içerisindeydi. Çeteler ilerlemeye çalışırken, Rewana, "Artık yeter, bundan sonra Kobanê'nin içine girecekler. Buna tahammül edemem, geri çekilmeyi artık kabul etmiyorum" diyerek yerinde kalır. Düşman ile çatışır, yaralanır. Düşman yanına geldiğinde üzerindeki bombaları patlatarak çetelere büyük

Şehit Rewana

kayıp verdirir. Rewana, kahramanlık eylemiyle YPJ'nin fedai ruhunu göstermiştir. Ardılları şehir içinde ve tüm alanlardadır. Baran ve Rewana'nın kahramanlığı ve fedailiği, Arin Mirkan ile zirveleşmiş, Kobanê'nin içinde de devam etmiştir.

Düşman saldırıları burada da durdurulmaya çalışılır. Ama düşmanın ağır silahlarla yoğun yönelimi güçlerin geri çekilerek hat oluşturmaya neden olur. Miştenûr'u ele geçiren çeteler, Botanê Şark, Botanê Xerbê olarak bilinen mahallelere girer. Savunma hattının oluşturulmasını engellemeye çalışırlar. Düşmanın taktiği, direnişçilerin hatlarını yarıp, takviyeleri engellemek ve gücü parçalamak üzerinedir. Ayrıca yoğun tank, top atışı yapıyor, bombalı araçları patlatıyorlardı. Artık Kobanê merkezine giren çetelere karşı büyük bir direniş başlar. Mahallelerde, evlerde, okulların üzerinde, büyük hastanenin önünde çatışmalar şiddetlenir. Çetelerin şehre saldırmasıyla birlikte gerilla taktiği devreye konulur. Düşmanın etrafı sarılarak, arkadan vurulur. Düşman, boşaltılan köyleri dolduramadığı için buralarda gerilla savaşı taktiğine geçilir. Daha önce Batı Cephesi'nde denenilen bu taktik, Doğu Cephesi'nde de devreye konulur.

Gerillanın batıdan geçişi

Gerillanın Batı Cephesi'ne geçişi için Haki Kobanê öncülüğünde bir güç hazırlanır. Haki Kobanê, savaşın ikinci haftasıyla birlikte düşmanı arkadan vurmaya önermişti. Şehrin Batı Cephesi'ne gelmesiyle birlikte bu önerisi uygulamaya konulur. Grup, harekete geçer ancak düşmanın arkasına geçmek kolay olmayacaktır. Kuzey'e geçerek, Pirsûs tarafından Kobanê'ye girme kararı verilir. Ancak çetelerin arkasına nasıl geçilecektir. Kanîya Kurda tarafında çok kısa bir mesafe vardır. Buradan geçmek için gece boyunca uğraşılır. Ama panzerler ve TC'nin önlemlerinden dolayı geçilemez. Kapıdan geçen çok insan vardır. Kapıdan nasıl geçileceği ayarlanmaya çalışılır. Bu konuda bazı ilişkiler sağlanır, hatta bazı polisler bile ayarlanır. Kapıdan geçen insanların arasına karışılacak, ayarlanan polis ve askerler de sessiz kalacaklardı. Amed, gücün geçirilmesini örgütler. Grup, ağırlıklı olarak Kobanêli savaşçılardan

oluşturulur. Ancak seferberlikle katılanlar da vardır. Karşı taraf için de araç aralanır.

Direnışçilerin üzerinde bir çantanın içinde bomba ve tabanca vardır. Onun dışında her şeylerini bırakırlar. Sekiz kişi karşıya geçer. Geçenlerin önünde bir araç beklemektedir, ama kısa sürede panzer önlerini kesmişti. Polis kim olduklarını sorar. Onlar da Kobanê'den zorladıklarını ve kaçtıklarını belirtirler. Biraz inandırıcı gibi gelir. Ama daha sonra gelen polisler, daha sert davranarak tümünü gözaltına alırlar. Gözaltı bir süre devam eder, burada sürekli Kobanêli olup olmadıkları üzerinde araştırma yapılır. Verilen ifadeler sonrasında diğeri gün sabah Haki komutanlığında dört kişi bırakılır. Ancak seferberlikle gelen iki YPJ'li gözaltına alınırlar. Çantalarında bomba ve tabanca bulunmuştur. Ama bunlar Kobanê'de kaldıkları için zaten savaşılanlardır.

Batı Cephesi'nde gerilla tarzı eylemler

Komutan Haki Kobanê çıktıktan kısa süre içinde Aligor civarında hemen harekete geçerler. Aligor civarında Komutan Cemşid, Ali Asker beklemektedir, hazırlık da yapılmıştır. Hemen BKC, roket, patlayıcı alınır ve Korali köyünden geçilir. Grup içinde bulunan sabotajcı Cûdî, Xurxurili Cemal, alanı iyi bilenlerdir. Cemşid, Botan, Azad Efrîn de gruptadır. Bir takımı aşan grup, planlamasını yapar. Grubun hedefi, düşman hareketliliğini keşfederek, darbelemektir. Grup ikiye ayrılır, bir grupla Komutan Cemşid, diğeri grupla da Komutan Haki hareket eder. Bu şekilde hedef aramaya başlarlar. Sifti'den Xurxuri ve Aşme köyüne kadar tüm alan üzerinde keşifler başlar. Köylerde gizli kalırlar hiçbir şekilde gündüz hareket edilmez. Köyler ıssızdır, hiçbir insanla karşılaşmazlar. Kedi, köpek, tavuk gibi hayvanlar başı boş ortalıkta dolanırlar. Onlar da susuzluktan kavrulmuşlardır. Komutan Haki Kobanê, bir anlatımında Kobanê'nin içine düştüğü bu durumun kendisi için çok zor olduğunu belirtir. Hayvanlara su verirken, nasıl hepsinin etraflarında toplandığını anlatır.

Gruplar, Qaraberkel'e doğru ilerler. Buradaki köyleri, araziye keşfederler. Bu süreç içinde birçok eylem gerçekleştirilir. Çeteler,

pusularda vurulur. 13-14 araba, doka arabaları havaya uçurulur. Cephaneleri, havanları ve topları bulundukları yerde imha edilir. Böylece iki hafta süre içinde düşman arkadan darbelenmiştir. Düşman artık geceleri rahat hareket edemez hele gelir. Gündüz bile yoğun güvenlik tedbirleriyle hareket ederler. Düşman birçok köye girememiştir. Girdikleri köylerde sadece hırsızlık yapmak, evleri talan etmek, varolan hayvanları, ev eşyası ve makineleri götürmek için girmişlerdir. Bütün köyler, araziler boştur. Çeteler sadece geliş gidişlerde bu alanları kullanırlar. Burada da darbelendikleri zaman artık sadece Koban etrafında yoğunlaşırlar.

Doğu Cephesi'nde gerilla tarzına geçiş

Düşmanı arkadan vurma taktiği, Doğu Cephesi'nde de başlar. şehir içinde çatışmalar belli bir hat şeklinde denetime alındığında, dışarıya keşif için gruplar gönderilir. Gruplar, daha çok Miştenûr'un arka tarafından dolanıp bu hatları keşfederler. Dilsoz, grubuyla ilerleyerek keşif yapanlardan biridir. Daha sonra Dilbirn ve Komutan Dilovan arkadaşlar da, gruplarla keşfe giderek, çetelere karşı eylemler düzenlerler.

Düşman hattını yararak dışarıya giden gruplar, bazen geceleri beş, altı saat yürümek zorunda kalırlar. Yine köylerde gizli kalınır. Hava soğuk olduğundan köy evlerinden ihtiyaçlar alınır.

Lehine köyünde çetelere karşı eylem düzenlenir. İki ete vurulur, ikisi de kaar. Daha sonra gelen çete takviyeleriyle de atışılır. Burada da altı çete drlr. Siyabend öncülüğünde bir grup, direnişçilere takviye gönderilir. Böylece eylemler ikinci günden başlayarak devam eder. Doğu Cephesi köylerinde yeni bir süreç başlar. Bazı köylerde sadece yaşlılar vardır. Onlara kim oldukalarına dair bilgi verilir. Yollar bilinmediği için zorluklar yaşansa da artık gerilla tarzına geçilmiştir.

Grupların eleb köyüne dek yaptıkları eylemler, çetelerin hareketini engellemiştir. Artık hiçbir köye rahat giremezler. Gerilla gruplarına takviyeler artar. Bu güçler, giderek Miştenûr etrafında toplanırlar. Böylece yeni planlar yapılır. Çetelere eylem yapılmalıdır.

Kısa süre içinde gruplar harekete geçer. Kamuran, Halep yolu üzerine eyleme gider. Burada iki çete öldürölür, silahları alınır ama Kamuran yaralanır. Yine mayınlar patlatılarak çetelere darbe vurulur. Gündüz hareket edilmemiş, çetelere darbe vurmak için sürekli Miş-tenûr'un etrafında hareket edilmiştir. Bu şekilde gerilla hareketliliği kısa sürmesine rağmen Çelebî'den Qışla'ya, Üçkardeş'ten Yaralı Köyü'ne, Til Ejbe, Miştenûr'un etrafından Şeran'ye, buradan diğer hatlara kadar hareket edilerek, çeteler darbelenmiştir. Arazi geniş olduğundan düşman bu hareketliliği farkedememiş, artık rahat hareket edemez, takviyeleri yapamaz duruma düşmüştür. Öte yandan şehrin mahallelerinde kıran karına çatışmalar devam etmektedir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Kobanê seferberliğı

6-8 Ekim’de çok yoğun çatışmalarla birlikte büyük bir direniş vardı. Kobanê ruhu, tüm Kürdistan parçalarıyla dünyanın her tarafına yayılmıştı. DAİŞ işgali ve TC’ye karşı büyük bir tepki gelişmişti. TC, ortaya çıkan bu direniş karşısında çeşitli adımlar atmak istiyordu. Öncelikle 8 Ekim günü bir heyet ile görüşme için sınır kapısına gelindi. Görüşmede direk MİT’e bağlı Ankara’dan gelen bir heyet, Kobanê’deki heyetle görüşme yapıyordu. MİT heyeti, artık yapılacak birşeyin kalmadığını, günlük olarak yüzlerce yaralı verildiğini, şehrin tamamıyla tahliye edilmesi gerektiğini, eğer tahliye edilecekse bu konuda yardımcı olabileceklerini belirterek, teslim olunması çağrısı yapıyordu. ‘Artık direnecek birşey kalmadı’ gibi sözlerle aslında direnişi kırma, teslim alma hedefleniyordu. ‘Gerekirse sizi Halil İbrahim kapısından Kandil’e ya da Cizîrê’ye götürürüz’ denilerek güvence verip teslimiyeti kabul ettireceklerini sanıyorlardı. Asıl amaçları; DAİŞ tüm gücüyle saldırırken ihanet ve teslimiyet kapısını açıp, buradan güçlerimizi geçirerek, Kobanê direnişini bitirmekti.

Aslında bu, TC ile DAİŞ’in birlikte yaptıkları bir plandı. TC, güçlerimizin tamamının çekilmesini desteklerken, DAİŞ çeteleri de pratikte bunu yapan bir pozisyondaydı. İçlerinde dünyanın farklı ülkele-

rinden gelen, ancak Çeçenlerin ağırlıkta olduğu DAİŞ çeteleri, tüm güçleriyle saldırıyordu. Tabii buna karşı cevap belliydi Kobanê hiçbir şekilde boşaltılmayacak, son ferdine kadar savaşılabilecek ve çetelere karşı direniş devam ettirilecekti. Aslında yapılan görüşmede, TC'ye direnişin devam edeceği, hiçbir şekilde yılgınlık ve teslimiyete düşülmediği yönünde açık bir mesaj verilmişti. Bakurê Kurdistan'da ortaya çıkan serhildan, umutları biraz daha yeşertiyordu. Yine dünyadaki Kürdistanî güçlerin, Kürt dostlarının verdiği destek ile mutlaka çetelerin saldırılarının boşa çıkartılacağına ve direnilerek kazanılacağına olan inanç artmıştı. TC, 8 Ekim'de, 'koridor açacağız, alan açacağız, gücün burdan çıkması için güvence vereceğiz' gibi sözde teminatlarla teslim alma gibi taktikleri, geçmişte de Kürtlere karşı denemişti. DAİŞ saldırıyor, TC ise devreye girerek 'kurtarıcı' rolüyle danışıklı dövüş oyununu sergiliyorlardı. TC'nin bu sözde kurtarıcı rolü tutmadı, gerçek yüzünü herkes biliyordu.

TC'nin bu savaşta direk rol oynadığı, DAİŞ'e destek verdiğinin sayısız kanıtı olmasına rağmen böyle bir role soyunması gülünçtü. Bu plan tutmayınca direk savaşın içine dahil olmaya çalıştı. Kobanê'deki direniş ve ortaya çıkan sonuçlar sonrasında artık sınır hattı üzerinde suikastler ve havan atışları yapıyordu. Ayrıca DAİŞ'e koordinatlar vererek, saldırılarını yönlendiriyor, hatta direk saldırılar yapıyordu. TC gerçek yüzünü göstermişti. Kuşatma her taraftan devam ediyordu. 'Eğer siz teslim olmazsanız hepinizi imha edeceğiz' dercesine DAİŞ'i daha fazla saldırganlığa teşvik ediyordu. Kendisi de sınır kapısı ve buğday depoları üzerinden Kanîya Kurda hattı ve diğer yerlere saldırı yapıyordu. Bu saldırıları gerçekleştirirken görüntü vermemeye dikkat ediyordu. TC askerlerinin suikastları, havan ve tank atışlarının hedefi olmamak için bu hat üzerinde de iyi mevzileniliyordu. Savaş, bu kirli planlar karşısında büyük bir irade ile devam ediyordu. Bunları mutlaka boşa çıkartacak büyük bir direniş sergileniyordu.

Takviye ve seferberlik güçleri

Savaşın yoğunlaşması ile birlikte Kobanê için seferberlik ilan edilmişti. Bu çağrıdan sonra Kobanê'ye her alandan takviyeler gelmeye başlamıştı. Kobanê'deki direniş mutlaka kazanılmalıydı.

Bunun için ne gerekiyorsa yapılması gerektiği Önder Apo tarafından da dile getirilmişti. “Kobanê eğer düşerse tüm Kürdistan düşer” denilerek, herkes seferberliğe çağrılmıştı. Herkes bu çağrıya mutlaka sahip çıkılması gerektiğinin bilincindeydi. Kobanê, topyekün bir direniş ruhu yaratmıştı ve katılımlar her alandan ve parçadan artıyordu. Tüm Kürdistanî güçler, varolan tüm imkan ve güçlerini direnişin başarıya ulaşması için harcıyordu.

Cizîrê kantonundan Efrîn kantonu ve Halep’e kadar tüm YPG ve YPJ gücü, Kobanê için seferber olmuştu. Bu alanlardan büyük bir akış vardı. Rojava, Kobanê’ye sahip çıkmak için tüm güçlerini devreye koyuyor, gruplar kente akıyordu.

Sayıları yüzleri bulan gruplar, artık Kobanê içlerine doğru hareket ediyordu. Savaş öyle bir yoğunlaşmıştı ki, günde yüze varan kayıplar yaşanıyor. Bu yüzden takviyeler için daha büyük sayıda güç gerekiyordu.

Bu süreçte Bakurê Kurdistan eyaletlerinden de Kobanê’ye geçişler başlamıştı. TC’nin de zımî olarak göz yummasıyla birlikte Amed, Botan, Mêrdîn, Xerzan, Erzirom eyaletlerinden yüzleri bulan gerilla gücü, takviye amaçlı şehre gelmeye başlamıştı. Gelen bu güçlerle birlikte büyük bir fedai ruh oluştu. Kobanê’nin düşmesine ne

pahasına olursa olsun izin verilmeyecekti. Dağda, ovada, şehirde nerede olursa olsun her Kürt savaşçının kalbi Kobanê için atıyordu. Deyim yerindeyse bu güçlere uyku haramdı. Gece gündüz ayrımı ortadan kalkmıştı. Kürt halkı büyük bir direniş içerisine girmişti. Elinden gelen her şeyi yapmaya hazırdı.

Gelen gerilla güçleri de, şehre ulaşır ulaşmaz çatışmalara dahil oluyordu. Gözlerini açtıklarında kendilerini evlerde, binaların üstünde ya da odalarda buluyorlardı. Dağlardan gelmişlerdi ve şehirin bu atmosferine alışmadan kıran kırana savaşa giriyorlardı. Yeni mevzilerine adapte olmaya çalışıyorlardı. Pencere önlerinde, duvarlara açtıkları deliklerin başında çatışmalara dahil olmak, bu güçler açısından yeni bir durumdu. Şehir savaşına alışık değillerdi. Dağda, mevzi ve cephe savaşlarından gelip sokaklarda süren bir şehir savaşına dahil olmak oldukça zor bir durumdu. Üstelik bu duruma alışabilmek için gerekli zaman yoktu. Tecrübesizliklerini Apocu direniş ruhu ve Kürdistani ruh ile kapatıyorlardı. Bu ruh, büyük bir zafer ruhuydu. Tek bilinen ve değişmez düşünce, ne pahasına olursa olsun çetelerin yenilgiye uğratılmasıydı. Bu şekilde yeni bir direniş ruhu ile sonuna kadar savaşmakta kararlı bir güç bulunuyordu. Seferberlik çağrısıyla Kürdistan, Avrupa ve dünyanın birçok yerinden Kürtler savaşa akıyordu.

Gelen güçlerin sayısı binleri buluyordu. Bu grupların eğitilmesi, savaş içinde mevzilendirilmesi hızla yapılmalıydı. Evlerde, silah açıp kapama, mevzilenmenin biçimi vb konularında kısa süreli eğitimler veriliyordu. Seferberlik katılımları, tecrübesizliklerine rağmen DAİŞ'e karşı büyük bir irade ve inanç ile savaşıyorlardı. Adeta göğüslerini siper etmekten çekinmiyorlardı. Tüm güçlerde, cesaret, fedakarlık ruhu vardı. Bu ruh, ne olursa olsun Kobanê düşmeyecek diyen bir ruhtu. Kürdistan'ın evlatları Kobanê'ye sahip çıkıyorlardı. Çetelerin ardı arkası kesilmeyen şiddetli saldırılarına karşı göğüs göğüse çarpışmalar yaşıyordu. Tek bir yumruk şeklinde direnç gösteriliyordu. Bu direniş, çetelerin saldırısını boşa çıkartacaktı. Seferberlik ile gelenler, büyük bir güç kaynağıydılar.

Böylece güçler yeniden moral ve motivasyona kavuştu. Çünkü gücümüzün ağırlıklı bir kısmı şehir kuşatıldığından bu yana

savaşın içindeydi. Fiziki olarak yıpranmıştı. Bir aya varan bu süre içinde sürekli mevzilerde kalmış, ayakkabılarını günlerce çıkarmamış, uyku uyumamış, bazen yemek yeme fırsatını dahi bulamamışlardı. Banyo yapma imkanı neredeyse hiç yoktu. Çünkü mevziler bir saniyeliğine olsun boş bırakılamazdı. Bu nedenle gelen takviye güçler, kentin kuşatmasından bu yana çatışan güçlerimizin bir parça nefes alabilmesini sağlamıştı. Yanlarında yaşanan şehadetler ve yaralanmalar da bu güçleri etkilemişti. Takviyelerle birlikte yıpranan güçlerin bazıları geri çekilip dinleniyor, kalanlar da gelen güçle birlikte sonuna kadar savaşıyordu.

Bu büyük bir meydan savaşıydı. Bu savaş dişe diş, başa baş sürüyordu. Seferberlik ile gelenlerin fotoğraflarını çekip, sicil bilgilerini alma imkanı bile bazen olmuyordu. Gelen güçler, takviye amaçlı hemen mevzilere gönderiliyordu. Bu yüzden kimin nereden, ne zaman geldiği konusunda dağınıklık oluyordu. Yine de mümkün olduğunca gelenlerin sicilleri alınıyordu.

Takviye güçler sürekli hazırды. Sivil elbiselerle mevzilere gitmek zorunda kalanlar da vardı. Elbiseler dikiliyor ama gelen takviye güçlerin ihtiyacını karşılamaya yetmiyordu. Bazen eski elbiseleri giyiniyorlardı.

Şehirde yeni hatlar ve yeni cepheler

Kobanê’de gelen güçlerle birlikte birbirine bağlı bir cephe hattı oluşturmak gerekiyordu. Bu, bölgeyi ev ev ve mahalle mahalle tutmak demekti. Her eve birkaç kişinin yerleştirilmesi demek, fazla sayıda insana ihtiyaç anlamına geliyordu. Bunun için bazı yerler bırakılarak, ön tarafta yay şeklinde birbirini destekleyecek biçimde bir hat oluşturulması planlandı. Böylece çetelerin geçişi engellenecekti. Bu şekilde Ekim ayı ortasıyla birlikte yoğun saldırılar kırıldı ve yeni bir denge durumu oluştu. Gelen güçle beraber çetelerin saldırılarına karşı, güney ve doğu arasında bir cephe hattı oluşturmayı başardık. Bu hatta, komutan Kendal ve Rüstem Efrîn arkadaşlar bakıyorlardı. Genel komutada yer alan Mahmut arkadaş da bu hattın örgütlenmesine yardımcı oluyordu.

Güçler, bu hatta mevzilenirlerken, DAİŞ'in ilerleyişi durdurulmaya çalışılıyordu. Burada arazi boştu ve düşmanın gelişleri anında fark ediliyordu. Karşılıklı havan atışları yapılıyordu. Bu hatta çeteleri durdurmayı başarmıştık. Yine batı tarafından ilerleyen bir hat oluşturmuştu. Qada Azadî'den kültür merkezine kadar uzanan bir hattı. Bu hattın komutasını Haki Kobanê arkadaş üstlenmişti. Burada bir kısım güç mevzilenirken, belediyeye doğru olan yol da tutulmuştu. Caddenin bir tarafı tümünden kontrol altına alınarak, Sukul-Hal, Hacı Reşit Camii ve Kanîya Kurda'nın bir kenarından Şehit Serhat Mahallesi'ne, oradan da sınır hattına ulaşmıştık. Böylece U şeklinde bir hat çizilmişti. Kanîya Kurda hattının sonunda Cûdî komutasındaki güçler bulunuyordu. Komutan Dilovan ve Dilgeş arkadaş bu hatlar üzerinde hareketliydi. Yine Meryem ve Narîn komutasındaki YPG ve YPJ güçleri de bu hat üzerinde hareketliydi. Cephane, karargah ve gelen güçler de kapıya yakın yerlerde mevzilenmişti. Çatışmalar buradan yönlendiriliyordu.

Gelhat ruhu

YPG ve YPJ Genel Komutanlığı, Kobanê'de bir aylık savaş bilançosu ve sonuçları nedeniyle Cizîrê Kantonu'ndan yeni yönetim takviyeleri yapmıştı. Savaşın sevk ve idaresinde yoğun yetersizlikler ortaya çıkmıştı. Şehir savaşını yönlendirmek ve yeni bir hamle yapmak için Tolîn, Şiwan, Ruken, Gelhat gibi komutanlar da öncülük rolünü üstlenmişlerdi. Kobanê şehir merkezinde sayılı mahalle elimizde kalmıştı. Öncelikle çetelerin saldırılarını durdurmak ve güçleri tekrar saldırı pozisyonuna geçirmek gerekiyordu. Artık geri çekilme ve yerini bırakmanın asla kabul edilemeyeceği bir pozisyona girilmişti.

Komutan Gelhat, bu dönemde yeni gelmesine rağmen direk saldırılara katılıyor ve yeni bir ruh yaratıyordu. Saldırı ruhu ve azmini geliştirmek için ilk günden başlayarak cephede öncülük yapıyordu. Gece gündüz dinlenmeden yapılan eylemlerde savaşçılarıyla birlikte Apocu ruhun ve yenilmezliğinin pratiğini sergiliyordu. Komutadaki yorgunluk ve yılgınlık psikolojisini ortadan kaldırmak için büyük gayret içindeydi. Sürekli çetelere darbe vurmak ve intikam almak için hareketli olan ko-

Şehit Gelhat

mutan Gelhat, çatışmada yaralanan yoldaşlarına takviyeye gitmek isterken bindiği arabada suikast ile yaralanmış, hastaneye ulaştırılmaya çalışılırken yolda şehitler kervanına katılmıştı. Gelhat arkadaş, Kobanê direniş destanına, 15-20 günlük fedai komutanlığı ve ruhu ile damgasını vurmuştur. Gelhat ruhu ve fedailiği, artık çetelere darbe vurmanın ve durdurmanın mümkün olduğunu göstermiştir.

Koalisyon uçaklarının müdahalesi

Daha önceki süreçlerde, koalisyon uçaklarının DAİŞ'in bulunduğu bölgelere hava saldırıları yapacağı, koordinatların verileceği söyleniyordu. Savaşın ilk iki haftasında herhangi bir koalisyon uçağının müdahalesi olmazken, sadece Suriye savaş uçaklarının güney hattında Fırat nehri yakınlarında bir iki noktaya atış yaptığı

konusunda bilgi gelmişti. Ancak bu vuruşların da düşmana isabet etmediği belirtiliyordu.

Koalisyon uçaklarının çeteleri vuruşu, 3-4 Ekim günlerinde yaşanan Miştenûr saldırılarından önceki günde başlamıştı. Özellikle Korpingar ile Hêlince arasında bulunan Cibil Haran köyündeki çetelerin tank ve konvoyunu vurmuşlardı. Burada çetelerin bir tankı ve birkaç aracı imha edilmişti. Koalisyonun destek süreci bu şekilde başlamıştı. Ancak uçak saldırıları iki atış sonrasında durdurulmuş, yine Kanîya Kurda'ya yönelik saldırılar sırasında da çetelere ait bir zırhlı araç vurulmuştu. Şehir içinde koalisyonla nasıl bağlantı sağlanacak, koordinatlar nasıl verilecek, savaş uçakları hedefleri nasıl vuracaktı? Bu konuda koalisyonun bulunduğu yerlerle bağlantı sağlanmaya çalışılıyordu. Özellikle internet üzerinden koordinatlar verilmesi için yoğun çaba sarf ediliyordu. Çünkü çetelerin yeri tam tespit edilemezse yanlışlıklar olacağı biliniyordu. Bunun için ilk etapta güçlerimizin bulunduğu alanlara sarı bayraklar çekilmesi, sarı bayrakların olmadığı yerlerin vurulması konusunda bir plan hazırlandı. Ancak buna rağmen hedefler tam seçilemiyordu. Bundan dolayı bazen fosfor kullanılması kararlaştırıldı. Bazı yerlere fosfor yerleştirilerek duman çıkarılacak, uçaklar da buranın dışındaki yerleri vuracaktı. Bu yöntemle çetelerin şehire giren zırhlı araçları ve tankları vuruluyordu. Bu yöntemle karşı DAİŞ tanklarını açık yerde bırakmıyor, görüntü vermeyen yerlere yerleştiriyordu. Yine Miştenûr üzerinde DAİŞ'e ait araçlar yoğunca vurulduğu için artık eskisi gibi Miştenûr'u kullanamıyorlardı. Aşağılarda evlerin içine yerleşiyorlardı. Açık hedef olma durumundan kaçıyorlardı.

İlk etapta uçakların vuruşunda kimi yanlışlıklar yaşandığı için koordinatların verilmesi konusunda hassas davranılmalıydı. Şoresş arkadaşın başında olduğu bir grup, çetelerin saldırı yaptığı yerlerin koordinatlarını alıyor, koalisyon güçleri ile irtibata geçiyordu. Yoğun bir baskı vardı. Şoresş'e sürekli 'Şurayı vur, burayı vur, burada çeteler var, şurada arabalar var' deniliyordu. Kanîya Kurda ve şehrin değişik yerlerinde direnişçilerin yerleri yanlışlıkla vuruldu ve kayıplar yaşandı. Uçak saldırılarında düşmanın yoğun kapıları oluyordu. Uçakların vurduğu evler, binalar tümünden imha

edilmişti. Sonrasında hemen karşı saldırı yapılarak çetelerin elinde olan bu yerlerin etrafı ele geçiriliyordu. Artık binalar değil moloz yığınları, yıkılmış evler arasında barikatlar hazır hale gelmişti. Yıkılmış evler bir nevi doğal mevzilerimiz haline gelmişti. Bu şekilde savaş uçakları ve koalisyonun müdahaleleri devam etse de çok aktif gelişmiyordu. Bu, Ekim ayının üçüncü haftası ile başlayan bir süreçti.

Kobanê sokak savaşları

Filmlerden izlediğimiz Stalingrad savaşı, artık bugüne taşınmıştı. Kobanê'nin her köşesinde ev ev, sokak sokak çatışmalar vardı. Bir tarafta patlatılan arabalarla yıkılan evler ve moloz yığınları, diğer tarafta kazılan hendekler, duvarlar ve sokak aralarına çekilen perdelerle oluşturulan mevziler, savaş sahnelerinin en canlı haliydi. Bombalar patlıyor, havanlar atılıyor, tanklar ve toplarla ateş ediliyor, suikastler yapılıyor. Savaşa dair akla gelebilecek her görüntü Kobanê'de mevcuttu. Hiç durmayan silah sesleri ve barut kokusu da bu görüntüyü tamamlıyordu. Kobanê'de çatışmalar yoğundu. Şehirde cepheler oluştuğunda, kısa sürede bir denge meydana geldi. Takviyeler ve seferberlikle gelen savaşçılar, özellikle Halep'ten gelen ve şehir savaşlarında tecrübeli bir bölüklük güç, yeni bir denge süreci başlattı. Halep grubu, şehir savaşındaki tecrübelerini Kobanê'ye aktarıyordu. Evlerin duvarlarının delinerek, koordineli bir şekilde birbirine bağlanması, boş olan yerlere perdelerin çekilmesiyle gidiş geliş hatlarının oluşturulması önemliydi. Yine topraktan, tekerlerden üstü kapalı mevziler oluşturuldu, gücün evlerin duvarlarına açılan deliklerden nasıl atış yapacağı öğretildi. Şehir savaşını iyi bilen bir gücün Kobanê'ye gelmesi ciddi değişikliklere yol açtı. Artık çetelerin tüm saldırıları boşa çıkarılıyordu. Çeteler her çeşit taktiği deniyordu. Bomba yüklü araçlarla saldırılar artmıştı. Şehit ve yaralıları veriliyordu ancak güçlerimiz içinde geçmişe oranla denetim sağlanmıştı. Artık Ekim ayının üçüncü haftası ile birlikte yeni bir süreç başlıyordu. Bu süre içindeki çatışmalarda cephe çok harcanmıştı.

Yeni cephane aktarımı

Bu süreçte yoğun çatışmadan dolayı her alanda cephane su gibi akıyordu. Bombalardan her çeşit silaha kadar varolan cephane, evlerin alt bodrumlarına taşınıyordu. Güçler, cephane istiyordu. Sürekli çatışma vardı ve mevcut cephane bu çatışmaları karşılamaya yetmiyordu. İmkanlar az olduğu için yaratıcılığın devreye girmesi gerekiyordu. Yeni bombalar yapılarak fünye takılıyordu. Tornalardan mermi ve havan güllesi yapılması planı vardı. Ancak atölyeler çetelerin eline geçtiğinden cephanenin tasarruflu kullanılması ve kısa süre içinde cephane aktarımının yapılması gerekiyordu. Bu konuda kaynak nerede bulunursa oradan aktarılıyordu. Kuzey, Güney, Cizîrê'den yani ulaşabildiğimiz her yerden bu ihtiyaç giderilmeye çalışılıyordu. Kaçakçılar yoluyla bu ihtiyaç kısmi olarak giderilse de, çatışmaların yoğunluğu ve hızına denk değildi. Buna karşılık TC, çetelere çok yoğun cephane takviyesi yapıyordu. DAİŞ çeteleri günlük onbinlerce mermi ve havan toplarını harcayabiliyordu. Cephane sıkıntısını gidermek için koalisyonla ittibata geçilmiş ve bir kanal oluşturulması için girişimlere bulunulmuştu. Ama TC buna izin vermiyordu. Kobanê'nin düşmesi için çetelere açıktan destek veren TC'nin, uluslararası baskılara rağmen cephane aktarımı için bir kanal açmasına izin vermeyeceği ortadaydı.

Koalisyon güçleri Güney üzerinden bir kanal açmak için çeşitli bağlantılar geliştirdi. Başûrê Kurdistan üzerinden satın alınan cephane, 20 Ekim günü koalisyon uçakları tarafından Kobanê'ye atılmıştı. Aslında bu yeni bir süreçti Cephanenin idareli kullanılması ve Kobanê'ye ulaşan bu cephane ile birlikte elimiz güçlenmişti. Cephane aktarımı olmadan önce sürekli bazı silahların yeri değiştiriliyordu. Çünkü aynı silah birkaç yerde kullanılıyordu. Gelen cephane tüm güçlere düzenli bir biçimde dağıtıldı. Ancak ihtiyatlı kullanılması konusunda güçlerimiz uyarıldı.

Koalisyon ve ABD yetkilileri, açıklamalarında Kobanê'nin düşeceğini belirtiyordu. DAİŞ çetelerinin kuşatmasının kırılması imkansız görülüyordu. Ama Kobanê'deki direniş ısrarı ve uluslararası alanda Kürtlerin ve dostlarının gösterdiği duyarlılık, dayanışma, koalisyonun da harekete geçmesini sağlamıştı. NATO ve koalisyon güçleri, DAİŞ

çetelerine karşı Kürtleri destekleme ve harekete geçme konusunda yoğun kamuoyu ve diplomatik baskı ile karşı karşıyaydı. Bu baskılar karşısında yenilmeyen, teslim olmayan ve iradesi kırılmayan YPG ve YPJ'ye destek vermesi konusunda karar alındı. Yapılan ilk silah yardımı (her ne kadar YPG Genel Komutanlığı tarafından satın alınmış olsa da) uçakla gönderilmişti. Buna TC'nin büyük bir muhalefeti sözkonusuydu. Ama buna rağmen büyük bir operasyon başlamıştı. Uçaklar, Til Şeir tarafında çetelerin aldığı bir tepelyi yoğun bir şekilde bombardımana tabi tutmuştu. Geçmişe oranla DAİŞ'in noktaları daha isabetli biçimde vuruluyordu. Bunlar tüm alanlarda artık kameralara çekiliyordu. Tüm dünya günlük olarak savaşı izlemeye başlamıştı. Savaşın ayrıntıları ve gidişatı günlük olarak tüm dünya basınında veriliyordu. Sınır hattı üzerinde yoğun bir kitle hareketliliği ve nöbet eylemi de devam ediyordu. Kobanê savaşı artık bir film gibi canlı canlı izlenmeye başlanmıştı. Tüm gözler Kobanê'deydi. Bu nedenle keşif ve koalisyon uçakları devreye girmişti. Artık yeni bir sürece geçilecekti. Bu süreç artık Kürtlerin direnişinin gidişatı belirlediğini ve kaybetmeyeceğini gösteriyordu. Çünkü Kürtler direnmışti. Ne yapılırsa yapılsın iradesinin kırılmayacağı ispatlamıştı. Artık bu kazanılan ve yenilmez olan güce karşı yeni bir siyaset içerisine giriliyordu.

Peşmerge ve ÖSO güçlerinin Kobanê'ye geçişi

Aslında bu süreçte, nasıl müdahale edileceği konusunda yoğun tartışmalar yapılıyordu. Koalisyon içinde yeni teklifler ve pazarlıklar vardı. Türkiye hiçbir şekilde müdahale yapılmasına fırsat vermiyor ama Kobanê'nin direndiğini ve kazanıldığını gördüğü için de bu kazanımları boşa çıkartmak amacıyla direnişi ÖSO güçlerine ve peşmerge güçlerine mal ederek kendi kontrolüne almaya çalışıyordu. Yapılan pazarlıklar sonucunda, Başûrê Kurdistan hükümetinin onayıyla YNK ve KDP peşmergele, Silopi üzerinden Pirsûs'a gelmişti. Pirsûs'ta yeni bir pazarlık başlamıştı. Bunların geçişine birkaç gün izin verilmiyor, yeni bir heyetle görüşme yapılıyordu. Görüşmelerde, ÖSO'nun geçişi için de dayatmalarda bulunuluyordu.

Abdulgabbar Agîdî'ye bağı 150 kişilik bir grubun da, peşmerge gücü ile birlikte geçmesi için dayatmalar vardı. ÖSO yetkililerinden olan Agîdî, daha önce Kürtleri Halep'ten çıkarmaya yemin eden, onları yok edeceğini belirten açıklamalar yapan ve Türk devleti tarafından kullanılan biriydi. Buna rağmen 31 Ekim gecesi, peşmergele birlikte ÖSO güçleri de Kobanê'ye geçti. Kobanê'de hükümet ormanlığı ve Kaniya Murşit denilen alana yerleştirildiler. Burası sınıra yakındı. Geçiş, kapıdan değil de diğer taraftan tellerin açılması ile yapıldı. Bu güçlerde, ağır silahlar, havan, katyuşa ve 57'lik toplar vardı. Cephelere gidip savaşmaktan çok sadece dışardan destek vereceklerini belirtiyorlardı. Bu şekilde ormanlık alana ve evlere yerleştirildiler. Hiçbirisi cepheye gitmediği gibi günlük olarak tüm lojistik ihtiyaçları da Pirsûs üzeri karşılanıyordu. Bu şekilde bir bekleyiş vardı bizim güçlerimiz savaşta darbe alırsa bu güçler ön plana çıkarılacak, kazanımlarımıza el konulacaktı. Olası bir yenilgide, bu güçlere fırsat ve alan tanınması planına göre buraya gelmişlerdi. Peşmerge ve ÖSO güçlerinin ortak gelişi, bir plan dahilindeydi.

Bu güçler, fazla bir şey yapamayacaklarından savaşın içine girmek istemiyorlardı. Çatışma içine giren YPG ve YPJ güçlerinin büyük direnişi karşısında şok oluyorlardı. Çatışmalar çok yoğun olduğundan

hiçbiri hareket etmemişti. Peşmergeler, sadece havan ve top atışları yapıyor, koordinatlar verilirse katyuşalarla ateş ediyorlardı. Bunun dışında asıl olarak Başûrê Kurdistan üzeri YPG'nin cephanelerini getirme konusunda yardımcı oluyorlardı. Gelen cephanelerin bir kısmı bu kanal üzerinden Kobanê'ye aktarılarak, YPG güçlerine veriliyordu. Bu güçlere stratejik bir ittifak olarak bakılmıyordu. Uzun vadede peşmergenin ve ÖSO'nun Kobanê'de kalabilecek bir pozisyonunda olmadığı ilk günden ortaya çıkmıştı. Çünkü savaş cephelerinde değil uzakta kalıp izleme, göstermelik birkaç havan ve top atışı yapmadan öte bir katılımları yoktu. Bu güçlerden biri şehit düştü. Bir peşmerge, Kobanê'de kalan bir sivilden satın aldığı bir tabancayı denerken, tabanca ile kaza yapıyor ve yaşamını yitiriyor. Yani olay savaş içinde olmamıştı. Mevzilerde olmamasına rağmen şehitlik mertebesi de verildi. Abdulcabbar Agîdî komutasındaki ÖSO güçleri fazla kalmadılar ve kısa süre içinde geri çekildiler. Önce bir kısmı geri çekilmişti. Daha sonra kalan güçler de, durumun ciddiyeti ve savaşın yoğunluğu karşısında birşey yapamayacaklarını anlayarak geri çekildi. Şehirde direnen güçlerin kahramanlıkları karşısında, korku ve paniğe kapıldıklarını anlamak mümkündü. Aslında DAİŞ'ten de YPG'den de çekiniyorlardı. Ciddi birşey yapamayacaklarını bildikleri için de geri dönüyorlardı.

Şehir savaşı

Şehir savaşında birçok yeni taktik deneniyordu. Evlerin duvarlarında delik açıp ilerleme konusundaki ilk tecrübeler dikkat çekiciydi. Çatışmaların ikinci haftasında, Şehit Jinda, duvarlarının delinmesi çalışmasını üstlenmişti. Duvarları delerek ev ev ilerliyorlardı. Şehit Jinda, deldikleri bir duvarda kalan son parçayı silahının dibçigiyle düşürmeye çalışırken, duvarın öbür tarafında saklanan çete, silahın dibçigini tutup çekiyor. Ardından Jinda arkadaşın bulunduğu yere bomba atıp, ateş etmeye başlıyorlar. Jinda arkadaş, o anda kendini zorla dışarı atıyor. Ancak silahını alamıyor. Dışarı geldiğinde olayı gülererek arkadaşlarına anlatıyor ve silahını kaptırdığını söylüyor. Mevzilenme esnasında buna benzer birçok trajikomik olay yaşandı.

DAİŞ çeteleri ile direnişçilerin mevzileri içiçeydi. Duvarın bir yanında YPG güçleri, öbür tarafında da DAİŞ çeteleri olabiliyordu.

Başka bir dikkat çekici olay da Komutan Dilgeş arkadaşın başına gelmişti. Dilgeş arkadaş termallerle mevziden mevziye giderek, çatışmaları yönlendiriyor, düşmanı vuruyordu. Dilgeş arkadaş, yanındaki Siyabend arkadaş ile birlikte düşmana suikast yapmak için bir binanın çatısına çıkmıştı. Bir ara Siyabend ile ayrılıyorlar. Dilgeş arkadaş, çeteleri görüyor ve bomba atıyor. Daha sonra aşağı inip olayı anlatıyor. Ancak Siyabend arkadaş da, yukarıdan kendisine bomba atıldığını söylüyor. Dilgeş arkadaş, o anda Siyabend arkadaşın olduğu yere yanlışlıkla bomba attığını fark ediyor. Neyse ki arkadaşta bir şey olmamıştı. Evlerde açılan deliklerden labirent gibi olan çatışma alanlarında bu tür yanlışlıklar yaşanıyor.

Savaşın şiddetli geçtiği, göğüs göğüse çatışmaların yaşandığı bir süreçti. Her ev, bina, sokak ve cadde bir savaş alanı haline gelmişti. Hatta oda oda çatışma yaşanıyor. Şehir savaşına yeterince hakim olmayan YPG ve YPJ güçleri, buna rağmen kahramanlık ve irade gücüyle çatışıyorlardı. O zamanlar savunma hattı tam oluşturulamadığı için mermilerin kime ait olduğu ve nereden geldiği konusunda dahi bir belirsizlik vardı. Kobanê'yi kurtarmak için bireysel çabalar ve fedailikler ön plandaydı. Kente gelen seferberlik grupları, coğrafyayı tanımadan çatışmalara katılıyorlardı. Kimin nerede mevzilendiği bile tam anlaşılamıyordu. Telsiz ve telefonlar üzeri haberleşme olsa da bu yeterli olmuyordu. Bu nedenle güçlerimizin karşılıklı birbirine ateş ettiği zamanlar da oldu. Evlerde mevziler ve delikler yapılmaya çalışılıyor. Bombalara karşı üst evlerin çatısı da saclarla örtülüyor, etrafına toprak ve lastik tekerlekler, ne bulunursa konuluyordu. Ancak mevzilere top, havan, roket saldırıları oluyordu ve yaralılar çoktu. Her evde taş ve tuğlalara atışlar yapılırken bir anda ortalık toz duman oluyordu. Bu taş ve tuğlalardan dağılan parçalar, vücuda isabet ettiğinde şiddetli çarpmanın etkisiyle birçok arkadaş yaralandığını sanıyordu. Bu parçaların yol açtığı yaralanmalar da oluyordu. Arkadaşlar bu durumda hastaneye gitmek yerine yaralarını bir bezle sarıyordu. Yaralanma ağır olmadığı sürece her arkadaş mevzide kalıyordu. Parça almayan ya da taşlarla yaralanmayan arkadaş neredeyse yoktu. Çeteler, mahallelerin hepsine hakim olan stratejik konumdaki üç,

dört katlı binalara yerleşiyorlardı. Çeteler, bu tür evlerden ateş ediyor, mahallenin tamamını moloz yığına çeviriyordu. Yıkılan binalar, torbalar ve yeni mevzilerle dolduruluyordu. Gece gündüz, açlık tokluk, uyku uykusuzluk arasındaki farkın silindiği çatışmalar günleri, direniş de ayları bulmuştu. Zaman kavramı yoktu. Saatler, günler, haftalar ve ayların nasıl geçtiği fark edilmiyordu. Her gün göğüs göğüse çatışmalar devam ediyordu. Şehrin her tarafı bir çatışma alanıydı. Bazen tek bir evde onlarca şehit ve yaralı verilmesine rağmen yeni takviyelerle bu evler tutuluyordu. Taktikler de sürekli değişiyordu. Bazen çeteler, bağırarak, tekbir getirerek dikkat dağıtmaya çalışıyor, bu gürültüde suikastçilerini devreye sokuyorlardı. Şehir savaşına daha hakim olan çeteler, direnişçilerin yaralanmasına ya da şehit düşmesine yol açıyorlardı.

DAİŞ'in savaş taktikleri

Çeteler Kobanê'ye girişle başlattıkları bombalı araçları patlatma taktiklerini uygulamaya devam ediyorlardı. Çatışmalarda giremedikleri yerlere zırhlı arabalar ve kamyonlara yükledikleri tonlarca patlayıcıyı patlatıyorlardı. İlk önce asayiş önünde araba patlatmışlardı. Sonrasında birçok mevzide ve cephede bu tür saldırılarını sürdürdüler. Yolların

hepsi tutulmadığı ve hendekler kazılamadığı için düşman sokaklardaki boşlukları tespit edip, arabalarla geliyordu.

DAİŞ çeteleri, Mürşitpınar sınır kapısı yakınında bulunan hastaneyi patlatmayı planlamıştı. Ancak bombalı araç erken farkedildiği için hedefine ulaşamadı. Direnişçiler arabaya ateş ettiğinde, çete arabayı patlatıyor. Alan bu büyük patlama ile sarsılmış ve toz bulutları içinde kalmıştı. Bu olaydan sonra tüm yollara hendekler kazılarak, araçların girişi engellenmeye çalışıldı.

İlk başta düşmanın bu taktiği bilinmediği için şehadet ve yaralanmalar yaşandı. Ancak daha sonra alınan tedbirlerle bu taktikleri de boşa çıkarıldı. Arabalar erken farkedilerek, hedefine ulaşması engelleniyordu. Ancak DAİŞ'in bu patlamalarla başka bir amacı da, alanı toz-duman içinde bırakarak evlere saldırmaktı.

DAİŞ'in kullandığı diğer bir taktik ise, evlerin içerisinden delikler açarak, aniden cephe hattını arkadan yarmaktı. Çeteler evlerin içinde nasıl ilerleyeceklerini tespit ediyor ve buralardan sızıyorlardı. Bunun için de arkadan sızmaya çalışan çeteler tespit ediliyor ve etrafları kuşatılıyordu. İlk etapta kayıplar verilmişti ancak kısa sürede bu taktikleri de deşifre oldu. Bu şekilde sızmaya çalışan tüm çeteler imha edildi. Sızmaya gelen hiçbir çete sağ kalmıyordu. Bir yandan da uçakların hedefi oluyorlardı. DAİŞ çetelerinin cenazeleri, uçaklarla vurulan bu binaların altında kalmıştı.

Böylece DAİŞ hangi taktiği geliştirirse geliştirsın savaşta giderek dengeye ulaşılmış ve saldırı aşamasına geçilmişti. Yeni bir süreç başlıyordu. Artık çeteleri boşa çıkaracak hamleler geliştirmek gerekiyordu. Sadece Kobanê'nin düşmesini engellemek değil, etrafını özgürleştirmek için de planlama yapılıyordu.

Direnişçiler, çetelere takviyelerin yapıldığı Halep ve Cerablus yolları üzerinde eylem yapmaya başlamışlardı. Dilovan ve Haki Kobanê komutasındaki 70 kişilik gerilla grubu, Kobanê'den Çelebî köyüne kadar yani yaklaşık 50 km'lik alanda mevzilenmişti. Gerilla grupları, gördükleri yerde çeteleri vuruyordu. Çeteler, doğu, batı ve güney cephelerinde hareket edemez hale gelmişti. Böylece kırsal alandaki üstünlük, direnişçilerin eline geçiyordu.

Öte yandan DAİŞ çetelerinin esas hedefi ise, sınır kapısını ele geçirmektir. Bunun için tüm takviyelerini şehire gönderiyorlardı.

Kenti alırlarsa hakimiyetin onların eline geçeceğini biliyorlardı. Direnişçiler de, DAİŞ çemberini yarmak için planlamalar yapıyordu.

Şehir savaşında taktikler

Şehir savaşında, tuzak ve hilelerle birbirini kandırmak asıl taktikti. Yanıltarak, karşıdaki gücü avlama taktiği esas alınıyordu. Yoğun saldırılar olsa da daha çok keskin nişancılar kullanılıyordu. Suikastçiler, çetelerin deşifre olduğu yerin yakınında mevzileniyor ve duvarlarda delik açarak çatışıyorlardı. Ancak çetelerin nişancıları da burayı hedef alıyordu. En ufak bir delik ya da açık olan bir pencere hedef alınıyor, gücün hareketleri kısıtlanıyordu. Bu taktik birçok kayba da yol açıyordu. Ancak buna karşı yeni taktikler de geliştiriliyordu. Çetelerden ele geçirilen mevzilerde, onların da bu taktiği uyguladıklarını anlıyorduk. Pencereleri ve açık yerleri battaniyelerle kapatmışlardı. Birçok yerde delik ve mevzi yapılıyordu. Mevziler sürekli değiştirilerek, çetelere karşı şaşırtma taktiği uygulanıyordu.

Yine kentteki boş dükkanlardan plastik mankenler getirilerek, elbise giydiriliyordu ve mevzilere konuluyordu. Düşmanın dikkati

mankenlerin bulunduğu mevzilere çekilerek, başka yerden saldırıya geçiliyordu. Yine ipten yapılan teleferikler sayesinde, evler arasında erzak ve cephane aktarımı sağlanıyordu. Çünkü cephane ve erzak aktarımı sırasında arkadaşlar hedefe giriyordu, kayıplar yaşanabiliyordu. Çeteler de, işlevlerini anladıkları bu ipleri koparmak için ateş ediyorlardı.

Termal ve gece dürbünleri, şehir savaşında çok etkili oluyordu. Bu sayede gece düşmanın hareketleri kolayca farkediliyordu. Düşmanın içine sızma, suikastler yapmak için de termal kullanılıyordu. Varolan birkaç termal ile çatışmalar sırasında düşmana onlarca kayıp verdirebildik. Şehir savaşında bir diğer taktik de zırhlı arabalara karşı yollarda hendek kazma ve duvar oluşturulmasıydı. Geçişler ise, duvarlar arasında açılan deliklerle sağlanıyordu.

Düşmanın geliştirdiğı her taktiğın amacı öğrenildikten sonra buna karşı önlem alınıyor ve karşı taktik geliştiriliyordu. Gündüz bazı yerlerde hiç hareket edilmiyor, ihtiyaçlar gece karşılanıyordu. Bir yerden bir yere geçerken sürünme, kamuflaj gibi yöntemler de deneniliyordu.

Kobanê’de kanlar sulara karışıyor

Günlük olarak onlarca şehit veriyorduk. Şehitlerin cenazelerini kaldırmak ve defnetmek bu çatışmaların ortasında bazen mümkün olmuyordu. Bazı cenazeler, günlerce meydanda, caddelerde bekliyor, alamıyorduk. Arkadaşlarımızın cenazesi bize çok yakın olmasına rağmen günlerce onlara karşı son görevlerimizi yerine getiremiyorduk. Çetelerle aramızdaki mesafe bazen elli, altmış metre yakınlıktaydı. Şehidin cenazesi sürekli gözümüzün önündeydi. Hatta bir seferinde yağmur yağdığında birkaç şehit arkadaşın kanı, caddelerden akan yağmur sularına karışmıştı. Kobanê sokaklarından akan yağmur suları kızıllaşmıştı. Kendi yanlarından geçen yağmur sularının kanla dolu olduğunu gören YPG ve YPJ savaşçıları, bu durum karşısında derin bir öfke, acı hissediyorlardı. Savaşın bu acımasızlığının tarifi yapılabilir miydi? Yoldaşlarının cenazesini alamamanın çaresizliğiyle gözyaşı dökenler de oldu, cenazelerin etrafına bomba atışları yapanlar

da... Belki o an cenazelerini kaldıramıyorlardı ama şehri aldıktan sonra yoldaşlarına layık bir tören düzenleyeceklerdi. Şehrin her yanına kanını döken bu savaşçıların hatırasına bağlı kalarak, şehre ayak basan herkesin bu kutsallığın farkında olmasını sağlayacaklardı. Bunların olması için direnmek, şehri ne pahasına olursa olsun savunmak ve özgürleştirmek gerekiyordu.

Yeni savaşçı katılımı

Seferberlik sürecinde gelenlerin eğitimleri de devam ediyordu. Yeni savaşçı kampları da şehir içine taşınmıştı. Şehirdeki çatışmalarla birlikte okulların bodrumlarında ya da uygun evlerde eğitimler yapılıyordu. İsa ve Şilan arkadaşlar, savaşçılara teorik ve askeri eğitim veriyorlardı. Şehir savaşlarına yönelik askeri eğitimler ağırlıktaydı. Çünkü gelenlerin hem eğitilmesi hem de nicel ve nitel olarak belli bir güce kavuşturulması önemliydi. Sürekli çatışma yerlerine takviye yapılıyordu.

Yine bu dönem içinde en önemli işlerden biri de halkın toplumsal dayanışmasıydı. İnsanlık karşıtı bu çeteler, dünyanın özgürlük ruhunu teslim almak istiyorlardı. YPG, YPJ savaşçıları da bu vahşi gruba karşı özgürlük ruhunu korumaya çalışıyorlardı.

1 Kasım Kobanê Günü

1 Kasım, Dünya Kobanê Günü ilan edilmişti. Avrupa'dan Asya'ya, Japonya'dan Afganistan'a dünyanın her yerinde, Kürt dostları, devrimciler, sosyalistler, çeşitli kurum ve kuruluşlar Kobanê ile dayanışma eylemleri gerçekleştirmişti. Her taraftan Kobanê'ye destek yağarken, uluslararası koalisyon bir kez daha harekete geçmişti. Dünyadaki dayanışma ruhu, dünya halklarının baskısı, egemen güçleri de mecbur bırakmış, onlar da adım atmak zorunda kalmışlardı. Çetelere karşı savaşta Kobanê bir sembol olmuştu. Dünyanın farklı ülkelerinden girişimler vardı ve TC üzerinde de büyük bir baskı sözkonusuydu. Kobanê ile dayanışma için gelen binlerce kişi, sınırda nöbet tutuyor,

canlı bir şekilde savaşı izliyordu.

Cehennem gibi bir savaşı. Yirmi dört saat bomba, patlama, silah sesleri durmuyordu. Koalisyon uçakları da vurmaya başlamıştı. Vurulan yerler basından da gösteriliyordu. Kobanê'ye büyük bir ilgi vardı. Sınır hattında tüm Kürtler ve dostları birlik ruhu içerisindeydi. Bunların sloganlarıyla Kobanê'deki direniş iç içe geçiyordu. Bir taraftan bu büyük destek, diğer taraftan direnişin yol açtığı başarı, çeteleri adeta kahrediyordu. TC'nin yapabileceği birşey kalmamıştı. Artık büyük bir baskı altına girmişti. Türk özel savaşının tüm planları da boşa çıkmıştı.

Sınıra yakın mahallelerde de çatışmalar yoğundu. Her evde büyük bir direniş vardı. Ebu Faysal'ın kaldığı stratejik bir ev vardı. Üç katlı olan ve Kaniya Kurda'dan bakıldığında sınır kapısına yakın olan bu evde büyük bir direniş vardı. Burası tank ve havanlarla ne kadar vurulsa da, bir takımılık güçle burada kalan Ebu Leyla, düşmanın tüm saldırılarını boşa çıkarıyordu. Tanklar, havanlar, 57'lik toplar 23,5' lukdoğkalarla yapılan tüm saldırılara rağmen bu stratejik mevzi bırakılmıyordu. Bu mevzi, aynı zamanda sınır hattı üzerindeki boş alanı denetliyordu. Şayet burası düşerse çeteler buradan rahat bir şekilde Muşitpınar kapısına doğru ilerleyebileceklerdi. Bu kapının ele geçmemesi için yürütülen direniş önemliydi.

Bunun dışında belediye karşısındaki binalardan Qada Azadî'deki her eve kadar stratejik önemde olan her mevzi yoğun yönelimlere karşı korunuyordu. Böylece düşmanın ilerlemesinin önü alınıyordu. Aynı şekilde hükümet binasının olduğu alanlara kadar Güney Cephesi'nden Batı Cephesi'ne kadar stratejik evler ve yerler vardı. Buralar, yoğun saldırılarına rağmen düşmanın giremediği ve düşüremediği yerlerdi. Buralar çetelere karşı önemli siperlerimizdi.

Direnışten kesitler

Bu dönemde ortaya çıkan ikili bir durum da vardı. Bir tarafta böylesi yoğun bir savaş yaşanırken, diğer tarafta ihanetler ve teslimiyetler de olabiliyordu. Özellikle YPG elbiselerini bırakıp sınır üzerinden kaçanlar ya da tel örgüler üzerinden atlayıp gidenler de vardı. Kobanê'nin simge isimlerinden Nao, 'Gemarlar (pisler) yine kaçtı' diyerek, sınırdaki bırakılan elbise ve silahları toplayıp Azad'a teslim ediyordu. Nao, direnişte böyle bir rol oynuyordu. Nao, sözde Kobanê'nin delisiydi ama bu savaşın nasıl kader belirleyici bir yanı olduğunu ihanet eden bu kesimlerden çok daha iyi biliyordu. Aslında direniş içinde yer almış ve asla geri adım atmayacağını söyleyerek kendini ispatlamıştı. Nao'nun DAİŞ için 'Onlar hayvandır, biz insanlar onlara karşı direniriz' şeklinde kalıplaşmış cümleleri vardı. Nao'nun bu konuşmaları, savaşçılara moral verirdi. Yeni bir arkadaşla tanıştığında ilk tepkisi 'heyfa te' yani 'yazık sana' sözünü kullanırdı. Kimbilir belki Nao bu savaşın sonunda ne kadar bedel verileceğini, Kobanê'nin savunulmasında ne kadar genç insanın yaşamını yitireceğini önceden sezmişti. Sözlerinde bir gelecek öngörüsü mü vardı, bu onun hisleri miydi bilinmez ama Nao bu sözleriyle bizi hem direnişe hem geleceğe hazırlıyordu. Cephane biriminde yer alan Azad arkadaş, Nao'nun tutumunun Kobanê direniş tarihinde yer alması gerektiğini söylemişti. Çünkü ona en büyük cephe ve lojistik desteği hiç beklemediği anlarda Nao'dan gelmişti! Kobanê direnişi içinde yer alanlar sadece kendilerini düşünmemiş halkı da düşünmüşlerdi. Ruhları ve yürekleriyle hiçbir kaygıya girmeyen bu kişiler arasında böyle direnişçiler de vardı. Nao'nun bir kardeşi

özgürlük saflarındaydı. Başından beri mücaadele edenlere sempatisi vardı. Devrimin başlangıcında şehrin alınması esnasında da kurulan mevzilerde, rejim güçlerine ilk taş atanlardan biriydi. Rejim güçleri onlarca arabayla gelip Nao'yu tutuklamış, bir süre Baas rejiminin elinde esir de kalmıştı. Bu süreçte ona işkence yapılmıştı. Daha sonra bu süreci anlatmaya çalışırdı ama tam anlatamazdı. Nao tüm mitinglerin ve eylemlerimizin en renkli simasıydı. Sürekli Mala Gel'in içindeydi. Göğsünde sürekli bir önderlik fotoğrafı olur, yanında birçok bayrak bulunurdu. O gösterilerin tamamına hazırlıklı gelirdi.

Sabotaj ve suikast taktikleri

Savaşın başında sabotaj ve suikast taktiklerinde uzman olan ekipler vardı. Bu gruplar kendilerini örgütlemişlerdi ama savaşın yoğunluğu içinde cephelere dağılmışlar veya şehit düşmüşlerdi. Ama Rezan arkadaşına bağlı bir grup, sabotaj için her tarafta örgütlenmeler yapıyordu. Rezan, uzun zaman YPG komutanı olarak Girê Spî Cephesi'ndeki çatışmalar içinde yer almış, burada farklı taktikler geliştirmiş deneyimli bir komutandı. Sabotaj konusunda oldukça yaratıcıydı. Arabalarla, düşman mevzilerine kadar sızıp vuruyordu. Rezan ve beraberindeki grup, sadece sabotaj taktiği ile sınırlı kalmamış, en önde çatışmalara katılmıştı. Tüm cephelerde yer almıştı. Cephel El Ekrad güçleri ile birlikte Qaraqozann Cephesi'nin savunmasına da katılmıştı.

Rezan ve grubu, şehir çatışmalarında da deneyimliydi. Düşmanın ilerlemesini engellemek için mayın ve tuzaklar hazırlıyordu. Düşmana yönelik suikast taktikleri de geliştiriyordu. Gündüz sabotaj, gece ise termallerle suikast yapıyorlardı. Düşmanın saldırılarını kırabilmek için her gün yeni taktikler geliştiriyorlardı.

Daha sonra gelecek olan Herdem ve grubu da, oldukça aktifti. Sabotaj konusunda daha profosyoneldi. Termallerle birlikte 4-5 kişilik bir tim nerede yoğun bir çatışma ve düşman saldırısı varsa oraya gidiyor. Geceden mevzilenerek, düşmanın ilerlemesini durduruyorlardı. Herdem de, şehir savaşında giderek öne çıkan bir

arkadaşı. Daha sonra kahramanlık mertebesine vararak şehadete ulaştı. Ancak onun suikast taktiğinde geliştirdiği başarılar tüm arkadaşlar için örnek oldu.

Herdem, Rojhilatê Kurdistan'tan Kobanê savaşına katılmıştı. Yalnızdaki gücü de, çatışmalar içinde yılmadan motive etmişti. Gündüz sadece bir kaç saat dinlenirdi. Sürekli yoğun bir çalışma içindeydi. Suikast konusuna meyilli olanlara eğitim veriyordu. Zamanın hiçbir anını boş geçirmiyordu. Her şeyini direnişin başarısına adanmıştı. Gelen grupları sadece eğitmekle kalmıyor, eğittiklerini de pratiğe götürerek kısa bir sürede deneyim kazanmalarını sağlıyordu. Bu şekilde kısa sürede tüm cephelerde bir suikastçi timi hazır hale gelmişti.

Komutan Dilgeş'in büyük savaşçılığı

Dilgeş de, savaşın başlamasıyla birlikte Amanoslar'dan Kobanê'ye gelmişti. Kobanê'ye adım attığı ilk günden bu yana çatışmalar içindeydi ve büyük kahramanlıklar göstermişti. Kobanê'de tek olan termal silahını iyi kullanıyordu. Bu şekilde hem düşmanı darbeliyordu hem de sevk ve idare yapıyordu. Dilgeş, nerede yardım gerekiyorsa oraya koşturuyordu. Önce hareketli birliğin, sonra hareketli taburun komutanı oldu. Taburuyla tüm cephelerde eylemler düzenledi.

Çatışmaların ilk başladığı 2013 yılında Doğu Cephesi'nde kalmıştı. Büyük saldırı ile birlikte Batı Cephesi'ne geçmişti. Qine'de Ilıcak tepesi üzerindeki saldırıda düşmanın doçkasını ve çok sayıda silahını ele geçirmiş, düşmana büyük kayıp verdirmişti. Tepeyi ele geçirdikten sonra düşmanın yoğun teknik saldırısı sonucunda elinden yaralanmıştı. Daha sonra da birçok kez yaralanmasına rağmen hastanede fazla kalmamış cephelere ulaşmıştı Atılgan bir ruhu vardı. Bir eli sarılyken, tek elle çatışmalara giriyordu. Botanê Reş gibi birçok kahramanın yer aldığı komutanla taburu yönetiyordu.

Dilgeş, kendi güçlerini de eğitmişti. Savaş yoğunlaştığı zaman da taburuyla her yere gidiyordu. Doğu Cephesi'ndeki çatışmalarda yoğun bir fedakarlık sergilemiş, düşmana ağır darbeler vurmuş ve geri çekilmemekte ısrar etmişti. Qertal tepesinde düşmanın üzerinden birçok silah kaldırılmış, Dilgeş arkadaşın gücü hiç kayıp vermemişti.

Şehit Dilgeş

Dilgeş arkadaş, savaşçılar tarafından sevilen, onların moral kaynağı olan bir komutandı. Her grup, Dilgeş'in onlarla kalmasını istiyordu. Çünkü yoldaşlarına yaklaşımı, pratiği, komutanlığı ve savaşçı ruhuyla her zaman örnek olmuştu. Şehir savaşının ilk ayında Qada Azadî etrafında çatışmalara yön vermeye çalışmıştı. Düşmanın ilerleyişini durdurmak için sürekli taktikler geliştiriyordu.

Qada Azadî etrafında evlerin içinde duvardan duvara açılan tünellerden geçerken yaşanan bir patlamada şehit düştü. Genel kaniya göre, geçiş alanı dar olduğu için el bombasının pimi duvara takılmış ve patlamıştı. Bir başka kanı da, düşman mermisinin bombasına değdiği ve patladığı yönündeydi. Olayı gören olmadıği için tam olarak nasıl gerçekleştiği konusunda kesin bir bilgi yoktu. Ancak üzerindeki bombanın patladığı kesindi. Dilgeş arkadaş, bu patlamadan kısa bir süre sonra şehit düştü. Doktorlar üzerine gittiği zaman artık yapılacak birşey kalmamıştı. Çünkü

patlamanın etkisiyle Dilgeş arkadaşın vücudunun büyük kısmı parçalanmıştı.

Arkadaşın şehadeti ona derin bağlılık duyan yapı üzerinde de büyük bir etki yaratmıştı. Özellikle onunla birlikte kalan Dilovan ve tüm gruplar içerisinde derin bir etki bıraktı. Ama Dilgeş'in kahramanlığı herkes tarafından biliniyordu. 2013- 2015 yılları arasında Kobanê'de yaratılan direniş efsanesinin baş kahramanlarından biriydi. Birçok kez yaralanmasına rağmen tüm saldırılarda ön saflardaydı. Adıyla bütünleşen bir kimlik oluşturmuştu herkesin kafasında. Kahramanlığı ile Kobanê halkının ve YPG, YPJ savaşçılarının asla unutmayacağı yüzlerce direnişçiden biri olmuştu.

Direniş çomak sokmaya çalışanlar

Ebu İsa'ya bağlı Arap güçlerinden uzun zaman direnişin içinde yer alanlar vardı. Bunlar da savaşta kahramanlık göstermişti ama bazıları da savaşın yoğunlaşması ve geri çekilmelerle birlikte kararsızlaşmıştı ve Türkiye'ye geçmek istiyorlardı. Bunların yanında doğkalar vardı. Onlara, silahlarını şehirde bırakarak, geçebilecekleri söylendi. Ama bu güçlerden bazıları, arabaların benzin depolarına şeker koyarak işlemez duruma getirdikten sonra gitmişlerdi. Arabalar yarım saat çalıştıktan sonra şekerden dolayı motorları yanıyor ve kullanılamaz hale geliyorlardı. Böyle bir durumda tamir yapma imkanı da yoktu. Atölye ve tamir yerleri de çetelerin eline geçtiği için yeterli malzeme yoktu. Suwar Raqa güçlerinden bazıları, 57'lik doğka arabasını da bilinçli bir şekilde bozup gitmişlerdi. Silahlarını teslim etmeleri bir tedbirdi ama öncesinde böyle bir şey yapmaları kabul edilemezdi.

İhtiyaçların karşılanması

Sağlık ekipleri de, şehir içinde hareketliydi. Sağlık malzemeleri şehrin çeşitli yerlerine dağıtılmıştı. Böylece her cephede yaralananlara müdahale edebilecek bir konumdaydılar. Yine lojistik, su

vb. malzemeler de hazır bir şekilde getiriliyordu. İhtiyaçlar olduğunda bu depolardan çıkarılıyor ve gerekli yerlerde kullanılıyordu. Gerekli ihtiyaçlar cephelere yetiştirilmeye çalışılıyordu. Yoğun bir sayı vardı. Cephelede bine yakın güç konumlanmıştı. Sürekli takviyeler de yapılıyordu. Güç takviyesi, lojistik ve cephane aktarımlarında düşman suikastleri oluyordu. Buna rağmen ihtiyaçlar karşılanıyordu.

Her şey sınır kapısı etrafında, hükümet ormanı denilen Kaniya Mürşit tarafındaydı. Burada bir örgütlenme komitesi oluşturulmuştu. Komitede Meclis Başkanı Ahmet Şexo, Yekîtiya Star sorumlularından Sara'nın eşi Mahmud da yer alıyordu. Hükümet yetkililerinden Ahmet Huso da malzemelerin dağıtımına yardım ediyordu. Gelen yardımlar, düzenli bir şekilde halka ve savaşçılara dağıtılıyordu.

Savaş bir denge durumuna ulaşmasına rağmen çeteler, ısrarla saldırıyordu. Yoğun teknik kullanıyor ama ilerleme taktiğini uygulayamıyorlardı. Hendekler arabaların gelişini durdurduğu için çeteler, kendilerini ferdi şekilde patlatmayı esas alıyorlardı. Miştenûr üzerinden yoğun havan ve top atışları yapıyorlardı. Şehrin çeşitli noktalarına günde yüzlerce havan atılıyordu. Ayrıca atölyelerde şehrin çeşitli yerlerinden topladıkları tüplerin içine gübre doldurarak yaptıkları ve cehennem topları adını verdikleri bombaları atıyorlardı. Telsiz konuşmalarında yeni takviyeler yaptıkları anlaşılıyordu. Hala Kobanê'yi ele geçirme hedeflerinden vazgeçmemişlerdi. Uçak saldırıları sırasında ise telsizlerini kapatarak tedbir alıyorlardı. Ancak verdikleri kayıplar nedeniyle bir kırılma yaşadıkları görülüyordu.

Çetelerin yeni taktiği: Türkiye üzerinden saldırı

28-29 Kasım tarihinde çetelerin son büyük saldırısı gerçekleşti. Yeni takviye yapan çeteler, Mürşitpınar sınır kapısı üzerinden giriş yaparak, arkadan şehrin birçok noktasında saldırı yapmayı planlamışlardı. Bu plan Türk devleti tarafından onaylanmış ve kendi güçlerini sınır kapısından geri çekmişti. Buğday ambarına, karakol ve gümrük yerlerine çeteleri yerleştirmişti. Çeteler buradan bir

panzerle içeriye girmiş ve arkadan güçlerimizi vurmaya çalışmıştı. Çünkü bütün güçler cephede idi. Böyle bir saldırı olabileceği çok tahmin edilmese de kısmi tedbirler de alınmıştı. Burada kalanlar, lojistik, hastane vb malzemenin geliş gidişini örgütleyen sivillerdi. Daha çok yerel ve milis güçlerinin olduğu asayis noktası gibiydi.

DAİŞ çeteleri, patlayıcı doldurduğu panzeri kapıdan geçirerek patlatmıştı. Ancak araç tam hedefine ulaşamamış, gümrüğe yakın binanın önünde patlatılmıştı. Bu patlama çevreye büyük zarar vermişti. Kayıp verilmiş olsa da DAİŞ'in planladığı gibi hedefi bulmamıştı. Araba gelir gelmez burada bulunan Şems El Şemal taburu ve YPG güçleri (Ebu Leyla da bunların içindeydi) tarafından yoğun ateş altına alınarak durdurulmak istenmişti. Araba tam olarak durdurulamamıştı ama hedefine ulaşmasına engel olunmuştu. Bundan sonra başka intihar saldırıları da oldu.

Kısa sürede Türkiye tarafından, yine Halep yolu üzerinde, Kültür Merkezi ve Qada Azadî'de kısacası dört bir yandan intihar arabaları ve tanklarla yoğun saldırı olduğu anlaşıldı. Tüm cepheler saldırılara karşı büyük bir direniş sergiliyordu. Ancak tek zayıf nokta sınır kapısıydı. Kapı saldırısında da Ebu Leyla, on kişilik takım ile hemen müdahale etmişti. Türk askerleri, buğday ambarından ateş açmıştı. Ebu Leyla, burada ayağından yaralanmıştı. Savaşçılar ise hemen takviyeye gelmiş, çetelerin ilerlemesinin önü alınmaya çalışılmıştı. Sınırın öbür tarafına geçilerek çetelere saldırı başlatılmıştı. Yaralılar ve şehitler olmasına rağmen büyük bir ruhla direniş gösteriliyordu. Bu kadar açık bir biçimde çetelerle işbirliği halinde olan TC, kendisini ele vermişti. Açık bir şekilde çetelerin geçmesini sağlamış hatta çeteleri barındırmıştı. Burada gerçekleştirilen saldırının faili Türk devletiydi. Beklenen bir durumdu ancak bu kez aleni yapılmıştı.

Miştenûr tarafını ele geçirmek isteyen komutan Dilovan'a bağlı büyük bir güç, sürekli müdahalelere hazır bulunuyordu. Bu güç, derhal kapıya gelmiş ve çetelerin şok saldırısını püskürtmede etkili olmuştu. Ardından çetelerin bireysel intihar saldırıları da boşa çıkartılmıştı. YPG, karşı taraftaki buğday ambarında bulunan çetelere karşı operasyon düzenlemiş ve bir kısmını imha etmişti. Kalanlar da TC'ye sığınmıştı. Böylece sınırın diğer tarafındaki yerler de ele

geçirilmiş oldu. İkinci günün sonunda Türk devletinin buğday ambarı, gümrük ve karakolu tamamıyla güçlerimizin denetimindeydi. TC, sürekli baskı yaparak, çetelerin kendilerinden habersiz geçtiğini söylüyor, YPG'nin buradan geri çekilmesini istiyordu. Bir yandan tehdit ediyor, diğer yandan da heyetleri devreye koyuyordu. 12 saat süren çatışmaların ardından burası çetelerden temizlenmişti.

Çetelerin, Halep yolu üzerinde tank ve intihar saldırıları sonrası yoğun çatışma başlamıştı. Bu çatışmalar sonrasında çeteler, benzin istasyonu ve hükümet konağının yanındaki evlere kadar yerleşmişti. Gece yağışlı ve sisli olması nedeniyle uçaklar, çetelerin yerini tam tespit edemiyordu. 15 kişilik bir çete grubu, bu durumdan faydalanarak, hükümet konağını ele geçirmeye çalışıyordu. İkinci katta beş, altı kişilik YPG gücü vardı ve çeteler ise birinci kattaydı. YPG savaşçıları, çetelerin üst kata girmemesi için direniyordu. Ancak sayıları yetersizdi. Yine bu saldırıların olduğu zaman diliminde ulullararası koalisyonu bağlı güçlerin Akdeniz'deki Amerikan gemilerinden, hükümet binasının yanındaki evde tespit edilen çeteler füzelerle vuruldu. Ardından cephe komutanı Şehit Kendal, gücüyle birlikte binaya saldırarak çetelerden temizledi. İkinci katta kalan YPG savaşçılarına “Tamam binayı kurtardık, aşağı inin” denmesine rağmen, buna inanmamışlardı. Kendal arkadaşın ısrarları sonucu aşağı indiklerinde şaşırılmışlardı.

Tüm cephelerde kıran kırana bir savaş vardı. Panzerler, intihar saldırıları, patlayıcı yüklü araçlarla yapılan bu saldırılar, DAİŞ'in son kozlarından biriydi. Ama hepsi boşa çıkartılmıştı. Bundan sonra çetelerin geliştirebileceği yeni bir taktik kalmamıştı. Çünkü akla gelen ve gelmeyen her türlü yöntemi denemiş, yine de güçlerimizin geri çekilmesini sağlayamamışlardı.

Şehit Kendal Efrîn direniş komutanıydı

Komutan Kendal, 2011'de Kürdistan Gençler Birliği'nin (YXK) komutanı olarak yer almıştı. Kobanê direnişinde ve halkının yanında çok özel bir yeri vardı. Rojava direniş birliklerinin örgütlenmesinde tüm alanlarda görev almıştı. Mütevazı, yumuşak üslubu

Şehit Kendal Efrîn

Şehit Rüstem Efrîn

ile herkesin sevdiği, en ağır sorunları bile sakın ve soğukkanlıca ele alan yaratıcı özelliklere sahipti. Savaşın en ağır zamanlarında bile her zaman kontrolü sağlayabilen, yılgınlık, panik ve tereddüte kapılmayan, sade ve cesaretli bir YPG komutanıydı. Savaş sürecinin başlamasıyla Kobanê'nin ilk komutanıydı. Tüm cephelerde ve şehirde komutanlık yaparak, direnişe damgasını vurmuştu. Büyük saldırıda da Güney Cephesi'nde komutan olarak birçok eylemi de başarılı olmuştu. Telsiz kodu Amargi'ydi. Kendal komutan, çetelere karşı direnişi koordine ederken, suikast sonucu şehadete ulaştı. Onunla aynı cephede olan Rüstem Efrîn, onun silahını ve telsizini almıştı. Ardından çetelerin Kobanê'den çıkarılmasıyla komutan Kendal'ın intikamı alınmıştı.

Savaşın şehirdeki seyri

Çetelerin 28-29 Kasım tarihinde boşa çıkan saldırısı sonrası yapmak istedikleri her hamleleri başarısızlıkla sonuçlandı. Ardından güçlerimizin çetelere karşı hamle başlatması, onlarda bir kırılmaya yol açtı. Buna rağmen Aralık ayına girerken kısmi bazı saldırılar yapsalar da, ellerindeki bazı yerleri kaybetmeye başladılar. Çeteler çözülmüyordu ama buna rağmen özel savaş taktiklerini denemekten vazgeçmiyorlardı. Hem telsizlerden hem de ellerinde bulunan camilerin hoparlörlerinden teslim olma çağrılarını yapıyorlardı.

Koalisyon uçakları geldiğinde, saldırı sırasında artık geri çekiliyorlardı. Eskisi gibi savaştıkları güçleri kalmamıştı. Yine de Türkiye, Irak ve Suriye tarafından sürekli yeni takviyeler yapıyorlardı. Ama en profesyonel güç olarak adlandırdıkları Mücahidin güçleri bile yeniliyordu. Mücahidin güçler, dış ülkelerden ve Kafkaslar'dan seriata katılmak için gelenlerdi. Bu güçler Çeçen, Özbek, Suudi, Libyalı, Avrupalı birçok kesimi içinde barındırıyordu. Bu güçler, cihatçı ve ideolojik olarak katılan fedai tarzda savaşan savaşçılardı. En çok savaşanlar bunlardı ve gittikleri her yerde sonuç aldıkları için Kobanê'ye gönderilmişlerdi. Ancak Kobanê'de binlercesi tasfiye edildi. Bu güçlerin tasfiyesi DAİŞ'i çok zorlamıştı.

DAİŞ çeteleri, yaralanan üyelerini, tedavi için Türkiye'ye gönderiyordu. Belli bir ekipmanı da şehir içinde vardı. Atölyeler de oluşturmuşlardı ve atölyelerde hızlı bir şekilde kendisini savaşa göre organize eden motorize güçler, hareket geçiyordu. Ancak sonuç alamıyorlardı ve gerilemeye başlamışlardı. Bu dağınıklıkları, çözülmeleri telsiz konuşmalarına da yansıyor. Ensar dedikleri Suriye'deki aşiretlerden derledikleri yerel güçler ya da Arap güçlerine fazla güvenmiyorlardı. telsizlerden bu güçler için, "Onlar gelmesin, yerlerini bırakıp gidiyor. Savaşmayacaklar, mücahitleri bize gönderin" diyorlardı. Profesyonel güçlerinin imha olması çetelerde moralsizliğe yol açıyordu. Adeta Kobanê'de bir batağa saplanmışlar, hüsrana uğramışlardı. Sürekli teknik ile sonuç almaya çalışıyorlardı.

Buna karşın cephelelerde deneyim kazanmış YPG güçleri ise, yeni taktiklerle aktif saldırı pozisyonuna geçmişlerdi. Çeteler kayıp

veriyor ve geriliyorlardı. Her ev, sokak ve mahallede göğüs göğüse çatışmalar yaşıyordu. Çetelerin en çok ısrarlı oldukları yer sınır kapısıydı. Sürekli tank ve havanlarla kapıya saldırıyorlardı.

Bu süreçte çeteler, bazen elli-altmış, bazen de yirmi-otuz kişilik gruplarla içeri sızmaya çalışıyorlardı. Bir taraftan sızma ile direnişçileri uğraştırırken, diğer tarafta dışarıdan saldırıyorlardı. Bu taktiği birçok kez denediler. Fakat sızan hiçbir gücün kurtuluşu yoktu. Yine de elindeki tüm imkanları, şehri ele geçirmek için harcıyordu. Kürtler kadar DAİŞ için de Kobanê bir ölüm kalım meselesiydi. 2014'ün sonuna doğru gelirken üç ayı bulan çatışmalar sonucunda çetelere karşı belli bir üstünlük sağlanmıştı.

Komutan Cûdî'nin şehadeti

Savaşın en zorlu süreçlerini yaşayan doğu cephe komutanı Cûdî arkadaş, hala çatışma ve eylemlerde yer alıyordu. Kaldığı cephede artık belli bir denge sağlanmışken, suikast sonucu vurulmuştu. Komutan Cûdî, göğsünden aldığı parçayla olduğu yerde şehit düşmüştü. Kobanênin kurtarılmasına ramak kala böylesi bir kayıp, tüm gücü etkilemişti. Cûdî'nin intikamını almak için herkes harekete geçmişti. Mutlaka çeteler Kobanê'den çıkarılıp imha edilmeliydi.

YPG ve YPJ güçleri, artık şehri kurtarma hamlesine başlamıştı. Bunun için Diloan arkadaşın komutasındaki hareketli taburların sayısı artırılmıştı. Bu güç, şehri kurtarma hamlesinde aktif rol oynayacaktı. Hamle, kazanma ruhuyla başlamıştı. Hareketli taburlar, tek tek evleri alarak ilerliyordu. Ama çeteler, evlere birbirine bağlı düzeneklerle mayın döşemişti. Bazen uzaktan birkaç ev birden patlatılıyordu. Çeteler mayınlama taktiği ile YPG gücünün ilerlemesinin ve hamle yapmasının önünü almaya çalışıyorlardı. Mayın grupları, önceden dikkatli bir şekilde mayınları temizlediği için ilerleme yavaş oluyordu. Mayınlar, kayba ve yaralanmaya da neden oluyordu. Bundan dolayı yeni taktikler devreye konuldu. Kurtarma hamlesi, iki hat üzerinden şehri kuşatmaya alarak yürütülecekti. Birinci hattın amacı, Halep yolu

Şehit Cûdî

üzerinden Miştenûr'un eteklerindeki Botanê Şarqê ve Botanê Xerbê mahalleleri üzerinden Miştenûr'u ele geçirmektir. Burası ele geçirilirse şehrin büyük bir kısmı üzerinde hakimiyet sağlanmış olacaktır. Diğer hat ise, Kanîya Kurda tepesine doğru ilerleyecektir. Böylece şehrin her iki yandan kuşatmaya alınması mümkün olacaktır. Böylece şehrin ortasındaki kalan çeteler çembere alınmış olacak, imhaları kolaylaşacaktı. İki taraftan başlatılan bu yoğun hamleler karşısında çeteler kısmi direnişler sergilemiş olsa da büyük darbe almış ve artık savaşamayacak duruma gelmişlerdi. Aralık ayının sonlarına doğru çetelere son darbeler vuruluyordu. Çeteler Miştenûr'u ellerinde tutmak için ciddi bir karşı koyuş sergilemişlerdi. Ama savaş ve keşif uçakları, onların hareketlerini sınırlıyordu. Artık dişe diş bir çatışma yaşanıyor ve çeteler, artık ya geri çekiliyor ya da imha oluyorlardı. Küçük suikast, mayın grupları dağınık hareket ediyordu. Saldırma güçleri kalmamıştı ve gelenler de intiharvari saldırıdan başka çıkış yolu bulamıyordu. DAİŞ çeteleri böyle bir kırılma içine girmişti. Sıra çetelerin şehirden kovulma aşamasına gelmişti. Kobanê'nin kurtuluşu için iki hat üzerinden ilerleme taktiği başarılı olmuştu.

Miştênûr'un özgürleştirilmesi

Üç aylık bir süreçten sonra 5 Ekim'de çetelerin ele geçirdiği Miştênûr, 18 Ocak akşamı yapılan saldırılar ile çetelerden tamamen temizlenmişti. Miştênûr'un özgürleştirilmesi, moral üstünlüğün zirvedeki ifadesi oldu. Miştênûr'un kurtarılması savaşın geleceği açısından kader tayin ediciydi. Bu yüzden sembolleşmişti. Çünkü Kobanê'ye hakim olan en stratejik yerd. Bu tepeyi ele geçirdikten sonra şehre hakimiyet sağlanacak ve tüm şehrin kurtarılması artık an meselesi olacaktı. Direnişten yana olan özgürlük sevdalıları bu anı izlerken büyük bir kıvanç ve mutluluk duyuyordu. Rojava bayrağının Miştênûr'da dalgalanmasıyla birlikte artık Kobanê'de yeni bir sayfa açılmıştı. Kobanê'de YPG ve YPJ savaşçıları, Miştênûr hamlesine adeta birbiriyle yarışarak katılmışlardı. Artık herkes Kobanê ile yatıp kalkıyor, kentin kurtuluşunun müjdesini her an almayı bekliyordu. Bu destan, bir halkın yeniden dirilişinin, yeniden tarih sahnesine çıkışının göstergesiydi. 'Bayram namazını Kobanê'de kılacağız' diyen DAİŞ'in, 'düştü düşecek' diyen Erdoğan'ın ve direnişin başarısı karşısında safını belirlemekte kararsız kalan uluslararası güçlerin hesapları da tersine dönmüştü. Umudunu yitirmeyen, gece gündüz Kobanê'nin kurtuluşu için nöbet tutan, dua eden, direnişe geçen ve her şey bitti denildiğinde bile kentteki savaşçıların yüreklerine inananların dediği olmuştu. 'Haklı olan kazanır' sözü bu çağın adaletsizliğine meydan okur gibi gerçeklik kazanmıştı.

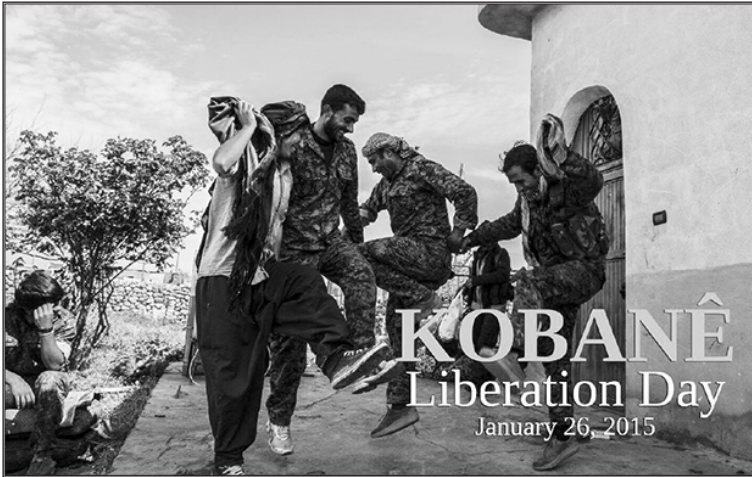

Miştênûr'un özgürleşmesi ile kutlamalar yapılıyor, sevinç çığlıkları tüm mevzilerden, evlerden, köylerden yükseliyordu.

Pirsûs'ta sınır hattında bulunan nöbet eylemcileri için bu an unutulmazdı. Sınırın öte yanında bulunan Kobanêliler için bu, topraklarına geri dönmek anlamına geliyordu. Yeniden evlerinin önündeki ağacın gölgesine sığınmak, güneşi aynı yerde selamlamak, dilini anlayacakları insanların içinde gülmek, ağlamak, öfkelenmek gibiydi. Kendi topraklarındaki acıyı bir filmi seyreder gibi izlemenin dayanılmaz acısını dindiren bir merhemdi. Umutla bekledikleri an, direnişteki ısrar sayesinde gelmişti. Miştênûr'un tepesinde dalgalanan Rojava bayrağı, o anın mutluluk kaynağıydı. Kelimelerin kaygının, korkunun esaretinden kurtulup umudun gölgesine sığınması gibiydi. Kendi elleriyle ördükleri sade ve temiz kır hayatına geri dönmekti.

Kobanê artık özgür

Miştênûr'un özgürleştirilmesiyle birlikte ilerleyen güçler, Kanîya Kurda tepesine ulaşmayı başarmışlardı. Artık Kobanê'nin özgürleştirilmesi an meselesiydi. Çeteler çembere alınmıştı. Bundan sonra direnecek güçleri kalmamıştı. Bundan sonra onlar için tek kurtuluş kaçmaktı. Çetelerin Kanîya Kurda tarafından temizlenmesi ile birlikte

Kobanê şehri özgürlüğüne kavuşmuştu. Şehrin üzerindeki bulutlar bile mutluydu. Şehir kurtulmuştu. Kobanê'nin kurtuluşunu selamlamak için herkes sokaklara dökülmüştü. Bu sefer şehrin her sokağından mermi sesleri değil gülüşler, dualar, zafer zılgıtları duyuluyordu. Bayram zamanları gibiydi, tanıdık tanımadık herkes birbirine sarılıyor, belki dargınlar barışıyor, kabuslu gecelerden sonra ilk kez ışıqla buluşuluyordu. Vicdanları sıkan o cendere biraz olsun gevşemiş, herkes bu süreçte payına düşeni yapmanın onurunu, sevincini doyasıya yaşıyordu. Mucizelerin masallarda değil hayatın içinde de yaşanabileceğini, hatta insanın o mucizenin bir parçası olabileceğini Kobanê sayesinde öğrenmişti insanlık. Cizîrê'den Efrîn'e kadar tüm Rojava ayaktaydı. İşin ilginç yanı şehrin kuşatmadan kurtuluşu Kobanê kantonunun ilanının birinci yıldönümüne denk gelmişti.

Kobanê'deki zafer, Kürdistan tarihine büyük bir miras bırakacaktı. Kobanê öncesi ve sonrası olarak adlandırılan bir dönem başlamıştı. Kobanê zaferi, Kürdistan'da ulusal ruhun somutlaşmasıydı. Kürdistan birliğinin sağlandığı, tüm parçaların bir bütün olarak savaştığı bir şehirdi. Kobanê sadece Kürdistani bir direniş değildi. Ortadoğu hatta tüm insanlığın hayal ve ütopyalarının yeşerdiği bir şehir olmuştu, bunun için direnmişti. Faşizme karşı yeni bir Stalingrad zaferiydi. Ortadoğu'da hakların başına çöreklenen beş bin yıllık zulme, diktatörlere, Türk faşizmine karşı büyük bir başarıydı. Tüm dünya insanlığının 1 Kasım Dünya Kobanê Günü ile kutladığı insanlık değerlerinin zaferiydi.

Kobanê, Arînlerin fedai ruhuyla kadın özgürlüğünün zirveleştiği, en büyük özgürlük ruhunun kazanıldığı bir yer olmuştu. Kobanê'deki YPJ fedailiği, tüm dünyaya örnek olmuş, kadın özgürlüğü için de bir sembol haline gelmişti. 21. yüzyıl devrimlerinin kadın özgürlüğüne dayalı olacağı teorisi Kobanê'de somutlaşmıştı. Kobanê'de kazanan Önder Apo'nun felsefesi olmuştu. Onun yarattığı demokratik devrim süreci başarıya ulaşmıştı. Kürdistan, Ortadoğu ve dünyada kazanacak olan, "Sosyalizmdeki ısrar insan olmakta ve özgür olma ısrarı." Bu ısrar, Kobanê'de sonuç almış ve buradaki zafer tüm insanlığın zaferi olmuştu. Önder Apo'nun yarattığı özgürlük ruhu, Kobanê'nin kurtarılmasını sağlamıştı. Kobanê'nin kazananı şehitlerdi. Yüzlerce şehit verilmiş, binlerce kişi yaralanmıştı. Bu büyük destanın her satırında onların, şehrin her tarafında döktükleri kan vardı. Onların

gelecek umutları, mevziyi bırakmamaktaki ısrarı, etrafı DAİŞ çeteleriyle ile sarılıyken bile kazanmaktan başka birşey düşünmeyen inançları vardı. Kobanê'nin her bir karış toprağı, YPG ve YPJ savaşçılarının kahramanlığına sahne olmuştu. Tüm bunları anlatmak, tarihe mal etmek gerekiyordu. Çünkü bu miras, insanlığın ortak mirasıydı.

Savaş uçaklarının yanlışlıkla yaptığı vuruşlar

Savaş uçakları, çeşitli dönemlerde yanlışlıkla YPG ve YPJ güçlerini vurmuştu. Daha çok koordinat sorunları nedeniyle hedef tam seçilememişti. Evlerin iç içe olması hedefin netleşmesini de engelliyordu. Kasım ayı ortalarında Kanîya Kurda cephesinde, koordinat yanlış verildiğı için bir evde bulunan YPG savaşçıları, uçaklar tarafından vurulmuştu. Beş arkadaş şehit düşmüştü ve yaralılar vardı. Olayın nasıl yaşandığı tam olarak net değildi. Ancak uçakların verilen koordinata göre vurduğu açıktı. Konu araştırılmasına rağmen tam olarak kimin sorumlu olduğu netleştirilemedi.

Yine Mekteba Reş tarafında da böyle bir olay yaşanmıştı. Koalisyon uçaklarının, verilen koordinatlarla çeteleri vurması onların direncini kırmıştı. Birçok noktaya yoğun uçak saldırıları yapılmıştı. Çetelerin

kaldığı yerlerin tümü imha edilmişti ve ilerleme sağlanmıştı. Ama burada da yanlışlıkla direnişçiler vurulmuş, yaralı ve şehitler verilmişti. Yine köy hamleleri sırasında Çelebî, Lafarge çimento şirketine yakın olan bir taş ocağında kalan YPG ve YPJ güçleri vurulmuştu. Bu olay sonucu da 8 arkadaşımız şehit düşmüştü. Bunların neden ve nasıl olduğunun aydınlatılması için araştırmalar yapıyordu.

Kobanê şehir merkezi kurtarıldıktan sonra Şubat ayı ile birlikte yeni hamle süreci hazırlıkları başlatıldı. Bu kez hedef, köylerin kurtarılmasıydı. Kobanê’de güç artmıştı. Şehir kurtarılmasına rağmen hala şehire girişlere kısmi izin veriliyordu. Çünkü çetelerin bıraktığı mayınların tümünden temizlenmesi gerekiyordu.

Köylerin özgürleştirilmesi hamlesi

Kobanê’nin 360’tan fazla köyü ve mezrası vardı. Bu köylerin kurtarılması için kapsamlı bir planlama yapmak gerekiyordu. Çeteler yenilmişti, kaçıyorlardı. Ama köylerde mayınlama yaparak, küçük gruplarını bırakıyorlardı. Yenilgiye rağmen kırsal alandan şehre yönelik saldırı hazırlığı yaptıkları görülüyordu. Ancak güç, Kobanê’nin tüm topraklarının çetelerden temizleme hamlesi için hazırlanmıştı.

Hamle aşamalı yapılacaktı. Birinci aşama Doğu Cephesi’nden başlatılacaktı. Bu cephede şehir merkezine yakın, yine Miştenûr’un alt tarafında geniş köyler vardı. Zira Kobanê’nin yarısına yakını Doğu Cephesi’ne dahildi. Hamle, Hêlince ve Korpingar köyleri üzerinden başlamıştı. Çeteler dağınmıştı ve bazı yerlerde mayınlama ve tuzaklarla direnç gösteriyorlardı. Güçler Şêx Çopan köyü tarafına doğru ilerlemişti. Köy köy gidilmesi zorluk yaratıyordu. Her köyde DAİŞ güçlerinin direnciyle karşılaşılıyordu. Çeteler, takviyelerle ilerleyişin önünü almaya çalışıyorlardı. Araziler, zeytinlikler, yol güzergahları, evlerin içindeki eşyalara kadar birçok yere mayınlar yerleştirilmiş, tuzaklar kurulmuştu. Güçlerimiz buralara ulaştığında ise uzaktan kumanda ile patlatılmıştı. Bazı köylerin büyük olması da zorlukları beraberinde getiriyordu.

Güney Cephesi’nde de kısa zamanda hamle başlatıldı. Bu operasyonlar sırasında koalisyon güçlerinin uçak saldırıları da devam ediyordu.

Doğu Cephesi komutanı Dilovan arkadaş, Güney Cephesi komutanı da Rüstem Efrîn'di. Güneyde operasyon, Memit köyü tarafından Rovi'ye doğru giden hat üzerinden başlatıldı. Burada çete hareketi tespit edilen bir köye önce havan ve doçka ile ateş edilmişti, ardından yoğun uçak saldırısı olmuştu. Ancak hala evde hareketlilik vardı. Rüstem Efrîn, grubuyla ne olduğunu anlamak için eve yöneldi. Eve ulaştıklarında çetelerin taktik yaptığını anlamışlardı. Çeteler, eve bir keçi bağlamış, çete görüntüsü vermek için de keçinin kafasına sarık bağlamışlardı. Çeteler, hedef şaşırtmıştı. Bunca cephanenin bir keçi için harcanması herkesi sinirlendirmişti. Burada trajikomik bir durum yaşanmıştı. Köylerde çetelerin mayınlamasından dolayı ağır ilerleniyordu.

Hamlenin üçüncü hattı, Batı Cephesi'nden başlatıldı. Bu cepheden, Haki Kobanê ve Mahmut Berxwedan sorumluydu. Her cephede araziye iyi tanıyanlar vardı.

Köy hamlelerinde, iki, üç köyü arkadan çevirme, çembere alma ve koparma taktikleri uygulanıyordu. Bu tarzda köyleri ele geçirmek daha mümkün oluyordu. Özellikle Doğu Cephesi'nde bu taktikle kısa sürede üç, dört köy, bazen de beş köy çatışma olmadan alınıyordu. Düşman arkası tutulduğu için geri çekilmek zorunda kalıyor ya da kaçıyor. Doğuda sınır hattı boyunca köyler alınarak büyük bir ilerleme kaydedilmişti. Çeteler, çembere girmemek için ya geri çekilmiş ya da Türkiye'ye kaçmışlardı. Ancak çetelerin döşediği mayınlar hala zorluyordu.

Köy hamleleri ile kısa sürede yüzlerce köy özgürleştirilmişti. Tabii bu sırada şehadetler de yaşanmıştı. Birçoğu da mayınlardan kaynaklıydı. Arazinin her tarafına mayın döşenmişti. Kayıpların önünü almak için daha dikkatli hareket etmek gerekiyordu.

Çetelerin durumu

Çeteler, Kobanê yenilgisinden sonra kırılmış, saldırı gücü kalmamıştı. Aslında baş aşağı gidiş sürecini yaşıyorlardı. Kobanê yenilgisiyle DAİŞ'in oluşturduğu yenilmezlik algısı ortadan kalkmıştı. DAİŞ'in dışarıdan getirdiği ve asıl saldırı gücü olan mücahitleri

ağır darbe almıştı. En savaşkan güçlerini Kobanê saldırısında yitirmişti. DAİŞ çeteleri, bu süreç de 4500-5000 kayıp vermişti. Kobanê içinde hala binlerce DAİŞ'li çetelerin cenazesi vardı ve hastalık yayılmaması için toplanıyordu. Toplanan cenazelerin dezenfekte edilmesi gerekiyordu. Kıştı ama baharla birlikte bu cenazeler çevreye de büyük oranda zarar verecekti. Cenazeleri toplamak için belediye özel ekipler oluşturmuştu.

Bir taraftan da mayın arama grupları çalışıyordu. Şehirdeki temizlik operasyonu sürüyordu. Çeteler cenazelerini arkada bırakarak kaçmıştı ve şimdi köylerde de aynı akibete uğruyorlardı. YPG güçleri karşısında başaramayacaklarını, kaybettiklerini ve artık Kobanê'nin her karış toprağının özgürleştirileceğini anlıyorlardı. YPG'nin iradesi karşısında çözülmeye başlamışlardı. Boş köylerden geri çekilmişlerdi. Köylerde kimse kalmadığından burada kalan çetelerin hareketliliği daha çabuk tespit ediliyordu. Arazinin düz olması da keşif için avantaj sağlıyordu. Diğer yandan koalisyon uçakları da vuruyordu. Çeteler daha çok Arap köylerine doğru geri çekiliyordu. Bunlar ellerinde olan Girê Spî ve Sîrrîn'e yakın köylerdi. Buna rağmen çeteler, güçlerimizin ilerlemesini yavaşlatmak için ellerinden gelen her şeyi yapıyorlardı. Yine de doğu, batı ve güney cephelerinde direnişçiler her geçen gün daha fazla ilerliyordu. Merkezi köylerin alınmasıyla şehir üzerindeki denetim, direnişçilerin eline geçiyordu. Köylerin özgürleştirilmesiyle birlikte Kobanê'ye dönüşler de artmıştı.

Kobanê klanına geri dönüşler

Pîrsûs'ta kalan Kobanêliler, köylerin özgürleştirilmesiyle akın akın topraklarına geri dönüyordu. Köylerdeki tahribat şehirdeki kadar ağır değildi. Yine de dönüş kontrollü yapılıyordu. Ülkeye dönüş, anaya dönüş gibiydi. Her gelen toprağı öpüyor, Kobanê'nin toprağına, suyuna, havasına bir kutsallık biçiyordu. Çünkü her karış toprağı şehitlerin kanı ile sulanmıştı. Kobanêli olmak artık büyük gurur kaynağıydı. Artık bu şehirden olmak için sadece burada nefes almak yeterli değildi. Bu şehirde kanını döken

onlarca yiğit kadın ve erkeğin mirasını da korumak gerekiyordu. Bunun için gelenler örgütleniyor, silahlandırılıyor, öz savunma eğitimleri veriliyordu. Bu grupların eğitimi Sinan arkadaş tarafından yapılıyordu.

Köylerde yerel güçlerle YPG ve asayiş ile ortak bir güvenlik sistemi oluşturulmaya başlanmıştı. Her özgürleştirilen köy kontrolden geçiriliyordu. Daha sonra köylüler, öz savunmasını kendileri yapıyordu. Geri dönüşlerle birlikte savaş da tüm yoğunluğuyla devam ediyordu. Bu yıl Newroz kutlamalarının görkemi de artmıştı. Kobanê'de kavuşulan özgürlük, sadece Kobanê'nin sınırlarıyla ilgili değildi. Rojava'daki Newrozun coşkusu ve anlamının da kaynağı oluyordu. Tüm Kürdistan, Ortadoğu ve dünyaya büyük bir özgürlük ruhu yayılmıştı.

Köyler büyük oranda özgürleştirilmişti. Güney ve batı cephelerinde Fırat suyuna yetişilmişti. Çeteler suyun öbür tarafına Cerablus'a sürülecekti. Bunun için de Şêxler beldesi ve çevresinin ele geçirilmesi için yoğun bir hareketlilik başlamıştı.

Rotko, Çelebî yolu yani Lafarge çimento şirketi etrafında yoğun çatışmalar vardı. Çeteler burada yoğun mayınlama yapmıştı, bırakmak istemiyorlardı. Güçleri de burada fazlaydı. Bu alan çembere alınmaya çalışılıyordu. Çeteler, özgürleştirilen bazı yerlere Sîrrîn tarafından saldırı yapmıştı. Özellikle Qiran tarafı ve Rotko yolu üzerine yerleştirilen asayiş ve yerel güçlere saldırmıştı. Bura da çeteler tarafından sızma yapılmış ve bazı yerel güçler şehit düşürülmüştü. Bu hatlar üzerinde yoğun çatışmalar yaşanıyor. Yine Doğu Cephesi'nde de çatışmalar yoğun. Mayınlamalar, Bağdike, Xanê ve ilerideki köylerde kalan çeteler için avantajdı. Döşenen mayınların patlaması sonucu Aslan arkadaş şehit düşmüştü. Bu taktik dolayısıyla bazen üç, dört arkadaş birlikte şehit düşüyordu. Çete saldırıları buralarda artık Silifqiran ve Xanê gibi Arap köylerine dayandığı için sonuç almak Kobanê köyleri kadar rahat olmuyordu. Ama yeni hamlelerle birlikte çetelere darbe vuruluyordu. Yeni çete takviyelerine rağmen sökülüp atılmalarına hiçbir direnç engel olamıyordu. Çünkü savaşta üstünlük güçlerimizin eline geçmişti. Artık Rotko yolundan ilerlenerek bu hat üzerindeki birçok köy özgürleştirilmişti. Girê Spî'ye doğru ilerleme başlamıştı.

Süleyman Şah Türbesi

YPG güçleri, özgürleştirme hamleleriyle Toraman ve Aşme tarafına kadar yetişmişti. Süleyman Şah Türbesi'ne az bir mesafe kalmıştı. Bu sırada Türkler ve DAİŞ arasında yeni anlaşmalar yapı-lıyordu. Bu anlaşmalar sonucunda türbenin Türklerin denetimindeki bir alana taşınması sözkonusuydu. Bunun için sürekli güçlerimizle görüşme yapmak istiyorlardı. Bu süreçte Kobanê'den Riha'ya giden bir heyet, asker ve MİT ile görüşmeler yaptı. Sonrasında kapıda da iki, üç kez görüşmeler yapıldı. Ardından yapılan anlaşma ile 22 Şubat akşamı Kobanê kapısından resmi giriş yapan Türk güçleri, türbeye doğru yola çıktı. Türkler, 'Şah Fırat operasyonu' vb. Propa-gandalar yapsa da YPG ile anlaşarak geçebilmişlerdi. DAİŞ ile an-laştıkları ortadaydı, çünkü çetelerin kontrolünde olan alandan rahatlıkla geçmişlerdi. Türk güçleri, türbenin içindeki tüm malzemeleri arabalara yüklemiş, geri kalanları da imha ederek geri dönmüşlerdi. Bu esnada tüm telefon ve internet hatları, Türkler tarafından kesilerek, haberleşmenin önü alınmıştı.

PYD Eşbaşkanı Salih Muslim de, İstanbul'da Feridun Siniroğlu ile görüşmeler yapıyordu. Her iki isim de, operasyonun ayrıntıları hakkında kendi gücüyle bağlantı içindeydi. Operasyon bitince Türklerin, "Tamam halloldu teşekkür ederiz" gibi bir yaklaşım ser-giledikleri de biliniyordu. Operasyon YPG'nin izni dahilinde bir an-laşma sonucunda yapılabilmiş olsa da Türkler bunu inkar ediyordu.

Yine başka bir hatırlatma; 2013 yılında da Türklerin bir gücü, izin alarak Kobanê sınır kapısından geçmiş, türbeye yakın bir yerde DAİŞ çeteleriyle ile görüşmüştü. Görüşmeden sonra DAİŞ çeteleri, Türk konvoyunu Minbic ve Cerablus üzerinden geri göndermişti. Bu güçler, dönüşte Kobanê üzerinden geçmemişti. Kobanê'ye yapılan saldırılarda türbenin koordine ve istihbarat yeri olarak kullanıldığı açıktı.

Daha sonra yapılan anlaşmalar sonucu türbe, Batı Cephesi'nde sınır hattı üzerinde bulunan Aşme köyüne taşındı. Bu nokta, YPG denetimindeydi. Aşme, Rojava topraklarında olan bir Kürt köyüydü. Bunların tümü yapılan anlaşmalar sonucunda bir karara bağlanmıştı. Eşme ruhu olarak da belirtilen ittifak böyleydi. Ancak daha sonra bu

inkar edilmişti. Ortaya çıkınca da, bunu kendi başlarına yaptıkları büyük bir operasyon olarak yansıtmak istemişlerdi. Gövde gösterileri yapsalar da, operasyonun güçlerimizin izni olmadan yapılmasının mümkün olmadığını herkes biliyordu.

Girê Spî'nin özgürleştirilmesi

Kantonların birleştirilmesi çok önemliydi. Kobanê'de başlatılan özgürlük ruhu, 2015 yılı baharıyla birlikte yeni bir hamlenin başlatılmasını zorunlu kılıyordu. Eğer bu fırsat değerlendirilemezse kantonların birleştirilmesi de gecikebilirdi. Bu hamle, çift taraflı başlatılacaktı. Bunun için Cizîrê kantonundan güçler hazırlanıp Serêkanîyê'ye kaydırıldı.

2013'te de buradan bir hamle başlatılmış, bir noktaya kadar ilerleme kaydedilmişti. Ancak Mebruka'ya yetişen güçler, buradan sonra geri çekilmişlerdi. Siyasi dengeler ve hassasiyetler nedeniyle kantonların birleştirilmesi gerçekleşmedi. 2013'te siyasi ve diplomatik görüşmeler yine Suriye Ulusal Koalisyonu'nun çeşitli açıklamaları ve değerlendirmeleri sonucunda Kürt-Arap çatışmasına yönelik kaygılar öne çıktı. Bu nedenlerden dolayı geri çekilme yaşandı. Bu durumdan faydalanan çeteler, Girê Spî'den sonra Kobanê kantonuna kadar ilerlemiş ve işgal operasyonu başlatmışlardı.

Artık bu tehlikeleri bertaraf etmek, kantonları birleştirmek bir görevdi. Cizîrê Kantonu da, hamle başlatmıştı. Bu hamle YPG Genel Komutanlığı tarafından yönetiliyordu. Hareketli taburlar devreye konulmuş, koalisyon desteği ile birlikte yoğun teknik kullanılıyordu. Hamleye katılan güç, binleri buluyordu.

1 Haziran'da başlatılan Girê Spî'yi Kurtarma Hamlesi önemliydi. Türkiye büyük tepki veriyor ama seçimlerle uğraştığı için bir bocalama dönemi yaşıyordu. 7 Haziran seçimlerine yakın bir süreç olduğu için farklı bir tutum sergileme şansı olmuyordu.

Girê Spî hamlesi, Cizîrê ve Kobanê olmak üzere çift taraftan ilerliyordu. Cizîrê güçleri, Mebruka'dan ilerleyerek Raqa'dan yolu kesiyordu. Kobanê güçleri de, Ebu Sırrı tarafından giderek Girê Spî'nin kuşatılması için çabalıyordu. Girê Spî, hem çetelerin merkezi

konumundaydı hem de Türkiye ile Raqa arasında bir geçiş hattı olarak kullanılıyordu. Yolun denetime alınmasıyla bu bağlantı koparılmıştı. Türkiye, büyük tepki vermesine rağmen hamle hızla ilerliyordu. Ardından birleşen Cizîrê ve Kobanê güçleri, birlikte Girê Spî'yi kuşatmaya almıştı. Yavaş yavaş çember daraltıldı. Çeteler kaçıyordu. Türkiye, şehirde etnik temizlik yapıldığına dair anti propaganda yaparak, çetelere kucak açmıştı.

YPG, Burkan El Firat ve Arap güçleriyle ortak hareket ediyordu. Burkan El Firat, daha sonra oluşturulacak olan QSD'nin (Suriye Demokratik Güçleri) temeliydi. YPG'nin içinde yer alan Suwar Raqa da (Raqa Devrimcileri) hamledeydi. Artık hassasiyetler de aşıyordu. Çünkü YPG ile ortak hareket eden Arap güçleri içinde bu köylerden olanlar vardı ve alandaki Arap aşiretlerinin çoğunu tanıyorlardı. Bu bölgelerin kısa sürede ele geçirilmesinde güçlerimiz içinde yer alan Arapların önemli bir etkisi olmuştu. Çeşitli Arap kesimlere haber gönderilerek, Burkan El Firat güçleri içinde yer almaları isteniyordu. Birçok aşiret ikna olarak katılıyordu. Bunun sonucunda 14-15 gün gibi kısa bir süre içinde Girê Spî'nin etrafı kuşatılmıştı. Bu operasyon büyük bir askeri başarı kazanıyordu. Askeri başarı, siyasi başarıyla da taçlanıyordu.

7 Haziran seçimleri ve Girê Spî'nin kurtarılması

Türkiye ve Bakurê Kurdistan'da yapılan 7 Haziran seçimlerinde HDP, yüzde 13 oy oranı alarak, 80 parlamenter meclise göndermişti. Hem Rojava hem de Bakurê Kurdistan'da büyük bir sevinç yaşanıyordu. Ancak Türk devleti, ne Rojava ne de Bakurê Kurdistan'daki kazanımları sindiremiyordu. Rojava'daki askeri kazanımlar nasıl bayram havasında karşılanmışsa, Kuzey'deki siyasi kazanımlar da Rojava'da öyle karşılanmıştı.

İki haftalık süreç içinde Girê Spî da özgürleştirilmişti. Kantonların birleştirilmesi, Kobanê'nin istikrar ve güveninin sağlanması açısından önemliydi. Zira Kobanê tecrit altındaydı ve yıkılmıştı. Kobanê'nin yeniden inşa edilmesi, halkın geri dönmesi, Kobanê'ye yardımların yapılması için Cizîrê Kantonu seferber olmuştu. Hem Girê Spî öz-

gürleştirilmiş hem de kantonlar birleştirilerek büyük bir alan denetim altına alınmıştı. Bu, siyasi, coğrafik ve toplumsal alanda büyük bir gelişme anlamına geliyordu. Bu gelişmeyi hazmedemeyen Türk devleti, sürekli tehdit ediyordu. Girê Spî'nin YPG'nin eline geçmesini kabul etmeyen açıklamalar yapıyordu. Ancak hükümet kuramayan Türkiye krizdeydi. AKP ve Erdoğan, seçim sonuçlarını kabul etmiyordu. Siyasal olarak Türkiye'nin hızla istikrarsızlığa sürüklendiği bir süreçti.

Kobanê'de ortaya çıkan özgürlük ruhu, kantonların birleşmesine yol açmıştı. Bu, her tarafta kutlanıyordu. TC ve çetelerinin çabaları boşa çıkmıştı. Çeteler, intikam almak istiyorlardı. Suriye Ulusal Koalisyonu adı altındaki sözde İslami güçler de Girê Spî'nin kurtuluşunu hazmedemiyorlardı. Çete destekçisi oldukları ortadaydı. Arap şoven milliyetçiliği temelindeki açıklamalarla Girê Spî'nin özgürleştirilmesini kabul etmiyor, buranın Arap toprakları olduğunu iddia ediyor, burada etnik temizlik yapıldığı yönündeki TC anti propagandalarını tekrar ediyorlardı. Ama artık yapabilecekleri bir şey kalmamıştı. Arap ve Kürt halkı, buradaki Burkan El Firat güçleriyle birlikte yaşamlarını örgütleyeceklerdi. Özgür iradelerinin yansıyacağı meclisler yoluyla yaşamlarını kuracaklardı. Demokratik bir yaşam ortaya çıkacaktı. DAİŞ zorbalığı altındaki yaşam artık sona erdirilmişti. Bu, halklar için büyük bir fırsattı.

Kobanê'de katliam

Tarihler 26-27 Haziran 2015'i gösterdiğinde hiç beklenilmeyen bir saldırı gerçekleşti. Bu çetelerin Girê Spî'nin intikamını almak için yaptığı saldırıydı. DAİŞ çeteleri, sabah saat dört civarında iki grup şeklinde Berxbatan köyüne sızarak, burada 27 kişiyi katletmişlerdi. Yine aynı saatlerde ikinci grup da, arabalarla Kobanê'ye doğru hareket etmişlerdi. ÖSO elbiseleri giymiş ve ellerine onların bayraklarını almışlardı. 100'e yakın DAİŞ çetesi, 7 pikap 2 cip ve yanlarında iki patlayıcı yüklü araba ile toplam 11 arabaydılar. Kontrol noktalarında, ÖSO üyesi olduklarını ve Kobanê'ye gittiklerini belirtiyor ve geçmeyi başarıyorlar. Kontrol noktasından geçtikten

20 dakika sonra devriye geliyor. ÖSO üyesi olup olmadıkları konusunda şüpheyne düşen devriye, onların peşine düşüyor. Çünkü burada ÖSO'ya ait bu kadar büyük bir güç yoktu. Miştenûr'a yakın Ebu İsa güçleri vardı ve diğer güçlerin sayısı da azdı. Bu şüphe yaratmıştı.

Girê Spî'nin alınması bir zafer sarhoşluğuna neden olmuştu. Yine Bakurê Kurdistan'da 7 Haziran seçimlerinde elde edilen başarı vardı. Kutlamalar iç içeydi. Bu kutlamalar esnasında da çok mermi harcanmıştı. Zafer sarhoşluğuyla belli bir boşluk oluşmuştu. Gücümüzün çoğu da Kobanê dışındaki hamlelerdeydi. Kobanê şehri içinde fazla bir güç yoktu. Çok az sayıda YPG ve asayiş gücü kalmıştı.

Çeteler, güçlerini şehrin girişindeki Termik civarında bulunan asayişe varmadan indiriyor. Çeteler, burada birçok gruba bölünerek harekete geçiyor. 10-12 çete, sabah saat 04:30-05:00 arasında yayan Miştenûr'a çıkıyor. Bu grup, Miştenûr'u alarak, oradan şehre girmeyi planlıyor. İkinci grup, Halep yolu üzerindeki stratejik okulları ele geçirmek için harekete geçiyor. Kani Mürşit üzerindeki bu hattı ele geçirmeye çalışıyor. Yine postahane tarafında bulunun büyük binaya da bir çete grubu geliyor. Aynı şekilde çarşı merkezine yakın olan yerde de çeteler, yüksek bir binanın içine mevzileniyor. Bir grup da kapıyı ele geçirmek istiyor. Qada Azadî ve Ekspres olarak bilenen yerde de bir grup çete yüksek bir binaya yerleşiyor. Bir grup da, Miktel tarafındaki yüksek ve stratejik yerlere mevzileniyor. Miktel ve Miştenûr'da bulunan gruplar da, Kobanê merkezine doğru hareket ediyor. Böylece çeteler, kısa süre içinde şehrin birçok noktasına yayılmış oluyor. Çeteler şehre sızarken, asayiş de sabah 05:00 civarında Kobanê'ye yetişiyor. Gelenlerin kim olduklarını araştırmaya çalışırken, Halep yolu üzerinde hükümet binasına yakın bir yerde çetelerin pususuna düşüyorlar. Çeteler, asayiş üyelerini bulundukları arabada şehit düşürüyor. Daha sonra kanton güvenliğini sağlayan bir nöbetçi de katlediliyor.

Silah seslerinin gelmesiyle beraber Kobanê'de herkes harekete geçip, silah seslerinin nereden geldiğini öğrenmeye çalışıyorlar. DAİŞ çeteleri de, kendilerini Sırrîn kurtarıldığı için sevinç gösterileri yapan grup olarak gösteriyor. Haberi alan her Kobanêli bu sevince

katılmak için dışarı çıkıyor. Çeteleri, YPG gücü sanıyorlar. Çeteler, hiçbir şeyden haberi olmayan halka ateş etmeye başlıyorlar. Yenilgisinin intikamını masum insanlardan alacak kadar acizleşen DAİŞ çeteleri, kadın, çocuk, genç yaşlı demeden önlerine çıkan herkesi katlediyor. Sabah 05:00-06:00 arası girdikleri evlerde katliam yapıyorlar. Yaptıkları vahşet akla hayale bile sığmıyordu. Vurdukları sivillerin birçoğunun ellerini, ayaklarını ya da başlarını keserek intikamlarının şiddetini göstermek ve sivil halka gözdağı vermek istiyorlar. Çeteler birkaç saat gibi kısa bir süre içinde yüzlerce insanı katlediyor.

Şehre çetelerin sızdığını anlayan yirmi kişilik YPG gücü de, hemen harekete geçiyor. Kısa süre içinde bir grup, Qada Azadî’de doğru ilerleyip, burada çatışmaya giriyor. Bir grup da, sınır kapısına giderek, oradaki asayişle birlikte kapının güvenliğini sağlamaya çalışıyor. Bu grubun komutanlığını Şivan arkadaş üstleniyor. Şehirde bulunan YPG yöneticileri de, yanına üç, dört kişi alıp harekete geçiyor. YPG grupları, çetelerin mevzilendiği yerlere dağılıyor. Birçok noktada çatışmalar başlıyor. Yine eline silah alan yurtseverler de harekete geçiyor. Birbirlerine haber verip insanların dışarı çıkmamasını söylüyorlar. Çünkü dışarı çıkan halk, çeteler hedefi oluyor. Çeteler, bazı aileleri kadın, çocuk demeden hepsini katlediyor. Kanton yönetiminde yer alan Berivan Hasan’ın annesi, kardeşleri, gelini ve akrabaları katlediliyor. Bazı ailelerden 5-6 kişi katlediliyor. Bazen bir aileden geriye sadece bir çocuk ya da yaralı bir anne kalıyor. Yani her evde şehit düşürülen, eli, kafası kesilen insanlar vardır. Sanırım vahşet kelimesi bile bu yaşananları izah etmeye yetmez.

Doğu Cephesi’nde bulunan Komutan Dilovan arkadaşla bağlantı kuruluyor ve hareketli taburlar isteniyor. Dilovan komutasındaki bir grup, hemen şehire yetişiyor. Takviyeler kısa sürede şehire ulaşıyor ve çetelerin bulunduğu binaların etrafı kuşatmaya alınıyor. Çetelerde ağır silahlar da vardır. Bir yandan da suikastler yapıyorlar. Halk arasında tam bir şok durumu yaşanıyor. Kan gölüne dönen birçok evde hareket edenler vuruluyor. Evlerde, arabalarda, yollarda katledilenler vardı.

Takviye gelen güçler, çetelerin etrafını kuşatmıştı. Ancak çeteler, sivilleri rehin aldıkları için hassas davranılıyordu. Rehinelerin bazıları, kendilerini binaların duvarlarından iplerle sarkıtmışlardı.

Tüm rehinerler kurtarıldıktan sonra çetelerle çatışmalar devam etmişti. Diğer yandan da cenazeler Mala Gel ve camilerde toplanıyordu ve çok kayıp vardı. Hastanelere ulaştırılabilen yaralılar, tedavi altına alınıyordu. Ama hareket kısıtlı olduğundan yaralılar ancak kısmen hastaneye kaldırılabiliyordu.

Herkes evinde korkuyla bekliyordu. Böyle bir korkunun hakim kılınmasını isteyen çetelerin tümü öldürülmeliydi. Bu çetelerin Türkiye’den sızıp sızmadığı, bunlara ikmal yapıp yapılmadığı da araştırılıyordu. Çatışmalar iki gün boyunca sürdü. Bu sırada birçok çete imha edilmişti. Ama kanton karşısındaki okulda çok sağlam olmasından dolayı çetelerin tamamıyla imha edilmesi çok zordu. Çünkü okulun duvarları çok sağlamdı. 57’lik toplanma okul hedef alınmasına rağmen burada bulunan çeteler imha edilemiyordu. Bir takım gücü, ikinci güne girerken de direniyordu. Daha sonra varillere patlayıcı konulmuş, okulun yanında patlatılarak, çeteler öldürülmüştü. Şehir içinde Mısırlı bir DAİŞ üyesi yaralı ele geçirilmişti. Kaçanlar da vardı. Toplam yüze yakın çete öldürülmüştü. Köylerde de operasyon başlatılmıştı. Hêlince’den sonra Korpingar tarafında bulunan iki çete öldürüldü. Yine Til Xezal tarafındaki köylerde ikili, üçlü gruplar halinde kaçmaya çalışan çeteler öldürülmüştü. Bu operasyonlarda çetelerin tümü öldürülmüştü ancak katliamda yüzlerce şehidin olması yüreklerin soğumasını sağlayamamıştı. Şehitlerin içinde kadın ve çocukların çok olması üzüntüyü daha da derinleştiriyordu.

Katliamda, 14 asayiş üyesi, 6 YPG'li ve 22 askeri güçlerden şehit vardı. Sivil halkla birlikte şehit sayısı 300'ün üzerindeydi. Kobanê'de o kadar direnilmiş, aylar süren DAİŞ kuşatmasında kahramanlıklar sergilenmiş ve şehitler verilmişti. Ancak bu katliam, halkın üzerinde çok ağır etkiler bırakmıştı. Çünkü Kobanê direnişi boyunca sivilleri korumak için çok ağır bedeller ödemiştik. En hassas noktamız sivillerin korunmasıydı.

Kobanê direnişi boyunca bile katledilen sivil sayısı bu kadar değildi. Kadınlar ve çocukların korunması için oldukça hassas davranılmış, şehrin boşaltılması pahasına da olsa siviller çıkarılmıştı. DAİŞ çeteleri aylarca süren direnişte elde edemediği bu sonucu, sinsice yaptığı bu plan sonrasında iki üç günde gerçekleştirmişti. İnsanlıkla hiçbir alakası olmayan bir biçimde saldırı yapmış, yenilgisinin intikamını masum sivillilerden almıştı. Savaşın yoğunluğu içerisinde yüzlerce kayıp verilmiş, binlerce yaralı olmuştu. Ancak Kobanê halkı, bu şehadetlerden güç almayı bilmişti.

Çeteler, sivil insanları uykularının en derin anında katletmişti. Kundaktaki bebeklere bile acımamışlardı. Kafaları kesilen kadın ve çocukların cenazeleriyle karşılaşmak çok ağırdı. Bu katliam, büyük bir moral çöküntüsüne yol açmıştı. Ancak intikam duyguları da derinleşiyordu. Ayrıca böyle bir katliama yol açan güvenlik zaafına da öfke vardı. DAİŞ'in intikamcılığı ve insanlık değerlerini ayaklar altına almasının hesabını onlara başka türlü zaten soracaktık ama her şeyden önce böylesi bir katliama yol açan duyarsızlığın hesabını sormak gerekiyordu. Herkesin öfkeyle sorduğu soru şuydu: Çeteler şehre nasıl sızabilmişlerdi?

Katliamın sebebi

Çeteler Kobanê ve sonrasında gerilemeye başlamıştı. Girê Spî ve benzeri yerleri kaybetmişlerdi. Yenilgiye uğrayan çetelerin, şehirde patlama ve suikast yapabilecekleri tahmin ediliyordu. Ama bu şekilde sızabilecekleri tahmin edilmiyordu. Zaten tüm güçler de sınır hatlarında tutuluyordu. Asayiş noktaları vardı ama bir gevşeklik sözkonusuydu. Şehirde güvenliği sağlayan YPG güçleri de, 20-30

kişiydi. Çok az sayıda da asayiş gücü vardı. Şehir içinde gücün az olmasını fırsat bilen çeteler, yüz kişilik bir güçle insanları katletmeye girişmişti. Çetelerin şehre yönelik istihbaratı olduğu anlaşıyordu.

Raqa tarafından kaçan Kürt ve Araplar, Kobanê'nin köylerine geliyordu. Önce göçmenlerin Kobanê içine alınmasına izin verilmemişse de, daha sonra bu durum esnetilmişti. Göçmenler şehre alınmıştı. DAİŞ'in bu ailelerden, Raqa'da kalan bireylerini esir alarak ve tehdit ederek, istihbarat ve malzeme almış olabilecekleri belirtiliyordu. Çünkü bu kadar kısa bir sürede, içeriden destek almaksızın şehrin her tarafına yayılmaları mümkün görünmüyordu. Bu da içeriden destekçilerinin olduğunu gösteriyordu.

Ayrıca şehirde ÖSO güçleri vardı. Bu güçler de, şehir dışında tutulmaları gerekirken, Miştenûr'da kalmalarına izin verilmişti. Hiçbir kontrole tabi tutulmadan rahatça giriş çıkış yapabiliyorlardı. Böyle bir zaaf da vardı ve çeteler bu boşluğu hemen fark etmiş, ÖSO kılığında şehre sızmışlardı. Bu denetimsizlikti ve ÖSO güçlerinin şehirden çıkartılması daha önce planlanmış ama yer bulunmadığı için sürüncemede bırakılmıştı. Tabii bu tedbirler daha sonra alındı.

Büyük bir boşluk ve gaflet durumunun olduğu tartışmasız herkes tarafından kabul ediliyordu. Savaş koşullarında güvenliği bırakıp, başka meselelerle ilgilenmek böylesi bir katliama kapı aralamıştı. Bunun hesaplanmaması oldukça ağırdı. Üstelik katledilenlerin hepsinin yurtsever olması, ilk saldırının Berxbatan köyüne yapılması, DAİŞ'in istihbarat aldığının kanıtıydı. Katliamda katledilen sivillerin birçoğu ya meclis çalışanı ya da onların yakınlarıydı. Kadın, gençlik, dil kurumu olmak üzere devrim içinde aktif yer alanlar hedeflenmişti. Annesiz, babasız kalan yüzlerce çocuk vardı. Bazı ailelerden üç, dört çocuk anne-babasız kalmıştı. En acısı da bunların çoğunun anne ve babası gözleri önünde katledilmişti. Saatlerce anne, babalarının cenazesiyle kalmışlardı. Kobanê yeniden hüznün şehri olmuştu. Herkes katliamın sebeplerini öğrenmeye çalışıyordu.

Herkes kendini korumaya başlamıştı. Demek ki kendini korumak, güvenliğini sağlamak her şeyden önce geliyordu. Savaş koşullarında yaşanıldığı, vahşi bir düşmana karşı savaşıldığı unutulmamalıydı. İnsanların yeniden hayata dönmesi, gözlerinde zayıflayan yaşam

ışığının yeniden canlanabilmesi için uzun bir zaman gerekiyordu. Bu sendromu yaşayan herkesin psikolojik tedavi görmesi de gerekiyordu. Gözleri önünde yakınları katledenlerin yaşadığı korku, sendrom ve depresyonun atlatılması, bu acının yürekte yarattığı yaraların bir an önce sarılması gerekiyordu. Kobanê'deki direniş ve kahramanlık sonucunda aylarca süren direnişin yarattığı sevinci gölgeleyen bu katliamın, hayatın her anını acıya boğmasına izin verilmemeliydi. Kobanê halkı geçmişte olduğu gibi kendini küllerinden yaratmayı bilmeliydi.

Kobanê kendini küllerinden diriltecekti

Halk vahşetten sonra bile Kobanê'ye geri dönmekten vazgeçmedi. Kobanê'ye dönüşler devam ediyordu. Kenti korumak, şehitlere sahip çıkmak, binlerce şehidin intikamını almak, Kobanê'deki her karış toprağın, evin, sokağın içinde şehit düşenlerin yarım bıraktıklarını tamamlamak için yine de umut gerekiyordu. Düşmanın yapmak istediği de bu değil miydi. Halkı, bu kentin bir geleceğinin olmadığına inandırmak istiyorlardı. Kobanê acılarını yaratıma dönüştürmek, kendini küllerinden diriltmek zorundaydı. Destansı direnişin kahramanlarının her karış toprağına döktüğü kana masum kanı da eklenmişti. O yüzden her karış toprağı kutsaldı. Her karış toprağına karşı sorumluluk vardı. Kobanê artık şehitler şehriydi.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Tanıkların gözünden

Xalê İsmet'in anlatımları

Devrim başladığında bu aşamaların geleceğini biliyorduk. Önce Ehrar Şam, El Nusra ile savaş yaşandı, onlar başaramadılar. Sonra DAİŞ geldi. Kobanê şahsında tüm Kürtleri kırıma uğratmak istediler. Dört parça Kürdistan'ı kırmak istediler.

Kapsamlı saldırı sonrası tüm köylerimiz gitmişti, DAİŞ Kobanê çevresindeydi. Mahmut Berxwedan telefon etti, “Cizîrê'den misafirlerin gelmiş. Git bak ne istiyorlar” dedi. Gelen Peşveru üyesi Ahmet Süleyman'dı. Birbirimizi selamladık. “Merhaba demek için geldim” dedi, “Hoş geldin” dedim. Bana, “Projenizi tanımak istiyorum” dedi. Güldüm, “Şimdi hiçbir proje kalmadı. Önümüzde sadece direnmek var. Direneceğiz, ya Kobanê'de öleceğiz ya kazanacağız. Sonra tüm dünya demesin Kürtler şehirlerini savunmadılar, yenilsek dahi desinler ki savaştılar ve öldüler” dedim. O da bana, “Kazanabilir misiniz” diye sordu. Ben de, “Kazanacağımızı söylemedim ki direneceğimizi söyledim” dedim. Sonra gitti. Sonra bu ziyareti uzun uzun düşündüm. Neden şimdi gelmişti, kim onu göndermişti. Onu ya projemizi anlamak için Türkler göndermişti ya da olup biteni anlamaktan uzak biri diye düşündüm.

Nihayetinde Kürt düşmanlığı yapanlar da, Türkler gibi Kobanê'nin düşmesini istiyorlardı. Ama görmedikleri, belki de görüp de kabul etmek istemedikleri bir irade, moral ve maneviyat vardı Kobanê'de. Herkes gönülden savaşıyordu. Bu, kazanmamızı sağladı. Örneğin, Şehit Kendal Efrîn, Gelhat, Destina, Zehra ve birçok arkadaş büyük bir direniş gerçekleştirdi. Onların duruşunu dünyaya anlatmak zor.

Tarihte Kobanê savaşı gibi bir savaş yok. Kobanê'nin içinde savaştığımız DAİŞ'ti ama DAİŞ'ten çok daha fazlasıydı. Çünkü Türkiye devleti, Baas rejimi, Katar, Suudi ve çok sayıda işbirlikçi Kürt partisi ve insanı da Kürtlere karşıydı. Kobanê'de her şeyi yaptılar, patlamalar, yakmalar vb. ama Kobanê düşmedi. Bazen kendi kendime “Kobanê düşecek mi düşmeyecek mi?” diye soruyordum. Sonra “Başkan Apo'nun öğrencileriyiz, onun felsefesiyle savaşıyoruz. Nasıl kırılabiliriz ki, kırılmayacağız. PKK'nin çıkışından YPG'ye kadar Kürt hareketi nasıl kendini var etmişse, Kobanê'de de var edecek” diyordum. Aslolan da bu moral ve maneviyatı, PKK'nin daha önce yaşadığı zorlukları geçiriyordum aklımdan. Önceki savaşları düşünüyordum, o zamanlar yenilmediyse şimdi hiç yenilmeyiz, diyordum. Bu farklı bir güçtü, enerjisini deneyimlerden alan, mücadeleden süzülüp gelen bir güçtü. Başkan Apo'nun esir alındığı gün ezilmediyse şimdi hiç ezilmeyiz, diyordum. Dünyada böyle bir savaş olmadı ve olmayacak.

Herkesin beklentisi Kobanê'nin düşmesiydi, bir yandan da psikolojik savaş yürütüyorlardı. Bu psikolojik savaşın bir parçası olarak Erdoğan, televizyonlarda “Kobanê düştü düşüyor” dedi. Bir de Kürt kanalı vardı Rudaw, onlar da, ‘Komutanları Sefkan kuzeye geçti’ gibi bir sürü yalan haberle, psikolojik harbin parçası oldular. Bu arada Türkler de, insanların geçmesi için Mürşitpınar kapısını açtı. Kobanê'nin düşürülmesi üzerine birlikte plan yaptılar, imza attılar. Kendini Türklerle satan ENKS gibi yapılar ve Abdulhekim Beşar, Mustafa Cuma, Fuat Aliko gibi şahıslar, saat saat Kobanê'yi kontrol ediyorlardı, Kobanê ne zaman düşecek diye bekliyorlardı. Amaçları, halk yenilince gelip Kobanê'ye yerleşmekti. DAİŞ, Kobanê'yi alacağız, Kürdistan'ı buraya gömeceğiz diye ant içti. Tam da Kurban Bayramı zamanı bizi kurban edip, “Kurban bayramı namazını Kobanê'de kılacağız” diye bas bas bağıryorlardı. Bunun

üzerine biz de, bu toprakların asıl sahiplerinden başka kimse Kobanê içinde bayram namazı kılamayacak, diye karar aldık. Sonuçta dost düşman şahit oldu ki, namazı biz kıldık. Onlarsa hezimetlerinin şaşkınlığı ile kaldılar.

İmkanlarımız azdı ama sözümüzü yerine getirebiliyorduk. Herkesin gözü Kobanê'deydi. DAİŞ'in sözünün boş olduğunu herkes gördü. Herkes DAİŞ'in kırıldığını anladı. Kobanê yönetimi, şehrin içindeki camide bayram namazı kıldı. Bu dünya halklarına örnek oldu. Gencecik insanlar DAİŞ'e karşı direndi. Tüm YPG, YPJ savaşçıları da "Kobanê düşmeyecek. Her şehit verdiğimizde mücadeleyi daha da yükseltiyoruz. Bu yüzden de düşmeyecek. İrademiz her şeyin üzerindedir. Ne kadar gücü, tankı topu gelirse gelsin kıramazlar" diyordu. Karşımızda çok uluslu bir çete olan DAİŞ vardı, Çeçenler çoğunlukta idi. El Kaide ve başka çeteler içinde eğitim görmüş olanları vardı. Yine Türkiye şehirlerinden, mesela Konya'dan gelenler vardı DAİŞ'in içinde. O kadar saldırıya ve bu çok uluslu çeteye karşı YPG/YPJ savaşçılarının morali yüksekti.

Kobanê'de yürütülen savaş aslında dört parça Kürdistan'a karşıydı yine PKK'ye karşıydı. DAİŞ'in tüm gücü ve ona destek verenler, PKK'ye karşı savaşıyorlar diyorlardı. YPG, YPJ demiyorlardı. Ama kazanamadılar. Çünkü Başkan Apo'nun bu savaşçılara verdiği felsefe, eğitim bizim kazanmamızı sağladı. Onlar Kürtlerin, Başkan Apo'nun öğrencileri olduklarını bilmiyorlardı.

Serzori okulundan sonra 27 Eylül'de heval Sefkan da yaralandı, o zaman tarihi bir direniş oldu. Kobanê'nin üç tarafında savaş ağırlaştı. Eriş ve Zozan arkadaşlar düşmana karşı duruşlarını, mücadelecilik ruhlarını, halka ve değerlere bağlılıklarını göstermek istediler. Mevzilerinin içinde tanklara karşı direndiler, Zozan arkadaş tankın karşısında durdu ve "Düşman Kobanê'ye giremez" dedi. Tank onun bedeninin üzerinden geçti ama iradesi halka ilham kaynağı oldu. Bu herkese güç, irade verdi. Direniş bir bayrak gibi elden ele dolaştı, biri diğerine teslim etti. Kobanê'nin güneyinde YPJ'li heval Rewana da fedaice savaştı. Hiçbir sınır tanımayan tek kuralları kuralızsızlık olan çetelere karşı sonuna kadar savaşıyor, kendini onların içinde patlattı, çetelerin çok sayıda ölü ve yaralıları oldu. Rewana gibi bir kadın, düşmana karşı fedaice direndi. Arın arkadaş, Miştenûr'da,

Rewana'dan güç olarak onun açtığı yolda ilerledi ve bedeninin her zerresini düşmana karşı bir silaha dönüştürdü. Birçok savaşçı, kadın ve erkek, aynı fedai ruhu gösteriyordu.

Kuzey halkı da, yediden yetmişe sınırlara yığıldı. 15 Eylül'de onlar da sınırda Kobanê'nin yalnız olmadığını dört parça Kürdistanın kalbinin birlikte attığını gösterdiler. Kimsenin Kürt halkının iradesini kıramayacağını haykırdılar. Kobanê kazanana kadar sınırda kaldılar. Bu büyük bir özgürlük tutkusuydu, Kuzey'in kurtuluşunun Rojava'ya, Rojava'nın kurtuluşunun Kuzey'e bağlı olduğunun bilinci idi. Bu, Kobanê halkı ve savaşçılarına büyük moral veriyordu. Dünyanın gözü Kobanê'deydi. Herkes merak ediyordu. Türkiye de, Kobanê'nin direniş iradesinin kırılmasını istediği için DAİŞ'e destek veriyordu, savaşın koordineliğini yapıyordu.

Bu savaşta baba oğul, baba kız aynı mevzide birlikte savaşıyorlardı. Böylesi vahşi bir savaş, dünyanın hiçbir yerinde ve tarihinde yaşanmadı. Ama Kobanê'de görüldü. Bazen üç kardeş beraber ya da babalarıyla birlikte savaşıyorlardı. Oğul, annesine savaşa gideceğiz, diyordu. Sonra üç kardeş birlikte çıkıyorlardı, Anneleri ise arkalarından su döküyor, başarılar diliyordu. Kobanê dünyada eşine az rastlanan kahraman anneler yurdu oldu. Çünkü çocuğunu böyle ağır bir savaşa göndermek kolay görülebilecek bir durum değil. Kimsenin yapamayacağını yaptılar onlar ve biz gördük. Bu Kobanê'nin düşmemesini sağladı. Kobanê'ye gelen enternasyonal gönüllüler, sadece bu direnişin fotoğrafını çekmek istiyorlardı. Gelenler, Kobanê tabelasının önünde fotoğrafını çekiyordu. O tabela Kobanê'nin nişanı olmuştu. Kobanê'yi, kadınlarını, halkını tanımak istiyorlardı. İşte bu direnişten dolayı tanımak istiyorlardı.

DAİŞ çeteleri, pişman oldu. Birbirlerine, "Bu gücü Halep, Şam'a götürseydik, hepsini alırdık. Hatamız Kobanê'ye getirmekti" diyorlardı. Birbirlerini eleştiriyorlardı. Bir örnek vermek istiyorum: Kobanê'de Botanê Xerbe mahallesi vardı, orayı YPJ savaşçıları tutmuştu. Komutanları Azime hevaldi. Bir grup çete onlara saldırıyor, yüz kişi kadardılar. Kadın savaşçıları ise 25 kişi ya vardı ya yoktu. DAİŞ çeteleri ağır silahlarıyla saldırmıştı. Telsizlerini dinliyorduk. Onlardan kimse kalmamıştı. Telsizde, "on kişi kaldık" diyorlardı. Emirleri kızmıştı, "Nasıl oldu. Bilmiyor musunuz orası kadınların cephesi,

YPJ cephesi, geri çekilin” dedi. Çeteler de bunu itiraf etmişti. Kadın savaşçılar, YPJ’e, DAİŞ’i kırdı, düşman da bunu kabul etti ve orada yenildi, onlarla birlikte Türk devleti ve Erdoğan da yenildi. Çünkü çeteler Erdoğan’ın öğrencileriydi. 29 Kasım’da Kobanê’nin düşmeyeceğini anladılar ve Mürşitpınar kapısından Kobanê’ye tank gönderdiler. Türkiye gibi bir devlet, DAİŞ’in tank geçirmesine nasıl engel olamadı? Demek ki tankı gönderen devletti. 24 saatte tankı ve Mürşitpınar kapısını aldık. Yine tüm imkanlarını seferber ettiler, geçemediler, orada teslim oldular. Suruç kaymakamı telefon etti, kapıyı bırakın, dedi. O zaman vekil İbrahim Ayhan, BDP yöneticisi İsmail Kaplan telefon edip, kapıyı bırakın, dediler. Biz de, DAİŞ çeteleri burada oldukça biz kapıyı bırakmayacağız, dedik. 48 saat sonra kapıyı bıraktık, kendi tarafımıza geçtik. Çoğunlukla dört parça Kürdistan’dan aldığımız moral ile ayakta kaldık. Her parçadan şehit vardı. Ama büyük emek Kuzey’indi. Günlük şehit gönderiyorduk. Adı Kobanê’ydi ama dört parça Kürdistan’ın payı bu direnişte vardı. Yine yabancılar, Amerika, Britanya, Almanya’dan gelip YPG’ye katılıyorlardı. Gelhat, Amerika’lıydı. Katıldı, Kobanê’de şehit düştü. Ta Amerika’dan gelip Kobanê’de şehit düştü. Başkan Apo’nun fikri herkesin katılımını sağladı. Kürt kadını tüm dünyada tanındı. Başkan Apo’nun fikrine inananları, hiçbir güç yenemez

Murat Rojhilat’ın anlatımları

DAİŞ, 15 Eylül 2014 tarihinde Kobanê’ye yönelik büyük bir saldırı gerçekleştirdi. Herkes Kobanê’nin düşeceğine inanıyordu. Ancak binlerce arkadaşın kahramanlığı Kobanê’nin “Şehitler Şehri” olarak adlandırılmasını sağlayacak ve Kobanê düşmeyecekti.

Kobanê savaşı sürecinde arkadaşlık ve sevgi her zaman yaşamın temel ögesi idi. Bu ruh, Kobanê’nin ayakları üzerinde durmasını sağladı. Arkadaşlar hiçbir zaman açlığı ve susuzluğu hissetmedi, böyle şeylerden bahsetmedi. Bu devrimci ve kahramanlardan biri de Şehit Gezgor arkadaştı.

Kobanê’de savaş kızışınca birçok arkadaş gibi ben de oraya geldim. Şehre ulaşır ulaşmaz Güney Cephesi’ne geçtim. Akşama

doğru saat 5'ti ve şiddetli bir savaş başladı. Savaşın şiddeti bu şekilde sabaha kadar devam etti. Bu savaş benim için çok farklıydı. Etrafıma bakamıyordum, ilk defa böyle bir savaşa denk gelmişim. O anda bu savaşın tarihi olduğunu hissettim. İnsan sadece silahların sesinden neden böyle olduğunu anlayabilirdi. DAİŞ'in elinde olan silahlar bizde yoktu. Her saldırıda tank ve toparla yüzlerce çete üyesi üzerimize geliyordu. Her mevzide üç ya da dört arkadaş bu saldırılara karşı direniyordu. Arkadaşların elinde sadece keleş, BKC ya da roketatar-RPG vardı. Bunlar da sayılıydı. Bu imkansızlıklarla vahşi saldırılara karşı kalkan olmuştu arkadaşlar.

Ben evin damındaydım. Sabaha kadar saldırı şiddetli bir şekilde devam etti. Güneş doğduğunda aşağı indim. Savaş alanını dolaştım. Çetelerin cenazesine baktım. Bu insanlar neden Kürdistan'a gelip kendilerini öldürttüler diye düşündüm. Bu insanların bir değer için gelmediklerini anladım. Sadece insan öldürmek için gelmişlerdi. Kan emici ve vahşiydiler, sadece kendilerini tatmin etmek istiyorlardı.

Bir kaç gün sonra yaralandım. Henüz çok savaşmamıştım ama şansızlık işte, zamansız bir şekilde yaralandım. Yaramın acısından çok savaş cephesinden uzaklaşmak beni incitti. İmkansızlıklardan dolayı tedavi için beni Amed'e gönderdiler. Kısa bir süre sonra bulunduğum yere başka bir yaralı arkadaşı daha getirdiler. Onun yarası da benimkine benziyordu. Gözlerini açar açmaz çay istedi. Hemşire ona çay getirdi. Yavaş yavaş çayını içti ve yeniden uyudu. Bir gün sonra gözlerini yeniden açtı. "Heval adın ne" diye sordum. "Benim adım Gezgör" dedi. Tanıştıktan sonra sohbet etmeye başladık.

Yaralanmasından söz etti: "Güney Cephesi'nde, cephe komutanı Kendal arkadaşın yanıdaydım. Bazı arkadaşlar şehit düşüyor, bazıları da yaralanıyordu. Kendal heval bize, şehit ve yaralıları kurtarmak için bir kaç fedai arkadaşla ihtiyaç olduğunu söyledi. Hemen beş arkadaş hazırlandık. Kısa bir hazırlıktan sonra yola koyulduk. Düşman ile savaşan arkadaşların yerine ulaştık. Şiddetli bir savaştı. Yaralı arkadaşları hepsini kurtardık. Sadece bir şehit arkadaşın cenazesi bir evin içinde kalmıştı. Ona ulaşmaya çalıştım. Eve girer girmez tank güllesi eve isabet etti. Bu vuruş ile başım döndü. Evden çıkmak zorunda kaldım. Çıkar çıkmaz düşman suikastçisi beni yaraladı. Belime mermi isabet etti. Arkadaşlar bana

ulaştı ve şehit arkadaşların cenazelerini de kurtardık. Sonra gözlerimi hastanede açtım.”

“Yürüyebiliyor musun” diye sordum. Hayır, dedi. O da bana sordu, ben de yürüyemediğimi, felç olduğumu söyledim. Gülererek, “İkimizin kaderi de aynı” dedi.

Zamanla birbirimizi daha iyi tanıdık. Heval Gezgör, dikkat çekici bir insandı. İnsanı kendine çekiyordu. Yaşam ve duruşuyla, fikir ve düşünceleriyle fedai ruhu yaşıyordu. Onu tanımak benim için büyük bir mutluluktu. Her zaman heval Gezgör’ü örnek alıyordum. Giderek daha çok yakınlaştık. Artık öyle bir hal almıştı ki, bize siz kardeş misiniz, diye soruyorlardı.

Bir gün bir arkadaşla telefonda konuşuyordum, durumumu sordu. Biraz sohbet ettikten sonra ona kardeşim de yanımda dedim. Heval Gezgör de dinliyordu. Telefondaki arkadaş, “Annen kardeşini de mi yanına getirdi” diye sordu. Ben de, “Hayır, o da benim gibi yaralanmış” dedim. Şaşırdı. Yine sordu: “İyi de kardeşin ne zaman Kobanê’ye geldi, nasıl yaralandı?”

Ben de “Biz birlikte Kobanê’ye geldik, birlikte yaralandık. Yaralarımız da aynı” dedim.

Telefondaki arkadaş da inandı buna, ben de gerçeği söylemek istemedim. Telefonu kapattıktan sonra baktım heval Gezgör gülmekten kırılmış.

“Hayırdır niye arkadaşşı öyle kandırdın” dedi.

Ben de, “Sen sadece kardeşim değil her şeyimsin” dedim.

Heval Gezgör ile birlikte üç ay Amed’de aynı odada kaldık. Birbirimizden ayrı yemek bile yiyemiyorduk. Üç ay sonra Rojava’ya geçtik. Qamişlo hastanesine yatırdılar bizi. İki ay sonra heval Gezgör belinden ameliyat oldu.

Bir gün çok daralmıştım. Baktım, heval Gezgör de aynı hisleri yaşıyor.

Ona, “Bugün çok ağrım var, sanki bugün ölecekmişim gibi hissediyorum” dedim.

Gezgör, “Hayır, sen çok yaşayacaksın” dedi.

Ben de aynısını ona söyledim, şaka yaptım. Böylece şakalarla moralimizi yükselttik, yine normal günlerimize döndük. Gecenin geç saatinde Gezgör arkadaştan hatırıma istedim ve yatmaya gittim.

Kısa bir süre sonra arkadaşlar beni uyandırdı. Gezgör arkadaşın hasta olduğunu söylediler. Gittim, nefes alamıyordu. Doktorlar da çok uğraştı ama çare bulamadılar.

Zorlanarak şunları söyledi: “Yaşamayı çok istiyordum. Ama gücüm bu kadarmış. Sen yaşamalısın. Çünkü ben yaşamayı çok seviyorum. Benim yerime de yaşa. Hoşça kal.”

Heval Gezgör gözlerimin önünde şehit düştü. O zaman Gezgör arkadaşısı ne kadar çok sevdiğimi daha iyi anladım. Gözlerimin ışığından daha çok onu seviyordum. Ama ne yapabilirim ki! Elimden bir şey gelmedi. Heval Gezgör’ü hayata döndüremedim. Ama o zaman heval Gezgör’ün intikamını düşmandan almaya karar verdim. Gezgör için de yaşayacaktım artık. Hiçbir zaman şehitlerimizin kanının yerde kalmasına izin vermeyeceğiz. Bu kutsal mertebeye onlar sayesinde ulaştık. Şehitlerimiz Kobanê’yi özgürleştirdi. Kanlarıyla Kürt tarihini yazdılar. Onlara borçluyuz. Onlar her zaman yüreğimizde yaşayacak.

Qada Azadî cephe komutanı Haki Kobanê’nin anlatımları

Bir grupla birlikte Kobanê de Batı Cephesi köylerinde gerilla taktiği ile savaşıyorduk. Daha sonra arkadaşlar çağırınca Kobanê’ye geldim. Arkadaşlar bir cepheye gideceğimi söyledi. Nerede olduğunu sormadım. Sonra Kızlar Okulu’nun olduğu yere gittik. Savaşın büyük bölümü bizim cephedeydi. Şehir savaşında düşmanın hareketini görmemesi için perde yapmak önemliydi. Kobanê’ye gitmeden önce Halep’te biraz kalmıştım, şehir taktiklerini biliyordum. Kanal, mevzi iyi yaparsan düşman yanına yaklaşamaz. Mevzilerini iyi yaparsan, hiçbir silah tesir etmez. Düşman Kobanê’ye girdiği zaman bunların hiçbirisi yoktu, bunları yapmak kimsenin aklına da gelmemişti. Çok fazla sistem yoktu. Arkadaşlar, başlangıçta şehrin batı ve doğu tarafının yüzde 48’ini almıştı, ancak daha sonra Qada Azadî’de kadar gerilediler. Önce doğu ve Batı Cephesiydi, sonra güney ve kuzey cephesi de oldu.

DAİŞ çeteleri, Qada Azadî’de durakladı. Buradan geçmemeleri gerekiyordu. Onur çizgisiydi burası, DAİŞ burayı geçerse Kobanê

düşecekti. Tüm çabamız düşmanın bu hattı geçmemesi içindi. Kobanê bu hatta savunuldu ve buradan başladı düşmanı geri püskürtme. Buradan adım adım kurtuluşa kadar gitti. Sadece Kobanê değil sonrasında Girê Spî, Tişrîn, Minbic'i almanın yolları açıldı.

Genel komuta tarzı, cephe ve pratik mevzilerde olan komuta tarzı önemliydi. Eğer komutan iyi savaşıyorsa, savaşçı da iyi savaşıyordu. Düşman onları yenemiyordu. Çok cesaretli ve iradeli komutanlar vardı. Mevzileri takip etme, silahları denetleme vb. bunların hepsi önemliydi. Ancak hatalı komuta tarzları da ortaya çıktı.

Amedli Nuda arkadaş vardı. Bu arkadaş, militanca katılıyordu. Nerede yanlışlık varsa müdahale ediyordu. Günlük de tutuyordu. Savaştan yaşama kadar çok hareketli, canlı bir arkadaştı. Apocu ruh bu arkadaşta kendini gösteriyordu. O yaşarken de, böyle düşünüyordum. Mektebe Reş'i almadan önce, onların yanında bombalı araba patlatılıyor. Öğleden sonra saat üç buçuktu. Nuda arkadaş da, hemen roketi alıyor ve müdahale etmek istiyor, orada suikast ile şehit düşüyor. Nuda arkadaşta, Zilan'ın ruhu vardı. Savaştaki duruşu, insana bu ruhu hissettiriyordu.

Kobanê cephelerinde savaş yoğunlu. Düşman, sınır kapısını almak istiyordu. Çünkü kapıyı alırlarsa siyasi olarak da Kobanê gidecekti. Biz de kapıya ağırlık verdik.

Şehit Vîyan Peyman

Biz Kobanê'nin merkezinde, Qada Azadî'deydik. Bu cephenin başındaydım. Düşman, burayı da kuzey tarafından koparmak istiyordu. Böylece şehir parçalanacaktı. Yani kapıyı almak ve merkezi parçalamak istiyorlardı. En büyük saldırı bizim cephede idi. Bir günde bir araba patlatıyorlardı. Bu tempoda saldırı yapıyorlardı. Ama hiçbir saldırıları başarılı olamadı. Yanımızdaki cephede yani kuzeyde düşman biraz ilerledi. İki taraftan düşman U şeklinde girmişti, biz ortada kalmıştık. Diğer taraftan 48. mahallenin büyük bölümü gitmişti.

Cephemizde ciddi bir disiplin ve denetim vardı. Cephemiz 7 noktada mevzilenmişti. Kuzey tarafındaki ilk noktada Zozan arkadaş vardı. Onun yanında Amedli tim komutanı Rezan arkadaş vardı. Baran Efrîn, Welat, Zinar Erzirom, Şoreş, Hozan, Demhat Gever, Vîyan Peyman, Zehra Penaber ve Simko arkadaşlar vardı.

Tüm mevzilerden anlık haber alıyorduk. Nereden saldırı geliyorsa hemen takviye yapıyorduk. Çünkü arkadaşlar yoruluyordu. Bu

cephede bir evimizi bile düşmana vermedik. Çok büyük saldırılar, intihar saldırıları oluyordu. Ancak bu saldırılara karşı bizim de taktiklerimiz vardı.

Bir ay boyunca savaş çok yoğundu. Her gün akşama doğru başlıyordu, geceye kadar devam ediyordu.

Mekteba Reş'i almadan önce cephemize yoğun bir saldırı oldu. 16 arkadaş şehit düştü, yaralılarımız vardı. Onları kaldırmaya zamanımız yoktu. Bir buçuk saat yoğun bir savaş oldu, düşmanla aynı evde iç içe girdik. Arkadaşlar bir adım bile geri atmadı. Aksine güçlü katılıyorlardı. Beritan ve Hevi arkadaşlar öyle şehit düştü. Büyük bir direniş ruhları vardı. İki gün sonra toparlanıp Mekteba Reş'i aldık.

Mêrdînli olan Hevi arkadaşın duruşu, saygısı, arkadaşlığı güçlüydü. Savaşa çok katılmamıştı ama bu konuda gelişmek istiyordu. Bizim yanımızdayken etkileyici bir yaşamı vardı. Özlü bir ruhu vardı. Bizim insanlarımızın bilgisi, hislerinde gizlidir ve o ruhla gitti ve mevizlerde tecrübe edindi.

Bazı arkadaşları hatırlatıyorum; Başûrê Kurdistanî Givara arkadaş, hareketli taburdaydı. Çok canlı bir arkadaştı ve çok cesaretliydi. Kültür Kurumu'nu özgürleştirdiğimizde gidenlerden biri de Givara arkadaştı. Hem kendini hem de yanındaki arkadaşları

Şehit Zehra Penaber

savaştırıyordu, takım komutanıydı. Engelleri aşıyordu, yaratıcıydı, moralliydi. Arkadaşlarına moral veriyordu. Ne hastalandığında ne de yaralandığında mevzisini bırakmadı. Mekteba Reş saldırısı öncesi Dicle'nin şehit düştüğü yerde Givara da şehit düştü. Bu saldırıda araba patlatıldı. Ama düşmanın elli ölüsü vardı, bunların yarısı kendini patlatanlardı. Şehit ve yaralılar da bu patlamalardan dolayı oldu.

Beritan arkadaş vardı, tim komutanıydı, gözü açık, zekiydi. Kendine güveni vardı ve arkadaşlığında da örnekti. O da o saldırıda şehit düştü.

Dijwar arkadaşın da emeklerini hatırlatmak gerekiyor. Onun yanında Piling arkadaş vardı, daha sonra şehit düştü. Piling arkadaş, çok severek, istekle mevzi yapıyordu. Varilleri yan yana getiriyorduk, dolduruyorduk, her türlü saldırıya karşı güçlü oluyordu. Büyük çuvalları doldurup duvar yapıyorduk. Tedbirlerimiz böyleydi. Suikast grupları vardı.

Urmiyeli olan Rojen arkadaştan bahsetmek istiyorum. Cesaret ve büyük bir irade sahibiydi. Onun kaldığı noktaya saldırı yoğundu. Ama hiçbir zaman moralini bozmuyordu. Fedai ruhuyla direnerek şehit düştü. Her zaman arkadaşları mevzilerde yönlendiriyordu.

Zehra arkadaş da öyleydi. Başka arkadaşlar da vardı, kendi noktalarında güçlü katılıyorlardı. Demhat, Viyan Peyman arkadaşlar da cesaretli arkadaşlardı.

Yine yerelden Canewar diye bir arkadaş vardı. Mevzideki arkadaşlarına ruh veriyordu, asla geri çekilmeyi düşünmüyordu. Hep öne doğru gitmeyi hedefliyordu. Kobanê savaşının sonuna kadar güçlü katıldı.

Savaşın sonra evine gitmişti. Ancak Kobanê katliamı sırasında silah sesi duyduğunda, komşusunun silahını alıp evden çıkıyor. Düşmanla çatışırken yaralandı. Kobanê için Canewar arkadaşın önemli bir yeri var.

Şiyar Qaramox diye bir arkadaş vardı. Fedakar bir arkadaştı ve o da, Givara, Nuda, Dicle onların yanında şehit düştü. O saldırıda Kandil ve Cûdî de şehit düştü. Yine Hiva arkadaş, çok mütevazı, anlayışlı ve militan biriydi.

Beni etkileyen bir olayı da anlatmak istiyorum: Cephe komutanı Kendal arkadaş ile önceden de tanışıyorduk. Onların cephesi yanımızdaydı. Cephesine hakim, dürüst bir arkadaştı. Zamanın komutanıydı. Birbirimize randevu verdik, sabah onda görüşecektik. Ancak Kendal arkadaş, o sabah şehit düştü. Birbirimizi göremedik, içimde kaldı.

Kobanê direnişi, belki birkaç aydır ama büyük bir tarihtir. Çok acı ve büyük duygu var içinde. Bazı şeyleri söze dökmek zordur. Bizimki öz savunma savaşıydı. Bir süre sonra koalisyon uçakları

savaşa katıldı. O zaman Kobanê başka bir aşamaya girdi, yaşam savaşıydı. Tüm dünyayı etkiledi. Aslında koalisyon, Kobanê'ye yardım etmeye mecbur bırakıldı. Utançtan dolayı biraz da. Küçük bir şehirdi, az bir güç vardı, ısrarla zafer için savaşıyorlardı. Bu savaşımız için yeni bir aşamaydı.

Savaş her zaman yoğundu. Sistematik bir savaş vardı. Düşmanın ısrarı da dikkatimi çekiyordu. Hedefi için her şeyi yapıyordu. Bir Kobanêli olarak uzun yıllar Başûrê Kurdistan'da, Dersim'de mücadele ettim. Ancak bir gün Kobanê'de savaşacağım aklıma gelmezdi. Bir de Kobanê'de yaşadığım mahallede, evimin önünde savaşacağım, bunu hiç düşünemezdim. Etkilenmişim bundan. Düşmanın Kobanê'ye girmesi bende büyük bir kin yarattı. Asla bir adım geri atmam, diyordum. Bunu sözlere dökmek çok zor. Bu yaşananları kabul edemiyordum. Evimin önünde vahşi bir düşmana karşı savaşıyordum. Bunun anlamı benim için büyüktü. Savaşık, şehit arkadaşlar oldu, ancak düşmanı şehirden çıkartık. Düşmana olan bu kinimiz Kobanê'yi özgürleştirdi. Şehrin sonuna ulaşmışık, hala inanamıyordum. Farklı bir duyguydu. Farklı bir ruh halindeydik, sevincimizi nasıl ifade edeceğimizi bilmiyorduk.

Doktor Besravi'nin yaralıları hakkındaki anlatımları

Şehir çembere girmişti ve her tarafta bağlantılar kesilmişti. Gidilecek herhangi bir yer hastane de kalmamıştı. Sürekli insanları kurtarmak istemekle beraber tecrübe ve olanaklarımız azdı. Hem araştırmaya, okumaya devam ediyorduk, hem de Suriye şehirlerinin cehenneme çevrildiğini biliyorduk. Savaşın Kobanê'de yaşanması nedeniyle hastaların kurtarılması, hızla müdahale edilmesi çok önemliydi. Kaldığımız yerde askeri hastane yoktu ve yine varolan hastanede gerekli malzemeler yoktu. Oksijen tüpü bile bitmek üzereydi ve hastane çok küçüktü. Ameliyat yeri ve malzemeleri yeterince yoktu. Bunun bilinmesi istenmiyordu. Halkın morali bozulmasın diye her şeyimiz var, diyorduk. Şehirde ambulans da yoktu, son zamanlarda getirildi. Siren sesleri geldiği zaman hemen yaralı getirildiğini anlıyorduk. Her zaman acil görev başında olmak gerekiyordu. Savaşçılar, Kobanê'yi korumak için savaşıyorsa biz de onlara gerekli her yardımı yapmalıyız diye düşünüyorduk. .

Kobanê, rejim döneminde unutulmuş bir yerdi. Hastane yoktu, sadece sağlık merkezi vardı. Yine birçok ilaç yoktu. İlaçları Türkiye ya da başka yerlerden getirebiliyorduk. Kuduz ilacından tutalım, yılan vb. ısırılmalara karşı panzehir bile yoktu. Yine kan için sosyal medya sayfalarından, camiden, radyolardan çağrı yapılıyordu. Kan için hiç sorun çıkmıyordu. Yüzlerce Kobanêli gelip kan vermek için hastane önünde bekliyordu. Gece her saatte çağrılar yapılıyordu. Hangi saatte olursa olsun çağrı yapılır, halk da gelip kan vermek için beklerdi. Yine sırf yollar bozuk olduğu için kan kaybından zorlanan ve şehit düşen savaşçılar vardı. Bunun için halk seferber olmuştu. Kadın çocuk demeden herkes canla başla doğu ve batı tarafında bozulan yolları yapıyordu. Böyle bir seferberlik havası vardı. Kim elinden ne geliyorsa yapıyordu. Köylüler ve yaşlılar yol üzerinde kontrol noktalarında, cepheye gidenler YPG ile birlikte göğüs göğüse çetelere karşı savaşıyordu. Halk elinden gelen her şeyi yapıyordu. Elinde olan ilaç vb. şeyleri hastaneye getiriyorlardı. Eczaneler ve meclisler de, ilaç toplayıp hastaneye getiriyorlardı.

Yine söylenen ve şahit olunan birçok destan ve kahramanlıklar vardı. Hastanelerin çoğunda birçok yaralı vardı. Bunlardan biri de Şilan Kobanê'ydi, ayağından yaralanmıştı. Birçok yerinde de kırıklar vardı. Durumu ağırdı. Hep kendine geldiğinde sürekli tek tek arkadaşları soruyordu. Yine temizliğe önem veren biriydi. Elinin bir parmağı çalışmadığından dolayı sürekli bunu çalıştırmaya çalışırdı. Ne oldu denildiği zaman da, çok kızardı.

Şilan, “Biz biliyoruz her şey tetikte değil. Ama biz ülkemiz için okumayı, yazmayı da, kalemi de, silahı da her şeyi kullanırız. Bu parmaklar her şey için gerekiyor. Gerekiyorsa silah gerekiyorsa kalem için. Bu ülke için canımızı vermeye hazırız. Beynimiz ve yüreğimizle, ruhumuzla bu mücadeleyi devam ettireceğiz” diyordu.

Yine yaralılarından biri Rojda Efrîn'di. Gece yarısı yaralanmış ve hemen hastaneye getirilmişti. Sabaha kadar yaralı şekilde oturmuştu. Doktor, ona ne zaman geldiğini sormuştu. Akşam geldiğini söyleyince doktor da, neden kimseyi çağırmadığını sormuştu. Rojda Efrîn de, böyle cevap vermişti: “Akşam direk getirdiler beni. Baktım doktorlar çok yorulmuş ve yatmışlar. Ben kaldırmak istemedim. Çünkü savaş daha devam ediyor. Daha ağır yaralılar olabilir. Benimki idare ediyordu. Acil olanlar çıkabilir diye sabaha kadar direndim. Yaralılar gelmeyince sizi çağırdım.”

Yine onun yarasını temizlerken aynı bezleri kullanmamızı istiyordu. Fazla bez harcamamızı istemiyordu. “Niye fazla kullanmayalım” diye sorunca, “Bize daha çok bez lazım olacak. Savaş devam ediyor, imkanlarımız yok ondan” diyordu.

Birçok yaralının hikayesi farklı ama hepsinde yoldaşlarını düşünme ve fedakarlık vardı. Yaralı olup da hala iyileşmeden cepheye giden, eli ve ayağı iyileşmeden sargılı bir şekilde savaş mevzilerine gidenlerin hikayeleri çoktu. Yaralılar sadece Kobanê merkeze getirilmez, yine aynı şekilde savaşın yakın yerlerinde bulunan sağlık merkezleri ve burada bulunan doktor ekipleri tarafından pansuman yapıp, müdahale edilirdi. Birçoğu yaralı olmasına rağmen hemen pansuman yapıp tekrar mevzisine giderdi. Büyük bir irade ve inançları vardı. Yine Kobanê'de kalıp ölüm sınırına gelmesine rağmen Türkiye'ye gitmeyi reddeden yaralılar, “Şehit olursam da iyileşirsem de ne olursa olsun TC sömürgeciliğinin yanına asla

gitmem, cenazem de burada kalsın, asla gitmem” diyerek tedavisinin Kobanê’de yapılmasını istiyordu. Birçoğu ne olursa olsun gitmek istemiyordu. Rezan’dan Cûdî’ye kadar birçok kahraman Kobanê’de yaralanmış, Bakurê Kurdistan’da tedavi görmüş, Cizîrê’ye gitmiş, kısa sürede geri dönmüşlerdi. Yaralıların çoğunluğu kısmen tedavi olduktan sonra geri geliyorlardı. Bunlardan biri de Ebu Leyla’ydı. O da böyle yiğit bir şekilde tedavisini yapıp tekrar Kobanê’ye gelen yaralılardan biriydi.

Rambo Ferhat

Kobanêli genç Ferhat vardı. Ona Rambo derlerdi. Bir kardeşi şehit düşmüştü. Genelde şoförlük yapmasına ve karagahta kalmasına rağmen mutlaka bir yolunu bulup savaş mevzilerine giderdi. Kısa boyuna rağmen, büyük cesareti ve yüreğiyle Rambo olmuştu. Yerinde duramıyordu. İnaçtı, cesur biriydi. Bazen köylüler içinde, “Rambo yine suikast yaptı, Rambo şunu yaptı” dediğimizde, onu çok merak ederlerdi. Bir gün Dadeliye köyünde yine Rambo’dan bahsedilir. Ardından Rambo içeri girer. Köylüler de, “Hani Rambo gelecekti, biz görmedik” diye sorarlar. Oradaki bir genç, “Rambo budur işte. Bakmayın boyuna, onun yüreği Rusteme Zal gibidir. Çok cesur ve kahraman biridir” der Rambo da, bazen kendine sevdalanırdı. Üç kez savaşta yaralanmış, yine ayağa kalkmasını bilmişti. En son roket ile tankı vurmaya çalışırken yaralanmıştı. Ayağında kısmi sakatlık olmasına rağmen yine ayağa kalkmıştı.

Baz Kobanê de yaralanıp hastaneye gider. Hêlince köyünden olan Baz Kobanê, cesaretli bir savaşçıydı, komutan olarak da görev yapmıştı. Baz, hastanede ah edince, orada yaralı olan Egîd Efrîn, “Sen niye ah ediyorsun” der. Egîd’in iki ayağı kesilmiş ve çok yarası vardır. Egîd, “Bak bana iki ayağım da yok. Miştenûr özgürleşince gidip orada bir kahve içeyim, kartal gibi uçayım, özgürlük budur. Her zaman uçurumun kenarında kanatlanmaktır “Diren” demişti gülererek. Böyle birbirine destek ve moral veren yüzlerce yaralı içinde de destansı kahramanlıklar vardı.

Yadê Ayşe Efendi'nin anlatımları

Kobanê direnişinde halkı örgütleme işini yapıyordum. Arkadaşlar bir süre beni iş için Kuzey'e gönderdi. Orada Mala Gel açtık, Rojava halkımıza toplantılar yapıyorduk. Kuzey'e geçenlerin adını kaydediyorduk.

Kobanê savaşının başlangıcında halk kaçmıştı. Ama daha sonra kendileri dönüp savaşa katıldılar. Savaşa dönenlerin ismini Mala Gel'de kaydediyorduk. Kuzeyliler kaçak geçiyordu ama Kobanêliler kapıdan geçiyordu. Bir örnek vereyim. Bir genç geldi, "Ben Kobanê'ye geçmek istiyorum" dedi. Ben de, "Orada kimsen var mı" diye sordum. "Evet üç kardeşim orada şimdi annem ve küçük çocuklar buradayız. Ama ben de gitmek istiyorum. Ne zamana kadar kendimizi saklayacağız" diye cevap verdi. Hiçkimse, "Şehidimiz var, kardeşim, babam orada, ben yaşlıyım" demedi. Bazı ailelerden üç, dört kişi savaştaydı ya da şehit düşmüştü. Ape Nemir ve çocukları, Kobanê savunmasına kahramanca katıldılar.

Avrupalı diplomatlarla çok görüştim. Şunu soruyorlardı: "Bu devrim içinde hayatında yaşadığın en önemli şey neydi." Ben de, sadece devrim içinde değil seksenlerden bu yana hayatımda hiçbir zaman Kobanê'nin bu duruma düşebileceğini asla düşünmemiştim diyordum. Halkın sınırlarda toplanması hayatımın en zor anıydı. Kafamda Kobanê düşmez diyordum. Ama bazen patlamalarla şehir kara bulutların altında kalıyordu. Bazen zayıf düştüğüm anlar oluyordu ama çoğunlukla Kobanê'nin düşmeyeceğine inanıyordum.

Sınır üzerinde olduğumuzda Karker Kobanê vardı, daha sonra katliamda yaşamını yitirdi. Sınır üzerinde bir oda yaptı, içini kitaplarla doldurdu. Başkan'ın kitaplarını okuyordu. Pirsus'tan diğer tüm yerlere kadar her ilçenin sırası geldiğinde sınırdaki nöbet tutuyordu.

Bazen sınırdan Miştenûr tepesine bakıp özeleştiri yapıyordum. Şimdi yaptığımız işleri o zaman yapsaydık, Kobanê ve Miştenûr bu hale gelmezdi diyordum. Kuzey ve Rojava halkı bütünleşmişti. Bu önceden olsaydı, Kobanê bu hale gelmezdi.

Sınırdaki kalan halkın içinde bazen toplumsal sorunlar da çıkıyordu, onlarla uğraşıyorduk. Uçaklar, çeteleri vurduğunda Kobanêli kadınlar zılgıt çekiyordu. Yabancılar da, "Anlamıyoruz, uçaklar sizin evleri

vuruyor. Siz zılgıt çekiyorsunuz” diyorlardı. Biz de, “Doğru evlerimizi vuruyor ama orada DAİŞ var. Kobanê kurtulsun da evlerimizin hepsi gitsin” diye cevap veriyorduk.

Daha sonra Kobanê’ye geçtim. Yaralıları bakıyorduk, onlara yemek yapıyorduk. Sara, Adile, Semire ve Şîlan arkadaşlar da yaralı arkadaşların elbiselerinin yıkanmasından temizliklerine kadar her şeyleriyle ilgileniyorlardı.

Ahmet Şêxo’nun anlatımları

Havan saldırıları şehri vurmaya başlayınca sivillerin çoğu gitmek zorunda kalmıştı. Şehirdeki tüm kurumlar kapatılmıştı. Hatta fırın çalışanları bile kalmamıştı. Kalan bir grup, meclis ve kanton yöneticileriyle birlikte YPG savaşçılarına ekmek yetiştirmek için çalışıyordu. Şehirde kalan siviller de fırında çalışıyordu. Havan atışlarıyla fırın vurulunca, iş durdurulmuş, Kuzey’den gelen yardımlarla idare ediliyordu. Yönetim de dahil kalan siviller, sınır kapısı önünde lojistiğin aktarımına yardımcı oluyorlardı.

Kadın çalışmalarında yer alan Sara ve eşi Mahmud da bu çalışmalarda yer alıyordu. İki de büyük bir direniş gösteriyorlardı. Kadınların içinde Semira, Dalya ve Adile de vardı. Hep birlikte mutfakta çalışıyorlardı. Biz de sınır üzerinde kalan insanların ihtiyaçlarını karşılamak için çalışıyorduk.

Kalan diğer siviller ise, Ebu Botan, Fethi Misiro, Ebu Ciwan, Enwer Muslîm, İbrahîm Kurdo, Mahmud Cibniye, Xalide Kute, Xalid Berkel, Mustafa Eto, Ahmede Babuke, Xalê İsmet idi. Meclis ve kanton yönetimlerinde yer alıyorlardı. Savaşın sonuna kadar Kobanê'de kaldılar. Askeri komutanlar, savaşın en tehlikeli zamanlarında, sivillere çıkabileceklerini söylemişlerdi. Ancak hiçbiri gitmeyi kabul etmemişti. Hatta bunlardan biri olan Şêx Mışmış, ağlayarak, askeri komutana, "Size ne olacaksa bize de o olacak. Biz asla Kobanê'yi terk etmeyeceğiz" demişti.

Daha sonra çatışmalar kapıya doğru yayılmış, dar bir alanda güçlerimiz kalmıştı. Bu çatışmalardan sivillerin zarar görmemesi isteniyordu. YPG, YPJ savaşçıları son mermilerine kadar çatışacaklardı. Çatışmalarda şehit düşen savaşçıların cenazelerinin defnedilmesi bile zordu. Şehitler bazen evlerin bahçelerine defnediliyordu. Şehit sayısı artınca mezarların kazılması zorlaşıyordu. Bazen günde yirmi, otuz arkadaş şehit düşüyordu. Böylesi ağır bir süreçti. Şehitleri defnettiğimiz yerde bir taş parçası bile bulmakta zorlanıyorduk. Bazen şehitlerin üzerine evlerin kapıları konuluyor, üzerine toprak atılıyordu. Mustafa Eto ve yanındaki ekip, savaşın en ağır yükünü omuzlamıştı. Her gün onlarca cenaze görmek, gömmek başlı başına bir travma sebebiydi. Ama buna rağmen güçlü duruyorlardı.

Sınırın öbür tarafına geçenler de, yerinden yurdundan olmuş, çadırlarda kalıyorlardı. Siviller sınırın öte tarafında olsa da, yürekleriyle Kobanê'deydiler. Kobanê ile yatılıp Kobanê ile kalkılıyordu. Kobanê direnişi dışarıda da dakika dakika takip ediliyordu. Böylesi bir ruh gelişmişti.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Kobanê Direnişî'ne ilişkin fotoğraflar

Şilan Goyî, Şehit Destina, Jiyan Amed

Şehit Viyan Kobanê

Sefkan ve Dilovan

Şehit Rûken Amed

Ape Nemir

